

برنده تنها است

پائولو کوئلیو

ترجمه‌ی آرش حجازی

انتشارات کاروان

www.caravan.ir

عنوان اصلی:	کوتلیو، پائولو، ۱۹۴۷ - . م.	سرشناسه
Coelho, Paulo		
برنده تنهایست / پائولو کوتلیو؛ ترجمه‌ی آرش حجازی.	عنوان و نام پدیدآور	
تهران: کاروان، ۱۳۸۷.	مشخصات نشر	
۹۷۸-۹۶۴-۱۷۵-۰۴۴-۴	مشخصات ظاهری	
فیبا	شابک	
O vencedor esta só, c 2008	وضعیت فهرست‌نویسی	
دانستان‌های برزیلی — قرن ۲۰ م.	یادداشت	
حجازی، آرش، ۱۳۴۹ - ، مترجم.	موضوع	
PQ ۹۶۹۸/۲۷ و ۳۷ پ ۹	شناسه افزوده	
۱۳۱۲۳۳۳	ردیفهندی کنگره	
شماره کتابشناسی ملی	ردیفهندی دیوبی	

انتشارات کاروان

برنده تنها است

پائولو کوتلیو

(رمان)

O Vencedor Esta Só

Paulo Coelho

مترجم : آرش حجازی

چاپ اول : ۱۳۸۷

صفحه آرایی : آتیله کاروان

طراحی جلد : آتیله کاروان

نموده خوانی : سیده شاهی

لیتوگرافی : کارا

چاپ : کانون چاپ

تیراژ :

تومان

تمام حقوق محفوظ است. هیچ بخشی
از این کتاب، بدون اجازه مکتب
ناشر، قابل بکشیر یا تولید مجدد به هیچ
شكلي، از جمله چاپ، فتوکري، انتشار
الكترونيکي، فيلم و صدانيست. اين اثر
تحت پوشش قانون حمايت از حقوق
مؤلفان و مصنفان ايران قرار دارد.

ISBN: 978-964-175-044-4

email: info@caravan.ir

website: www.caravan.ir

مریم عذر اکه بی گناه بار برداشتی،
برای ما که به تو توسل کرده‌ایم، شفاعت کن.
آمین.

پس به شاگردان خود گفت: «از این جهت به شما می‌گویم که اندیشه مکنید به جهت جان خود که چه بخورید و نه برای بدن که چه پوشید. جان از خوراک و بدن از پوشاك بهتر است. کلاغان را بنگرید که نه زراعت می‌کنند و نه گنجی و نه انباری دارند و خدا آن‌ها را می‌پروراند. آیا شما به چند مرتبه از مرغان برتر نیستید؟ و کیست از شما که به فکر بتواند ذراعی بر قامت خود افزاید؟ پس هرگاه توان کوچک‌ترین کاری را ندارید، چرا برای مابقی می‌اندیشید؟ سوسن‌های چمن را بنگرید، چه گونه نمو می‌کنند و حال آنکه نه زحمت می‌کشند و نه می‌ریسند. اما به شما می‌گویم که سلیمان با همه‌ی جلالش مثل یکی از این‌ها پوشیده نبود.

انجیل لوقا ۲۷:۲۲-۲۷

ای آن که دستم را گرفته‌ای، هر که هستی،
بدون یک‌چیز، همه‌چیز بی فایده‌ست،
پیش از آنکه مرا بیش از این بیازمایی،
منصفانه مشدارت می‌دهم؛
من نه آنم که گمان می‌کنی،
بس متفاوتم.

کیست که می‌خواهد پیرو من شود؟
کیست که داوطلب است تا دستخوش هیجان‌های من شود؟

راه مشکوک است، نتیجه نامعلوم، شاید ویرانگر،
باید دست از هر چیز دیگر بشویی،
از تو خواهم خواست که من،
نهای و یگانه معیار تو باشم،
حتی نوآموزی ات طولانی و مشقت‌بار خواهد بود،
باید تمامی نظریه‌های پیشین زندگی ات را رها کنی،
و همه‌ی همنوایی ات را با زندگان پیرامونت.
بس اینک مرا واگذار،
پیش از آنکه خود را بیشتر بیازاری،
دست از شانه‌ام بردار،
رهایم کن و به راه خود برو.

والت ویتمن (برگ‌های علف)

برای بانوی داغدیده‌ی ما،
که به زمین آمد تا راه نبرد نیک را نشان دهد.

یادداشت مترجم

کمتر خواننده‌ای نام پائولو کوئلیو را نشنیده و کمتر خواننده‌ای با خواندن این کتاب غافلگیر نخواهد شد، چرا که در برنده تنهاست، با نویسنده‌ای ظاهراً بسیار متفاوت از خالق کیمیاگر رو به رو می‌شود.

برنده تنهاست، چهره‌ی متفاوت نویسنده‌ای را نشان می‌دهد که در کتاب‌های قبلی اش به مضامین عارفانه می‌پرداخت، هر چند مضمون این کتاب نیز، اگر در عمق آن نگاه کنیم، بار عرفانی بسیار مستری دارد. پائولو در کتاب تازه‌اش، تازشی هولناک و بی‌رحمانه به تمامی وجودی از تمدن غرب آغاز کرده است که مبنای اصلی سیطره‌ی استعماری این فرهنگ را بر جهان تشکیل می‌دهد. شهرت، مُد، سینما، سه مضمون اصلی زیر حمله در این کتاب است و در کنار آن، ابتدالی را به سخره می‌گیرد که به زعم نویسنده، تمام عناصر معنوی را از جامعه‌ی امروز بشری دور کرده و همچون بادکنکی زیبا اما توحالی، جسم و روح جوانان را تسخیر کرده است. خواننده در این کتاب با جلوه‌هایی از جامعه‌ی غرب رو به رو می‌شود که مثل سراب، بسیاری از جوانان را به سوی خود می‌کشد، تنها برای اینکه عصاره‌ی آن‌ها را کشد و تفاله‌ی آن‌ها را به دور بیندازد، و در این میان، هویت و معنویتی را از دست می‌دهد که نویسنده اساس شادی انسان می‌داند.

تصویر

در لحظه‌ای که نوشتن این صفحات را به پایان می‌برم، دیکتاتورهای زیادی سرِ کارند. کشوری در خاور میانه با حمله‌ی تنها ابرقدرت جهان رو به روست. تروریست‌ها دارند پیروان بیشتر و بیشتری می‌یابند. بنیادگرها می‌سیحی قدرت انتخاب رؤسای جمهوری را دارند. جستجوی معنوی دستمایه‌ی فرقه‌های گوناگونی قرار گرفته که ادعا می‌کنند «آگاهی مطلق» را در اختیار دارند. خشم طبیعت شهرهایی را به تمامی از صحنه‌ی روزگار محو می‌کند. بنا به تحقیق یک روشنفکر مشهور امریکایی، قدرت سراسر دنیا در دست شش هزار نفر است.

هزاران زندانی سیاسی در هر قاره وجود دارد. در مورد شکنجه به عنوان شیوه‌ی بازپرسی تسامح می‌کنند. کشورهای ثروتمند مرزهای خود را می‌بندند. ملت‌های فقیر، در جستجوی الدورادو^۱، مهاجرتی بی‌سابقه را آغاز کرده‌اند. نسل کشی دست کم در دو کشور افريقا یی ادامه دارد. نظام‌های اقتصادی علايیم فرسودگی را نشان می‌دهند و ثروت‌های عظیم را به تحلیل می‌روند. بردگی

۱. El Dorado (اسبانیایی، به معنای زرین): شهری افسانه‌ای در امریکا، که کاشفان قرون شانزدهم و هفدهم می‌گفتند غرق در طلاست. ماجراجویان بسیاری عازم سفر اکتشافی یافتن این شهر شدند، اما الدورادو هرگز پیدا نشد. در ادبیات، تمثیلی است از شهر آرزوها. م.

کودکان ادامه دارد. صدها میلیون نفر زیر خط فقر مطلق زندگی می‌کنند.
ثابت شده است که تکثیر سلاح‌های کشتار جمعی بازگشت‌ناپذیر است.
بیماری‌های جدید ظهور کرده‌اند. هنوز بیماری‌های قدیمی مهار نشده‌اند.

اما این است تصویر جهانی که در آن زندگی می‌کنم؟
البته که نه. وقتی تصمیم گرفتم از زمانه‌ی خودم عکس بگیرم، این
کتاب را نوشتم.

پائولو کوئلیو

۳:۱۷ صبح

تپانچه‌ی بِرِتای پِی ایکس^۴ کمی از گوشی تلفن همراه بزرگ‌تر است، نزدیک ۷۰۰ گرم وزن دارد و می‌تواند ده تیر شلیک کند. کوچک و سبک است و وقتی در جیب باشد، تشخیص آن از بیرون دشوار است، کالیبر کوچکش امتیاز بزرگی است؛ گلوه به جای عبور از بدنه قربانی، به استخوان‌ها می‌خورد و سر راهش هر چیزی را پاره می‌کند.

البته بعد از اصابت گلوه‌ای که از این کالیبر خارج شده، شانس بقا بالاست؛ هزارها مورد وجود دارد که هیچ شریان حیاتی پاره نمی‌شود و قربانی فرصت واکنش و خلع سلاح مهاجم را دارد. اما اگر شلیک کننده تجربه داشته باشد، می‌تواند بین مرگ سریع -نشانه‌گیری بین دو ابرو یا قلب - یا وضعی کمی طولانی تر تصمیم بگیرد و لوله‌ی اسلحه را در زاویه‌ی خاصی نسبت به دنده‌ها قرار بدهد و ماشه را بکشد. در این وضع مدتی طول می‌کشد تا آدم بفهمد زخمی مرگبار خورده و حمله‌ی متقابل کند، فرار کند، کمک بخواهد. مزیت بزرگش این است که همان‌طور که نیرویش را ذره‌ذره از دست می‌دهد، وقت کافی دارد تا ببیند کی دارد او را می‌کشد، تا اینکه، بدون خونریزی خارجی شدید، بر زمین می‌افتد، بی‌آنکه درست متوجه بشود چرا این اتفاق افتاده.

با اسلحه‌ی مطلوب حرفه‌ای‌های این کار خیلی فاصله دارد. در اولین فیلم مجموعه‌ی جیمز باند، در سرویس مخفی انگلیس، وقتی شخصی این اسلحه‌ی قدیمی را از او می‌گیرد و مدل جدید را به او می‌دهد، می‌گوید: «شنسنگ و سبک است، به درد زن‌ها می‌خورد. اما قدرت مهار کننده ندارد.» البته این نظر حرفه‌ای‌هاست، چرا که برای مقصود آن مرد، چیزی بهتر از این اسلحه نبود.

برتا از بازار سیاه خرید تا تعیین هویت صاحب اسلحه غیرممکن باشد. در خشابش پنج فشنگ داشت، هر چند قصد داشت فقط از یک گلوله استفاده کند. گلوله‌ای که نوک آن با سوهانِ ناخن، علامت X کشیده. این طوری، بعد از شلیک و برخورد به جسم سخت، چهار تکه می‌شود.

اما فقط به عنوان آخرین راه از برta استفاده می‌کند. راه‌های دیگری هم دارد تا دنیایی را خاموش کند، کیهانی را ویران کند، و مطمئن است که به محض پیدا شدن اولین قربانی، زن پیامش را می‌فهمد. می‌فهمد این کار را به نام عشق کرده، که هیچ ندامتی ندارد، که اگر بر گردد، او را می‌پذیرد و هیچ سؤالی درباره‌ی آنچه در آن دو سال آخر رخ داده، نمی‌پرسد.

امیدوار است شش ماه برنامه‌ریزی دقیق نتیجه بدهد. اما فقط فردا می‌تواند از این موضوع مطمئن شود. نقشه‌اش این است: اجازه می‌دهد که فوری‌های اساطیر یونان، با بال‌های سیاهشان بر آن چشم‌انداز سفید و آبی فرود بیانند، به آنجا که غرق در الماس و بوتاکس و ماشین‌های پرسرعتی است که به هیچ دردی نمی‌خورند، چون فقط دو نفر در آن‌ها جا می‌شوند. رؤیاهای قدرت، موقفيت، شهرت و پول... همه‌ی این‌ها می‌توانست ناگهان قطع شود، بازیچه‌های کوچکی که او با خود داشت.

۱. آلکتو، مگارا و تیزیفونه، سه الهی هولناک و بالدار اساطیر یونان، که موهای مارگونه داشتند و جانیان را تعقیب و مجازات می‌کردند. م.

دیگر می‌تواند بالا به اتاقش برود. صحنه‌ای که منتظرش بود، ساعت یازده و یازده دقیقه‌ی شب اتفاق افتاد، هر چند خودش را آماده کرده بود بیشتر هم منتظر بماند. مرد همراه زن جوانی وارد شده بود، هردو بالباس‌های رسمی، برای یکی دیگر از این مهمانی‌های پر تجمل که هر شب بعد از ضیافت‌های شام خیلی مهم برگزار می‌شد و رقابت برای راه یافتن به آن‌ها بسیار شدیدتر از رقابت برای رفتن به هر فیلمی بود که در جشنواره به نمایش درمی‌آمد.

ایکور زن راندیده گرفت. با یک دست مجله‌ای فرانسوی را جلو صورتش گرفت (مجله‌ی روسی سوء‌ظن بر می‌انگیخت)، طوری که زن او را نبیند.احتیاطی غیر ضروری بود: زن هرگز به اطرافش نگاه نمی‌کرد، مثل همه‌ی آن‌هایی که فکر می‌کنند ملکه‌ی دنیا هستند. آمده‌اند تا بدرخشنند و از توجه به جواهرات و لباس‌های دیگران پرهیز می‌کنند – چرا که تعداد الماس‌ها و میزان بی‌همتایی لباس‌های عجیب دیگران، باعث افسردگی، بد‌خلقی و احساس حقارت در آن‌ها می‌شود، حتاً اگر لباس‌ها و جواهرات خودشان یک دنیا خرج روی دستشان گذاشته باشد.

مرد همراه زن، خوش‌لباس و با موهای نقره‌ای، به بار رفت و شامپاین خواست؛ اشتها آوری لازم، پیش از شبی آبستن ملاقات‌های زیاد، موسیقی زیبا و منظره‌ی عالی ساحل و قایق‌های تفریحی که در بندر لنگر اندخته‌اند. دید که با پیشخدمت با احترام برخورد کرد. وقتی گیلاس‌هارا گرفت،

گفت: «متشکرم». انعام خوبی برایش گذاشت.

آن سه نفر هم دیگر را می‌شناختند. ایکور، همزمان با آمیختن آدنالین با خونش شادی عظیمی حس کرد؛ فردا کاری می‌کند که زن بفهمد او آنجا بوده. در لحظه‌ای مقرر با هم ملاقات خواهند کرد.

و تنها خدا نتیجه‌ی این ملاقات را می‌داند. ایکور، کاتولیکی متعصب، در کلیسا‌یی در مسکو، در برابر استخوان‌های قدیسه مادلن (که آن‌ها برای

زیارت مؤمنان یک هفته به پایتخت روسیه آورده بودند) نذری کرده بود و سوگندی خورده بود. پنج ساعت در صف ایستاده بود و وقتی رسیده بود، نتیجه گرفته بود که این‌ها همه فقط مخلوق کشیشان است. امانی خواست خطر کند و قولش را بشکند.

از قدیسه خواسته بود او را حفاظت کند و بدون آنکه نیاز به قربانی زیادی باشد، به هدفش برسد؛ و نذر کرد یک شمایل طلایی برای قدیسه ببرد، نذر کرد وقتی همه چیز تمام شد و دوباره قدم به زادگاهش گذاشت، آن شمایل را به نقاش مشهوری سفارش بدهد که در نوووسیبرسک ازندگی می‌کرد.

ساعت سه صبح، بار هتل مارتینز پر شده از دود سیگار و بوی عرق. هر چند جیمی دیگر از نواختن پیانو دست کشیده (جیمی کفش‌های رنگ‌به‌رنگ به پا دارد)، و پیشخدمت به شدت خسته شده، کسانی که هنوز آنجا هستند، قصد ندارند از آنجا بروند. برای آن‌ها حضور در این لایی لازم است، حداقل برای یک ساعت دیگر، تمام شب، تا بالاخره اتفاقی بیفتاد!

هر چه باشد، تا حالا چهار روز از آغاز جشنواره فیلم کن گذشته و هنوز اتفاقی نیفتاده. سر میزهای مختلف، فکر همه یکی است: ملاقات با قدرت. آن زن‌های قشنگ منتظر کارگردانی هستند که شیفتنهی آن‌ها بشود و نقشی مهم در فیلم بعدی اش به آن‌ها بدهد. آن طرف، چند بازیگر با هم گپ می‌زنند، می‌خندند و وانمود می‌کنند این چیزها برایشان مهم نیست، اما همیشه یک چشمان به در است.

بالاخره کسی می‌آید.

کسی باید بباید. کارگران‌های تازه، سرشار از ایده‌های تازه، با خورجینی پر از فیلم‌های ویدئویی دانشگاهی، محصول دوره‌های آموزشی، بعد از

خواندن متن‌های کسالت‌بار نظریه‌های فیلم‌برداری و فیلم‌نامه‌نویسی، منتظرِ نازل شدنِ بخت هستند؛ کسی بعد از بازگشت از مهمانی دنبال میز خالی می‌گردد، قهوه‌می خواهد، سیگاری روشن می‌کند، از رفتن مداوم به جاهای تکراری خسته شده و آغوشش به روی ماجرا‌یی جدید باز است. چه باصفا.

اما اگر ماجرا‌یی جدیدی پیش بیاید، آخرین حرفی که می‌خواهد بشنود، «پروژه‌ای که هیچ کس تا حالا انجام نداده»^۱ تازه است؛ اما نومیدی می‌تواند نومید را بفریبد. قدرتمندانی که هرازگاهی وارد می‌شوند، فقط نگاهی به اطراف می‌اندازند و به اتفاق‌هایشان می‌روند. نگران نیستند. می‌دانند لازم نیست از چیزی بترسند. **أَبْرَطْبَقَهُ**، خیانت رانمی‌بخشد و مردم پایشان را از گلیمشان درازتر نمی‌کنند – آن‌ها با پا گذاشت‌رونی سر دیگران به اینجا نرسیده‌اند، حداقل در افسانه‌ها این طور آمده. از طرف دیگر، اگر پدیده‌ی غیرمنتظره و مهمی – در جهان سینما، موسیقی، مُد – منتظر کشف باشد، این پدیده پس از تحقیقات کشف می‌شود، نه در بارِ هتل‌ها.

أَبْرَطْبَقَهُ الان مشغول اغواهی دختری است که توانسته به مهمانی نفوذ کند و حاضر است همه چیز را بپذیرد. **أَبْرَطْبَقَهُ** دارد آرایشش را پاک می‌کند، نگاهی به چین و چروک‌ها می‌اندازد، به این فکر می‌افتد که وقتِ جراحی پلاستیک دیگری است. در اخبار اینترنتی می‌گردد تایبیند درباره‌ی اعلان مطبوعاتی ای که امروز داده، چه کار کرده‌اند. آن فرص خواب آورِ اجتناب ناپذیر را می‌خورد؛ و چایی را که می‌گویند بدون زحمت وزنش را کم می‌کند. منو را پسر می‌کند از چیزهایی که موقع صبحانه در اتفاقش می‌خواهد و آن را با علامت «مزاحم نشوید» به دستگیره‌ی در می‌آویزد. **أَبْرَطْبَقَهُ** دارد چشم‌هایش

۱. در متن اصلی، این اصطلاح ابداعی که بارها تکرار می‌شود و حضوری کلیدی دارد، Superclasse آمده، به معنای «طبقه‌ی برتر». م.

را می‌بندد و فکر می‌کند: «امیدوارم زود خوابم ببرد، فردا قبل از ساعت ده قرار ملاقاتی دارم.»

اما در باره‌تال مارتینز، همه می‌دانند که قدر تمدنان آنجا هستند. و اگر آن‌ها آنجا هستند، پس شانسی وجود دارد.

به فکر شان خطور نمی‌کند که قدرت فقط با قدرت حرف می‌زند. که باید هر از گاهی هم‌دیگر را بیسنند، با هم بنوشنند و بخورند، به مهمانی‌ها قادر و منزلت بیخشند، این خیال را تقدیم کنند که جهان تجمل و زرق و برق دست‌یافتنی است، برای تمام کسانی که شجاعت کافی و پشتکار پروراندن ایده‌ای تازه را داشته باشند. زمانی که جنگ سودمند نیست، از آن پرهیز کنند و وقتی احساس می‌کنند جنگ می‌تواند قدرت و پول بیشتری بیاورد، خصوصیت را میان کشورها یا شرکت‌ها دامن بزنند. تظاهر کنند که خوشبختند، هر چند اسیر موفقیت خودشانند. به نبرد برای افزایش ثروت و نفوذشان ادامه بدهنند، حتاً اگر همین حالا هم ثروت و نفوذ زیادی داشته باشند؛ زیرا *کبر آبر طبقه* در رقابت با خودش است، برای تعیین اینکه چه کسی در بالاترین بلندای قرار دارد.

در جهان آرمانی، قدرت بازیگران، کارگران‌ها، طراحان مُد و نویسنده‌گان حرف می‌زند، کسانی که در این لحظات، چشم‌هایشان از خستگی سرخ شده، در این فکر که چه گونه به اتفاق‌های کرایه‌ای در شهرهای دور از آنجا برگردند، تا فردا دوباره ماراتون خواهش‌ها، احتمال ملاقات‌ها و در دسترس بودن را شروع کنند.

در جهان واقعی، قدرت الان خودش را در اتفاقش حبس کرده و ایمیل‌هایش را می‌خواند و شاکی است که چرا مهمانی‌ها همیشه شبیه همند، چرا جواهر دوستی بزرگ‌تر از جواهر اوست، چه طور قایق تفریحی‌ای که رقیش خریده، دکوراسیون منحصر به‌فردی دارد؟

ایگور کسی راندارد تا با او حرف بزند و برایش جالب هم نیست.
برنده تنهاست.

ایگور، صاحب و رئیس بسیار موفق شرکت تلفنی در روسیه. از یک سال پیش بهترین سویت هتل مارتینز را رزرو کرد (که همه مجبورند دست کم هزینه‌ی دوازده روز اقامت در آن را بپردازند، فارغ از اینکه قصد داشته باشد چند وقت آنجا بمانند)، همین امروز عصر با جت شخصی رسید، حمام گرفت و فقط برای دیدن صحنه‌ای ساده، پایین آمد.
گاهی بازیگران و کارگردان‌ها مزاحمش می‌شوند، اما جواب مناسبی برای همه داشت:

“Don’t speak English, sorry. Polish.”^۱

یا:

“Don’t speak French, sorry. Mexican.”^۲

کسی سعی کرد چند کلمه به اسپانیایی با او حرف بزند، اما ایگور به راه حل دیگری روی آورد. شروع کرد به نوشتن ارقام در دفترچه‌ای، تا نه خبرنگار به نظر برسد (که برای همه جالب است)، و نه کسی که به صنعت فیلمسازی کاری دارد.

کنارش نشريه‌ای اقتصادی به روسی گذاشت (خوب، اغلب مردم نمی‌توانند بین روسی و لهستانی یا اسپانیایی تشخیص بدهند)، با عکس مدیری که برای کسی جالب نبود، روی جلدش.

مشتریان همیشگی بارها، که فکر می‌کنند نوع بشر را خوب می‌شناسند، ایگور را به حال خودش گذاشتند، با این خیال که لابد او از این میلیونرها بی‌است که فقط به قصد پیدا کردن دوست‌دختری به کن می‌آیند. بعد از اینکه پنجاه‌مین نفر هم سری‌میزش نشست و آب معدنی خواست و بهانه آورد که «دیگر

۱. بیخشید، انگلیسی بلد نیستم، لهستانی‌ام. م.

۲. بیخشید، فرانسه بلد نیستم، مکزیکی‌ام. م.

صندوقی خالی نمانده»، شایعه پخش می‌شود و دیگر همه می‌دانند این مرد تنها، اهل صنعت فیلمسازی یا مُد نیست و به عنوان «عطر» کنارش می‌گذارند. «عطر» اصطلاح رایج میان بازیگران زن (یا آن‌طور که در طول جشنواره می‌گویند، «وجه‌ستاره‌ها») است: به راحتی می‌شود مارک مورد استفاده را عوض کرد، اما ممکن است یکی از آن‌ها کشف بزرگی از آب در بیاید. «عطرهای» را برای دو روز آخر جشنواره کنار می‌گذارند تا اگر چیز جالبی در صنعت فیلمسازی پیدا نکردن، سراغشان بروند. بنابراین، آن مرد غریبیه با ظاهر ثروتمندش می‌تواند صبر کند. همه‌ی آن زن‌ها می‌دانند بهتر است همانجا با مردی آشنا بشوند (که بشود از او تهیه کننده‌ی فیلم ساخت) تا اینکه تنها به برنامه‌ی بعدی بروند و همان مراسم همیشگی را تکرار کنند: بنویشند، لبخند بزنند (لبخند از همه مهم تر است)، نشان بدھند که به کسی نگاه نمی‌کنند، حال آنکه ضربان قلبشان بالا گرفته، دقایق به سرعت می‌گذرد، شب‌های مهمانی هنوز به پایان نرسیده، آن‌ها دعوت نشده‌اند، اما آن مردها دعوت شده‌اند.

دیگر می‌دانند «عطرهای» چه می‌گویند، چرا که همیشه همین طور است، اما وانمود می‌کنند که باور می‌کنند:

الف) «من می‌توانم زندگی تو را عوض کنم.»

ب) «خیلی زن‌ها دلشان می‌خواست جای تو باشند.»

پ) «تو هنوز جوانی، اما فکر چند سال دیگر را بکن. وقت سرمایه‌گذاری درازمدت است.»

ت) «متاهمم، اما همسرم...» (اینجا ممکن است پایان جمله فرق کند: «بیمار است»، «می‌گوید اگر ترکش کنم خودش رامی کشد»، وغیره.)

ث) «تو پرنسسی و لیاقت این را داری که مثل پرنسس‌ها با تورفتار کنند. بدون اینکه بدانم، منتظر تو بودم. من به تصادف اعتقاد ندارم و فکر

می‌کنم باید به این رابطه فرصتی بدھیم.»

مکالمه همین است و عوض نمی شود، چیزی که تغییر می کند، دست یافتن به بیشترین تعداد هدایاست (ترجیحاً جواهرات، که بشود آنها را فروخت) و دعوت به چند مهمانی در چند قایق تفریحی، گرفتن بیشترین تعداد کارت‌های ویزیت، دوباره شنیدن همین مکالمه، پیدا کردن فرصتی برای دعوت به تماشای مسابقات فرمول ۱ که در آن تقریباً همین نوع افراد ظاهر می شوند و شاید آنجا هم فرصت بزرگی در انتظارشان باشد.

اصطلاح «عطر» از طرف بازیگرهای جوان مرد به پیرزن‌های میلیونر پیر هم گفته می شود، با جراحی پلاستیک و بوتاکس، باهوش‌تر از مردها. این زن‌ها هر گز وقتی را از دست نمی دهند: آن‌ها هم در دو روز آخر از راه می‌رسند و می‌دانند تمام قدرت اغواگری در پول نهفته است.

«عطر»‌های مذکور خودشان را فریب می‌دهند: خیال می‌کنند دارند آن زن‌های زیبا و چهره‌های جوان را اغوا می‌کنند، بعد هم به راحتی بازیچه‌ی دست آن‌ها می‌شوند. «عطر»‌های مؤنث فقط به قدرت برلیان‌هایشان تکیه می‌کنند، فقط همین.

ایگور هیچ کدام از این جزئیات را نمی‌داند: اولین بار است که به آنجا می‌آید. و در کمال تعجب متوجه می‌شود که هیچ کس چندان به فیلم علاقه ندارد... به جز حاضران آن بار. چند مجله را اوراق زد، پاکتی را که رئیس دفترش دعوتنامه‌های مهم‌ترین مهمانی‌ها را در آن گذاشته بود، باز کرد، اما در هیچ کدام اشاره‌ای به مراسم افتتاح یک فیلم نشده بود. قبل از آنکه در فرانسه پیاده شود، سعی کرد خبردار شود چه فیلم‌هایی با هم در رقابتند و برای رسیدن به این اطلاعات، خیلی به زحمت افتاد. تا اینکه دوستی گفت:

«بی خیال فیلم‌ها. کن جشنواره‌ی مُد است.»

۱.۱ Formula: مهم‌ترین مسابقات اتومبیلرانی فدراسیون بین‌المللی اتومبیلرانی (فیا). م.

مُد. این‌ها چی فکر می‌کنند؟ فکر می‌کنند مُد آن چیزی است که با فصل عوض می‌شود؟ از چهار گوشه‌ی دنیا می‌آیند تا لباس‌هایشان، جواهراتشان، کلکسیون کفش‌هایشان را نمایش بدهند؟ معنایش را نمی‌دانند. «مُد» فقط روشنی است برای اینکه بگویی: من هم به دنیای شما تعلق دارم. همان یونیفرم ارتش شما را به تن دارم، به این طرف شلیک نکنید.

از وقتی همزیستی گروهی مردها وزن‌ها در غارها شروع شد، مُد تنها روش برای ابراز منظوری بود که همه می‌فهمیدند، حتاً غریبه‌ها: ما یک لباس پوشیده‌ایم، من از قبیله‌ی شما هستم. بیایید در برابر ضعیف‌ترها متعدد بشویم و بقايمان را تضمین کنیم.

اما اينجا مردم فکر می‌کنند «مُد» همه‌چيز است. هر شش ماه، ثروت عظیمی را خرج تغییر جزئیات کوچک می‌کنند و باز به زندگی در همان قبیله‌ی انحصاری ثروتمندان ادامه می‌دهند. اگر همین الان سری به سیلیکون ولی^۸ بزنند که میلیاردرهای صنایع انفورماتیک، ساعت‌های پلاستیکی می‌بنند و شلوارهای فرسوده می‌پوشند، پی می‌برند که دنیا دیگر مثل قبل نیست، همه در یک سطح اجتماعی قرار دارند، کسی کمترین توجهی به اندازه‌ی الماس یا مارکِ کراوات یا مدلِ کیفِ چرمی ندارد. در واقع، کراوات و کیف چرمی در آن منطقه‌ی دنیا وجود خارجی ندارد، اما در همان نزدیکی، هالیوود هست، ماشینی به نسبت قدر تمدن‌تر – هر چند رو به انحطاط – که هنوز می‌تواند ساده‌لوحان را وادار کند به لباس‌های آخرین مُد، گردنبندهای زمرد و لیموزین‌های غول‌آسا اعتقاد داشته باشد. از آنجا که این‌ها هنوز چیز‌هایی است که در مجله‌ها منعکس می‌شود، کی دلش می‌خواهد صنعت میلیارد

۸: Silicon Valley. قسمت جنوبی منطقه‌ی خلیج سان‌فرانسیسکو در ایالت کالیفرنیا شمالی امریکا. اسم این منطقه، از تجمع مخترعان و تولیدکنندگان تراشه‌های کامپیوتري سیلیکون در آنجا گرفته شد، اما بعدها به تمام صنایع فناوری پیشرفته در آن منطقه اطلاق شد. امروز از نام سیلیکون ولی تمام صنعت فناوری پیشرفته برداشت می‌شود. م.

دلاری آگهی، فروش اشیای بی‌فایده، تعویض پیاپی عالیق غیرضروری بازار و تولید کِرِم‌های مشابه را با برچسب‌های متفاوت نابود کند؟ مسخره است. ایگور نمی‌تواند انزجارش را پنهان کند، جلوی بیزاری اش را از کسانی بگیرد که تصمیماتشان بر زندگی میلیون‌ها مرد و زن زحمتکش و شریف تأثیر می‌گذارد، کسانی که برای سلامتی، داشتن مسکن و عشق خانواده‌شان، با آبرومندی امرار معاش می‌کنند.

منحط‌ها. وقتی همه چیز رو به راه به نظر می‌رسد، وقتی خانواده‌ها دور میز شام جمع می‌شوند، شبح اَبَر طبقه ظاهر می‌شود و رؤیاها غیرممکن می‌فروشد: تجمل، زیبایی، قدرت. و خانواده از هم می‌پاشد.

پدر که نظافتچی است، ساعت‌ها اضافه کاری می‌کند تا فلان مدل جدید کفش ورزشی را برای پسرش بخرد، و گرنه در مدرسه تحويلش نمی‌گیرند. زن در سکوت گریه می‌کند، چون دوستانش لباس‌های مارکدار می‌پوشند و او پول ندارد. نوجوان‌ها به جای اینکه ارزش‌های واقعی ایمان و امید را بشناسند، رؤیای آرتیست شدن دارند. دخترهای روستایی هویتشان را از دست می‌دهند، در آرزوی رفتن به شهرهای بزرگ‌ند و حاضرند هر چیزی، مطلقاً هر چیزی را قبول کنند، فقط برای اینکه فلان جواهر را داشته باشند. دنیایی که باید در مسیر عدالت حرکت کند، حول مادیاتی می‌گردد که شش ماه بعد به هیچ دردی نمی‌خورد و باید نو شود، و تنها بدین گونه است که آن سیرک می‌تواند آن موجودات زبونی را که در کن پیدا می‌شوند، بر تارُکِ دنیانگه دارد.

البته ایگور نمی‌گذارد این قدرت ویرانگر بر او تأثیر بگذارد. به کار در یکی از رشک برانگیزترین مشاغل دنیا ادامه می‌دهد. باز هم در یک روز، بیشتر از خرج یک سالش پول درمی‌آورد، حتاً‌گر در این یک سال قصد کند از تمام لذات ممکن—قانونی یا غیرقانونی—بهره‌مند شود. مشکلی در اغواه زن‌ها

ندارد، حتاً لازم نیست زن بفهمد که او ثروتمند است – قبل‌آبارها امتحان کرده و هر بار نتیجه گرفته. تازه چهل سالش شده و در بهترین وضع جسمانی است. هر سال معاینه‌ی پزشکی می‌کند و هیچ مشکلی در سلامتی او ندیده‌اند. بدھکار نیست. نیازی ندارد لباس فلان مارک پوشد، به فلان رستوران برود، تعطیلاتش را در ساحلی بگذراند که «همه به آنجا می‌روند»، مدل ساعتی را بخرد، فقط برای اینکه فلان ورزشکار مشهور توصیه‌اش کرده. می‌تواند قراردادهای مهم را با خود کاری چندستی امضا کند، پالتوهای راحت و شیکی را پوشد که در کارگاه کوچکی کنار دفتر کارش دوخته شده و مارک مهمی ندارد. می‌تواند هر کاری دلش می‌خواهد بگند، بی‌آنکه لازم باشد به کسی ثابت کند ثروتمند است. حرفة‌ی جالبی دارد و عاشق کارش است.

شاید مشکل همین جاست: همیشه عاشق کارش بوده. مطمئن است به همین دلیل است که آن زنی که چند ساعت قبل وارد بار شد، حالا سر میز او نشسته است.

می‌کوشد همچنان فکر کند تازمان بگذرد. از کریستیل انوشیدنی دیگری می‌خواهد – نام پیشخدمت را می‌داند، چون یک ساعت پیش، موقعی که رفت و آمد کمتر بود (مردم سرِ شام بودند)، یک گیلاس ویسکی از او خواست و زن گفت او غمگین به نظر می‌رسد و باید چیزی بخورد تا روحیه‌اش را بهتر کند. از توجه زن تشکر کرد و خوشحال شد که کسی واقع‌انگران روحیه‌ی اوست.

شاید او تنها کسی باشد که اسم فردی را که به او خدمت می‌کرد، می‌داند؛ بقیه می‌خواهند اسم – و اگر ممکن باشد، شغل – کسانی را بدانند که سرِ میزها و در مبل‌های راحتی نشسته‌اند.

می کوشد همچنان فکر کند، اما دیگر ساعت سه صبح است، زن زیبا و مرد مبادی آداب - دست کم از نظر جسمانی شیوه خودش است - دیگر نمی آیند. شاید هنوز دارند در یک قایق تفریحی می نوشنند. مهمانی های روی قایق، وقتی شروع می شود که مهمانی های دیگر رو به آخر است. شاید دراز کشیده اند و مجله می خوانند، بدون اینکه به هم نگاه کنند.

مهم نیست. ایگور تنها و خسته است، باید بخوابد.

٧:٢٢ صبح

ساعت ٧:٢٢ صبح بیدار می شود. زودتر از زمانی که بدنش می طلبد، اما هنوز فرصت نکرده به تفاوت ساعت بین مسکو و پاریس عادت کند؛ اگر در دفتر کارش بود، تا حالا حداقل دو سه تا جلسه با کارمندانش برگزار کرده بود و داشت خودش را برای خوردن ناهار با مشتری تازه‌ای آماده می کرد. اما آنجا وظیفه‌ی دیگری داشت: پیدا کردن کسی و قربانی او به نام عشق. به قربانی احتیاج دارد، طوری که او^۱ همان صبح پیام او را بفهمد. حمام می گیرد، پایین می آید تا قهوه‌اش را در رستورانی بخورد که تقریباً تمام میزهایش خالی است^۲، و می رود تا در کروازیت^۳، خیابان رو به روی مهم ترین هتل‌های تجملی، قدم بزند. ترافیکی در کار نیست – بخشی از خیابان مسیر ویژه است و فقط وسایل نقلیه‌ی مجاز می توانند از آنجا بگذرند. مسیر دیگر خالی است، چون افرادی که در آن شهر زندگی می کنند، تازه دارند آماده می شوند تا سر کار بروند. کینه‌ای ندارد – دیگر سخت ترین مرحله را گذرانده، در دوران بی خوابی‌هایش به خاطر آن رنج و نرفت. امروز دیگر دلیل رفتار او را

1. Ewa

2. Croisette

می فهمد که او را ترک گفت و با مرد دیگری ازدواج کرد: هرچه باشد، تک همسری افسانه‌ای است که به زور در حقیقی نوع بشر کردند. درباره‌ی این موضوع بسیار خوانده: مسئله، افزایش بیش از حد هورمون‌ها یا غرور نیست، ساختاری ژنتیکی است که عملاً در تمام حیوانات پیدا می‌شود.

تحقیقات اشتباه نمی‌کنند: دانشمندانی که آزمون‌های والدی را بر پرندگان، میمون‌ها و روباه‌ها انجام دادند، پی برند که این گونه‌ها، رابطه‌ای اجتماعی بسیار شبیه ازدواج شکل می‌دهند، اما معنایش این نیست که به هم وفادار می‌مانند. در ۷۰ درصد موارد، بچه‌شان از جفت دیگری است. ایگور پاراگرافی را از دیوید باراش¹، استاد روانشناسی دانشگاه واشینگتن در سیاتل، به خاطر می‌آورد که می‌گوید:

«می‌گویند فقط قوها به هم وفادارند، اما حتاً این هم دروغ است. تنها گونه‌ی موجودات زنده‌ی طبیعت که وفادار است، آمیب است، *Diplozoon* پارادوکسوم². زوج همیگر را وقتی ملاقات می‌کنند که هنوز جوانند و جسمشان در یک ارگانیسم ادغام می‌شود. بقیه‌ی موجودات می‌توانند به هم خیانت کنند.»

برای همین نمی‌تواند اوا را محکوم کند – او فقط از غریزه‌ای انسانی تبعیت کرد. اما از آنجا که مطابق قراردادهای اجتماعی ای بار آمده که به قوانین طبیعت احترام نمی‌گذارند، در این لحظه حتماً احساس گناه می‌کند، به گمان او ایگور دیگر دوستش ندارد و هرگز او را نخواهد بخشد. امانه؛ او حاضر است همه کار بکند، حتاً فرستادن پیام‌هایی که دنیاهای افراد دیگر را خاموش می‌کند، فقط برای اینکه او بفهمد که آغوشش به روی او باز است، و از آن مهم‌تر، حاضر است گذشته را بدون هیچ سوالی دفن کند.

1. David Barash

2. *Diplozoon paradoxum*

به دختر جوانی می‌رسد که بساطش را در پیاده‌رو پهنه می‌کند. صنایع دستی‌ای که نمی‌شود گفت قشنگ است.

بله، او قربانی اش خواهد بود. او پیامی است که باید ارسال کند – و مطمئناً پیامش همین که به مقصد برسرد، دریافت هم می‌شود. پیش از آنکه به او نزدیک شود، با دقت تأمل می‌کند؛ دختر نمی‌داند که اگر همه‌چیز خوب پیش برود، در اندک زمانی روحش در حال پرواز بر فراز ابرها خواهد بود، برای همیشه از آن شغل احمقانه آزاد می‌شود؛ شغلی که هرگز نگذاشته او به جایی برود که در رؤیا آرزویش را داشت.

به فرانسه‌ی فصیح می‌پرسد: «چند است؟»
«کدام را می‌خواهید؟»

«همه‌شان را.»

دختر – که باید بیشتر از بیست سالش باشد – لبخند می‌زند.
«اولین بار نیست که این پیشنهاد را به من می‌دهند. قدم بعدی این است: می‌آیی قدمی بزنیم؟ تو برای اینکه اینجا بنشینی و این خرت‌وپرت‌ها را بفروشی، زیادی خوشگلی. من کسی هستم که...»
«... نه، نیستم. توی کار سینما نیستم. نمی‌خواهم از تو بازیگر بسازم و زندگی‌ات را عوض کنم. به این چیزهایی که می‌خرم هم علاقه‌ای ندارم. فقط می‌خواهم حرف بزنم و می‌توانیم این کار را همینجا هم بکنیم.»
زن به طرفِ دیگر نگاه می‌کند.

«این خرت‌وپرت‌ها را پدرومادرم می‌سازند، به کارم افتخار می‌کنم. روزی کسی از اینجارد می‌شود که ارزش واقعی این‌ها را می‌فهمد. لطفاً بروید دنبال کارتان، پیدا کردن کسی که به حرفان گوش بدهد، باید سخت باشد.»
ایگور یک دسته اسکناس از جیبش بیرون می‌آورد و خیلی آرام کنار دختر می‌گذارد.

«جسارتمن را بیخشید. فقط برای اینکه قیمت را پایین بیاورم این حرف را زدم. اسم من ایگور مالِف^۱ است. دیروز از مسکو رسیدم و هنوز به تفاوت ساعت عادت نکرده‌ام.»

دختر وانمود می‌کند آن دروغ را باور کرده و می‌گوید: «اسم من اُلیویا^۲ است.»

بدون اینکه اجازه بگیرد، کnarش می‌نشینند. دختر خودش را کمی از او دور می‌کند.

«می‌خواهید درباره‌ی چی حرف بزنید؟»

«اول پول را بردار.»

اُلیویا تردید می‌کند. اما به اطرافش نگاهی می‌اندازد و به این نتیجه می‌رسد که دلیلی برای ترس نیست. ماشین‌ها شروع کرده‌اند به حرکت در تنها مسیر قابل عبور، جوان‌ها راهی ساحل شده‌اند و زوج پیری در پیاده‌رو به آن‌ها نزدیک می‌شوند. پول را در کیفش می‌گذارد، بی‌آنکه بینند چه قدر است – زندگی آنقدر به او تجربه داده که بداند از کافی بیشتر است.

مرد روس می‌گوید: «منونم پیشنهادم را قبول کردی. درباره‌ی چی

می‌خواهم حرف بزنم؟ در واقع مسئله‌ی خیلی مهمی نیست.»

«حتماً به دلیلی اینجا آمده‌اید. هیچ کس همین طوری به کن نمی‌آید، به خصوص در این دوره که شهر برای اهالی و توریست‌ها غیرقابل تحمل می‌شود.»

ایگور به دریا نگاه می‌کند و سیگاری آتش می‌زند.

«سیگار کشیدن ضرر دارد.»

ایگور حرف دختر را نشنیده می‌گیرد. می‌پرسد:

1. Malev

2. Olivia

«برای تو معنای زندگی چی است؟»

«عشق ورزیدن.»

الیویا لبخند می‌زند. روش خوبی برای شروع کردن روز است. صحبت درباره‌ی چیزهایی عمیق‌تر از قیمت صنایع دستی داخل ساطش، یا لباس‌های مردم.

«برای شما معنایش چی است؟»

«بله، عشق. اما فکر می‌کردم داشتن پول کافی هم مهم است، تا به پدر و مادرم نشان بدهم که می‌توانم برنده باشم. موفق شدم. امروز به من افتخار می‌کنم. زنی عالی پیدا کردم، خانواده‌ای تشکیل دادم، دوست داشتم بچه داشته باشم، خداترس و خداشناس بودم. اما بچه‌دار نشدم.»
الیویا فکر کرد شاید زشت باشد پرسید چرا. مرد چهل ساله، با زبان فرانسه‌ی عالی، ادامه داد:

«به فکر فرزندپذیری افتدیم. دو سه سال را به این فکر گذراندیم. اما زندگی زیادی پر جنب و جوش شد... سفرهای زیاد، مهمانی، ملاقات، کسب و کار.»

«وقتی اینجا نشستید تا حرف بزنید، فکر کردم از آن میلیونرهای احق و حق هستید که دنبال ماجراست. اما خوشحالم که درباره‌ی این چیزها حرف می‌زنیم.»

«به آینده‌ات فکر می‌کنی؟»

«فکر می‌کنم، و خیال می‌کنم رویاهای من شبیه رویاهای شما باشد. البته من هم قصد دارم بچه بیاورم.»
دختر مکثی می‌کند. نمی‌خواهد همتشینیش را که به آن شکل غیرمنتظره ظاهر شده بود، بیازارد.

«...البته اگر بشود. گاهی خدا برنامه‌های دیگری دارد.»

ظاهراً مرد به جواب او توجهی ندارد.

«فقط میلیون‌ها به جشنواره می‌آیند؟»

«میلیون‌ها، کسانی که فکر می‌کنند میلیون‌ند و کسانی که می‌خواهند میلیون‌شوند. این روزها، این بخش از شهر شیوه دیوانه‌خانه است، همه مثل آدم‌های مهم رفتار می‌کنند، به جز کسانی که واقعاً مهمند – این‌ها نرم‌ترند، نمی‌خواهند چیزی را به کسی ثابت کنند. همیشه جنس‌های مرانمی‌خرند، اما دست کم لبخند می‌زنند، چند کلمه‌ی محبت آمیز می‌گویند و با احترام به من نگاه می‌کنند. شما اینجا چه کار می‌کنید؟»

«خدا دنیا را در شش روز خلق کرد. اما دنیا چی هست؟ چیزی که تو یا من می‌بینیم. هر بار که کسی می‌میرد، بخشی از دنیا نابود می‌شود. همراه او، تمام چیزهایی که احساس کرده، تجربه کرده، درباره‌اش فکر کرده، ناپدید می‌شود، به همان شکلی که اشک‌ها در باران ناپدید می‌شود.»
«مثل اشک‌ها در باران... بله، فیلمی دیدم که این جمله را در آن می‌گفتند. اسمش یادم نیست.»

«نیامده‌ام تا اشک بریزم. آمدده‌ام تا برای زنی که دوست دارم، پیام‌هایی بفرستم. و برای این کار ناچارم چند دنیا و کیهان را خاموش کنم.»

این حرف، به جای اینکه اُلیویا را بترساند، او را می‌خنداند. این مرد خوش‌قیافه، خوش‌لباس و با آن زبان فرانسه‌ی عالی، اصلاً دیوانه به نظر نمی‌رسد. دختر از شنیدن حرف‌های تکراری خسته شده: تو خیلی قشنگی، وضعت می‌تواند بهتر باشد، قیمت این چند است، آن یکی چند است، خیلی گران است، می‌روم دوری بز نم و برمی‌گردم (که البته هیچ وقت اتفاق نمی‌افتد)، و از این حرف‌ها. دست کم این مردِ روس بامزه است.

«خُب برای چی دنیا را نابود کنید؟»

«برای اینکه دنیای خودم را بسازم.»

الیویا دلش می خواهد این مرد را که کنارش نشسته، تسلیم بدهد. اما می ترسد آن جمله‌ی مشهور را بشنود: «دوست دارم تو معنایی به زندگی من بدهی»، بعد هم مکالمه تمام می شود، برای اینکه او برنامه‌های دیگری برای آینده‌اش دارد. از آن گذشته، کاملاً احمقانه است که سعی کند به مردی مسن‌تر و موفق‌تر از خودش یاد بدهد چه طور مشکلاتش را پشت سر بگذارد.

راه نجات این است که سعی کند بیشتر از زندگی این مرد سر دریاورد.
بالاخره، او هزینه‌ی وقتی را هم پرداخته... و خوب هم پرداخته.

«چه طوری قصد دارید این کار را بکنید؟»

«درباره‌ی قورباغه‌ها چیزی می دانی؟»

«قورباغه؟»

مرد ادامه داد:

«مطالعات متعدد نشان داده که اگر قورباغه را در تشتی فلزی بگذاریم و تشت را با آب محیط زندگی خودش پر کنیم و شروع کنیم به گرم کردن آب، آرام می‌ماند و به افزایش تدریجی دما و تغیرات محیط واکنش نشان نمی‌دهد و وقتی آب به جوش می‌آید، شاد و آب پز شده می‌میرد.

از طرف دیگر، اگر قورباغه‌ی دیگری را در ظرف مشابهی پر از آب داغ بگذاریم، فوراً بیرون می‌پرد. کمی می‌سوزد، اما زنده می‌ماند.»
الیویا ربط این موضوع را به نابود کردن دنیا درست نمی‌فهمد. ایگور ادامه می‌دهد:

«قبلًاً مثل قورباغه‌ی آب پز رفتار می‌کردم. تغیرات را در کنکردم. به نظرم همه چیز رو به راه و بدی‌ها گذرا بود و زمان می‌طلبید. حاضر بودم بمیرم، چون مهم ترین چیز زندگی را از دست دادم، و به جای واکنش، همان طور شناور ماندم، فاقد احساس، در آبی که مدام گرم‌تر می‌شد.»

الیویا جرئت کرد و پرسید:
«چی را از دست دادید؟»

«در واقع چیزی را از دست ندادم؛ لحظاتی هست که زندگی، آدم‌هایی را از هم جدا می‌کند، فقط برای اینکه هر دو بفهمند چه قدر برای هم مهم‌مند. فرض کنیم دیشب زنم را با مرد دیگری دیدم. می‌دانم دلش می‌خواهد برگردد، هنوز مرا دوست دارد، اما جرئت برداشتن این قدم را ندارد. وزغ‌های آب‌پزی وجود دارند که هنوز اعتقاد دارند اساسی ترین چیز، اطاعت است و نه لیاقت؛ به کسی که بتوانند، دستور می‌دهند و از کسی که قدرت قضاوت دارد، اطاعت می‌کنند. و در همه‌ی این‌ها، حقیقت کجاست؟ بهتر است نیمه‌سوخته از این وضع بیرون برویم، اما زنده و آماده‌ی عمل.

و مطمئنم که تو می‌توانی در این کار کمک کنی.»

الیویا کمی درباره‌ی چیزی که در سر آن مرد کنارش می‌گذرد، فکر می‌کند. چه طور کسی می‌تواند مردی را ترک کند که این قدر جالب به نظر می‌رسد و می‌تواند درباره‌ی چیزهایی که هرگز نشنیده حرف بزند؟ اما عشق منطق ندارد—با وجود سن کمش این را می‌داند. مثلاً دوست‌پسرش می‌تواند کارهای خشنی بکند، گاه گداری بی‌دلیل او را می‌زند، اما الیویا نمی‌تواند یک روز را هم بدون او بگذراند.

اصلاً دارند درباره‌ی چی حرف می‌زنند؟ وزغ. چه طور می‌تواند آن مرد را کمک کند؟ خُب، البته نمی‌تواند، پس بهتر است موضوع را عوض کند.
«خُب چه طور قصد دارید دنیا را نابود کنید؟»

ایگور به تنها مسیر قابل عبورِ کروازیت اشاره می‌کند.
فرض کنیم من نمی‌خواهم تو به یک مهمانی بروی، امانمی‌توانم بی‌پرده این را بگویم. اگر منتظر ساعت اوج راه‌بندان بمانم و بعد ماشینم را وسط

این خیابان بگذارم، در عرض ده دقیقه تمام خیابانِ جلو ساحل بند می‌آید.
راننده‌ها فکر می‌کنند 'حتماً تصادف شده'، و کمی صبر به خرج می‌دهند.
ربع ساعت بعد، پلیس با جرثقیل می‌آید تا ماشین را جابه‌جا کند.
«این اتفاق تا حالا صد بار افتاده.»

«اما من می‌توانم از ماشین پیاده شوم و میخ و اشیای تیز سرِ راه جرثقیل
بریزم، با دقت زیاد، بدون اینکه کسی متوجه شود. آنقدر حوصله داشته‌ام
که تمام این میخ‌ها را سیاه کرده‌ام تا نشود آن‌ها را از آسفالت تشخیص داد.
وقتی جرثقیل می‌آید، تایرهایش پنچر می‌شود. حالا مشکل دو تا می‌شود
و راه‌بندان به حومه‌ی این شهر کوچک می‌رسد، که احتمالاً تو آنجا
زندگی می‌کنی.»

«ایده‌ی خیلی خلاقانه‌ای است. اما حداقل کاری که می‌کنی این است
که رسیدنِ مرا یک ساعت به تأخیر بیندازی.»
نویت ایگور است که بخند بزند.

«خُب، می‌توانم چند ساعت درباره‌ی اینکه چه طور مشکل را بزرگ
کنم، حرف بزنم—مثلاً وقتی مردم برای کمک می‌آیند، چیزی مثل یک
بمب دودزا زیر جرثقیل بیندازم. همه وحشت می‌کنند. سوار ماشین می‌شوم،
وانمود می‌کنم دست و پایم را گم کرده‌ام و سعی می‌کنم ماشین را روشن
کنم، و همزمان کمی بتزین فندک روی کفپوش ماشین می‌ریزم و آتشش
می‌زنم. بعد وقت دارم که از ماشین بیرون بپرم و صحنه را تماساً کنم: ماشین
کم کم آتش می‌گیرد، آتش به باک بتزین می‌رسد، انفجار، آتش به ماشین
عقبی می‌رسد، و واکنش زنجیره‌ای ادامه دارد. و تمامش با استفاده از یک
ماشین، چند میخ، یک بمب دودزا که می‌شود از فروشگاهی خرید، و یک
قوطی مایع فندک...»

ایگور لوله‌ی آزمایشی حاوی مایعی از جیبیش بیرون می‌آورد.

«... به این اندازه، وقتی دیدم اروا می خواهد ترکم کند، باید این کار را می کردم. باید تصمیمش را به تأخیر می انداختم، کاری می کردم که بیشتر فکر کند، عواقب کارش را بسنجد. وقتی آدمها شروع می کنند به فکر کردن درباره‌ی تصمیم‌هایی که باید بگیرند، معمولاً دچار تردید می شوند... برداشتن بعضی قدم‌ها شهامت زیادی می خواهد.

اما من مغور بودم، فکر می کردم موقت است، که متوجه می شود. تکرار می کنم: مطمئن الان پشیمان است و دلش می خواهد برگردد. اما برای این کار لازم است که من چند تا دنیارا نابود کنم.»
لحن حرف زدنش عوض شده و الیویا دیگر هیچ لطفی در آن داستان نمی بیند. از جایش بلند می شود.
«خُب، دیگر باید کار کنم.»

اما من به تو پول دادم که به حرف‌هایم گوش بدھی. بیشتر از درآمد یک روزت به تو دادم.»

دختر دستش را در کیف‌ش می کند تا پولی را که مرد به او داده، بیرون بیاورد، و در همین لحظه تپانچه‌ای را می بیند که به صورتش نشانه رفته است.
«بنشین.»

اولین فکری که به سرِ دختر می رسد، دویدن است. زوج پیر آهسته نزدیک می شوند.

مرد که انگار افکار او را می خواند، می گوید: «ندو. اصلاً قصد تیراندازی ندارم، به شرط آنکه بنشینی و تا آخرش را گوش بدھی. قسم می خورم اگر کاری نکنی و فقط اطاعت کنی، شلیک نکنم.»

در سر الیویا به سرعت سلسله‌ای از گزینه‌ها صفت می کشد: اولین کار، دویدن به صورت زیگزاگ است، اما متوجه می شود که پاها بیش ضعیف است.

مرد تکرار می کند: «بنشین. اگر به دستورم عمل کنی، شلیک نمی کنم.
قول می دهم.»

بله. دیوانگی است شلیک در آن صبح آفتابی، با آن ماشین هایی که از خیابان می گذرند، مردمی که به ساحل می روند، ترافیکی که مدام سنگین تر می شود، افرادی که شروع کرده اند به پیاده روی در خیابان. بهتر است کاری را که آن مرد می گوید، بکند... خیلی ساده، به این دلیل که شرایط واکنش به شکلی دیگر را ندارد؛ دارد از حال می رود.

اطاعت می کند. حالا باید مرد را مقاعد کند که او خطری ندارد، به نک و نال های این شوهر و انها ده گوش بدهد، اطمینان بدهد که چیزی ندیده، و همین که پلیسی در گشت معمولش از راه رسید، خودش را روى زمین بیندازد و فریاد کمک سر بدهد.

«دقیقاً می دانم چه احساسی داری.» صدای مرد سعی دارد آرامش کند: «علایم ترس از شب اول دنیا همین بوده. وقتی آدمها با حیوانات درنده رو به رو می شدند، همین طور بود و تا امروز هم به همین شکل مانده: خون از صورت و پوست دور می شود تا از بدن حفاظت کند و جلو خونریزی را بگیرد... احساس فلنج به آدم دست می دهد. روده ها شل می شود و همه چیز را رهایی می کند تا مانع حضور بیشتر مواد سمی در بدن بشود. جسم در لحظه ای اول از حرکت سر باز می زند تا حیوان وحشی را تحریک نکند و نگذارد جانور با دیدن هر حرکت مشکوکی حمله کند.»

لُبْوِيَا فکر می کند: «تمام این ها فقط خواب است.» به یاد پدر و مادرش می افتد که در واقع قرار بود امروز صبح آنجا باشند، اما دیشب را به کار در جواهرفروشی ها گذرانده بودند، برای اینکه روز سرشان شلوغ بود. همین چند ساعت پیش با نامزدش وقت خوبی گذرانده بود، کسی که فکر می کرد مرد زندگی اش است، هر چند هر از گاهی او را آزار و اذیت می کرد؛ از همنشینی

با هم لذت برد بودند، چیزی که مدت‌ها پیش نیامده بود. بعد از صبحانه تصمیم گرفته بود مثل هر روز دوش نگیرد، چون احساس آزادی می‌کرد، سرشار از انژری، از زندگی راضی بود.

نه، این اتفاق واقعیت ندارد. بهتر است او هم کمی آرامش نشان بدهد. «حرف بزنیم. شما تمام جنس‌هایم را خریده‌اید، پس حرف می‌زنیم. بلند نشده بودم که بروم.»

مرد لوله‌ی اسلحه را به دندوه‌های دختر تکیه می‌دهد. زوج پیر می‌گذرند، نگاهی به آن‌ها می‌اندازند و متوجه چیزی نمی‌شوند. همان دختر پر تغالی است که مثل همیشه سعی دارد مردها را با ابروهای به هم پیوسته و لبختند کودکانه‌اش جذب کنند. اولین بار نیست که او را با مرد غریبه‌ای می‌بینند که از سرو وضعش معلوم است ثروتمند است.
الیویا نگاه ثابت‌ش را به آن‌ها می‌دوزد، انگار چشم‌هایش می‌تواند چیزی بگوید. مرد کنارش با صدای شادی می‌گوید:
«روز به خیر.»

زوج پیر بدون حرف دور می‌شوند – عادت ندارند با غریبه‌ها حرف بزنند یا با دستفروش‌ها احوالپرسی کنند.

«بله، حرف می‌زنیم.» مرد روس بود که سکوت را شکست: «البته قصد ندارم با ترافیک خیابان این کار را بکنم، فقط مثال زدم. زنم وقتی پیام‌ها را بگیرد، می‌فهمد که من اینجا هستم. قصد ندارم کار واضح‌تر را بکنم، یعنی تلاش برای ملاقات با او... خودش باید به طرف من بیاید.»
راه فرار همین است.

«اگر بخواهید، می‌توانم پیغام‌تان را بر سانم. فقط باید بگویید در کدام هتل است.»
مرد می‌خندد.

«تو اعتیاد همه‌ی هم‌سن و سال‌هایت را داری: خیال می‌کنی از همه باهوش‌تری. همین که از اینجا بروی، یکراست می‌روی سراغ پلیس.»
خون دختریخ می‌زند. یعنی قرار است تمام روز روی آن نیمکت بمانند؟
یعنی حالا که دختر صورت او را دیده، او به‌حال شلیک می‌کند؟
«شما گفتید شلیک نمی‌کنید.»

«قول دادم که این کار را نمی‌کنم، اما اگر مثل آدم عاقل و بالغ رفتار کنم
و به هوش من احترام بگذاری.»

بله، حق با او بود. عاقلانه‌تر این است که کمی از خودش حرف بزند.
شاید بتواند به شفقتی پناه ببرد که همیشه در عمق ذهن یک دیوانه وجود دارد. باید توضیح بدهد که او هم در شرایط مشابهی زندگی می‌کند، هرچند واقعیت ندارد.

جوانی با آی پودش در گوش دوان دوان می‌گذرد. حتا حمت چرخاندن
چشم‌هایش را به اطراف نمی‌دهد.
«من با مردی زندگی می‌کنم که زندگی ام را جهنم کرده، اما نمی‌توانم
خودم را از شرش راحت کنم.»

حالت چشم‌های ایگور عوض می‌شود.
الیویا فکر می‌کند راه فراری از آن تله پیدا کرده است.
«با هوش باش. خودت را عرضه نکن، سعی کن به زن این مرد
فکر کنی.»
صادق باش.

«مرا از دوست‌هایم منزوی کرده. حسود است، هرچند خودش هر زنی را که دلش بخواهد بلند می‌کند. از همه‌ی کارهایم ایراد می‌گیرد، می‌گوید که من هیچ جاه طلبی ندارم. همین یک ذره پولی را که از کمیسیون فروش این خرت و پرت‌ها گیرم می‌آید، برای خودش بر می‌دارد.»

مرد ساکت است و به دریا نگاه می کند. پیاده رو پر از مردم است؛ اگر خیلی ساده بلند می شد و پابه فرار می گذاشت، چه می شد؟ مرد می توانست شلیک کند؟ اسلحه اش واقعی بود؟

اما می داند به موضوعی اشاره کرده که مرد را کمی آرام تر کرده. بهتر است خطر نکند و باعث نشود که مرد دست به اقدام جنون آمیزی بزند – نگاه و لحن صدای چند دقیقه‌ی پیش یادش است.

«اما نمی توانم ترکش کنم. حتا اگر بهترین، ثروتمندترین، سخاوتمندترین آدم دنیا از راه برسد، نامزدم را با او عوض نمی کنم. خود آزاری ندارم، از اینکه مدام تحقیر بشوم لذتی نمی برم... اما دوستش دارم.» احساس می کند که لوله ای اسلحه دوباره به دندنهایش فشرده شده. حرف اشتباهی زده.

«من مثل این نامزد آشغال نیستم.» صدا حالا پر از نفرت است: «برای رسیدن به تمام چیزهایی که دارم، خیلی زحمت کشیده‌ام. سخت کار کردم، خیلی صدمه خوردم، از همه‌شان جان به در بردم، با شرافت جنگیدم، هر چند گاهی لازم بود سخت و بی رحم باشم. همیشه مسیحی خوبی بودم. دوستان متندی دارم و هر گز قدر نشناش نبوده‌ام. خلاصه، همه کار را درست کردم. هر گز کسی را سر راه نابود نکردم. هر وقت می توانستم، زنم را تشویق می کردم کاری را بکند که دوست دارد، و نتیجه‌اش این بود: حالا تنها یام. بله، قبلاً در جنگی احمقانه، انسان‌هایی را کشته‌ام، اما واقع‌بینی ام را از دست نداده‌ام. کهنه سربازِ موجی نیستم که وارد رستورانی می شود و همین طوری مسلسلش را به هر طرف شلیک می کند. تروریست نیستم. شاید فکر کنم که زندگی با من بی عدالتی کرده، که مرا از مهم‌ترین چیز، یعنی عشق، محروم کرده. اما زن‌های دیگری هم هستند و در عشق همیشه می گذرد. باید عمل کنم، خسته شده‌ام از اینکه وزغی باشم که کم کم آب پز می شود.»

«اگر می‌دانید که زن‌های دیگری هم هستند، اگر می‌دانید که در عشق می‌گذرد، پس چرا این قدر رنج می‌کشید؟»
بله، دارد عاقل و بالغ رفتار می‌کند – از آرامشش موقع تلاش برای مهار
این دیوانه‌ی کنارش، متعجب است.
مرد مردد به نظر می‌رسد.

«نمی‌توانم جواب سراسی بدهم. شاید برای اینکه بارها ترکم کرده‌اند. شاید به این خاطر که باید به خودم ثابت کنم که می‌توانم. شاید چون دروغ گفته‌ام و زن‌های دیگری وجود ندارند و فقط همین زن وجود دارد. نقشه‌ای دارم.»
«نقشه‌تان چی است؟»

«برایت گفته‌ام، نابود کردن چند دنیا، تا او متوجه شود که برایم مهم است.
که می‌توانم برای رسیدن دوباره به او، تن به هر خطری بدهم.»
پلیس!

هردو متوجه می‌شوند که ماشین پلیسی نزدیک می‌شود.
مرد می‌گوید: «ببخشید. قصد داشتم کمی دیگر هم حرف بزنم، اما زندگی با تو هم عادل نبود.»
الیویا حکم مرگ را احساس می‌کند. حالا دیگر چیزی ندارد که از دست بدهد، دوباره سعی می‌کند بلند شود. اما دست آن غریبه مستقیم روی شانه‌اش می‌نشیند، انگار او را با محبت در آغوش می‌گیرد.
ساموزاشیتا¹ اوریژیا، یا آن طور که در میان روس‌ها بیشتر مشهور است، سامبو، هنر^۱ کشتن سریع با دست خالی است، بدون اینکه قربانی متوجه شود چه اتفاقی دارد می‌افتد. این هنر در طول قرن‌ها شکل گرفته، هنگامی که مردم قبایل مجبور بودند بدون هیچ اسلحه‌ای با مهاجمان روبرو شوند. نظام

1. Samozashchita Bez Oruijya

شوروی برای کشتن افراد بدون به جا گذاشتن ردّی، با دقت از این روش استفاده می‌کرد. کوشیدند این روش را به نام ورزشی رزمی در المپیک سال ۱۹۸۰ مسکو معرفی کنند، اما با وجود تلاش‌های همه‌ی کمونیست‌ها برای گنجاندن این ورزش (که فقط خودشان بلد بودند) در بازی‌ها، به خاطر آنکه زیادی خطرناک بود، قبول نکردند...

عالی است. به این ترتیب فقط محدودی این ضربات را می‌شناختند. شست راست ایگور شریان گردنی الیویا را فشار می‌دهد و خون از رفتن به مغز باز می‌ایستد. در همان حال، دست دیگر ش نقطه‌ی خاصی را زیر بغلش فشار می‌دهد تا اعضالتش را فلچ کند. انقباضی ندارد؛ حالا فقط باید دو دقیقه صبر کند.

الیویا حس می‌کند بازوهاش خواب رفته. ماشین پلیس از کنارشان می‌گذرد و از مسیر ویژه دور می‌شود. حتا متوجه آن زوج نمی‌شود... آن روز صبح مسائل دیگری فکر‌شان را اشغال کرده: باید تمام تلاش‌شان را بکنند که حرکت و سایل نقلیه قطع نشود، که البته اجرای دقیق این خواسته مطلقاً غیرممکن است. تازه فراخوانی با بی‌سیم دریافت کرده‌اند، ظاهراً میلیون‌رمتی در سه کیلومتری آنجا با لیموزینش تصادف کرده است. ایگور بدون اینکه بازویش را از بدن دختر جدا کند، خودش را پایین می‌آورد و دست دیگر ش را دراز می‌کند تا زیراندازی را بردارد که جلو نیمکت پهن شده و آن اشیای بدسلیقه رویش چیده شده. به چاککی حوله را تا می‌کند و از آن بالشی می‌سازد.

وقتی می‌بیند دیگر کسی در آن نزدیکی نیست، با مهربانی بسیار، بدن بی‌حرکت را روی نیمکت می‌خواباند؛ دختر خواب به نظر می‌رسد—و در رؤیاهاش، حتماً دارد به خاطره‌ی یک روز خوب فکر می‌کند، یا شاید هم کابوس نامزد وحشی‌اش را می‌بیند.

فقط زوج پیر آن دورا با هم دیدند. و اگر جنایتی کشف شود - چیزی که ایگور دشوار می‌داند، چرا که هیچ‌ردمی به جانمانده - او را شخصی موبور یا سیاهپوست توصیف می‌کنند، کمی پیتر یا جوان‌تر از آنکه هست؛ دلیلی برای نگرانی ندارد، آدم‌ها هیچ وقت به آنچه در جهان اتفاق می‌افتد توجه ندارند. پیش از رفتن، بوسه‌ای بر سر زیبای خفته می‌زند و زمزمه می‌کند: «همان‌طور که می‌بینی، به قولم عمل کردم. شلیک نکرم.»

بعد از چند قدم، درد شدیدی در سرش احساس کرد. طبیعی بود: خون داشت در سرش جمع می‌شد، واکنشی کاملاً پذیرفتی برای کسی که تازه خود را از یک وضعیت تنفس شدید رها کرده.

علی‌رغم سردرد، شاد بود. بله، موفق شده بود. بله، می‌توانست. **خُب** چیزی که شادترش می‌کرد، این بود که روح آن جسم شکننده را آزاد کرده بود، روحی که نمی‌توانست خودش را از اذیت و آزار یک بزدل نجات بدهد. اگر آن رابطه‌ی زجر آور ادامه می‌یافت، خیلی زود دختر افسرده می‌شد و بیماری اضطراب می‌گرفت، اعتماد به نفسش را از دست می‌داد و مدام به قدرت نامزدش وابسته‌تر می‌شد.

هیچ‌کدام از این اتفاق‌ها برای او نیفتاده بود. همیشه خودش تصمیم می‌گرفت، وقتی تصمیم گرفت فروشگاه لباس‌های مُد روزش را باز کند، پشتیبانی روحی و مادی داشت، آزاد بود هر وقت و به هرجا دلش می‌خواست سفر کند. شوهری نموده داشت. اما خطایی کرده بود - عشق او را در ک نکرده بود، بخشش را هم در ک نکرد. اما امیدوار بود اوا پیام‌هایش را بگیرد - بالاخره، روزی که تصمیم گرفت برود، ایگور گفت برای برگرداندنش دنیاهایی را نابود می‌کند. تلفن همراهی را که تازه خریده بود، برداشت، پیش‌پرداخت شده بود و حداقل اعتبار را داشت. پیام‌گیری فرستاد.

۱۱:۰۰ صبح

بنا به افسانه، همه چیز وقتی شروع شد که دختر فرانسوی ناشناس نوزده ساله‌ای، در ساحل برای عکاس‌هایی ژست گرفت که در جشنواره‌ی کن سال ۱۹۵۳ کار خاصی نداشتند. کمی بعد، آن دختر ستاره شد و اسمش افسانه: بریژیت باردو! حالا هم همه فکر می‌کنند می‌توانند این کار را بکنند! هیچ کس اهمیت هنر بازیگری را نمی‌فهمد: فقط زیبایی را به حساب می‌آورند.

و به همین دلیل، دختران جوان و خوش‌هیکل، با موهای رنگ‌شده، بلوندهای دروغین، صدھا، هزاران کیلومتر سفر می‌کردند تا آنجا باشند، حتاً اگر شده فقط برای اینکه یک روز را در ماسه‌ها بگذرانند، به امید اینکه دیده شوند، از آن‌ها عکس بگیرند، کشف بشونند. می‌خواهند از دام‌هایی فرار کنند که در انتظار همه‌ی زن‌هاست: تبدیل شدن به زن‌خانه‌دار، هر شب آماده کردن شام برای شوهر، هر روز بردن بچه‌ها به مدرسه، سعی در کشف یک مسئله‌ی جزئی در زندگی یکنواخت همسایه‌ها، برای اینکه موضوع صحبتی با دوستان داشته باشند. شهرت و درخشش و زرق و پرق می‌خواستند، حسادت اهالی شهرشان را، دختران و پسرانی را که همیشه با آن‌ها مثل جوجه اردک رشت رفتار می‌کردند، بدون آنکه بدانند آن‌ها مثل

1. Brigitte Bardot

قو شکفته خواهند شد، گلی می‌شوند که همه آرزویش را دارند. شغلی در جهان رؤیاه‌ها، این مهم است – حتاً اگر لازم باشد پول قرض کنند تا در سینه‌هایشان پروتر بگذارند یا لباس‌های زننده بخرند. کلاس بازیگری؟ لازم نیست، کافی است خوشگل باشی و آدم‌های مناسب را بشناسی: از سینما هر کاری برمی‌آید.

فقط باید به این دنیای سینما راه پیدا کنی.

همه برای فرار از دام شهرهای کوچک، و اینکه مبادا دو روزشان شیوه هم باشد. میلیون‌ها نفر به این موضوع اهمیت نمی‌دهند، بگذار زندگی شان را هر طور دوست دارند بگذرانند. کسی که به جشنواره می‌آید، باید ترس را در خانه جا بگذارد و آماده‌ی هر چیزی باشد: عمل بدون هیچ تردیدی، در موقع لزوم دروغ گفتن، کم کردن سن و سال، لبخند زدن به کسی که از او نفرت دارد، ابراز علاقه به کسی که هیچ جذابیتی ندارد، گفتن «دوست دارم» بدون فکر کردن به عواقبش، از پشت خنجر زدن به دوستی که روزی کمکش کرده و حال رقیب ناخواسته است. پیش رفتن، بدون پشمیمانی یا شرم و حیا. نتیجه‌اش ارزش هر فداکاری‌ای را دارد.

شهرت.

درخشش و زرق و برق.

این افکار گاپریلا را آزار می‌دهد: روشِ خوبی برای شروع یک روز تازه نیست. بهخصوص که دچار خماماری صبحگاهی شده. کنار امدادست کم تسلیمی دارد: در هتل پنج ستاره از خواب بیدار نشده، کنار مردی که به او می‌گوید لباسش را پوشد و برود، چون کارهای مهم زیادی دارد که باید به آن‌ها برسد، از جمله خرید و فروش فیلم. از جا بلند می‌شود و به اطرافش نگاه می‌کند تا بینند دوستانش هنوز هستند یا نه. البته نیستند. به کروازی رفت‌اند، به استخیر، به بار هتل‌ها، قایق‌های

تفریحی، ضیافت‌های ناهار و ملاقات‌های احتمالی در ساحل. پنج تشك
کفِ آپارتمان مشترکشان پخش است، آپارتمانی که به قیمت گزاری برای
دوره‌ی جشنواره اجاره کرده‌اند. در اطراف تشك‌ها، لباس‌های پخش و پلا،
کفش‌های سرنگون، چوب‌لباسی‌های افناوه بر زمین، که هیچ کس به خودش
زحمت نداده تا دوباره آن‌ها را در کمد بگذارد.

فکر می‌کند: «اینجا لباس‌ها بیشتر از آدم‌ها جا اشغال می‌کنند.»

علوم است، از آنجا که هیچ کدام از این لباس‌ها نمی‌توانست در برابر
تجمل رویایی‌ای ساب¹، کارل لگرفیلد²، ورساچه³ یا گالثانو⁴ قد علم کند،
می‌ماند این لباس‌های دست‌یافتنی، اما همین‌ها هم به اندازه‌ی لباس‌های گران
در آپارتمان جامی گیرند: یکینی، مینی‌ژوپ، بلوز، کفش‌های پاشنه‌بلند، و
انبوهی از لوازم آرایش.

«روزی هر چه دلم بخواهد می‌بوشم. حالا فقط به یک فرصت
احتیاج دارم.»

برای چه به فرصت احتیاج دارد؟

ساده است. برای اینکه می‌داند از همه بهتر است، علی‌رغم تجربه‌اش در
مدرسه، از نومیدی‌ای که نصیب پدر و مادرش کرده بود، مشکلاتی که از
همان موقع می‌خواست با آن‌ها دست و پنجه نرم کند تا به خودش ثابت کند
که می‌تواند بر مشکلات، ناکامی‌ها و شکست‌هایی که نصیش شده، غلبه
کند. به دنیا آمده تا پیروز شود و بدرخشد، هیچ شکی ندارد.

«می‌دانم وقتی به چیزی رسیدم که همیشه دلم می‌خواسته، از خودم
می‌پرسم: مرا به خاطر خودم دوست دارند و تحسین می‌کنند یا شهر تم؟»

1. Elie Saab

2. Karl Lagerfeld

3. Versace

4. Galliano

کسانی را می‌شناسد که روی صحنه ستاره شدند. اما برخلاف خیالاتشان، آرام نبودند؛ نامطمئن و پر از تردیدند، بیرون صحنه ناشادند. می‌خواهند بازیگر باشند تا دیگر لازم نباشد نقش خودشان را بازی کنند، زندگی شان به ترس از برداشتن قدم اشتیاه می‌گذرد، قدمی که می‌تواند به زندگی حرفه‌ای شان پایان بیخشد.

«اما من فرق دارم. همیشه خودم می‌مانم.»

واقعاً؟ یا همه‌ی کسانی که مثل او هستند، همین طور فکر می‌کنند؟ بلند می‌شود و قهوه درست می‌کند – آشپزخانه کشیف است، هیچ کدام از دوستانش به خودش دغدغه‌ی شستن ظرف‌ها را نداده. نمی‌داند چرا با این بدحلقی و این همه شک و تردید بیدار شده. کارش را بدل است، خودش را با تمام وجود وقف کارش کرده و ظاهراً هنوز کسی نمی‌خواهد استعدادش را کشف کند. انسان‌ها را هم می‌شناسد، به خصوص مرد‌هارا – متحдан آینده‌اش در نبردی که بهزادی باید در آن پیروز بشود، چرا که دیگر ۲۵ سالش است و بهزادی برای شغل رؤایا‌هاش زیادی پیر می‌شود. می‌داند که:

الف) مرد‌ها کمتر از زن‌ها بی‌وفایند.

ب) هر گز توجهی به لباس زن‌ها ندارند، برای اینکه لباس زن‌ها مسئله‌ی مورد نظرشان نیست.

پ) هیکل خوب: کافیست همین را داشته باشد تا دنیا را فتح کند. به خاطر این سه نکته، و از آنجا که می‌داند تمام زنان دیگری که با او رقابت می‌کنند، سعی دارند در صفاتشان اغراق کنند، فقط به نکته‌ی «پ» در این فهرست توجه می‌کند. بدناسازی می‌کند، می‌کوشد هیکلش را حفظ کنند، از رژیم می‌پرهیزد و دقیقاً خلاف منطق لباس می‌پوشد: لباس‌ها یعنی پوشیده است. تا حالا جواب داده، باعث می‌شود جوان‌تر از سنش به نظر برسد. امیدوار است این روش در گن هم جواب بدهد.

هیکل خوب. بگذار اگر خیلی لازم است فعلاً همین را مهم بدانند. روزی می‌رسد که همه‌ی توانایی‌های او را می‌بینند.

قهقهه می‌نوشد و کم کم به علت بدخلاقی اش پی می‌برد. زیباترین زنان دنیا دوره‌اش کرده‌اند! به نظر خودش زشت نیست، اما هیچ امکانی برای رقابت با آن‌ها ندارد. باید تصمیم بگیرد چه کار کند؛ این سفر تصمیم دشواری بود، پولش محدود است و فرصت زیادی برای رسیدن به یک قرارداد ندارد. در روز اول به جاهای مختلف رفته، شرح سوابق حرفه‌ای و عکس‌هایش را پخش کرده، اما تنها چیزی که گیرش آمد، دعوتی بود به مهمانی دیشب – رستورانی درجه‌ی پنج، با موسیقی پرسروصدای که در آن هیچ کس از آبرآطبقه حضور نداشت. برای اینکه مهار خودش را از بین ببرد، بیش از اندازه‌ای که بدنش تحمل می‌کرد نوشید. و بعد از جایی سردرآورد که نمی‌داند کجا بود یا آنجا چه می‌کرد.

در آن مهمانی همه چیز عجیب به نظر می‌رسید – اروپا، طرز لباس پوشیدن مردم، زبان‌های مختلف، شادی کاذب تمام حاضران که دوست داشتند به رویداد مهم‌تری دعوت می‌شدند، اما در جایی بودند که اهمیتش زیاد نبود و داشتند به موسیقی تکراری گوش می‌دادند و با جیغ و هوار درباره‌ی زندگی دیگران و بی‌انصافی قدر تمدنان حرف می‌زدند.

گابریلا از صحبت درباره‌ی بی‌انصافی قدر تمدنان خسته شده. این جوری‌اند دیگر، خلاص. هر که را بخواهند انتخاب می‌کنند، مجبور نیستند کسی را راضی کنند – و برای همین او به برنامه احتیاج دارد. الان حتماً خیلی دخترهای دیگر، با همین رؤیا (اما البته بدون استعداد او) دارند شرح سوابق کاری و عکس‌هایشان را پخش می‌کنند؛ تهیه کننده‌هایی که به جشنواره می‌آیند، غرق شده‌اند در پوشه و دی‌وی‌دی و کارت ویزیت دیگران. چه کار کند که فرق داشته باشد؟

باید فکر کند. دیگر فرصتی مثل این دست نمی‌دهد، از همه بالاتر به خاطر اینکه تمام دار و ندارش را برای آمدن به اینجا خرج کرده. و - بزرگ‌ترین وحشت - دیگر دارد پیر می‌شود. بیست و پنج سالش است. آخرین فرصتش است.

همان طور که از پنجره‌ی کوچکِ مشرف به کوچه‌ی بن‌بست نگاه می‌کند، قهوه‌اش را می‌نوشد. تنها چیزی که می‌بیند، مغازه‌ی فروش دخانیات است و دختری‌چه‌ای که دارد شکلات می‌خورد. بله، آخرین فرصتش است. امیدوار است با اولین فرصتش کاملاً فرق کند.

به گذشته برمی‌گردد، به یازده سالگی، اولین نمایش تئاتر در مدرسه‌اش در شیکاگو، جایی که کودکی‌اش را به تحصیل در یکی از گران‌ترین مدارس منطقه گذراند. آرزویش برای پیروزی، زاده‌ی تحسین دسته‌جمعی تماشاگرانی نبود که از پدران، مادران، والدین و معلم‌ها تشکیل می‌شدند. کاملاً برعکس: او نقش کلاه‌ساز دیوانه را بازی می‌کرد که با آليس در سرزمین عجایب ملاقات می‌کند. همراه خیلی دخترها و پسرهای دیگر، تست داده بود، چون این نقش از مهم‌ترین نقش‌های نمایش بود. اولین جمله‌ای که باید می‌گفت این بود که: «باید موهایت را کوتاه کنی.»

و بعد آليس جواب می‌داد: «باید یاد بگیرید که در مورد مسائل شخصی مردم حرف نزنید، بی‌ادبی است.»

وقتی لحظه‌ی موعود رسید، با اینکه بارها تمرین و تکرارش کرده بود، آن‌قدر دستپاچه شد که متن را اشتباه گفت: «باید موهایت را تمیز کنی.» دختری که نقش آليس را بازی می‌کرد، با همان جمله درباره‌ی بی‌ادبی جوابش را داد و برای تماشاگران هم فرقی نمی‌کرد. اما گابریلا متوجه اشتباهش شد.

و زیانش بند آمد. از آنجا که کلاه‌ساز دیوانه شخصیتی ضروری برای ادامه‌ی صحنه بود، و از آنجا که بچه‌ها عادت ندارند روی صحنه بداهه‌سازی کنند (هر چند این کار را در زندگی واقعی می‌کنند)، هیچ کس نمی‌دانست چه کار باید کرد – تا اینکه بعد از دقایق طولانی که بازیگران همین طوری به هم نگاه کردند، معلم شروع کرد به دست زدن و گفت وقت آنرا کت است و دستور داد همه صحنه را ترک کنند.

گابریلا فقط صحنه را ترک نکرد، مدرسه را هم با چشم گریان ترک کرد. روز بعد خبردار شد که صحنه‌ی کلاه‌ساز دیوانه را حذف کرده‌اند و بازیگران مستقیم به سراغ صحنه‌ی بازی کریکت با ملکه رفته‌اند. با اینکه معلم گفت اصلاً مهم نیست، اما از آنجا که داستان آلیس در سرزمین عجایب دیگر نه سرداشت و نه ته، در زنگ تفریح، پسرها و دخترها همگی ریختند سرش و کتکش زدند.

اولین کتک کاری اش نبود. یاد گرفته بود با همان انژری که به کودکان ضعیف‌تر حمله می‌کرد، از خودش دفاع کند – و این اتفاق دست کم یک بار در هفته می‌افتداد. اما این بار بدون اینکه حریق بزند یا اشکی ببریزد، کتک خورد. واکنشش آنقدر غیرمنتظره بود که کتک کاری زیاد طول نکشید – آخر هم کلاسی‌هایش فقط می‌خواستند او زجر بکشد و جیغ بزند، اما از آنجا که ظاهراً برای او مهم نبود، علاقه‌شان را به ادامه‌ی دعوا از دست دادند. چون در آن لحظه، گابریلا با هر ضربه‌ای که می‌خورد، فکر می‌کرد: «یک روز بازیگر بزرگ می‌شوم و همه‌ی این‌ها از این کارشان پشیمان می‌شوند.»

کی می‌گوید که بچه‌ها نمی‌توانند تصمیم بگیرند از زندگی شان چه می‌خواهند؟ آدمبزرگ‌ها.

وقتی هم داریم بزرگ می‌شویم، به این باور می‌رسیم که آدم‌بزرگ‌ها عاقل‌ترند، که حق کاملاً با آن‌هاست. کودکان بسیاری همین وضع را موقع ایفای نقش کلاه‌ساز دیوانه، زیبای خفته، علاء‌الدین یا آلیس از سر گذرانده‌اند... و همان لحظه تصمیم می‌گیرند برای همیشه نورافکن‌ها و کف‌زدن‌های مردم را رها کنند. اما گابریلا که تا یازده سالگی هرگز در یک نبرد هم شکست نخورده بود، باهوش‌تر و زیباتر از آن‌ها بود و بهترین نمره‌ها را می‌گرفت، به طور غریزی پی‌برد: «اگر الان واکنش نشان ندهم، از دست می‌روم.»

کتک خوردن از دوستان یک چیز بود – چون کتک زدن هم بلد بود – و کشیدن باری یک شکست تا آخر عمرش چیز دیگر. چرا که همه می‌دانیم: آنچه با خطایی در یک نمایش تئاتر یا مثل دیگران خوب نرفتیدن یا تحمل نظراتی مثل پاهای زیادی کوچک یا کله‌ی زیادی بزرگ شروع می‌شود، چیز‌هایی که هر بچه‌ای با آن‌ها روبرو می‌شود، می‌توانند دو عاقبت اساساً متفاوت داشته باشد:

بعضی‌ها تصمیم می‌گیرند انتقام بگیرند، سعی می‌کنند در همان چیزی که همه فکر می‌کنند در آن ناتوانند، بهترین بشوند. فکر می‌کنند: «یک روز به من حسودی تان می‌شود.»

اما بیشتر شان می‌پذیرند که توانایی شان محدود است و از آن روز همه چیز بدتر می‌شود. نامطمئن و مطیع بار می‌آیند (هر چند همیشه رؤیای روزی را می‌بینند که آزاد شوند و کاری را بکنند که دلشان می‌خواهد)، ازدواج می‌کنند تا کسی نگوید زشت هم هستند (هر چند خودشان فکر می‌کنند زشنند)، بچه‌دار می‌شوند تا کسی نگوید عقیمند (هر چند واقعاً هم دلشان می‌خواهد بچه داشته باشند)، خوب لباس می‌پوشند تا کسی نگوید بدلباستند (هر چند دیگر می‌دانند هر چه بیشند، دیگران بهر حال این را می‌گویند).

ماجرای تئاتر مدرسه، هفته‌ی بعد فراموش شد. اما گابریلا تصمیم گرفته که روزی به همان مدرسه برگرد... این بار در مقام بازیگری که دنیا او را می‌شناسد، منشی دارد، محافظ شخصی دارد، عکاس‌هایی دارد و یک لشکر طرفدار. آلیس در سرزمین عجایب را برای بچه‌های بی‌سرپرست اجرا می‌کند. خبرش پخش می‌شود و دوستان قدیمی دوره‌ی کودکی اش می‌گویند: «یک روز ما با او روی صحنه بودیم!»

مادرش می‌خواست او مهندس شیمی بشود؛ همین که مدرسه را تمام کرد، والدینش او را به مؤسسه‌ی فناوری ایلینویز فرستادند. روزها چرخه‌ی پروتئین‌ها و ساختار بتن را مطالعه می‌کرد و شب‌هارا به زندگی با ایبسن^۱، کاوارد^۲ و شکسپیر^۳ می‌گذراند، در کلاس تئاتری که با پول خرید لباس و کتاب‌های دانشگاهی که والدینش برایش می‌فرستادند، در آن ثبت نام کرده بود.

با بهترین حرفه‌ای‌ها زندگی می‌کرد. تحسینش کردن، توصیه‌نامه گرفت، بدون اینکه والدینش بدانند، نقش یک همسر اراده‌ی یک گروه راک و رقصنده‌ی عربی را در نمایش لارنس عربستان بازی کرد. همیشه تمام نقش‌ها را قبول می‌کرد: روزی آدم مهمی تصادفاً در میان تماشاگران حاضر می‌شد. او را به یک تست واقعی دعوت می‌کرد. روزهای کارآموزی و نبرد او برای رسیدن به جایی در برابر دوربین به پایان می‌رسید.

سال‌ها گذشت. گابریلا ایفای نقش در آگهی‌های تلویزیونی و تبلیغ خمیردندان و نقش مدل را قبول می‌کرد و یک بار وسوسه شد به دعوت گروه

1. Ibsen

2. Coward

3. Shakespeare

متخصصی که کارشان اجیر کردن همراهانی برای تاجران بود، پاسخ مثبت بددهد، چرا که به شدت به پول احتیاج داشت تا یک کار چاپی را سفارش بدهد که می خواست برای مهمترین آژانس‌های مدل‌ها و بازیگران امریکا بفرستد. اما خدا – که او هیچ وقت ایمانش را به او از دست نداد – نجاتش داد. همان روز نقشی در یک نماهنگ خواننده‌ای ژاپنی به او پیشنهاد شد که قرار بود زیر پل راه آهنی نمایش داده شود که قطار معلقی از روی آن عبور می کرد و از شیکاگو می گذشت. دستمزدش بیشتر از آن بود که فکر می کرد (ظاهرآ تهیه کننده‌ها پول زیادی برای تهیه‌ی تیم خارجی خواسته بودند) و با پول اضافی توانست همان کتاب عکس‌های رؤیایی اش را تولید کند (یا آن طور که در تمام زبان‌های دنیا مشهور بود، book)... که البته آن هم بیشتر از حدی که فکر می کرد خرج برداشت.

همیشه به خودش می گفت هنوز در آغاز زندگی حرفه‌ای است، هر چند روزها و ماهها به شتاب می گذشت. قابلیت این را داشت که در تناتر نقش افiliای هملت را بازی کند، اما زندگی عموماً به او آگهی‌های تبلیغ اسپری زیر بغل یا کرم‌های زیبایی را پیشنهاد می کرد. وقتی به آژانسی می رفت تا کتابش و توصیه‌نامه‌های استادهایش و فهرست دوستان و اشخاصی را که با آن‌ها کار کرده بود نشان بدهد، در تالار انتظار خودش را در میان دختران متعددی می یافت که همه شیوه او بودند، همه لبخند به لب، همه از هم متنفر، همه آماده‌ی انجام هر کاری برای رسیدن به هر چیزی، هر چیزی که به آن‌ها، به قول حرفه‌ای‌ها، امکان «دیده شدن» بدهد.

ساعت‌ها صبر می کرد تا نوبتش برسد و در این مدت کتاب‌های مراقبه و تفکر مثبت می خواند. آخرش جلو کسی می نشست – مرد یا زن – که هر گز به توصیه‌نامه‌ها توجه نمی کرد و مستقیم به سراغ عکس‌ها می رفت و هیچ نظری نمی داد. اسمش را می نوشتند. عاقبت صدایش می کردند که تست

بدهد – که از هر ده بار، یک بارش نتیجه می‌داد. بعد دوباره جای اولش بود، با تمام استعدادش که به آن اعتقاد داشت، جلو دوربین و آدمهای بی‌ادبی که همیشه اعتراض می‌کردند: «راحت‌تر باش، لبخند بزن، به راست بگرد، چنان‌های را کمی پایین‌تر بیاور، لب‌هایت را خیس کن.»

تمام شد: عکس دیگری از مارک جدیدی از قهوه گرفته شده بود. وقتی او رانمی خواستند؟ فقط یک فکر در سرش بود: رانده‌شدگی. اما کم کم یاد گرفت با این وضع زندگی کند، فهمید که دارد آزمون‌های لازم را از سر می‌گذراند، استقامت و ایمانش دارد آزمایش می‌شود. نمی‌خواست بپذیرد که آن دوره‌ی آموزشی، توصیه‌نامه‌ها، شرح سوابق پر از اجراهای کوچک در جاهای بی‌اهمیت، هیچ‌کدام از این‌ها مطلقاً به درد نمی‌خورد...

تلفن همراهش زنگ زد.

به هیچ درد...

تلفن همچنان زنگ می‌زد.

بدون اینکه درست بداند چه اتفاقی می‌افتد – داشت همان‌طور که به دخانیات فروشی و دختری که شکلات‌می خوردنگاه می‌کرد، در گذشته‌اش سفر می‌کرد – گوشی را جواب داد.

صدای آن طرف خط گفت که تستش برای دو ساعت دیگر تأیید شده است.

تستش تأیید شده بود!

در کن!

سرانجام تمام آن تلاش‌ها جواب داده بود؛ عبور از اقیانوس و پیاده شدن در شهری که تمام هتل‌هایش پر بود، سردر آوردن از فرودگاه در کنار دختران دیگری با وضع خودش (یک لهستانی، دو روس، یک بزریلی)، و راه افدادن و همه‌ی درها را زدن تا اینکه آپارتمان اشتراکی کوچکی با قیمت

نجومی گیرشان آمده بود. بعد از آن همه سال امتحان بخت در شیکاگو، سفرهای پیاپی به لُس آنجلس به دنبال آژانس‌های دیگر، تبلیغات دیگر، رانده‌شدگی‌های بیشتر، آینده‌اش در اروپا بود! دو ساعت دیگر؟

امکان نداشت بتواند سوار اتوبوس بشود، چون خطوط رانمی شناخت. محل اقامتش بالای تپه‌ای بود و تا حالا فقط دو بار از آن شیب تند پایین آمده بود – یک بار برای پخش کتاب عکس‌هایش و یک بار برای مهمانی بی‌اهمیت دیشب. وقتی به پایین تپه می‌رسید، از غربیه‌ها سواری می‌خواست، اغلب مردان تنها در ماشین‌های زیبای بدون سقف. همه می‌دانستند کن محل امنی است و همه‌ی زن‌ها می‌دانستند زیبایی در این لحظات بسیار کمک می‌کند، اما نباید روی بخت حساب می‌کرد. باید مشکل را خودش حل می‌کرد. در آزمون‌های انتخاب بازیگر، برنامه‌ی زمانی بسیار تنگ است، این از اولین چیزهایی است که آدم در هر آژانس هنری می‌آموزد. ضمناً با توجه به اینکه از روز اول پی برده بود که ترافیک همیشه سنگین است، فقط فرصت داشت که لباس پوشید و بیرون بدد. این طوری تا یک ساعت و نیم دیگر به آنجا می‌رسید – هتل محل اقامت تهیه‌کننده یادش بود، چرا که بخشی از سفر زیارتی بود که دیروز بعداز ظهر انجام داده بود، در جست‌وجوی یک فرصت.

حالا می‌ماند همان مشکل همیشگی:

«چی بپوشم؟»

وحشیانه به چمدانی که با خود آورده بود، حمله برد. شلوار جین مدل آرمانی ساخت چین را انتخاب کرد که در بازار سیاه در حومه‌ی شیکاگو به یک پنجم قیمت خریده بود. هیچ کس متوجه نمی‌شد که تقلیبی است، چون نبود: همه می‌دانند که شرکت‌های چینی ۸۰ درصد تولیدشان را برای

بوتیک‌های اصیل می‌فرستند و کارمند‌ها یشان باید ۲۰ درصد بقیه را بدون فاکتور بفروشنند. یک جور اضافه‌انبار بود.

بلوز سفیدی پوشید با مارک دی‌کن وای^۱ که گران‌تر از شلوارش بود؛ او که به اصولش وفادار بود، می‌دانست هرچه محتاطانه‌تر لباس بپوشد بهتر است. دامن کوتاه و یقه‌ی باز بی‌شرمانه نمی‌پوشید – چون حتماً کسان دیگری را هم به آن تست دعوت کرده بودند و آن‌ها حتماً این جوری لباس می‌پوشیدند.

با حوصله آرایش کرد. پودر بسیار ملايمی انتخاب کرد و ماتیکش هم بسیار ملايم بود. پائزده دقیقه‌ی ارزشمند را از دست داده بود.

۱۱:۴۵ صبح

مردم هیچ وقت از چیزی راضی نمی‌شوند. اگر کم داشته باشند، زیاد می‌خواهند. اگر زیاد داشته باشند، بیشتر می‌خواهند. اگر بیشتر داشته باشند، می‌خواهند به کم راضی باشند، اما دیگر کاری از دستشان برنمی‌آید. یعنی نمی‌فهمند که رسیدن به خوبی‌بختی خیلی آسان است؟ آن دختری که دونان دونان با شلوار جین و بلوز سفید رد شد، چه می‌خواست؟ خواسته‌اش آن قدر عاجل بود که نمی‌گذاشت بر زیبایی خورشید، دریای آبی، بچه‌های داخل کالسکه و نخل‌های حاشیه‌ی ساحل تأمل کند؟

«ندو دختر! هیچ وقت نمی‌توانی از دو حضور مهم زندگی هر انسانی فرار کنی: خدا و مرگ. خدادار هر قدم همراهت است، آزرده است، چرا که می‌بیند هیچ توجهی به معجزه‌ی زندگی نداری. و مرگ؟ همین الان از کنار جسدی رد شدی و نفهمیدی.»

ایگور بارها در محل جنایت قدم زد. بعد به این نتیجه رسید که آمد و رفتش جلب توجه می‌کند. تصمیم گرفت فاصله‌ی احتیاطی دویست متری را از محل حفظ کند، به جانپناهِ رو به ساحل تکیه داد، عینک سیاه زده بود (که ربطی به جلوگیری از جلب سوء‌ظن نداشت و فقط به خاطر آنتاب نبود، بیشتر به خاطر این بود که در پاتوق چهره‌های معروف، عینک سیاه یعنی مهم بودن).

متعجب است که دیگر ظهر شده، اما هنوز هیچ کس نفهمیده که در خیابان اصلی شهری که در این برهه مرکز توجه جهان است، کسی مرد. حالا زوجی به نیمکت نزدیک می‌شوند. آشکارا عصبانی‌اند. شروع می‌کنند به داد زدن بر سر زیبای خفته؛ پدر و مادر دخترند که دعواپیش می‌کنند که چرا کارش را اول کرده و خوابیده. مرد با کمی خشونت دختر را تکان می‌دهد. بعد، زن خم می‌شود و صورتش را می‌پوشاند.

ایگور شک ندارد بعد چه می‌شود. جیغ‌های زنانه. پدر تلفنش را از جیب درمی‌آورد، با اضطراب کمی دور می‌شود. مادر دخترش را تکان می‌دهد... جسد واکنشی نشان نمی‌دهد. رهگذران نزدیک می‌شوند؛ حالا بله، می‌تواند عینک سیاهش را بردارد و نزدیک شود، خوب، او هم یکی در میانِ این جمعیت کنجدکاو است.

مادر گریه می‌کند. جوانی او را کنار می‌کشد و سعی می‌کند به دختر تنفس دهان به دهان بدله، اما خیلی زود دست از این کار می‌کشد—دیگر سایه‌ی بنفشی صورت اُلیویا را پوشانده.

«آمبولانس! آمبولانس!»

چند نفر شروع می‌کنند به گرفتن یک شماره‌ی مشابه، همه احساس می‌کنند مفیدند، مهمند، فداکارند. حالا دیگر صدای آژیر آمبولانس را از دور می‌شنود. صدای جیغ مادر مدام بالاتر می‌رود، دختری می‌کوشد او را بغل کند و از او می‌خواهد آرام باشد، اما زن دختر را کنار می‌زند. کسی جسد را بلند می‌کند و سعی می‌کند او را بشاند، دیگری می‌گوید که او را روی نیمکت بخوابانند، برای هر اقدامی دیگر خیلی دیر شده.

کنارش کسی می‌گوید: «قطعاً مسمومیت با مواد مخدر است. این دختر جوان دیگر از دست رفته.»

کسانی که این حرف را می‌شنوند، با سرشان تأیید می‌کنند. ایگور بی‌تفاوت تماشا می‌کند که پزشکیارها می‌رسند، دستگاه‌ها را از ماشین بیرون می‌آورند. شوک‌های الکتریکی قلب، پزشکی با تجربه‌تر بی‌حرف در تمام این اقدامات شرکت دارد، می‌داند دیگر کاری از کسی برنمی‌آید، اما نمی‌خواهد زیردستانش به سهل انگاری متهم بشوند. برانکار را می‌آورند، دختر را در آمبولانس می‌گذارند، مادر به دختر چسبیده، کمی با او بحث می‌کنند، اما سرانجام اجازه می‌دهند سوار آمبولانس شود، با سرعت زیاد دور می‌شوند.

از لحظه‌ای که آن زن و شوهر جسد را کشف کردند تا وقتی آمبولانس رفت، پنج دقیقه هم نکشید. پدر هنوز آنجاست، بهتش زده، درست نمی‌داند کجا برود، چه کار کند. همان مردی که درباره‌ی مواد مخدر نظر داد، بدون توجه به اینکه با کی حرف می‌زند، به طرفش می‌رود و برداشت خودش را از واقعیت‌ها می‌گوید:

«ناراحت نباشید آقا. این اتفاق هر روز اینجا می‌افتد.»

پدر واکنشی نشان نمی‌دهد. تلفن باز در دستانش مانده و به خلاصه شده. یا حرف آن مرد را نمی‌فهمد، یا تفهمیده چه اتفاقی هر روز می‌افتد، یا غرق در شوکی است که ناگهان او را به بُعدی ناشناخته پرتاب کرده که در آن درد وجود ندارد. جمعیت، همان‌طور که ناگهان از هیچ به وجود آمد، به همان سرعت متفرق می‌شود. فقط می‌ماند آن مرد با تلفن باز، و مردِ با عینک سیاه در دست.

ایگور می‌پرسد: «این قربانی را می‌شناختید؟»

جوابی در کار نیست.

بهتر است همان کار دیگران را بکند – به راهش در کروازیت ادامه بدهد و ببیند در آن صبح آفتابی در کن چه خبر است، او هم مثل پدر، درست

نمی‌داند چه احساسی دارد: دنیایی را نابود کرده که حتا با تمام قدرت دنیا،
دیگر نمی‌تواند خودش را بازسازی کند. آیا او اتفاقش را داشت؟ از بطن
آن دختر—الیویا، اسمش را می‌دانست، و این ناراحتیش می‌کرد، چون دیگر
چهره‌ای گمنام در میان جمعیت نبود—شاید نایخواهی متولد می‌شد که درمان
سرطان را کشف می‌کرد یا راهی برای رسیدن به توافقی تا دنیا سرانجام
بتواند در صلح زندگی کند. فقط به زندگی یک نفر پایان نداده بود، تمام
نسل‌های آینده‌ای را که ممکن بود از او متولد شوند نابود کرده بود؛ چه کار
کرده بود؟ آیا عشق، هر چند بزرگ و شدید، این را توجیه می‌کرد؟
در مورد اولین قربانی اش اشتباه کرده بود. اواهی هیچ وقت متوجه نمی‌شد،
هرگز پیامش رانمی‌گرفت.

فکرش را نکن، دیگر اتفاق افتاده. تو حاضری پیش تر از این‌ها بروی،
پس پیش برو. دختر می‌فهمد که مرگش بی‌حاصل نبوده و قربانی عشقی
بزرگ‌تر شده. به اطراف نگاه کن، بین در شهر چه خبر است، مثل شهر وندی
معمولی رفتار کن—چون تو دیگر سهمت را از رنج در این زندگی دریافت
کرده‌ای و حالا سزاوار کمی راحتی و آرامش هستی.
از جشنواره استفاده کن. آماده‌ای.

حتا اگر مایو هم تشن بود، به سختی می‌توانست خودش را الی برساند.
ظاهرآه هتل‌ها مالک قطعاتی بزرگ از ساحل ماسه‌ای بودند و در آن‌ها
صندلی‌ها، علایم تجاری، پیشخدمت‌ها و مأمورهای خودشان را گذاشته
بودند و هر کس به آن منطقه نزدیک می‌شد، از او کلید اتفاقش یا سندی دال
بر اقامت در آن هتل را می‌خواستند. بقیه‌ی قطعات ساحل را سیبان‌های سفید
اشغال کرده بود، آنجا که برنامه‌هایی معروف به «ناهارخوران»، یک فیلم،
مارک، آبجو یا لوازم آرایشی جدید را رونمایی می‌کردند. در این جور جاها

مردم لباس غیررسمی می‌پوشیدند، البته اگر بشود به کلاه کپ روی سر، پیراهن رنگی و شلوار سفید مردها و جواهرات، لباس‌های سبک، شلوار ک و کفش پاشنه بلند زن‌ها گفت «لباس غیررسمی».

عینک سیاه برای هر دو جنس. بدنشان را زیاد نمایش نمی‌دهند، چون آبر طبقه از این مرحله گذشته و هر ظاهری می‌تواند مسخره، یا بهتر بگوییم، ترجم‌برانگیز محسوب شود.

ایگور متوجه یک مورد جزئی دیگر نیز می‌شود: تلفن همراه. مهم ترین قطعه در تمام لباس.

مهم بود که در هر دقیقه به آدم تلفن کنند یا پیامک دریافت کنند و هر گفت و گویی را قطع کنند تا به تلفنی جواب بدهد که در واقع هیچ اهمیتی ندارد. با نوک انگشت، از امکان اس.ام.اس. (SMS) استفاده کنند و پیام‌های طولانی بنویسن. همه یادشان رفته که اس.ام.اس.، مخفف Short Message Service است، یعنی سرویس پیام کوتاه، و از صفحه‌ی کلید کوچک طوری استفاده می‌کنند که انگار ماشین تحریر است. صفحه‌ی گوشی کند و ناراحت است و صدمه‌ی جدی به شست آدم می‌زند، اما چه مهم است؟ درست در همین لحظه، فضای کن، فضای تمام دنیا، دارد غرق می‌شود در چیزهایی مثل: «سلام عشق من»، با فکر تو بیدار شدم، خوشحالم که تو در زندگی منی»، «تا ده دقیقه‌ی دیگر می‌رسم، لطفاً ناهمارم را آماده کن و بین لباسم را به خشکشویی فرستاده‌اند یا نه؟»، «مهمنانی اینجا خیلی کسل کننده است، اما جای دیگری ندارم که بروم. تو کجایی؟»

چیزهایی که تایپ کردنشان پنج دقیقه طول می‌کشد و گفتنشان فقط ده ثانیه، اما دنیا این جوری است دیگر. ایگور خوب می‌داند موضوع از چه قرار است، چون خودش به لطف اینکه تلفن همراه دیگر فقط وسیله‌ی برقراری ارتباط با دیگران نیست، میلیون‌ها دلار به جیب زده. تلفن رشته‌ی

امید است، روشی برای جلوگیری از احساس تنها بی، ژستی تا اهمیت خودت را به همه نشان بدهی.

و این سازوکار داشت دنیا را به زوال کامل می‌کشاند. در سیستمی نبوغ‌آمیز که در لندن ساخته شده بود، به ازای فقط پنج یورو در ماه، مرکزی هر سه دقیقه یک‌بار، پیام‌هایی کلیشه‌ای ارسال می‌کرد. وقتی داری با کسی حرف می‌زنی که دلت می‌خواهد تحت تأثیرش بگذاری، کافی است قبلش شماره‌ی مشخصی را بگیری و سیستم را فعال کنی. در این صورت، سه دقیقه‌ی بعد، بوق پیامک به صدا درمی‌آید، تلفن را از جیبت بیرون می‌آوری، پیام را باز می‌کنی و نگاه سریعی به آن می‌اندازی، می‌گویی که بعداً جواب پیام را می‌دهی (خوب البته: پیام فقط حاوی جمله‌ی «بنا به درخواست» و ساعت است). به این ترتیب، سخنگو احساس اهمیت می‌کند و مذاکرات سریع‌تر پیش می‌رود، چون طرف دیگر می‌فهمد که با آدم‌گرفتاری طرف است. سه دقیقه بعد، مکالمه دوباره با پیامک جدیدی قطع می‌شود، تنش افزایش می‌یابد و کاربر می‌تواند تصمیم بگیرد که آیا ارزشش را دارد که تلفن را برای پانزده دقیقه خاموش کند، یا بهتر است بگوید گرفتار است و خودش را از شرّ مصاحب نامطلوبش راحت کند.

فقط یک‌جا همه تلفنشان را خاموش می‌کنند. نه در شام‌های رسمی، نه وسط یک نمایش تئاتر، نه در مهم‌ترین لحظه‌ی فیلم، نه در دشوارترین بخش اپرا؛ همه قبل‌اصلای زنگ تلفن را در این شرایط شنیده‌اند. تنها زمانی که مردم واقعاً نگران می‌شوند که مباداً تلفن چیز خطرناکی باشد، وقتی است که سوار هوایما می‌شوند و دروغ همیشگی را می‌شنوند: «تلفن‌های همراه باید در تمام مدت پرواز خاموش باشد، چرا که ممکن است در عملکرد دستگاه‌های پرواز اختلال ایجاد کند.»

همه حرف مهماندار را باور می‌کنند و دستورش را انجام می‌دهند.

ایگور می داند این افسانه از کجا آمده: سال ها پیش، شرکت های هوایپیما می خواستند هر طور شده، تماس های تلفنی روی صندلی های هوایپیما را بفروشنند. ده دلار به ازای هر دقیقه، با استفاده از همان سیستم ارتباطی تلفن های همراه. این تلاش جواب نداد، اما افسانه همچنان زنده مانده – یادشان رفته این سطر را از فهرست دستور العمل هایی که دختر مهمندار قبل از پرواز می خواند، پاک کنند. چیزی که هیچ کس نمی داند این است که در تمام پروازها دست کم دو سه مسافر یادشان می رود تلفنشان را خاموش کنند. که کامپیوترهای دستی می توانند در هوایپیما با همان سیستم مخابراتی تلفن همراه به اینترنت وصل شوند. هر گز، در هیچ جای دنیا، هوایپیما بی به این علت سقوط نکرده است.

حالا سعی داشتند بدون اینکه مسافرها را متوجه کنند، بخشی از افسانه را تغییر بدنهند و همزمان قیمت ها را بالا نگه دارند: می توانند از تلفن های همراه استفاده کنند، به شرطی که از سیستم ارتباطی هوایپیما استفاده کنند. هزینه اش چهار برابر است. هیچ کس توضیح نمی دهد که «سیستم ارتباطی هوایپیما» چی است. اما اگر مردم می خواهند اجازه بدنهند که این طوری گول بخورند، مشکل خودشان است.

به راه رفتن ادامه می دهد. چیزی در نگاه آخر به آن دختر ناراحت ش می کند، اما ترجیح می دهد به موضوع فکر نکند.

باز هم محافظه های شخصی، باز هم عینک های سیاه، باز هم خودنمایی در ساحل، باز هم لباس های روشن و جواهرات سر ناهار، باز هم آدم هایی که با عجله راه می روند، انگار آن روز صبح کار خیلی مهمی دارند، باز هم عکاس هایی که در هر گوش پخش و پلا هستند و می خواهند وظیفه هی غیر ممکن پیدا کردن چیزی چاپ نشده را انجام دهند، باز هم مجلات

و روزنامه‌های مجانی درباره‌ی اینکه در جشنواره چه خبر است، باز هم توزیع کنند گان بروشورهایی که آن میرایان بدینختی را خطاب قرار می‌دهند که به چادرهای سفید دعوت ندارند و رستوران‌هایی را پیشنهاد می‌دهند که بالای تپه است، دور از همه‌چیز، جایی که به ندرت از رویدادهای خیابان کروازیت صحبت می‌شود، جایی که مدل‌ها آپارتمان‌هایی را برای دوره‌ی جشنواره اجاره می‌کنند، به امید اینکه برای تستی خبرشان کنند، تستی که زندگی شان را عوض می‌کند.

همه‌چیز همیشه قابل انتظار بود. همه‌چیز همیشه قابل پیش‌بینی بود. اگر تصمیم می‌گرفت همین الان وارد یکی از آن «ناهارخوران»‌ها بشود، کسی جرئت نمی‌کرد کارت دعوت از او بخواهد، چون هنوز زود بود و برنامه‌ریزها می‌ترسیدند برنامه‌شان خالی بماند. اما نیم ساعت دیگر، بسته به نتیجه‌ی کار، نگهبان‌ها و مأمور دستور اکید دارند که فقط به دختران زیبا و بدون همراه اجازه‌ی عبور بدهند.

چرا امتحان نکند؟

از غریزه‌اش پیروی می‌کند – هر چه باشد مأموریتی دارد. از گذری به سمت ساحل پایین می‌رود. گذری که به جای رسیدن به ماسه، به چادر سفید بزرگی با پنجره‌های پلاستیکی می‌رسد، باهوای تهويه شده و خنک، مبلمان روشن و میز و صندلی‌هایی که بیشترشان خالی است. یکی از مأمورها می‌پرسد دعوت دارد؟ جواب می‌دهد بله. وانمود می‌کند دارد در جیش می‌گردد. زن مهماندار که لباس قرمز پوشیده، می‌پرسد کمکی از دستش برمی‌آید؟

او کارت ویزیتش را به طرف زن دراز می‌کند – نشان شرکت مخابراتی او، ایگور مالیف، مدیر عامل. تأکید می‌کند که حتماً در لیست مهمان‌ها هست، اما انگار دعوتنامه‌اش را در هتل جا گذاشته – از چند تا ملاقات برمی‌گردد

و یادش رفته آن را با خودش بیاورد. مهماندار به او خوشامد می‌گوید و به داخل دعوتش می‌کند؛ یاد گرفته مردها و زن‌هارا از روی لباسشان شناسایی کند و این را هم می‌داند که «مدیر عامل» همه‌جای دنیا به یک معناست. فراتر از آن، مدیر عامل یک شرکت روس! همه می‌دانند که روس‌ها، وقتی ثروتمند باشند، دوست دارند نشان بدھند که در پول غلت می‌زنند. لازم نیست به فهرست مهمان‌ها نگاه کند.

ایکور وارد می‌شود، به بار می‌رود—در واقع چادر خیلی خوب تجهیز شده، حتاً پیست رقص هم دارد—یک آب آناناس بدون الکل می‌خواهد، چرا که به رنگ آن محیط می‌آید. واژه‌مهم‌تر، به خاطر اینکه وسط گیلاس، که با چتر ژاپنی آبی رنگی تجهیز شده، نی سیاهی قرار دارد.

سرِ یکی از میزهای خالی می‌نشیند. بین محدود کسانی که آنجا هستند، مردی را می‌بیند با بیش از ۵۰ سال، موهای رنگ‌شده ماه‌گونی، پوستی که مصنوعی برزنه شده و بدنه که به شدت در باشگاه‌های بدنسازی که وعده‌ی جوانی ابدی می‌دهند، ورزیده شده. تی شرت فرسوده‌ای دارد و کنار دو مرد دیگر نشسته، این‌ها با لباس‌های کاملاً رسمی. دو مرد به او نگاه می‌کنند و ایکور سرش را برمی‌گرداند—هر چند در پناه عینک سیاهش، همچنان توجهش را به آن میز حفظ می‌کند. مردهای کتوسلواری مدتی تجزیه و تحلیل می‌کنند که این تازهوارد کی است و بعد علاقه‌شان را از دست می‌دهند.

اما ایکور همچنان علاقه‌مند است.

آن مرد حداقل تلفن همراهش را روی میز رها کرده، هر چند دستیارانش از جواب دادن به تلفن‌هایشان باز نمی‌مانند. اگر گذاشته‌اند کسی مثل آن مرد وارد شود، بالباس بد، عرق کرده، آن زشتی که خودش را زیبا می‌داند، و بهترین میز را هم به او داده‌اند؛ اگر

تلفن همراهش خاموش است، اگر مدام پیشخدمتی از راه می‌رسد و از او می‌پرسد چیزی می‌خواهد یا نه؛ اگر مرد به خودش زحمت جواب را هم نمی‌دهد و فقط با دستش علامت نه می‌دهد، ایگور می‌داند که در برابر فردی بسیار بسیار مهم قرار دارد.

از جیبش اسکناس پنجاه یورویی بیرون می‌آورد و به پیشخدمتی می‌دهد که شروع کرده به چیدن بشقاب و فاشق و چنگال روی میز. «آن آقا با تی شرت آبی رنگ و رورفته کی است؟» و چشم‌هایش را به طرف آن میز می‌گرداند.

«جاویتر وایلد! آدم خیلی مهمی است.»

عالی است. بعد از آدم کاملاً بی‌اهمیتی مثل آن دختر در ساحل، کسی مثل جاویتر ایده‌آل است. آدم مشهور نه، آدم مهم. از آن‌های که تصمیم می‌گیرند چه کسی زیر نورافکن قرار بگیرد و هیچ به ظاهرشان اهمیت نمی‌دهند، چون می‌دانند کی هستند. کسانی که نخ‌های عروسک‌های خیمه‌شب بازی‌شان را می‌کشند و کاری می‌کنند که آن‌ها خیال کنند ممتاز‌ترین و محبوب‌ترین آدم‌های زمینند، تا اینکه روزی، به دلیلی، تصمیم می‌گیرند نخ‌ها را قطع کنند و عروسک‌ها سقوط می‌کنند، بدون حیات و بدون قدرت. مردی از ابر طبقه.

این یعنی: شخصی با دوستان دروغین و دشمنان بسیار. «یک سؤال دیگر. آیا پذیرفتی است که دنیا‌هایی به نام عشقی بزرگ‌تر نابود شود؟»

پیشخدمت می‌خندد.

«شما فیلسوفید یا هم‌جنس باز؟»

«هیچ کدام. اما به هر حال ممنونم که جواب دادید.»

می‌فهمد که رفتارش اشتباه بوده. اول اینکه برای توجیه کاری که دارد می‌کند، به حمایت کسی احتیاج ندارد؛ همه‌ی موجودات روی این سیاره روزی می‌میرند، بعضی‌ها جانشان را در راه چیز بزرگ‌تری از دست می‌دهند. از آغاز زمان این طور بوده، وقتی آدم‌ها خودشان را قربانی می‌کردنند تا قبیله‌شان را تغذیه کنند، وقتی دوشیزه‌ها را به کاهن‌ها می‌سپردنند تا خشم اژدهاها یا خدایان را فرو بنشانند. دوم اینکه توجه غریبه‌ای را جلب کرده، نشان داده که به آن مرد رویه‌رویش توجه دارد.

پیشخدمت یادش می‌رود، اما باید از خطرات غیرضروری پرهیز کرد. به خودش می‌گوید در چنین جشنواره‌ای عادی است که آدم‌ها بخواهند درباره‌ی دیگران بدانند، و عادی تر اینکه برای این اطلاعات پاداش هم بدنهند. تا حالا صدها بار در رستوران‌های مختلف دنیا این کار را کرده و مطمئناً دیگران هم درباره‌ی او همین کار را کرده‌اند—به پیشخدمت پول داده‌اند تا بفهمد او کی است، برای اینکه میز بهتری بگیرن، برای ارسال پیامی مخفیانه. پیشخدمت‌ها هم به این رفتار عادت دارند و هم توقعش را دارند.

نه، چیزی به یاد پیشخدمت نمی‌ماند. جلو قربانی بعدی‌اش است؛ اگر بتواند نقشه‌اش را تا انتها پیش ببرد و اگر از پیشخدمت بازجویی کنند، می‌گوید تنها چیز عجیب در آن روز، مردی بود که می‌پرسید آیا نابود کردن دنیاها به نام چیزی بزرگ‌تر قابل قبول است؟ شاید این جمله را هم به یاد نیاورد. پلیس‌ها می‌گویند: «چه شکلی بود؟»

«درست توجه نکرم. اما هم‌جنس باز نبود.»

پلیس‌ها به روشنفکران فرانسوی عادت داشتند که معمولاً برای تدوین نظریات یا تجزیه و تحلیل‌های بسیار پیچیده‌ای مثلًاً درباره‌ی جامعه‌شناسی جشنواره‌های سینمایی، بارها را انتخاب می‌کردند، و برای همین موضوع را کنار می‌گذارند.

اما چیزی آزارش می‌دهد.

اسم، اسم‌ها.

قبل‌آدم کشته، با اسلحه و دعای خیر کشورش. نمی‌داند چند نفر را، اما به ندرت صورتشان را می‌دید، و هر گز، مطلقاً هر گز، اسمشان را نمی‌پرسید. چرا که دانستنش به این معنا هم بود که می‌داند این شخص رو به رویش انسان است، نه دشمن. اسم شخص را به فردی یگانه و ویژه مبدل می‌کند، کسی که گذشته و آینده، نیاکان و احتمالاً اخلاف، پیروزی‌ها و شکست‌هایی دارد. انسان‌ها همان اسمشان هستند، به اسمشان افتخار می‌کنند، آن راهزاران بار در زندگی شان تکرار می‌کنند و خود را با آن کلمه هم ذات می‌دانند. اولین کلمه‌ای است که بعد از کلمات عمومی «بابا» و «مامان» یاد می‌گیرند. الیویا. جاویتر. ایگور. او.

اما روح اسم ندارد، حقیقت محض است، برای دوره‌ی معینی بدن را اشغال می‌کند و روزی هم ترکش می‌کند—بی‌اینکه خدا به خودش زحمت بدهد و روز قضا پرسد: «تو کی هستی؟» خدا فقط می‌پرسد: «وقتی زنده بودی، عشق ورزیدی؟» جوهر زندگی همین است: توانایی دوست داشتن، و نه اسمی که در گذرنامه، کارت ویزیت یا کارت شناسایی مان داریم. عرفای بزرگ اسمشان را عوض می‌کردن و گاهی برای همیشه اسمشان را کنار می‌گذارند. وقتی از یحیای تعمید‌هنده پرسیدند کی است، فقط گفت: «صدای ندادهنه در بیابان». عیسا و وقتی با جانشین کلیسا یش ملاقات کرد، ندیده گرفت که او تمام عمرش به اسم شمعون پاسخ می‌داده و او را پطرس (سنگ) صدازد. موسا از خدا اسمش را پرسید و جوابش این بود که: «من آنم که هستم».

شاید باید به دنبال کس دیگری بگردد. دیگر قربانی با اسم بس است: الیویا. اما ناگهان احساس می‌کند که دیگر نمی‌تواند عقب بنشینند، هر چند

تصمیم گرفته دیگر اسم دنیایی را که قرار است نابود شود، نپرسد. نمی‌تواند عقب بنشیند، چون می‌خواهد نسبت به آن دختر بیچاره در ساحل منصف باشد که کاملاً بی‌حافظ بود، قربانی ای چنان آسان و چنان شیرین. چالش جدیدش — آن شب‌ورزشکار، با موهای مahaگونی، عرق کرده، با چشم‌های کسل و قدرتی که حتماً خیلی زیاد است — خیلی دشوار است. آن دو مرد کت و شلواری فقط دستیار او نیستند؛ متوجه شده که هرازگاهی سر می‌گردانند و محیط را می‌پایند و همه‌چیز را زیر نظر دارند. اگر می‌خواهد سزاوار اوا و نسبت به اُلیویا منصف باشد، باید شجاعتش را نشان بدهد.

نی رادر آب آناناس رها می‌کند. مردم کم کم از راه می‌رسند. حالا باید صبر کند تا آنجا پر شود — اما نباید زیاد طول بکشد. همان‌طور که نقشه نکشیده بود دنیایی رادر روز روشن در خیابانی در کن از بین برد، الان هم دقیقاً نمی‌داند پروژه‌اش را در آنجا چه‌طور عملی خواهد کرد. اما چیزی می‌گوید که موقعیت مناسب را انتخاب کرده.

فکرش دیگر متوجه دختر بیچاره در ساحل نیست؛ آدرنالین با سرعت در خونش تزریق می‌شود، قلبش تندر می‌زند، هیجان‌زده و راضی است. جاویتر وایلد وقتی را فقط برای خوردن یا نوشیدن از سر فراغت در یکی از هزاران مهمانی که لابد هر سال به آن‌ها دعوت می‌شود تلف نمی‌کند. اگر آنجاست، حتماً به خاطر چیزی یا کسی است.

این چیز، یا این کس، قطعاً بهترین عذر بی‌گناهی ایگور خواهد بود.

۱۲:۲۶ بعداز ظهر

جاویتر به مهمان‌هایی که از راه می‌رسند و به چادر که دارد پر می‌شود نگاه می‌کند و همان فکر همیشگی از سرش می‌گذرد:

«اینجا چه کار می‌کنم؟ به این چیزها احتیاج ندارم. در واقع، از دیگران چیزهای کمی می‌خواهم – هرچه می‌خواهم دارم. پیش آن‌هایی که صنعت سینما را می‌شناسند، مشهورم، هرزنی را که بخواهم تصاحب می‌کنم، هر چند می‌دانند زشم و بدلباس. اصرار دارم این شکلی باشم. دیگر گذشته آن دورانی که کتوشلوار منحصر به فرد داشتم، وقتی که، در موارد نادری که آبر طبقه دعوت می‌کرد (بعد از سینه خیز، التماس، قول دادن)، خودم را طوری برای این ناهارها آماده می‌کردم که انگار مهم‌ترین کار دنیا را می‌کنم. امروز می‌دانم تنها چیزی که عوض می‌شود، شهرهاست؛ هرچند تا مهمانی هم که باشد، آنچه اینجا اتفاق می‌افتد قابل پیش‌بینی و کسل کننده است.

آدم‌ها می‌آیند و می‌گویند کارم را تحسین می‌کنند. بعضی‌ها به من می‌گویند قهرمان و تشکر می‌کنند اگر فرصتی برای مکالمه‌ای خصوصی بهشان بدهم. زن‌های زیبا و باهوش که گول ظاهر رانمی خورند، متوجه شلوغی دور میز من می‌شوند و از پیشخدمت می‌پرسند من کی هستم، بعد راهی برای نزدیک شدن به من پیدا می‌کنند، مطمئنند فقط زن‌ها برای من

جالبند. همه، بدون استثناء، از من چیزی می‌خواهند. برای همین تحسینم می‌کنند، تملقم را می‌گویند، چیزی را که به خیالشان لازم دارم تقدیم می‌کنند. اما من فقط یک چیز می‌خواهم: تنها یم بگذارند.

^۷تا حالا به هزارتا از این مهمانی‌ها رفته‌ام. حضورم اینجا دلیل خاصی ندارد، جز اینکه نمی‌توانم بخوابم، هر چند با هوایپمای شخصی آمدهام، فناوری معجزه‌آسا‌ای که می‌تواند تا ارتفاع یازده‌هزار متری بالا برود و مستقیم بدون توقف و بدون سوتگیری، از کالیفرنیا تا فرانسه پرواز کند. ساختار اولیه‌ی کابین را عوض کرده‌ام: هر چند هوایپما می‌تواند ۱۸ نفر را با کمال اسباب رفاه جابه‌جا کند، تعداد مبل‌های راحتی را به شش مهمان کاهش داده‌ام و کابین جداگانه‌ای برای چهار خدمه‌ی هوایپما تهیه کرده‌ام. همیشه کسی پیدا می‌شود که بپرسد: می‌شود من هم با تو بیایم؟ و من هم همیشه عذر موجهی دارم: جانیست».

جاویتر اسباب‌بازی جدیدش را که هم قیمتِ خانه‌ای چهل میلیون دلاری بود، به دو تخت، یک میز کنفرانس، دوش، سیستم صدای محیطی میراندا^۱ (شرکت بنگ و الوفسن^۲ طراحی خوبی داشت و یک برنامه‌ی تبلیغاتی عالی، اما دیگر دوران آن‌ها گذشته)، دو دستگاه قوه‌وساز، یک مایکروفون برای خدمه و یک اجاق برقی برای خودش (چون از غذایی که دوباره گرم شود بدش می‌آید) مجهرز کرده بود. فقط شامپاین می‌نوشید، اگر کسی می‌خواست یک بطربی موئی و شاندون^۳ سال ۱۹۶۱ را با او شریک شود، همیشه از او استقبال می‌کرد. اما شرابخانه‌ی هوایپماش همه‌جور نوشیدنی برای مهمان‌ها داشت. و دو

1. Miranda

2. Bang & Olufsen

3. Moët & Chandon

تلویزیون ۲۱ اینچ پلاسما، همیشه برای نمایش جدیدترین فیلم‌های روی پرده نیامده سینماها.

هوایپیما یکی از بهترین انواع جهان بود (هر چند فرانسوی‌ها اصرار داشتند که دزو فالکن^۱ امکانات بیشتری دارد)، اما هر چه قدر هم قدرت و پول داشت، نمی‌توانست تمام ساعت‌های اروپا را عوض کند. در آن لحظه در لیس آنجلس ساعت ۳:۴۳ صبح بود و او تازه کم کم احساس خستگی می‌کرد. تمام شب رادر فضای باز گذرانده بود، از این مهمانی به آن مهمانی رفته بود و مدام به دو سؤال احمقانه‌ای که در هر مکالمه‌ای مطرح می‌شد، جواب داده بود:

«پرواز تان چه طور بود؟»

جاویتز همیشه این سؤال را با سؤال دیگری جواب می‌داد:

«چه طور؟»

از آنجا که مردم درست منظور اورانمی فهمیدند، لبخند تلخی می‌زدند و می‌رفتند سراغ سؤال بعدی فهرستشان:
«چند وقت اینجا می‌مانید؟»

جاویتز دوباره جواب می‌داد: «چه طور؟» و بعد وامود می‌کرد باید به تلفن همراهش جواب بدهد، اجازه می‌خواست و با دو دوست جدانشدنی اش، دور می‌شد.

هیچ آدم جالبی آنچنانبود. اما کی می‌توانست جالب باشد برای مردی که عملاً صاحب هر چیزی است که بشود با پول خرید؟ سعی کرده دوستانش را عوض کند، دنبال آدم‌های کاملاً دور از دنیای سینما گشته: فیلسوف‌ها، نویسنده‌ها، ترددست‌های سیرک، مدیران شرکت‌های مواد غذایی. اول همه چیز به خوبی و خوشی می‌گذشت، تا اینکه سؤال همیشگی از راه می‌رسید:

1. Dassault Falcon

«ما یلید فیلم‌نامه‌ی مرا بخوانید؟» یا دومین سؤال اجتناب‌ناپذیر: «دوستی دارم که همیشه آرزو داشته بازیگر بشود. مانعی ندارد با او ملاقات کنید؟» چرا، مانعی داشت. کارهایی غیر از شغلش هم در زندگی داشت. عادت داشت یک بار در ماه به آلاسکا پرواز کند، وارد اولین بار بشود، مست کند، پیترابخورد، در طبیعت قدم بزند، با اهالی پیر آن شهر کوچک گپ بزند، دو ساعت در روز در باشگاه بدن‌سازی شخصی خودش تمرین کند، و باز هم وزنش بالاتر از حد مجاز بود، دکترها می‌گفتند هر لحظه ممکن است دچار مشکل قلبی بشود. چندان به هیکلش اهمیت نمی‌داد، چیزی که می‌خواست این بود که کمی از بار تتشی را که ظاهراً هر ثانیه‌ی روز او را در هم می‌فرشد، تخلیه کند، مراقبه‌ی فعال کند، زخم‌های روحش را شفابخشید. وقتی بیرون شهر بود، همیشه از کسانی که تصادفی ملاقات می‌کرد، می‌پرسید زندگی «عادی» چه طور است، چرا که مدت‌ها بود آن را از یاد برده بود. جواب‌ها فرق می‌کرد و کم کم کشف کرد که در دنیا مطلقاً تنهاست، هر چند همیشه آدم‌هایی دور و برش بودند.

شروع کرد به تهیه‌ی فهرستی درباره‌ی عادی بودن، بیشتر براساس آنچه مردم انجام می‌دادند، تا جواب‌هایشان.

جاویتر به اطرافش نگاه می‌کند. مردی با عینک سیاه آنجاست که دارد آبمیوه می‌خورد و با همه‌چیز در پیرامونش بیگانه به نظر می‌رسد و طوری به دریا نگاه می‌کند که انگار از آنجا دور است. خوش قیafe، با موهای خاکستری، خوش لباس. از اولین کسانی بود که آمد و حتماً می‌داند جاویتر کی است، اما هیچ سعی نکرد خودش را به او نزدیک کند. مهم‌تر از همه، جرئت‌ش را داشت که آنجا تنها بنشیند! در کن، تنها‌ی نفرین است، علامت اینکه هیچ کس به آدم علاقه‌مند نیست، یعنی مهم نیست و روابط مهم ندارد.

به آن مرد حسودی اش می شود. یقیناً در «فهرست عادی بودن» که همیشه در جیب دارد، جانمی گیرد. مستقل و آزاد به نظر می رسد. جاویتز خیلی دوست دارد با او حرف بزند، اما بیش از حد خسته است.

به طرف یکی از «دوستانش» برمی گردد:

«عادی بودن یعنی چه؟»

«چیزی وجودانت را آزار می دهد؟ فکر می کنی کاری کردهای که نباید می کردی؟»

جاویتز سؤال اشتباهی را از شخص اشتباه کرده. احتمالاً مرد همراش الان فکر می کند او از کارهایش پشیمان است و دوست دارد زندگی تازه‌ای را شروع کند. اصلاً این طور نیست. حتاً اگر پشیمان هم بشود، دیگر برای برگشتن به نقطه‌ی آغاز خیلی دیر شده؛ قواعد بازی را می داند.

«می پرسم عادی بودن چی است؟»

یکی از «دوستان» سردرگم می شود. دیگری همچنان به اطراف و حرکات دیگران نگاه می کند.

«زنده‌گی مثل یکی از این آدم‌هایی که هیچ جاهطلبی ندارند.»

«بالاخره جواب دادی.»

جاویتز فهرست را از جیبیش بیرون می آورد و روی میز می گذارد.

«همیشه این را با خودم دارم و می خواهم به آن نکاتی را اضافه کنم.»

«دوست» جواب می دهد که الان نمی تواند آن را ببیند، باید به اتفاقات اطراف توجه کند. اما آن یکی که خیالش راحت‌تر است، آنچه را نوشته می خواند:

۱. عادی، هرچیزی است که باعث می شود یادمان برود کی هستیم و چه می خواهیم، طوری که بتوانیم کار کنیم برای تولید، تولید مثل، و پول درآوردن.

۱۵. باور کردن تقریباً هر چیزی که چاپ شده است.
۱۴. بیدار شدن با ساعت شماطه دار دیوانه ای در کنار تخت.
- ۱۳+۱. انتقاد از همه‌ی کسانی که می‌خواهند متفاوت باشند.
۱۲. ازدواج کردن، بچه آوردن، ادامه‌ی زندگی با هم با اینکه عشق تمام شده، ادعای اینکه به خاطر بچه هاست (که ظاهراً در دعواهای زناشویی همیشگی حضور ندارند).
۱۱. همیشه حق را به پدر و مادرها دادن.
۱۰. صحبت نکردن با غریبها. بد گفتن از همسایه.
۹. مقایسه کردن چیزهایی مثل ماشین و خانه و لباس و زندگی را در تعامل با این قیاس‌ها تعریف کردن، به جای آنکه واقعاً سعی کند دلیل واقعی زندگی را بفهمد.
۸. مسخره کردن کسی که به جای پول، دنبال شادی است. او را «فردی بدون جاه طلبی» خوانند.
۷. در ک اینکه قدرت بسیار مهم‌تر از پول است و پول بسیار مهم‌تر از شادی.
۶. استفاده از بوتکس.
۵. بازنشستگی، کشف اینکه دیگر برای لذت بردن از زندگی انرژی ندارد، و چند سال بعد، از کسالت مردن.
۴. کار کردن از ساعت نه صبح تا پنج بعدازظهر در شغلی که هیچ لذتی به مانمی‌دهد، برای اینکه آدم بتواند بعد از سی سال بازنشسته بشود.
۳. سال‌ها اتلاف وقت در دانشگاه، برای اینکه بعدش نتوانیم کار پیدا کنیم.
۲. داشتن قواعد برای جنگ (کنوانسیون ژنو).

۱۶. بستن تکه پارچه‌ای رنگی به دور گردن که به هیچ دردی نمی‌خورد،
اما اسم پرشکوه «کراوات» را دارد.
۱۷. هرگز جواب صریح به سؤال‌ها ندادن، هرچند مخاطب جوابش را
بگیرد.
۱۸. داشتن لبخند بر لب، وقتی میل به گریه دارد آدم رامی کشد. و تحقیر
تمام کسانی که احساساتشان را بروز می‌دهند.
۱۹. این اعتقاد که هنر یا به ثروتی می‌ارزد یا اصلاً هیچ نمی‌ارزد.
۲۰. همیشه خوار شمردن چیزی که به دست آوردنش دشوار نیست، چرا
که «فداکاری لازم» را نمی‌طلبد و بنابراین کیفیات لازم را ندارد.
۲۱. پیروی از مُد، با اینکه تمامش مسخره و ناراحت است.
۲۲. اعتقاد به اینکه همه‌ی آدم‌های مشهور چند تن پول ذخیره دارند.
۲۳. سرمایه‌گذاری زیاد بر زیبایی خارجی و توجه ناچیز به زیبایی
درون.
۲۴. هرچند آدمی عادی است، استفاده از تمام ابزارهای ممکن برای
نشان دادن اینکه از تمام انسان‌های دیگر بی‌نهايت بالاتر است.
۲۵. در وسائل نقلیه‌ی عمومی، هرگز مستقیماً به چشم کسی نگاه نکردن،
مبدعاً علامت اغواگری تعییر شود.
۲۶. موقع ورود به آسانسور، رورابه طرف در گرداندن، و ظاهر به اینکه
او تنها شخص آن داخل است، هرچه هم که پر باشد.
۲۷. هرگز با صدای بلند در رستوران نخدیدن، حالا لطیفه هرچه قدر هم
بامزه باشد.
۲۸. در نیمکره‌ی شمالی، همیشه لباس مطابق فصل پوشیدن؛ در بهار
بازوها را بیرون انداختن (هوا هرچه می‌خواهد سرد باشد)؛ و در
پاییز بارانی پوشیدن (هوا هرچه می‌خواهد گرم باشد).

۲۹. در نیمکره‌ی جنوبی، درخت کریسمس را همیشه با پنبه پوشاندن، هر چند زمستان هیچ ربطی به زمان تولد مسیح ندارد.
۳۰. در پیری، خود را صاحب تمام حکمت دنیا دانستن، هر چند به اندازه‌ی کافی زندگی نکرده که بداند در اشتباه است.
۳۱. رفتن به مراسم خیریه با این خیال که به اندازه‌ی کافی برای پایان دادن به نابرابری‌های اجتماعی دنیا کمک کرده.
۳۲. سه و عده در روز غذا خوردن، حتا اگر گرسنه نباشد.
۳۳. اعتقاد به اینکه دیگران همیشه از همه نظر بهترند؛ زیباترند، تواناترند، پولدارترند، باهوش‌ترند. ماجراجویی برای رفتن به فراتر از مرزهای خود خطرناک است، بهتر است آدم کاری نکند.
۳۴. استفاده از ماشین به عنوان اسلحه و زره رؤیئن تن.
۳۵. در راه‌بندان ناسزا گفتن.
۳۶. اعتقاد به اینکه بچه‌هایشان در انتخاب دوستانشان اشتباه کرده‌اند و گناهکارند.
۳۷. ازدواج با اولین کسی که به او یک موقعیت اجتماعی عرضه می‌کند. عشق بماند برای بعد.
۳۸. همیشه گفتن اینکه «سعی خودم را کرده‌ام»، هر چند مطلقاً سعی نکرده است.
۳۹. گذاشتن تجربه‌ی جالب‌ترین چیزهای زندگی برای موقعي که دیگر نیرویی برای انجام آن‌ها ندارد.
۴۰. پرهیز از افسردگی با دوزهای منظم برنامه‌های تلویزیونی.
۴۱. اعتقاد به اینکه تمام چیزهایی که فتح کرده، امن و امان است.
۴۲. این تصور که زن‌ها فوتیال دوست ندارند و مردها از دکوراسیون و آشپزخانه خوش شان نمی‌آید.

۴۳. مقصود انسان دولت در هر خرابی‌ای که اتفاق می‌افتد.
۴۴. اعتقاد به اینکه اگر آدم خوب و نجیب و محترمی باشد،
دیگران فکر می‌کنند او آدمی ضعیف، آسیب‌پذیر و به راحتی قابل
کنترل است.

۴۵. همچنین اعتقاد به اینکه خشونت و بی‌نزاکتی نشانه‌ی شخصیت
قوی است.

۴۶. ترس از اندوسکوپی (در مردها) و زایمان (در زنها).

«دوستش» می‌خندد:

می‌گوید: «باید درباره‌ی این فیلمی بسازی.»
«یک احمق دیگر. نمی‌تواند به چیز دیگری فکر کنند. همیشه با منند،
اما شغلم را نمی‌دانند. من فیلم نمی‌سازم.»

فیلم همیشه با کسی شروع می‌شود که از قبل در این صنعت بوده و به او
می‌گویند: «تهیه کننده.» کتابی می‌خواند، یا موقع رانندگی در آزادراه‌های
لُس آنجلس – که در واقع حومه‌ی بزرگی است که شهر ندارد – ایده‌ی
درخشنانی به سرش می‌زند. اما متأسفانه تنهاست هم در ماشینش و هم در این
میل که از آن ایده‌ی درخشنان چیزی بسازد که بشود روی پرده دید.

بعد بررسی می‌کند که حقوق اقتباس سینمایی آن اثر به کسی واگذار شده
یا نه. اگر به او جواب نه بدهند، به دنبال محصول دیگری می‌رود – به هر حال
هر سال ۶۰ هزار کتاب جدید در ایالات متحده چاپ می‌شود. اگر جواب
مثبت بگیرد، مستقیم به نویسنده تلفن می‌کند و ارزان‌ترین پیشنهاد ممکن
را می‌دهد، معمولاً پیشنهادش را قبول می‌کنند، چون فقط بازیگران نیستند
که دوست دارند با این ماشین رؤیاساز ارتباط داشته باشند: هر نویسنده‌ای،
وقتی کلماتش به تصویر مبدل شود، بیشتر احساس اهمیت می‌کند.

قرار ناهاری می‌گذارند. تهیه کننده می‌گوید با «یک اثر هنری» روبروست، «به شدت سینمایی»، و اینکه این نویسنده «نابغه‌ای است که لیاقت‌ش را دارد که او را بشناسند». نویسنده توضیح می‌دهد که کار کردن روی آن متن پنج سال وقت برد و درخواست می‌کند که در تهیه‌ی فیلم‌نامه مشارکت داشته باشد.

جواب می‌شود که: «لازم نیست، برای اینکه زبانی کاملاً متفاوت است. اما از نتیجه‌اش راضی خواهید بود.»

و جمله‌اش را این طور کامل می‌کند: (فیلم به کتاب و فادر می‌ماند.) که کاملاً و مطلقاً دروغ است و هردو این را می‌دانند.

نویسنده فکر می‌کند این بار باید شرایط پیشنهادی را پذیرد و به خودش می‌گوید که دفعه‌ی بعد فرق می‌کند. قبول می‌کند. حالا تهیه کننده توضیح می‌دهد که برای سرمایه‌گذاری به همکاری یک استودیوی بزرگ احتیاج دارند. می‌گوید فلاں و بهمان بازیگر ستاره را برای نقش‌های اصلی جذب می‌کنند – که این هم کاملاً و مطلقاً دروغ است، و همیشه در لحظه‌ی فریب دادن کسی جواب می‌دهد. بعد چیزی را که به «حق تقدم» مشهور است می‌خرد، یعنی چیزی حدود ده هزار دلار می‌پردازد تا حقوق کتاب را برای سه سال در اختیار داشته باشد. و بعد چه می‌شود؟ «خوب، ده برابر این مبلغ را می‌پردازیم و ۲ درصد از سود کار را هم می‌گیریم.» این حرف به بخش مالی مذاکره پایان می‌دهد، چرا که نویسنده خیال می‌کند با سهمش از سود فیلم، ثروتی به هم می‌زند.

اگر از دوستانش پرسیده بود، می‌دانست که حسابدارهای هالیوود می‌توانند جادویی کنند تا فیلم هرگز سود نشان ندهد.

ناهار با بیرون کشیدن قراردادی بزرگ از جیب تهیه کننده تمام می‌شود، و این پرسش که آیا می‌تواند الان امضایش کند؟ برای اینکه استودیو باید بداند که او واقعاً مخصوصی در دست دارد. نویسنده، نگاهی به درصد (ناموجود)

می‌اندازد و این احتمال که اسمش را بر پوستر فیلم بیند (باز هم ناموجود، برای اینکه حداکثر چیزی که نصیبیش می‌شود، سطری در تیتر از فیلم است، «بر اساس کتابی از...») و بعد بدون اینکه زیاد فکر کند، امضا می‌کند.
باطل اباطل، همه‌چیز باطل است، زیر آفتاب هیچ چیز تازه‌ای نیست، سلیمان سه هزار سال پیش این را گفته بود.

تهیه‌کننده شروع می‌کند به زدن در استودیوها. حالا اسم مشخصی برای پروژه‌اش دارد و بعضی درها باز می‌شود، اما همیشه پیشنهادش رانمی‌پذیرند. در این صورت، حتاً به خودش زحمت نمی‌دهد که نویسنده را به ناهار دیگری دعوت کند – فقط نامه‌ای برایش می‌فرستد که می‌گوید علی‌رغم علاقه‌ی او، صنعت سینما هنوز این نوع داستان رانمی فهمد و بنابراین قرارداد را برمی‌گرداند (که البته خودش امضاش نکرده).

اگر پیشنهاد تهیه‌کننده را قبول کردن، به سراغ پایین ترین و ارزان‌ترین فرد در سلسله‌مراتب می‌رود؛ فیلمنامه‌نویس. کسی که قرار است روزها، هفته‌ها، ماه‌ها را به نوشتن چندباره‌ی ایده‌ی اولیه یا اقتباس سینمایی از کتاب بگذراند. فیلمنامه‌ها را برای تهیه‌کننده ارسال می‌کنند (اما هر گز برای نویسنده نمی‌فرستند)، که بنابه عادت، به طور خود کار اولین ویراست را قبول نمی‌کند، چرا که مطمئن است فیلمنامه‌نویس می‌تواند بهتر از این عمل کند. باز هم چندین هفته قهقهه، بی‌خوابی و رؤیا برای استعداد جوان (یا حرفة‌ای پیر – اینجا حدّ وسط وجود ندارد) که تک تک صحنه‌هایی را که تهیه‌کننده رد کرده یا تغییر داده دوباره بازنویسی می‌کند، (واز خودش می‌پرسد: «اگر او می‌داند چه طور بهتر از من بنویسد، چرا این کار رانمی کند؟» اما بعد به دستمزدش فکر می‌کند و بدون نکونال زیاد برمی‌گردد پشت کامپیوترش).

سرانجام متن تقریباً آماده می‌شود؛ در این موقع، تهیه‌کننده می‌خواهد اشارات سیاسی که می‌تواند با جماعت محافظه‌کار مشکل ایجاد کند، حذف

شود؛ تعداد بوسه‌ها بیشتر شود تا زن‌ها خوش‌شان بیاید. که داستان آغاز، وسط، پایان و قهرمانی داشته باشد که با فداکاری و اخلاصش اشک همه را درمی‌آورد. که اول فیلم، کسی شخصیت محبوب را از دست بدهد و در پایان به او برسد. در اساس، اکثر فیلم‌نامه‌ها را می‌توان در یک سطر ساده خلاصه کرد:

مرد زن را دوست دارد. مرد زن را از دست می‌دهد. مرد زن را دوباره به دست می‌آورد.

نود درصد فیلم‌ها نسخه‌های گوناگونی از همین یک سطر هستند. فیلم‌هایی که از این قاعده تخطی می‌کنند، برای جبران و راضی کردن تماشاگرها، باید بسیار خشونت‌بار باشند یا جلوه‌های ویژه‌ی زیادی داشته باشند. این فرمول که هزاران بار آزمایش شده، همیشه موفق است؛ پس بهتر است خطر نکنیم.

بعد تهیه کننده که داستانی را در اختیار دارد که به زعم خودش خوب نوشته شده، سراغ کی می‌رود؟

سراغ استودیویی که روی پروژه سرمایه گذاری کرده. اما استودیو فیلم‌های زیادی در نوبت دارد تا در سالن‌های سینمای سراسر جهان که هر لحظه تعدادشان کمتر می‌شود، نمایش بدهد. در خواست می‌کند که مدتی صبر کند یا دنبال موزع مستقلی بگردد – البته پیش‌تر تهیه کننده را وادر می‌کند که قرارداد بزرگ‌دیگری را امضا کند (که حتا پیش‌بینی حقوق انحصاری برای نمایش در «خارج از کره‌ی زمین» را هم کرده)، و مسئولیت خسارات مالی احتمالی را پذیرد.

«و دقیقاً در همین لحظه است که افرادی مثل من وارد صحنه می‌شوند.» موزعان مستقل، که می‌توانند بدون اینکه شناخته شوند در خیابان راه بروند،

هر چند در جشنواره‌های سینمایی همه آن‌ها را می‌شناستند. شخصی که نه موضوع را کشف کرده، نه در فیلم‌نامه مشارکتی داشته، و نه حتا یک پیش‌زیر مایه‌گذاری کرده. جاویتز واسطه است. موزع است.

تهیه‌کننده را در دفتر کار کوچکش می‌پذیرد (اینکه هوایپیمای بزرگ دارد و خانه‌ی با استخر و دعوت‌نامه برای شرکت در هر اتفاقی که در دنیا رخ می‌دهد، فقط برای رفاه حال خودش است — تهیه‌کننده حتا سزاوار آب معدنی هم نیست). دی‌وی‌دی فیلم را می‌گیرد، به خانه‌اش می‌رود. پنج دقیقه‌ی اولش را تماشا می‌کند. اگر خوشش آمد، تا آخرش رانگاه می‌کند — اما از هر صد فیلمی که به او پیشنهاد می‌شود فقط یک بار این اتفاق می‌افتد. در این صورت ده سنت برای یک تماس تلفنی خرج می‌کند و می‌گوید تهیه‌کننده در فلان روز و فلان ساعت برگرد و حضور به هم برساند، و انگار لطف بزرگی می‌کند، می‌گوید: «قراردادی امضای کنیم. توزیعش می‌کنم».

تهیه‌کننده سعی می‌کند مذاکره کند. می‌خواهد بداند در چند سالن سینما، چند کشور، شرایط چیست. سؤال‌های کاملاً بی‌فایده‌ی زیادی می‌کند، چرا که می‌داند جوابش چی است: «به اولین واکنش‌های پیش‌نمایش آزمایشی بستگی دارد». محصول برای تماشاگران منتخبی از تمام طبقات اجتماعی نمایش داده می‌شود، افرادی که به صورت تصادفی توسط شرکت‌های تحقیقات تخصصی انتخاب شده‌اند. نتیجه را حرفه‌ای‌ها تجزیه و تحلیل می‌کنند. اگر مثبت باشد، جاویتز ده سنت دیگر برای تلفن دیگری خرج می‌کند و فردا دوباره او را می‌پذیرد، با سه نسخه از یک قرارداد حجیم دیگر. تهیه‌کننده فرصت می‌خواهد تا وکیلش قرارداد را بخواند. جاویتز می‌گوید مخالفتی ندارد، اما از آنجا که باید برنامه‌ی فصلش را بیندد، نمی‌تواند تضمین کند که وقتی او برگردد، فیلم دیگری را در برنامه‌اش نگذاشته باشد.

تهیه کننده فقط به بنده نگاه می‌کند که در آن نوشته شده چه قدر گیرش می‌آید. از آنچه می‌بیند راضی می‌شود و امضا می‌کند. نمی‌خواهد آن فرصت را از دست بدهد.

حالا دیگر سال‌ها گذشته از زمانی که با نویسنده نشست تا درباره‌ی این موضوع صحبت کند و یادش رفته که حالا خودش وضعیت همان نویسنده را دارد.

باطل اباطیل، همه‌چیز باطل است، وزیر آفتاب هیچ چیز تازه‌ای نیست، سليمان این را سه هزار سال پیش گفت.

وقتی به تالار پر از مهمان نگاه می‌کند، دوباره از خودش می‌پرسد که آنجا چه کار می‌کند. کترل بیش از ۵۰۰ سالن سینما در ایالات متحده در اختیار دارد، با پنج هزار سالن سینما در بقیه‌ی دنیا قرارداد انحصاری دارد و نمایش‌دهندگان موظفند هر چه را او ارائه می‌کند، بخرند، هر چند گاهی نتیجه ندهد. می‌دانند یک فیلم ساده‌ی خوش‌گیشه می‌تواند جبران آن پنج فیلمی را بکند که به قدر کافی مردم را جلب نکردد. به جاویتر وابسته‌اند، آن ابرموزع مستقل، قهرمانی که توanstه انحصار استودیوهای عظیم را بشکند و در این رسانه از خودش افسانه‌ای بسازد.

هر گز نپرسیده‌اند او چه گونه به این دستاوردهای بزرگ رسیده؛ تا وقتی که همچنان به ازای هر پنج فیلم ضعیف، یک فیلم موفق ارائه کند (متوسط استودیوهای بزرگ)، یک موفقیت بزرگ به ازای نه شکست است)، این سؤال اهمیتی ندارد.

اما خودش می‌داند چرا این قدر موفق شده. و برای همین هر گز بدون آن دو «دوستش» بیرون نمی‌رود که فعلاً مسئولیت جواب دادن به تلفن‌ها، گذاشتن قرارهای ملاقات و پذیرش دعوت‌ها را دارند. هر چند هیکلشن

تقریباً معمولی است و هیچ شیوه آن گوریل‌های گردن‌کلفتی نیستند که دم در ایستاده‌اند، به یک لشکر می‌ارزنند. در موساد آموزش دیده‌اند و در او گاندا، آرژانتین و پاناما خدمت کرده‌اند. وقتی یکی شان به تلفن همراهش جواب می‌داد، دیگری بی‌وقفه چشم‌هایش را می‌گرداند و هر فرد، هر حرکت، هر حالتی را ارزیابی می‌کرد. مرتب نقش‌شان را با هم عوض می‌کنند، همان‌طور که مترجم‌های همزمان یا کنترل کننده‌های هوایی جایشان را عوض می‌کنند. قابلیتشان مستلزم هر پانزده دقیقه یک بار استراحت است.

دارد در آن «ناهارخوران» چه کار می‌کند؟ می‌توانست در هتل بماند و سعی کند بخوابد، دیگر خسته شده از تملق شنیدن، تمجید شدن، و اینکه هر دقیقه، لبخندی‌لب مجبور بشود بگویید که کارت ویزیشن را به او ندهند، چون گمش می‌کند. وقتی اصرار می‌گردد، مؤبدانه از آن‌ها می‌خواست با منشی‌هایش صحبت کنند (که جداگانه در هتل مجللی در کروازی اقامت دارند و مجاز نیستند بخوابند و همیشه به تلفن که از زنگ زدن باز نمی‌ماند، جواب می‌دهند، همیشه پاسخگوی ایمیل‌های سالن‌های سینمای تمام جهان هستند که علی‌رغم فیلترهای ضد پیام‌های مزاحم همراه با کلی ایمیل با پیشنهاد افزایش مردانگی یا بالا بردن میل جنسی می‌آمدند). بسته به علامتی که با سر به هم می‌دادند، یکی از دو دستیار نشانی و تلفن دفتر او را می‌داد یا می‌گفت در آن لحظه کارت‌هایش تمام شده.

در آن «ناهارخوران» چه می‌کند؟ در لُس آنجلس وقت خواب است، هرقدر هم دیر از مهمانی برگشته باشد. جاویتز جواب را می‌داند، اما نمی‌خواهد قبول کند: می‌ترسد تنها بماند. به آن مرد حسودی‌اش می‌شود، همانی که زود آمد و شروع کرد به نوشیدن آبمیوه‌اش، با آن چشم‌های دور، خیال راحت، بدون اینکه دغدغه‌ی چندانی داشته باشد که خودش را

مشغول کار یا مهم نشان بدهد. تصمیم می‌گیرد دعوتش کند تا با او چیزی بنوشد. اما متوجه می‌شود که دیگر آنجا نیست.

در همان لحظه، گزشی را در شانه‌اش احساس می‌کند.

«پشه. برای همین از مهمانی‌های فضای باز بدم می‌آید.»

وقتی بدنش را می‌خاراند، سوزن ریزی را ز بدنش بیرون می‌کشد. چه شوخی احمقانه‌ای. به پشت سرش نگاه می‌کند. در فاصله‌ی تقریباً دو متری، آن طرفِ مهمان‌های جور و اجوری که ایستاده‌اند، سیاهپوستی با موهای مشخص جامائیکایی می‌زند زیر خنده و در همان هنگام گروهی زن با احترام و علاقه به او نگاه می‌کنند.

خسته‌تر از آن است که حوصله‌ی این شوخی هارا داشته باشد. بهتر است بگذارد آن کاکاسیاه تظاهر به بامزگی کند – این تنها چیزی است که در زندگی دارد تا با آن جلب توجه دیگران را بکند.

«احمق..»

دو مرد سر میز به تغییر ناگهانی موقعیت مردی واکنش نشان می‌دهند که به ازای ۴۳۵ دلار در روز، موظفند از او حفاظت کنند. یکی شان دستش را به زیر بغل راستش و اسلحه‌ی اتوماتیک در غلافی می‌برد که از بیرون کشش دیده نمی‌شود. دیگری با جهشی محتاطانه از جا بلند می‌شود (به‌حال در مهمانی هستند)، خودش را بین سیاهپوست و کارفرمایش قرار می‌دهد.

جاویتر می‌گوید: «چیزی نبود. فقط شوخی بود. می‌خواهد نشان بدهد بامزه است.»

آن دو احمق آماده‌ی حمله با اسلحه‌ی گرم، چاقو، زد خورد و تهدید بودند. همیشه اولین کسانی بودند که وارد اتفاقش در هتل می‌شدند، آماده‌ی شلیک در صورت لزوم. می‌توانستند حدس بزنند کی اسلحه دارد (که در بسیاری شهرهای دنیا رایج بود) و تا وقتی ثابت نمی‌شد که خطری در کار

نیست، چشمشان را از فرد مظنون برنمی داشتند. وقتی جاویتر می خواست سوار آسانسور شود، بین آن دو نفر فشرده می شد که از بدن هایشان دیوار گوشته می ساختند و از او حفاظت می کردند. هر گز ندیده بود اسلحه شان را بیرون بکشند، چون اگر این اتفاق می افتاد، ممکن بود گلوله ای شلیک شود؛ معمولاً هر مشکلی را فقط با نگاه و یک گفت و گوی آرام حل می کردند. مشکل؟ از هنگامی که «دوستانش» را اجیر کرده بود، به هیچ مشکلی برخورده بود. انگار همین حضور ساده‌ی آن دو کافی بود تا ارواح خیث و چشم بد را از او دور کند.

یکی شان گفت: «آن مرد. از اولین کسانی که به اینجا آمد، همان که تنها سر آن میز نشسته بود. او مسلح بود، نبود؟»
دیگری چیزی در مایه‌ی «احتمالاً» زمزمه کرد. اما آن مرد دیگر فرصت کرده بود از راه در اصلی مهمانی را ترک کند. با اینکه تمام مدت زیر نظرش داشتند، نمی دانستند آن چشم‌های پشت عینک سیاه به کجا دوخته شده.
آرام می گیرند. یکی بر می گردد سراغ تلفن و دیگری چشم‌هایش را به سیاهپوست جامائیکایی می دوزد که بدون هیچ ترسی به نگاه او جواب می دهد. چیزی در این مرد عجیب است؛ اما اگر باز هم کاری بکند، از امروز به بعد مجبور می شود دندان مصنوعی بگذارد. همه کار با احتیاط تمام انجام می شد، در ماسه‌ها، دور از چشم همه، و فقط به دست یکی از آن‌ها. در حالی که دیگری، با انگشت روی ماشه، منتظر می ماند. این تحریکات می تواند فقط ظاهرسازی باشد و تنها قصدش دور کردن محافظها از قربانی. دیگر به این حیله‌ی قدیمی عادت دارند.

«همه چیز روبه راه است.»

«هیچ چیز روبه راه نیست. آمبولانس خبر کنید. نمی توانم دستم را تکان بد هم.»

۱۲:۴۴ بعداز ظهر

چه شانسی!

آن روز صبح انتظار هر چیزی را داشت، به جز ملاقات با مردی که – مطمئناً – قرار بود زندگی اش را عوض کند. اما آن مرد آنجا بود، با حال و هوای بی تفاوت همیشگی اش، با دو دوست نشسته بود، چرا که قدر تمدنان نیازی به چیزی ندارند تا نشان بدهند که توانا هستند. محافظه هم استخدام نمی کنند.

به اعتقاد مورین¹، مردم در کن به دو گروه تقسیم می شوند:

الف) برُنژه ها که تمام روز را در آفتاب می گذرانند (برای اینکه سرانجام پیروز شده اند)، یک نشان اختصاصی در فضاهای محدود شده هی جشنواره بر سینه دارند. وقتی به هتلشان می رسند، دعوتنامه های متعددی در انتظارشان است که اغلب شان را در سطل زباله می اندازند.

ب) رنگ پریده ها، که از دفتر کار تاریکی به دفتر دیگر می دوند، بر تست ها نظارت می کنند، چند فیلم واقعاً خوب می بینند که در هنگامه هی پیشنهادهای متنوع موجود گم می شوند، یا مجبور می شوند فیلم های وحشتناکی را تحمل کنند که شاید – چون تهیه کننده شان آدم های متنفذ را می شناسند – جایی زیر آفتاب (در میان برُنژه ها) پیدا کنند.

جاویتز وایلد پوست برُنژه هی حسید بر انگلیزی دارد.

1. Maureen

آن رخداد ۱۲ روزه در آن شهر کوچک جنوب فرانسه که باعث بالا رفتن تمام قیمت‌ها می‌شود، که در طول آن فقط به اتو مبیل‌های مجاز اجازه تردد در خیابان را می‌دهند و فرودگاه پر می‌شود از هواپیماهای خصوصی و ساحل مملو می‌شود از مدل‌ها، فقط فرش قرمزی نیست که عکاس‌ها دوره اش می‌کنند و ستاره‌ها پیش از رفتن به کاخ کنگره از رویش رد می‌شوند.
کن درباره‌ی مُد نیست، درباره‌ی سینماست!

اما در کنار تجمل و زرق و برق کاملاً آشکار، روح واقعی جشنواره، بازار موazی عظیم صنعت سینماست: خریداران و فروشنده‌گانی که از سراسر جهان می‌آیند، باهم ملاقات می‌کنند تا درباره‌ی محصولات به پایان رسیده، سرمایه‌گذاری‌ها و ایده‌ها مذاکره کنند. در یک روز عادی، در سراسر شهر ۴۰۰ فیلم نمایش داده می‌شود و اغلب در آپارتمان‌هایی که برای کل دوره‌ی جشنواره اجاره شده، با آدم‌هایی که در وضع ناراحتی دور تخت‌ها پخش می‌شوند، از گرما گله می‌کنند و آب معدنی و توجه ویژه می‌خواهند، که کارد را به استخوان نمایش دهنده‌گان می‌رساند و لبخندی سرد بر لب‌هایشان می‌نشاند. باید همه چیز را بپذیرند، باید تمام این غروتلندها را تحمل کنند، چون باید چیزی را نشان بدene که ساختنش معمولاً سال‌ها طول کشیده. همزمان که این ۴۸۰۰ محصول جدید با چنگ و دندان می‌کوشند فرستی برای خروج از آن اتاق و نمایشی واقعی در سالن‌های سینما به دست آورند، دنیای رؤیاها شروع می‌کند به حرکت در مسیر مخالف: فناوری‌های جدید استیلا می‌باید، مردم به دلیل نامنی، کار زیاد و کanal‌های کابلی تلویزیون، دیگر زیاد از خانه خارج نمی‌شوند – کanal‌هایی که معمولاً در آن‌ها می‌شود به قیمتی تقریباً ناچیز، حدود ۵۰۰ فیلم در روز انتخاب کرد.

واز آن بدتر: امروز اینترنت اجازه می‌دهد همه کارگردان بشوند. در گاه‌هایی تخصصی، فیلم‌های بچه‌هارا در حال راه رفتن و مردان و زنانی

رانشان می‌دهند که در جنگ سرshan را قطع می‌کنند، زنانی که بدنشان را به نمایش می‌گذارند، فقط به عشق اینکه کسی در آن سو دارد در تنهایی از دیدن آن‌ها لذت می‌برد، افراد یخ‌زده، تصادف‌های واقعی، صحنه‌های ورزشی، نمایش‌های مُد، فیلم‌های دوربین مخفی که می‌کوشند برای رهگذران معصومی که رد می‌شوند، شرایط خلاف عرف خلق کنند.

البته مردم باز هم از خانه خارج می‌شوند، اما ترجیح می‌دهند پولشان را در رستوران‌ها و برای لباس‌های مارکدار خرج کنند، چون بقیه‌اش بر صفحه‌ی تلویزیون‌های سایز بالا یا کامپیوترشان هست.

فیلم‌دیگر آن گذشته‌ی دور از یادها رفته، دورانی که همه برنده‌گان بزرگ نخل طلایی را می‌شناختند. حالا اگر پرسند کی پارسال جایزه را برد، حتا کسانی که در جشنواره شرکت کرده‌اند یادشان نمی‌آید. یکی می‌گوید: «رومانیایی بود». دیگری می‌گوید: «نه، مطمئنم آلمانی بود». بعد یواشکی نگاهی به کاتالوگ‌می‌اندازند و می‌بینند طرف ایتالیایی بوده – که اتفاقاً فقط در حلقه‌های غیرعرف نمایش داده شده است.

سالن‌های سینما که پس از یک دوره رقابت با ویدئو کلوب‌ها دوباره رشد می‌کردند، ظاهرآً دوباره وارد مرحله‌ی زوال شده‌اند – در رقابت با دی‌وی‌دی فیلم‌های قدیمی‌تر که به رایگان با خرید یک مجله، کرایه از راه اینترنت یا تکثیر قاچاق‌جهانشمول به دست می‌آیند. این موضوع توزیع را وحشی‌تر می‌کند: اگر استودیویی فیلم جدیدش را سرمایه‌گذاری بالایی بداند، کاری می‌کند که حداقل سالن‌ها همزمان آن را نمایش بدهند و این برای هر محصول جدیدی که در این رشتہ به ماجراجویی پرداخته، فضای کمی باقی می‌گذارد.

واندک ماجراجویانی که – علی‌رغم تمام هشدارهای منفی – تصمیم می‌گیرند خطر کنند، خیلی دیر می‌فهمند که داشتن یک محصول با کیفیت کافی

نیست. برای اینکه فیلمی به پایتخت‌های بزرگ جهان برسد، هزینه‌ی تبلیغات سرسام آور است؛ آگهی‌های تمام صفحه در روزنامه‌ها و مجلات، مهمانی‌ها، مشاوران رسانه‌ای، سفرهای تبلیغاتی، نیروی انسانی که مدام گران‌تر می‌شود، تجهیزات پیشرفته‌ی فیلمبرداری، کارهای یدی که کنندگانش روزبه روز کمتر می‌شوند. و بدترین مشکل: کسی که محصول نهایی را توزیع کند.

با این احوال، هر سال سفرهای زیارتی از محلی به محل دیگر، در زمان‌بندی‌های مشخص انجام می‌شود، ابر طبقه‌ای که به هر چیزی توجه دارد جز آنچه روی پرده پخش می‌شود، شرکت‌های علاقه‌مند به پرداخت یک دهم قیمت فقط برای «افتخار» دادن به فلان کارگردان که کارش را از تلویزیون پخش کنند، تقاضاها برای اینکه فیلم‌ها بازسازی شود به شیوه‌ای که خانواده‌هارا ناراحت نکند، تقاضای ویراست جدید، تعهدات (که همیشه اجرانمی‌شود) که اگر فیلم‌نامه را به کلی تغییر دهند و بر تم مشخصی کار کنند، سال بعد با آن‌ها قرارداد بینندند.

مردم گوش می‌دهند، می‌پذیرند... انتخابی ندارند. ابر طبقه بر دنیا فرمان می‌راند، بحث‌هایشان نرم است، صدایشان ملايم است، لبخندشان لطیف است، اما تصمیمشان قطعی است. می‌دانند. یا می‌پذیرند، یا رد می‌کنند. قدرت دارند.

قدرت هم با هیچ کس مذاکره نمی‌کند جز با خودش. اما همه‌چیز از دست نرفته. در دنیای واقعیت هم، مانند قصه‌ها، همیشه قهرمانی وجود دارد.

و مورین مغوروانه نگاه می‌کند: قهرمان جلو چشم‌هایش است! ملاقات بزرگی که سرانجام تا دو روز دیگر رخ می‌دهد؛ بعد از تقریباً سه سال کار، رؤیاسازی، تلفن، سفر به لُس آنجلس، هدایا، تقاضا از دوستانِ بانک مساعدت، دخالتِ نامزد سابقش که در دانشکده‌ی سینما هم کلاسش بود

و به این نتیجه رسیده بود که بهتر است در یک نشریه‌ی تخصصی مهم کار کند تا سر و پولش را به خطر بیندازد.

نامزد سابق گفته بود: «باهاش حرف می‌زنم. اما جاویتز به هیچ‌کس باج نمی‌دهد، حتاً به خبرنگارهایی که می‌توانند محصولات او را تبلیغ یا نابود کنند. فارغ از همه است: یک وقتی فکر کردیم گزارشی تهیه کنیم برای کشف اینکه او چه طور توانسته این همه سینما را توی چنگش بگیرد، اما هیچ‌کدام از کسانی که با او کار می‌کنند، حاضر نیستند درباره‌اش حرف بزنند. باهاش حرف می‌زنم، اما بهش فشار نمی‌آورم.»

بعد با او حرف زد. توانست وادرش کند که فیلم اسرار سردابه را بیند. روز بعد، از طرف او تلفنی داشت که می‌گفت در کن با هم ملاقات می‌کنند.

مورین جرئت نکرد بگویید که فقط دقيقه با تاکسی از دفتر او فاصله دارد و او در شهر دوردستی در فرانسه قرار ملاقات می‌گذارد. بليت هواییمای پاریس را خرید، سوار قطار شد و یک روز تمام طول کشید تا به محل برسد، قبض رزرو را به مدیر بداخلاق هتل درجه‌ی پنجی نشان داد، در اتفاقی تک‌نفره مستقر شد که هر بار می‌خواست به دستشویی برود، مجبور می‌شد از روی چمدان‌ها بگذرد، باز هم از راه نامزد سابق، دعوت‌نامه‌هایی برای رخدادهایی درجه‌ی دو مثل تبلیغ نوع جدیدی از ودکا یا رونمایی از خط تولید جدید تی شرت جور کرد؛ دیگر برای به دست آوردن جواز ورود به کاخ جشنواره خیلی دیر بود.

پولی بیشتر از جیره‌اش خرج کرده بود و بیست ساعت متواتی سفر کرده بود، اما قرار بود آن ده دقیقه وقت ملاقات را داشته باشد.

و مطمئن بود آخرش، با قرارداد و آینده‌ای در پیش بیرون می‌آید. بله، صنعت سینما بحران‌زده بود، اما که چه؟ مگر فیلم‌هایی (هر چند محدود) هنوز موفق نمی‌شدند؟ شهرها مگر پرنبود از پوستر فیلم‌های جدید؟ پس این مجلات مربوط به چهره‌های معروف از کی حرف می‌زندند؟ بازیگرهای سینما!

مورین می‌دانست – یا بهتر، مطمئن بود – که بارها حکم مرگ سینما صادر شده، اما سینما به بقایش ادامه داده. «سینما تمام شد»، وقتی تلویزیون آمد. «سینما تمام شد»، وقتی ویدئو کلوب‌ها باز شد. «سینما تمام شد»، وقتی اینترنت اجازه داد که سایت‌های قاچاق فیلم فعالیت کنند. اما سینما هنوز بود، در خیابان‌های آن شهر کوچک مدیرانه‌ای که شهرتش فقط به خاطر این جشنواره بود. حالا تنها مسئله استفاده از فرصتی بود که از آسمان بر سرش نازل شده بود.

و پذیرفتن همه‌چیز، مطلقاً همه‌چیز. جاویتز وايلد آنجاست. جاویتز دیگر فیلم او را دیده. موضوع فیلم همه‌چیز را برای موفق شدن دارد: سوءاستفاده‌ی جنسی داوطلبانه یا به عنف، به خاطر سلسه‌مواردی که در سراسر دنیا نه تنین انداخته، توجه عظیمی را در رسانه‌ها جلب کرده. لحظه‌ی مناسب برای اسرار سردا به بود تا جاویتز پوسترها یش را در زنجیره‌ی سالن‌های سینمایی که در اختیار داشت، نصب کند.

جاویتز وايلد، شورشی بادلیل، مردی که داشت شیوه‌ی رساندن فیلم‌هارا به جمعیت عظیم مردم متتحول می‌کرد. فقط رابت ردفورد¹ بازیگر خواسته بود با جشنواره‌ی فیلم ساندنس²، برای کارگردانان مستقل کار مشابهی انجام دهد – اما باز هم بعد از چند دهه تلاش، ردفورد هنوز نتوانسته بود سد عظیمی را بشکند که صدھا میلیون دلار را در ایالات متحده، اروپا و هند جابه‌جا می‌کرد. اما جاویتز وايلد برنده بود.

جاویتز وايلد، منجی کارگردان‌ها، اسطوره‌ی بزرگ، متحد اقلیت‌ها، دوست هنرمندها، حامی نو – که از راه نظامی هوشمند (که مورین اصلاً آن را نمی‌شناخت، اما می‌دانست جواب داده)، دیگر به سالن‌های تمام جهان دست یافته بود.

1. Robert Redford

2. Sundance

جاویتس وایلد او را به ملاقاتی ده دقیقه‌ای در روز بعد دعوت کرده بود. معنایش خیلی ساده این بود که: پروژه‌ی او را پذیرفته بود و حالا فقط مسئله‌ی جزئیات بود.

تکرار می‌کند: «همه چیز را قبول می‌کنم. مطلقاً همه چیز را.»

البته مورین اصلاً نمی‌تواند ظرف ده دقیقه، آنچه را در هشت سالی که به ساختن فیلمش از سر گذرانده (یعنی یک چهارم عمرش) تعریف کند. بی‌فایده است که توضیح بدهد به دانشکده‌ی سینما رفته، چند تیزر تبلیغاتی را کار گردانی کرده، دو فیلم کوتاه ساخته که در سالن‌های شهرستان‌ها و بارهای نامتعارف نیویورکی استقبال خوبی از آن‌ها شده. که برای تهیه‌ی یک میلیون دلار هزینه‌ی تولید حرفه‌ای مجبور شده خانه‌ای را که از پدر و مادرش به او به ارث رسیده، رهن بگذارد. که این تنها فرصت اوست، چرا که دیگر چیزی برای فروش ندارد. از تزدیک شاهد فعالیت حرفه‌ای دوستان دانشگاهی دیگر شود که بعد از مبارزه‌ی بسیار، دنیای راحت آگهی‌های بازار گانی را انتخاب کرده‌اند – که بیشتر و بیشتر جواب می‌دهد – یا کاری تیره و تار اما تضمین شده، در یکی از شرکت‌های متعددی که سریال‌های تلویزیونی می‌سازند. بعد از استقبال از کارهای کوچکش، خواب بالاتر را دید، و از آن زمان دیگر نتوانسته این آرزو را مهار کند.

مطمئن بود رسالتی دارد: متحول کردن این جهان به مکانی بهتر برای نسل‌های آینده. متحدد شدن با افراد مثل خودش، نشان دادن اینکه هنر فقط شیوه‌ای برای سرگرمی یا شاد کردن جامعه‌ای گم‌گشته نیست. می‌خواست نقص‌های رهبران سیاسی را نشان دهد، کودکانی را نجات بدهد که در این لحظه داشتنند در نقطه‌ای از افریقا از گرسنگی می‌مردند. به مشکلات زیست محیطی اعتراض کند. بی‌عدالتی اجتماعی را به پایان برساند.

البته پروژه‌ای جاه طلبانه بود، اما مطمئن بود پایداری اش باعث می‌شود آن را تحقق بیخشد. برای این باید اخلاص می‌داشت و همیشه به چهار نیروی راهنمایش توسل می‌کرد: عشق، مرگ، قدرت و زمان. عشق ورزیدن لازم است، چون خدا ما را دوست دارد. آگاهی از مرگ لازم است تازندگی را خوب بفهمیم. جنگ برای رشد لازم است – اما بدون افتادن در دام‌هایی که به همراه قدرت سر راه ما می‌آید، چون می‌دانیم این قدرت هیچ ارزشی ندارد. سرانجام، لازم است پذیرفتن اینکه روح ما – هر چند ابدی است – در این لحظه در تور زمان اسیر است، با فرصت‌ها و محدودیت‌هایش.

هر چند اسیر تور زمان است، می‌تواند روی چیزی کار کند که به او شور و لذت می‌بخشد. و از راه فیلم‌هایش می‌توانست سهم خودش را در جهانی به جا بگذارد که انگار داشت در پیرامونش فرو می‌ریخت، واقعیت را عوض کند، انسان‌ها را متحول کند.

پدرش که مرد، بعد از یک عمر گلایه که فرصتی برای انجام آرزویش نداشته، چیز خیلی مهمی را فهمید. تحول درست در این لحظات بحرانی رخ می‌دهد. نمی‌خواست زندگی اش مثل پدرش تمام شود. نمی‌خواست به دخترش بگوید که: «می‌خواستم، لحظه‌ای بود که می‌توانستم، اما جرئت‌ش را نداشتم که همه‌چیز را به خطر بیندازم». همان موقع که ارثیه‌اش را دریافت کرد، پی‌برد که این میراث تنها به یک دلیل در اختیارش قرار گرفته است: اجازه بدهد که او سرنوشت‌ش را تحقق بیخشد.

این مبارزه را پذیرفت. برخلاف نوجوانان دیگری که همیشه می‌خواستند بازیگر مشهوری بشوند، رؤیای او گفتن قصه‌هایی بود که نسل‌های آینده همچنان بتوانند بینند، لبخند بزنند و رؤیا داشته باشند. الگوی بزرگش همشهری کیم بود: اولین فیلم یک گوینده‌ی رادیو که می‌خواست ابرقدرتی را در

صنعت مطبوعات امریکا به نقد بکشد، کلاسیک شد، هم به خاطر داستانش و هم به خاطر شیوه‌ی برخورد خلاق و نوآورانه‌اش با مشکلات اخلاقی و فنی آن زمان. برای اینکه هرگز از یاد نرود، فقط یک فیلم کافی بود.

«اولین فیلمش.»

یک فیلم می‌تواند به محض ظهرور موفق بشود. حتاً اگر نویسنده‌اش، اورسُن ولز¹، دیگر هرگز نتواند چیزی به آن عظمت بسازد. حتاً اگر از صحنه ناپدید شده باشد (پیش می‌آید) و الان فیلمش فقط در کلاس‌های سینمایی مطالعه بشود؛ قطعاً به زودی کسی می‌آید و نبوغ او را «بازکشف» می‌کند. همشهری کین تنها میراث او نبود؛ به همه ثابت کرده بود که کافی است قدم اولش عالی باشد، و بعد برای بقیه‌ی عمرش دعوتنامه خواهد داشت.

مورین این دعوتنامه‌ها را گرامی خواهد داشت. با خودش عهد کرده بود هرگز مشکلاتی را که از سرگذراند، از یاد نبرد، و از زندگی اش چیزی بسازد که نوع بشر را شریف تر کند.

و از آنجا که فقط «یک» فیلم اول وجود دارد، تمام توان جسمانی اش، دعاها یش و انرژی عاطفی اش را در یک پروژه متمرکر کرده بود. برخلاف دوستانش که مدام فیلمنامه و پیشنهاد و ایده به این طرف و آن طرف می‌فرستند و آخرش همزمان روی چند موضوع کار می‌کنند که هیچ کدام جواب نمی‌دهد، مورین جسم و روحش را وقف اسرار سردابه کرده است، داستان پنج راهبه که یک دیوانه‌ی جنسی به ملاقتشان می‌آید. به جای اینکه سعی کنند او را به رستگاری مسیحی بازگردانند، پی می‌برند که تنها راه ارتباطی ممکن، پذیرفتن هنجره‌ای دنیای سرشار از انحرافات اوست؛ پس تصمیم می‌گیرند با تسليیم کردن خودشان، خدا را از راه عشق به او بشناسانند.

1. Orson Welles

نقشه‌اش آسان بود: بازیگرانی زن هالیوود، هرچه هم که مشهور باشند، معمولاً در ۳۵ سالگی از فهرست بازیگرانی تراز اول فیلم‌ها خارج می‌شوند. همچنان تا مدتی بعد در صفحات مجلات ویژه‌ی چهره‌های معروف ظاهر می‌شوند، در حراج‌های خیریه دیده می‌شوند، در فعالیت‌های انسان‌دوستانه شرکت می‌کنند، وقتی متوجه می‌شوند که واقعاً از زیر نور پروژکتور کنار رفته‌اند، شروع می‌کنند به ازدواج و طلاق و خلق رسوابی‌های عمومی—همه‌ی این‌ها برای چند ماه، چند هفته، چند روز زرق و برق دیگر. حالا، در دوره‌ای که از بیکاری شروع می‌شود و به فراموش شدن کامل ختم می‌شود، پول دیگر مهم نیست: هر چیزی را می‌پذیرند تا دوباره روی پرده‌ی نفره‌ای ظاهر شوند.

مورین به زن‌هایی نزدیک شد که کمتر از ده سال پیش بر قله‌ی دنیا بودند و حالا احساس می‌کردند زمین دارد زیر پایشان را خالی می‌کند و باید نویمانه از برگرداند به جایی که در گذشته در آن زندگی می‌کردند. فیلم‌نامه‌اش خوب بود؛ آن را برای مدیر برنامه‌های این بازیگران فرستاد. اول حق‌الحمده‌ای عجیب و غریب می‌خواستند و جواب «نه» ساده‌ای از او می‌شنیدند. قدم بعدی زدن در خانه‌ی تک‌تک این زن‌ها بود؛ گفت پول کافی برای انجام پروژه‌اش دارد، و همه‌شان آخر سر قبول کردند—و همیشه از او می‌خواستند این موضوع را که دارند تقریباً رایگان کار می‌کنند، محترمانه نگه دارد.

در چنین صنعتی تلاش برای اندیشه‌ی فروتنانه غیرممکن بود. هر از گاهی اورسُن ولز در رؤیاهاش ظاهر می‌شد: «غیرممکن را امتحان کن. از پایین شروع نکن، چون همین حالا هم آن پایینی. سریع صعود کن، قبل از اینکه نرdban را از زیر پایت بکشند. اگر می‌ترسی، دعایی بخوان، اما پیش برو.» فیلمش داستان خوبی داشت، بازیگران تراز اولی داشت و می‌دانست که باید فیلمی تولید کند که استودیوها و موزعان بزرگ آن را پذیرند، بدون اینکه مجبور بشود کیفیت کارش را پایین بیاورد.

ممکن و لازم بود که هنر و تجارت در کنار هم عمل کنند. بقیه اش هم که معلوم است: منتقدانی معتاد به نوعی استفراغ فکری، عاشق ستایش از فیلم‌هایی که کسی از آن‌ها سردرنی آورد. حلقه‌های غیرمعتارف کوچک که همان دوازده نفر همیشگی، هر شب جلسات را ترک می‌کردند و به بار می‌رفتند و تا صبح وقت شان را به سیگار کشیدن و حرف زدن درباره‌ی یک صحنه می‌گذراندند (که معنایش در واقع کاملاً نیتی که ساخته شده بود، فرق داشت). کارگردان‌هایی که کنفرانس برگزار می‌کردند تا چیزی را توضیح بدهنند که باید برای تماشاگران واضح می‌بود. جلسات اتحادیه‌ای برای شکایت از اینکه دولت از سینمای محلى حمایت نمی‌کند. بیانیه‌هایی در نشریات روشنفکری، ثمره‌ی جلسات بی‌پایانی که در آن‌ها همان بحث گله و شکایت‌ها درباره‌ی بی‌توجهی دولت به حمایت از هنر بود. یکی دو تا یادداشت منتشر شده در روزنامه‌های پر تیراز که عموماً فقط در خدمت حامیان روزنامه یا خانواده‌های حامیان روزنامه بود. کی دنیاراعوض می‌کرد؟ ابر طبقه. کسانی که عمل می‌کنند. که در

رفتار، در قلب و ذهن بیشترین تعداد آدم‌ها نفوذ می‌کنند. برای همین جاویتر رامی خواست. اسکار می‌خواست. کن می‌خواست. و حالا که برای رسیدن به همه‌ی این‌ها روش دموکراتیکی وجود نداشت – دیگران فقط می‌خواستند نظر بدهنند که چه طور می‌شود کار را بهتر کرد، اما خودشان هرگز خطرات کار را قبول نکنند – خیلی ساده، همه‌چیزش را در گرو کارش گذاشت. گروهی را که در دسترس بود استخدام کرد، چند ماهه فیلم‌نامه را بازنویسی کرد، کارگردانان هنری، طراحان مد، بازیگرهای نقش مکمل عالی — اما گمنام — را تقریباً رایگان (ولی با وعده‌ی «دیده شدن» بسیار در آینده)، متقاعد کرد با او همکاری کنند. همه تحت تأثیر پنج بازیگر اصلی قرار می‌گرفتند («بودجه‌ی فیلم لابد خیلی خیلی بالاست!»)،

اولش دستمزدهای بالا می خواستند و آخرش قبول می کردند که مشارکت در چنان پروژه‌ای برای شرح سوابق حرفه‌ای شان خیلی مهم است. مورین آلوده‌ی این خیال شده بود که شور و شوتش تمام درها را باز خواهد کرد.

حالا جهش آخر مانده بود، چیزی که فرق اساسی را ایجاد می کرد. کافی نبود که نویسنده یا آهنگساز، اثر با کیفیتی تولید کند، لازم است کار آن اثر به خاک خوردن در کشو یا روی قفسه نینجامد. دی-دِ شُ-دَن لازم است.

فقط برای یک نفر نسخه‌ای از کارش را فرستاد: جاویتز وایلد. از تمام روابطش استفاده کرد. خفت کشید، اما باز هم پیش رفت. ندیده‌اش گرفتند، اما روحیه‌اش را حفظ کرد. با او بدرفتاری کردند، مسخره‌اش کردند، کارش زدند، اما اعتقادش را حفظ کرد، اعتقاد به اینکه ممکن است، چرا که هر قطره‌ی خونش را در کاری که به انجام رسانده بود، به ودیعه گذاشته بود. تا اینکه نامزد سابقش وارد صحنه شد و جاویتز وایلد با او قرار ملاقاتی گذاشت.

موقع ناهار چشمش را بر او نگه می دارد، با شور و شوق لحظه‌ای را مزمزه می کند که دوروز دیگر با هم ملاقات می کنند. ناگهان متوجه می شود که او فلچ شده و چشم‌هایش را به خلاً دوخته. یکی از دوستانش به پشت سر و اطراف نگاه می کند و تمام مدت دستش داخل کشش است. دیگری تلفن همراش را برمی دارد و با حالتی عصبی شروع می کند به فشار دادن تکمه‌ها. چیزی شده؟ البته نه؛ کسانی که نزدیک ترند همچنان حرف می زند، می نوشند، از روز دیگری در جشنواره، مهمانی، آفتاب، بدن‌های زیبا، لذت می برنند.

یکی از مردها سعی می کند بلندش کند تا راه برود، اما انگار جاویتر نمی تواند راه برود. نباید چیزی باشد. حداکثر در نوشیدن افراط کرده. خستگی استرس.

نمی تواند چیزی باشد. مورین این همه راه آمده، این قدر نزدیک است و...

از دور صدای آژیری می شنود. حتماً پلیس است، دارد راه را در این راهبندان ابدی برای شخصیت مهمی باز می کند.

یکی از مردها بازوی جاویتر را دور گردنش می اندازد و او را به طرف در می برد. صدای آژیر نزدیک می شود. آن یکی مرد، بدون اینکه دستش را از داخل کتش بیرون بیاورد، سرش را به همه طرف می گرداند. یک لحظه نگاهش با مورین تلاقی می کند.

جاویتر را یکی از دوستانش بلند می کند و مورین از خودش می پرسد چه طور آدمی که آنقدر شکننده به نظر می رسد، توانسته آن هیولا را بدون زحمت چندانی بلند کند.

صدای آژیر دقیقاً جلو چادر بزرگ متوقف می شود. در این هنگام جاویتر دیگر به کمک یکی از دوستانش ناپدید شده است، اما مرد دوم به طرف او حرکت می کند، هنوز دستش داخل کتش است.

با وحشت می پرسد: «چی شده؟» به لطف سالها کار در هنر کار گردانی بازیگران، می فهمد صورت سوزه‌ی جلو چشمش، انگار از سنگ است، مثل صورت آدمکش‌های حرفه‌ای.

«خودت می دانی چه اتفاقی افاده.» صدالهجه‌ای دارد که مورین نمی شناسد.

«دیدم که حالش بد شد. چی شده؟»

مرد دستش را از داخل کتش بیرون نمی‌آورد. در همین لحظه، مورین فکر می‌کند که شاید اتفاقی پیش‌پالافتاده را به امکانی بزرگ مبدل کرده باشد.
«می‌توانم کمکش کنم؟ می‌توانم پیشش بروم؟»
دست به نظر می‌رسد که کمی شل شد، اما چشم‌های مرد همچنان به هر حرکت او دوخته شده.

«با شما می‌آیم. من جاویتز وایلد را می‌شناسم. از دوستانش هستم.»
بعد از مدتی که ابدیتی به نظر می‌رسید، اما احتمالاً کمتر از یک ثانیه بود، مرد برگشت و با قدم‌های سریع، در مسیر کروازی خارج شد، بدون اینکه حتا یک کلمه بگویید.

هزار فکر از سرِ مورین گذشت. چرا مرد گفته بود که او می‌داند چه اتفاقی افتاده؟ و چرا ناگهان توجهش را به او از دست داد؟
بقیه‌ی مهمان‌ها متوجه چیزی نشدند — به جز آژیر، که احتمالاً آن را به اتفاقی در خیابان نسبت دادند. اما آژیر با شادی، آفتاب، نوشخواری، روابط مناسب، زنان زیبا، مردان زیبا، آدم‌های رنگ‌پریده و آدم‌های بُرُنژه نمی‌سازد. آژیر مال دنیای دیگری است، جایی که در آن تصادف هست، حمله‌ی قلی، بیماری، جنایت. آژیر برای هیچ‌کدام از حاضران آنجا، حتا یک ذره هم جالب نبود.

سرِ مورین به دوران می‌افتد. بلایی سرِ جاویتز آمده بود و این هدیه‌ای از طرف خدا بود. به طرف در دوید، آمبولانسی را دید که با سرعت تمام در مسیر ویژه می‌رفت، باز با آژیر روشن.
به یکی از محافظه‌ای دم در گفت: «از دوستان من است! کجا برندش؟»

مرد نام بیمارستان را می‌گوید. مورین بدون اینکه حتا یک لحظه فکر کند، شروع می‌کند به دویدن به دنبال یک تاکسی. ده دقیقه بعد، پی می‌برد

که در شهر تاکسی نیست، به جز آن‌هایی که دریان‌های هتل‌ها، به لطف انعام‌های سخاوتمندانه، خبر می‌کنند. از آنجا که پولی در جیب ندارد، وارد یک پیترافروشی می‌شود، نقشه‌ای را که با خودش دارد نشان می‌دهد، می‌فهمد که باید تقریباً نیم ساعت بدو تابه مقصدش برسد. تمام عمرش دویده، دیگر زیاد فرقی نمی‌کند.

۱۲:۵۳ بعداز ظهر

«ظهر به خیر».

یکی شان جواب داد: «بعداز ظهر به خیر، دیگر ظهر گذشته».

درست همان طور که تصورش را کرده بود. پنج دختر که از نظر ظاهری درست شبیه او بودند. همه آرایش کرده، بالباس‌های زننده و مبتذل و اغواگر. مشغول ور رفتن به تلفن‌ها و پیامک‌هایشان.

هیچ کدام با هم حرف نمی‌زدند، چون مثل ارواح همزاد، پیشاپیش همدیگر را می‌شناختند. مشکلات مشابهی را از سر گذرانده بودند، بدون گلایه طردشدن‌ها را پذیرفته بودند، با همان چالش‌ها رویه رو شده بودند. همه می‌خواستند باور کنند که رؤیا پایان موعود ندارد، هر لحظه ممکن است زندگی آدم عوض بشود، لحظه‌ی موعود در راه است، اراده‌شان دارد آزمایش می‌شود.

احتمالاً همه دعواهایی با خانواده‌شان داشتند، که گمان می‌کردند کار دخترشان به روسپی گری می‌کشد.

همه قبلاً روی صحنه رفته بودند، زجر و خلسه‌ی دیدن جمعیت و دانستن اینکه مردم چشم‌هایشان را با شور و شوق به صحنه‌ی جلوشان دوخته‌اند، الکتریسیته‌ی درون هوا و تشویق‌های پایان کار را حس کرده‌اند. همه صدها

بار خیال پرورانده‌اند که کسی از آبر طبقه در میان تماشاگران باشد و روزی بعد از نمایش، در رختکن، کسی با پیشنهادی به درد بخورتر از دعوت به شام دنبالشان می‌آید، تلفنشان را می‌خواهد و به خاطر کار عالی شان از آن‌ها تعریف می‌کند.

همه قبل از چهار تا از این دعوت‌های شام را قبول کرده‌اند، تا اینکه فهمیدند این دعوت‌ها به جایی جز فریب خوردن از مردی معمولاً پیرتر و قادرمند ختم نمی‌شود که فقط علاقه‌مند به فتح اوست. مردی معمولاً متأهل، مثل همه مردھای جالب.

همه این دخترها نامزد جوانی دارند، اما اگر کسی از وضع تأهلشان پرسد، می‌گویند: «آزاد و بدون تعهد». همه خیال می‌کنند اختیار اوضاع در دست خودشان است. همه شان صدھا بار از مردی شنیده‌اند که او بالاستعداد است و فقط به یک فرصت احتیاج دارد و آن مرد می‌تواند زندگی شان را کامل‌آزیز و روکند. همه شان چند باری این حرف را باور کرده‌اند. همه شان در دام خوش باوری شان افتاده و خود را صاحب اختیار خود پنداشته‌اند، تا اینکه روز بعد بی برده‌اند که تلفنی که آن مرد به آن‌ها داده، به منشی بداخلاقی می‌رسد که به هیچ وجه حاضر نیست آن‌ها را به رئیشان وصل کند.

همه شان بعد از اینکه می‌فهمند فریب خورده‌اند، تهدید کرده‌اند که ماجرا را به روزنامه‌های جنجال‌ساز و زرد بکشانند. اما هیچ کدامشان این کار رانکرده است، چون هنوز در مرحله‌ی «باید خودم را در دنیای هنر سوزانم» هستند.

شاید یکی دو تایشان آزمون آلیس در سرزمین عجایب را از سر گذرانده باشند و حالا می‌خواهند به خانواده‌هایشان ثابت کنند که تواناتر از آنند که آن‌ها فکر می‌کنند. البته خانواده‌ها قبل از دخترشان را در آگهی‌های تبلیغاتی، پوسترها یا بروشورهایی دیده‌اند که در شهر پخش می‌شده و بعد از آن

دعوهای اولیه کاملاً متقاعد شده‌اند که سرنوشت دخترشان فقط «درخشش و شکوه» است.

همه‌شان فکر می‌کنند که رؤیا ممکن است، که یک روز استعدادشان را کشف می‌کنند، تا اینکه می‌فهمند که در این رشته، فقط یک کلمه‌ی جادویی وجود دارد:

«روابط».

همه‌شان قبل‌آن کتاب‌های عکسشان را به محض ورود به کن‌پخش کرده‌اند و گوش به زنگِ تلفن همراه، به هرجای ممکنی رفته‌اند، سعی کرده‌اند وارد جاهای غیرممکن بشوند، به این امید که کسی آن‌ها را به مهمانی‌های شب دعوت کند و شاید به بزرگ‌ترین مراسم جایزه: فرش قرمز کاخ کنگره. اما شاید تحقق این رؤیا سخت‌تر باشد – آن‌قدر سخت که حتا پیش خودشان هم اعتراض می‌کردد تا حس واپس‌راندگی و ناکامی، سرانجام شادی‌ای را نابود نکند که به هر شکل ممکنی باید از خود نشان می‌دادند، هر چند شاد نبودند.

روابط.

بعد از چندین ملاقات اشتیاه، یکی دو نفر را پیدا می‌کردد که آن‌ها را به جایی برسانند. برای همین آنجا بودند. چون روابط داشتند، و از راه آن‌ها بود که تهیه‌کننده‌ای از نیوزلند آن‌ها را فراخوانده بود. هیچ کدام نپرسیدند برای چه؛ فقط می‌دانستند باید وقت شناس باشند، چون کسی وقتی نداشت که تلف کند، به خصوص اهالی سینما. فقط خودشان وقتی آزاد بود؛ آن پنج دختر در آن اتاق انتظار، سرگرم تلفن‌های همراه و مجله‌هایشان، که نشسته بودند و با حالتی جبری مدام پیامک می‌فرستادند تا بیستند آن روز به جایی، برنامه‌ای، دعوت شده‌اند یا نه؛ سعی می‌کردند با دوستانشان حرف بزنند و هیچ وقت یادشان نمی‌رفت که بگویند الان در دسترس نیستند، چون قرار ملاقات بسیار مهمی با یک تهیه‌کننده‌ی سینما دارند.

گابریلا چهارمین نفری بود که صدایش کردند. سعی کرد چیزی از چشم‌های آن سه نفر قبلی بخواند که بدون یک کلمه حرف از آنجارفتند، اما همه‌شان... بازیگر بودند. بلد بودند هر شادی یا غمی را مخفی کنند. با قدم‌های مصمم به طرف در خروجی می‌رفتند، «موفق باشید» محاکمی می‌گفتند، انگار می‌خواستند بگویند: «دخترها، عصبی نباشید، دیگر چیزی ندارید از دست بدھید. این نقش مالِ من است.»

یک دیوار آپارتمان را با پارچه‌ی سیاهی پوشانده بودند. روی زمین سیم‌های برق جور و اجور پخش بود؛ آن طرف، چراگاه‌های پوشیده در یک قاب سیمی، که پشتیش یک جور چتر گذاشته و پارچه‌ی سفیدی جلوش پهن کرده بودند. دستگاه‌های صدا، صفحات نمایش، و یک دوربین فیلم‌برداری ویدئو. در گوشه‌های اتاق بطری‌های آب معدنی، چمدان‌های فلزی، سه پایه‌ها، برگه‌های پراکنده و یک کامپیوتر بود. زنی عینکی، تقریباً ۳۵ ساله، روی زمین نشسته بود و کتاب عکس‌های او را ورق می‌زد.

بدون اینکه گابریلا را نگاه کند، گفت: «وحشتناک است.» و بعد باز گفت: «وحشتناک است.»

گابریلا درست نمی‌داند چه کار کند. شاید باید نشنیده بگیرد و به آن طرفی برود که گروه تکنسین‌ها با هیجان حرف می‌زنند و پشت سر هم سیگار آتش می‌زنند، یا شاید باید خیلی ساده همانجا بماند.

زن ادامه داد: «حالم ازش به هم می‌خورد.»

«منم.»

نمی‌توانست جلو زبانش را بگیرد. نصف کن را دویده بود، نزدیک دو ساعت در اتاق انتظار نشسته بود، چند بار در خیالش دیده بود که زندگی اش برای همیشه عوض می‌شود (هر چند این هذیان‌ها را هربار بیشتر مهار می‌کرد

و دیگر نمی‌گذاشت مثل قبل چندان هیجان‌زده بشود). دیگر تحمل چیز جدیدی را نداشت که افسرده‌اش کند.

زن بدون اینکه نگاهش را از عکس‌ها برگیرد، گفت: «می‌دانم. حتماً خیلی برایت خرج برداشته. آدم‌هایی هستند که این کتاب‌ها را می‌سازند، شرح سوابق شغلی می‌نویسند، کلاس تئاتر برگزار می‌کنند، خلاصه از بلندپروازی و بطالت آدم‌هایی مثل تو پول درمی‌آورند.»

«اگر فکر می‌کنید وحشتناکم، پس چرا خبرم کردید؟»

«چون به یک آدم وحشتناک احتیاج داریم.»

گابریلا خنده‌ید. زن سرانجام سرش را بالا آورد و سرتاپا براندازش کرد.

«از لباست خوشم می‌آید. از آدم‌های مبتذل متنفرم.»

رؤیای گابریلا برگشت. قلبش به تپش افتاد.

زن کاغذی را به طرفش گرفت.

«برو آن جایی که علامت خورده بایست.»

و در همان حال رو به طرف گروهش کرد:

«سیگارها را خاموش کنید! پنجره را بیندید تا در صدا خشن نیندازد!»

منظور از «علامت»، ضربدری بود که با برچسب‌های زرد روی زمین

درست کرده بودند. این جوری لازم نبود نور را تنظیم و جای دوربین را عوض

کنند—بازیگر در نقطه‌ی مناسب و مورد نظر تیم فنی قرار می‌گرفت.

«گرمای اینجا عرقم را درآورده. می‌شود دست کم به دستشویی بروم و

به صورتم پوربزنم و کمی آرایش کنم؟»

«می‌شود، البته که می‌شود. اما وقتی برگردی، ما دیگر وقت فیلم‌برداری

نداریم. باید این نمونه فیلم‌ها را تا عصر تحويل بدھیم.»

احتمالاً تمام آن دخترهای دیگر که وارد شده‌اند، همین را پرسیده‌اند و

همین جواب را گفته‌اند. بهتر است وقت را از دست ندهد—همان‌طور که

به طرف علامت می‌رود، یک دستمال کاغذی از کیف‌شیرون می‌آورد و آرام صورتش را خشک می‌کند.

دستیاری پشت دوربین می‌رود و همان موقع، گابریلا سعی دارد بزمان غلبه کند و دست کم یک بار چیزی را که روی آن نصف برگه نوشته شده، بخواند.

« تست شماره‌ی ۲۵، گابریلا شری، آژانس تامپسون^۱.»

« بیست و پنج؟ »

زن عینکی گفت: « شروع کن. »
اتاق در سکوت مطلق فرو رفت.

— « نه، حرفتو باور نمی‌کنم. هیچ کس نمی‌تونه بدون دلیل جنایت بکنه. »

« از اول شروع کن. داری با نامزدت حرف می‌زنی. »

— « نه، حرفتو باور نمی‌کنم. هیشکی نمی‌تونه بدون دلیل این جنایتو بکنه. »

« کلمه‌ی 'این' در متن نیست. فکر می‌کنی فیلم‌نامه‌نویس که ماه‌ها کار کرده، به فکرش نرسیده که کلمه‌ی این را توی متن بگذارد و بعدش به خاطر اینکه بی‌فایده و سطحی و غیر ضروری است، حذف‌ش نکرده؟ »

گابریلا نفس عمیقی می‌کشد. دیگر چیزی برای از دست دادن ندارد به جز صبوری اش. حالا کاری را می‌کند که خوب می‌فهمد، از آنجا خارج می‌شود، به ساحل می‌رود، یا برمی‌گردد تا کمی دیگر بخوابد. باید استراحت کند تا غروب که کوکتل‌ها شروع می‌شود، سر حال باشد.

آرامش غریب و دلپذیری در تنش می‌دود. ناگهان حس می‌کند محافظت می‌شود، محبوب است، به خاطر زنده بودنش شاکر است. هیچ کس مجبورش

1. Thompson

نکرده آنجا باشد و باز این خفت همیشگی را تحمل کند. برای اولین بار در تمام آن سال‌ها، قدرتش راحس می‌کرد، چیزی که گمان می‌کرد هر گز وجود نداشته است.

— «نه، حرفتو باور نمی‌کنم. هیشکی نمی‌تونه بدون دلیل جنایت بکنه.»
«جمله‌ی بعدی.»

دستور لازم نبود. گابریلا به‌هر حال پیش می‌رفت.

— «بهتره ببریم دکتر. فکر می‌کنم کمک لازم داشته باشی.»
زن عینکی که نقش «نامزد» را بازی می‌کرد، گفت: «نه!»

— «باشه. نمی‌ریم دکتر. یه کم قدم می‌زنیم و تو درست برام تعریف می‌کنی که چه خبره. من دوستی دارم. اگه هیچ کس دیگه‌ای هم توی دنیا بهت اهمیت نده، واسه من مهمی.»

جملات روی کاغذ تمام شده بود. همه‌جا ساکت بود. انرژی غربی بر آنجا مستولی گشته بود.

زن عینکی به یکی از حاضران گفت: «به آن دختری که بیرون منتظر است بگویید دیگر می‌تواند برود.»

همان چیزی بود که فکرش را می‌کرد؟

«توی ساحل برو به طرف چپ، انتهای خیابان کروازیت، محل لنگرگاه قایقهای تفریحی، جلو کوچه‌ی پالمیه. سر ساعت ۱:۵۵ قایقی منتظر است تا تو را پیش آقای گیسون ببرد. الان فیلم ویدئو را برایش می‌فرستیم، اما دوست دارد شخصاً کسانی را که احتمال دارد با آن‌ها کار کند، ببینند.»

لبخندی بر صورت گابریلا می‌شکفت.

«گفتم احتمال دارد کار کند، نگفتم قرار است کار کند.»
اما لبخند سر جایش می‌ماند. گیسون!

۱۹: بعاز ظهر

بین بازرس ساُوی و پزشک قانونی، روی میزی از جنس فولاد ضدزنگ، دختر جوان زیبای تقریباً ۲۰ ساله‌ای خوابیده است. مرد.

«مطمئنید؟»

پزشک به طرف سینک می‌رود که آن هم از فولاد ضدزنگ است. دستکش‌های لاستیکی را درآورد و در سطل زباله انداخت و شیر آب را باز کرد.

«کاملاً مطمئنم. اثری از مواد مخدر نیست.»

«پس چه اتفاقی افتاده؟ دختری به این جوانی، حمله‌ی قلبی کرده؟»
تنها چیزی که در آن اتاق می‌شنود، صدای جریان آب است.
«همیشه به چیزهای واضح فکر می‌کنید: مواد مخدر، حمله‌ی قلبی، این جور چیزها.»

شستنِ دست را کمی بیشتر از حد طول می‌دهد. کمی تعلیق برای کارش بد نیست. مایع ضد عفونی را به ساعدهایش می‌مالد و لوازم یکبار مصرفی را که در طول کالبدشکافی به کار برده، در سطل زباله می‌اندازد. بعد بر می‌گردد و از بازرس می‌خواهد از بالا تا پایین به جسد دختر نگاه کند.

«دقیق، بدون خجالت؛ جزو شغلتان است که به جزئیات دقت کنید.»
ساوی با کنجکاوی جسد را بررسی می کند. یک لحظه دستش را دراز
می کند تا بازویی را بالا بیاورد، اما پزشک جلوش را می گیرد.
«لازم نیست بهم دست بزنید.»

چشم‌های ساوی جسد دختر را می کاود. حالا دیگر به قدر کافی درباره اش
می داند: **آلیویا** مارتینز، دختری از والدین پرتغالی، نامزد مردی که کار مشخصی
نداشت و مشتری ثابت شب‌های کن بود و همین الان دور از آنجا داشتند
از او بازجویی می کردند. قاضی اجازه داد در آپارتمانش را باز کنند و در
آنجا فلاسک‌های کوچکی حاوی تی‌اچ‌سی (تترا‌هیدروکانابینول^۱، عنصر
توهم‌زای اصلی ماری‌جوانا که امروز می‌توان در مخلوطی با روغن کنجد
خورد، بویی به جا نمی‌گذارد و تأثیری بسیار قوی‌تر از کشیدنش دارد).
شش پاکت، هر کدام حاوی یک گرم کوکائین. اثرات خون روی ملحفه‌ای
که به آزمایشگاه فرستادند. حداکثر یک خردقهاقچی. سابقه‌ی یکی دو
بار بازداشت و زندانی را در پرونده داشت، اما هرگز به خاطر ضرب و شتم
متهم نشده بود.

آلیویا زیبا بود، حتا بعد از مرگ. ابروهای ضخیم، حال و هوای
کودکانه...»

«حق ندارم به این فکر کنم. من حرفة‌ای‌ام.»

«اصلًا چیزی نمی‌بینم.»

پزشک لبخند می‌زند—ساوی از ژست متکبرانه اش کمی آزرده می‌شود.
پزشک به علامت کوچک و غیرقابل تشخیص بنفشی بین شانه‌ی چپ و
گردن دختر اشاره می‌کند.

1. THC: tetrahydrocannabinol

بعد، لکه‌ی مشابهی را نشان می‌دهد، در سمت راست قفسه‌ی سینه، بین دو دندنه.

«می‌توانم با شرح جزئیات فنی شروع کنم. مرگ ناشی از انسداد ورید گردنی و شریان کارو تید است و همزمان، وارد شدن نیرویی مشابه بر یک شبکه‌ی عصبی خاص، اما با چنان دقیقی که می‌تواند باعث فلنج کامل بخش فوکانی بدن شود...»

ساوی چیزی نمی‌گوید. پزشک می‌فهمد که وقت نشان دادن سطح تحصیلاتش یا شوخی با آن موقعیت نیست. دلش برای خودش سوخت: هر روز با مرده‌ها کار می‌کرد، دوروبرش پر بود از جسد و آدم‌های بداخل‌الاق، بچه‌هایش هیچ وقت شغل پدرشان را به کسی نمی‌گفتند و سر شام هیچ وقت موضوعی برای صحبت نداشت، چون مردم بدشان می‌آید درباره‌ی مسائل مربوط به رقص مهیب مرگ حرف بزنند. باز از خودش پرسید آیا شغل مناسب را انتخاب کرده است؟

«به عبارت دیگر: به خاطر خفگی مرده است.»

ساوی به سکوت‌نش ادامه می‌دهد. مغزش با سرعت تمام کار می‌کند. خفگی در وسط خیابان کروازیت، روز روشن؟

از پدر و مادر دختر بازجویی کرده بودند. دختر با آن جنس‌ها از خانه بیرون آمده بود – جنس‌های غیرقانونی، چون دستفروش‌ها به دولت مالیات نمی‌دهند و کارشان ممنوع است.

فکر می‌کند: «اما فعلاین موضوع مهم نیست.»

پزشک قانونی ادامه می‌دهد: «اما نکته‌ی توطئه‌آمیزی وسط است. در یک خفگی معمولی، علاجیم روی هردو شانه دیده می‌شود – به عبارت دیگر، صحنه‌ی کلاسیکی که در آن کسی گردن قربانی را می‌گیرد و او دست و پا می‌زند تا خودش را نجات دهد. در این قصه‌ی، یکی از دست‌ها،

به عبارت بهتر، یک انگشت ساده مانع رسیدن خون به مغز شده و همزمان، انگشت دیگر باعث شده که بدن فلجه شود و واکنش نشان ندهد. کاری که به تکنیک بسیار پیچیده احتیاج دارد و آگاهی کامل نسبت به بدن انسان.» «شاید جای دیگری مرده باشد و بعد اورا روی نیمکتی که پیدایش کردیم گذاشته باشند؟»

«اگر این اتفاق می‌افتد، عالیم کشیده شدن روی زمین تا آنجا روی تنش به جا می‌ماند. اولین چیزی بود که دنبالش گشتم، با این فرض که به دست فقط یک نفر کشته شده باشد. از آنجا که چیزی ندیدم، به دنبال عالیم دست‌هایی گشتم که پاهای و بازوی‌های او را گرفته باشد، با این فرض که شاید بفهمیم که پای بیش از یک قاتل در میان بوده. هیچ چیز. مهم‌تر از همه، بدون اینکه بخواهم زیاد وارد جزئیات فنی بشوم، چیزهای خاصی وجود دارد که در لحظه‌ی مرگ اتفاق افتاده و عالیمی به جا گذاشته. مانند ادرار و...» «منظور تان چی است؟»

«او را همان جایی کشته‌اند که پیدایش کردید. با توجه به اثر انگشت‌ها، فقط یک نفر در این جایی شرکت داشته. که قربانی را می‌شاخته، چرا که هیچ کس ندیده که قربانی بخواهد فرار کند. باید کسی باشد که برای این کار تعلیم دیده و در هنرهای رزمی تجربه‌ی زیادی دارد.» ساوهی با سرش تشکر می‌کند و به سرعت به طرف درِ خروجی می‌رود. در راه به دفتری که در آن از پسر که بازجویی می‌کنند، تلفن می‌کند. می‌گویید: «ماجرای مواد مخدر را فراموش کنید. یک قاتل توی دست تان است. سعی کنید هر چه قدر می‌توانید، ازش بیرون بکشید که چه قدر از هنرهای رزمی سردرمی‌آورد. دارم یکراست می‌آیم آینه.» صدایی از آن طرف خط جواب داد: «نه. برو به بیمارستان. فکر می‌کنم مشکل دیگری داریم.»

۱: بعد از ظهر

مرغ دریایی بر فراز ساحل خلیج پرواز می کرد که موش را دید. از آسمان فرود آمد و پرسید: «بالهایت کجاست؟»

زبان جانورها باهم فرق می کند، موش منظور پرنده را نفهمید؛ اما متوجه شد که دو تا چیز عجیب و بزرگ از آن حیوان آویزان است. موش فکر کرد: «حتماً یک جور بیماری دارد.»

مرغ دریایی فهمید که موش چشم‌هایش را به بالهای او دوخته: «بیچاره. حتماً جک و جانورها به او حمله کردند و گوش‌هایش کشیده و بالهایش را بردند.»

با محبت موش را به منقار گرفت و او را به اوچ برداشت. موقع پرواز در این فکر بود که: «حداقل دلتانگی اش را ازین می‌برد.»

بعد، با احتیاط تمام بر زمینش گذاشت. موش تا چند ماه خیلی غمگین بود: بلنداها را شناخته بود، دنیایی پهناور و زیارا دیده بود.

اما با گذشت زمان، دوباره عادت کرد که همان موش باشد و فکر کرد معجزه‌ای که در زندگی اش رخ داده، فقط رؤیا بوده است.

این داستانی از دوران کودکی اش بود. اما الان خودش در آسمان است: آبی فیروزه‌ای دریا رامی بیند و قایقهای تفریحی پر تحمیل و کسانی را که در آن پایین مثل مورچه به نظر می‌رسند، چادرهای مجهر در ساحل، تپه‌ها، افق سمت چپش که فراتر از آن، افريقا و تمام مشکلاتشان قرار دارد.

خاک به سرعت نزدیک می‌شود. فکر می‌کند: «باید گاهی آدم‌هارا از بالا دید. فقط این طوری می‌شود بُعد و کوچکی واقعی انسان‌هارا فهمید». او خسته یا عصبی به نظر می‌رسد. با اینکه دو سال است با همند، حمید هیچ وقت درست نمی‌داند چه در سر این زن می‌گذرد. اما با اینکه تحمل دوره‌ی جشنواره‌ی کن از خود گذشتگی می‌طلبد، او نمی‌تواند شهر را پیش از برنامه ترک کند؛ او ادیگر باید به این سبک زندگی عادت کرده باشد، چون باید با زندگی شوهر سابقش خیلی فرق داشته باشد؛ مهمانی‌های شامی که باید در آن‌ها شرکت کند، رخدادهایی که باید برنامه‌ریزی کرد، تغییرات مدام کشوری، قاره‌ای، زیانی.

«همیشه همین طور بوده یا... دیگر... مثل قبل دوستم ندارد؟»

فکر کردن منوع. لطفاً خودت را بر مسائل دیگر متمرکز کن. صدای غرش موتور مانع گفت و گو می‌شود، به جز از راه هدفون‌هایی که یک میکروفون هم جلوشان نصب است. اما او حتا آن‌ها از توی دسته‌ی صندلی بیرون نیاورده؛ الان هم حمید نمی‌تواند از او بخواهد گوشی را بگذارد تا برای هزارمین بار به او بگوید که او مهم‌ترین زن زندگی اش است، که هر کاری از دستش برباید می‌کند تا در اولین جشنواره‌اش هفته‌ی خوبی را بگذراند. به خاطر سیستم صوتی هواییما، خلبان تمام مکالماتشان را می‌شنود – و او از نشان دادن عشق و علاوه در میان جمع بدش می‌آید.

آنجا در آن حباب شیشه‌ای هستند که نزدیک است به اسکله برسد. از همین جا تومبیل سفید عظیم می‌بک را تشخیص می‌دهد؛ گران‌ترین و

مجهزترین لیموزین دنیا، گرانتر از روپرتوس. به زودی در آن می‌نشینند، با موسیقی آرامش بخشن، با یخچالی پر از شامپاین خنک و بهترین آب معدنی جهان.

به ساعت پلاتینیش نگاه کرد، نسخه‌ای اصل از یکی از اولین مدل‌های ساخته شده در کارخانه کوچکی در شهر شافهاوزن. برخلاف زن‌ها که می‌توانند ثروت زیادی را خرج برلیان کنند، ساعت تنها جواهر مجاز برای مردان خوش‌سلیقه است و فقط متخصصان واقعی اهمیت آن مدلی را می‌دانند که بهندرت در آگهی‌های نشریات تجملی ظاهر می‌شود.

اما اوج شکوه همین است؛ اینکه بهترین اجناس موجود را بشناسد، حتاً اگر دیگران اسمش را هم نشنیده باشند.

و اینکه تولید بهترین اجناس، هر چند دیگران تمام وقتشان را به انتقاد از آن کار بگذرانند.

حالا تقریباً ساعت دو بعدازظهر بود، قبل از باز شدن بازار بورس باید با دلال سهامش در نیویورک صحبت می‌کرد. وقتی می‌رسیدند، باید تلفنی می‌کرد – فقط تلفن – و دستوراتی می‌داد و می‌گفت امروز چه کارهایی بکنند. پول در آوردن در «کازینو» (اسمی که روی بازارهای سرمایه گذاشته بود) تفریح محبوبش نبود؛ اما باید وابسته می‌کرد به کاری که مدیران و مهندسان مالی اش انجام می‌دهند، توجه دارد. آن‌ها حمایت و پشتیبانی شیخ را داشتند و مدام تحت نظر او بودند، اما باز هم باید نشان بدند از اوضاع خبر دارد.

دو تا تلفن، بدون توصیه‌ی خاصی برای خرید یا فروش سهام. زیرا انرژی اش بر مسئله متفاوتی متمرکز است؛ آن روز بعدازظهر دست کم دو تا بازیگر زن – یکی مهم و دیگری گمنام – قرار بود مدل‌های لباس‌های او را روی فرش قرمز نمایش بدهند. بله، دستیارانی دارد که می‌توانند به همه کار بررسند، اما

دوست دارد خودش شخصاً در گیر کار شود، حتاً اگر فقط برای اینکه مدام به خودش یادآوری کند که همه‌ی جزئیات مهم است و نمی‌خواهد ارتباطش را با بنیادی که امپراتوری اش را روی آن ساخت، از دست بدهد. خارج از این سعی می‌کند بقیه‌ی اوقاتش را در فرانسه بگذراند و بکوشد تا حد امکان از بودن در کنار اوا بهره ببرد، او را با مردم جالب آشنا کند، روی ماسه‌ها قدم بزنند، تنها‌ی در رستوران‌های ناشناخته در شهر مجاوری غذا بخورند، دست در دست هم میان تاکستان‌های آن پایین، در افق، قدم بزنند.

همیشه فکر می‌کرد نمی‌تواند به چیزی جز کارش عشق بورزد، هر چند رابطه با زنانی که حسادت دیگران را برمی‌انگیختند، در فهرست فتوحاتش است. اما لحظه‌ای که اوا ظاهر شد، خودش را مرد دیگری یافت: دو سال است با همند و هنوز هم عشقش نیرومندتر و شدیدتر از همیشه است. عاشق.

او، حمید حسین، یکی از مشهورترین طراحان مُد دنیا، چهره‌ی مرئی یک گروه شرکت‌های بین‌المللی تجمل و مُد. او که در برابر همه کس و همه چیز جنگید، با پیش‌داوری‌های موجود در مورد کسانی که از خاور میانه می‌آیند و دینی متفاوت دارند روبه‌رو شد و از حکمت نیاکانی قبیله‌اش برای بقا، آموختن و رسیدن به قله‌ی جهان استفاده کرد. برخلاف آنچه فکر می‌کردند، او از خانواده‌ای ثروتمند و غرقِ نفت نیامده بود. پدرش تاجر پارچه بود که روزی سرنوشت‌ش در دستان شیخی قرار گرفت، فقط به این دلیل که از اجرای فرمانی سر باز زده بود.

وقتی در تصمیم دچار تردید می‌شد، اغلب الگویی را به یاد می‌آورد که در جوانی آموخته بود: «نه» گفتن به قدر تمدنان، حتاً اگر خطر زیادی داشته باشد. تقریباً در تمام موارد نتیجه بخش بود و دیده بود که در موارد نادری که کار درست پیش نرود، عواقب کار به آن بدی که فکر می‌کرد نیست.

پدرش، که هر گز نتوانسته بود شاهد موقیت پسرش باشد. پدرش، که وقتی شیخ شروع کرد به خریدن تمام زمین‌های موجود آن خطه‌ی صحراء تا یکی از مدرن‌ترین شهرهای جهان را بسازد، شهامت داشت که به فرستاده‌ی شیخ بگویید:

«نمی‌فروشم. خانواده‌ام قرن‌ها اینجا بوده. اینجا مرده‌ایمان را دفن کرده‌ایم. اینجا یادگرفتیم از بدی آب و هوا و مهاجمان جان سالم به در ببریم. جایی را نمی‌فروشم که خدا در این دنیا به ما سپرده تا از آن مراقبت کنیم.»
داستان در ذهنش زنده شد.

فرستاد گان قیمت را بالا بردن. وقتی نتیجه‌ای نگرفتند، آزرده برگشتند، آماده بودند هر کاری بکنند تا آن مرد را از آنجا برانند. شیخ کم کم بی‌قرار می‌شد—دلش می‌خواست زودتر پروژه‌اش را شروع کند، چون نقشه‌های بزرگی داشت، قیمت نفت در بازار جهانی بالا رفته بود و باید از این پول استفاده می‌کرد، قبل از آنکه ذخایر نفت تمام شود و دیگر فرصتی برای خلق یک زیرساختار جذاب برای سرمایه‌های خارجی وجود نداشته باشد.
اما حسین پیر همچنان در برابر هر قیمتی برای ملکش مقاومت می‌کرد. تا اینکه روزی شیخ تصمیم گرفت خودش برود و رو در رو با او حرف بزنند.
به تاجر پارچه گفت: «هر چه بخواهی می‌دهم.»

«پس به تحصیلات پسرم کمک کنید. دیگر ۱۶ سالش است و اینجا آینده‌ای ندارد.»

«در عوض خانه‌ات را به من می‌فروشی؟»
سکوتی طولانی برقرار شد، تا اینکه صدای پدرش راشنید که به چشم‌های شیخ نگاه کرد و چیزی را گفت که هر گز انتظار شنیدنش را نداشت.
«شما موظفید تعلیم و تربیت را برای رعایا فراهم کنید. نمی‌توانم آینده‌ی پسرم را با گذشته‌اش مبادله کنم.»

یادش می‌آید که اندوه عمیقی در چشم‌های او دید، وقتی گفت:
«اما اگر دست کم پسرم در زندگی فرصتی داشته باشد، پیشنهاد شما را می‌پذیرم.»

شیخ بدون هیچ حرفی، بیرون رفت. روز بعد به تاجر پیام داد که پسرش را بفرستد تا با او حرف بزند. بعد از عبور از جاده‌های ممنوع و جرثقیل‌های عظیم و کارگرانی که بی‌وقفه کار می‌کردند و محله‌هایی که یکجا خراب می‌شد، او را در قصری کنار بندر قدیمی ملاقات کرد.

حاکم مستقیم سر اصل موضوع رفت:

«می‌دانی که ما یلم خانه‌ی پدرت را بخرم. نفت زیادی در زمین‌هایمان نمانده و قبل از آنکه چاه‌هایمان آخرین نفس را بکشنند، باید وابستگی مان را به نفت قطع کنیم و راه‌های دیگری پیدا کنیم. به جهان نشان بدھیم که فقط نفت برای فروش نداریم و می‌توانیم خدماتمان را هم بفروشیم. پس برای برداشتن اولین قدم‌ها، اصلاحات مهمی لازم است، از جمله ساختن یک فرودگاه خوب. به زمین احتیاج داریم تا خارجی‌ها بتوانند بناهایشان را بسازند—رؤیای من درست است و نیتم خیر. به مردم تحصیلکرده در دنیا اقتصاد نیاز داریم و تو حرف‌های من و پدرت را شنیدی.»

حمدید سعی کرد ترسیش را پنهان کند؛ ده دوازده نفر آنجا حضور داشتند. اما در دلش پیش‌اپیش پاسخی را برای هر سؤال ازپیش تعیین شده آماده کرده بود.

«دوست داری چه کار کنی؟»

«دلم می‌خواهد مُد بخوانم.»

حاضران به هم نگاه کردند. شاید درست نمی‌فهمید چه می‌گوید.
«تحصیل در رشتہ‌ی مُد. پدرم مقدار زیادی از پارچه‌هایی را که می‌خرد، به خارجی‌ها می‌فروشد. آن‌ها با این پارچه‌ها لباس‌های لوکس می‌دوزند

و به صد برابر قیمت پارچه می فروشنند. مطمئن‌می توانیم این کار را همین جا بگنیم. حتم دارم که مُد یکی از روش‌های شکستن پیش‌داوری بقیه‌ی دنیا نسبت به ماست. اگر بفهمند که ما مثل بربرها لباس نمی‌پوشیم، کم کم بهتر در کمان می‌کنند.»

این بار زمزمه‌ای در میان حاضران شنید. منظورش لباس بود؟ اما لباس دغدغه‌ی غربی‌هاست که بیشتر به بیرون انسان توجه دارند تا آنچه درون انسان رخ می‌دهد.

«از طرف دیگر، بهایی که پدرم قرار است پردازد خیلی بالاست. ترجیح می‌دهم در خانه‌اش بماند. من با پارچه‌هایی که دارم کار می‌کنم و اگر خداوند رحمان هم بخواهد، به آرزویم می‌رسم. من هم مثل شما عالیجناب، هدفم را می‌شناسم.»

در باریان، مسحور شده، صدای جوانی را می‌شنیدند که رهبر آن منطقه را به چالش می‌طلبید و حاضر بود خواسته‌ی پدر خودش را انجام دهد. اما شیخ در جواب لبخند زد:

«کجا مُد درس می‌دهند؟»

«فرانسه. ایتالیا. زیر دست استادان. در واقع، چند تا دانشگاه هم هست، اما چیزی جای تجربه را نمی‌گیرد. خیلی سخت است، اما اگر خداوند رحیم بخواهد، موفق می‌شوم.»

شیخ از او خواست بعد از ظهر برگردد. حمید در بندر قدم زد، به بازار رفت و غرق تماشای رنگ‌ها و پارچه‌ها و سوزن‌دوزی‌ها شد—همیشه عاشق این بود که فرصتی دست بدهد و سری به بازار بزند. در خیالش دید که همه‌ی آن چیزها بهزودی نابود می‌شود. اندوه‌گین شد، چرا که بخشی از گذشته، بخشی از سنت، داشت از دست می‌رفت. آیا می‌شد جلو پیشرفت را گرفت؟ آیا جلو گیری از توسعه‌ی یک ملت هوشمندانه بود؟ به یاد شب‌های زیادی

افتاد که در هوای باز، زیر نور شمع، به کشیدن طرح لباس‌های بادیه‌نشینان گذشته بود، از ترس اینکه جرثقیل‌ها و سرمایه‌های خارجی، لباس‌های محلی را هم از بین ببرند.

در ساعت مقرر به قصر برگشت. افراد بیشتری دور حاکم جمع شده بودند.

شیخ گفت: «دو تصمیم گرفته‌ام. اول: هزینه‌ی تحصیلت را برای یک سال می‌پردازم. فکر می‌کنم به قدر کافی جوان‌های علاقه‌مند به امور اقتصادی و مالی داریم، اما تا امروز کسی نیامده بود که بگوید به پوشاش علاقه‌مند است. به نظرم جنون آمیز است، اما همه می‌گویند رؤیاهای من هم جنون آمیز است، و باز به اینجا رسیده‌ام. پس نمی‌توانم تو را از الگوی خودم محروم کنم. از طرف دیگر، هیچ کدام از دستیاران من هیچ ارتباطی با کسانی که گفتش ندارند، بنابراین مستمری ناچیزی می‌پردازم تا مجبور نشوی در خیابان گدایی کنی. برنده به اینجا برگرد؛ تو نماینده‌ای این سرزمهین خواهی بود و مردم باید بیاموزند که به فرهنگ ما احترام بگذارند. پیش از خروج باید زبان کشورهایی را که به آن‌ها می‌روی بیاموزی. چه زبان‌هایی است؟» «انگلیسی، فرانسه، ایتالیایی. از گشاده‌دستی تان بسیار سپاسگزارم، اما می‌خواهم که پدرم...»

شیخ اشاره کرد که ساكت شود.

«تصمیم بعدی ام این است. خانه‌ی پدرت همان‌جا که هست می‌ماند. در رؤیاهای من، او در احاطه‌ی آسمان‌خراش‌ها خواهد بود، آفتاب دیگر از راه پنجره‌هایش به درون نخواهد تاید، و سرانجام هم از آنجا می‌رود. اما آن خانه را برای همیشه نگه می‌داریم تا در آینده، مردم به یاد من بیفتند و بگویند: مرد بزرگی بود، چرا که سرزمینش را متحول کرد. و عادل بود، چون به حق یک پارچه فروش احترام گذاشت.»

هليکوپتر در انتهای اسکله می‌ایستد و خاطرات را کنار می‌زند. حمید اول پیاده می‌شود و دستش را برای کمک به او دراز می‌کند، پوستش را الماس می‌کند، با غرور به آن زن زیبا نگاه می‌کند، سراسر در لباس سفید، لباسی که آفتاب اطرافش را بازمی‌تاباند، و دست دیگرش را برابر کلاه محبویانه و زیبایش با آن تهرنگ بِرگرفته. از میان ردیف قایق‌های تفریحی لنگرانداخته در دو طرف می‌گذرند و به طرف اتومبیلی می‌روند که با راننده‌ای که در را از قبل باز نگه داشته، منتظرشان است.

دست زن را می‌گیرد و در گوشش زمزمه می‌کند:

«اميدوارم از ناهار خوشت آمده باشد. كلکسيونرهای هنری بزرگی اند. خيلي دست و دل بازنده که هليکوپتر در اختیار مهمان‌هايشان می‌گذارند.»
«خيلي خوشم آمد.»

اما او در واقع می‌خواست بگویید: «بدم آمد. و از همه مهم‌تر، می‌ترسم. پیامکی در تلفن همراهم دریافت کردم و با اینکه شماره‌اش مخفی است، می‌دانم کی آن را فرستاده.»

وارد ماشین غول‌آسا می‌شوند که فقط در اختیار آن دو نفر است؛ بقیه فضایش خالی است. هوای تهویه‌شده دمای مطلوبی دارد، موسیقی برای چنان لحظه‌ای کاملاً متناسب است – هیچ سروصدایی از بیرون به محیط کاملاً ایزوله‌ی آن راه نمی‌یابد. در مبل راحتی چرمی می‌نشیند، دستش را به طرف قفسه‌ی چوبی دراز می‌کند و می‌پرسد آیا او کمی شامپاین خنک می‌خواهد؟ نه، آب معدنی کافی است.

«دیشب در بار هتل شوهر سابقت را دیدم، قبل از رفتن به شام.»

«غیرممکن است. او کاری در کن ندارد.»

دلش می‌خواست می‌گفت: «شاید حق با تو باشد، پیامکی گرفته‌ام. بهتر است سوار اولین هواپیما بشویم و فوراً از اینجا برویم.»

«مطمئنم».

حمید متوجه می‌شود که زنش چندان حوصله‌ی حرف زدن ندارد. این طوری تربیت شده که به حریم خصوصی کسانی که دوستشان دارد، احترام بگذارد و خودش را مجبور می‌کند به چیز دیگری فکر کند. اجازه می‌گیرد، به وکیلش در نیویورک همان تلفن مقرر را می‌زند. با برداشتن دو سه جمله می‌شنود و با ظرافت حرف‌های او را درباره‌ی گرایش‌های بازار قطع می‌کند. تمامش دو دقیقه هم طول نمی‌کشد. تلفن دیگری به کار گردانی می‌زند که برای اولین فیلمش انتخاب کرده است. کار گردان دارد به قایق می‌رود تا بازیگر معروف را بینند. و بله، دختر را انتخاب کرده‌اند و قرار است ساعت دو بعدازظهر به قایق بیاید.

دوباره به طرف اوا برمی‌گردد؛ اما او ظاهراً همچنان می‌لی به حرف ندارد. نگاهش به دوردست است و چشم‌هایش را بر هیچ کدام از مناظری که از پشت شیشه‌ی لیموزین می‌گذرد، ندوخته. شاید نگران است که در هتل وقت زیادی ندارد؛ باید فوراً لباس عوض کند و به برنامه‌ی نمایش خرامش و مُد نه چندان مهم یک طراح مُد بلژیکی بروند. می‌خواهد با چشم‌های خودش جاسمین^۱ را بینند، مانکنی افریقا‌بی‌که دستیارانش می‌گویند چهره‌ی ایده‌آل برای کلکسیون بعدی است.

می‌خواهد بداند آن دختر که چه طور در کن فشار یک برنامه را تاب می‌آورد. اگر موفق شود، در ماه اکتبر یکی از ستاره‌های اصلی او در هفته‌ی مُد پاریس خواهد بود.

او همچنان چشم‌هایش را به شیشه‌ی ماشین دوخته، اما مطلقاً چیزی از آنچه بیرون می‌گذرد، نمی‌بیند. آن مرد خوش لباس را خوب می‌شناسد، آن مرد

آداب دان، خلاق و جنگجو را که کنارش نشسته. می داند آن مرد او را چنان می خواهد که هیچ مردی تا کنون زنی را نخواسته، به جز مردی که خودش او را ترک کرده بود. می تواند به او تکیه کند، هر چند همیشه زیباترین زنان جهان دور و برش هستند. مردی شریف و سختکوش و شجاع است که با چالش های زیادی مواجه شده تا به آن لیموزین رسیده و می تواند به او یک گیلاس شامپاین یا یک لیوان کریستال آب معدنی عالی بدهد.

قدر تمند، قادر به محافظت از او در برابر هر خطری، به جز یک خطر، بدترینشان.

شوهر سابقش.

نمی خواهد حالا سوء ظن ایجاد کند، تلفن همراهش را برمی دارد تا پیام را دوباره بخواند: هر چند دیگر آن را از بَر شده: «کاتیوشا، دنیایی را به حاطر تو نابود کردم.»

منظورش را نمی فهمد. اما هیچ کس دیگری روی زمین، او را به آن نام نمی خواند.

به خودش یاد داده که حمید را دوست داشته باشد، هر چند از سبک زندگی او متغیر است، از آن همه مهمانی، آن دوستانش. مطمئن نیست که بتواند ادامه بدهد – لحظاتی هست که گرفتار افسردگی چنان عمیقی می شود که به فکر خودکشی می افتد. چیزی که می داند، این است که این مرد نجات دهنده‌ی او بود، در لحظه‌ای که فکر می کرد برای همیشه از دست رفته، موقعی که نمی توانست از دام ازدواجش بیرون بیايد.

سال‌ها پیش عاشق فرشته‌ای شده بود. که کودکی غمگینی داشت، ارتش سوری او را به جنگی بیهوده در افغانستان گسیل کرده بود، و بعد موقعی برگشته بود که کشورش داشت مثلاشی می شد، اما باز توانسته بود بر تمام

مشکلات غلبه کند. شروع کرد به کار سخت، با تنش‌های عظیمی رویه رو شد تا از آدم‌های خطرناکی پول قرض کند، شب‌های طولانی را به این فکر در فضای باز گذرانده بود که چه گونه دیونش را پس بدهد، بدون گلایه، فساد درون سیستم را تحمل کرده بود، حتا اگر لازم بود، برای گرفتن مجوز تازه‌ای برای تأسیس شرکتی که می‌توانست زندگی مردمش را بهتر کند، به فلان کارمند دولت رشوه می‌داد. آرمانگرا و عاشق‌پیشه بود. روزها می‌توانست رهبری خود را بی‌چون و چرا اعمال کند، چرا که زندگی منضبطش کرده بود و خدمت نظامی باعث شده بود سلسه مراتب را فهمد. شب‌ها از تنش می‌خواست از او مراقبت کند، بهش مشورت بدهد، که دعا کند همه چیز خوب پیش برود، که بتواند از دام‌های متعددی که هر روز سر راهش سبز می‌شد، خارج شود.

او موهايش رانوازش می‌کرد، اطمینان می‌داد که همه چيز روبه راه است، که او مرد خوبی است، که خدا همیشه به درست‌کاران پاداش می‌دهد.

کم کم مشکلات جای خودشان را به فرصت‌ها داد. شرکت کوچکی که با گدايی زياد برای عقد قرارداد‌هاي سر پا ایستاده بود، شروع به رشد کرد، چرا که از محدود شرکت‌هاي بود که در چيزی سرمایه گذاري کرده بود که هیچ کس باور نمي کرد در کشوری نتيجه بدهد که هنوز از ضعف سистем‌های ارتباطی منسوخ رنج می‌برد. حکومت عوض شد و فساد کاهش یافت. پول کم کم وارد شد – اول به تدریج، و بعد به مقادیر زياد. اما آن دو هر گز مشکلاتی را که از سر گذرانده بودند، از ياد نبردند و هر گز يك پشيز هم اسراف نمي کردنده؛ در برنامه‌های خيريه و انجمان‌های سربازان کهنه کار شرکت می‌کردند، بدون تجمل زياد زندگی می‌کردند، رؤيای روزی را داشتند که می‌توانستند همه چيز را رها کنند و زندگی شان را در خانه‌ای دور از بقیه‌ی دنيا بگذرانند. وقتی اين اتفاق می‌افتاد، از ياد می‌بردن

که مجبور بوده‌اند با کسانی همزیستی کنند که نه اخلاق داشتند و نه شرف. وقت زیادی رادر فرودگاه‌ها و هوایپامها و هتل‌ها می‌گذرانند، روزانه ۱۸ ساعت کار می‌کردند و در طول سال‌ها هرگز نتوانسته بودند حتاً یک ماه با هم به تعطیلات بروند.

اما رؤیای مشابهی داشتند: رسیدن لحظه‌ای که آن ریتم جنون آسا خاطره‌ای دوردست شود. داغهای زخمی که این دوره به جا گذاشته بود، مдалهای جنگی بود که به خاطر ایمان به رؤیاها یشان دریافت کرده بودند. هرچه بود، نوع بشر – آن موقع این اعتقاد را داشتند – برای عشق ورزیدن و زندگی با معشوق زاده شده است.

و آن روند کم کم برعکس شد. دیگر برای عقد قرارداد التماس نمی‌کردند، قراردادها خودشان از راه می‌رسیدند. نشريه‌ی اقتصادی مهمی، عکس روی جلدش را به شوهر او اختصاص داد و جامعه‌ی محلی شروع کرد به ارسال دعوتنامه برای مهمانی‌ها و رویدادها برای آن‌ها. مثل شاه و ملکه با آن‌ها رفتار می‌کردند و پول هر بار با مقادیر بیشتری وارد می‌شد.

باید خودشان را با دوره‌ی جدید تطبیق می‌دادند: خانه‌ی زیبایی در مسکو خریدند، تمام رفاه ممکن را داشتند. همکاران قدیمی شوهرش – که اول به او پول قرض داده بودند، که با وجود بهره‌های سرسام آورتا پیشیز آخر باز پرداخت شده بود – به دلایلی که اوانمی‌دانست و نمی‌خواست بداند، به زندان افتادند. اما، از دوره‌ای به بعد، ایگور را محافظان شخصی همراهی می‌کردند؛ اول فقط دو تا بودند، کهنه‌سریازان و هم‌سنگرهای افغانستان. بقیه کم کم وارد شدند، در حینی که شرکت کوچک به شرکتی غول آسا و چندملیتی تحول می‌یافت و شعبی در چندین کشور دایر می‌کرد، در هفت منطقه‌ی زمانی مختلف کار می‌کرد و با سرمایه‌گذاری‌هایش که مدام افزایش و تنوع بیشتری می‌یافت.

اِرازه‌ها در مراکز تجاری یا در مهمانی‌های صرف چای با دوستانش می‌گذراند، همیشه با همان حرف‌های تکراری. ایگور می‌خواست جلوتر برود.

همیشه جلوتر، که عجیب نبود؛ به‌هر حال تنها با جاه طلبی‌ها و کار خستگی ناپذیرش به اینجا رسیده بود. اِرا به او گفت به نظرش می‌رسد که خیلی از برنامه‌شان جلوتر رفته‌اند، و پرسید آیا وقتیش نرسیده که همه چیز را کنار بگذارند تا رؤایشان را تحقق بیخشند و فقط با عشق زندگی کنند؟ شوهرش کمی دیگر مهلت خواست. آن موقع بود که اِرا شروع کرد به نوشخوارگی. یک شب، بعد از شامی طولانی با دوستان، ویران و دکاو شراب، بعد از بازگشت به خانه دچار حمله‌ی عصبی شد. گفت دیگر نمی‌تواند آن زندگی خالی را تحمل کند، باید کاری کند، و گرنه دیوانه می‌شود.

ایگور پرسید مگر از آنچه دارد راضی نیست؟

«راضی‌ام، مشکل دقیقاً همین است: من راضی‌ام، اما تو راضی نیستی. هیچ وقت هم راضی نمی‌شوی. احساس ناامنی می‌کنی، می‌ترسی تمام چیزهایی را که فتح کرده‌ای از دست بدھی، نمی‌دانی بعد از بدن، چه طور از جنگ دست بکشی. آخرش خودت را نابود می‌کنی. داری ازدواجمان و عشق مرا نابود می‌کنی.»

اولین بار نبود که این طور با شوهرش حرف می‌زد؛ گفت و گوشان همیشه صادقانه بود، اما اِرا احساس می‌کرد طاقت‌ش دارد تمام می‌شود. دیگر تحمل خرید رانداشت، از مهمانی‌های چای متغیر بود، از برنامه‌های تلویزیونی که مجبور بود در انتظار بازگشت شوهرش از سر کار تماشا کند، حالش به هم می‌خورد.

«این حرف را نزن. نگو که دارم عشقمان را نابود می‌کنم. قول می‌دهم خیلی زود همه‌ی این‌ها را پشت سر بگذاریم، کمی صبر داشته باش. شاید وقتیش رسیده که کاری را شروع کنی، چون حتماً زندگی جهنمی داری.»

دست کم این را فهمیده بود.

«دوست داری چه کار کنی؟»

بله، شاید این گریزگاهی بود.

«می خواهم توی مُد کار کنم. همیشه دلم این رامی خواست.»

شوهرش فوراً آرزوی او را برآورده کرد. هفته‌ی بعد با کلیدهای فروشگاهی در یکی از بهترین مراکز تجاری مسکو به خانه آمد. او با شور و شوق آمد-زنگی اش حالا معنای دیگری داشت، روزهای دراز و شب‌های انتظار برای همیشه به سر آمده بود. وام خواست و ایگور هر چه قدر لازم بود سرمایه در اختیارش گذاشت تا بخت مناسبی برای رسیدن به موقعیتی داشته باشد که سزاوارش بود.

جشن‌ها و مهمانی‌ها – که تقریباً همیشه در آن‌ها احساس غربت می‌کرد – به جذابیت تازه‌ای مبدل شد؛ به لطف روابط، ظرف فقط دو سال جذاب‌ترین بوتیک را در مسکو باز کرد. با اینکه حسابش با شوهرش مشترک بود و او هر گز نمی‌پرسید چه قدر خرج می‌کند، اصرار داشت پولی را که شوهرش به او قرض داده بود، برگرداند. شروع کرد به سفرهای انفرادی، به دنبال طراحی‌ها و مارک‌های انحصاری. کارمندانی استخدام کرد، کم کم حساب و کتاب یاد گرفت و در کمال تعجب خودش، یک تاجر عالی شد.

ایگور همه‌چیز را یادش داده بود. ایگور الگوی بزرگش بود، نمونه‌ای که باید از آن پیروی می‌کرد.

و درست وقتی همه‌چیز خوب پیش می‌رفت و زندگی اش معنای تازه‌ای یافته بود، فرشته‌ی روشنایی که راهش را روشن می‌کرد، نشانه‌هایی از عدم تعادل نشان داد.

در رستورانی در ایرکوتسک^۱ بودند، تعطیلات آخر هفته را در روستای ماهیگیران در حاشیه‌ی دریاچه‌ی بایکال گذرانده بودند. در این هنگام شرکت دو هواپیما و یک هلیکوپتر داشت و می‌توانستند به هر جایی که می‌خواستند سفر کنند و دوشنبه سر کارشان برگردند. هیچ کدام از زمان کمی که با هم می‌گذرانند شکایت نداشت، اما آشکار بود که سال‌ها مبارزه، کم کم داشت تأثیراتش را به جا می‌گذاشت.

اما می‌دانستند عشق نیرومندتر از همه چیز است و تا وقتی با هم بودند، رستگار بودند.

وسط شام در زیر نور شمع، گدای مستی وارد رستوران شد و به طرف آن‌ها رفت و سر میزشان نشست تا با آن‌ها حرف بزند و مزاحم آن لحظه‌ی ارزشمندی شد که زن و شوهر، دور از هیاهوی مسکو خلوت کرده بودند... کمی بعد، صاحب رستوران آمد تا او را از آنجا بیرون کند، اما ایگور از او خواست کاری نکند – خودش مستله را حل می‌کرد. گدا هیجانزده شد، بطری و دکارا برداشت و از آن نوشید. شروع کرد به سؤال («شما کی هستید؟ و قتنی اینجا همه فقیرند، شما چه طور این قدر پول درآورده‌اید؟»)، از زندگی و از دولت گلایه کرد. ایگور همه چیز را چند دقیقه‌ای تحمل کرد.

بعد اجازه خواست، بازوی مرد را گرفت و او را بیرون برد – رستوران در جاده‌ای خاکی بود. دو محافظ شخصی اش منتظرش بودند. او از پنجره دید که شوهرش فقط چند کلمه با آن‌ها حرف زد، چیزی مثل «چشمان را از زنم دور نکنید»، و به طرف جاده‌ی فرعی کوچکی رفت و چند دقیقه بعد، لبخندزنان برگشت.

گفت: «دیگر مزاحم کسی نمی‌شود.»

1. Irkutsk

اوا دید که حالت چشم‌هایش عوض شده؛ انگار شادی عظیمی در آن‌ها لانه کرده بود، چشم‌هایش شادر از تمام آن آخر هفته‌ای بود که با هم گذرانده بودند.

«چه کارش کردی؟»

اما ایگور و دکای بیشتر خواست. هردو تا آخر شب نوشیدند – ایگور بخند می‌زد و شاد بود و ای فقط می‌خواست چیزی را که برایش جالب بود، بداند: شاید به مرد پول داده بود تا از بدبختی اش نجات پیدا کند. ایگور همیشه به همنوعان کم اقبال ترش سخاوت نشان می‌داد.

وقتی به سوییت هتل برگشتد، ایگور تعریف کرد:

«جوان که بودم، آن موقع که در جنگی ناعادلانه و برای آرمانی می‌جنگیدم که به آن اعتقاد نداشتم، این را یاد گرفتم. همیشه می‌توان به شکلی قطعی به بدبختی پایان داد.»

نه، ایگور نمی‌تواند آنجا باشد، حمید حتماً اشتباهی گرفته. حمید و ایگور فقط یک بار همدیگر را دیده بودند، در ورودی عمارت‌شان در لندن، آن موقع که ایگور نشانی او را پیدا کرد و به آن‌جارفت تابه او التماس کند که برگردد. حمید با او روبرو شد، اما نگذشت وارد شود و تهدید کرد که پلیس را خبر می‌کند. اوا یک هفته‌ی تمام حاضر نشد از خانه بیرون برود، می‌گفت سرش درد می‌کند، اما در واقع می‌دانست فرشته‌ی روشنایی، آبردژخیم شده است. دوباره تلفن همراش را باز می‌کند. دوباره پیام‌هایش را می‌خواند. کاتیوشا. فقط یک نفر او را به این اسم صدا می‌زد. شخصی که در گذشته‌اش زندگی می‌کرد و اکنونش را، برای بقیه‌ی عمرش، به هراس افکنده بود، هرچه قدر هم که اوا فکر می‌کرد محافظت می‌شود، دور است، در دنیایی زندگی می‌کند که او به آن دسترسی ندارد.

همان شخصی که بعد از بازگشت از ایرکوتسک – انگار خودش را از تنش عظیمی رها کرده باشد – با آزادی بیشتری شروع کرد به حرف زدن درباره‌ی اشباحی که روحش را اشغال کرده بودند.

«هیچ‌کس، مطلقاً هیچ‌کس نمی‌تواند خلوت ما را تهدید کند. دیگر آن دوره‌ای که پول خرج می‌کردیم تا جامعه‌ای عادلانه‌تر و انسانی تر خلق کنیم، گذشت؛ باید کسی را که به لحظه‌های فراغت ما احترام نمی‌گذارد، جوری دور کرد که دیگر هیچ وقت به فکرش نرسد که برگردد.»

ایامی ترسید پرسد منظورش از «جوری» چیست. فکر می‌کرد شوهرش را می‌شناسد، اما به نظر می‌رسید آتشفسانی نهفته شروع به فوران کرده است و امواج انفجار مدام باشد بیشتری پخش می‌شود. به یاد مکالمات شبانه‌اش با پسرک جوانی افتاد که یک روز مجبور شده بود در جنگ افغانستان، برای دفاع از خودش کسی را بکشد. هرگز در چشمانش پشیمانی یا افسوس ندیده بود:

«جان به در بردم و مهم همین است. زندگی ام می‌توانست یک روز بعد از ظهر آفتابی، در سپیده‌دمی در کوه‌های پوشیده از برف، در شی به آخر برسد که در چادر اردو گاهمان ورق بازی می‌کردیم و خیالمان راحت بود که اوضاع تحت کنترل است. و اگر می‌مردم، در دنیا هیچ چیز عوض نمی‌شد؛ برای ارتش یک مورد آماری می‌شدم و برای خانواده‌ام یک مدار.»

اما به کمک و لطف عیسا مسیح، همیشه به موقع واکنش نشان می‌دادم. به خاطر اینکه آزمون‌هایی دشوارتر از حد توان انسان را از سرم گذراندم، سرنوشت مرا به سمت دو چیز خیلی مهم در زندگی راهنمایی کرد: موفقیت در کار و کسی که دوستش دارم.»

اینکه آدم برای نجات جان خودش واکنش نشان بدهد یک چیز است و «دور کردن همیشگی» یک مست قریر که مزاحم شام او شده بود و صاحب

رستوران می توانست به سادگی دورش کند، چیز دیگر. این فکر اوا را راحت نمی گذاشت؛ زودتر از همیشه به فروشگاهش رفت و وقتی به خانه برگشت، تا غروب پشت کامپیوتر ماند. می خواست از سوالی پرهیز کند. توانست چند ماهی سرش را به برنامه های همیشگی گرم کند و جلو خودش را بگیرد: سفر، مهمانی، شام، ملاقات، مهمانی های خیریه. حتا به این فکر افتاده بود که شاید حرف شوهرش را در ایرکوتسک بد فهمیده و خودش را سرزنش می کرد که این قدر سطحی قضاوت کرده.

با گذر زمان، آن سؤال اهمیتش را از دست داد، تا آن شب، در آن ضیافت شام شامل حراج خیریه، در یکی از تجملی ترین رستوران های میلان. هر کدام به دلیلی در آن شهر بودند: ایگور برای اطمینان از جزئیات قراردادی با یک شرکت ایتالیایی، اوا برای هفته‌ی مُد، و نیز به قصد خریدهایی برای بوتیکش در مسکو.

و آنچه در وسط سیری اتفاق افتاده بود، دوباره در یکی از پر تجمل ترین شهرهای جهان هم پیش آمد. این بار دوستش، که او هم مست بود، بدون اجازه گرفتن سر میز نشست و شروع کرد به نوشیدن و حرف های نامربوط. اوا متوجه شد که دست ایگور یکی از چنگال ها را فسرد. با احتیاط و ملايمت تمام از دوستش خواست از آنجا برود.

در این موقع، دیگر چندین گیلاس آستی اسپو مانته نوشیده بودند، نامی که ایتالیایی ها بر چیزی گذاشته بودند که قبلاً به «شامپاین» معروف بود. استفاده از کلمه‌ی شامپاین به دلیل قانون «حفظ منابع قومی» ممنوع بود. شامپاین نوعی نوشیدنی سفید بود که همزمان با گذر ۱۵ ماه از عمرش، به کمک باکتری خاصی، با فرایند پیچیده‌ی کنترل کیفیت، شروع به تولید گاز در داخل بطری می کرد – اسمش از منطقه‌ای می آمد که این نوشیدنی در آن تولید می شد. اسپو مانته دقیقاً همان بود، اما قانون اروپا اجازه نمی داد

این نام فرانسوی را بر آن بگذارند، هر چند تاکستان‌هایش در مناطق مختلف یافت می‌شد.

شروع کردند به صحبت درباره‌ی نوشیدنی و قوانین، و اوا سعی داشت از سؤالی که دیگر از یاد برده بود و اکنون دوباره با قدرت تمام به ذهنش برگشته بود، پرهیز کند. موقع صحبت، بیشتر نوشیدنی، تا اینکه لحظه‌ای رسید که دیگر نتوانست جلو خودش را بگیرد:

«حالا چه عیبی دارد که کسی یک کمی بی‌ادبی کند و مزاحم ما بشود؟»

لحن ایگور عوض شد.

«کم پیش می‌آید که ما با هم سفر کنیم. همیشه به فکر دنیایی هستم که در آن زندگی می‌کیم: در خفقان دروغ‌ها، بیشتر به علم اعتقاد داریم تا ارزش‌های معنوی، احساس می‌کنیم مجبوریم روحان را با چیزهایی تغذیه کنیم که جامعه مهم می‌داند، اما ذره‌ذره می‌میریم، چون می‌فهمیم در اطرافمان چه خبر است، می‌دانیم دارند مجبورمان می‌کنند کارهایی را بکنیم که دوست نداریم، اما باز هم نمی‌توانیم همه چیز را رها کنیم و روز و شب را به شادی حقیقی خانواده و طبیعت و عشق بگذرانیم. چرا؟ چون مجبوریم کاری را که شروع کرده‌ایم، تمام کنیم؛ برای رسیدن به آن ثبات مالی مطلوبی که اجازه می‌دهد بقیه‌ی زندگی مان را فقط صرف همدیگر کنیم. چون مسئولیم، می‌دانیم گاهی فکر می‌کنی که من زیاده از حد کار می‌کنم؛ درست نیست. من دارم آینده‌مان را می‌سازم. بهزودی آزاد می‌شویم، برای رؤیا داشتن و رسیدن به رؤیایمان.»

در زندگی مشترکشان ثبات مالی کم نبود. بالاخره، بدھی نداشتند و می‌توانستند فقط با کارت اعتباری شان از سر آن میز بلند شوند، دنیایی را که ایگور ظاهراً از آن متنفر بود، پشت سر بگذارند و از نوشروع کنند، بدون

اینکه هر گز نگران پول باشند. قبلاً بارها درباره اش حرف زده بود و ایگور همیشه همان حرف را تکرار می کرد: فقط یک کم مانده.

اما موقع بحث درباره‌ی آینده‌ی زندگی مشترکشان نبود.

ایگور ادامه داد: «خدا به همه‌چیز فکر کرده. تقدیر او خواسته که ما با هم باشیم. فکر نمی‌کنم بدون تو به اینجا می‌رسیم، هر چند هنوز اهمیت خودت را در زندگی من نفهمیده‌ای. خدا بود که مارا کنار هم گذاشت و به من اختیار داد هر جا لازم باشد از تو دفاع کنم. به من یاد داد که همه‌چیز تابع برنامه‌ای مقدار است؛ باید به تمام جزئیات این برنامه احترام بگذارم. اگر این کار را نمی‌کردم، در کابل می‌مردم، یا در بدبختی در مسکو.»

و آنجا بود که اسپومنته یا شامپاین، هر چه هست، قدرتش را نشان داد.

«چه بلایی سر آن گذا در وسط سیبری آمد؟»

ایگور یادش نمی‌آمد. او ماجرای رستوران را درباره تعریف کرد.

«می‌خواهم بقیه‌اش را بدانم.»

«نجاتش دادم.»

او انفس راحتی کشید.

«از آن زندگی نکتب بار که آینده‌ای نداشت نجاتش دادم، با آن زمستان‌های بیخ‌زده، بدنی که الکل کم کم نابودش می‌کرد. کاری کردم که روحش به طرف نور پرواز کند، همان لحظه که وارد رستوران شد تا شادی ما را خراب کند، فهمیدم روحش در تسخیر شر است.»

او احساس کرد قلبش از جا کنده شد. لازم نبود بگوید «کشتمش». روشن بود.

«من بدون تو وجود ندارم. هر چیزی، هر کسی که سعی کند ما را جدا کند یا زمان کمی را که در این دوره از زندگی مان با هم داریم از بین ببرد، باید به سزای عملیش برسد.»

می توانست به جایش بگوید: «باید بمیرد». این اتفاق قبل از افتاده بود، بدون اینکه اوا متوجه شود؟ نوشید، بیشتر نوشید، ایگور هم دوباره داشت آرام می گرفت: او روحش را به روی هیچ کس نمی گشود و برای همین، قدر هر فرصتی را می دانست که برای حرف زدن با اوا پیش می آمد.

ادامه داد: «زبانمان یکی است، دنیا را یک جور می بینیم. در همدمیگر کمالی را می بینیم که فقط برای کسانی مجاز است که عشق را بالاتر از همه چیز می گذارند. تکرار می کنم: بدون تو، من وجود ندارم.

به این ابر طبقه‌ای که مارا احاطه کرده نگاه کن که خودش را در وجدان جمعی این قدر مهم می داند، در شب‌های خیریه پول زیادی را خرچ قطعات بی ارزشی می کند که به بجهانی «جمع کردن منابع برای نجات محرومان رواندا» تا «شام خیریه برای حفظ پاندahای چینی» برگزار می کنند. برای این‌ها پاندا و آدم‌گرسنه یک معنی دارد: احساس اهمیت، فرار فتن از میان‌مایگی، چون فکر می کنند دارند کار مفیدی انجام می دهند. خودشان تا حالا در جنگی شرکت کرده‌اند؟ نه: این‌ها جنگ‌هارا به پامی کنند، اما در آن‌ها نمی جنگند. اگر نتیجه خوب باشد، تمام تعریف و تمجید‌ها نصیب آن‌هاست. اگر نتیجه خراب شود، گناه دیگران است. این‌ها آدم‌هایی‌اند که همدمیگر را دوست دارند و مخالف جنگند.»

«عزیزم، می خواهم چیز دیگری ازت بپرسم...»

در همین لحظه مجری روی سکو رفت و از همه‌ی کسانی که در آن مراسم شام شرکت کرده بودند، تشکر کرد. گفت پولی که امشب جمع بشود، صرف خریدن دارو برای اردوهای آوارگان افریقا می شود.

ایگور که انگار نمی خواست سؤال او را بشنود، ادامه داد: «یک چیزی را نمی گوید، که فقط ۱۰ درصد این پول به مقصد می رسد. بقیه‌اش صرف مخارج این مهمانی می شود، هزینه‌ی شام، تبلیغات، حقوق کسانی که اینجا

کار می کنند... یعنی کسانی که ایده‌ای در خشان دارند، تمام این‌ها خیلی خرج بر می دارد. بدینختی دیگران را ابزار پولدارتر شدن خودشان کرده‌اند. «پس ما برای چی اینجا می‌یم؟»

«چون باید اینجا باشیم. جزو کارم است. من هیچ خیال نجات رواندا یا فرستادن دارو برای آواره‌ها راندارم. اما حداقل خودم این را می‌دانم. بقیه‌ی این‌ها می‌خواهند با پولشان، وجودشان را از احساس گناه پاک کنند. موقع آن نسل کشی‌ها در رواندا، من خراج ارش کوچکی از دولستانم را دادم که توانست جلو مرگ دوهزار نفر از قبایل هوتو و توتسی را بگیرد. می‌دانستی؟»
«هیچ وقت برایم نگفته بودی.»

«لازم نبود. تو می‌دانی چه طور دغدغه‌ی مشکلات دیگران را دارم.»
حراج با یک چمدان سفری کوچک لویی ویتون¹ شروع شد و به قیمتی
ده برابر ارزشش به فروش رفت. ایگور تمام آن ماجرا را بی‌تفاوتنی نظاره
کرد، همزمان، اوا گیلاس دیگری نوشید، در این فکر که باید آن سؤال را
پرسد یانه. هنرمند نقاشی، همراه با پخش آواز مریلین مونرو²، همان‌طور
که ورجه‌ورجه می‌کرد، تابلویی را می‌کشید. پیشنهادها به اوچ می‌رسید —
معادل قیمت آپارتمانی در مسکو.

یک گیلاس دیگر. یک قطعه‌ی دیگر برای فروش، به یک قیمت عجیب
و غریب دیگر.

آن شب آن قدر نوشید که شوهرش مجبور شد تا هتل حملش کند.
موقعی که ایگور می‌خواست او را در تخت بگذارد، هنوز کمی هشیار بود
و سرانجام جرئت پیدا کرد:

«اگر یک روز ترکت کنم چه می‌شود؟»

1. Louis Vuitton

2. Marilyn Monroe

«دفعه‌ی بعد کمتر بنوش.»

«جواب بد.»

«پیش نمی‌آید. زندگی به این خوبی داریم.»

شفافیت به ذهن او بروگشت، اما فهمید که الان بهانه‌ای دارد و همچنان
تظاهر کرد مست است:

«حالا اگر پیش بیاید چه می‌شود؟»

«کاری می‌کنم برگردی. بلدم چه طور چیزهایی را که می‌خواهم، به
دست بیاورم. حتا اگر لازم باشد دنیاها را نابود کنم.»
«او اگر با مرد دیگری روی هم بریزم؟»

چشم‌های مرد نه خسته، که خیر خواهانه به نظر می‌رسید.

«به هر مردی روی زمین رو کنی، باز عاشقت می‌مانم.»

واز آن زمان، چیزی که در آغاز برق کت به نظر می‌رسید، کم کم کابوس شد.
با یک هیولا ازدواج کرده بود، یک قاتل. آن ماجراهی استخدام یک ارتش
اعزامی برای نجات دادن یک جنگ قبیله‌ای چه بود؟ برای جلوگیری از بر
هم خوردن آرامش زندگی زناشویی شان، چند نفر کشته شده بودند؟ البته
می‌توانست گناه را به گردن جنگ یندازد و ضربه‌های روحی و سختی‌هایی
که کشیده بود؛ اما خیلی‌های دیگر هم این تجربه‌هارا داشتند و راه نمی‌افتادند
تا خودشان عدل الهی را جاری و برنامه‌ی بزرگ خدارا اجرا کنند.

ایگور هر وقت به سفر کاری می‌رفت، می‌گفت: «اصلاً حسودی نمی‌کنم.
چون می‌دانی چه قدر دوست دارم و می‌دانم چه قدر دوستم داری. هیچ وقت
اتفاقی نمی‌افتد که زندگی مشترک ما را به هم بزند.»

حالا بیشتر از همیشه مطمئن بود: این عشق نبود. چیز ناسالمی بود که با
خودش بود که قبولش کند و برای بقیه‌ی عمر، زندانی هراس بشود.

یا سعی کند خودش را هرچه زودتر نجات بدهد، در اولین فرصت. افراد مختلفی در زندگی اش ظاهر شدند. اما پابرجاترین و مقاوم‌ترین تصویر، اتفاقاً تصویر مردی بود که هرگز فکر نمی‌کرد رابطه‌ی محکمی با او برقرار کند. طراح لباسی که جهان مُد را خیره کرده بود و مدام مشهور‌تر می‌شد، پول عظیمی از کشورش می‌گرفت تا به جهان بفهماند که «قبایل بادیه‌نشین» ارزش‌های پابرجایی دارند و این ارزش‌ها فراتر از وحشت‌هایی است که اقلیتی افراطی به پا کرده است. مردی که هر لحظه، جهان مُد بیشتر به پاهایش می‌افتد. در هر مهمانی‌ای که با هم ملاقات می‌کردن، آن مرد می‌توانست همه‌چیز را به هم بزند، ناهارها و شام‌ها را تعطیل کند، فقط برای اینکه بتوانند کمی با هم باشند، در آرامش، محبوس در اتاقی در هتل. تلویزیون تماشا می‌کردن، غذا می‌خوردن، اوا می‌نوشید (مرد هرگز حتی یک قطره هم الکل نمی‌خورد)، با هم بیرون می‌رفتند تا در پارک قدم بزنند، به کتابخانه‌ها می‌رفتند، با غربیه‌ها حرف می‌زدند، از گذشته خیلی کم می‌گفتند، به آینده اشاره نمی‌کردند، اما درباره‌ی اکنون بسیار حرف می‌زدند.

تا جایی که می‌توانست مقاومت کرد. عاشقش نبود و هیچ وقت هم عاشقش نمی‌شد. اما وقتی مرد پیشنهاد کرد تا او همه‌چیز را ترک کند و به لندن برود، درجا پذیرفت. تنها راه خروج از جهنم شخصی‌اش بود.

پیام دیگری در تلفن‌ش دریافت می‌کند. امکان ندارد؛ سال‌هاست با هم ارتباطی نداشته‌اند.

«کاتیوشا، دنیای دیگری را هم به خاطرت نابود کردم.»

«کی است؟»
«اصلانمی‌دانم. شماره‌اش معلوم نیست.»

در واقع می خواهد بگوید: «وحشت کرده‌ام».

«داریم می‌رسیم، حواس‌تی باشد که خیلی کم وقت داریم.»

لیموزین مجبور می‌شود چند بار مانور بدهد تا به ورودی هتل ماریز برسد. در هر دو طرف، از پشت موانع فلزی که پلیس گذاشته، آدم‌هایی از هر سن و سال تمام روز را آنجا می‌گذرانند تا چهره‌ی معروفی را از نزدیک ببینند. با دوربین‌های دیجیتال عکس می‌گیرند، برای دوستانشان تعریف می‌کنند، عکس‌هارا روی اینترنت برای انجمنی مجازی که عضوش هستند می‌فرستند. احساس می‌کنند آن انتظار طولانی برای دیدن یک لحظه‌ی یک‌گانه و ساده‌ی زرق و برق، توجیه‌پذیر است: برای اینکه یک بازیگر یا یک مجری تلویزیون را ببینند!

با اینکه به لطف آن‌هاست که کارخانه‌ی ستاره‌سازی همچنان تولید می‌کند، اجازه ندارند نزدیک بشوند؛ محافظتها در نقاط استراتژیک از همه مدرکی دال بر اقامت در هتل یا قرار ملاقات با شخصی در آنجا می‌خواهند. بعد باید کارت‌های مغناطیسی در نقش کلیدشان را از جیشان دریابوند، و گرنه جلو همه‌ی مردم مانع ورود آن‌ها می‌شوند. اگر شخص قرار کاری یا دعوتی به صرف نوشیدنی در بار داشته باشد، اسمش را به مأموران محافظ می‌گوید، و جلو چشم همه منتظر می‌ماند تا مأمورها دروغ یا راست ادعای او را بپرسند. محافظها به مسئول پذیرش بی‌سیم می‌زنند که انگار ابدیتی طول می‌کشد، وبالاخره به او اجازه‌ی ورود می‌دهند — بعد از آن‌همه تحقیر در ملاء عام.

البته به جز آن‌هایی که بالیموزین می‌آیند.

دو در می‌بک سفید باز می‌شود — یکی را راننده باز می‌کند و دیگری را دریان هتل. دوربین‌ها به سمت او ابر می‌گردند و شروع می‌کنند به گرفتن عکس؛ کسی اورانمی شناسد، اما حتماً آدم مهمی است، چون در هتل ماریز

ساکن است و چون با اتومبیل گران قیمت آمده، شاید معموقه‌ی مرد همراش است – در این صورت، اگر آن مرد در گیر رابطه‌ای خارج از ازدواجش باشد، شاید بتوانند عکس را برای یک نشریه‌ی زرد بفرستند. شاید هم این زن زیبا با موهای بلوند، یک ستاره‌ی سیار مشهور خارجی باشد که هنوز در فرانسه معروفی نشده، بعدتر اسمش را در نشریات مشهور به people^۱ پیدا می‌کنند و به خودشان می‌بالند که در چهار پنج متری او بوده‌اند.

حمید به آن تجمع کوچک در پشت موانع آهنی نگاه می‌کند. این پدیده راهیچ وقت در ک نمی‌کند، در جایی که او به دنیا آمده از این خبرها نیست.

یک بار از دوستی پرسید علت این همه علاقه به موضوع چی است. دوستش جواب داد: «فکر نکن همه‌شان طرفدار این ستاره‌ها هستند. از وقتی دنیا دنیاست، انسان خیال می‌کند نزدیک شدن به یک چیز دست‌نیافتنی و اسرارآمیز، برکت نصیبیش می‌کند. دلیل سفرهای زیارتی به دنبال گوروها و مکان‌های مقدس همین است.»

«در کن؟»

«هر جا یک ستاره‌ی دست‌نیافتنی از دور ظاهر می‌شود، تکان سرش مثل همان پاشیدن ذرات آمروزیا^۲ و مائدۀ آسمانی^۳ خدایان بر سر پرستندگان است.

بقیه‌اش هم همین است. کنسرت‌های عظیم موسیقی بیشتر شیوه تجمعات عظیم آینی است. مردمی که پشت درهای سالن‌های پرشده‌ی سینما منتظر می‌مانند تا کسی از آبر طبقه وارد و خارج بشود. این جمعیتی که به استادیوم‌های فوتبال می‌رود، به تماشای چند تا مرد می‌رود که دنبال یک توب می‌دوند.

۱. منظور نشریاتی است که به معرفی چهره‌های معروف و ستاره‌های سینما اختصاص دارد. در متن کلمه‌ی انگلیسی people به همین شکل آمده و به پرتغالی ترجمه نشده است. م.
۲. ambrosia : غذای خدایان در اساطیر یونان، که زندگی جاودی می‌بخشید. م.
۳. maná

بت می‌شوند. جای شمایل‌ها را می‌گیرند، چون نوجوان‌ها و زن‌های خانه‌دار عکس آن‌ها را مثل شمایل‌های کلیسا در اتاقشان نصب می‌کنند و می‌پرستند. حتا مدیران بزرگ صنعت عکس‌شان را به دیوار می‌زنند، چون با وجود قدرت زیاد، به چهره‌های معروف حسودی‌شان می‌شود.

‘فقط یک فرق هست: اینجا مردم قاضی اعظم هم هستند، امروز کف می‌زنند و فردا در اولین نشریه‌ی زرد دبال رسوایی این‌ها می‌گردند. این جوری می‌توانند بگویند: بیچاره. خوب شد که من مثل او نیستم. امروز آن‌ها را می‌پرستند و فردا بدون احساس گناه سنگسارشان می‌کنند و به صلیഷان می‌کشند.»

۱: ظهر بعداز

برخلاف تمام دخترهایی که امروز صبح سرِ کار آمده‌اند و سعی می‌کنند در آن پنج ساعت فاصله‌ی کسالت‌بار بینِ آرایش و نمایش خرامش، سرِ خودشان را با آی پودها و تلفن‌هایشان گرم کنند، جاسمین باز هم چشم‌های مشتاقش را به کتابی دوخته است. یک کتاب شعر خوب:

دو جاده می‌گسیختند از هم،

در آن بیشه‌ی زرد

ناممکن بود گرفتن هر دو در پیش

بسا دریغ، بسا درد

من که تک‌مسافری نبودم بیش،

دیری نگاه کردم آن نخستین راه

تا دورها،

تا گم می‌شد میان پیچک‌ها؛

پس آن راه دوم گزیدم بر خویش

هر دو راه خرم، من این گرفتم پیش

شاید آبستن نویدی به،

که سرسیزتر بود و نفرسوده؛

گو هر دو راه به رفتن آزموده

مسافران در هر دو راه پیموده،

گو هردو لمیده در میان سبزه
برگ و خس و خار پاندیده

در آن بامداد هر دو راه،
که هیچ گامی نکرده بودشان سیاه
آه، برای دیگر روز بهنادم نخستین راه!
لیک بودم آگاه، که راه،
به دیگر راه می‌رسد ناچار،
و بازگشتی برایم نیست انگار

در زمانی دور، بس دور، در جایی،
می‌گوییم و می‌کشم آهی:
دو جاده در آن بیشه می‌گیختند از هم،
و من راه کمتر پیموده را گرفتم در پیش،
و تفاوت از همین بود،
نه بیش.^۱

او جاده‌ی کمتر پیموده را انتخاب کرده بود. بهای بالایی برایش پرداخته بود،
اما می‌ارزید. اتفاق‌ها در لحظه‌ی مناسب رخ داده بود. عشق در زمانی از راه
رسیده بود که بیشتر از همیشه به آن نیاز داشت... و تا امروز دوام آورده بود.
کارش را از راه او، با او، و برای او انجام داده بود.
در واقع برای آن زن.

اسم واقعی جاسمین، کریستینا^۲ بود. در شرح سوابق حرفه‌ای اش آمده بود
که آنا دیتر^۳ او را در سفری به کنیا کشف کرده، اما از پرداختن به جزئیات
بیشتر در این مورد خودداری شده بود و جارا برای تصور کودکی محرومانه
و همراه با گرسنگی در میان جنگ‌های داخلی باز گذاشته بود. در واقع،

۱. شعر راه کمتر پیموده، اثر رایرت فراست.

2. Cristina

3. Anna Dieter

علی‌رغم رنگ سیاه پوستش، در شهر سنتی آنتورپ در بلژیک به دنیا آمده بود—با خانواده‌ای که به خاطر جنگ‌های ابدی میان قبائل هوتو و توتسی در رواندا گریخته بودند.

در ۱۶ سالگی در تعطیلات آخر هفته‌ای که همراه مادرش می‌رفت تا در یکی از کارهای وقفه‌ناپذیر نظافت کمکش کند، مردی جلو آمد، اجازه گرفت و خودش را عکاس معرفی کرد.

گفت: «دختر شما زیبایی منحصر به فردی دارد. مایلم مدل من بشود.»
«این کیفی را که همراه است می‌بینید؟ لوازم نظافت تویش است؛ شب و روز کار می‌کنم تا دخترم به مدرسه‌ی خوبی برسد و در آینده مدرکی بگیرد. فقط ۱۶ سالش است.»

عکاس کارت ویزیتش را به طرف دختر گرفت و گفت: «سنن عالی است. اگر نظرتان عوض شد با من تماس بگیرید.»
به راهشان ادامه دادند، اما مادر دید دخترش کارت رانگه داشته.

«باور نکن. این دنیای تو نیست؛ فقط می‌خواهد تو را فریب بدهد.»
این توضیح لازم نبود—با اینکه دخترهای هم‌طبقه‌اش همیشه از حسادت به او دق می‌کردند و پسرها همه کار می‌کردند تا او را با خودشان به مهمانی ببرند، ریشه‌ها و محدودیت‌هایش را می‌شناخت.

وقتی این اتفاق برای بار دوم رخ داد، باز هم اعتماد نکرد. وارد بستنی فروشی شده بود که خانمی بزرگ‌تر از خودش، از زیبایی اش تعریف کرد و گفت عکاس مُد است. کریستینا تشكیر کرد، کارت زن را گرفت و قول داد به او تلفن بزنند—که البته اصلاً قصد این کار را نداشت، هرچند این رویای تمام دخترهای هم‌سن و سال اوست.

چون هیچ اتفاقی فقط دو بار رخ نمی‌دهد، سه ماه بعد به ویترین لباس‌های گران نگاه می‌کرد که یکی از مغازه‌های بیرون آمد و به او نگاه کرد.

«کارت چی است دختر خانم؟»

«فکر کنم منظورتان این است که می خواهم چه کاره بشوم، می خواهم
دامپزشک بشوم.»

«در مسیر غلطی هستی. دوست نداری برای ما کار کنی؟»

«برای فروختن لباس وقت ندارم. هر وقت بتوانم توی کار به مادرم
کمک می کنم.»

«نگفتم می خواهم چیزی بفروشی. می خواهم با کلکسیون لباس‌های ما
چند سری عکس بگیری.»

اگر چند روز بعد آن اتفاق نیافتدۀ بود، تمام این ملاقات‌ها فقط به خاطرات
دل‌انگیز گذشته مبدل می شد، وقتی که ازدواج کرده بود و بچه داشت و در
کار و عشق موفق شده بود.

با چند تاز دوست‌هایش، شاد از زنده بودن، در قایقی بودند که گروهی
جوان با سر و صدا و فریادزنان وارد شدند. نه تایشان با تون‌هایی داشتند که
تیغ‌های سلمانی را در آن‌ها فرو کرده بودند و فریاد می‌زدند که همه دور
شوند. فوراً هول و هراس حکم‌فرما شد، همه دوان‌دان گریختند، کریستینا
درست نمی‌دانست چه کار کند، هرچند غریزه‌اش از او می‌خواست بی‌حرکت
بماند و به طرف دیگری نگاه کند.

اما نتوانست سرش را تکان دهد و دید پسر دهم به پسری از دوستان او
نژدیک شد، چاقویی از جیش درآورد، او را از پشت گرفت و همانجا
گلویش را برد. چند نفر به قربانی نژدیک شدند تا نجاتش بدنهند، اما
می‌دانستند دیگر خیلی دیر شده. دیگران، از جمله کریستینا، فقط در حالت
شوک به صحنه نگاه کردند. آن جوان مقتول را می‌شناخت، قاتل را هم
می‌شناخت، انگیزه‌ی قتل را هم می‌دانست (کمی قبل از اینکه به قایق بیایند،
در بار دعوا کرده بودند) اما همه چیز مواج در میان ابرها به نظرش می‌رسید،

انگار تمامش فقط خواب باشد و بهزودی بیدار می‌شود، خیس عرق، اما راضی از اینکه می‌داند کابوس‌ها همه تمام می‌شوند.
خواب نبود.

در چند دقیقه دوباره به زمین برگشت، جیغ می‌کشید، تا کسی کاری بکند؛ جیغ می‌کشید، چون هیچ کس کاری نمی‌کرد، جیغ می‌کشید، بی‌اینکه بداند چرا، و جیغ‌هایش حاضران را عصبی‌تر هم می‌کرد، آنجا سرتاسر دوزخ شده بود، پلیس اسلحه به دست وارد صحنه شد، پزشکیاران، کارآگاهانی که تمام جوان‌ها را پای دیوار به صفت کردن و بلا فاصله شروع کردند به بازپرسی، مدارک شناسایی شان را خواستند، تلفن‌شان را، نشانی شان را. کی این کار را کرده بود؟ دلیلش چه بود؟ کریستینا نمی‌توانست چیزی بگوید. جسد را با ملحفه پوشاندند و بردند. پرستاری مجبورش کرد قرصی بخورد و توضیح داد که نمی‌تواند برای بازگشت به خانه رانندگی کند، باید تاکسی بگیرد یا سوار وسائل نقلیه‌ی عمومی بشود.

روز بعد، صبح زود، تلفن خانه زنگ زد. مادرش قصد داشت تمام روز کنار دخترش بماند که انگار از دنیا غایب بود. پلیس اصرار داشت مستقیماً با او صحبت کند—باید قبل از ظهر خودش را به مرکز پلیس و فلان بازپرس معرفی می‌کرد. مادرش امتناع کرد. پلیس تهدید کرد: انتخابی نداشت. در ساعت مقرر به آنجا رفتند. بازرس پرسید آیا قاتل را می‌شناسد؟

كلمات مادرش هنوز در ذهنش طینانداز بود: (چیزی نگو. ما مهاجریم، سیاهپوستیم، آن‌ها سفیدپوستند، بلژیکی‌اند. از زندان که دریابیند می‌آیند سراغت.)

«نمی‌دانم کی بود. تا حالا ندیده بودمش.»

می‌دانست با گفتن این حرف دارد عشقش را به زندگی به‌طور کامل از دست می‌دهد.

پلیس جواب داد: «البته که می‌دانی. نگران نباش، اتفاقی برایت نمی‌افتد. تقریباً تمام این گروه در زندان‌اند، فقط برای دادگاه به شاهد احتیاج داریم.» «چیزی نمی‌دانم. وقتی این اتفاق افتاد، دور بودم. ندیدم کی بود.» باز پرس سرش را با آشتفتگی تکان داد و گفت: «باید این را در دادگاه تکرار کنی. می‌دانی که شهادت کذب و دروغ گفتن در برابر قاضی می‌تواند تو را به اندازه‌ی آن قاتل‌ها به زندان بیندازد.» چند ماه بعد به دادگاه احضار شد؛ همه‌ی آن پسرها با وکیل‌هایشان آنجا بودند و ظاهراً با آن ماجرا تفریح می‌کردند. یکی از دخترهای حاضر در مهمنانی به قاتل اشاره کرد.

نوبت کریستینا رسید. دادستان از او خواست کسی را که گلوی دوستش را بریده بود، نشان دهد.

تکرار کرد: «نمی‌دانم کی بود.»

سیاهپوست بود. از خانواده‌ای مهاجر. دانش آموزی که شهریه‌اش را بورس دولتی می‌پرداخت. حالا فقط دنبال بازیافت میل به زندگی بود، فکر اینکه آینده‌ای دارد. هفته‌هارا به نگاه کردن به سقف اتاق گذرانده بود، بی میل به درس خواندن یا انجام کاری. نه، آن دنیابی که تا حالا در آن زندگی کرده بود، دیگر مال او نبود: در ۱۶ سالگی به بدترین شیوه‌ی ممکن آموخته بود که از جنگیدن برای امنیت خودش مطلقاً ناتوان است—باید به هر شکلی از آنتورپ خارج می‌شد، در دنیا سفر می‌کرد، نیرو و شادی‌اش را دوباره بازمی‌یافت.

پسرها به خاطر فقدان مدارک کافی آزاد شدند—برای تنفيذ اتهام و مجازات گناهکاران دو شهادت لازم بود. بعد از خروج از دادگاه، کریستینا به شماره‌های روی آن دو کارت ویزیتی که آن دو عکاس به او داده بودند، تلفن زد و قرار ملاقات گذاشت. از آنجا مستقیم به فروشگاه مُدی رفت که صاحبیش با او صحبت کرده بود.

به جایی نرسید—فروشنده‌ها گفتند رئیسشان چندین فروشگاه در سراسر اروپا دارد، گرفتار است و اجازه ندارند تلفن‌ش را به او بدهند.
اما عکاس‌ها او را به یاد آورده و شناختند و قرار ملاقات گذاشتند.
کریستینا به خانه برگشت و تصمیمش را با مادرش در میان گذاشت.
خواهش نکرد، سعی نکرد متقاعدش کند، فقط خیلی ساده گفت می‌خواهد آن شهر را برای همیشه ترک کند.
و تنها بختش این بود که مدل بشود.

جاسمین دوباره به اطرافش نگاه می‌کند. هنوز سه ساعت به نمایش مانده و مدل‌ها سالاد می‌خورند، چای می‌نوشند، با هم گپ می‌زنند که بعد از نمایش کجا بروند. از کشورهای مختلفی اند، تقریباً هم سن او—۱۹ ساله—و حتماً فقط نگران دو چیزند: بستن قراردادی جدید همان روز عصر، یا پیدا کردن شوهری پولدار.

برنامه‌ی روزمره‌ی همه را می‌داند: قبل از خواب یک جین کرم می‌مالند تا حفرات پوستی شان را تمیز کنند و پوستشان را مرطوب نگه دارند—با این کار از همان جوانی برای حفظ قوام خوب پوست، جسمشان را معتاد و وابسته به عناصر خارجی می‌کنند. بیدار می‌شوند، بدنشان را با کرم‌ها و مرطوب کننده‌های دیگری ماساژ می‌دهند. یک فنجان قهوه‌ی سیاه و بدون شکر می‌خورند، همراه با میوه‌های فیبردار، تا مواد غذایی‌ای که در طول روز می‌خورند، به سرعت از راه روده‌هایشان دفع شود. پیش از بیرون رفتن به دنبال کار، ورزشی می‌کنند—معمولًاً کشش عضلانی. هنوز برای بدنسازی خیلی زود است، و گرنه بدنشان حالت عضلانی می‌گیرد.

سه چهار بار در روز روی ترازو می‌روند—بیشترشان در سفر با خودشان ترازو می‌آورند، چون همیشه در هتل نیستند و بیشتر در پانسیون‌ها

اتاق می‌گیرند. هرگز اضافه‌ای که بر محل مورد نظر شان اضافه شود، افسردگی می‌گیرند.

وقتی ممکن باشد، مادرانشان همراهی شان می‌کنند، چرا که اغلب شان هفدهه هجده ساله‌اند. هرگز اعتراف نمی‌کنند که عاشق کسی هستند – هر چند تقریباً همه شان این طورند – چرا که عشق باعث می‌شود سفرها طولانی تر و تحمل ناپذیرتر باشد، و در نامزدهایشان این احساس عجیب را برمی‌انگیزند که دارند زن (یا دختر بچه) محبوبشان را از دست می‌دهند. بله، به پول فکر می‌کنند، نزدیک ۴۰۰ یورو در روز درمی‌آورند که برای کسی که اغلب حتاً به سن قانونی دریافت گواهینامه‌ی رانندگی هم نرسیده، درآمد حسادت برانگیزی است. اما رواییشان فراتر از این‌هاست: همه می‌دانند به زودی آن‌ها به خاطر چهره‌ها و گرایش‌های تازه کنار می‌گذارند و باید به سرعت نشان بدهند که استعدادشان فراتر از خرامش است. مدام از مدیر برنامه‌هایشان می‌خواهند که یک جور تستی برایشان جور کنند تا نشان بدهند که از پس بازیگری بر می‌آیند – رویایی بزرگ. آژانس‌ها، البته، می‌گویند که این کار را می‌کنند، اما باید کمی صبر کنند، آن‌ها تازه دارند فعالیت حرفة‌ای شان را شروع می‌کنند. در واقع هیچ تماسی خارج از دنیای مُدنی گیرند، دارند کمیسیون خوبی دریافت می‌کنند، باید با آژانس‌های دیگر رقابت کنند، دنیای بازیگری به بزرگی دنیای مُد نیست. بهتر است الان تا می‌شود، به جیب بزنند، پیش از اینکه زمان بگذرد و مُدل از سن خطرناک بیست‌سالگی بگذرد – وقتی که پوستش دیگر به خاطر استفاده‌ی بیش از حد از کرم‌ها خراب شده، بدنش معتمد به غذاهای کم کالری است و ذهنش به خاطر دواهای جلوگیری از اشتها مختل شده، که باعث می‌شود چشم‌ها و کله‌شان کاملاً خالی شود.

برخلاف افسانه‌ها، خرج سفرِ مدل‌ها با خودشان است – بلیت هوایپما، هتل، و سالادهای همیشگی. دستیاران طراحان مُد آن‌ها را خبر می‌کنند تا

کاری را که به «انتخاب مدل» مشهور است انجام دهند، یعنی انتخاب اینکه مدل روی پیست راه برود یا در جلسات عکاسی مدل بشود. در این لحظه، در برابر افرادی بلااستثنا بداخل الاق قرار می‌گیرند که همان قدرت کمی را که دارند، برای تخلیه‌ی دق‌دلی‌های روزمره‌شان به کار می‌برند و هیچ وقت کلمه‌ی مهربانانه یا مشوقی نمی‌گویند: (وحشتناک) «عمولایی‌شترین نظری است که به گوش می‌رسد. از تست بیرون می‌آیند، سراغ تست بعدی می‌روند، تلفن‌های همراه‌شان را در مشت می‌گیرند؛ انگار جبل‌المتين رستگاری باشد، یا الهام‌الهی، یا راه تماس با جهان اعلیٰ که سربر آوردن از آن رؤیای همه‌شان است؛ که نشان بدنه‌ند فراتر از صورت‌های زیبایشان هستند، که ستاره بشوند.

والدینشان به دخترشان که آن قدر خوب شروع کرده افتخار می‌کنند و پشیمانند که روزی به حرفی دخترشان اعتراض کرده‌اند – هرچه باشد، دارند پول درمی‌آورند و به خانواده‌شان کمک می‌کنند. نامزد‌هایشان دچار حملات حسادت می‌شوند، اما خودشان را مهار می‌کنند، چون بودن با یک مدل حرفای غرورشان را ارضامی کنند. مدیر برنامه‌هایشان همزمان با ده‌ها دختر دیگر از همان سن و سال و همان آرزوها کار می‌کنند و برای سؤالات همیشگی، جواب‌های مناسب آماده‌دارند: «نمی‌شود در هفته‌ی مُد پاریس شرکت کنم؟» «فکر نمی‌کنید جذبه‌ی کافی برای امتحان نقشی در سینما داشته باشم؟» دوستانشان آشکارا یا پنهانی به آن‌ها حسادت می‌کنند.

در تمام مهمانی‌هایی که به آن‌ها دعوت می‌شوند، شرکت می‌کنند. طوری رفتار می‌کنند انگار خیلی مهم‌تر از آنی‌اند که هستند، اما در دلشان از اینکه کسی از آن مانع یخی مصنوعی که دور خودشان ایجاد کرده‌اند بگذرد، استقبال می‌کنند. با آمیزه‌ای از انزجار و علاقه به مردان مسن تر نگاه می‌کنند – می‌دانند در جیب آن‌ها کلید یک جهش بزرگ قرار دارد، و

همزمان دوست ندارند کسی فکر کند که آن‌ها روسپیان کلاس بالا هستند. همیشه گیلاسی شامپاین در دست دارند، اما این فقط بخشی از تصویری است که می‌خواهند منتقل کنند. می‌دانند الکل عناصری دارد که می‌تواند بر وزنشان تأثیر بگذارد، پس نوشیدنی محبوشان، آب معدنی بدون گاز است – گاز، هرچند بر وزن تأثیری ندارد، تأثیرات فوری بر شکل شکم دارد. آرزو و رؤیا و وقار دارند، اما همه‌ی این‌ها روزی از بین می‌رود، وقتی که دیگر نتوانند عالیم شروع فرایند سلویت را پنهان کنند.

با خودشان عهدی پنهان می‌بنند: هر گر به آینده فکر نکنند. عمدۀ پولی را که درمی‌آورند، خرج محصولات زیبایی می‌کنند که وعده‌ی جوانی ابدی می‌دهند. عاشق کفشنند، اما کفش خیلی گران است؛ اما هر از گاهی به خودشان این تجمل را روما می‌دارند که بهترین مدل کفش را بخرند. لباس‌های دوستانشان را به نصف قیمت می‌خرند. با پدر، مادر، یا برادری که دانشجوست، خواهری که شغل کتابداری یا علمی را انتخاب کرده، در آپارتمان‌های کوچک زندگی می‌کنند. همه فکر می‌کنند آن‌ها ثروت عظیمی به دست می‌آورند و مدام از آن‌ها پول قرض می‌خواهند. قرض می‌دهند، چون می‌خواهند مهم، ثروتمند، سخاوتمند و فراتر از میرندگان دیگر باشند. وقتی به بانک می‌روند، تراز حسابشان همیشه منفی است و اعتبار کارت اعتباری‌شان ته کشیده است.

صدها کارت ویزیت جمع می‌کنند، با مردان خوش‌لباسی ملاقات می‌کنند که پیشنهاد کار دارند، هرچند می‌دانند دروغ است. هرچند وقت یک‌بار با آن‌ها تماس می‌گیرند، فقط برای اینکه ارتباطشان را حفظ کنند، می‌دانند شاید روزی به کمک آن‌ها احتیاج داشته باشند، هرچند این کمک بهایی دارد. همه‌شان قبل‌اً در دام‌هایی افتاده‌اند. همه‌شان تا به حال رؤیایی موفقیت آسان را دیده‌اند و بعد فهمیده‌اند که وجود ندارد. همه‌شان قبل‌اً، در هفده سالگی، از فریب‌های متعدد، خیانت و خفت رنج برده‌اند، اما باز هم باور می‌کنند.

آن قرص‌های باعث می‌شود بد بخوابند. داستان‌هایی درباره‌ی آنور کسی^۱ می‌شنوند – شایع‌ترین بیماری این صنعت، اختلال عصبی ناشی از وسواس در مورد وزن و هیکل، که سرانجام به بدن آموزش می‌دهد که هر نوع غذایی را از خودش پس بزند. می‌گویند این اتفاق برای آن‌ها نمی‌افتد. اما موقعی که اولین علایم این بیماری در بدنشان ظهر می‌کند هرگز متوجه نمی‌شوند.

مستقیم از دوران کودکی به جهان تجمل و زرق و برق پرتاب می‌شوند، بدون اینکه نوجوانی و جوانی را تجربه کنند. وقتی کسی می‌پرسد برنامه‌ی آینده‌شان چیست، همیشه جوابی نوک زبانشان دارند: «دانشکده‌ی فلسفه.

فقط برای این اینجا هستم که خرج تحصیلم را دریابرم.»

می‌دانند این حرف حقیقت ندارد. در واقع می‌دانند در این جمله چیز غریبی است که نمی‌توانند تشخیصش بدهند. مدرک دانشگاهی می‌خواهند؟ این پول را برای تأمین خرج تحصیل می‌خواهند؟ اما وسعشان به رفتن به دانشگاه نمی‌رسد – همیشه صبح یک تست در پیش دارند، یک جلسه‌ی عکاسی در عصر، یک مهمانی کوکتل قبل از اینکه شب کاملاً مستولی شود، یک مهمانی که باید در آن حاضر شوند تا دیده شوند، تحسین شوند، آن‌ها را بخواهند.

برای افرادی که آن‌ها می‌شناسند، زندگی شان شبیه قصه‌های پریان است. و، در مقطعی خودشان هم باور می‌کنند که معنای وجود و هستی همین است – تقریباً تمام چیزهایی را دارند که همیشه در دختران روی جلد مجلات و آگهی‌های لوازم آرایش دیده بودند و به آن حسادت می‌کردند.

با کمی انضباط می‌توانند کمی پول کنار بگذارند. تا اینکه در معاینات روزانه و دقیق پوستشان نخستین علایم گذر زمان را کشف می‌کنند. از آن

1. anorexia

لحظه می‌دانند که فقط بخت و اقبال تعیین می‌کند که کی طراح مُد یا عکاس
نیز متوجه آن عالیم بشود. روزهای معدودی در پیش دارند.

و من راه کمتر پیموده را گرفتم در پیش،
و تفاوت از همین بود،
نه پیش.

جاسمین به جای اینکه دوباره به سراغ کتابش برگردد، بلند می‌شود، یک
گیلاس شامپاین پر می‌کند (همیشه مجاز است و به ندرت استفاده می‌شود)،
هات‌داگی بر می‌دارد و به طرف پنجره می‌رود. در سکوت آنجا می‌ماند،
خیره به دریا. داستان او متفاوت است.

۱: بعضاً ظهر

خیس عرق بیدار می‌شود. به ساعت بالای تخت نگاه می‌کند و می‌بیند فقط ۴۰ دقیقه خواهد بود. خسته است، وحشت زده است، ترسیده است. همیشه فکر می‌کرده نمی‌تواند به کسی بد کند و حالا، همین امروز صبح، دو نفر بی‌گناه را کشته. اولین بار نیست که دنیا بی را نابود می‌کند، اما همیشه دلایل خوبی برای این کار داشته.

خواب دید که دختر روی نیمکت ساحل به ملاقاتش آمد و به جای اینکه محکومش کند، برکتش داد. مرد در آغوش او گریست، بخشش خواست، اما به نظر می‌رسید برای دختر مهم نیست، فقط موها یش را نوازش می‌داد و می‌خواست آرامش کند. الیویا، رحمت و آمرزش. حالا از خودش می‌پرسد آیا عشقش به اوا سزاوار این کار او هست؟

ترجیح می‌دهد باور کند که حق با اوست. اگر آن دختر کنارش باشد، اگر در سطحی بزرگ تر و نزدیک تر به خدا با او ملاقات کند، اگر همه چیز آسان تر از آنکه فکر می‌کرد پیش رفته، حتماً این اتفاق‌ها دلیلی دارد.

پرت کردن حواس «دوستان» جاویتاز دشوار نبود. این جور مردم را می‌شناخت: در کنار آمادگی جسمانی برای واکنش سریع و دقیق، آموزش دیده بودند

که چهره‌ای را زیر نظر بگیرند، به تمام حرکات توجه کنند و خطر را بو
بکشند. یقیناً می‌دانستند او مسلح است و برای همین مدت زیادی زیر نظر ش
گرفته بودند. اما وقتی فهمیدند خطری از جانب او نیست، آرام گرفتند. حتا
شاید فکر کرده بودند که او نیز همکارشان است و جلوتر آمده تا فضای را
بسنجد، مبادا خطری ولی نعمتش را تهدید کند.

او ولی نعمت نداشت. تهدید بود. در لحظه‌ای که وارد شد و در مورد
قربانی بعدی اش تصمیم گرفت، دیگر نمی‌توانست به عقب برگردد—و گرنه
عزت نفسش را از دست می‌داد. متوجه شد سطح شیبداری که به خیمه
می‌رسید، تحت مراقبت است، اما چیزی آسان‌تر از رفتن به سمت ساحل
نباود. ده دقیقه بعد از ورود خارج شد، به امید آنکه «دوستان» جاویتر متوجه
او شوند. گشتنی زد و از سطح شیبداری که برای مهمانان هتل مارتینز در نظر
گرفته بودند، پایین رفت (باید کارت مغناطیسی جانشین کلید اتاق را نشان
می‌داد) و دوباره به محل آن «ضیافت ناهار» برگشت. راه رفتن در ماسه‌ها با
کفش دلپذیرترین کار دنیا نبود و ایگور متوجه شد چه قدر خسته شده است،
به خاطر این سفر، به خاطر ترس برنامه‌ریزی کاری غیرممکن، و تنشی که
کمی بعد از نابود کردن دنیا و نسل‌های آینده‌ی آن دستفروش بیچاره‌ی
صنایع دستی تحمل کرده بود. اما باید تا آخر کار پیش می‌رفت.

پیش از ورود دوباره به خیمه‌ی بزرگ، نی آب آناناس را که با دقت تمام
حفظ کرده بود، از جیش درآورد. بعد لوله‌ی آزمایشی را که به آن دختر
دستفروش نشان داده بود، بیرون آورد: برخلاف آنچه گفته بود، حاوی بنزین
نبود، بلکه چیزی کاملاً بی‌اهمیت در آن بود: یک سوزن و یک چوب پنبه.
با تیغی فلزی، آن را تراشیده بود تا هم قطر نی بشود.

بعد به مهمانی برگشت، دیگر پر از مهمان‌هایی شده بود که این طرف و آن طرف می‌رفتند تا با هم احوالپرسی کنند، کوکتل‌های رنگارنگ در دست می‌گرفتند تا دستشان مشغول باشد و اضطراب را هم کم کنند، منتظر باز شدن بوفه بودند تا چیزی بخورند – با حفظ اعتدال، چون رژیم داشتند و جراحی‌های پلاستیکی که باید از آن‌ها مراقبت می‌کردند، و شام‌های شب، که در آن‌ها مجبور می‌شدند غذا بخورند، حتا اگر گرسنه‌شان نبود، چون آداب معاشرت چنین ایجاب می‌کرد.

بخش بزرگ مهمانان، افراد مسن تر بودند. معنايش این بود که: این برنامه برای حرفه‌ای‌هاست. سن شرکت کنندگان امتیاز دیگری به نفع برنامه‌ی او بود، چرا که تقریباً همه‌شان باید عینک نزدیک بین می‌زدند. البته هیچ‌کس عینک نمی‌زد، چون «پیرچشمی» نشانه‌ی بالا رفتن سن است. آنجا همه مثل افرادی در اوج جوانی لباس می‌پوشیدند و رفتار می‌کردند، می‌خواستند «روح جوانی» و «حال و هوای حسادت‌برانگیز» شان را حفظ کنند، و تظاهر می‌کردند فکر‌شان جای دیگری است و توجهی به اطراف ندارند – اما در واقع تنها دلیلش این بود که نمی‌توانستند اطرافشان را درست بینند. کنتاکت لزهایشان اجازه می‌دهد کسی را از چند متری تشخیص بدھند؛ و بعد دیگر می‌دانند با کی دارند حرف می‌زنند.

تنها دو مهمان به همه‌چیز و همه کس نگاه می‌کردند – «دوستان» جاویتر، اما این بار، خودشان بودند که زیر نظر قرار داشتند. ایگور سوزن کوچک را داخل قرار داد و وانمود کرد که آن را دوباره در لیوان آب میوه‌اش قرار می‌دهد. کنار میز، چند دختر زیبا نشان می‌دادند که با دقت به داستان‌های خارق‌العاده‌ی مردی جامائیکایی گوش می‌دهند؛ اما همه لابد داشتند نقشه‌می کشیدند که رقبا را برانند و او را از آن خود کنند. آخر در مورد جامائیکایی‌ها افسانه‌هایی می‌گویند.

ایگور نزدیک شد، نی را از لیوانش درآورد و سوزن را به طرف قربانی اش فوت کرد. فقط آنقدر ماند تا دید مرد دستش را به طرف شانه هایش برد. بعد دور شد و به هتل برگشت تا سعی کند بخوابد.

کوراره، که در اصل سرخپوستان امریکای جنوبی برای شکار با دارت به کار می بردند، در بیمارستان های اروپایی پیدا می شود - چرا که تحت شرایط کنترل شده، برای فلنج کردن عضلاتی خاص به کار می رود که کار جراح را راحت تر می کند. در دوزهای کشنده - مثل حجمی که در نوک سوزن پرتابی وجود داشت - باعث می شود پرنده گان در عرض دو دقیقه از آسمان سقوط کنند، گرازها ربع ساعتی جان بکنند و پستانداران بزرگ - مانند انسان - ظرف بیست دقیقه بمیرند.

وقتی به جریان خون می رسد، در وهله ای اول فعالیت تمام تارهای عصبی بدن کند می شود، بعد از عمل باز می مانند و خفگی تدریجی ایجاد می کنند. عجیب تر - یا به قول بعضی ها، بدتر - این است که قربانی کاملاً نسبت به آنچه رخ می دهد هشیار است، اما نمی تواند برای درخواست کمک تکان بخورد و نمی تواند مانع فرایند فلنج تدریجی بشود که بدنش را در اختیار می گیرد. در جنگل، اگر نوک دارت یا پیکان زهرآگین انگشت کسی را در جریان شکار زخم کند، سرخپوستان می دانند چه کار کنند: تنفس دهان به دهان و استفاده از پاذهری از گیاهان دارویی که همیشه با خود دارند، چرا که این اتفاق ها رایج است. در شهر، اقدامات معمول پزشکیاران کاملاً بی فایده است - چون فکر می کنند با حمله ای قلبی مواجهند.

ایگور وقتی برمی گشت، به پشت سرش نگاه نکرد. می دانست در همین لحظه، یکی از آن دو «دوست» دارد دنبال مقصود می گردد و دیگری دارد با

تلفن آمبولانس خبر می‌کند، که خیلی زود به آنجا می‌رسد، اما بدون اینکه درست بدانند چه اتفاقی افتاده. بالباس‌های رنگی و یقه‌های قرمزشان پیاده می‌شوند، یک دستگاه دفیریلاتور – دستگاه شوک قلبی – و یک دستگاه پرتابل نوار قلب می‌آورند. اگر پای کوراره در میان باشد، قلب آخرین عضله‌ای است که در گیر می‌شود و حتاً بعد از مرگ مغزی به تپش ادامه می‌دهد.

در ضربان قلب هیچ اختلالی نمی‌بینند، سرمه می‌به یکی از وریدهایش وصل می‌کنند، سرانجام فکر می‌کنند شاید دچار حمله‌ی گرمایشی یا مسمومیت غذایی شده باشد، اما باید تمام احتیاط‌های مرسوم را به عمل آورند، که می‌تواند شامل ماسک اکسیژن باشد. در این مرحله، آن بیست دقیقه دیگر گذشته و هر چند بدن می‌تواند به حیاتش ادامه دهد، زندگی نباتی اجتناب ناپذیر است.

ایگور ترتیبی داده بود که جاویتر بخت نجات به موقع را نداشته باشد و بقیه‌ی عمرش را برتختی در بیمارستان، در وضعیت نباتی به سر آورد.

بله، فکر همه‌چیز را کرده بود. از هوایی‌مای شخصی‌اش استفاده کرده بود تا با تپانچه‌ای غیرقابل شناسایی و سموم مختلفی وارد فرانسه شود که از ارتباطاتش با جنگجویان چچنی فعال در مسکو به دست آورده بود. هر قدم و هر حرکت را، مثل موقعی که قرار ملاقات کاری داشت، با دقت مطالعه و مرور کرده بود. فهرستی از قریانیان در سرش تهیه کرده بود: به جز آن یکی که شخصاً می‌شناخت، بقیه همگی باید از طبقات اجتماعی، سنین و ملیت‌های مختلف می‌بودند. ماه‌ها با کمک برنامه‌ی کامپیوتری بسیار محبوبی نزد تروپریست‌ها که اجازه نمی‌داد تحقیقاتش در اینترنت ردیابی شود، زندگی قاتل‌های زنجیره‌ای را تجزیه و تحلیل کرده بود. تمام احتیاطات لازم را برای پرهیز از جلب توجه دیگران بعد از انجام مأموریتش به خرج داده بود.

عرق کرده. موضوع پشیمانی نیست – شاید اوا لیاقت این همه قربانی را داشته باشد – موضوع بی حاصلی احتمالی پروژه است. البته لازم است ذنی که بیش از هرچیز دوستش دارد بفهمد که او قادر است به خاطرش دست به هر کاری بزند، حتا نابود کردن دنیاهای؛ اما آیا به زحمتش می ارزید؟ یا در لحظات مشخصی باید سرنوشت را پذیرفت و گذاشت که امور مسیر خود را طی کنند تا وقتی که همه دوباره منطقی بشوند؟

خسته است. دیگر نمی تواند درست فکر کند، و، شاید هم قربانی شدن از قربانی کردن بهتر باشد. خودش را تسلیم کند، و بدین گونه تن به فدا کاری بزرگتری بدهد، نشان بدهد که حاضر است زندگی اش را به خاطر عشق تقدیم کند. این کاری بود که عیسا با جهان کرد، بهترین الگویش؛ وقتی او را شکست خورده و دوخته به صلیب دیدند، فکر می کردند همه چیز همانجا تمام شده و مفتخر و فاتح و مطمئن از اینکه مشکل را برای همیشه حل کرده‌اند، از آنجارفند.

گیج است. برنامه‌اش نابود کردن دنیاهاست، نه تقدیم آزادی خودش برای عشق. دختر ابروضخیم به شکل یک عذرای گریان بر مسیح در رؤیاییش ظاهر شده بود؛ مادری با پرسش در آغوشش، مغورو و همزمان رنجدیده. به دستشویی می‌رود، سرش را زیر شیر آب سرد می‌گیرد. شاید کمبود خواب باشد، آن مکان ییگانه، تفاوت ساعت، یا این حقیقت که واقعاً دارد به برنامه‌اش تحقق می‌بخشد – که هیچ وقت فکرش رانمی کرد که بتواند انجامش بدهد. به یاد نذری افتاد که در برابر بقایای مادلن قدیسه در مسکو

کرده بود. اما آیا داشت درست عمل می‌کرد؟ به نشانه‌ای احتیاج داشت. قربانی. بله، باید قبل افکرش را می‌کرد، اما شاید تجربه‌ی آن دو دنیایی که امروز صبح نابود کرده، اجازه داده که مأوقع را بهوضوح بیند. رستگاری عشق از راه تسلیم مطلق. جسمش تسلیم لاشخورهایی می‌شود که فقط بر اعمال

قضاؤت می‌کنند و نیات و دلایل پشت هر عملی را که جامعه «جنون آمیز» می‌داند، فراموش می‌کنند.

عیسا (که می‌فهمید عشق سزاوار هرچیزی هست) روح او را دریافت خواهد کرد و اواباروح او می‌ماند. اوا می‌فهمد که او می‌توانست: می‌توانست خودش را تسلیم کند، در برابر جامعه تسلیم کند، و همه به نام یک نفر. به مرگ محکوم نمی‌شود، چون گیوتین دهه‌ها پیش در فرانسه ممنوع شده است، اما احتمالاً سال‌های بسیاری را در زندان می‌گذراند. اوا از گناهانش پشیمان می‌شود. به دیدنش می‌آید، غذابرایش می‌آورد، فرصتی برای حرف زدن، فکر کردن و عشق ورزیدن خواهند داشت – هرچند بدن‌هایشان هم‌یگر را لمس نکند، روحشان از همیشه نزدیک‌تر خواهد بود. حتاً اگر لازم باشد انتظار زندگی در خانه‌ای را بکشند که قصد دارد نزدیک دریاچه‌ی بایکال بسازد، این انتظار آن‌ها را تخلیص و متبرک می‌کند. بله، قربانی، شیر آب را می‌بندد، کمی صورتش را در آینه نگاه می‌کند، و نه خودش را، که «برهای» را می‌بیند که آماده است دوباره ذبح شود. همان لباس صبحش را دوباره می‌پوشد، به خیابان و به محلی می‌رود که آن دستفروش کوچولو می‌نشست، به اولین پلیسی که می‌بیند، نزدیک می‌شود. «دختری را که اینجا بود، من کشتم.»

پلیس به مرد خوش لباس، اما با موهای آشفته و چشم‌های گودنشسته نگاه می‌کند.

«همان که صنایع دستی می‌فروخت؟»

با سرش تأیید می‌کند: همان که صنایع دستی می‌فروخت.

پلیس هیچ توجهی به این مکالمه ندارد. با سرش به زوجی که با کیسه‌های خرید سوپرمارکت رد می‌شوند، سلام می‌کند.

«باید یکی را استخدام کنید!»

زن، خندان، جواب می‌دهد: «به شرطی که تو حقوقش را بدھی. در این جای دنیا استخدام آدم برای کار کردن خرج سراسام آور دارد.»
«شما هر هفته روی انگشت تان الماس جدیدی دارید. فکر نمی‌کنم دلیلش گرانی دستمزد باشد.»

ایگور بدون اینکه سردریاورد، نگاه می‌کند. همین الان به قتل اعتراف کرد.

«درست متوجه نشید چه گفت؟»

«هواخیلی گرم است. کمی بخوابید، استراحت کنید، کن برای بازدید کنندگانش امکانات زیادی دارد.»

«اما آن دختر؟»

«شما می‌شناختیدش؟»

«هیچ وقت ندیده بودم، در تمام عمرم. امروز صبح اینجا بود. من...»
«شما دیدید که آمبولانس آمد، یک نفر را بردند. می‌فهمم. و به این نتیجه رسیدید که به قتل رسیده. نمی‌دانم اهل کجاید آقا، نمی‌دانم بچه دارید یا نه، اما خیلی مراقب مواد مخدر باشید. می‌گویند اثرات بد این طوری ندارد، اما بین چه بلایی سر دختر بیچاره‌ی آن پرتغالی‌ها آورده.»
و بدون اینکه منتظر پاسخ بماند، دور می‌شود.

ایگور می‌ماند اصرار کند، جزئیات فنی را توضیح بدهد، و این جوری وادرش کند که دست کم جدی‌اش بگیرد؟ معلوم است، کشتن کسی در روز روشن در خیابان اصلی کن غیرممکن است. آماده است ماجراهای خاموش کردن دنیای دیگری را در آن مهمانی پر جمعیت هم تعریف کند.

اما نماینده قانون، نظم، آداب نیک، به حرفش گوش نمی‌دهد. در چه جهانی زندگی می‌کنند؟ باید اسلحه‌اش را از جیش بیرون بیاورد و به همه‌طرف شلیک کند تا بالاخره حرفش را باور کنند؟ برای اینکه به

حرفش گوش بدنهند، باید مثل وحشی‌هایی که برای کارهایشان دلیلی ندارند رفتار کند؟

ایگور با چشم‌هایش پلیس را تعقیب می‌کند، می‌بیند که از خیابان می‌گذرد و وارد ساندویچ فروشی می‌شود. تصمیم می‌گیرد کمی دیگر آنجا بماند، شاید نظر پلیس عوض شود، اطلاعاتی از مرکز پلیس بگیرد و برگردد تا با او صحبت کند و اطلاعات بیشتری درباره‌ی آن جنایت بخواهد.

اما تقریباً مطمئن است که این اتفاق نمی‌افتد: به یاد حرف پلیس درباره‌ی الماس روی انگشت‌تر آن زن می‌افتد. یعنی این زن می‌دانست این الماس از کجا آمد؟ البته که نه: و گرنه پلیس تا حالا او را به مرکز پلیس برد و به استفاده از ابزار جنایت متهشم کرده بود. البته از نظر آن زن، این برلیان به طور جادویی ناگهان از یک جواهرفروشی لوکس سردرآورده بود، بعد از اینکه – آن‌طور که فروشنده‌ها همیشه می‌گویند – جواهرسازان شریف بلژیکی آن را تراش داده بودند. الماس را براساس شفافیت، وزن، و نوع تراش طبقه‌بندی می‌کردند. قیمتش می‌توانست از چند صد یورو تا قیمتی برسد که برای اغلب میرندگان به راستی سرسام آور است.

الماس. یا اگر دوست دارید، همان برلیان. همان‌طور که همه می‌دانند، یک قطعه‌ی کربنی ساده است که با حرارت و زمان پرداخته شده. از آنجا که هیچ عنصر ارگانیکی ندارد، فهم اینکه تغییر ساختارش چه قدر طول می‌کشد، غیرممکن است. اما زمین شناسان این مدت را حدود یک میلیارد و سیصد میلیون سال تخمین می‌زنند. معمولاً در عمق ۱۵۰ کیلومتری زمین شکل می‌گیرد و به تدریج به سطح می‌آید که امکان حفر معادن آن را فراهم می‌کند. الماس، مقاوم‌ترین و سخت‌ترین محصول طبیعت، که تنها می‌توان با الماس دیگری آن را برد و تراش داد. ذراتش، بقایای این تراش، در

صنعت به کار می‌رود، در ماشین‌های پولیش، برش، و همین. الماس تنها به عنوان جواهر به کار می‌آید و اهمیتش در همین نهفته است؛ مطلقاً به درد دیگری نمی‌خورد.

تجلى اعلای بطالت و غرور انسان.

چند دهه پیش، در جهانی که به نظر می‌رسید دارد به سوی مسائل عملی عدالت اجتماعی بازمی‌گردد، نزدیک بود الماس از بازار محبوش شود. تا اینکه بزرگ‌ترین شرکت استخراج معدن دنیا که مقر اصلی اش افریقای جنوبی بود، تصمیم گرفت با چند تا از بهترین آژانس‌های تبلیغاتی دنیا قرارداد بیند. آبر طبقه با آبر طبقه هم‌فکری کرد، تحقیقاتی انجام شد، و به جمله‌ای دو کلمه‌ای دست یافتند، فقط یک جمله:

«الماس‌ها ابدی‌اند.»

خوب، مشکل حل شد، جواهرفروش‌ها شروع کردند به سرمایه‌گذاری بر این ایده و این صنعت دوباره شروع به رشد کرد. اگر الماس‌ها ابدی باشند، پس بهترین روش برای ابراز عشق هستند که به طور نظری آن هم باید ابدی باشد. برای جدا کردن آبر طبقه از میلیاردها ساکن زمین که در قاعده‌ی هرم زندگی می‌کردند، چیزی تعیین کننده‌تر از این نبود. تقاضا برای این سنگ‌ها بالا گرفت، قیمت‌ها افزایش یافت. در عرض چند سال، آن شرکت افریقای جنوبی که تا آن موقع قواعد بازار جهانی را دیکته می‌کرد، خود را در محاصره‌ی اجساد دید.

ایکور واقعیت را خوب می‌داند؛ وقتی تصمیم گرفت به ارتش‌هایی کمک کند که در یک اختلاف قبیله‌ای می‌جنگیدند، مجبور شد راه سختی را طی کند. پشیمان نیست: جلو مرگ‌های زیادی را گرفت، هر چند تقریباً هیچ‌کس این را نمی‌داند. سر یک شام فراموش شده با او، اشاره‌ی سریعی به موضوع کرد؛ اما تصمیم گرفت موضوع را باز نکند؛ وقتی کار خیریه

می کرد، دست چپش از دست راستش بی خبر بود. زندگی های زیادی را از شر الماس نجات داد، هر چند این کار هرگز در زندگی نامه اش نمی آمد. پلیسی که به اعتراف جناحتکاری به گناهش اهمیت نمی دهد و جواهری را بر انگشت زنی با کیسه های دستمال توالت و محصولات نظافتی تحسین می کند، پلیس تراز اولی نیست. نمی داند که این صنعت بی فایده، سالانه حدود ۵۰ میلیارد دلار جایه جا می کند، لشکر عظیمی از کارگران معدن، حمل و نقل، شرکت های خصوصی حراست، آتیله های تراش، شرکت های بیمه، عمله فروشی ها و بوتیک های لوکس در استخدام دارد. متوجه نیست که الماس قبل از رسیدن به ویترین مغازه، راهش را از گل ولای شروع می کند و از رود خون می گذرد.

گل ولای، همان جایی است که کارگری زندگی اش را در جست و جوی سنگی می گذراند که فکر می کند سرانجام ثروتی را که می خواهد نصیبیش می کند. چند تا سنگ پیدا می کند و آن هارا به طور متوسط به قیمت ۲۰ دلار می فروشد، چیزی که برای مشتری نهایی حدود ۱۰ هزار دلار تمام می شود. اما باز راضی است، چرا که آنجا که او زندگی می کند، در آمد مردم ۵۰ دلار در سال است و پنج قطعه ای الماس کافی است تا زندگی کوتاه و شادی را برایش تأمین کند، چرا که در سخت ترین شرایط کار می کند.

سنگ ها را خریداران ناشناسی از دستان او بیرون می بردند و فوراً به ارتضی های نامنظم در لیبریا، کنگو یا آنگولا می رسانند. در این مکان ها، مردی را مأمور می کنند تا در میان نگهبانان تادندان مسلح، به فرودگاهی غیرقانونی برود. هواپیمایی بر زمین می نشیند، مردی کت و شلواری به همراه شخص دیگری با پیراهن آستین بلند و یک کیف دستی کوچک از هواپیما پیاده می شود. به سردى احوالپرسی می کنند. مردی که با آن محافظها آمده، بسته های

کوچکی را تحویل می‌دهد؛ بسته‌هایی که شاید به خاطر خرافات، از جوراب مستعمل ساخته می‌شود.

مرد با پیراهن آستین بلند، ذره‌بین مخصوصی را از جیش بیرون می‌آورد و روی چشم چپش می‌گذارد و شروع می‌کند به تأیید کیفیت تک تک سنگ‌ها. پس از یک ساعت، دیگر تصور مشخصی از آن جنس دارد؛ بعد ترازوی الکترونیکی دقیقی از کیفیت بیرون می‌آورد و محتوای جوراب‌ها را برابر کفه‌ی آن خالی می‌کند. محاسباتی روی یک تکه کاغذ انجام می‌دهد، جنس‌ها را با ترازو در کیف می‌گذارد، مرد کت و شلواری اشاره‌ای به نگهبان‌های مسلح می‌کند، پنج شش نفر شان سوار هواپیما می‌شوند و صندوق‌های بزرگی را از هواپیما تخلیه می‌کنند و همانجا کنار باند فرود می‌گذارند و هواپیما دوباره بلند می‌شود. تمام این عملیات بیشتر از یک نصف روز طول نمی‌کشد.

صندوق‌های بزرگ را باز می‌کنند. تفنگ‌های دقیق، مین‌های ضدنفر، فشنگ‌هایی که در اولین برخورد منفجر می‌شوند و ده‌ها گلوله‌ی ریز کشند رها می‌کنند. این تسلیحات را به جنگجوهای مزدور و سربازها می‌دهند، و مدتی بعد، کشور دوباره خود را در برابر کودتا بی می‌بیند که بی‌رحمی و قساوت‌ش حد ندارد. قبایلی یکسره قتل عام می‌شوند، کودکان پاها و دست‌های خود را به خاطر آن بمب‌های خوش‌های از دست می‌دهند، به زن‌ها تعرض می‌شود. در همین حال، بسیار دور از آنجا – معمولاً در آنتورپ یا آمستردام – مردانی جدی و متعهد، با ظرافت، اخلاص و عشق، مشغول کارند و با احتیاط تمام آن سنگ‌ها را تراش می‌دهند، در خلسه‌ی توانایی خودشان، مسحور آن درخششی که از هر سطح چهره‌ی جدید آن قطعه‌ی زغال که ساختارش در طول زمان تحول یافته، بیرون می‌آید. الماس، الماس را می‌برد.

زن‌های درمانده که جیغ می‌کشند و آسمان پوشیده از دود در یک طرف، در انتهای دیگر طیف، از درون اتاق‌های نور گرفته، عمارات قدیمی و زیبایی به چشم می‌خورد.

در سال ۲۰۰۲، سازمان ملل متحد قطعنامه‌ای به نام فرایند کیمبرلی^۱ صادر کرد که سعی داشت منشاء این سنگ‌های را ردیابی کند و خریدن سنگ‌هایی را که از مناطق پرمناقشه می‌آمدند، برای جواهرفروشی‌ها منوع کند. تراشکاران محترم اروپایی برای مدتی دوباره به دنبال آن اجنسان به سراغ آن انحصار افریقای جنوبی برگشتند. اما بعد فرمول‌هایی برای «مجاز» کردن قطعات الماس پیدا کردند و آن قطعنامه دیگر فقط به این درد می‌خورد که سیاستمداران بتوانند بگویند که «برای پایان بخشیدن به آن الماس‌های خونین» – اسمی که بر این الماس‌ها گذاشته‌اند – دارند کاری می‌کنند.

پنج سال پیش ایگور سنگ‌های را با اسلحه مبارله کرد و به قصد مهار اختلاف خونینی در شمال لیریا، گروه کوچکی تشکیل داد. به مقصودش هم رسید – فقط قاتل‌ها کشته شدند. روستاهای کوچک دوباره به آرامش رسید و الماس‌ها را بدون هیچ سوال غیر محتاطانه‌ای به جواهرفروشان امریکا فروختند. وقتی جامعه برای ختم جنایت کاری نمی‌کند، انسان کاملاً حق دارد کاری را که درست می‌داند انجام دهد.

چند دقیقه قبل، همین اتفاق در آن ساحل رخ داده بود. وقتی آن قتل‌ها کشف می‌شد، کسی همان ادعای همیشگی را به عموم اعلام می‌کرد: «داریم تمام سعی ممکن را برای کشف هویت قاتل انجام می‌دهیم.»

بگذار بکنند. سرنوشت همیشه بخشنده، دوباره راهی را که باید طی کند نشانش داده. فایده‌ای ندارد قربانی بشود. خوب که فکرش را می‌کند، او از دوری اش خیلی

رنج می‌برد، دیگر کسی را ندارد که در شب‌های دراز و روزهای پایان‌نایزیری که او منتظر آزادی است، با او حرف بزند، هر بار که او رادر سرما و در حال تماشای دیوارهای سفید زندان تصور کند، گریه‌اش می‌گیرد. وقتی سرانجام نوبت رفت
به خانه‌ی کنار دریاچه‌ی بایکال برسد، شاید سن و سالشان دیگر اجازه ندهد تمام
ماجراهایی را که با هم در خیالشان پرورانده بودند، از سر بگذرانند.

پلیس از ساندویچ فروشی بیرون آمد و به پیاده‌رو برسگشت.

«شما هنوز اینجا باید؟ گم شده‌اید؟ کمک می‌خواهید؟»

«نه، متشرکرم.»

«همان‌طور که گفتم، بروید استراحت کنید. آفتاب در این ساعت می‌تواند
خیلی خطرناک باشد.»

به هتل بر می‌گردد، شیردوش را باز می‌کند و حمام می‌گیرد. از تلفنچی
می‌خواهد که ساعت چهار بعد از ظهر بیدارش کند – می‌تواند به قدر کافی
استراحت کند تا پسح ذهنی لازم را دوباره به دست آورد، و دیگر آن
مزخرفاتی را نباشد که نزدیک بود نقشه‌هایش را به هم بزند.

به پذیرش زنگ می‌زند و برای وقتی که بیدار شود، میزی در ایوان رزو
می‌کند؛ دلش می‌خواهد بدون اینکه کسی مزاحمش بشود یک فنجان چای
بنوشد. بعد به سقف خیره می‌شود، منظر اینکه خواب بیابد.

منشأ الماس‌ها، تازمانی که می‌درخشند، مهم نیست.

در این دنیا فقط عشق سزاوار همه‌چیز هست. بقیه‌اش منطقی ندارد.
ایکور دوباره احساس کرد در برابر آزادی مطلق است، حسی که بارها
تجربه کرده بود. آشفتگی اش به تدریج محو شد و شفاقتی باز گشت.
سرنوشتش را در دستان عیسا گذاشته بود. عیسا مسیح تصمیم گرفته بود
که او به مأموریتش ادامه بدهد.
بدون کمترین احساس گناهی خوابید.

۱: بعضاً ظهر

گابریلا تصمیم می‌گیرد قدمزنان و سرِ فرصت به محلی برود که برایش مقرر کرده‌اند. باید ذهنش را منظم کند، خودش را آرام کند. در آن لحظه، نه فقط پنهان‌ترین رؤیاهایش، که تیره‌ترین کابوس‌هایش هم ممکن است تحقق یابد.

تلفن علامت می‌دهد. پیامی از مدیر برنامه‌اش است:

«مبارک است. قبول کن، هر چیزی را. می‌بوسمت.»

به جمعیتی نگاه می‌کند که انگار بی‌هدف از یک طرف کروازیت به طرف دیگر می‌روند. او مقصدی دارد! دیگر از آن ماجراجویی نیست که به کن می‌آیند و درست نمی‌دانند از کجا شروع کنند. شرح سوابق شغلی جدی دارد، یک چمدان حرفه‌ای قابل احترام، هر گز سعی نکرده که فقط با استفاده از خصوصیات جسمی در زندگی پیروز شود؛ مستعد است! برای همین او را برای ملاقات با یک کارگردان مشهور انتخاب کرده‌اند، بدون کمک هیچ کس، بدون اینکه لباس‌های زننده پوشید، بدون اینکه وقت داشته باشد درست نقشش را تمرین کند.

البته آن کارگردان همه‌ی این‌ها در نظر خواهد داشت.

ایستاد تا ساندویچ سبکی بخورد – از صبح تا حالا چیزی نخورده – و همین که اولین جرعه‌ی قهوه‌اش را خورد، فکرش دوباره به واقعیت برگشت.

چرا او انتخاب شده بود؟
اصلان نقشش در فیلم چه بود؟
واگر در لحظه‌ای که گیبسون فیلم ویدئوی او را بیند، به این نتیجه برسد
که او دقیقاً همان کسی نیست که دنبالش می‌گشته چه؟
«آرام باش.»

می‌کوشد خودش را متلاعده کند که چیزی ندارد که از دست بدهد.
اما آوایی اصرار می‌کند:

«با فرصتی یگانه در زندگی ات رو به رویی.»
فرصت یگانه‌ای وجود ندارد، زندگی همیشه فرصت دیگری می‌دهد.
و صدا دوباره اصرار می‌کند:

«شاید. اما چه قدر طول می‌کشد؟ تو که می‌دانی چند سالت است.»
بله، البته. بیست و پنج سال، و شغل بازیگری، هرچه قدر هم که سعی
کنی... و غیره.

لازم نیست این را تکرار کند. پول ساندویچ و قهوه را می‌دهد، به طرف
اسکله قدم می‌زند – این بار سعی می‌کند خوش‌بینی‌اش را مهار کند، جلو
خودش را می‌گیرد تا به آن مردم نگوید فرصت طلب، در ذهنش قواعد
تفکر مثبت را تا جایی که به یاد می‌آورد تکرار می‌کند تا به آن ملاقات
فکر نکند.

«اگر به پیروزی باور داشته باشی، پیروزی هم به تو باور
خواهد داشت.»

«همه چیز را به خاطر فرصت به خطر بینداز و از هر آنچه به تو دنیایی مر فه
عرضه می‌کند، دوری بجوی.»
استعداد موهبتی جهان‌شمول است. اما استفاده از آن شهامت زیادی
می‌طلبد؛ نترس از اینکه بهتر باشی.»

تمرکز بر آنچه استادان بزرگ می‌گویند کافی نیست، باید کمک الهی را هم طلبیم. باید دعا کرد، مثل همیشه، هر وقت که مضطرب است. احساس می‌کند باید نذری بکند و تصمیم می‌گیرد اگر آن نقش را گرفت، از کن یکراست به واتیکان برود.

اگر آن فیلم واقعاً ساخته شود.

«اگر به موقتی جهانی دست یابد.»

نه، کافی است در فیلمی از گیسون بازی کند، این توجه کارگردانها و تهیه کننده‌های دیگر را جلب می‌کند. اگر این اتفاق بیفت، آن زیارت نذرش را انجام می‌دهد.

به محل مورد نظر می‌رسد، به دریا نگاه می‌کند، دوباره پیامی را که از مدیر برنامه‌اش گرفته کنترل می‌کند؛ اگر او هم خبر دارد، حتماً آن قرار خیلی جدی است. اما اینکه باید هر چیزی را قبول کند یعنی چه؟ با کارگردان؟ با بازیگر نقش اصلی مرد؟

هرگز این کار را نکرده، اما حالا برای هر کاری آماده است. و کی ته دلش رویای بودن با یک ستاره‌ی بزرگ سینما را نداشته است؟

دوباره بر دریا تمرکز می‌کند. می‌توانست به خانه برگردد و لباسش را عوض کند، اما خرافاتی است: اگر با همین شلوار جین و تی شرت سفید به آن اسکله رسیده، باید حداقل امروز ظاهرش را تغییر ندهد. کمربندش را شل می‌کند، در وضعیت گل نیلوفر می‌نشیند و شروع می‌کند به تمرین یوگا. آهسته نفس می‌کشد و جسمش، قلبش، فکرش، همه انگار به جای خود بر می‌گرددن.

می‌بیند که قایق موتوری نزدیک می‌شود، مردی از قایق بیرون می‌پرد و به طرف او می‌آید:

«گابریلا شری؟^۱

سرش را به تأیید تکان می‌دهد، مرد از او می‌خواهد همراهش برود. سوار قایق می‌شوند، شروع می‌کنند به حرکت در دریای آکنده از قایقهای تغريیحی، از انواع و اندازه‌های مختلف. مرد با او حرف نمی‌زنند، انگار از آنجا دور است، شاید او هم در خیالش دیده که در کابین‌های این کشتی‌های کوچک چه رخ می‌دهد و فکر می‌کند چه خوب است آدم صاحب یکی از این‌ها باشد. گابریلا درنگ می‌کند: سرش پر از سؤال و تردید است و هر کلمه‌ی محبت‌آمیزی می‌تواند این مرد ناشناس را متفق او کند، با دادن اطلاعات ارزشمند درباره‌ی شیوه‌ی رفتار در این لحظه کمکش کند. اما آخر این مرد کی است؟ نفوذی بر گیسون دارد؟ یا فقط کارمند رده‌ی پنج است که وظیفه‌اش کارهایی از قبیل برداشتن بازیگرهای زن گمنام و بردنشان به نزد ولی نعمتش است؟
بهتر است ساکت بماند.

پنج دقیقه بعد، در کنار قایق عظیم سفیدی می‌ایستند. نام روی بدنه را می‌خوانند: سانتیاگو^۲؟

ملوانی از پله‌ها پایین می‌آید و کمکش می‌کند به عرشه برود. از اتاق نشیمن بزرگ مرکزی عبور می‌کند که ظاهراً برای مهمانی بزرگی برای آن شب آماده‌اش می‌کنند. به طرف دماغه می‌روند، جایی که استخری کوچک، دو میز با چتر آفتابی و چند مبل راحتی قرار دارد. گیسون و بازیگر معروف آنجا نشسته‌اند و در آن آغاز بعداز ظهر از آفتاب لذت می‌برند! در دلش لبخند می‌زنند و می‌گویند: «بد هم نیست که از من خوش‌شان بیاید.» اعتماد به نفس بیشتری می‌یابد، هر چند قلبش تندتر از معمول می‌زند.

1 Gabriela Shery

2 Santiago

بازیگر معروف او را از بالا تا پایین برانداز می کند و لبخند محبت آمیز و آرامش بخشی می زند. گیسون دستش را محکم و مصمم می فشد، از جایش بر می خیزد، یکی از صندلی های نزدیک تر کنار میز را می کشد و از او می خواهد بنشینند.

به کسی زنگ می زند و شماره‌ی یکی از اتاق‌های هتل را می پرسد. همان‌طور که به گابریلانگاه می کند، شماره‌ی اتاق را با صدای بلند تکرار می کند. همان است که فکرش را می کرد. اتاق هتل.
تلفن قطع می شود.

«از اینجا که رفتی، برو به این سوییت در هتل هیلتون. آنجا لباس‌های حمید حسین در اختیارت است. امشب به یک مهمانی در دماغه‌ی آنتیب^۱ دعوت داری.»

چیزی نبود که فکرش را می کرد. نقش مال او بود! و مهمانی در دماغه‌ی آنتیب، مهمانی در دماغه‌ی آنتیب!
گیسون به طرف بازیگر معروف بر می گردد.

«چه طور به نظرت می رسد؟»

«بهتر است کمی حرف‌های خودش را هم بشنویم.»
گیسون سرش را تکان می دهد و با دستش اشاره‌ای می کند که یعنی:
«کمی از خودت بگو.» گابریلا با دوره‌ی تئاتر شروع می کند و آگهی‌های تبلیغاتی که در آن‌ها شرکت کرده. متوجه می شود که آن دو نفر دیگر توجهی ندارند، باید این داستان را هزاران بار شنیده باشند. اما نمی تواند ساخت شود، سرعت حرف زدنش مدام بالاتر می رود، گمان می کند دیگر حریق برای گفتن ندارد و فرصت زندگی اش به یک کلمه‌ی درست بسته است که پیدایش

1. Cap d'Antibes

نمی‌کند. نفس عمیق می‌کشد، سعی می‌کند نشان بدهد که راحت است، می‌خواهد اصیل باشد، کمی شوخی بکند، اما نمی‌تواند از سناریویی که مدیر برنامه‌اش یادش داده در چنین لحظاتی اجرا کند، خارج شود.

دو دقیقه بعد، گیسیون حرفش را قطع می‌کند.

«عالی است، همه‌ی این‌ها در شرح سوابقت دیده بودیم و می‌دانستیم.

چرا کمی از خودت حرف نمی‌زنی؟»

بدون هشدار قبلی، مانعی درونی متلاشی می‌شود. به جای اینکه اسیر هراس بشود، حالا صدایش آرام‌تر و محکم‌تر است.

«من فقط یکی از هزاران آدم دنیا هستم که همیشه رؤیایشان این بوده که اینجا در این قایق باشند و دریا را تماشا کنند و درباره‌ی احتمال کار با دست کم یکی از شمادو نفر صحبت کنند. هردو هم این را می‌دانید، برای همین فکر نمی‌کنم حرف من چیزی را عوض کند. مجردم؟ بله. مثل همه‌ی زن‌های مجرد، مردی دوستم دارد، مردی که الان در شیکاگو منتظرم است و امیدوار است همه‌ی کارهای من غلط از آب دریاید.»

هردو می‌خندند. گابریلا کمی آرام‌تر می‌شود.

«می‌خواهم تا جایی که ممکن است بجنگم، اما می‌دانم که دیگر دارم به آخر خط می‌رسم، برای اینکه سنم کم کم دارد برای بزرگان سینما مشکل‌ساز می‌شود. می‌دانم خیلی‌ها هم استعداد یا مستعدتر از منند. من انتخاب شدم، درست نمی‌دانم چرا، اما تصمیم گرفته‌ام هرچیزی را که پیش می‌آید قبول کنم. شاید این آخرین شانس باشد، و شاید گفتن این حقیقت ازش را کم کند، اما انتخابی ندارم. تمام عمرم را با خیال این لحظه گذرانده‌ام؛ شرکت در یک تست، انتخاب شدن و فرصت کار با حرفة‌ای‌های واقعی. این لحظه پیش آمده. اگر هم کارم به همین ملاقات ختم شود، اگر هم دست خالی به خانه برگردم، دست کم می‌دانم تا همین جا هم به خاطر شرافت و استقامتم رسیده‌ام.

من بهترین دوست و بدترین دشمن خودم هستم. قبل از اینکه بیایم اینجا، فکر می کردم لیاقت هیچ یک از این ها را ندارم، نمی فهمیدم از من چه می خواهد و حتم داشتم که موقع انتخاب کاندیدایشان اشتباہ کرده اند. همزمان، بخش دیگری از قلم می گفت که دارم پاداشم را می گیرم، به خاطر اینکه دست نکشیدم، انتخابی کردم، و تا پایان نبرد رفتم.»

چشم هایش را از آن دو برگرداند – ناگهان میل عظیمی به گریه به او دست داد، اما جلو خودش را گرفت، چرا که ممکن بود یک شانتاز احساسی قلمداد شود. صدای قشنگ بازیگر معروف سکوت را شکست.

«مثل هر صنعت دیگری، اینجا هم افراد شریفی داریم که برای کار حرفه ای ارزش قایلند. من هم برای همین به اینجا بی رسانید که امروز هستم. کار گردنامان هم همین طور. ما هم یک روزی وضع الان تو را داشته ایم. می دانیم چه احساسی داری.»

تمام زندگی اش تا آن لحظه از جلو چشم هایش رژه رفت. تمام سال هایی که می گشت و پیدانمی کرد، در می زد و باز نمی شد، که درخواست می کرد و حتا یک کلمه هم جواب نمی شنید – فقط بی تفاوتی، انگار برای دنیا وجود نداشت – وقتی کسی توجه می کرد که بله، او زنده است و دست کم حقش است که چیزی بداند؛ تمام «نه» هایی که شنیده بود.

«ناید گریه کنم.» به یاد همه‌ی کسانی می افتد که به او گفته بودند دنبال رؤیایی دست نیافتنی است و اگر حالا همه چیز خوب پیش می رفت، می گفتند: «می دانستم باستعدادی!»

لب هایش به لر زه افتاد: خوشحال بود، شهامتش را داشت که نشان بدهد انسان است، شکننده است، و این در رو حش فرق عظیمی ایجاد می کرد. اگر گیسون اکنون از انتخابش پشیمان می شد، می توانست بدون هیچ حسرتی سوار قایق بشود و برگردد؛ در لحظه‌ی نبرد شهامت نشان داده بود.

به دیگران تکیه می کرد. آموختن این درس هزینه‌ی بالایی برده بود، اما سرانجام فهمیده بود که باید به دیگران تکیه کند. کسانی را می‌شناخت که به استقلال عاطفی شان می‌باليذند، اما در واقع مثل او شکننده بودند، در خفا گریه می‌کردند، اما هرگز کمک نخواسته بودند. به قاعده‌ی نانوشه‌ی «جهان از آن اقویاست» اعتقاد داشتند، که در آن « فقط قادرترین‌ها بقا می‌یابند ». اما اگر این طور بود، نوع بشر هرگز به وجود نمی‌آمد، چون به گونه‌ای از جانوران تعلق داشتند که باید برای مدت درازی از آن حفاظت می‌شد. پدرش یک بار برایش تعریف کرد که انسان‌ها فقط پس از نه سالگی به این توانایی می‌رسند که به تنها بی بقایشان را حفظ کنند، در حالی که زرافه فقط پنج ساعت لازم دارد و زنبور ظرف پنج دقیقه به استقلال می‌رسد.

با زیگر معروف می‌پرسد: «توی چه فکری هستی؟»

«اینکه لازم نیست تظاهر کنم که نیرومندم و این به شدت سبکم می‌کند. در مقطعی از زندگی همیشه مشکل ارتباط داشتم، چرا که فکر می‌کردم بیشتر از همه می‌دانم چه گونه به هدفم برسم. دوست پسرهایم از من بدشان می‌آمد و دلیلش رانمی فهمیدم. یک بار در یک تور تئاتر سرما خوردم و با اینکه می‌ترسیدم کس دیگری نقش مرابگیرد، مجبور شدم در اتفاق بمانم. غذانمی خوردم، از شدت تب هدیان می‌گفتم، پزشک خبر کردند - دستور داد به خانه برگردم. فکر می‌کردم کارم و احترام همکارانم را از دست داده‌ام. اما این اتفاق اصلاً نیفتاد: برایم گل می‌فرستادند و بهم تلفن می‌زدند و حالم را می‌پرسیدند. یکدفعه، آن‌هایی که فکر می‌کردم دشمنم هستند، همان‌ها که سرنشی زیر پروژکتورها با هم رقابت می‌کردیم، نگرانم شده بودند! یکی شان در نامه‌اش متنی را از پزشکی برایم فرستاد که برای کار به سرزمینی دور رفته بود:

«همه‌ی مانوعی بیماری را در افریقای مرکزی می‌شناسیم که به بیماری خواب مشهور است. آنچه باید بدانیم این است که بیماری مشابهی وجود

دارد که به روح حمله می‌کند و بسیار خطرناک است، چرا که بدون اینکه آدم بفهمد مستقر می‌شود. وقتی کوچک‌ترین علامت بی‌تفاوتوی و فقدان شوق در برقراری ارتباط با همنوع خود را دیدید، هشدار باشد! تنها شیوه‌ی پیشگیری از این بیماری در ک این موضوع است که وقتی مجبور می‌شویم سطحی زندگی کنیم، روح رنج می‌کشد، و بسیار رنج می‌کشد. روح به چیزهای عمیق و زیبا نیاز دارد.»

کلمات. بازیگر معروف به یاد شعر محبوب خودش افتاد، شعری که در مدرسه یاد گرفت و وقتی می‌دید زمان می‌گذرد، او را می‌ترساند: «باید دست از هر چیز دیگر بشویی، از تو خواهم خواست که من تنها و یگانه معیار تو باشم.» شاید انتخاب دشوار ترین مسئله در زندگی بشر باشد؛ وقتی آن زن بازیگر سرگذشت‌ش را می‌گفت، انگار مراحل زندگی خود او را منعکس می‌کرد.

اولین فرصت بزرگ – آن هم به لطف استعداد او به عنوان بازیگر ثنا تر. زندگی اش که در یک لحظه عوض شد، شهرت آمد، با سرعتی بیشتر از طرفیت او برای اینکه با آن تطابق کند، برای همین شروع کرد به پذیرفتن دعوت به جاهایی که نباید در آن‌ها می‌بود، و پس زدن ملاقات‌هایی که می‌توانست کمکش کند تا در زندگی حرفا‌ای اش بسیار جلوتر برود. پولی که، هر چند زیاد نبود، به او این احساس را می‌داد که هر کاری از او ساخته است. هدایای گران قیمت، سفر به دنیاهای ناشناخته، هوایی‌های شخصی، رستوران‌های لوکس، سویت‌های هتل، شیوه اتاق شاهان و ملکه‌هایی که در کودکی خیال می‌کرد. نحسین نقدها: احترام، تحسین، کلماتی که روح و قلبش را لمس می‌کرد. نامه‌هایی که از سراسر جهان می‌رسید، که او ایل یکی یکی آن‌ها را جواب می‌داد و بازن‌هایی که برایش عکس می‌فرستادند

قرار می‌گذاشت، تا اینکه پی بردادامه‌ی این روند ممکن نیست – مدیر برنامه‌اش هم این روش را توصیه نمی‌کرد و او را ممکن است در دامی بیفتند. اما حتاً امروز هم لذت خاصی می‌برد وقتی خودش را در میان طرفدارانش می‌دید که هر قدم حرفاً‌ای او را تعقیب می‌کردند، صفحات اینترنت ویژه‌ی کارش راه می‌انداختند، نشریات کوچکی منتشر می‌کردند و تمام اتفاقات زندگی او را تعریف می‌کردند – یعنی چیزهای مثبت را – و وقتی نقشی که در فیلمی بازی کرده بود، آن‌طور که باید و شاید مورد توجه قرار نمی‌گرفت، در برابر حمله‌ی مطبوعات از او دفاع می‌کردند.

و سال‌ها می‌گذرد. آنچه قبلً معجزه یا اقبالی بود که عهد کرده بود هرگز بردهاش نشود، کم کم تنها دلیل ادامه‌ی زندگی اش شده است. تا اینکه قدری جلوتر رانگاه می‌کند و دلش پایین می‌ریزد: تمام این‌ها می‌توانند روزی تمام شود. بازیگرانهای جوان‌تر از راه می‌رسند و در ازای کار بیشتر و دیده شدن، پول کمتری می‌گیرند. همیشه حرف‌هایی درباره‌ی فیلم بزرگی که از او روی پرده رفته می‌شوند و همه از آن نقل قول می‌کنند، اما او فیلم دیگر هم بازی کرده که هیچ کس درست یادش نیست.

شرایط مالی‌اش دیگر مثل قبل نیست – چون مرتکب اشتباهی شد و فکر کرد همیشه کار برایش هست، و برای همین مدیر برنامه‌اش را مجبور کرد قیمت او را گران نگه دارد. نتیجه اینکه مدام کمتر به بازی دعوتش می‌کنند، هرچند حالا دیگر نصف قیمت قبل را برای بازی در فیلم می‌خواهد. کم کم، در مانندگی اولین علایم حضورش را در جهانی بروز می‌دهد که تا آن موقع فقط نوید می‌داد و امیدبخش دست یافتن به دورتر و بالاتر و سریع‌تر بود. نمی‌تواند یکدفعه ارزش خودش را پایین بیاورد، وقتی پای قراردادی به میان می‌آید، باید بگوید: «این نقش را خیلی دوست دارم و حاضرم به هر قیمتی بازی اش کنم، حتاً اگر دستمزدش با قیمت معمولی قابل مقایسه

نباشد.» تهیه کننده‌ها و انمود می‌کنند حرفش را باور کرده‌اند. مدیر برنامه‌اش و انمود می‌کند که توانسته آن‌ها را فریب بدهد، اما می‌داند «محصول» او باید همچنان در این جور جشنواره‌ها ظاهر شود و همیشه گرفتار، همیشه ملایم و همیشه دور دست به نظر برسد – مثل اسطوره‌ها.

دستیار مطبوعاتی اش پیشنهاد می‌کند در حال نزدیک شدن به زن بازیگر مشهوری از او عکس بگیرند؛ این ماجرا می‌تواند روی جلد بعضی از مجله‌های زرد جایی باز کند. حتا با بازیگر زن هم تماس گرفته‌اند، او هم به تبلیغات اضافی احتیاج دارد – حالا تنها مسئله رسیدن لحظه‌ی مناسب در طول ضیافت شام امشب است. صحنه باید تصادفی به نظر برسد، باید مطمئن شوند که عکاسی در آن نزدیکی هست – هر چند هیچ‌یک، به هیچ شکلی، نباید «بفهمند» که کسی مراقبشان است. بعد از اینکه آن عکس منتشر شد، دوباره جایشان را در تیتر روزنامه‌ها پیدا می‌کند و آن اتفاق را تکذیب می‌کنند و می‌گویند این تجاوز به حریم خصوصی شان است، و کیل‌هایشان علیه نشریات اقامه‌ی دعوای می‌کنند و دستیاران مطبوعاتی هردو بازیگر سعی می‌کنند تا جایی که ممکن است موضوع را زنده نگه دارند.

در اساس، با وجود سال‌ها کار و شهرت جهانی، وضعش با این دختر جلو رویش خیلی فرق نمی‌کند.

«باید دست از هر چیز دیگر بشویی، از تو خواهم خواست که من تنها و یگانه معیار تو باشم.»

گیسون سکوتی را می‌شکند که در آن چند لحظه در آن سناریوی عالی قایق تفریحی، آفتاب، نوشیدنی خنک، جیغ مرغ‌های دریابی، نسیمی که گرما دور می‌کند حاکم شده است:

«فکر می کنم اول از همه دوست داری بدانی قرار است نقشت چی باشد، برای اینکه اسم فیلم مهم نیست و ممکن است تا موقع پخش عوض بشود. جوابت این است: توبا او همبازی می شوی.» به بازیگرِ معروف اشاره می کند. «بهتر بگوییم، یکی از نقش‌های اصلی. و سؤال دومت منطقاً این است که: چرا من، و نه یک بازیگر مشهور؟»
«دقیقاً.»

«جواب: قیمت. فیلمنامه‌ای که کارگردانی اش را به من سپرده‌اند، او لین فیلمی است که حمید حسین تهیه می کند، بودجه‌مان محدود است. پس یک بازیگر مشهور لازم داریم تا توجه تماشاگران را جلب کنیم، و یک بازیگر گمنام و ارزان که می خواهد لیاقت‌ش را در فیلم به نمایش بگذارد. اتفاق تازه‌ای نیست: از موقعی که صنعت سینما شروع کرد به تغییر دنیا، استودیوها این کار را می کردند تا مردم همچنان خیال کنند که شهرت و پول متراffد همند. یادم می آید وقتی بچه بودم، آن خانه‌های ویلایی عظیم را در هالیوود می دیدم و فکر می کردم بازیگرها پول زیادی درمی آورند.

دروغ است. در تمام دنیا فقط ده بیست بازیگر مشهور می توانند بگویند که پول زیادی درمی آورند. بقیه فقط با سیلی صورتشان را سرخ نگه می دارند؛ خانه‌شان را استودیو اجاره کرده، طراحان مد و جواهرفروش‌ها لباس‌ها و ماشین‌های گرانشان را برای مدت محدودی به آن‌ها قرض می دهند تا تداعی‌گر تجمل بشوند. استودیو هزینه‌ی همه‌ی زرق و برق‌هارا می دهد و بازیگرها حقوق کمی می گیرند. البته این ماجرا در مورد ایشان که اینجا با ما نشسته‌اند، صادق نیست، اما در مورد تو صدق می کند.»

بازیگر معروف نمی داند گیبسون دارد حقیقت را می گوید و واقعاً خیال می کند او هنوز از بزرگ‌ترین بازیگران جهان است یا کنایه می زند. اما فرقی ندارد، مادام که قرارداد را بینندن، تهیه کننده در لحظه‌ی آخر نظرش را عوض

نکند، فیلم‌نامه‌نویس‌ها متن را سر موعد تحویل بدهند، بودجه تأمین بشود و یک برنامه‌ی روابط عمومی عالی در کار باشد. تا حالا صدھا پروژه داشته که وسط کار قطع شده؛ بخشی از زندگی اش است. اما آخرین کارش که پخش شد، تقریباً هیچ کس به آن توجه نکرد و حالا به شدت به موقیت خیره کننده‌ای احتیاج دارد. گیبسون شرایط انجام این کار را دارد.

دختر می‌گوید: «قبول می‌کنم».

«قبل‌آمدی بر نامه‌ات حرف زده‌ایم. یک قرارداد انحصاری با ما می‌بندی. در اولین فیلم تا یک سال ۵ هزار دلار در ماه می‌گیری و باید در مهمانی‌هایی که ما می‌گوییم حاضر بشوی، بخش روابط عمومی مان تبلیغ کند، به جایی که ما دستور می‌دهیم سفر کنی و باید حرفی را بزنی که ما می‌خواهیم، نه چیزی که خودت فکر می‌کنی. روشن است؟»

گابریلا سرش را تکان می‌دهد. چه می‌تواند بگوید: که ۵ هزار دلار حقوق یک منشی در اروپاست؟ آره و نه، با خودش بود و او نمی‌خواست تردید نشان بدهد: کاملاً قواعد بازی را می‌فهمید.

گیبسون ادامه می‌دهد: «پس مثل میلیون‌ها زندگی می‌کنی و مثل ستاره‌های بزرگ رفتار می‌کنی، اما یادت نرود که هیچ کدام از این‌ها واقعی نیست. اگر همه چیز خوب پیش برود، حقوقت رادر فیلم بعدی تا ۱۰ هزار دلار بالا می‌بریم. بعد باز حرف می‌زنیم، چرا که همیشه فقط یک فکر در سرت می‌ماند: یک روز انتقام همه‌ی این‌ها را می‌گیرم.» البته مدیر برنامه‌ات پیشنهاد مارا شنیده و از پیش می‌دانست چه انتظاری داشته باشد. نمی‌دانم تو می‌دانستی یا نه.»

«مهم نیست. قصد هم ندارم انتقام چیزی را بگیرم.»

گیبسون حرف او را شنیده گرفت.

«ازت نخواستم بیایی اینجا تا درباره‌ی تست حرف بزنیم: تست خوب بود، مدت‌ها بود تستی به این خوبی نگرفته بودیم. نظر مستول انتخاب بازیگر مان هم

همین بود. خواستم بیایی تا همه چیز از اول شفاف باشد و بدانی در چه میدانی قدم می‌گذاری. خیلی بازیگرها بعد از اولین فیلم، وقتی خوب فهمیدند که دنیا زیر پاهایشان است، می‌خواهند قواعد را عوض کنند. اما دیگر قراردادها را امضا کرده‌اند و می‌دانند غیرممکن است، بعد دچار بحران افسردگی و خودورانگری و این جور چیزها می‌شوند. این روزها سیاست ما عوض شده: از اول خوب توضیح می‌دهیم قرار است چه اتفاقی بیفت. باید با دوزن زندگی کنی: اگر همه چیز خوب پیش برود، یکی‌شان کسی است که تمام دنیا او را می‌پرسند. دیگری کسی است که هر لحظه می‌داند مطلقاً هیچ قدرتی ندارد.

پس توصیه می‌کنم قبل از اینکه برای انتخاب لباس امشبт به هتل هیلتون بروی، خوب به تمام عوایق کار فکر کنی. همین که وارد آن سوییت بشوی، چهار نسخه از قرارداد حجیمی منتظر است. قبل از امضای آن تمام دنیا مال خودت است و می‌توانی با زندگی ات هر کاری که می‌خواهی بکنی. لحظه‌ای که امضایت را پای آن قرارداد بگذاری، دیگر مالک چیزی نیستی؛ ما همه چیز را تعیین می‌کیم، از روش کوتاه کردن مویت تا جاهایی که باید غذا بخوری... حتا اگر اشتها نداشته باشی. البته می‌توانی با کمک شهرت، از راه تبلیغات پول دریاوری و برای همین مردم این شرایط ما را قبول می‌کنند.»

دو مرد از جایشان برمی‌خیزند.

«از اینکه همبازی او بشوی احساس خوبی داری؟»
«ازش بازیگری عالی درمی‌آید. در لحظه‌ای که همه می‌خواهند فقط قابلیتشان را نشان بدھند، او احساساتش را نشان داد.»

گیسون کسی را صدای زند تا گابریلا را تاقایقی که باید او را به اسکله برگرداند، همراهی کند، و می‌گوید: «فکر نکن این قایق مال من است.» آن دختر پیام را به خوبی فهمیده.

۳:۴۴ بعداز ظهر

اوا می گوید: «برویم طبقه‌ی اول قهوه‌ای بخوریم.»
اما یک ساعت دیگر برنامه داریم. وضع ترافیک راهم که می‌دانی.»
«برای قهوه وقت داریم.»

از پله‌ها بالا می‌روند، به راست می‌پیچند، تا انتهای راهرو می‌روند، مأمور حراست جلو در دیگر آن‌ها را می‌شناسد و با آن‌ها احوالپرسی می‌کند. از جلو چند ویترین جواهر می‌گذرند – الماس، یاقوت، زمرد – و دوباره به طرف ایوان آفتابی طبقه‌ی اول می‌روند. آنجا، یک مارک جواهر مشهور، هر سال فضایی را برای استقبال از دوستان، چهره‌های معروف و خبرنگارها اجاره می‌کند. مبلمان خوش‌سليقه، بوشهی کامل با غذاهای منتخب که مدام پر می‌شود. پشت میزی با چتر آفتابی می‌نشینند. پیشخدمتی جلو می‌آید، آب معدنی گازدار و قهوه‌ی اسپرسو می‌خواهند. خدمتکار می‌پرسد آیا از بوشه چیزی می‌خواهند؟ می‌گویند قبل‌ناهار خورده‌اند.

دو دقیقه‌ی بعد با سفارش آن‌ها بر می‌گردد.

«همه چیز مرتب است؟»
«همه چیز عالی است.»
اوا فکر می‌کند: «همه چیز مزخرف است. به جز قهوه.»

حمید می‌داند زنش حال و هوای غریبی دارد، اما حرف زدن درباره‌ی آن رامی گذارد برای بعد. نمی‌خواهد به این موضوع فکر کند. نمی‌خواهد خطر کند و احياناً چیزی مثل «می‌خواهم ترکت کنم» بشنود. انضباط کافی برای مهار خودش دارد.

سریکی از میزهای دیگر، یکی از مشهورترین طراحان مُد جهان نشسته، با دورین عکاسی در کنارش، و نگاهی دور، مثل کسی که می‌خواهد به همه بفهماند دوست ندارد مزاحمش بشوند. هیچ کس به او نزدیک نمی‌شود و وقتی آدم بی‌احتیاطی سعی می‌کند به طرفش برود، روابط عمومی هتل، خانم مهربان ۵۰ ساله، بالاییت از او می‌خواهد که آرامش این مهمان را بر هم نزند، می‌خواهد کمی از مزاحمت مداوم مدل‌ها، خبرنگارها، مشتری‌ها و کارآفرین‌ها فارغ باشد.

اولین باری را که او را دید، به یاد می‌آورد. سال‌ها پیش بود، آن قدر دور که به ابلدیتی می‌ماند. یازده ماه بود که در پاریس بود، دوستانی در این صنعت پیدا کرده بود، درهایی را زده بود، و به لطف روابط شیخ (که می‌گفت هیچ کس را در این صنعت نمی‌شناسد، اما در موقعیت‌های مت念佛 دیگر دوستانی دارد)، در یکی از معترض‌ترین مارک‌های مُد کاری به عنوان طراح پیدا کرد. به جای اینکه فقط براساس پارچه‌های جلوش پیشترح بزند، اغلب شب تا دیر وقت در آتلیه می‌ماند و مستقل روی قطعات پارچه‌ای کار می‌کرد که از سرزمین خودش آورده بود. در این دوران دو بار از او خواستند برگردد: بار اول، وقتی خبر مرگ پدرش را شنید و فهمید پدرش شرکت خانوادگی کوچک خرید و فروش پارچه را برایش ارث گذاشت. حتا قبل از اینکه فرصت فکر داشته باشد، فرستاده‌ی شیخ به او خبر داد که کسی را به مدیریت آن کسب و کار گمارده و به مقدار کافی برای شکوفایی آن کسب و کار سرمایه‌گذاری کرده است، و مالکیت حقوقی آن همچنان به نام او می‌ماند.

پرسید دلیلش چیست، چرا که شیخ نسبت به کار او شناخت یا علاقه‌ی خاصی نشان نداده بود.

«یک شرکت فرانسوی تولیدکننده‌ی چمدان قصد دارد آنجا مستقر شود. اولین کارشان این بود که به دنبال تاجرها پارچه‌ی ما گشتند و قول دادند از آن پارچه‌ها در محصولات لوکس استفاده کنند. پس دیگر مشتری داریم، به سنت‌هایمان احترام می‌گذاریم و کنترل مواد اولیه را هم در دست داریم.»

با این خیال به پاریس برگشت که روح پدرش در بهشت است و خاطره‌اش بر زمینی که آنقدر دوستش داشت، می‌ماند. به اضافه کاری ادامه داد، طرح‌هایی با مضامین بادینشیان زد و با پارچه‌هایی که با خود آورده بود، تجربه کرد. اگر آن شرکت فرانسوی – که به شجاعت و خوش‌سیقیگی مشهور بود – به تولیدات کشور او علاقه نشان داده بود، این توجه قطعاً به‌زودی به مرکز جهان مُدنیز منتقل می‌شد و تقاضای بالایی به وجود می‌آمد. فقط مسئله‌ی زمان مطرح بود. اما ظاهراً خبرها خیلی زود می‌رسید.

یک روز صبح مدیر شرکت صدایش زد. برای اولین بار وارد آن معبد مقدس، اتاق آن طراح لباس بزرگ شد و از بی‌نظمی آنجا حیرت کرد. مجله‌های پخش‌وپلا، کاغذهای انباشته روی میز قدیمی، تعداد زیادی عکس‌های شخصی با ستاره‌ها، روی جلد مجله‌های قاب‌شده، نمونه‌های پارچه و گلدانی پر از پرهای سفید به اندازه‌های مختلف.

«کارت عالی است. نگاهی به طرح‌هایت انداختم. جایی گذاشته بودی که همه می‌توانستند ببینند. لطفاً بیشتر از این‌ها احتیاط کن؛ همیشه ممکن است فردا کسی کارش را عوض کند و ایده‌های خوب را برای مارک دیگری ببرد.»

حمید از این حس که جاسوسی اش را می‌کنند، خوش‌نشانی‌مود. اما ساکت ماند. مدیر ادامه داد:

«چرا می‌گوییم خوب است؟ چون از سرزمینی می‌آید که پوشانک مردم متفاوت است و دارند روشن سازش این پوشانک را با غرب می‌فهمند. فقط مشکل بزرگی هست: این پارچه‌ها اینجا پیدانمی‌شود. این نوع طراحی‌ها دلالت‌های مذهبی دارد؛ مُد مهم‌تر از همه، پوشش جسم است، هرچند مقصود روح را هم خیلی منعکس می‌کند.»

مدیر به طرف توده‌ی مجلات گوشه رفت، دقیقاً می‌دانست آنجا چیست، چند مجله را از زیر مجله‌های دیگر بیرون کشید که احتمالاً از بو کونیست‌ها¹ – کتابفروشانی که از زمان ناپلئون کار رود سن بساط می‌کنند – خریده بود. یک شماره از پاری مَچ² را باز کرد که عکس کریستین دیور³ روی جلدش بود.

«چه چیزی این مرد را افسانه کرد؟ اونوچ بشر رامی شناخت. در انقلاب‌های متعددی که در مُد رخ داد، یکی از آن‌ها لیاقت‌ش را داشت که دوام بیاورد: بعد از جنگ جهانی دوم، درست موقعی که به خاطر کمبود پارچه در اروپا نمی‌دانستند چه بپوشند، او لباس‌هایی خلق کرد که به پارچه‌ی زیادی نیاز داشت. با این کار، جدا از نمایش یک زن زیبای لباس پوشیده، رؤیایی برگشتن اوضاع به شکل گذشته را زنده کرد؛ بازگشت به برآزنده‌گی، فراوانی، وفور نعمت. برای این کار خیلی به او حمله کردند، اما او می‌دانست در مسیر درست است – و مسیر درست همیشه مسیر مخالف است.»

مجله‌ی پاری مَچ را درست همان‌جایی گذاشت که برداشته بود، و با مجله‌ی دیگری برگشت.

«این هم کوکوشانل⁴ است. در کودکی پدر و مادرش او را سر راه گذاشتند، خواننده‌ی سابق کاباره، از آن نوع زنانی که در زندگی فقط می‌توانند انتظار

1. bouquinistes

2. *Paris Match*

3. Christian Dior

4. Coco Chanel

داشته باشند که وضع بدتر بشود. اما او از تنها فرصتی که داشت - عشاقد پولدار - بهره گرفت و در زمان کوتاهی خودش را مهم ترین زن عالم مُد زمان خودش کرد. چه کار کرد؟ زنان دیگر را از بردگی قفسه های تنگی که مثل آلات شکنجه، قفسه های سینه را قالب می گرفت و مانع هر حرکت طبیعی می شد نجات داد. در یک چیز اشتباه کرد: گذشته اش را پنهان کرد، در حالی که کمکش می کرد افسانه هی قدر تمدن تری هم بشود - زنی که علی رغم همه چیز بقا یافت.»

نشریه راسر جایش گذاشت و ادامه داد:

«حتماً می پرسی چرا قبل از شانل این کار را نکرده بودند؟ جواب روشنی نداریم. مطمئناً سعی کرده اند - خیاطانی که در تاریخ از یاد رفته اند، برای اینکه نمی دانستند چه طور در مجموعه های شان روح زمانی خودشان را منعکس کنند. فقط استعداد یا عشاقد پولدار کافی نبود تا کار شانل آن طنین لازم را به دست بیاورد: جامعه هم باید آماده هی آن انقلاب بزرگی می شد که همزمان در جریان بود.»

مدیر مکثی کرد.

«حالا وقت مُد خاور میانه است. درست به دلیل اینکه تنش و ترسی که دنیارا در حالت تعلیق گذاشته، از منطقه هی تو می آید. من این را می دانم، چون مدیر این شرکتم. بالاخره همه چیز در ملاقات سران رنگ و رنگدانه شروع می شود.»

«بالاخره، همه چیز در ملاقات سران رنگ و رنگدانه شروع می شود.» حمید دوباره به طراح بزرگ مُد نگاه می کند که تنها در ایوان نشسته و دوربین عکاسی را کنارش بر دسته هی مبل راحتی گذاشته. شاید این طراح هم او را دیده که وارد شده، و حالا فکر می کند او آن همه پول از کجا درآورده تا رقیب اصلی او شود.

مردی که اکنون به خلاً خیره شده و وانمود می‌کند دغدغه‌ی هیچ چیزی را ندارد، هر کاری از دستش بر می‌آمد کرد تا او وارد فدراسیون نشود. خیال می‌کرد نفت دارد خرج کسب و کار او را می‌دهد، و این رقابت جوانمردانه‌ای نیست. نمی‌دانست که هشت ماه پس از مرگ پدرش و دو ماه پس از اینکه مدیر آن مارکی که برایش کار می‌کرد، به او شغل بهتری پیشنهاد کرد – هر چند قرار نبود اسمش جایی بیاید، چرا که آن شرکت برای حضور در زیر پروژکتورها و نمایش‌های خرامش، با طراح مُد دیگری قرارداد بسته بود –

شیخ به او دستور داد دوباره برگردد، این بار برای ملاقاتی شخصی.

وقتی به شهر زادگاهش برگشت، به سختی آنجا را بازشناخت. اسکلت آسمانخراش‌ها صافی پایان ناپذیر در تنها خیابان شهر تشکیل داده بودند، ترافیک غیرقابل تحمل بود، فرودگاه قدیمی در هرج و مرج کامل بود، اما ایده‌ی حاکم کم کم داشت شکل می‌گرفت: آنجا محل آرامش در میان جنگ‌ها بود، بهشت سرمایه‌گذاری در میان تشنجهای بازار مالی جهانی، چهره‌ی مرئی ملتی که دیگران آن‌همه نقد و تحقیر و در میان پیش‌داوری‌ها محصورش می‌کردند. کشورهای دیگر منطقه کم کم به شهری که در میان صحراء قد بر می‌افراشت، اعتقاد می‌یافتد و پول به سمت آنجا جریان یافته بود – اول مثل چشمِه، و بعد مثل رودی خروشان.

اما قصر هنوز همان بود، هر چند داشتند قصر خیلی بزرگ‌تری رانه چندان دور از آنجا می‌ساختند. حمید با هیجان به ملاقات شیخ رفت و گفت پیشنهاد کاری عالی گرفته و دیگر به کمک مالی احتیاج ندارد و تازه، می‌خواهد تا پیش‌آخری را که بر او سرمایه‌گذاری کرده بودند، پس بدهد.

«استعفا بده.»

حمید نفهمید. بله، می‌دانست شرکتی که پدرش برایش گذاشته بود، به نتایج خوبی رسیده، اما او رؤیاهای دیگری برای آینده‌اش

داشت. ولی نمی‌توانست دوباره با مردی که آن‌همه به او کمک کرده بود، مبارزه کند.

«در تنها ملاقاتی که داشتیم، می‌توانستم به شمانه بگویم، چرا که داشتم از حق پدرم دفاع می‌کردم که همیشه مهم تر از هر چیز دیگری در دنیاست. اما حالا باید در برابر میل حاکم سر خم کنم. اگر گمان می‌کنند پوشان را در سرمایه‌گذاری بر من هدر داده‌اند، پوشان را انجام می‌دهم. بر می‌گردم و از ارثیه‌ام مراقبت می‌کنم. اگر لازم باشد، به خاطر عزت طایفه‌ام، رؤیایم را پس می‌زنم.»

این کلمات را با صدایی محکم گفت. نمی‌توانست در برابر مردی ضعف نشان دهد که به قدرت دیگران احترام می‌گذاشت.

«نمی‌خواهم به اینجا برگردی. اگر خواستم بیایی، برای این است که دیگر هر چه را لازم است می‌دانی تا مارک خودت را راه بیندازی. این چیزی است که می‌خواهم.»

«مارک خودم را خلق کنم؟ درست فهمیده‌ام؟»

شیخ ادامه داد: «این طور که می‌بینم، مدام مارک‌های تجملی بزرگ بیشتری اینجا مستقر می‌شوند. می‌دانند دارند چه کار می‌کنند: طرز فکر و لباس پوشیدن زن‌های ما دارد عوض می‌شود. چیزی که بیشترین تأثیر را بر منطقه‌ی ما گذاشت، بیشتر از هر سرمایه‌گذاری خارجی، مُد است. با اشخاصی که از این موضوع سردرمی‌آورند حرف زده‌ام. من خودم فقط یک بادیه‌نشین پیرم که وقتی اولین ماشینم را دیدم، فکر کردم باید مثل شتر به او غذا داد.

دُوست دارم بیگانه‌ها شعرهای شاعران ما را بخوانند، موسیقی ما را گوش بدند، آوازهایی را بخوانند که نسل به نسل، سینه به سینه، از اجدادمان به ما رسیده. اما ظاهراً کسی به این موضوع علاقه ندارد. فقط یک راه هست

تا یاد بگیرند به سنت ما احترام بگذارند: همان کاری که تو می کنی. اگر از راه لباسمان ما را بشناسند، بقیه اش را هم می فهمند.»
روز بعد با گروهی سرمایه گذار خارجی ملاقات کرد. حجم قابل ملاحظه‌ای پول در اختیارش گذاشتند و مهلتی برای بازپرداختش تعیین کردند. پرسیدند آیا این چالش را قبول می کند؟ آیا برای این کار آماده است؟

حمید مهلت خواست تا فکر کند. سر آرامگاه پدرش رفت، تمام بعدازظهر را دعا کرد. شب در صحرا راه رفت، بادی را حس کرد که استخوان هایش را منجمد می کرد، و به هتلی برگشت که خارجی ها در آن اقامت داشتند. ضربالمثل عربی می گفت: «خجسته آن کسی که می تواند به فرزندانش بال و ریشه بدهد.»

او به ریشه نیاز داشت: جایی در جهان هست که در آن به دنیا می آیم، زبانی را یاد می گیریم، کشف می کیم اجدادمان چه گونه بر مشکلات غلبه می کردند. و سرانجام لحظه‌ای می رسد که باید مسئولیت این مکان را بر عهده بگیریم.

به بال احتیاج داشت. بال به ما افق های بی پایان خیال را نشان می دهد، ما را تارویا هایمان بالا می برد، به مکان های دوردست می راند. بال به ما اجازه می دهد ریشه های همنوعان را بشناسیم و از آن ها بیاموزیم.

از خدا الهام خواست و دعا کرد. دو ساعت بعد به یاد مکالمه‌ی پدرش با دوستی افتاد که از مشتریان دائمی مغازه‌ی پارچه فروشی اش بود:
«امروز صبح پسرم از من پول خواست تا گوسفند بخرد.
کمکش کنم؟»

«وضعیت اضطراری نیست. برای اینکه خواسته اش را انجام بدهی، یک هفته صبر کن.»

«اما من حالا هم می توانم کمکش کنم؛ چه فرقی می کند که یک هفته
صبر کنم؟»

«یک فرق خیلی بزرگ. تجربه‌ی من می گوید آدم‌ها فقط وقتی برای
چیزی ارزش قایلند که فرصت داشته باشند در رسیدن به آن شک کنند.»

کاری کرد که آن خارجی‌ها یک هفته صبر کنند و بعد چالش را پذیرفت.
به افرادی احتیاج داشت که به فکر پول باشند و طوری که او می گفت بر
رویش سرمایه‌گذاری کنند. به کارمندانی ترجیحاً اهل همان روستا احتیاج
داشت. یک سال دیگر وقت می خواست تا در کار فعلی اش بماند و بههمه
چه چیزی کم است.
 فقط همین.

«همه چیز در ملاقات سران رنگ و رنگدانه شروع می شود.»
دقیقاً این طور نبود: همه چیز وقتی شروع شد که شرکت‌هایی که به
دبیل گرایش‌های بازار می گشتند و به نام دفاتر کشف گرایش‌های بازار^۱
(به فرانسه، "cabinets de tendance"؛ به انگلیسی "trend adapters") مشهور بودند، پی بردنند که قشر خاصی از مردم، به بعضی مسائل بیشتر از
مسائل دیگر علاقه دارد — و این مستقیماً به مُد مربوط نمی شود. این تحقیق
براساس مصاحبه با مشتری‌ها، زیر نظر گرفتن نمونه‌ها و از همه مهم‌تر، زیر
نظر گرفتن دقیق لشکری از مردم — معمولاً بین ۲۰ تا ۳۰ سال — انجام می شد
که پاتوقشان کلوب‌های شباهه بود، در خیابان‌ها راه می رفتد و هر چیزی
را در وبلاگ‌های اینترنت می خواندند. این دفاتر هرگز به ویترین‌ها، حتا
مارک‌های معنبر، نگاه نمی کردند؛ آنچه در ویترین بود، دیگر توانسته بود
به عموم مردم دسترسی یابد و بنابراین محاکوم به مرگ بود.

1. estúdios de tendência

نوایع دفاتر گرایش دقیقاً می‌خواهند بدانند که: دغدغه یا کنجکاوی بعدی مصرف کنند گان چه خواهد بود؟ جوان‌ها که پول کافی برای خرید محصولات لوکس ندارند، مجبورند لباس‌های جدید خلق کنند. از آنجا که تمام عمرشان به کامپیوتر چسیده‌اند، علایقشان را با دیگران در میان می‌گذارند و این، خیلی وقت‌ها یک جور ویروس می‌شود و به تمام جامعه سرایت می‌کند. جوان‌ها در سیاست، ادبیات و موسیقی بر والدینشان تأثیر می‌گذارند – و نه بر عکس، آن‌طور که آدم‌های ساده‌روح خیال می‌کنند. از طرف دیگر، والدین با چیزی به نام «نظام ارزش‌ها» بر جوان‌ها تأثیر می‌گذارند. نوجوان‌ها به طور ذاتی شورشی‌اند، اما همیشه باور دارند که حق با خانواده است؛ می‌توانند به شیوه‌ی عجیب و غریب لباس پوشند و خوانند گانی را دوست دارند که زوزه می‌کشنند و گیتارهایشان را می‌شکنند – اما فقط همین. شهامت ندارند جلوتر بروند و انقلابی واقعی در آداب و رسوم به پا کنند. «در گذشته این کار را کرده‌اند. اما خوبشخانه این موج گذشت و به دریا برگشت.»

زیرا در این لحظه دفاتر گرایش نشان می‌دهند که جامعه به طرف سبکی محافظه کارانه‌تر قدم بر می‌دارد، دور از تهدید مورد نظر سافراحت‌ها^۱ (جنیش زنان در ابتدای قرن بیستم، که برای حق رأی زنان مبارزه کردند و موفق شدند)، یا هیبی‌های پشمalo و ضدبهداشت (گروهی دیوانه که اعتقاد داشتند روزی زندگی در صلح و عشق آزاد ممکن است).

مثلاً در ۱۹۶۰، جهان، در احاطه‌ی جنگ‌های خونین دوران پسااستعماری، از خطر جنگ هسته‌ای می‌ترسید و همزمان در اوج شکوفایی اقتصادی بود

۱. suffragettes: واژه‌ی انگلیسی، مشتق از واژه‌ی suffrage، به معنای حق رأی. نامی که به ویژه در بریتانیا، به اعضای جنبش به دست آوردن حق رأی برای زنان، به رهبری ایمیلین پنکرسست اطلاق می‌شد و بعدها عمومیت یافت و هر جنبش حق رأیی با این نام خطاب می‌شد. م.

و نومیدانه به کمی شادی نیاز داشتند؛ همان‌طور که کریستین دیور فهمید امید به بازگشت برکت، در زیاده‌روی در مصرف پارچه نهفته است، طراحان مُد به دنبال ترکیبی از رنگ‌هایی بودند که روحیه‌ی عمومی را بالا ببرد؛ به این نتیجه رسیدند که قرمز و بنفش می‌توانند همزمان هم آرام کنند و هم به هیجان بیاورند.

چهل سال بعد، نگاه جمعی کاملاً عوض شده بود؛ جهان دیگر نه در تهدید جنگ، که در خطرات جدی زیست‌محیطی به سر می‌برد؛ طراحان مُد رنگ‌مايه‌های تداعی گر طبیعت را به کار می‌بردند، مانند شن‌های بیابان، جنگل، آب دریا. بین این دوره و دوره‌ی بعد، گرایش‌های متنوعی سربرآورد و محو شد؛ فرهنگ داروهای روان‌گردان، فوتوریسم، آریستوکراسی، نوستالژی.

پیش از اینکه مجموعه‌های بزرگ لباس و آرایه را تعریف کنند، دفاتر گرایش بازار، دیدگاهی عمومی از وضع روحی جهان عرضه می‌کنند. و فعلاً به نظر می‌رسد کانون دغدغه‌ی انسان – علی‌رغم جنگ‌ها، گرسنگی در افریقا، تروریسم، بی‌توجهی به حقوق بشر، تکبر برخی ملت‌های توسعه‌یافته – این است که باید زمین بیچاره‌مان را از تهدیدهای متعددی که جامعه برایش خلق کرده، نجات بدھیم.

«محیط زیست. نجات زمین. چه مسخره.»

حمید می‌داند جنگ علیه ناهشیار جمعی راه به جایی نمی‌برد. رنگ‌ها، آرایه‌ها، پارچه‌ها، اقدامات به اصطلاح خیریه‌ی آبر طبقه، کتاب‌های منتشر شده، آهنگ‌های رادیو، فیلم‌های مستند سیاستمداران سابق، فیلم‌های جدید، موادی که برای ساخت کفش به کار می‌رود، نظام‌های تأمین سوخت اتومبیل،

۱. به علت اهمیت بار معنایی این واژه‌ها، معادل فارسی به کار نرفته است. م.

عرض حال برای نمایندگان مجلس‌ها، اوراق قرضه‌ای که بانک‌های بزرگ جهان می‌فروختند، همه ظاهراً فقط بر یک چیز متمرکز بود: نجات زمین. یک شبه ثروت‌هایی به وجود می‌آید، شرکت‌های بزرگ چندهمیتی دارند به خاطر اقدامی کاملاً ارتباط با این موضوع، فضایی در رسانه‌ها پیدا می‌کنند، سازمان‌های غیردولتی بدون هیچ محظوظ اخلاقی می‌توانند بیانیه‌هایی در کانال‌های قدرتمند تلویزیونی پخش و میلیون‌ها دلار اعانه جمع کنند، چون انگار همه فقط نگران سرنوشت زمینند.

هربار که در روزنامه‌ها یا مجلات می‌خواند که سیاستمداران همیشگی، از گرم شدن زمین یا نابودی محیط زیست به عنوان سکویی برای مبارزات انتخابی شان استفاده می‌کردند، فکر می‌کرد:

«چه طور می‌توانیم این قدر متکبر باشیم؟ زمین همواره از ما قوی‌تر بوده و هست و خواهد بود. نمی‌توانیم نابودش کنیم؛ اگر مرز مشخصی را پشت سر بگذاریم، زمین نابودی کامل ما را از سطح خودش بر عهده می‌گیرد و به هستی ادامه می‌دهد. چرا نمی‌گویند که نگذاریم زمین مارا نابود کند؟» چرا که «نجات زمین» احساس قدرت و عمل و شرافت را منتقل می‌کند. اما «نگذاریم زمین ما را نابود کند» می‌تواند ما را به نومیدی، ناتوانی، بُعد واقعی ظرفیت ناچیز و محدودمان سوق بدهد.

به هر حال این چیزی بود که گرایش‌ها نشان می‌داد و مُد باید خودش را با خواسته‌های مشتریان تطبیق بدهد. کارخانه‌های رنگ حالاً گرفتار بهترین رنگ‌مايه‌ها برای کلکسیون بعدی هستند. کارخانه‌های نساجی به دنبال نخ طبیعی‌اند، سازندگان آرایه‌هایی مانند کمربند، کیف، عینک و ساعت، هر کاری می‌کنند تا خودشان را تطبیق بدهند – یا دست کم وانمود کنند که تطبیق می‌دهند، در بروشورهای تبلیغاتی از کاغذهای بازیافتی استفاده می‌کنند تا نشان بدهند تلاش عظیمی برای حفظ محیط زیست کرده‌اند. تمام

این‌ها را طراحان بزرگ مُد در بزرگ‌ترین جشنواره‌ی مُدنشنان می‌دادند که به روی عموم مردم بسته بود و نام و سوشهانگیز *Première Vision* (نگاه اول) را داشت.

از آنجا به بعد، هر طراحی موقع کار بر مجموعه‌ی جدیدش، خلاقیتش را به کار می‌گرفت و همه احساس می‌کردند که مُد کاملاً خلاق، اصیل و متفاوت است. اصلاً این طور نبود. همه دقیقاً از گفته‌های دفاتر گرایش بازار تبعیت می‌کردند. هرچه اهمیت آن مارک بیشتر بود، میل به خطر کردن کمتر می‌شد، چرا که شغل صدھا هزار نفر در سراسر جهان به تصمیمات گروه کوچکی بستگی داشت: اَبْ طبقه‌ی مُد، که دیگر از تظاهر به اینکه هر شش ماه یک بار چیز متفاوتی می‌فروشد، خسته شده بود.

نخستین طرح‌ها را «نوایغ در کنشده» می‌زدند که در رؤیایشان روزی را می‌دیدند که نامشان بربچسب لباسی درج شود. با شور و شوق شش تا هشت ماه کار می‌کردند، ابتدا فقط از مداد و کاغذ استفاده می‌کردند، بعد پیش نمونه‌هایی با مواد ارزان تهیه می‌کردند تا مدل‌ها با آن‌ها عکس بگیرند و مدیران آن‌ها را تجزیه و تحلیل کنند. از هر صد پیش نمونه، حدود بیست تا رابرای نمایش مُد بعدی انتخاب می‌کردند. اصلاحاتی انجام می‌شد: دگمه‌های جدید، برش‌های متفاوت در آستین‌ها، انواع متعدد دوخت. باز هم عکس – این بار با مدل‌های نشسته، دراز کش، در حال راه رفتن – و اصلاحات بیشتر، چون نظراتی از قبیل «فقط به درد مانکن‌های روی پیست خرامش» می‌خورد، می‌توانست یک مجموعه‌ی کامل را نابود کند و اعتبار آن مارک را به خطر بیندازد. در این فرایند، بعضی از آن «نوایغ در کنشده» را با قساوت به خیابان می‌انداختند، بدون اینکه دستمزد یا خساره‌ی به آن‌ها بدهند، چرا که همیشه آنجا کارآموز بودند و حق و حقوقی نداشتند. بالستعداد ترها

باید بارها مخلوقاتشان را مرور می کردند و کاملاً آگاه می بودند که آن مدل، هر چه هم موافقیت به دست آورد، فقط نام آن مارک ذکر می شود. همه قسم می خورند که روزی انتقام بگیرند. همه به خودشان می گویند که فروشگاه خودشان را باز می کنند و سرانجام همه آن ها رامی شناسند. اما لبخند می زنند و به کار ادامه می دهنند، انگار بسیار هیجان زده اند که انتخاب شده اند. و در حینی که مدل های نهایی لباس انتخاب می شود، عذر عده می پیشتری رامی خواهند و عده می دیگری را استخدام می کنند (برای مجموعه می بعدی)، و سرانجام نوبت انتخاب پارچه می رسد، برای تولید لباس هایی که قرار است در نمایش مُد عرضه شوند.

و ادعایی کنند که اولین بار است این لباس ها را به کسی نشان می دهنند، که البته بخشی از افسانه است.

چرا که در این مقطع، خرد و فروش های تمام جهان، قبل اعکس مدل های لباس ها را در تمام وضعیت های ممکن دارند و جزئیات آرایه ها، نوع بافت، قیمت پیشنهادی و محل سفارش را دقیقاً می دانند. بسته به حجم و میزان اهمیت آن مارک، تولید انبوه این «مجموعه می جدید»، در مناطق مختلفی در جهان شروع می شود.

سرانجام روز بزرگ فرامی رسد - به عبارت بهتر، سه هفته ای که شروع عصر جدیدی را نشان می دهد (که، همان طور که همه می دانند، فقط شش ماه طول می کشد). از لندن شروع می شود، از میلان می گذرد و به پاریس ختم می شود. خبرنگاران سراسر جهان دعوت می شوند، عکاسان سرگرفتن جای بهتر دعوا می کنند، همه چیز در خفا می ماند، روزنامه ها و نشریات صفحات و صفحات بیشتری را به تازه ها اختصاص می دهند، زن ها به شوق می آیند، مرد ها با تحقیر به چیزی نگاه می کنند که به نظرشان فقط یک «مُد» است و فکر می کنند کاش می شد این چند هزار دلار را نگه دارند و

خرج چیزی نکنند که برای آن‌ها اصلاً مهم نیست، ولی برای زن‌هایشان نماد بزرگ‌گ ابر طبقه است.

یک هفته بعد، آن چیزی که به عنوان انحصار مطلق عرضه شده بود، در فروشگاه‌های سراسر جهان حضور دارد. هیچ کس نمی‌پرسد چه گونه به آن سرعت سفر کرده و در این مدت کوتاه تولید شده است. اما افسانه از واقعیت مهم تر است.

مشتریان توجه نمی‌کنند که مدد برای آنانی خلق شده که از مددی‌ای پیش‌اپیش موجود تبعیت می‌کنند. که انحصار فقط دروغی است که خودشان می‌خواهند باور کنند. که بخش عظیمی از مجموعه‌های منتخب در نشریات تخصصی، به شرکت‌های مشترک‌المنافع عظیم مخصوص‌الات تجملی تعلق دارد که با آگهی‌های تمام صفحه‌شان به نشریات و روزنامه‌های روزی و بقا می‌بخشنند.

البته استثنایایی وجود دارد، و بعد از چند سال مبارزه، حمید حسین یکی از آن‌هاست. وقدرت او در همین نهفته است.

می‌بیند که اراده باره تلفن همراهش رانگاه می‌کند. عادت ندارد این کار را بکند. در واقع از آن دستگاه متفرق است، شاید برای اینکه او را به یاد گذشته‌اش می‌اندازد، دورهای از زندگی اش که حمید هرگز راهی برای پی بردن به جزئیات آن ندارد، چون عادت ندارند موضوع را مطرح کنند. دوباره به طراح مدد نگاه می‌کند.

کاش می‌شد همه چیز از ملاقات سران رنگ و رنگدانه شروع شده باشد و به جلسه‌ی نمایش مدد ختم شود. اما این طور نیست.

او و مردی که اکنون تنها نشسته بود و بر افق فکر می‌کرد، اولین بار در «نگاه اول» با هم ملاقات کردند. حمید هنوز در مارک بزرگی کار می‌کرد که

او را به عنوان طراح استخدام کرده بود، هر چند شیخ دیگر لشکر کوچک یازده نفرهای را راه انداخته بود تا ایده‌ی استفاده از مُد به عنوان روشی برای نشان دادن دنیا، دین و فرهنگ او را تحقق بیخشند.

حمید گفت: «بیشتر اوقات اینجا نشسته‌ایم و برایمان توضیح می‌دهند که چه طور می‌شود چیزهای ساده را به شکلی بسیار پیچیده عرضه کرد.» در بخش غرفه‌های پارچه‌های تازه، فناوری‌های انقلابی، رنگ‌هایی که دو سال بعد قرار بود به کار برود و آرایه‌های باز هم تجملی‌تر می‌گذشتند – قلاclub‌های پلاتینی کمربند، کیف پول‌های مخصوص کارت‌های اعتباری که با فشار یک تکمه باز می‌شد، دستبند‌هایی که می‌شد آن‌ها را به صورت میلیمتری با حلقه‌ای برلیان نشان تنظیم کرد. دیگری او را از بالا تا پایین برانداز کرد.

«دنیا همیشه پیچیده بوده و پیچیده می‌ماند.»

«فکر نمی‌کنم. اگر یک روز لازم بشود محل کار فعلی ام را ترک کنم، کسب و کار خودم را راه می‌اندازم – که دقیقاً برخلاف تمام این چیزهایی می‌شود که الان می‌بینیم.»
خیاط خنديل.

«این دنیا را که می‌شناسید. تا حالا اسم فدراسیون را شنیده‌اید، نه؟ غریبه‌ها را خیلی خیلی بهزحمت به آن راه می‌دهند.»

(Fédération Française de la Couture فدراسیون فرانسوی خیاطی)،

از بسته‌ترین باشگاه‌های دنیا بود. فدراسیون تعیین می‌کرد چه کسی در هفته‌ی مُد پاریس شرکت کند یا نکند، فدراسیون رفتار شرکت کننده‌ها را دیکته می‌کرد. در سال ۱۸۶۸ تأسیس شده بود و قدرت عظیمی داشت: فدراسیون نام تجاری *Haute-Couture* (اوت کوتور به معنی خیاطی عالی) را ثبت کرد و دیگر هیچ کس نمی‌توانست بدون خطر تعقیب قانونی از این نام استفاده

کند. ده هزار نسخه از بروشور رسمی دو واقعه‌ی بزرگ سالانه را منتشر می‌کرد، تصمیم می‌گرفت دو هزار اعتبارنامه‌ی خبرنگاران سراسر جهان چه‌گونه توزیع شود، خریداران بزرگ را انتخاب می‌کرد، محل نمایش را بسته به اهمیت طراح مُد – انتخاب می‌کرد.

حمید جواب داد: «می‌دانم،» و آن مکالمه را همانجا ختم کرد. احساس می‌کرد مردی که آنجا دارد با او صحبت می‌کند در آینده طراح بزرگی می‌شود. این را هم فهمید که آن‌ها هرگز با هم دوست نخواهند شد.

شش ماه بعد، همه‌چیز برای ماجراجویی بزرگ او آماده بود – از کارشن استعفای داد و اولین فروشگاهش را در خیابان سن‌ژرمن دِپره^۱ گشود و تا اوج توانش شروع کرد به مبارزه. در نبردهای زیادی شکست خورد. اما یک چیز را می‌فهمید: نمی‌توانست در برابر استبداد شرکت‌هایی سر خم کند که گرایش‌های مُدرادیکته می‌کردند. باید اصلیل می‌بود، و موفق شد؛ برای اینکه سادگی بادیه‌نشینی‌ها و حکمت صحرارا داشت و تجربه‌ی بیش از یک سال کارآموزی در مارکی معتبر، همکاری افرادی متخصص در امور سرمایه‌گذاری، و پارچه‌های مطلقاً اصلیل و ناشناخته‌ای از سرزمینش.

دو سال بعد، پنج شش فروشگاه در تمام کشور باز کرد و فدراسیون هم او را پذیرفت – نه فقط به خاطر استعدادش، بلکه به خاطر روابط شیخ، که فرستاده‌هایش باشد و حدت درباره‌ی انحصار شعب شرکت‌های فرانسوی در کشورش مذاکره می‌کردند.

و در حینی که آب در زیر پل جاری بود، مردم نظرشان را عوض کردند، رؤسای جمهوری انتخاب شدند یا دوره‌شان را تمام کردند، فناوری تازه پیروان بیشتری یافت، اینترنت شروع کرد به سیطره یافتن بر ارتباطات جهانی،

1. Saint-Germain des Prés

نظر عموم مردم در تمام شاخه‌های فعالیت انسانی شفافیت بیشتری یافت و تجمل و زرق و برق دوباره میدان از دست رفته‌اش را در دست گرفت. کارش رونق گرفت و در تمام جهان گسترش یافت: دیگر فقط مُد نبود، شامل آرایه، اثایه، محصولات زیبایی، ساعت، و پارچه‌های انحصاری نیز بود.

حمید حالا صاحب یک امپراتوری بود و تمام کسانی که بر رؤیای او سرمایه‌گذاری کرده بودند، از سود سهامی که به سهامداران پرداخت می‌شد، سخاوتمندانه پاداش می‌گرفتند. او همچنان بر بخش اعظمی از موادی که شرکت‌هایش تولید می‌کردند شخصاً نظارت داشت، در مهم‌ترین جلسات عکاسی شرکت می‌کرد، دوست داشت بیشتر مدل‌ها را خودش طراحی کند، دست کم سه بار در سال به صحراء سفر می‌کرد، بالای گور پدرش دعایی کرد و به حرف‌های شیخ گوش می‌داد. حالا چالش تازه‌ای در پیش داشت: تولید یک فیلم.

به ساعتش نگاه می‌کند. به اوا می‌گوید وقت رفتن است. اوا می‌پرسد یعنی این قدر مهم است؟

«این قدر مهم نیست. اما می‌خواهم آنجا باشم.»
او از جایش بلند می‌شود. حمید آخرین نگاه را به خیاط تنها و مشهوری می‌اندازد که به دریای مدیترانه چشم دوخته است، دور از همه چیز.

۷: بعدها ظهر

در جوانی، آدم‌ها همه رؤیای مشابهی دارند: نجات دنیا. بعضی‌ها خیلی زود این رؤیا را فراموش می‌کنند و به این نتیجه می‌رسند که کارهای مهم‌تری وجود دارد، مثل تشکیل خانواده، پول درآوردن، سفر و یاد گرفتن یک زبان خارجی. اما عده‌ای هم به این نتیجه می‌رسند که می‌شود در فرایندی شرکت کرد که شاید بتواند در جامعه و دنیا یی که به نسل‌های آینده تحویل می‌شود، تفاوتی ایجاد کند و شروع می‌کنند به انتخاب شغل: سیاستمداران (در اول همیشه می‌خواهند به جامعه کمک کنند)، فعالان اجتماعی (که اعتقاد دارند جنایت ناشی از اختلاف طبقاتی است)، هنرمندان (که معتقدند همه چیز از دست رفته و باید از صفر شروع کرد) و... پلیس‌ها.

ساوی کاملاً اعتقاد دارد که می‌تواند بسیار مفید باشد. بعد از خواندن رمان‌های پلیسی متعدد، خیال می‌کرد که جای بدھا همیشه پشت میله‌های زندان است و جای خوب‌ها زیر آفتاب. با شور و شوق در دانشکده‌ی پلیس درس خواند، در امتحان‌های نظری نمرات عالی گرفت، بدنش را آماده کرد تا در برابر وضعیت‌های خطر آماده باشد، یاد گرفت با دقیق شلیک کند، هر چند هر گز قصد نداشت کسی را بکشد.

سال اول فکر می کرد که دارد واقعیت آن حرفه را می آموزد – همکارانش از حقوق پایین گله می کردند، از ناکارآمدی عدالت، از پیش داوری اقوام در مورد کارشناس، و از غیبت تقریباً کامل حادثه در زمینه فعالیتشان. با گذشت زمان، زندگی و گله‌ها تقریباً همان طور ادامه داشت، اما فقط یک چیز زیاد شد.

کاغذبازی.

گزارش‌های پایان‌نایپذیر درباره‌ی اینکه فلان اتفاق کجا، چه گونه و چرا افتاده است. یک مورد ساده‌ی قرار دادن سطل زباله در محل ممنوع، مستلزم این بود که سوژه‌ی مورد نظر را به دنبال مقصربورسی کنند (همیشه سرنخی مثل پاکت نامه یا بليت هوایپما وجود داشت)، از منطقه عکس‌برداری کنند، باقت کروکی بکشند، مقصرا شناسایی کنند، یک بازجویی دوستانه، بعد یک بازجویی دوم بالاییست کمتر، و اگر خاطر گمان می کرد تمام این ماجرا مزخرفاتی پایان‌نایپذیر است، او را به دادسرامی فرستادند، شهادت می دادند، و بعد صدور حکم و انجام اقدامات لازم توسط وکلای کارکشته.

آخرش ممکن بود دو سال طول بکشد تا آن فرایند، سرانجام و به صورت نهایی، بایگانی شود، بدون اینکه برای هیچ کدام از دو طرف دعوا نتیجه‌ای داشته باشد.

جرائم قتل بسیار نادر بود. آمارهای اخیر نشان می داد که بخش اعظم اتفاقات کن، مربوط به اختلافات میان پسرهای ثروتمند در کلوب‌های شب گران، سرقت از آپارتمان‌هایی که فقط تابستان‌ها از آن‌ها استفاده می شد، تخلف‌های رانندگی، اتهام فعالیت‌های غیرقانونی مخفی و اختلافات زناشویی بود. البته باید از این موضوع خیلی رضایت می داشت – در دنیایی که مدام متشنج تر می شد، جنوب فرانسه واحدهای صلح بود، حتا در دورانی که هزاران خارجی به آنجا هجوم می آوردند تا از ساحل استفاده کنند یا خرید و فروش

فیلم کنند. پارسال او مسئول رسیدگی به چهار قضیه‌ی خودکشی بود (که به معنای تایپ کردن، تکمیل و امضای شش هفت کیلو کاغذ بود) و دو ... دو مورد منحصر به فرد ضرب و شتم منجر به مرگ.
در عرض فقط چند ساعت، آمار یک سال تمام پرشده بود. چه خبر بود؟

محافظه‌های قربانی حتا قبل از دادن شهادت‌نامه ناپدید شده بودند—وساؤی به خاطر سپرد همین که وقت شد، توبیخ‌نامه‌ای برای پلیس‌های مسئول قضیه بنویسد. بالاخره، گذاشته بودند تنها شهود واقعی آن پیشامد فرار کنند—برای اینکه زنی که در سالن انتظار بود، مطلقاً چیزی نمی‌دانست. در کمتر از دو دقیقه فهمید که آن زن، موقع پرتاب دارت زهر آگین، دور از محل بوده و فقط می‌خواست از آن موقعیت برای نزدیک شدن به آن موزع مشهور فیلم استفاده کند.

پس تنها کاری که برایش می‌ماند، خواندن کاغذهای بیشتر است.

در سالن انتظار بیمارستان نشسته، با دو گزارش پیش رویش. اولی را پزشک کشیک نوشته و فقط از دو برگ با جزئیات فنی کسل کننده تشکیل شده که آسیب‌های واردہ به جسم مردی را توضیح می‌دهد که الان در بخش مراقبت‌های ویژه بیمارستان بستری است: مسمومیت در اثر سوراخ شدن ناحیه‌ی لومبار چپ، ناشی از ماده‌ای ناشناخته، که هم اکنون در حال تجزیه در آزمایشگاه است، با استفاده از سوزنی که ماده‌ی سمی را وارد جریان خون کرده است. تنها ماده‌ای که در فهرست زهرها طبقه‌بندی شده و می‌تواند چنان واکنش سریع و مرگباری را ایجاد کند، استریکنین^۱ است،

1. estricnina

اما استریکنین در بدن تشنج و اسپاسم ایجاد می‌کند. آن طور که نگهبان‌ها می‌گفتند و پزشکیاران و زن حاضر در سالن انتظار نیز تأیید کردند، چنین علایمی بروز نکرده است. بر عکس، فلچ فوری عضلانی مشاهده شده است، با قفسه‌ی سینه که جلو افتاده و قربانی را توانسته‌اند بدون جلب توجه بقیه‌ی مهمانان از آنجا ببرند.

گزارش دیگر که خیلی کامل‌تر است، از طرف EPCTF (ستاد سران پلیس اروپا^۱) است که هر قدم قربانی را از لحظه‌ی قدم گذاشتن به خاک اروپا زیر نظر گرفته بود. مأموران نوبت عوض می‌کردند، اما در لحظه‌ی حادثه، قربانی زیر نظرِ مأموری سیاهپوست اهل گوادالوپ بوده که ظاهري جامائیکایی داشته است.

«و با وجود این، فردی که مستول توجه به او بوده، چیزی ندیده است. در واقع، در لحظه‌ای که این اتفاق افتاده، مردی بالیوان آب آناناس در دست، میدان دید او را مسدود کرده است.»

هر چند قربانی رابطه‌ای با پلیس نداشت و به عنوان یکی از انقلابی‌ترین موزغان فیلم امروز در صنعت سینما شهرت داشت، کسب و کار او فقط پوششی برای کاری بسیار پرسود‌تر بود. بنابراین گفته‌های یوروپیل (پلیس اروپا)، جاویتز وايلد تا پنج سال پیش در صنعت سینما تهیه‌کننده‌ای درجه دو بود، اما همان موقع، یکی از کارتل‌های توزیع کوکائین در خاک امریکا با او تماس گرفت تا برای آن‌ها پول‌شویی کند.

«دارد کم کم جالب می‌شود.»

برای اولین بار ساوی از چیزی که می‌خواند خوشش می‌آید. شاید قضیه‌ی مهمی در دستانش باشد، دور از روزمرگی مشکلات با سلطه‌های زباله، دعواهای زناشویی، دزدی از آپارتمان‌های کرایه‌ای و آن دوقتل در سال.

سازوکار را می‌شناسد. منظور آن گزارش را می‌داند. قاچاقچی‌ها از راه فروش محصولشان ثروت عظیمی به جیب می‌زنند، اما از آنجا که نمی‌توانند منشأ آن ثروت را ثابت کنند، هر گز نمی‌توانند حساب بانکی باز کنند، آپارتمان و ماشین و جواهرات بخربند، سرمایه‌گذاری کنند، مقادیر زیاد پول را از کشوری به کشور دیگر منتقل کنند – چرا که دولت می‌پرسد: «چه طور توانتی این قدر پولدار بشوی؟ این همه پول را از کجا آورده‌ای؟»

برای غلبه بر این مانع، از سازوکاری مالی به نام «پولشویی» استفاده می‌کنند. به عبارت دیگر، تبدیل سود مجرمانه، به منابع مالی فعل و معتر که می‌تواند بخشی از نظام اقتصادی شود و بیشتر هم پول بسازد. منشأ این اصطلاح را به آل کاپون^۱، گانگستر امریکایی نسبت می‌دهند که در شیکاگو زنجیره‌ی لباسشویی‌های سانیتری را خرید و از راه آن، پولی را که از فروش غیرقانونی مشروبات الکلی در دوران قانون منع این مشروبات در امریکا به دست می‌آورد، به بانک می‌سپرد. بدین ترتیب، اگر کسی می‌پرسید چه طور این قدر پولدار شده، همیشه می‌توانست بگوید:

«مردم بیشتر از همیشه دارند لباس‌هایشان را می‌شویند. خوشحالم که در این زمینه سرمایه‌گذاری کردم.»

ساوی فکر کرد: «همه کار را دقیق انجام داد. فقط یادش رفت مالیات بر درآمد شرکتش را اعلام کند.»

«پولشویی» فقط به درد مواد مخدر نمی‌خورد، به مقاصد دیگری هم به کار می‌آید: سیاستمدارانی که از راه صدور صورتحساب‌های غیرواقعی کمیسیون دریافت می‌کنند، تروریست‌هایی که می‌خواهند در نقاط مختلف جهان منابع مالی عملیاتشان را تأمین کنند، شرکت‌هایی که قصد دارند

1. Al Capone

(مخازن‌های نظافت بهداشتی). Sanitary Cleaning Shops. ۲

سود و زیان سهامداران را مخفی کنند، افرادی که فکر می‌کنند مالیات بر درآمد اختراعی ناپذیرفتی است. قدیم‌ها کافی بود حسابی شماره‌دار در یک کشور بهشت مالیاتی باز کنند، اما دولت‌ها شروع کردند به تصویب یک سری قوانین همکاری متقابل و این سازوکار باید خود را با شرایط جدید تطبیق می‌داد.

اما یک چیز قطعی بود: جنایتکاران همیشه چندین قدم جلوتر از مقامات مالیاتی هستند.

اکنون چه طور عمل می‌کرد؟ به شیوه‌ای برازنده‌تر، پیچیده و خلاق. تنها چیزی که لازم داشتند، پیروی از سه گام واضح و قطعی بود – جابه‌جایی، سرپوش گذاری و جمع‌آوری. گرفتن چندین پرتقال، گرفتن یک آب پرتقال، و عرضه‌ی آن بدون اینکه منشأ میوه‌ها مورد سوء‌ظن قرار گیرد.

گرفتن آب پرتقال نسبتاً آسان است: با یک سلسله حساب، مقادیر اندک مالی را در سیستم‌های استادانه‌ی کامپیوترا، بارها از بانکی به بانک دیگر انتقال می‌دهند، به طوری که پول می‌تواند در مقادیر کم حرکت کند و بعد یک جا جمع شود. مسیر حرکت آن قدر پیچایچ است که تقریباً ردگیری پیام‌های الکترونیکی آن غیرممکن است. بله، برای اینکه از لحظه‌ای که پول در بانک سپرده می‌شود، دیگر کاغذ نیست و به رمزهای دیجیتال متشكل از دو عدد ۰ و ۱ مبدل می‌شود.

ساوی به حساب بانکی اش فکر می‌کند؛ فارغ از مبلغی که در حسابش دارد – که زیاد نیست – دارایی اش در اختیار گدھایی است که در سیم‌ها حرکت می‌کنند. اگر ناگهان تصمیم می‌گرفتند نظام تمام بایگانی‌ها را عوض کنند چه می‌شد؟ و اگر برنامه‌ی جدید عمل نمی‌کرد؟ چه طور ثابت می‌کرد فلان قدر پول دارد؟ چه طور می‌تواند این صفرها و یک‌هارا به چیزی قطعی تر مثل خانه یا خرید در سوپرمارکت مبدل کند؟

کاری از دستش برنمی‌آید: در اختیار سیستم است. اما تصمیم می‌گیرد همین که از بیمارستان خارج شد، به یک دستگاه خودپرداز برود و گزارش حسابش را بگیرد. در سرسیدهش می‌نویسد: از حالا به بعد، باید هر هفته این کار را بکنی، این طوری اگر فاجعه‌ای در دنیا اتفاق بیفت، همیشه یک مدرک کاغذی داری.

کاغذ باز همین کلمه، برای چه دارد این طور هذیان‌گویی می‌کند؟
بله، پول‌شویی.

برمی‌گردد به مرور دوباره‌ی آنچه درباره‌ی پول‌شویی می‌داند. آخرین قدم از همه آسان‌تر است؛ پول دوباره در یک حساب محترم تجمع می‌یابد، مثل حساب یک شرکت سرمایه‌گذاری در خرید و فروش املاک، یا یک منبع سرمایه‌گذاری در بازار پول و سرمایه. اگر دولت با همان سؤال قبلی از راه برسد که «از کجا این پول را آوردی؟»، توضیحش راحت است: از سرمایه‌گذاران کوچکی که به محصول ما اعتقاد دارند. از آنجا به بعد می‌تواند بر عملیات دیگر، زمین، هوایپما، لوازم تجملی، خانه‌های استخردار، کارت‌های اعتباری با اعتبار نامحدود سرمایه‌گذاری کند. شرکای این شرکت‌ها همان کسانی هستند که در اول در خرید دارو و اسلحه و هر چیزی که کسب و کار غیرقانونی محسوب می‌شود، سرمایه‌گذاری کرده‌اند. اما این پول تمیز است؛ هرچه باشد، در هر جامعه‌ای می‌توان میلیون‌ها دلار در بازار بورس یا در خرید و فروش زمین به جیب زد.

فقط قدم اول می‌ماند که از همه دشوارتر است: «این سرمایه‌گذاران کوچک کی هستند؟»

و اینجاست که خلاقیت جنایی وارد می‌شود. «پرتقال»‌ها کسانی هستند که با پول وام گرفته از یک «دوست»، در کازینوهای کشورهایی بازی می‌کنند که

نظرارت بر میزان قمار خیلی کمتر از فساد موجود است: برای هیچ کس ثروتمند شدن ممنوع نیست. در این مورد توافق‌هایی قبلي با مالکان کازینو صورت می‌گیرد و درصدی از پولی را که روی میز جابه‌جا می‌شود، دریافت می‌کنند. اما بازیگر-شخصی کم درآمد-می‌تواند روز بعد مبلغ قابل توجهی را که به بانک می‌سپرد، برای بانکش توجیه کند.

بخت.

وروز بعد، تقریباً تمام این پول را به حساب آن «دوست» منتقل می‌کند که به او وام داده، و خودش درصد ناچیزی بر می‌دارد.

قدیم‌ها، روش مرجح، خرید رستوران بود – که می‌توانست پول زیادی از راه غذاهایش به دست آورد و بدون برانگیختن سوء‌ظن، پولش را در بانک بگذارد. حتاً اگر کسی از آنجا می‌گذشت و میزها را کاملاً خالی می‌دید، نمی‌شد ثابت کرد که هیچ کس آن روز آنجا غذا نخورده. اما حالا با رشد صنعت تفریح، فرایند بسیار خلاق‌تری رشد کرده است. بازار همیشه غیرقابل سنجش، بدون قانون، غیرقابل درک هنر!

مثال‌آزن و شوهری کم درآمد از طبقه‌ی متوسط، قطعاتی را به حراج می‌گذاشتند که ارزش زیادی داشت و ادعا می‌کردند آن‌ها را در زیرزمین خانه‌ی پدربرزگشان پیدا کرده‌اند. آن قطعات را به قیمت زیادی می‌خریدند و هفته‌ی بعد آن‌ها را به قیمتی ده تا بیست برابر قیمت اولیه، به گالری‌های تخصصی می‌فروختند. «پرتقال» راضی بود و به خاطر سخاوت سرنوشت، از خدایان تشکر می‌کرد، پول را در حسابش می‌گذشت و تصمیم می‌گرفت در کشوری خارجی سرمایه‌گذاری کند، با این احتیاط که مبلغ کمی – درصدش را – در بانک اولیه نگه دارد. اینجا، خدایان، همان مالکان حقیقی تابلوها بودند که دوباره آن‌ها را از گالری‌ها می‌خریدند و دوباره از طریق دست‌های دیگری به بازار می‌رسانندند.

اما محصولاتی گران‌تر مانند ساخت، تهیه و توزیع فیلم هم وجود داشت. آنچا بود که دستان نامرئی پول‌شویی واقعاً جشن می‌گرفت.

ساوی به خواندن خلاصه‌ی زندگی مردی که اکنون در بخش مراقبت‌های ویژه بستری بود، ادامه داد و با تخیلش جاهای خالی را پر می‌کرد. بازیگری که رؤیای ستاره شدن داشت. کار پیدا نکرد – هر چند طوری به ظاهرش می‌رسید که انگار ستاره‌ی بزرگی بود – اما با این صنعت آشنا شد. در میانسالی توانست از طریق سرمایه‌گذاران پولی جمع کند و یکی دو فیلم بسازد که به خاطر عدم موفقیت در توزیع مناسب شکست فاحشی خورد. اما نامش به عنوان کسی که سعی کرد از زیر سایه‌ی استودیوهای بزرگ بیرون بیاید، در فهرست تهیه‌کنندگان و نشریات تخصصی ثبت می‌شود. لحظه‌ی درماندگی است، نمی‌داند با زندگی اش چه کار کند، هیچ‌کس شانس سومی به او نمی‌دهد، خسته شد از گدایی پول از کسانی که تنها به سرمایه‌گذاری در موفقیت‌های تضمین شده علاقه دارند. یک روز زیبا، چند نفر به سراغش می‌آیند، بعضی‌ها یشان خوش برخورند و بقیه یک کلمه هم حرف نمی‌زنند.

پیشنهادی می‌دهند: او شروع به توزیع فیلم کند و اولین خریدش باید چیزی واقعی باشد، با بخت اینکه بتواند مخاطبان زیادی جلب کند. استودیوهای اصلی پیشنهادهای بالایی برای آن محصول خواهند داد، اما لازم نیست نگران باشد – هر پیشنهادی بدهد، دوستان جدیدش آن را می‌پردازند. فیلم در سینماهای بسیاری نمایش داده می‌شود و پول زیادی درمی‌آورد. جاویتر بیشترین چیزی را که لازم دارد، به دست می‌آورد: شهرت. هیچ‌کس، در این مرحله، در زندگی آن تهیه‌کننده‌ی شکست خورده تفحص نمی‌کند. اما بعد از توزیع دو سه فیلم، برای مقامات این سوال پیش می‌آید که این پول

از کجا می‌آید—اما در آن موقع، قدم اول دیگر در فرایندهای ثبت مالی در طول پنج سال گذشته پنهان شده است.

جاویتز حرفه‌ای موفق را شروع می‌کند. اولین فیلم‌هایی که توزیع می‌کند سود می‌دهد، سالن‌های سینما به استعداد او در انتخاب محصولات موردن‌پسند بازار اعتماد می‌کنند. کارگردان‌ها و تهیه‌کننده‌ها مایلند با او کار کنند. برای حفظ ظاهر همیشه دو سه فیلم کم‌بودجه در فصل قبول می‌کند—بقیه‌اش فیلم‌هایی با بودجه‌های کلان، ستاره‌های تراز اول، حرفه‌ای‌های غیرمظنون و لایق، با پول زیاد برای تبلیغ هستند که سرمایه‌شان را گروهی مستقر در بهشت‌های مالیاتی تأمین می‌کنند. حاصل فروش گیشه دریک صندوق سرمایه‌گذاری معمولی سپرده می‌شود، فارغ از سوء‌ظن، که «بخشی از سهام فیلم» را تشکیل می‌دهد.

بسیار خوب. پول این گونه به یک اثر هنری معجزه‌آسا تبدیل می‌شود که در ظاهر سودی رانمی دهد که از آن انتظار می‌رود، اما می‌تواند میلیون‌ها دلار تولید کند—و حالا یکی از شرکای شرکت دارد از آن استفاده می‌کند. اما بالاخره ممیز مالیاتی هشیارتری—یا نماینده‌ای از یک استودیو—توجهش را به واقعیت بسیار ساده‌ای جلب می‌کند: چه طور این همه تهیه‌کننده‌ی ناشناخته در بازار ستاره‌های بزرگ و با استعداد‌ترین کارگردان‌ها را استخدام می‌کنند، اما همه فقط از «یک» توزیع کننده برای فیلم‌هایشان استفاده می‌کنند؟ جواب ساده است: استودیوهای بزرگ فقط به تولیدات خودشان توجه دارند و جاویتز قهرمان است، مردی که دیکتاتوری شرکت‌های عظیم را در هم می‌شکند، اسطوره‌ی جدید، داودی که با جالوت، نماینده‌ی نظامی ناعادلانه، می‌جنگد.

ممیزی هشیارتر، علی‌رغم تمام توجیهات منطقی، جلوتر می‌رود. تحقیقات مخفیانه شروع می‌شود. شرکت‌هایی که در فیلم‌های رکورددار گیشه سرمایه‌گذاری می‌کنند، همیشه شرکت‌های گمنامی هستند که مقر

فرماندهی شان در باهاماس، پاناما و سنگاپور است. در این لحظه، کسی که از طرف آن‌ها در سازمان امور مالیاتی نفوذ کرده (همیشه بالاخره کسی نفوذ می‌کند) به سوءظن مقامات پی می‌برد و به آن‌ها توصیه می‌کند که آن کانال فروش را دیگر کنار بگذارند و به دنبال موزع دیگری برای پول‌شویی بگردند.

جاویتزر درمانده است – عادت کرده مثل میلیونرها زندگی کند و مثل نیمه خداها با او رفتار کنند. به کن سفر می‌کند، پوشش عالی برای مکالمه با «سرمایه گذارانش» تا بدون اینکه کسی مزاحمش شود، اصلاحات لازم را انجام دهد و شخصاً گذهای حساب‌های شماره‌دار را منتقل کند. نمی‌داند مدتی است تحت تعقیب است، که اکنون زندانی شدن او فقط یک مسئله‌ی تکنیکی است و به تصمیم آدم‌هایی کراواتی در دفاتر کار بدنورشان بستگی دارد: بگذارند کمی دیگر ادامه بدهد تا مدارک و شواهد بیشتری جمع کنند، یا داستان را همان‌جا ختم کنند؟

اما «سرمایه گذاران» دوست ندارند بی‌دلیل خطر کنند. این مرد ممکن است هر لحظه زندانی شود، با دستگاه قضایی معامله‌ای بکند و جزئیات اطلاعات را به آن‌ها تسلیم کند – نام‌هایی را لو بدهد یا افرادی را در عکس‌هایی که بی‌خبر از او گرفته‌اند، شناسایی کند.

تنها یک راه برای حل این مشکل وجود دارد: کارش را تمام کنند. همه‌چیز روشن است و ساوی دقیقاً می‌داند ماجرا چه گونه پیش می‌رود. حالا باید کار همیشگی اش را بکند. کاغذبازی.

پر کردن یک گزارش، تحويل آن به یوروپل و گذاشتن اینکه دیوانسالاران آنجا مسئولیت پیدا کردن قاتلان را بر عهده بگیرند، برای اینکه قضیه‌ای در میان است که می‌تواند باعث ارتقای رتبه‌ی خیلی‌ها بشود و زندگی حرفة‌ای را کد

خیلی‌ها را زنده کند. تحقیقات باید نتیجه بدهد و هیچ‌کدام از مافوق‌های او اعتقاد ندارند که یک کارآگاه شهرستانی فرانسوی بتواند کشفیات بزرگ بکند (بله، برای اینکه کن، علی‌رغم تمام آن درخشش و زرق‌وبرق، در ۳۵۰ روز دیگر سال چیزی جز یک شهرستان کوچک نیست).

شک می‌کند که شاید کارِ محافظه‌های خود مرد باشد که با او سر میز بودند، چرا که برای وارد کردن آن زهر، نزدیکی لازم بود. اما این را ذکر نمی‌کند. باز هم از کاغذ برای نوشتن درباره‌ی کارکنان آن روز در آن مهمانی استفاده می‌کند، دیگر شاهدی پیدا نخواهد کرد و بعد از چند روز تبادل فکس و پیام با ادارات مافوقش، پرونده بسته می‌شود.

به آن دو قتل سالانه و دعواها و جریمه‌ها برخواهد گشت، درحالی که این قدر به موضوعی نزدیک شده بود که می‌توانست بازتاب بین‌المللی داشته باشد. رؤیای نوجوانی اش – بهتر کردن دنیا، خدمت برای ایجاد جامعه‌ای امن تر و عادلانه‌تر، ترقی، مبارزه برای موقعیتی نزدیک به وزارت دادگستری، فراهم کردن زندگی ای راحت‌تر برای زن و بچه‌اش، همکاری برای تغییر برداشت از نیروی انتظامی و ایجاد این باور که هنوز هم پلیس‌هایی شریف وجود دارند، همیشه به همان کلمه ختم می‌شود.

کاغذبازی.

۱۶: بع‌از‌ظهر

ایوان کنار بار هتل مارتینز کاملاً پر است و ایگور به خاطر توانایی در برنامه‌ریزی، حتاً بدون اینکه یک بار هم به آن شهر سفر کرده باشد، به خودش می‌بالد؛ میزی را رزرو کرده – دقیقاً تصور کرده بود الان که باید وضعیت چه گونه خواهد بود. چای و نان تُست می‌خواهد، سیگاری آتش می‌زند، به اطرافش نگاه می‌کند، و آنجا هم سناریوی هرجای شیکی در دنیا جریان دارد: زنان بوتاکس زده یا دچار آنورکسی، خانم‌های غرق جواهرات مشغول خوردن بستنی، مردان با زنان بسیار جوان‌تر، زوج‌های بی‌حوصله، دختران لبخندبِلب به دور نوشابه‌های سبک بدون کالری، در حالی که تظاهر می‌کنند غرق صحبت با دیگراند و در واقع با چشم‌هایشان انتهای دیگر آن محوطه را به امید یافتن آدم جالبی می‌جویند.

یک استثنای منحصر به فرد: سه مرد و دو زن بین قوطی‌های نوشیدنی، چندین ورق کاغذ را پخش کردند و آهسته حرف می‌زنند و مدام عدددهایی را در ماشین حساب وارد می‌کنند. تنها کسانی به نظر می‌رسند که واقعاً در گیر پروژه‌ای هستند، اما این طور نیست: همهی حاضران مشغول کارند، همه به دنبال فقط یک چیز.
دیله شدن.

که، اگر همه چیز خوب پیش برود، به شهرت می‌انجامد. که، اگر همه چیز خوب پیش برود، به قدرت می‌انجامد. این کلمه‌ی جادویی که نوع بشر را نیمه خدا می‌کند، بُنی دست‌نیافتنی که حرف زدن با او دشوار است، عادت دارد که همیشه امیالش برآورده شود، که وقتی بالیموزین شیشه‌دودی یا ماشین اسپورت بسیار گرانش می‌گذرد، حسادت و رشك برمی‌انگیزد، که دیگر کوه‌های دشوار برای صعود یا فتوحات غیرممکنی در پیش ندارد. مشتریان آن ایوان دیگر از آن مانع گذشته‌اند—دیگر دوربین به دست، پشت میله‌های آهنی نیستند، منتظر کسی که از آن دروازه‌ی اصلی بیرون بیاید و جهان آن‌ها را غرق نور کند. بله، دیگر به لابی هتل رسیده‌اند و حالا فقط قدرت یا شهرت کم دارند و اصلاً مهم نیست در چه زمینه‌ای. مردها می‌دانند سن و سال مشکلی نیست، تنها چیزی که لازم است، روابط مناسب است. دخترانی که آن ایوان را می‌پایند، با همان اطمینان و بنا به تجربه احساس می‌کنند به سن خطرناکی نزدیک شده‌اند که تمام امکانات دست‌یافتن به چیزی از راه زیبایی، ناگهان از بین می‌رود. خانم‌های مسن تر دوست دارند به خاطر استعداد و هوش شان تحسین شوند و به آن‌ها احترام بگذارند، اما الماس‌ها امکان کشف این استعدادها را با درخشش خود می‌پوشانند. مردها ای که با زنانشان هستند، امیدوارند کسی بگذرد، عصر به خیری بگوید، همه برگردند و به آن‌ها نگاه کنند و فکر کنند: «او را می‌شناسند». یا شاید هم مشهور باشد، کی می‌داند؟

سندرم چهره‌ی معروف شدن—توانایی نابود کردن زندگی‌های حرفة‌ای، زناشویی، ارزش‌های مسیحی—چیزی است که هم خردمندان و هم جاهلان را کور می‌کند. دانشمندان بزرگی که با جایزه‌ی مهمی از آن‌ها قدرشناسی می‌کنند، تحقیقاتشان را که می‌تواند زندگی بشر را بهتر کند، کنار می‌گذارند و شروع می‌کنند به گذراندن عمرشان در کنفرانس‌هایی که نفس

و حساب‌های بانکی شان را تغذیه می‌کند. سرخپوستی از جنگل آمازون، که ناگهان خواننده‌ی مشهوری او را به فرزندی می‌پذیرد، تصمیم می‌گیرد فکر کند که دارند از فقر او بهره‌گیری می‌کنند. مبلغ عدالت که سخت در دفاع از حقوق افراد محروم‌تر کار می‌کند، تصمیم می‌گیرد برای پذیرش یک مسئولیت اجتماعی رقابت کند، در انتخابات برنده شود، و خود را از همه‌چیز ایمن کند – تا اینکه روزی در حالت شرم‌آوری در هتلی پیدا شیش می‌کند و خرج این کار را مالیات‌دهندگان پرداخته‌اند.

سندرم چهره‌ی معروف. وقتی آدم‌ها فراموش می‌کنند کی هستند و حرف‌های دیگران را درباره خودشان باور می‌کنند. **أَبْرَطْقَه**، رؤیای همه، دنیای بدون سایه و ظلمت، جایی که پاسخ هر درخواستی، همیشه **(بله)** است.

ایگور قدرتمند است. تمام زندگی اش را جنگیده تا به اینجا رسیده. برای این موقعيت مجبور شد در شام‌های کسل کننده شر کت کند، در کنفرانس‌هایی که هیچ وقت تمام نمی‌شد، با افرادی ملاقات کند که از آن‌ها منزجر بود، لخته بزنده‌نگامی که می‌خواست ناسزا بگوید، ناسزا بگوید هنگامی که در واقع دلش برای آن بیچاره‌هایی می‌سوخت که قرار بود «درس عبرت» دیگران شوند. شب و روز، تعطیلات آخر هفته کار کرد، زیر جلسات با وکیل‌هایش، مدیرانش، کارمندانش، شرکایش دفن شد. بعد از فروپاشی رژیم کمونیست، از صفر شروع کرد و به اوچ رسید. فراتر از آن، توانست در برابر تمام توفان‌های سیاسی و اقتصادی که در دو دهه اول رژیم جدید کشورش را تحلیل برد، جان سالم به در ببرد.

تمام این‌ها برای چه؟ برای اینکه خداترس بود و می‌دانست راهی که در زندگی اش طی می‌کند، برکتی است که باید به آن احترام گذاشت، و گرنه همه‌چیز را از دست می‌دهد.

البته گاهی چیزی به او می‌گفت که دارد مهم‌ترین بخش این برکت را از دست می‌دهد: اوارا. اما سال‌ها مطمئن بود اوا او را در کمی کند، می‌پذیرد که این فقط یک مرحله است و بهزودی می‌توانند هرچه قدر لازم است، از بودن در کنار هم لذت ببرند. نقشه‌های بزرگی می‌کشیدند – سفر، سفرهای دریایی، خانه‌ی دورافتاده در وسط کوه، با شومینه‌ی روشن، و اطمینان از اینکه می‌توانند هرقدر لازم است آنجا بمانند، بدون اینکه لازم باشد به پول و بدھی و تعهداتشان فکر کنند. مدرسه‌ای پیدا می‌کردند برای فرزندان متعددی که قصد داشتند بیاورند، عصرهای زیادی را به قدم زدن در جنگل‌های اطراف می‌گذرانند، در رستوران‌های خانه‌مانند و کوچک محلی شام می‌خوردند.

وقت داشتند باغبانی کنند، بخوانند، به سینما بروند، کارهای ساده‌ای بکنند که همه دوست دارند، یک‌گاهه چیزهایی که می‌تواند زندگی هر فردی را بر روی زمین غنی کند. وقتی به خانه می‌آمد و ابوه کاغذهایش را روی تخت پهن می‌کرد، از او می‌خواست کمی دیگر صبور باشد. وقتی تلفن همراهش درست در روزی که برای شام خوردن با هم انتخاب کرده بودند زنگ می‌زد و مجبور می‌شد حرفشان راقطع کند و زمان درازی را به بحث با فرد آن سوی خط بگذراند، از اوا می‌خواست کمی دیگر صبر کند. می‌دانست اوا برای راحتی او هر کار ممکن و غیرممکنی می‌کند، هرچند گاهی با مهربانی زیاد گله می‌کرد که باید تا هنوز جوانند و پول کافی برای پنج نسل دارند، از زندگی استفاده کنند.

ایگور تأیید می‌کرد: می‌توانست همان روز دست از کار بکشد. اوا بخند می‌زد، صورت او را نوازش می‌کرد – و بعد ایگور یادش می‌آمد که چیز خیلی مهمی را فراموش کرده، سراغ تلفن یا کامپیوترش می‌رفت، حرف می‌زد یا پیامی می‌فرستاد.

مردی تقریباً چهل ساله بلند می‌شود، به بار کنارش نگاه می‌کند، روزنامه‌ای را بالای سرش تکان می‌دهد و فریاد می‌زند. تیتر روزنامه می‌گوید: «خسونت و وحشت در توکیو. هفت نفر در مغازه‌ی بازی‌های کامپیوتری کشته شدند.»

همه به طرف او نگاه می‌کنند.

«خسونت! نمی‌دانند چه می‌گویند! خسونت اینجاست!»

ایگور لرزه‌ای را در ستون فقراتش احساس می‌کند.

«اگر آدم نامتعادلی چند نفر بی‌گناه را با چاقو بکشد، همه‌ی مردم دنیا وحشت می‌کنند. اما کی به خسونت روشنفکرانه‌ای که دارد در کن رخ می‌دهد توجه می‌کند؟ جشنواره‌ی ما دارد به نام یک دیکتاتوری به قتل می‌رسد. دیگر مسئله‌ی انتخاب بهترین فیلم نیست، مسئله‌ی جایت علیه بشریت است، مجبور کردن مردم به خریدن محصولاتی که نمی‌خواهند، فراموشی هنر و فکر کردن به مُد، امتناع از رفتن به نمایش فیلم‌ها برای شرکت در مهمانی‌های ناهار و شام. این یعنی سبیعت! من برای این اینجا هستم...»

کسی می‌گوید: «ساکت شو. برای کسی مهم نیست که تو چرا اینجا بیی.»

«... اینجا هستم تا این بردگی به امیال انسانی را محاکوم کنم! انسانی که دیگر انتخاب‌هایش را نه براساس هوشمندی، که براساس تبلیغات و دروغ انجام می‌دهد! چرا خودشان را نگران چاقو کشی در توکیو می‌کنند، و اهمیت به چاقو کشی‌هایی نمی‌دهند که یک نسل کامل از سینماگرهای مجبور به حمایت از آن است؟»

به امید شنیدن کلمات تحسین آمیز مکثی می‌کند، اما حتاً به خاطر تأمل بر حرف‌هایش سکوت هم نمی‌کند؛ همه دوباره سر میزشان برگشته‌اند و حرف می‌زنند و هیچ اهمیتی به حرف‌هایش نمی‌دهند. بر می‌گردد و

می‌نشیند، و قیافه‌ای بسیار متعالی و موقر می‌گیرد، اما آن تمسخر، دلش را شکسته است.

ایگور فکر می‌کند: «دیده شدن. مشکل این است که هیچ کس توجه نکرد.»

نوبت اوست که به اطرافش نگاه کند. او در همان هتل مقیم است و بعد از سال‌ها زندگی مشترک، می‌تواند قسم بخورد که الان دارد پشت میزی نه چندان دور از جایی که او نشسته، قهوه یا چایی می‌خورد. پیام‌های او را گرفته و مطمئناً الان چشمش به دنبال اوست و می‌داند که او هم باید همان نزدیکی‌ها باشد.

اما او رانمی‌بیند و نمی‌تواند از فکر کردن به او دست بکشد. وسواس ذهنی اش شده. به یاد شجاعی می‌افتد که در لیموزین خارجی اش دیر از سر کار به خانه برگشت، از راننده‌اش که محافظش هم بود – با هم در جنگ افغانستان جنگیده بودند، اما بخت به شکلی متفاوت بر آن دو لبخند زده بود – خواست در هتل کمپینسکی بایستد. تلفن همراه و کاغذ‌هایش را در ماشین گذاشت و به طرف باری در ایوان عمارت رفت. برخلاف آن ایوان در کن، آنجا کاملاً خالی بود و می‌خواستند بینندند. انعام سخاوتمندانه‌ای میان کارکنان آنجا پخش کرد و از آن‌ها خواست فقط یک ساعت دیگر بمانند و به او برسند. آنجا بود که همه چیز را فهمید. نه، قرار نبود ماه دیگر از کار دست بکشد، یا سال دیگر، یا ده سال دیگر. هرگز به آن خانه‌ی روستایی و خانواده‌ی رؤیایی شان نمی‌رسیدند. آن شب، از خودش پرسید، چرا غیرممکن است؟ و فقط یک پاسخ یافت.

راه قدرت بی‌برگشت است. برای ابد بردۀ انتخابش بود و اگر می‌خواست همه چیز را ترک کند تا به رؤیایش برسد، دچار افسردگی عمیقی می‌شد.

اما چرا؟ به خاطر کابوس‌های شبش؟ وقتی به یاد گودال سنگر می‌افتد، به یاد آن پسر جوان و حشته‌ده، در حال انجام وظیفه‌ای که خودش انتخاب نکرده بود؟ پسri که مجبور بود آدم بکشد؟ به خاطر اینکه نمی‌توانست اولین قربانی‌اش، کشاورزی را فراموش کند که وقتی ارتش سرخ علیه مبارزان افغانی می‌جنگید، وارد میدان تیر شده بود؟ به خاطر افراد زیادی که وقتی به این نتیجه رسید که آینده‌ی دنیا در تلفن همراه است و شروع کرد به گشتن به دنبال سرمایه‌گذارانی برای کسب و کارش، اول با بی‌احترامی نگاهش می‌کردند و بعد با تحقیر؟ برای اینکه اول کارش مجبور شد با اشباح مافیایی روسی همراه شود که می‌خواستند پولی را که از راه فحشا به دست می‌آوردنند، بشوینند؟

بدھی‌هایش را پرداخت، بدون اینکه خودش را فاسد کند و بدون اینکه مديون الطاف کسی شود. با اشباح مذاکره کرد، اما باز هم روشنایی خودش را حفظ کرد. فهمیده بود که جنگ به گذشته‌ی دور تعلق دارد و تصمیم گرفت هر گز به میدان جنگی برنگردد. زن زندگی‌اش را پیدا کرد. در شغل مورد علاقه‌اش کار کرد. ثروتمند بود – بسیار ثروتمند، و حتا اگر فردا رژیم کمونیست بر می‌گشت، بیشتر ثروت شخصی‌اش خارج از کشور بود. روابط خوبی در تمام احزاب سیاسی داشت. شخصیت‌های بزرگ جهانی را می‌شناخت. بنیادی تأسیس کرد که به نگهداری از یتیمان سربازان کشته‌شده در حمله‌ی شوروی به افغانستان می‌پرداخت.

اما آنجا، در آن قهقهه‌خانه‌ی نزدیک میدان سرخ که او تنها مشتری اش بود و می‌دانست آنقدر پول دارد که پیشخدمت‌ها را راضی کند تمام شب به او خدمت کنند، فهمید.

فهمید، برای اینکه می‌دید همان بلا دارد بر سر زنش هم می‌آید، اوا هم حالا همیشه در سفر بود، او هم وقتی در مسکو بود، دیر به خانه می‌آمد و وقتی

می‌رسید، مستقیم سراغ صفحه‌ی کامپیوترش می‌رفت. فهمید که برخلاف تصور همه، قدرت مطلق یعنی بردگی مطلق‌تر، وقتی به آنجا می‌رسی، دیگر نمی‌توانی بیرون بیایی. همیشه کوه تازه‌ای برای فتح وجود دارد. همیشه رقیبی هست که باید او را کنار زد یا برابر او غلبه کرد. او به همراه دو هزار نفر دیگر، عضو اتحادیه ترین باشگاه دنیا بود که فقط سالی یک بار در داوس سویس، در انجمن جهانی اقتصاد گرد هم می‌آمدند؛ همه‌شان فراتر از ثروتمند، میلیونر و قدرتمند بودند. همه‌شان از صبح تا شب کار می‌کردند، همیشه می‌خواستند پیش تر بروند، هر گز موضوع را عوض نمی‌کردند – خرید حق امتیاز، بازار بورس، گرایش‌های بازار، پول، پول. برای به دست آوردن چیزی که لازم می‌دانستند کار نمی‌کردند، کار می‌کردند تا خودشان را لازم بدانند – باید هزاران خانواده را تغذیه می‌کردند، فکر می‌کردند مسئولیت عظیمی نسبت به دولت‌ها و همکارانشان دارند. کار می‌کردند و صادقانه فکر می‌کردند به دنیا کمک می‌کنند – که شاید هم حقیقت داشت، اما بھایش را با زندگی شخصی خودشان می‌پرداختند.

روز بعد کاری را کرد که همیشه از آن متنفر بود – سراغ روانپژشکی رفت – حتی‌یک جای کار ایراد داشت. بعد کشف کرد که از یک بیماری بسیار رایج در میان کسانی رنج می‌برد که به چیزی فراتر از مرزهای توانایی انسان عادی دست یافته‌اند. کار آلوده، یا به نام جهانشمول این بیماری، workaholic شده بود. روانپژشک گفت کار آلودها وقتی در میان چالش‌ها و مشکلات کسب و کارشان قرار ندارند، ممکن است دچار افسردگی عمیق بشوند. «هنوز علت این اختلال را نمی‌شناسیم، اما با احساس ناامنی، برخی ترس‌های کودکانه و واقعیتی همراه است که می‌خواهد انکارش کند. مسئله‌ای جدی است، به اندازه‌ی اعتیاد به مواد مخدر.

اما برخلاف معتادها که بهره‌وری را کاهش می‌دهند، کارآلوده سهم بزرگی در غنای کشورش دارد. پس درمانش برای کسی جالب نیست. «عوارضش چی است؟»

«حتمًا خودت می‌دانی که به سراغ من آمدۀ‌ای. شدیدترین عارضه‌اش نابودی زندگی خانوادگی است. در ژاپن، یکی از کشورهایی که این بیماری با شیوع بیشتر و گاهی با عوارض کشنده در آن ظاهر می‌شود، فرایندهای متعددی برای کنترل این وسواس به کار می‌برند.»
یادش نمی‌آمد که در دو سال اخیر زندگی‌اش با آن احترامی به حرف‌های کسی گوش داده باشد که به آن مرد عینکی سیلول نشان می‌داد.
«پس راهی برای نجات از این اختلال وجود دارد.»

«وقتی کارآلوده به مرحله‌ای می‌رسد که کمک روانپزشک را می‌خواهد، به دنبال درمان است. از هر هزار مورد، فقط یکی متوجه می‌شود که به کمک احتیاج دارد.»

«به کمک احتیاج دارم. به قدر کافی پول دارم...»
این‌ها کلمات نمونه‌ی کارآلودهاست. بله، می‌دانم به قدر کافی پول داری، مثل همه‌ی کارآلودها. می‌دانم تو کی هستی؛ قبلًا عکست را در مهمانی‌های خیریه و کنگره‌ها و ملاقاتی خصوصی با رئیس جمهورمان دیده‌ام — رئیس جمهور هم علایم این اختلال را دارد، اما می‌گوید گذراست.
پول کافی نیست. می‌خواهم بدانم آیا اراده‌ی کافی داری؟»
ایگور به او فکر کرد، به خانه‌ی کوهستانی، به خانواده‌ای که دوست داشت تشكیل بدهد، به صدھا میلیون دلاری که در بانک داشت، به پرستیز و قدرتش در آن لحظه، فکر کرد و اینکه ترک این‌ها چه قدر دشوار است.

روانپزشک که انگار فکرش را می‌خواند، گفت:

«نمی خواهم پیشنهاد بدhem که همهی کارهایت را تعطیل کنی. می خواهم از کارت به عنوان سرچشممهی شادی استفاده کنی، نه وسوس جبری.»
«بله، آماده‌ام.»

«انگیزه‌ی بزرگت برای این کار چی است؟ همهی کارآلوده‌ها فکر می‌کنند کارشان بهشان رضایت می‌دهد؛ هیچ کدام از دوستانشان در همان موقعیت قبول ندارند که به کمک احتیاج دارند.»
ایگور چشم‌هایش را پایین انداخت.

«انگیزه‌ی بزرگت چی است؟ می خواهی به جایت جواب بدhem؟ همان‌طور که قبل‌گفتم، خانواده‌ات دارد نابود می‌شود.»

«بدتر. زنم دارد همین علائم را نشان می‌دهد. بعد از سفری به دریاچه‌ی بایکال شروع کرد به دور شدن از من. اگر در دنیا کسی باشد که بتوانم به خاطرش دوباره دست به قتل بزنم...»

ایگور متوجه شد که دارد بیش از حد لازم حرف می‌زند. اما ظاهراً روانپژشک به آن طرف میزبی تفاوت بود: «اگر کسی باشد که بتوانم به خاطرش دست به هر کاری، مطلقاً هر کاری بزنم، زنم است.»

روانپژشک از منشی اش خواست چند قرار ملاقات بگذارد. نپرسید آیا بیمارش در آن تاریخ‌ها آزاد است یا نه: بخشی از درمان این بود که بفهماند که هر تعهد دیگری را، هر چه هم مهم باشد، می‌توان عقب انداخت.

«می‌توانم سؤال دیگری پرسم؟»
پژشک سرش را تکان داد.

«نمی شود کار بیش از حد من را یک موضوع شرافتمدانه هم دانست؟ احترامی عمیق نسبت به فرصت‌هایی که خدا در زندگی در اختیارم گذاشته؟ شیوه‌ای برای اصلاح جامعه؟ هر چند گاهی مجبورم روش‌هایی کمی...»
سکوت.

«... کمی چه؟»

«هیچ.»

ایگور همزمان آشفته و سبکبال از مطب بیرون آمد. شاید آن پزشک جوهره‌ی کار او را نفهمیده بود؛ زندگی همیشه دلیلی دارد، تمام انسان‌ها به هم پیوسته‌اند و خیلی وقت‌ها باید تومورهای بدخیم را بیرون کشید تا بدن به سلامتش ادامه بدهد. انسان‌ها خودشان را در جهان‌های نفس مدارانه شان حبس می‌کنند، برنامه‌هایی می‌ریزند که شامل همنوعشان نمی‌شود، از غراییز و امیالشان پیروی می‌کنند بدون اینکه مطلقاً چیزی به سلامت جمعی تقدیم کنند.

او مشغول نابود کردن خانواده‌اش نبود، خیلی ساده، می‌خواست دنیایی بهتر برای فرزندانی که رؤیایشان را داشت به جای بگذارد. دنیایی بدون مواد مخدر، بدون جنگ، بدون بازار ننگ آسود سکس، جایی که عشق نیروی عظیمی بود که تمامی زوج‌ها، مردم، ملت‌ها و ادیان را به هم می‌پوست. او امی فهمد – حتا اگر در آن لحظه زندگی زناشویی شان دچار بحران شده باشد، که قطعاً به خاطر حمله‌ی ارواح خبیثه بود.

روز بعد از منشی اش خواست قرارهای ملاقاتش را با پزشک لغو کند – کارهای مهم تری داشت. داشت نقشه‌ی بزرگی برای پاک کردن جهان می‌کشید، به کمک احتیاج داشت و دیگر با گروهی که برای کار برای او اعلام آمادگی کرده بودند، ارتباط برقرار کرده بود.

دو ماه بعد، زن محبو بش ترکش کرد. به خاطر شیطانی که تسخیرش کرده بود. برای اینکه او نتوانسته بود دقیقاً دلیل برخی رفتارهایش را توضیح بدهد.

با صدای گوشخراشِ کشیده شدن یک صندلی دوباره به واقعیت کن بر می‌گردد. زنی جلویش ایستاده، بالیوانی ویسکی در یک دست و سیگاری در دست دیگر. خوشلباس، اما آشکارا مست.

«می توانم اینجا بنشیم؟ تمام میزهای دیگر اشغال است.»

«حالا که نشسته اید.»

زن طوری رفتار می کند که انگار سال هاست او را می شناسد، می گوید:
«غیرممکن است. اصلاً امکان ندارد. پلیس مرا از بیمارستان بیرون انداخت.
مردی هم که وادارم کرد تقریباً یک روز تمام سفر کنم، اتفاقی در هتل بگیرم
و دوبرابر قیمتش را بدهم، حالا بین مرگ و زندگی دست و پا می زند.
مواد مخدر!»

کسی از طرف پلیس؟

یا شاید حرف های این ربطی به چیزی ندارد که او خیال می کند؟
«شما... تو اینجا چه کار می کنی؟ گرفت نیست؟ فکر نمی کنی بهتر
است کت را در بیاوری؟ یا می خواهی با شیک پوشی ات دیگران را تحت
تأثیر بگذاری؟»

مثل همیشه، مردم خودشان سرنوشت خود را انتخاب می کنند. آن زن
داشت این کار را می کرد.

«همیشه کت تنم می کنم، کاری به آب و هواندارم. شما بازیگرید؟
زن خنده ای تقریباً عصبی کرد.

«می شود گفت که بازیگرم. بله، بازیگرم. الان دارم نقش کسی را بازی
می کنم که در نوجوانی رؤیایی داشت، با این رؤیا بزرگ شد، هفت سال
نکبت باز زندگی اش را جنگید تا به رؤیایش برسد، خانه اش را رهن گذاشت،
بی وقفه کار کرد...»

«می دانم یعنی چه.»

«نه، نمی دانی. یعنی روز و شب فکر کردن فقط به یک چیز. رفتن به
جاهایی که به آنها دعوت نداری. فشار دادن دست کسانی که از آنها بدتر
می آید. تلفن کردن یک، دو، سه بار تا بالاخره یکی به تو توجه کند، کسی

که نصف ارزش یا شجاعت تو را ندارد، اما موقعیتی دارد و قصد کرده که زندگی را برای دیگران غیرممکن کند و این طوری انتقام تمام شکست‌های زندگی خانوادگی اش را بگیرد.»

«بعد پیدا نکردن لذتی دیگر در زندگی به جز رفتن به دنبال چیزی که می‌خواهد. تفریح نداشت. این فکر که هر چیز دیگری کسالت‌بار است و سرانجام نابود کردن خانواده.»

زن و حشت‌زده نگاهش کرد. ظاهراً مستی اش پریده بود.

«شما کی هستید؟ چه طور فکرم را می‌خوانید؟»

«وقتی شما رسیدید، من هم دقیقاً داشتم به همین فکر می‌کردم. می‌توانی همچنان مرا تو خطاب کنی. فکر می‌کنم می‌توانم کمک کنم.»

«هیچ کس نمی‌تواند کمک کند. تنها کسی که می‌توانست، الان توی آی‌سی‌بو است. آن‌طور که قبل از رسیدن پلیس فهمیدم، بعيد است زنده از آنجا بیرون بیاید. خدای من!»

بقیه‌ی لیوانش را سر کشید. ایگور علامتی به پیشخدمت داد. پیشخدمت او را نادیده گرفت و سر میز دیگری رفت.

«همیشه در زندگی تحسین بدینانه را به انتقاد سازنده ترجیح داده‌ام. لطفاً بگویید که من قشنگم، که قابلیت دارم.»
ایگور می‌خندد.

«از کجا می‌دانی نمی‌توانم کمک کنم؟»

«شما احیاناً توزیع کننده‌ی فیلم هستید؟ یا در تمام دنیا روابط دارید، در سالن‌های سینمای تمام دنیا؟»

شاید هردو به یک فرد فکر می‌کردند. اگر چنین بود و اگر آن ماجرا یک دام بود، دیگر برای فرار خیلی دیر بود – حتماً مراقبش بودند و همین که بلند می‌شد، دستگیریش می‌کردند. حس کرد معده‌اش منقبض شد، اما چرا

باید بترسد؟ چند ساعت قبل بیهوده سعی کرده بود خودش را به پلیس تسلیم کند. نقش شهید را انتخاب کرده بود، آزادی اش را در نقش قربانی تقدیم کرده بود، اما خدا آن هدیه را پس زده بود.

و حالا خدا در تصمیمش تجدید نظر کرده بود.

باید فکر دفاع از خودش را در صحنه‌ی بعدی می‌کرد: مظعون شناسایی شده، زنی که تظاهر به مستی می‌کند جلو می‌رود و اطلاعات را تأیید می‌کند. بعد، مردی با احتیاط تمام وارد می‌شود و ازا او می‌خواهد فقط برای مکالمه‌ای کوتاه، همراه او برود. آن مرد پلیس است. ایگور در این لحظه نوعی خود کار در جیب کتش دارد که هیچ سوء‌ظنی بر نمی‌انگیزد، اما تپانچه‌ی بر تا او را لو می‌دهد. تمام زندگی اش جلو چشم‌ها یش رژه می‌رود.

می‌تواند با آن تپانچه واکنش نشان بدهد؟ پلیسی که قرار است پس از تأیید شناسایی او ظاهر شود، حتماً دوستان دیگری دارد که صحنه را زیر نظر دارند و قبل از اینکه بتوانند کاری کند، کشته می‌شود. از طرف دیگر، نیامده تابی گناهان را وحشیانه و البتختکی بکشد؛ مأموریتی دارد و قربانیانش – یا به قول خودش، شهیدان عشق – در حال خدمت به هدفی بزرگ‌ترند.

جواب می‌دهد: «من موزع نیستم. مطلقاً هیچ رابطه‌ای با عالم سینما و مُدد و زرق و برق ندارم. کارم در مخابرات است.»

زن می‌گوید: «عالی است. پس حتماً پولدارید. حتماً رؤیاها یی در زندگی داشته‌اید و حرف مرا می‌فهمید.»

داشت سرنشته‌ی صحبت را از دست می‌داد. برگشت و باز به پیشخدمت علامت داد. این بار به آن‌ها توجه کرد، دو فنجان چای خواست.

«امگر نمی‌بینید که دارم ویسکی می‌خورم؟»

«بله. اما همان‌طور که قبلاً گفتم، فکر می‌کنم می‌توانم کمک کنم. و برای این باید هشیار باشی و از هر قدم آگاه.»

مورین لحنش را عوض کرد. از لحظه‌ای که آن مرد بیگانه توانسته بود فکر او را بخواند، به نظر می‌رسید که دارد دوباره به واقعیت بر می‌گردد. بله، که می‌داند، شاید بتواند کمکش کند. سال‌هاست که هیچ کس سعی نکرده با یکی از مشهورترین جملات این صنعت او را اغوا کند: «من افراد متوفی را می‌شناسم». برای تغییر روحیه‌ی یک زن، هیچ چیز بهتر از این نیست که بداند کسی از جنس مخالف او را می‌خواهد. به فکرش می‌رسد که بلند شود و به حمام برود، خودش را در آینه نگاه کند، آرایشش را تجدید کند. اما باشد برای بعد؛ قبلش باید علایم مشخصی بفرستد که به موضوع علاقه‌مند است. بله، به همراهی احتیاج داشت، آغوشش به روی شگفتی‌های سرنوشت باز بود – وقتی خدا دری را می‌بندد، پنجره‌ای را باز می‌کند. چرا در میان آن‌همه میز در آن ایوان، این تنها میزی بود که فقط یک نفر سرش نشسته بود؟ این معنایی داشت، نشانه‌ی پنهانی بود: آن دو قرار بود با هم ملاقات کنند.

به خودش خنید. در وضعیت درمان‌گی فعلی اش هر چیزی نشانه بود، راه خروجی بود، خبر خوبی بود.

مرد گفت: «در وله‌ی اول باید بدانم چه چیزی احتیاج داری.»
«کمک. یک فیلم آماده دارم با بازیگران تراز اول که یکی باید توزیعش کند، یکی از محدود افرادی که هنوز به استعداد کسانی که جزو سیستم نیستند، اعتقاد دارند. قرار بود فردا با این موزع ملاقات کنم. امروز در همان مهمانی ناهار با او بودم و یکدفعه دیدم که حالت بد شد.»
ایگور کم کم آرام می‌گیرد. شاید حقیقت داشته باشد، در جهان واقعی همه چیز خیلی عجیب و غریب تراز کتاب‌های تخیلی است.

«بیرون رفتم، بیمارستانش را پیدا کردم و به آنجا رفتم. توی راه فکر کردم چه بگویم: که دوستش هستم و قرار بوده با هم کار کنیم. هر گز با او

حرف نزده بودم، اما مطمئنم اگر کسی، هر کسی، در بحران کنار آدم باشد،
احساس راحتی می‌کند.»

ایگور فکر کرد: «به عبارت دیگر، از فاجعه‌ای که بر سر غریبه‌ای آمده،
به نفع خودش استفاده کند.»

همه‌شان شبیه همند. همه‌شان.

«اما دقیقاً منظور از بازیگران تراز اول چیست؟»

«اگر اجازه بدھید، باید به دستشویی بروم.»

ایگور مؤدبانه از جایش بلند می‌شود، عینک سیاهش را می‌گذارد و
موقعی که زن دور می‌شود، سعی می‌کند تا حد امکان آرام به نظر برسد.
چایش را می‌خورد و در همان حال چشم‌هایش بی‌وقفه ایوان را می‌پوید.
در نگاه اول هیچ آدم تهدید کننده‌ای نمی‌بیند، اما بهر حال بهتر است همین
که زن برگشت، از آنجا برود.

مورین تحت تأثیر نجیبزادگی دوست جدیدش قرار می‌گیرد. سال‌هast
هیچ کس را ندیده که مطابق با قواعد آداب معاشرتی رفتار کند که پدران
و مادرانشان به آن‌ها یاد داده بودند. بعد از خروج از ایوان متوجه شد که
دختران جوان و زیبایی که سر میز کناری نشسته بودند و کاملاً مطمئن بود
که بخشی از مکالمه‌ی آن‌ها را شنیده‌اند، به طرف مرد نگاه می‌کنند و لبخند
می‌زنند. دید که مرد عینک سیاهش را گذاشت – شاید برای اینکه آن زن‌ها
رانگاه کند، بدون اینکه متوجه بشوند. شاید وقتی برگردد، آن‌ها مشغول
چای خوردن با هم باشند.

اما زندگی همین است: جایی برای گله نیست و نمی‌شود از آن
توقعی داشت.

چهره‌اش را در آینه نگاه می‌کند؛ چه گونه یک مرد می‌تواند به او علاوه
نشان بدهد؟ باید دوباره طبق پیشنهاد آن مرد به واقعیت برگردد. چشم‌هایش

خسته و خالی است، مثل همه‌ی کسانی که در جشنواره‌های سینمایی شرکت می‌کنند، خسته است، اما می‌داند باید به نبرد ادامه بدهد. کن هنوز تمام نشده، شاید جاویتر به هوش بیاید یا شخص دیگری از راه برسد و موزعش را به او معرفی کند. آمده تا فیلم‌های دیگران را بیند، به ضیافت شام منتقدان دعوت شود—یکی از مهم‌ترین رخدادهای فرانسه—و می‌تواند از زمان در اختیارش استفاده کند تا بیند تهیه کننده‌ها و کارگردان‌های مستقل دیگر در اروپا برای نشان دادن کارشان چه می‌کنند. باید خودش را خیلی سریع جمع و جور کند.

در مورد آن مرد خوش قیافه بهتر است توهماتش را کنار بگذارد. مطمئن است وقتی برسد، آن دو دختر سرِ میزش نشسته‌اند. بر می‌گردد، اما مرد تنهاست. دوباره مؤبدانه از جایش بلند می‌شود و صندلی اش را می‌کشد تا او بنشینند.

«خودم را معرفی نکرم. اسم من مورین است.»

«ایگور. خوشوقتم. اما گفت و گوییمان جایی قطع شد که می‌گفتید بازیگران تراز اول دارید.»

حالا می‌توانست از فرصت استفاده کند و دخترهای سرِ آن یکی میز را برنجاند. کمی بلندتر از معمول صحبت کرد.

«اینجا در کن، یا هر جشنواره‌ی دیگری، هر سال بازیگرهایی کشف می‌شوند و هر سال بازیگرهای بزرگ کارشان را از دست می‌دهند—برای اینکه حتا اگر هنوز جوان و پرشور باشند، صنعت سینما فکر می‌کند دیگر زیادی پیر شده‌اند. بین آن‌هایی که کشف می‌شوند («خدا کند دخترهای سرِ آن یکی میز بشونند»)، بعضی‌ها یاشان راه تجمیل ناب را در پیش می‌گیرند. هر چند در فیلم‌هایی که می‌سازند پول کمی دریافت می‌کنند—همه‌ی کارگردان‌ها این را می‌دانند و از آن حداکثر استفاده را می‌کنند—بر نادرست ترین چیز دنیا سرمایه‌گذاری می‌کنند.»

«که یعنی...»

«زیبایی شان، چهره‌ی معروف می‌شوند، هی در مهمانی‌ها حاضر می‌شوند و برای ضبط آگهی و معرفی محصولات دعوتشان می‌کنند. با مردان قدرتمند و جذاب‌ترین بازیگرهای مرد عالم آشنا می‌شون. پول زیادی درمی‌آورند – برای اینکه جوان و قشنگند و مدیر برنامه‌هایشان فراردادهای زیادی می‌بنند. در واقع خودشان را در اختیار مدیر برنامه‌هایشان می‌گذارند و آن‌ها هم مدام خودبینی آن‌ها را تقویت می‌کنند. آن‌ها رؤیای زنان خانه‌دار، دختران نوجوان و هنرمندهای جوانی هستند که حتا پول ندارند به شهر مجاورشان سفر کنند، اما او را دوست خودشان می‌دانند، کسی که دارد آرزوی آن‌ها را تجربه می‌کند. به بازی در فیلم ادامه می‌دهند، کمی بیشتر پول درمی‌آورند، منتقدها در مطبوعات می‌گویند که آن‌ها دستمزدهای نجومی می‌گیرند؛ همه‌اش دروغ است، حتا خبرنگارها هم باورش ندارند، اما منتشرش می‌کنند، برای اینکه می‌دانند مردم از خبر خوش شان می‌آید، نه از اطلاعات.»
ایگور که مدام راحت‌تر می‌شد، بدون اینکه از توجه به اطراف بازماند، پرسید: «فرقش چی است؟»

«فرض کنیم شما یک کامپیوتر قاب‌طلایی از حراجی در دوبی می‌خرید و تصمیم می‌گیرید با این فناوری خارق‌العاده رمان تازه‌ای بنویسید. خبرنگاری که از موضوع باخبر می‌شود، زنگ می‌زند و می‌پرسد: راستی کامپیوتر طلایتان چه طور است؟ این خبر است. اطلاعات واقعی، یعنی چیزی که دارید می‌نویسید، اصلاً مهم نیست.»

«شاید او دارد به جای اطلاعات، خبر دریافت می‌کند.»

فکر این رانکرده بود.

«ادامه بد.»

«زمان می‌گذرد. در واقع هفت‌هشت سال می‌گذرد. بعد یک‌دفعه دیگر برای

بازی در فیلم دعوتش نمی‌کنند. مهمانی‌ها و درآمد آگهی‌ها کم می‌شود. مدیر برنامه بیشتر از گذشته گرفتار به نظر می‌رسد – دیگر مثل قبل به تلفن‌هایش جواب نمی‌دهد. ستاره‌ی بزرگ عصبانی می‌شود: چه طور می‌توانند این کار را با او بکنند، با او، آن نماد بزرگ، آن شمایل بزرگ شکوه؟ اول مدیر برنامه‌اش را مقصراً می‌داند و تصمیم می‌گیرد او را عوض کند و در کمال تعجب متوجه می‌شود که او اصلاً ناراحت نمی‌شود. بر عکس، از او می‌خواهد کاغذی را امضا کند که می‌گوید همه چیز در دوران همکاری شان خوب بود، برای او آرزوی موافقیت می‌کند، و نقطه‌ی پایان آن را بطره.»

مورین چشم‌هایش را در اطراف می‌گرداند تا بیند آیا مثالی از آنچه می‌گوید پیدا می‌کند؟ افرادی که هنوز مشهورند، اما به کلی از سناario محو شده‌اند و این روزها نومیدانه دنبال فرصتی می‌گردند. هنوز مثل ایزدبانوها رفتار می‌کنند، هنوز همان حال و هوای پرافاده‌ی قبل را دارند، اما قلبشان سرشار از تلخی است و پوستشان غرق در بوتاکس و جای نامرئی زخم‌های جراحی‌های پلاستیک. بوتاکس را دید، جراحی‌های پلاستیک را دید، اما هیچ کدام از ستاره‌های دهه‌ی قبل آنجا نبود. شاید دیگر پول ندارند تا به چنان جشنواره‌ای سفر کنند؛ شاید الان مشغول ترویج رقص‌های محلی بودند یا در مهمانی‌های معرفی محصولاتی مثل شکلات یا آبجو بودند و مثل همیشه طوری رفتار می‌کردند که انگار هنوز همان کسی هستند که زمانی بودند، اما خودشان می‌دانستند که دیگر نیستند.

«از دو گروه حرف زدی.»

«بله. دومین گروه بازیگرهای زن، دقیقاً با همین مشکل رویه‌رو می‌شوند – فقط با یک فرق...» دوباره صدایش را بالا می‌برد، چون حالا دخترهای سر آن یکی میز، به وضوح به او توجه نشان می‌دهند، کسی که آن صنعت را می‌شناسد.

«می‌دانند زیبایی گذراست. زیاد در آگهی‌ها یاروی جلد مجلات دیده

نمی‌شوند، برای اینکه دارند هنرشنان را به کمال می‌رسانند. به یاد گرفتن ادامه می‌دهند، تماس‌هایی می‌گیرند که برای آینده مهم است، نام و ظاهرشان را بر محصولات خاصی درج می‌کنند—نه به عنوان مدل، به عنوان شریک. البته پول کمتری درمی‌آورند. اما برای بقیه‌ی عمرشان درآمد دارند.

و در اینجا کسی مثل من ظاهر می‌شود. فیلم‌نامه‌ی خوبی دارم، پول کافی دارم و دوست دارم که آن‌ها در فیلم من بازی کنند. قبول می‌کنند؛ استعداد کافی برای نقش‌هایی دارند که به آن‌ها می‌سپرم، و هوش کافی برای اینکه بدانند که حتاً اگر فیلم به موفقیت بزرگی نرسد، دست کم حضورشان را روی پرده حفظ می‌کنند، در حال کار در میان‌سالی دیده می‌شوند و شاید تهیه‌کننده‌ی تازه‌ای دوباره به کار آن‌ها علاقه‌مند شود.»

ایگور هم متوجه می‌شود که آن دخترها دارند به حرف‌های آن‌ها گوش می‌دهند.

آهسته می‌گوید: «شاید بد نباشد کمی راه برویم، در این بار خلوت نداریم. من جای خلوت‌تری را می‌شناسم که در آن می‌توانیم غروب را تماشا کنیم و منظره‌ی زیبایی دارد.»

در آن لحظه فقط همین را می‌خواست بشنود. پیشنهاد قدم زدن! برای دیدن غروب آفتاب، هر چند هنوز خیلی مانده بود تا آفتاب برود! بدون آن حرف‌های مبتذل «برویم بالا به اتاق من تا کفش‌هایم را عوض کنم»، و «قول می‌دهم که هیچ اتفاقی نمی‌افتد». اما آن بالا شروع می‌کند به همان حرف‌ها که «من روابط زیادی دارم و دقیقاً می‌دانم به چه کسی احتیاج داری»، و همان موقع سعی می‌کند به او نزدیک بشود.

راستش ناراحت نمی‌شود آن مرد که انگلار افسونگر است و درباره‌ی او مطلقاً هیچ چیز نمی‌داند، به او نزدیک شود. اما بازندگی اغواگری او چیزی است که به این زودی فراموش نمی‌شود.

بر می خیزند، موقع خروج، مرد می خواهد صور تحساب را به حساب اتفاقش بگذارند (پس در هتل مارتینز اقامت دارد!). موقعی که به کروازت می رسند، مرد پیشنهاد می کند به سمت چپ بروند.

«خلوت تر است. از آن گذشته، فکر می کنم منظره اش قشنگ تر باشد، برای اینکه آفتاب پشت تپه هایی غروب می کند که جلو چشم های ماست.»
«ایگور، تو کی هستی؟»

جواب داد: «سؤال خوبی است. من هم دوست داشتم جواب این سؤال را بدانم.»

یک نکته مثبت دیگر، شروع نکرد به گفتن اینکه ثروتمند است، باهوش است، می تواند فلان کار و بهمان کار را بکند. فقط به دیدن غروب خورشید با او علاقه مند بود، و همین کافی بود. در سکوت تا انتهای ساحل رفتند و سر راهشان از کنار افراد مختلفی گذشتند – زوج های مسن تر که انگار در دنیای دیگری، کاملاً بیگانه با جشنواره، زندگی می کردند، جوان هایی که اسکیت سواری می کردند، بالباس های قشنگ، آئی پود در گوش. از کنار دستفروشانی رد شدند که جنس هایشان را روی گلیم پهن کرده بودند و در چهار گوشهاش طناب بسته بودند تا با اولین علامت حضور مأموران، آن «ویترین» ها را به کیسه مبدل کنند و به جایی رسیدند که به دلیل نامعلومی از سوی پلیس قرنطینه شده بود – تویش فقط یک نیمکت بود. متوجه می شود که همراهش دو سه بار به پشت سرش نگاه می کند، انگار منتظر کسی باشد. اما مهم نیست – شاید آشنازی را دیده.

وارد اسکله ای می شوند که در آن ها قایق ها بخشی از منظره ای ساحل را پوشانده اند، اما محل خلوتی را پیدا می کنند. روی نیمکت راحت پشتی داری می نشینند. کاملاً تنها هستند – کسی آنجا نمی آید، چون آنجا مطلقاً اتفاقی نمی افتد. خیلی خوش خلق است.

«چه منظره‌ای! می‌دانی چرا خدا تصمیم گرفت در روز هفتم استراحت کند؟»

اینگور سؤالش را نمی‌فهمد، اما مورین ادامه می‌دهد:

«برای اینکه روز ششم، قبل از اینکه کارش را تمام کند و دنیایی کامل برای انسان به جا بگذارد، گروهی تهیه کننده‌ی هالیوودی سراغش رفته‌اند و گفتند: نگران بقیه‌اش نباشید! غروب خورشید تکنی کالر و جلوه‌ی ویژه‌ی توفان و نورپردازی بی‌نقص با ما. تجهیزات صوتی هم با ما، کاری می‌کنیم که هر وقت مردم به صدای موج‌ها گوش بدھند، خیال کنند و اقعاً دریاست!»

خودش تنها‌یی می‌خندد. مرد کنارش حال و هوایی جدی گرفته.

مرد می‌گوید: «از من پرسیدی کی هستم.»

نمی‌دانم کی هستی، اما می‌دانم این شهر را خوب می‌شناسی. و می‌توانم اضافه کنم که ملاقات با تو برایم برکت بود. در یک روز امید، نامیدی، تنها‌یی و لذت همراه داشتن را تجربه کردم. احساس‌های زیادی با هم.»
مرد شیئی از جیش بیرون می‌آورد—شیئه یک لوله‌ی چوبی پانزده سانتیمتری است.

می‌گوید: «دنیا خطرناک است. مهم نیست کجا باشی، همیشه این خطر هست که کسانی که هیچ محظوری برای حمله، نابود کردن و کشتن ندارند، به تو نزدیک بشوند و هیچ کس دفاع شخصی یاد نمی‌گیرد. همه در اختیار قدر تمدن‌ترهاییم.»

«درست است. پس خیال می‌کنم این لوله‌ی چوبی روشنی است برای اینکه کسی اذیت نکند.»

مرد بخش بالایی شیء را می‌پیچاند. با ظرافت استادی که شاهکارش را روتوش می‌کند، درپوش را برمی‌دارد: در واقع دقیقاً درپوش نیست،

یک جور سر است که انگار یک میخ بزرگ در آن است. پرتوهای غروب بر آن بخش فلزی می‌تابد.

«اگر در کیفтан باشد نمی‌گذارند از فرود گاه رد بشوید.» و خندید.

(البته که نه.)

مورین فهمید که با مردی نجیب‌زاده، خوش قیافه، احتمالاً ثروتمند روبرو است که در عین حال می‌تواند او را از تمام خطرها حفظ کند. هر چند میزان آمار جنایت را در آن شهر نمی‌دانست، خوب بود که آدم همیشه فکر همه‌چیز را بکند.

مردها برای همین ساخته شده بودند: برای اینکه فکر همه‌چیز را بکنند.
«البته برای استفاده از این، باید دقیقاً بدانی کجا ضربه را وارد کنی. با اینکه فولادی است، به خاطر قطرش شکننده است و برای وارد کردن آسیب‌های شدید، زیادی کوچک است. اگر دقت نداشته باشی، نتیجه نمی‌دهد.»
مرد تیغه را گرفت و آن را بالای گوش مورین گذاشت. او لین واکنش او ترس بود، که بعد با احساس هیجان عوض شد.

«مثلاً اینجا یکی از جاهای ایده‌آل است. کمی بالاتر، استخوان‌های جمجمه جلو ضربه را می‌گیرد. کمی پایین‌تر، به رگ گردنی می‌رسد و ممکن است طرف را بکشد، اما فرصلتی واکنش دارد. اگر مسلح باشد، شلیک می‌کند، چرا که من خیلی نزدیک هستم.»
تیغه آرام روی بدنش پایین آمد و مورین فهمید: سعی داشت او را همزمان هم تحت تأثیر بگذارد و هم بترساند.

«فکر نمی‌کردم کسی که در مخابرات کار می‌کند، این چیزها را بداند. اما آن طور که گفتی، کشتن با این خیلی پیچیده است.»
این شیوه‌ای بود برای گفتن اینکه: «به حرف‌هایت علاقه‌مندم. آدم جالبی هستی. لطفاً دیگر دستم را بگیر تا غروب آفتاب را با هم نگاه کنیم.»

تیغه روی تنش لغزید، اما از آن گذشت و سرانجام، کمی پایین‌تر متوقف شد.

«اینجا درست بالای قلبت هستم. در اطراف قلب، دندنه‌ها قرار دارند، یک محافظ طبیعی. اگر در حال دعوا باشیم، آسیب زدن با این اسلحه‌ی کوچک غیرممکن است. یکی از دندنه‌ها حتماً جلوش رامی گیرد و حتاً اگر وارد بدن بشود، خونریزی زخم آن قدر نیست که قدرت حریف را کم کند. شاید حتاً ضربه را هم احساس نکند. اما در این نقطه، کشنده خواهد بود.»

آنجا چه کار می‌کرد؟ در آن جای خلوت، با مردمی کاملاً غریبه، که درباره‌ی موضوعی چنان مرگبار حرف می‌زد؟ در همین لحظه شوکی الکتریکی احساس کرد که فلجهش کرد – آن دست تیغه را در بدنش فرو کرده بود. فکر کرد دارد خفه می‌شود، می‌خواست نفس بکشد، اما بعد هوشیاری اش را از دست داد.

ایگور او را می‌گیرد – مثل اولین قربانی اش. اما این بار بدنش را طوری تنظیم می‌کند که نشسته بماند. تنها حرکتش این است که دستکش بپوشد، سر زن را بگیرد و کاری کند که به جلو خم شود.

اگر کسی برای ماجراجویی به آن گوشه‌ی ساحل می‌آمد، تنها چیزی که می‌دید، زنی در خواب بود – خسته از آن‌همه گشتن به دنبال تهیه کننده‌ها و موزع‌ها در جشنواره‌ی سینمایی.

پسر جوان، پشت انباری که عادت داشت برای فضولی آنجا پنهان بشود، حالا داشت مثل دیوانه‌ها به پلیس تلفن می‌کرد. همه‌چیز را دیده بود. اول خیال کرده بود شوخی است، اما مرد واقعاً آن میله را در تن آن زن فرو کرده بود! باید منتظر می‌ماند تا نگهبان‌ها برستند و بعد از پناهگاهش بیرون بیاید؛ آن دیوانه ممکن بود هر لحظه برگرد و کارش را بسازد.

ایگور تیغه را در دریا انداخت و راه برگشت هتل را در پیش گرفت. این بار قربانی اش خودش مرگ را منتخب کرده بود. او برای خودش در ایوان هتل تنها و در حال و هوای خودش و گذشته‌ها بود که آن زن نزدیک شد. فکر نمی‌کرد زن قبول کند که با یک غریب به گوشاهای خلوت برود—اما او پیش رفته بود. وقتی داشت نقاط مختلفی را به او نشان می‌داد که شیء کوچکی می‌توانست زخمی کشنه وارد کند، زن همه‌جور فرصت فرار داشت، اما ماند.

ماشین پلیسی از مسیر ویژه و منوع برای تردد عموم، از کنارش گذشت. تصمیم می‌گیرد با چشم‌هایش تعقیش کند و در کمال تعجب متوجه می‌شود که دقیقاً وارد اسکله‌ای شد که به نظر نمی‌رسید هیچ کس، مطلقاً هیچ کس در دوره‌ی جشنواره به آنجا برود. صبح آنجا بود، و همان قدر خلوت به نظرش آمد که بعداز ظهر دیده بود، هر چند بهترین جا برای تماشای غروب آفتاب بود. چند ثانیه بعد، آمبولانسی آژیر کشان و با چراغ سقفی روشن، می‌گذرد و همان مسیر را در پیش می‌گیرد.

به راه رفتن ادامه می‌دهد، از یک چیز مطمئن است: کسی آن جنایت را دیده. چه طور او را توصیف می‌کند؟ مردی با موهای خاکستری، با شلوار جین، پیراهن سفید، کت سیاه. شاهد احتمالی احتمالاً صورت او را توصیف می‌کند و روی کاغذ می‌کشند، این هم مدتی طول می‌کشد. بعد هم به این نتیجه می‌رسند که ده‌ها، یا شاید هزارها نفر شیه او وجود دارد.

از وقتی خودش را به پلیس معرفی کرد و پلیس دستور داد به هتل برگردد، مطمئن بود دیگر هیچ کس قادر نیست مانع مأموریت او بشود. اما تردیدهای دیگری داشت: آیا اوا سزاوار قربانی‌هایی بود که او داشت به جهان عرضه می‌کرد؟ وقتی به شهر رسید، اعتقاد داشت که بله. اکنون چیز متفاوتی شروع کرد به عبور از روحش: روح آن دستفروش کوچولوی صنایع دستی، با ابروهای ضخیم و لبخند معصوم.

انگار دختر می‌گفت: «ما همه بخشی از بارقه‌ی الهی هستیم. همه‌ی ما در جهان خلقت مقصودی به نام عشق داریم. اما عشق نباید فقط بر یک نفر مت مر کر شود – عشق در سراسر جهان پراکنده است، انتظار برای کشف شدن. بیدار شو، برای این عشق بیدار شو. آنچه گذشت، باز نخواهد گشت. باید آنچه را می‌آید بازشناخت.»

در برابر این ایده می‌جنگد؛ تنها وقتی می‌فهمیم که نقشه‌ای غلط است که تا و اپسین عواقبش پیش برویم. یا وقتی که خداوند رحیم ما را در مسیر دیگری قرار دهد.

به ساعتش نگاه می‌کند: هنوز ۱۲ ساعت دیگر در شهر دارد، فرصت کافی تا قبل از اینکه با زن محبوش سوار هواییما شود و برگردد به... ... به کجا؟ کارش در مسکو؟ بعد از همه‌ی آنچه تجربه کرده، رنج کشیده، فکر کرده، برنامه‌ریزی کرده؟ یا سرانجام باز زایش، از راه همه‌ی قربانیانش، انتخاب آزادی مطلق و کشف خودی که نشناخته بود و بعد انجام همان کارهایی که وقتی هنوز با او بود، رؤیایشان را داشت؟

۴: بعدها ظهر

جاسمین بدون اینکه به چیزی فکر کند، سیگارش را کامل می‌کشد و به دریا خیره می‌شود. در این لحظات احساس می‌کند نوعی ارتباط عمیق با بی‌نهایت دارد، انگار دیگر شخصی در آنجا نیست، قادر تمندتر است، قادر به انجام کارهای خارق العاده.

به یاد قصه‌ای قدیمی می‌افتد که یادش نیست کجا خوانده. ملا نصرالدین با دستاری پرشکوه در دربار ظاهر شد و برای خیرات پول خواست.
حاکم پرسید: «آمدہ‌ای و از من پول می‌خواهی، اما خودت دستاری به این گرانی سرت است. این دستار زیبا چه قدر برایت تمام شده؟»
خردمند صوفی جواب داد: «هدیه‌ای از طرف شخصی بسیار ثروتمند است. قیمتش، تا جایی که فهمیده‌ام، پانصد سکه‌ی طلاست.»
وزیر آهسته گفت: «دروغ است. هیچ دستاری این قدر نمی‌ارزد.»
نصرالدین اصرار کرد:

«برای پول گرفتن نیامده‌ام. آمدہ‌ام معامله بکنم. در تمام دنیا فقط یک حاکم می‌تواند این دستار را به ششصد سکه بخرد تا من مابه تفاوتش را به فقرابدهم و خیرات را زیاد کنم.»

سلطان که از این تملق خوشش آمده بود، پولی را که نصرالدین می‌خواست به او داد. حکیم موقع خروج به وزیر گفت: «شاید تو ارزش این دستار را خیلی خوب بدانی، اما فقط منم که می‌دانم غرور باطل انسان را تا کجا می‌برد.»

این واقعیت پیرامونش بود. با حرفه‌اش مخالفتی نداشت، در مورد مردم طبق خواسته‌هایشان قضاوت نمی‌کرد، اما می‌دانست در زندگی چه چیزی واقعاً مهم است و دوست داشت پاهایش را روی زمین نگه دارد، هر چند وسوسه در هر گوشه نهفته بود.

کسی در را باز می‌کند و می‌گوید فقط نیم ساعت تانمایش خرامش مانده است. دوره‌ی کسالت‌بار طولانی قبل از نمایش که معمولاً بدترین بخش روز بود، دارد به پایان می‌رسد. دخترها آی پودها و تلفن‌های همراهشان را کنار می‌گذارند، مسئولان گریم شروع می‌کنند به تصحیح جزئیات، آرایشگرها شروع می‌کنند به مرتب کردن درباره‌ی موهایی که در این مدت به هم ریخته است.

جامسین جلو آینه‌ی اتاق رخت کن می‌نشیند و می‌گذارد آن افراد کارشان را بکنند.

آرایشگر می‌گوید: «فقط برای اینکه اینجا کن است، عصبی نشو.»
«عصبی نیستم.»

چرا باشد؟ بر عکس، هر وقت قدم به نمایش خرامش می‌گذارد، وارد خلسه‌ای می‌شود، آن تزیری مشهور آدرنالین به داخل رگ‌ها. آرایشگر ظاهرآهای حرف زدن دارد، درباره‌ی چین‌های روی صورت چهره‌های معروفی که از زیر دستش می‌گذرند حرف می‌زند، کرم تازه‌ای را تبلیغ می‌کند، می‌گوید دیگر از این کارها خسته شده، می‌پرسد آیا او دعوتنامه‌ی اضافی برای مهمانی دارد؟ جامسین همه را بر دباری تمام گوش می‌دهد،

چرا که افکارش در خیابان‌های آنتورپ است، روزی که تصمیم گرفت
دنبال آن عکاس‌ها بگردد.

به مشکل کوچکی برخورد، اما آخرش همه‌چیز خوب پیش رفت.
انگار همین امروز بود. انگار همان روزی بود که با مادرش زنگ در
خانه‌ی آن عکاسی را زدند که در خیابان به سراغش آمد. مادرش که
نگران بود و می‌خواست دخترش زودتر از افسردگی اش بیرون بیاید، سرانجام
تصمیم گرفته بود همراهی اش کند. در به اتاق کوچکی باز می‌شد با میز نوری
پوشیده از نگاتیو عکس، میز دیگری با یک کامپیوترا، و یک میز نقشه‌کشی
معماری پر از کاغذ. عکاس با خانمی حدوداً چهل ساله در اتاق بود که از
بالا تا پایین دختر رانگاه کرد و لبخند زد و خودش را هماهنگ کننده‌ی
برنامه‌ها معرفی کرد. چهارنفری نشستند.

زن گفت: «مطمئنم دختر شما آینده‌ی بزرگی در شغل مانکنی دارد.»
مادر گفت: « فقط آمده‌ام تا همراهش باشم. اگر حرفی دارید، مستقیم
به خودش بگویید.»

چند ثانیه طول کشید تا زن به خودش آمد، کاغذ یادداشتی برداشت و
شروع کرد به یادداشت جزئیات و اندازه‌ها، و همزمان حرف می‌زد:
«البته کریستینا اسم خوبی نیست. خیلی رایج است. اول از همه باید این
اسم را عوض کنیم.»

فکر می‌کند: «کریستینا به دلیل دیگری اسم خوبی نبود.» کریستینا نام
دختری بود که در روز شهادت بر آن قتل، هیچ ارزشی از خودش نشان نداده
بود. کریستینا همان روزی مرد که تن داد به اصرار چشم‌هایش برای فراموش
کردن چیزی که دیده بودند. وقتی تصمیم گرفت همه‌چیز را عوض کند، با
كلمه‌ای شروع کرد که از کودکی او را با آن مخاطب قرار می‌دادند. باید
همه‌چیز را عوض می‌کرد، همه‌چیز را پس، پاسخی نوک زبانش داشت:

«جامسین تایگر. شیرینی یک گل، خطر یک حیوان وحشی.^۱
زن ظاهراً خوش آمده بود.

«ازندگی مانکن‌ها آسان نیست و تو شانس آورده‌ای که به تو فرصت داده‌اند اولین قدم را برداری. البته باید نکاتی را اصلاح کرد، ما اینجا یم تا کمکت کنیم به جایی که می‌خواهی بررسی. عکس‌هایی ازت می‌گیریم و برای آژانس‌های تخصصی می‌فرستیم. به یک کمپوزیت^۲ هم احتیاج داری.»

منتظر ماند تا کریستینا پرسد: «کمپوزیت چی است؟»
اما نپرسید. زن دوباره خیلی سریع خودش را جمع و جور کرد.
«کمپوزیت، همان طور که حتماً می‌دانی، یک برگ کاغذ مخصوص است، با بهترین عکس و اندازه‌هایت در یک طرفش و پشتش، عکس‌های دیگری – در وضعیت‌های مختلف. بالباس دانشجویی و پرتره. گاهی کسی را می‌خواهند که کمی مسن تر نشان بدهد، پس عکسی هم با کمی آرایش بیشتر می‌گذاریم. دور سینه‌ات...»
یک لحظه‌ی سکوت دیگر.

«... دور سینه‌ات شاید کمی بزرگ‌تر از اندازه‌های معمول برای مدل‌ها باشد.»

به طرف عکاس برگشت:

«باید این را پنهان کنیم. یادداشت کن.»
عکاس یادداشت کرد. کریستینا – که ناگهان و به سرعت به جامسین تایگر مبدل شده بود – فکر کرد: «اما موقعی که مرا بیینند، می‌فهمند دور سینه‌ام بزرگ‌تر از آن است که فکر می‌کردند!»

۱ جامسین همان یاسمون است و تایگر به معنای ببر. م.

2. composite

زن کیف چرمی زیبایی را برداشت و فهرستی از آن بیرون آورد.
«باید یک گریمور خبر کنیم. یک آرایشگر مو. در خرامش تجربه‌ای
نداری، نه؟»

«هیچ.

«اما روی پیست نباید آن طوری که در خیابان راه می‌روی راه بروی،
و گرنه به خاطر سرعت و قدم‌های بلندت، می‌افتد. باید پاها را یکی یکی
جلوه‌م بگذاری، مثل گربه. هر گز لبخند نزن. واژه‌مه مهم‌تر، وضع بدنت
اهمیت اساسی دارد.»

زن سه علامت در کنار فهرست روی کاغذ زد.

«باید چند لباس کرایه کنیم.»
یک علامت دیگر.

«اما فکر می‌کنم فعلًاً همین قدر کافی است.»

دوباره دستش را در کیف شیک برد و یک ماشین حساب درآورد.
فهرست را بردشت، چند عدد را حساب کرد، جمع زد. هیچ کس در اتاق
جرئت نداشت کلمه‌ای بگوید.

«فکر می‌کنم حدود دو هزار یورو. عکس‌ها را حساب نمی‌کنیم، برای
اینکه یاسر...» به طرف عکاس برگشت: «بسیار گران است، اما تصمیم گرفته
مجانی کار کند، به شرط اینکه اجازه بدھی از عکس‌های استفاده کند.
می‌توانیم گریمور و آرایشگر را برای فردا صبح دعوت کنیم و می‌خواهم
با دوره‌ی آموزشی تماس بگیرم و ببینم جای خالی دارند یا نه. مطمئنم که
موفق می‌شوم. همان‌طوری که مطمئنم تو، با سرمایه‌گذاری روی خودت،
امکانات تازه‌ای برای آینده‌ات خلق می‌کنی و خیلی زود این هزینه‌ها جبران
می‌شود.»

«منظورتان این است که من باید پول بدهم؟»

دویاره انگار حواس «هماهنگ کننده‌ی برنامه‌ها» پرت شد. اغلب دخترهایی که به آنجا می‌آمدند، دیوانه‌ی این بودند که رؤیای نسل خود را تحقق بیخشند؛ می‌خواستند خواستنی‌ترین زن‌های دنیا بشوند و هرگز سوال‌های بی‌نزاکت‌نمی‌پرسیدند که می‌توانست دیگران را معذب کند.

«گوش کن، کریستینای عزیزم...»

«جامسین. از لحظه‌ای که از این در گذشتم، دیگر جامسین شده‌ام.»
تلفن زنگ زد. عکاس تلفن را از جیش درآورد و به انتهای اتاق رفت که تا آن لحظه کاملاً در تاریکی بود. وقتی پرده را باز کرد، چشم جامسین به دیواری سیاه، سه پایه و فلاش، جعبه‌هایی با چراغ‌های روشن و نقاط مت مرکز نور بر سقف افتاد.

«گوش کن جامسین عزیزم، هزاران، میلیون‌ها نفر آرزو دارند جای تو باشند. یکی از مهم‌ترین عکاسان شهر تو را انتخاب کرده، قرار است بهترین حرفة‌ای‌ها به تو کمک کنند و خود من شخصاً هدایت حرفة‌ای تو را بر عهده می‌گیرم. پس مثل هر چیز دیگری لازم است اعتقاد داشته باشی که می‌توانی پیروز بشوی و برایش سرمایه‌گذاری کنی. می‌دانم به اندازه‌ی کافی قشنگ هستی که خیلی موفق بشوی، اما زیبایی در این دنیا بهشدت رقابتی کافی نیست. باید بهتر هم بشوی، و این خرج بر می‌دارد، حداقل اولش.»

«اما اگر فکر می‌کنید من تمام این خصوصیت‌ها را دارم، چرا خودتان سرمایه‌گذاری نمی‌کنید؟»

«این کار را بعدتر می‌کنم. فعلًاً باید بینیم چه قدر متعهدی. می‌خواهم مطمئن بشوم که واقعاً می‌خواهی حرفة‌ای بشوی، و گرنه می‌فهمم که تو هم یکی از آن دخترهایی که فقط خیال سفر، شناختن دنیا، و پیدا کردن یک شوهر پولدار را دارند.»

لحن زن دیگر خیلی جدی شده بود. عکاس از استودیو برگشت.

«گریمور پشت خط بود. می خواهد بداند فردا کی باید بیاید.»

مادر گفت: «اگر واقعاً لازم باشد، می توانم یک مبلغی جور کنم...»
اما جاسمین بدون اینکه با آن دو نفر دست بدهد، بلند شده بود و به طرف در می رفت.

«خیلی ممنونم. من این پول را ندارم، اگر هم داشته باشم، خرج های مهم تری دارم.»

«اما این آیندهات است.»

«دقیقاً. آیندهی من است، نه شما.»

اشک ریزان بیرون رفت. اول به بوتیک لوکسی رفته بود و جدای از بدر فناری، گفته بودند که او دروغ می گوید که صاحب آنجارامی شناسد. حالا خیال می کرد قرار است زندگی تازه ای را شروع کند، اسمی عالی برای خودش انتخاب کرده بود و به دو هزار یورو برای برداشتن اولین قدم احتیاج داشت!

مادر و دختر بدون یک کلمه حرف، راه خانه را در پیش گرفتند. تلفن چند بار زنگ زد؛ جاسمین شماره رانگاه کرد و تلفن را در کیفشه نگه داشت.

«چرا جواب نمی دهی؟ امروز قرار دیگری نداریم؟»

«مسئله دقیقاً همین است. دو هزار یورو نداریم.»

مادر شانه هایش را گرفت. وضعیت شکننده دخترش را می دانست و باید کاری می کرد.

«چرا، داریم. من هر روز از وقتی پدرت مرده کار کرده ام و دو هزار یورو داریم. اگر لازم باشد، بیشتر هم داریم. اینجا در اروپا نظافتچی ها پول خوبی درمی آورند، برای اینکه هیچ کس دوست ندارد کثافت های دیگران را تمیز کند. و صحبت از آیندهی توست. به خانه برنمی گردیم.»

تلفن دوباره زنگ زد. جاسمین دوباره کریستینا شد و به دستور مادرش عمل کرد. در طرف دیگر خط، زنی خودش را معرفی کرد و گفت به خاطر قرار دیگری، قرارش را با او دو ساعت به عقب می‌اندازد و عذر خواست.

کریستینا گفت: «مهم نیست. اما قبل از اینکه شما وقت تان را تلف کنید، می‌خواهم بدانم این کار چه قدر خرج بر می‌دارد.»
«چه قدر خرج بر می‌دارد؟»

«بله. الان از قرار ملاقات دیگری می‌آیم و دو هزار یورو از من می‌خواهند، به خاطر عکس و آرایش...»
زن آن طرف خط خنده داشت.

«خرجی برنمی‌دارد. این ترفند را می‌شناسم. وقتی آمدی اینجا درباره‌اش حرف می‌زنیم.»

استودیو شبيه قبلی بود، اما حرف‌ها فرق داشت. زن عکاس پرسید چرا چشم‌هایش این‌قدر غمگین است – ظاهراً هنوز به یاد ملاقات اولش است. کریستینا ماجرای آن روز صبح را تعریف کرد؛ زن توضیح داد که این رفتار رایجی است، هر چند این روزها مقامات دولت بیشتر آن را کنترل می‌کنند. در همان لحظه، در جاهای بسیاری در دنیا، داشتن دخترهای نسبتاً زیبا را دعوت می‌کردنند تا «استعداد بالقوه»ی زیبایی شان را نشان دهند، و با بش پول زیادی بدنهند. به بهانه‌ی پیدا کردن استعدادهای تازه، اتفاق‌های لوکس هتل‌ها را کرایه می‌کنند، دستگاه‌های عکاسی در آن می‌گذارند، و عده‌ی حداقل یک نمایش در همان سال را می‌دهند، و گرنه «پول را برمی‌گردانند»، برای عکس‌ها پول گزاری می‌کیرند، بازیگر حرفه‌ای شکست خورده‌ای را دعوت می‌کنند تا نقش گریمور و آرایشگر را بازی کند، پیشنهاد می‌کنند به مدرسه‌ی مانکنی بروند

و اغلب بدون گذاشتن ردی ناپدید می‌شوند. کریستینا شانس آورده بود که به یک استودیوی واقعی رفته بود، اما آنقدر باهوش بود که پیشنهاد را رد کند.

«این بخشی از بطالت انسانی است و در این گناهی نیست. البته به شرطی که بدانی چه طور از خودت دفاع کنی. این اتفاق در مُد و خیلی زمینه‌های دیگر می‌افتد: نویسنده‌گانی که خودشان کتابشان را چاپ می‌کنند، نقاشانی که خودشان خرج برگزاری نمایشگاهشان را می‌دهند، کارگر دانهایی که مجبور می‌شوند برای پیدا کردن فضایی برای کار در استودیوهای بزرگ معامله کنند، دختران هم‌سن تو که همه‌چیز را رهایی می‌کنند و می‌روند در شهرهای بزرگ پیشخدمت می‌شوند، به امید آنکه روزی تهیه کننده‌ای استعدادشان را کشف کند و از آن‌ها دعوت کند ستاره بشوند.»

نه، الان نمی‌خواست از او عکس بگیرد. باید او را بهتر می‌شناخت، برای اینکه زدن دگمه‌ی دوربین، آخرین عمل در فرایندی طولانی است که با نقاب برداشتن از روح شخص شروع می‌شود.

برای روز بعد قراری گذاشتن و بیشتر صحبت کردن.

«باید اسمی برای خودت انتخاب کنی.»

«جامسین تایگر.»

بله، آن میل برگشته بود.

زن عکاس برای آخر هفت‌به ساحلی در مرز هلند دعوتش کرد. آنجا بیشتر از هشت ساعت را به تجربه‌های مختلف در برابر لنز دوربین گذراندند. عکاس کلماتی را می‌گفت و جامسین باید با صورتش احساساتی را که آن کلمات ایجاد می‌کرد، بروز می‌داد: «آتش!»، «اغواگری!»، «آب!». باید بخش خیر و بخش ویرانگر را نشان می‌داد. به جلو نگاه می‌کرد، به اطراف، به پایین، به بی‌نهایت. باید مرغان دریایی و شیاطین را تصور می‌کرد. احساس

حمله‌ی افراد مسن‌تر را به خودش نشان می‌داد، تنها ماندن در دستشویی بار، هجوم مردان‌بیشتر، پاک و ناپاک، گناهکار و بی‌گناه. در فضای آزاد عکس می‌گرفتند—بدنش داشت از سرما بیخ می‌زد، اما به هر محركی واکنش نشان می‌داد و از هر دستوری اطاعت می‌کرد. از استودیوی کوچکی استفاده می‌کردند که در اتاقی راه انداخته بودند. در آن موسیقی‌های مختلف پخش می‌شد و نور هر لحظه عوض می‌شد. جاسمین خودش را آرایش کرد و عکاس به موهای او می‌رسید.

«خوب است؟ چرا دارید وقت تان را با من تلف می‌کنید؟»

«بعد حرف می‌زنیم.»

زن شب‌هارا به تماشای کارش، تفکر، و یادداشت برداشتن می‌گذراند. هر گز نمی‌گفت از نتیجه‌ی کار راضی است یا مأیوس. جاسمین (در آن مقطع کریستینا دیگر کاملاً مرده بود) تنها دوشنبه صح نظر او را شنید. در ایستگاه قطار بروکسل بودند، منتظر عوض کردن قطارشان به سمت آنتورپ:

«تو بهترینی.»

جاسمین با وحشت به او نگاه کرد: «این طور نیست.» «چرا، بهترینی. بیست سال است کارم این است. تا حالا از آدم‌های بی‌شماری عکس گرفته‌ام، با مدل‌های حرفه‌ای و هنرمندان سینما و با تجربه‌ها کار کرده‌ام. اما هیچ‌کدام، مطلقاً هیچ‌کدام، ظرفیت تو را در نشان دادن عواطف نداشتند.

می‌دانی این اسمش چی است؟ استعداد. اندازه گرفتنش در بعضی حرفه‌ای‌ها آسان است؛ مدیرهایی که مؤسسه را از مرز ورشکستگی به سودآوری می‌رسانند. ورزشکارهایی که رکورد می‌شکنند. هنرمندانی که دست کم تا دو نسل بعد از آثارشان زنده می‌مانند. اما چه طور من می‌توانم

این را با اطمینان در یک مدل تشخیص بدhem؟ برای اینکه حرفهای ام. تو فرشته‌ها و شیاطینت را از راه لتر دوربین نشان دادی و این آسان نیست. منظورم جوان‌هایی نیست که دوست دارند لباس خون آشام‌ها را پوشند و به مهمانی‌های گوتیک بروند. منظورم دخترهایی نیست که قیافه‌ی معصومانه می‌گیرند و سعی می‌کنند بچه گرایی پنهان در مردها را بیدار کنند. منظورم شیاطین واقعی و فرشته‌های واقعی است.»

مردم در ایستگاه این طرف و آن طرف می‌رفتند. جاسمین به برنامه‌ی زمان‌بندی قطارهای نگاه کرد، پیشنهاد کرد بیرون بروند – می‌خواست سیگاری بکشد و آنجا ممنوع بود. مانده بود که حرف دلش را در آن لحظه بگوید یا نگوید.

«شاید استعداد داشته باشم، اما موضوع این نیست، فقط به یک دلیل توانستم استعدادم را نشان بدهم. در واقع، در این چند روزی که با هم گذراندیم، تو اصلاً از زندگی خصوصی خودت حرف نزدی، درباره‌ی زندگی من هم چیزی نپرسیدی. می‌خواهی در حمل چمدان‌ها کمک کنم؟ عکاسی شغل مردانه‌ای است، همیشه کلی تجهیزات دنبال خودشان می‌کشنند.»
زن خنده‌ید.

«حرف خاصی ندارم، فقط عاشق کارم. در ۳۸ سالگی، مطلعه‌ام، بچه ندارم، ارتباط‌هایی دارم که باعث می‌شود راحت، اما بدون تحمل زندگی کنم. باید چیز دیگری بگویم: اگر همه چیز خوب پیش رفت، هرگز، هرگز، نباید با رفتارت نشان بدهی که برای زندگی به شغل احتیاج داری، حتاً اگر این طور باشد. و گرنه سیستم تو را بازیچه‌ی دستش می‌کند. من البته با استفاده از عکس‌های تو پولی درمی‌آورم. اما از حالا به بعد پیشنهاد می‌کنم یک مدیر برنامه‌ی حرفه‌ای استخدام کنم.»
جاسمین سیگاری روشن کرد؛ یا الان، یا هیچ وقت.

«می‌دانی برای چه توانستم استعدادم را نشان بدهم؟ به خاطر اتفاقی که هیچ وقت فکر نمی‌کردم برایم بیفتند: که کسی دوستم داشته باشد. که بخواهد کنارم باشد، در قدم‌هایی که باید بردارم راهنمایی ام کند. زنی که با مهربانی و سختگیری اش توانست به روح حمله کند و خیر و شر اعماق روح را آزاد کند. برخلاف میل مادرم، این کار را با کلاس‌های طولانی مراقبه یا تکنیک‌های روانکاوی نکرد. این کار با یک...» مکثی کرد. ترسیده بود، اما باید ادامه می‌داد: چیزی برای از دست دادن نداشت.

«... با یک دوربین عکاسی کرد.»

زمان در ایستگاه قطار متوقف شد. مردم دیگر راه نمی‌رفتند، سروصدادها خفه شد، باد دیگر نمی‌وزید، دود سیگار در هوام نجمد شد، تمام نورها خاموش شدند—به جز دو جفت چشم که بیشتر از همیشه می‌درخشیدند و به هم خیره شده بودند.

گریمور می‌گوید: «حاضری.»

جامسین بلند می‌شود و به رفیقش نگاه می‌کند که نمی‌ایستاد و مدام در اتاق نشیمنی که در رخت کن ساخته‌اند، راه می‌رود، به جزئیات می‌رسد، آرایه‌ها را بررسی می‌کند. حتیً عصبی است، بالاخره اولین نمایشش در کن است و بسته به نتایج، ممکن است به قرارداد خوبی با دولت بلژیک منجر بشود.

مایل است سراغش برود و آرامش کند. بگوید که همه چیز مثل همیشه خوب پیش می‌رود. جمله‌ای بشنوید از نوع: «تو فقط نوزده سالت است، از زندگی چی می‌دانی؟» و جواب بدهد که من ظرفیت تو را می‌دانم، همان‌طور که تو ظرفیت مرا می‌دانی. من رابطه‌ای را می‌شناسم که زندگی

ما را عوض کرد، از روزی که، سه سال پیش، تو دست را بالا آوردی و نرم صورت مرا در آن ایستگاه قطار لمس کردی. هردو ترسیله بودیم، یادت است؟ اما از آن جان به در بردیم. به لطف آن روز، حالا من اینجا هستم و تو، هم عکاسی عالی هستی و هم داری کاری را شکوفا می کنی که همیشه آرزویش را داشتی: طراحی و تولید لباس.

می داند این حرف‌ها ایده‌ی خوبی نیست: وقتی از کسی می خواهی آرام شود، او را عصبی تر می کنی.

به طرف پنجره می رود و سیگار دیگری روشن می کند. دارد زیادی سیگار می کشد، اما آخر چه کار کند؟ اولین نمایش بزرگش در فرانسه است.

۴:۴۳ بعداز ظهر

دختری با کت و شلوار سیاه و بلوز سفید دم در است. اسمش را می پرسد، فهرست رانگاه می کند، و بعد از او می خواهد کمی منتظر بماند: سویت پر است. دو مرد و یک زن دیگر هم منتظرند، شاید جوان تر از او. همه در سکوت، منتظر نوبتشان. چه قدر طول می کشد؟ دقیقاً دارد آنجا چه کار می کند؟ از خودش می پرسد و دو جواب می شنود.

اول به یاد می آورد که باید پیش برود. گابریلای خوشبین، که به قدر کافی برای رسیدن به شهرت مقاومت کرده و حالا باید به افتتاح بزرگ فیلم فکر کند و دعوتنامه‌ها، سفرها در هوای پیماهای شخصی، تبلیغاتش در پایتخت‌های دنیا، عکاس‌هایی که شب و روز جلو در خانه‌اش می ایستند و کنجکاوند که او چه می پوشد، لباس‌هایش را از کدام بوتیک می خرد و آن مرد عضلانی و موقرمزی که در یک کلوب شب مُد کنار او دیده شد کی است. بازگشت پیروزمندانه به شهرزاد گاهاش، نگاه حسادت‌بار و متحریر دوستانش، پروژه‌های خیریه که وانمود می کند از آن‌ها حمایت می کند.

دوم، یادش می آید که گابریلای خوشبین، که آن قدر مقاومت کرد تا به شهرت برسد، حالا دارد لب تیغ راه می رود، که لغزیدن از آن و سقوط در مغاک آسان است. چرا که حمید حسین حتا از وجود او هم بی خبر بود، هرگز

او را آرایش کرده و آماده برای مهمانی ندیده بودند، لباس شاید اندازه اش نباشد، شاید اصلاحاتی بخواهد و دیر به هتل مارتینز برسد. دیگر ۲۵ سالش است، شاید همین الان کاندیدای دیگری در قایق باشد، شاید نظرشان عوض بشود و شاید اصلاً قصدشان همین بوده؛ مصاحبہ با دو سه نامزد احتمالی و دیدن اینکه کدامشان می تواند در میان جمعیت بدراخشد. هر سه را به مهمانی دعوت می کنند، بدون اینکه از وجود هم خبر داشته باشند.

سوء ظن.

نه، سوء ظن نبود، واقعیت محض بود. از آن گذشته، هر چند گیبسون و آن بازیگر معروف فقط پروژه های مهم را قبول می کردند، اما باز موقیت تضمینی نداشت. اگر چیزی اشتباه پیش می رفت، تقصیرها را فقط گردن او می انداختند. شبح کلاهدوز دیوانه در آئیس در سرزمین عجایب هنوز زنده بود. استعدادی را که فکر می کرد نداشت، فقط یک فرد سختکوش بود. بخت مثل دیگران شامل حالش نشده بود – تا آن لحظه هیچ اتفاق مهمی در زندگی اش نیفتاده بود، فقط شب و روز، روز و شب، جنگیدن.

از لحظه ای که وارد کن شد استراحت نکرده بود؛ کتاب های عکسش را – که خیلی خرج برداشته بود – در میان شرکت های گوناگونی که مسئولیت انتخاب بازیگر داشتند، پخش کرده بود و فقط برای یکی از تست ها دعوتش کرده بودند. اگر واقعاً فرد خاصی بود، الان می توانست بین نقش های پیشنهادی انتخاب کند. زیادی بلندپروازانه خیالبافی کرده بود، به زودی مزهی شکست را می چشید و این خیلی تلخ تر بود، چرا که تقریباً به مقصد رسیده بود، پاها یش لبه ای اقیانوس شهرت را لمس کرده بود... و موفق نشده بود.

«دارم ارتعاشات منفی را جذب می کنم. می دانم اینجا هستند. باید خودم را مهار کنم.»

نمی‌تواند جلو آن خانم کت و شلواری و سه نفری که در سکوت انتظار می‌کشند، یوگا تمرین کند. باید افکار منفی را براند. اما این افکار از کجا آمده؟ بنا به نظر متخصصان – در دوره‌ای که فکر می‌کرد به خاطر حسادت دیگران هیچ موقعيتی به دست نمی‌آورد، درباره‌ی این موضوع خیلی خوانده بود – بازیگری که قبل‌اپس زده شده، در این لحظه تمام انرژی اش را دوباره برای نقش شکست‌خورده متمرکز می‌کند. بله، این را احساس می‌کند، راست است! اکنون تنها گریزراحت این است که بگذارد ذهنش آن راهرو را ترک کند و جست‌وجویی را به دنبال من برتر خودش آغاز کند که با تمام نیروهای کیهان در ارتباط است.

نفس عمیقی می‌کشد، لبخند می‌زند و به خودش می‌گوید:

«در این لحظه دارم نیروی عشق را در اطرافم می‌پراکنم، نیرویی که قدرتمندتر از نیروی اشباح است، خدایی که در من مستقر است، درود می‌فرستد به خدایی که در تمامی ساکنان زمین مستقر است، حتا آنانی که...»

صدای خنده‌ای می‌شنود. در سوییت باز می‌شود، چند دختر و پسر جوان، بالبخت، شاد، همراه دو چهره‌ی معروف زن بیرون می‌آیند و مستقیم به طرف آسانسور می‌روند. دو مرد و آن زن وارد می‌شوند، ده دوازده کیسه‌ای را از کنار در جمع می‌کنند و به گروهی که منتظر شانند ملحق می‌شوند.

ظاهر ادستیار و راننده و منشی هستند.

دختر کت و شلواری می‌گوید: «نوبت شماست.»

«مراقبه هر گز شکست نمی‌خورد.»

به منشی لبخند می‌زند و تقریباً نفسش بند می‌آید: داخل آپارتمان به یک غار گنج می‌ماند: انواع عینک، چوب‌لباسی‌های پر از لباس، چمدان‌های پراز مدل‌های لباس مختلف، جواهرات، لوازم آرایش، ساعت، کفش،

جوراب، دستگاه‌های الکترونیکی. خانم موبوری، او هم با فهرستی در دست و تلفن همراه آویخته به گردن، به سراغش می‌آید. نامش را می‌گوید و از او می‌خواهد دنبالش برود.

«ازیاد وقت نداریم. مستقیم برویم سر اصل مطلب.»
رفتند به طرف یکی از اتاق‌ها، و گابریلا گنج های بیشتری دید—تجمل، زرق و برق، چیزهایی که همیشه در ویترین‌های نگاهشان کرده بود، اما هر گز فرصتی دست نداده بود آنقدر به آن‌ها نزدیک بشود—به جز وقتی که آن‌ها را به تن دیگران دیده بود.

بله، تمام آن چیزهایی که آرزویشان را دارد. باید سریع باشد و تصمیم بگیرد چه می‌خواهد پوشد.

«می‌توانم با جواهرات شروع کنم؟»

قرار نیست چیزی را انتخاب کنی. دقیقاً می‌دانیم حمید حسین چه می‌خواهد. و باید لباس را فردا صبح به ما بر گردانی.»
حمید حسین. می‌دانند او برای گابریلا چه می‌خواهد!
از اتاق رد می‌شوند؛ بالای تخت و در اثایه‌ی اطرافشان، محصولات بیشتری هست: پیراهن، توده‌ای از ادویه و چاشنی، یک دستگاه قهوه‌جوش با مارک آشنا که در کنارش انواع بسته‌های قهوه قرار دارد. وارد راهرویی می‌شوند و سرانجام درهای سالن بزرگ‌تری را باز می‌کنند. هیچ وقت فکر نمی‌کرد هتل‌ها سوییت‌هایی به این غول‌آسایی داشته باشند.
«اینجا معبد است.»

پوستر سفید شیکی، با یک مارک مشهور مُد، بالای یک تخت عظیم دونفره نصب شده. یک موجود غریب‌الاطوار—که گابریلانمی‌تواند بگوید مرد است یا زن—در سکوت منتظرشان است. به شدت لاغر، موهای بلند کاملاً بدون رنگ، ابروهای برداشته، حلقه‌هایی بر انگشت، زنجیرهایی که

از شلوار تنگش بیرون می‌آید. غریب‌الاطوار به طرف جالبایی افقی عظیم می‌رود و لباس قرمزی را بیرون می‌آورد.

آینه‌ی بزرگی در اتاق است، اما رویش به طرف دیگری است و نمی‌بیند لباس روی تنش چه طور است.

«باید سریع برویم. حمید گفت غیر از مهمانی باید از پله‌ها هم بالا بروی.»

از پله‌ها هم بالا برود!
اصطلاح جادوی!

لباس خوب نبود. زن و آن غریب‌الاطوار کم کم عصبی می‌شدند. زن از او خواست مثل برق دو سه گزینه‌ی دیگر را هم امتحان کند، برای اینکه قرار بود او به همراه آن بازیگر معروف از پله‌ها بالا برود و او دیگر آماده است.

«بالا رفتن از پله‌ها»، با آن بازیگر معروف! خواب می‌بیند؟ سرانجام روی یک لباس بلند و طلایی با دکولته‌ی بلند و زنجیری طلایی بالای سینه به توافق می‌رسند.

زن عصبی است. غریب‌الاطوار بیرون می‌رود و با خیاطی بر می‌گردد که اصلاحات لازم را در سجاف‌ها انجام می‌دهد. اگر می‌توانست در آن لحظه چیزی بگوید، می‌گفت دست از کار بکشند: خیاطی یک لباس روی بدن، یعنی اینکه سرنوشت او هم دارد خیاطی و مختل می‌شود. اما الان وقت این خرافات نیست – و خیلی بازیگرهای مشهور احتمالاً هر روز با همین وضع روبرو می‌شوند بدون اینکه چشم‌زخمی به آن‌ها وارد شود.

نفر سومی با چمدان خیلی بزرگی وارد می‌شود. به گوشه‌ی آن اتاق عظیم می‌رود و شروع می‌کند به باز کردن چمدان؛ یک جور استودیوی گریم متحرک است، با آینه‌ای در وسط چند چراغ. غریب‌الاطوار برابر

گابریلاست، مثل مریم مجذلیه‌ی تواب جلو او زانو زده و کفش پشت کفش امتحان می‌کند.

سیندرلا! که بهزودی با شاهزاده‌ی جذاب روبرو می‌شود و با او «از پله‌ها» بالا می‌رود.

زن می‌گوید: «خوب است.»

غريب‌الاطوار شروع می‌کند به گذاشتن کفش‌های دیگر در جعبه، «موقعی که موهايت را آماده می‌کنيم و آرياشت می‌کنيم، آخرین اصلاحات را در لباس انجام می‌دهيم.»

چه خوب، خياطی روی بدن تمام شد. سرنوشتیش دوباره باز است. او را به حمام می‌برند. آنجا يك کيت پرتابل شستن و خشك کردن مو نصب شده است، آرياشگري با سر تراشide منتظرش است و از او می‌خواهد بنشيند و سرش را در سينك فلزي عقب بيرد. برای شستن موهايش از دوش دستی متصل به شير سينك استفاده می‌کند و مثل کسان دیگر در آستانه‌ی حمله‌ی عصبي به نظر می‌رسد. از سروصدای بیرون گلایه می‌کند؛ برای کار به محیط آرام احتیاج دارد، اما کسی به حرفش گوش نمی‌دهد. از آن گذشته، هر گز وقت کافی ندارد تا کاري را بکند که دلش می‌خواهد – همه‌چيز همیشه در دقیقه‌ی نود باید انجام بشود – هیچ کس مسئولیت عظیم روی دوش او را نمی‌فهمد.

خطاب به گابریلا حرف نمی‌زند، با خودش حرف می‌زند.
ادame می‌دهد:

«فکر می‌کنى وقتی از پله‌ها بالا می‌روی دارند تو رانگاه می‌کند؟ نه، دارند کار مرا نگاه می‌کند. آرياش من را. مدل موی من را. تو فقط صفحه‌ای هستي که من رویش نقاشی می‌کنم، طراحی می‌کنم، پیکر تراشی می‌کنم. اگر اشتباه کنم، دیگران چه می‌گویند؟ شاید کارم را از دست بدهم، می‌دانی؟»

به گابریلا برمی خورد، اما تصمیم می‌گیرد خودش را به این هم عادت بدهد. دنیای زرق و برق و درخشش همین است. بعدها، وقتی واقعاً کسی شد، افراد مؤدب و ملایمی را برای کار با خودش انتخاب می‌کند. اما فعلاً برمی‌گردد به تمرکز بر بهترین فضیلت خودش: برداری.
مکالمه‌شان با غرش سشووار قطع می‌شود که شبیه صدای فرود هوایی است.
چرا این آرایشگر از سروصدای بیرون گلایه دارد؟

موهاش را با کمی خشونت خشک می‌کند و از او می‌خواهد خیلی سریع به استودیوی آرایش متحرک برود. خلق آرایشگر آنجا کاملاً عوض می‌شود: در سکوت فرو می‌رود، قیافه‌ی او را در آینه تماشا می‌کند، انگار در دنیای دیگری است. از یک طرف به طرف دیگر می‌رود و از سشووار و برس به همان شکلی استفاده می‌کند که میکل آنژ از چکش و اسکنه برای تراشیدن مجسمه‌ی داود استفاده می‌کرد. گابریلا سعی می‌کند به جلو خیره بشود و به یاد شعر شاعری پرتعالی می‌افتد:

«آینه درست بازمی تاباند؛ اشتباه نمی کند، چون نمی اندیشد. اندیشیدن لاجرم همان خطأ کردن است.»

غريب الاطوار وزن برمی گرددند، فقط بیست دقیقه وقت دارند تالیموزین برسد و گابریلا را به هتل مارتینز ببرد، جایی که باید با بازيگر معروف ملاقات کند. اينجا جاي پارك پيدا نمی شود و باید دقیقاً سروقت پايان بروند. آرایشگر زمزمه‌ای می‌کند، انگار هنرمندی باشد که کار فرماها او را در ک نمی کنند، اما می‌داند که باید به زمان بندی متوجه باشد. شروع می‌کند به کار روی صورت او، همان‌طوری که میکل آنژ دیوارنگاره‌ی کلیساي سيستين را می‌کشيد.

ليموزين! بالا رفتن از پله‌ها! بازيگر معروف!

«آینه درست بازمی تاباند؛ اشتباه نمی کند، چون نمی اندیشد.»

فکر نکن، و گرنه استرس و بد خلقی اینجا به تو هم سراست می کند: ارتعاشات منفی ممکن است بر گردند. خیلی دلش می خواهد پرسد این سوییت پر از این جنس‌های جور و اجور چی است، اما باید طوری رفتار کند که انگار به رفتن به چنین جاهایی عادت دارد. میکل آن‌ آخرین روتوش‌ها را زیر نگاه جدی زن و نگاه دور دست غریب‌الاطوار انجام می دهد. از جایش بلند می شود و خیلی سریع لباس می پوشد، قدم می زند، خدارا شکر، همه‌چیز سر جایش است.

از جایی در آن سالن، یک کیف کوچک چرمی مارک حمید حسین بر می دارند. غریب‌الاطوار آن را باز می کند، چند تا از کاغذهای مچاله‌ای را که برای حفظ شکل کیف در آن گذاشته‌اند بیرون می آورد، با حال و هوای دور دست همیشگی نتیجه رانگاه می کند، اما ظاهراً حجم را تأیید می کند و کیف را به او می دهد.

زن چهار نسخه از قرارداد عظیمی را به او می دهد، با علام قرمز کوچکی در حاشیه‌هایش که زیرش نوشته:

«امضا در اینجا.»

«... یا بدون خواندن امضا کن، یا بپرش خانه، یا به وکیلت تلفن کن و بگو وقت بیشتری برای تصمیم‌گیری می خواهی. به حال از پله‌ها بالا می روی، دیگر کاری از دستمان برنمی آید. اما اگر این قرارداد فردا صبح اینجا نباشد، فقط باید لباس را بر گردانی.»

به یاد پیام مدیر برنامه‌اش می افتد: هر چیزی را قبول کن. گابریلا خود کاری را که به طرفش دراز شده، می گیرد و جاهایی را که علامت خورده به سرعت امضا می کند. چیزی برای از دست دادن ندارد، هیچ چیز. اگر بندهای قرارداد منصفانه نباشد، مطمئناً می تواند آن‌ها را به دادگاه بکشاند و بگوید به زور مجبورش کرده‌اند امضا کند: اما قبلش باید کاری را که همیشه آرزویش را داشته، انجام بدهد.

زن نسخه‌ها را جمع می‌کند و بدون خدا حافظی ناپدید می‌شود. میکل آنثر دارد دوباره میز آرایش را متلاشی می‌کند. در دنیای خودش فرو رفته که در آن بی‌عدالتی تنها قانون است، هرگز قدر کار او را نمی‌دانند، وقت ندارد کاری را بکند که دوست دارد و اگر اشتباهی پیش بیاید گناه را فقط به گردن او می‌اندازند. غریب‌الاطوار از او می‌خواهد تا در سویت دنبالش برود، به ساعتش نگاهی می‌اندازد – گابریلا تصویر جمجمه‌ای را بر صفحه‌ی ساعت می‌بیند – و برای اولین بار از هنگامی که با هم آشنا شده‌اند، حرف می‌زنند.

«فقط سه دقیقه مانده. نمی‌شود این طوری پایین بروی و همه بینندت. باید تا لیموزین همراهی ات کنم.»

نش برمی‌گردد: دیگر به لیموزین، بازیگر معروف و بالا رفتن از پله‌ها فکر نمی‌کند. ترسیده. احتیاج به حرف زدن دارد.

«این سویت چی است؟ این همه چیزهای جور و اجور توییش چه کار می‌کند؟»

غریب‌الاطوار به گوشه‌ای اشاره می‌کند و می‌گوید: «به اضافه‌ی یک سفر سیاحتی به کنیا». گابریلا متوجه بنر تبلیغاتی محجوب یک شرکت هواپیمایی و چند پاکت روی میز نشده بود.

«رایگان، مثل هر چیز دیگری در اینجا، به جز لباس‌ها و آرایه‌های تویی معبد.»

قهوه‌جوش، لوازم الکترونیکی، لباس، کیف‌ها، ساعت‌ها، جواهرات، سفر به کنیا.

همه‌ی این‌ها رایگان؟

غریب‌الاطوار با صدایی که نه صدای زن است و نه مرد و بیشتر به موجودات فضایی می‌ماند، می‌گوید: «می‌دانم چی تویی فکرت است. بله،

مجانی است. در واقع یک معامله‌ی شرافمندانه، چون هیچ چیز در این دنیا مجانی نیست. این یکی از هدیه‌خانه‌های متعدد رایج در دوره‌ی جشنواره‌ی کن است. برگزیده‌های اینجا می‌آیند و هرچه رامی خواهند انتخاب می‌کنند؛ بعد از اینجا می‌روند و با کیف مارک الف، عینک مارک ب می‌گردند و افراد مهم دیگر را در خانه‌شان می‌پذیرند. بعد از جشنواره به آشپزخانه می‌روند و با مدل تازه‌ی ماشین قهوه‌جوش قهوه درست می‌کنند. لپ‌تاپ‌ها یشان را در کیف‌های ساخت پهمل می‌کنند، کرم‌های مارک ت را که قرار است به بازار بیاید توصیه می‌کنند و این بهشان احساس اهمیت می‌دهد – برای اینکه جنسی انحصاری دارند که هنوز به فروشگاه‌های تخصصی نرسیده است. با جواهرات مارک ث به استخر می‌روند، با کمربند مدل ج از آن‌ها عکس می‌گیرند – هیچ کدام از این محصولات هنوز وارد بازار نشده، ابر طبقه تبلیغات لازم را انجام می‌دهد – و این کارهای را به خاطر این نمی‌کنند که آن‌ها جنس‌ها را دوست دارند، دلیل ساده‌اش این است که کس دیگری به آن جنس‌ها دسترسی ندارد. در این لحظه، انسان‌های فانی بیچاره، تمام پسانداز و درآمدشان را برای خریدن این محصولات خرج می‌کنند. چیزی ساده‌تر از این نیست عزیزم. تولید کننده‌ها روی چند نمونه سرمه‌ی گذاری می‌کنند و برگزیدگان آن‌ها را به پوسترها سیار تبدیل می‌کنند. اما هیجان‌زده نشو؟ تو هنوز به آنجا نرسیده‌ای».

«حالا سفر سیاحتی به کینا چه ربطی به این چیزها دارد؟»

«تبلیغاتی بهتر از این می‌خواهی که یک زوج میانسال با شوروشوق از یک سفر پر ماجرا در جنگل برگردند و با دوربین‌های پر از عکس، این سفر انحصاری را به همه توصیه کنند؟ همه‌ی دوستانشان هوس می‌کنند این تجربه را بکنند. تکرار می‌کنم: هیچ چیزی در این دنیا مجانی نیست. ضمناً، سه دقیقه گذشت، وقتیش است برویم پایین و برای بالا رفتن از پله‌ها آماده بشویم.»

لیموزین می‌بک سفیدی منتظرشان است. راننده، با دستکش و کلاه، در را باز می‌کند. غریب‌الاطوار آخرین توصیه‌ها را می‌کند:
«فیلم را فراموش کن، به خاطر آن از پله‌ها بالا نمی‌روی. وقتی به آن بالا رسیدی، از مدیر جشنواره و شهردار تشکر کن و بعد از ورود به کاخ کنگره، فوراً به طرف دستشویی طبقه‌ی اول برو. تا انتهای این راهرو برو، به سمت چپ بیچ و از درِ جنبی بیرون برو. آنجا کسی منتظر است؛ می‌دانند چه پوشیده‌ای و تو را به یک جلسه‌ی دیگر آرایش مو می‌برند، و یک لحظه استراحت در ایوان. آنجا به تو ملحق می‌شوم و تا ضیافت شام همراهی‌ات می‌کنم.»

«اما حوصله‌ی کار گردن و تهیه کننده‌ها سرنمی‌رود؟»
غیری‌الاطوار شانه‌هایش را بالا می‌اندازد و با قدم‌های آهسته و عجیب به هتل بر می‌گردد. فیلم؟ فیلم اصلاً مهم نیست. فقط یک چیز مهم است:
بالا رفتن از پله‌ها.

بالا رفتن از پله‌ها، نام محلی فرش قرمز است، راهرو اعلای شهرت، جایی که از تمامی چهره‌های دنیا سینما، هنر و تجمل عکس می‌گیرند و این عکس‌ها در میان آذانس‌های چهارگوشی جهان توزیع و در نشریاتی منتشر می‌شود که از امریکا تا آسیای شرقی، از شمال تا جنوب زمین می‌رسد.

«خانم، تهويه‌ی مطبوع مناسب است؟»
گابریلا سرش را به طرف راننده تکان می‌دهد.
«اگر چیزی میل دارید، یک بطری شامپاین خنک در قفسه‌ی سمت چپ هست.»

گابریلا قفسه را باز می‌کند، گیلاس کریستالی بر می‌دارد، بازوهاش را باز و از لباسش دور می‌کند، یک گیلاس را پر می‌کند و لاجرعه سر می‌کشد،

دوباره پر می کند و سر می کشد. از بیرون، سرهای کنجکاو می خواهند بینند کی در آن ماشین عظیم با شیشه های دودی نشسته که از مسیر ویژه حرکت می کند. به زودی او و آن بازیگر معروف آنجا خواهد بود، با هم... آغاز یک زندگی حرفه ای تازه، حتا یک ماجراهای باورنکردنی، زیما، و شدیداً عاشقانه.

او زنی رمانیک است و به این افتخار می کند.
یادش می آید که لباس و کیفیش را در «هدیه خانه» جا گذاشته است.
کلید آپارتمان محل اقامتش را نیاورده. نمی داند شب کجا برود. افسوس،
اگر روزی کتابی درباره زندگی اش بنویسد، نمی تواند ماجراهی آن روز را تعریف کند: با سردرد در آپارتمانی پر از لباس و تشک های پخش و پلایدار شد، بیکار بود، بدخلت بود - و شش ساعت بعد، در لیموزین بود، آماده برای رفتن روی فرش قرمز در برابر جمعیت خبرنگار، در کثار محبوب ترین مرد جهان.

دست هایش می لرزد. فکر می کند یک گیلاس دیگر شامپاین بنوشد،
اما نمی خواهد مست روی پله های شهرت ظاهر شود.
«آرام باش گابریلا. فراموش نکن کی هستی. نگذار این اتفاق ها تو را با خودش ببرد - واقع بین باش.»

همان طور که به هتل مارتینز نزدیک می شود، این جملات را بی وقفه تکرار می کند. اما، چه بخواهد و چه نخواهد، دیگر نمی تواند آن کسی بشود که قبلاً بود. راه خروج ندارد - به جز آن در جنبی که غریب الاطوار اشاره کرد، که به کوهی بلندتر می رسید.

۴:۵۲ بعد از ظهر

حتا شاه شاهان، عیسا مسیح، مجبور شد آزمونی را که ایگور اکنون در پیش داشت، از سر بگذراند: وسوسه‌ی شیطان. باید با چنگ و دندان از ایمانش حفاظت کند تا در مأموریتی که به او سپرده شده، دچار ضعف نشود. شیطان از او می‌خواهد توقف کند، ببخد، همه‌ی آن مسائل را کنار بگذارد. شیطان یک حرفاًی تراز اول است و ضعفار با احساس ترس، نگرانی، ناکامی و نومیدی به وحشت می‌اندازد.

در مورد قدرتمدان وسوسه‌ها خیلی پیچیده‌تر است: حسن نیت. موقع ملاقات با عیسا در صحراء، همین کار را کرد: پیشنهاد کرد سنگ‌ها را به غذا تبدیل کند تا هم گرسنگی خودش را فرو بنشاند و هم تمام کسانی را که برای خوردن لقمه‌نانی گدایی می‌کردند، سیر کند. اما عیسا با همان حکمتی رفتار کرد که از پسر خدا انتظار می‌رفت. جواب داد: «انسان نه محض نان زیست می‌کند، بلکه بھر کلمه‌ای که از خدا صادر گردد.» نیات خیر، تقوا، شرافت، این‌ها دقیقاً چیست؟

افرادی که به خاطر پیروی از حکومتشان خود را شریف می‌دانند، سرانجام اردوگاه‌های مرگ را می‌سازند. پزشکانی که کمونیسم را نظامی عادلانه می‌دانستند، بر جنون و تبعید به سیبری تمام روشنفکرانی که با رژیم مخالفت

می کردن، شهادت دادند. سربازان به جنگ می روند و به نام آرمانی که درست نمی شناسند، آدم می کشند.
اصلًا این طور نیست. اهمیت نیت از عمل کمتر نیست.

در مورد او بخشش روشی است که اهربیمن برای ایجاد تعارض در روح او یافته است. می گوید: «تو تنها کسی نیستی که این رنج را کشیده است. خیلی ها هستند که عزیزان تر کشان کرده اند، اما باز توانستند تلخی را به شادی مبدل کنند. خانواده های کسانی را تصور کن که به خاطر تو این جهان را ترک گفته اند: سرشار از نفرت می شوند، تشنگی انتقام، پراز تلخی. این طوری می خواهی دنیا را بهتر کنی؟ این چیزی است که می خواهی به زن محبوبت تقدیم کنی؟»

اما ایگور خردمندتر از وسوسه هایی است که اکنون ظاهراً سعی دارند روحش را تسخیر کنند: اگر کمی دیگر مقاومت کند، آن آواخسته و محو می شود. به خصوص به خاطر اینکه یکی از کسانی که او به بهشت فرستاده، هر دقیقه حضور بیشتری در زندگی اش پیدا می کند؛ دختر ابروضخیم می گوید همه چیز مرتب است، که بین بخشیدن و فراموش کردن تفاوت بزرگی هست. در قلب ایگور هیچ نفرتی نیست و برای انتقام گرفتن از جهان این کار را نمی کند.

شیطان اصرار می کند، اما او باید سرسختی نشان بدهد، باید دلیل حضورش را در آنجا به یاد بیاورد.

وارد اولین پیتزافروشی می شود. پیتزای مار گریتا و کوکاکولای غیررژیمی می خواهد. بهتر است حالا خودش را تغذیه کند، در ضیافت شام امشب نمی تواند با افراد دیگر سر میز غذا بخورد - هیچ وقت نتوانسته. همه

فکر می کنند مجبور نند گفت و گوی پرشور و فرح بخشی انجام بدنهند و درست موقعی که می خواهد کمی دیگر از غذای لذیذ جلوش بچشد، مزاحمش می شوند.

در شرایط عادی، همیشه برنامه‌ای برای پرهیز از این وضع دارد: دیگران را با سؤال‌هایی بمباران می کند، بعد همه شروع می کنند به گفتن حرف‌های فرهیخته و او در آرامش غذایش را می خورد. اما امشب حوصله ندارد اجتماعی و گرم باشد. بی انگیزه و دور است. در نهایت می تواند ادعا کند که زیان بلد نیست.

می داند در ساعت‌های بعدی، خنّاس نیرومندتر از همیشه حضور خواهد داشت و از او می خواهد که بایستد، که از همه‌ی آن ماجرا دست بکشد. اما او قصد ندارد بایستد؛ هدفش به پایان رساندن برنامه‌ی مقرر است، حتاً اگر نیتش از انجام آن عوض شده باشد.

تصوری ندارد که آن سه مرگ خشنونت بار بخشی از آمار روزمره‌ی زندگی در کن هست یا نه؛ اگر این طور باشد، پلیس شک نمی کند که دارد اتفاق متفاوتی رخ می دهد. با فرایندهای اداری خود ادامه می دهند و او می تواند همان‌طور که از صبح پیش‌بینی کرده، ادامه بدهد. نمی داند او را شناسایی کرده‌اند یا نه، آن زوج که صبح رد می شدند، به دختر دستفروش سلام کردند، یکی از محافظه‌های آن مرد به او توجه کرده بود، و کسی شاهد قتل آن یکی زن بود.

خنّاس اکنون دارد استراتژی عوض می کند: می خواهد او را بترساند، روشن در مورد آدم‌های ضعیف. ظاهرآشیطان تصویری ندارد که چه اتفاقی افتاده و او چه گونه قدر تمدنانه آزمونی را که سرنوشت بر او تحمیل کرده، پشت سر گذاشته است.

تلفن همراهش را برمی دارد و پیام دیگری می فرستد.

تصور می کند که واکنش اوا بعد از دریافت این پیام چه خواهد بود.
چیزی درونش می گوید که همزمان هم وحشت می کند و هم راضی می شود.
عميقاً از قدمی که دو سال پیش برداشت پشیمان است –وقتی همه چیز، حتا
لباس‌ها و جواهراتش را، پشت سرش رها کرد و از وکیلش خواست برای
انجام اقدامات رسمی طلاق با شوهرش وارد مذاکره شود.
می گفت انگیزه‌اش عدم سازگاری است. انگار تمام افراد جالب جهان
دقیقاً یک جور فکر می کنند و مشترکات زیادی دارند. البته دروغ بود: عاشق
کس دیگری شده بود.

چند نفر خانه‌شان را ترک می کنند، بعد پی می برند که شهوت پایدار
نیست و به نزد شرکای واقعی زندگی شان بر می گردند؟ اگر کمی عاقلانه
رفتار می کرند، همه چیز را فراموش می کرند. این کاملاً طبیعی، پذیرفتنی،
و بخشی از زیست‌شناسی انسان است.

البته باید به تدریج می آموخت. اول به وکیل‌هایش دستور داد به شدت
سختگیری کنند – اگر اوا می خواست ترکش کند، باید از ثروتی که بیست
سال تمام، پیشیز به هم جمع کرده بودند، دست می کشید. منتظر جواب،
یک هفته به حال خودش نبود؛ پول برایش مهم نبود، فقط می خواست اوا
را به هر شکلی برگرداند و این تنها ابزار فشاری بود که می شناخت. اوا آدم
شرافتمندي بود. و کلایش شرایط او را پذیرفتند. مطبوعات از قضیه باخبر شدند
– و از راه مطبوعات بود که از نامزدِ جدید همسر سابقش باخبر شد. یکی از
موفق‌ترین طراحان مدد دنیا، کسی که از هیچ سر بالا آورده بود، مثل او. نزدیک
چهل سالش بود، مثل او. می گفتند متکبر نیست و روز و شب کار می کند.
مثل او.

نمی فهمید چه اتفاقی افتاده. کمی پیش از اینکه اوا عازم نمایشگاهی
در لندن بشود، یکی از آن لحظات نادر تنهایی و عشق را در مادرید تجربه

کرده بودند. با جت شرکت سفر کرده بودند، در هتلی با تمام رفاه ممکن و قابل تصور اقامت کرده بودند، تصمیم گرفته بودند دنیا را با هم دوباره کشف کنند. رستوران رزرو نمی کردند، در صفحه‌های عظیم موزه‌ها وارد می شدند، به جای لیموزین و راننده‌ای که همیشه بیرون منتظر شان بود، تاکسی می گرفتند و اگر در شهر گم می شدند، پیاده می رفتند. با هم غذا می خوردند و خسته و راضی بر می گشتند.

هردو خود را کنترل می کردند تا کامپیوترها یا شان را روشن نکنند و تلفن‌های همراهشان را خاموش نگه دارند. اما موفق شدند. و با قلبی سرشار از خاطرات و لبخند به لب به مسکو بر گشتند.

ایگور دوباره در کارش غرق شد، متعجب از اینکه در دوران غیبت او کارها به خوبی پیش رفته بود. او هفته‌ی بعد عازم لندن شد و دیگر بر نگشت.

ایگور با یکی از بهترین دفاتر کارآگاهی خصوصی تماس گرفت – که معمولاً برای جاسوسی صنعتی یا سیاسی به کار می رفت – و مجبور شد صدها عکس از زنش را با نامزد تازه‌اش بیند. کارآگاهها توanstند برای او «دost» خانمی ترتیب بدنهند که مشخصاتش را براساس اطلاعات تأمین شده از طرف شوهر سابقش انتخاب کرده بودند. او او را به تصادف در فروشگاه بزرگی ملاقات کرد؛ روس بود، «شوهرش او را ترک کرده بود»، به خاطر قوانین بریتانیا نمی توانست کار کند و اکنون داشت به گرسنگی می افتاد. او اول به او اعتماد نکرد، اما بعد تصمیم گرفت کمکش کند. با نامزدش صحبت کرد که تصمیم گرفت خطر کند و کاری در یکی از دفاترش به او بدهد، هر چند اوراق قانونی و مجوزهای لازم را نداشت.

آن زن تنها دost است که به زبان مادری او حرف می زند. مشکلات زناشویی دارد. بنابراین نظر روانشناس‌های شرکت کارآگاهی، مدل ایده‌آل

برای دریافت اطلاعات مورد نیاز: می‌داند اوا هنوز نتوانسته به نامزد جدیدش عادت کند و بخشی از غریزه‌ی طبیعی بشر این است که مسائل شخصی اش را با غریبه‌ای در شرایط مشابه در میان بگذارد؛ فقط برای تسکین روحش. «دوست» تمام مکالمات را ضبط می‌کند که به میز ایگور می‌رسد و مهم‌تر از برگه‌هایی است که باید امضا کند، دعوت‌هایی که باید قبول کند و هدایایی که باید برای مشتریان اصلی، فروشنده‌ها، سیاستمداران و شرکت‌ها بفرستد.

نوارها بسیار مفیدتر – و بسیار در دنیا کثیر – از عکس‌هast. کشف می‌کند که رابطه با طراح مُد مشهور دو سال قبل شروع شده، به دلایل حرفه‌ای در هفته‌ی مُد میلان با هم ملاقات کردند. او در آغاز مقاومت کرد – مرد در احاطه‌ی زیباترین زنان عالم زندگی می‌کرد، و اوا آن موقع دیگر چهل سالش شده بود. اما بعد کم کم تسلیم شد.

ایگور باز به نوارها فکر می‌کند. در لندن (برای اینکه حرفه‌ای‌ها راحت باشند، در تقویم سالانه هفتنه‌های مُد را پشت سر هم قرار می‌دهند)، آن طراح دیگر عاشق شده بود؛ که باورش سخت نبود، چرا که با یکی از خاص‌ترین زنان دنیا ملاقات کرده بود. اما اوا همچنان تردید داشت: حسین دومین مردِ زندگی اش بود، در یک رشته کار می‌کردند و اوا بهشدت احساس حقارت می‌کرد. باید رؤیای کار در مُد را فراموش می‌کرد، چرا که رقابت با شوهر آینده‌اش غیرممکن بود و باید دوباره زن خانه‌دار ساده‌ای می‌شد. بدتر: نمی‌فهمید چرا کسی به آن قدر تمدنی می‌تواند به زن روس میانسالی علاقه‌مند شود.

اگر اوا دست کم یک فرصت مکالمه به ایگور می‌داد، برایش توضیح می‌داد: صرف حضور ساده‌ی اوا می‌توانست نوری را درون تمام کسانی که اطرافش بودند، روشن کند، باعث می‌شد همه بهترین بخش وجودشان

را عرضه کنند، که سرشار از نور و امید، از خاکستر های گذشته برخیزند.
برای اینکه این اتفاق برای مرد جوانی افتاده بود که از جنگی خونین و
بی فایده بازگشته بود.

خنّاس برمی گردد. شیطان می گوید دیقاً این طور نیست، او از راه کار و سواست گونه
بر آسیب های روحی اش غلبه کرده بود. اگرچه روانپردازشک ها ممکن بود این را
اختلال روانی بدانند، اما در واقع راهی برای غلبه بر زخم های شخصی از راه
بخشنی و فراموش کردن بود. اوا این قدرها هم مهم نبود: ای گور باید دست بردارد
از چسباندن تمام عوایضش به رابطه ای که دیگر وجود ندارد.
شیطان تکرار کرد: «تو تنها نیستی. با این خیال داری به سمت شرارت
کشیده می شوی که خیر را بیدار کنی».

ای گور کم کم عصبی می شود. مرد خوبی بود و هرگاه مجبور بود سختگیرانه
رفتار کند، به خاطر آرمانی بزرگ تر بود: خدمت به کشورش، ممانعت از
رنج بیش از حد محرومان، مثل یگانه الگویش، عیسا مسیح، تازیانه و گونه‌ی
دیگر کشش را همزمان نشان دادن.

صلیب کشید، به امید اینکه خنّاس دور شود. به خودش فشار آورد تا
به یاد نوارها یافتد، به یاد حرف های اوا، اینکه از نامزدی تازه اش راضی
نیست، اما قصد ندارد هرگز به گذشته برگردد، برای اینکه با آدم «نامتعادلی»
ازدواج کرده بوده.

چه یاوه. ظاهرآ داشت در محیط جدید فرایند شست و شوی مغزی را
می گذراند. حتماً همنشین هایی و حشتناک داشت. حتماً دارد به دوست
روشن دروغ می گوید که فقط به یک دلیل تصمیم گرفته دوباره ازدواج
کند: می ترسد تنها بماند.

او ادر آن نوارها می‌گفت در جوانی همیشه احساس می‌کرده دیگران او را پس می‌زند، هیچ وقت نمی‌توانست خودش باشد—مدام باید وانمود می‌کرد به همان چیزهایی علاقه دارد که دوستانش می‌خواهند، در همان بازی‌ها شرکت کند، در مهمانی‌ها تفریح کند، به دنبال مردی خوش قیافه بگردد، به او در خانه امنیت و بچه و خوشبختی زندگی زناشویی بدهد. اعتراف می‌کند: «همه‌اش دروغ بود.»

در واقع همیشه رؤیایی ماجراجویی و ناشناخته‌ها را داشت. اگر می‌توانست در نوجوانی شغلی انتخاب کند، هنر را انتخاب می‌کرد. از کودکی عاشق بیرون‌جسبان و ساختن کلاژ با عکس‌های مجلات حزب کمونیست بود؛ هر چند از محتوای مجله متفرق بود، می‌توانست لباس‌های تیره رارنگ کند و از نتیجه احساس شادی کند. پیدا کردن لباس عروسک در آن دوران سخت بود، اما او عروسک‌هایش را بالباس‌هایی می‌پوشاند که مادرش می‌دوخت. عاشق لباس بود و حتا پیش خودش قرار می‌گذاشت که روزی خودش لباس بسازد. در شوروی سابق مُد وجود نداشت. فقط وقتی از واقعیه‌ی دنیا باخبر شدند که دیوار برلین فرو ریخت و نشریات خارجی به شوروی رسید. او آن موقع نوجوان بود و حالا کلاژهای زنده‌تر و جالب‌تری می‌ساخت، تا اینکه روزی تصمیم گرفت به خانواده‌اش بگوید که رؤیایش همین است: طراحی لباس.

مدرسه را که تمام کرد، والدینش او را به دانشکده‌ی حقوق فرستادند. با اینکه از آزادی تازه به دست آمده خوشحال بودند، اعتقاد داشتند که ایده‌هایی کاپیتالیستی برای نابودی کشور به آنجا آمده، برای دور کردن مردم از هنر حقیقی، عوض کردن تولстоی و پوشکین با داستان‌های جاسوسی، ویران کردن باله‌ی کلاسیک با انحرافات مدرن. می‌خواستند دخترشان به سرعت از احاطه اخلاقی که با کوکاکولا و ماشین‌های لوکس رسیده بود، دور بشود.

در دانشگاه با پسر خوش قیافه و بلندپروازی آشنا شد که دقیقاً مثل او فکر می‌کرد: اینکه رژیم گذشته‌ی کشورشان بر می‌گردد، خیال باطل بود. آن رژیم برای همیشه رفت. وقتی شروع کردن یک زندگی تازه است. آن پسر را ستایش می‌کرد. معاشرت را شروع کردند. اوا حس کرد جوان باهوشی است و در آینده به خیلی جاها می‌رسد. پسر او را در ک می‌کرد. بله، در جنگ افغانستان جنگیده بود، در نبردی زخمی شده بود، اما مسئله‌ای جدی نبود؛ هرگز از گذشته گلایه نمی‌کرد و در سال‌های درازی که با هم بودند، هرگز هیچ علامت عدم تعادل یا آسیب روحی از خودش نشان نداد.

یک روز برای او یک دسته گل رُز آورد. گفت قصد دارد دانشگاه را ترک کند و کسب و کاری برای خودش راه بیندازد. بعد به او پیشنهاد ازدواج کرد. اوا پذیرفت؛ هر چند تنها احساسش نسبت به آن جوان، تحسین و رفاقت بود، اما گمان می‌کرد عشق با زمان و همزیستی می‌رسد. از آن گذشته، آن جوان تنها کسی بود که واقعاً او را می‌فهمید و تشویقش می‌کرد؛ اگر می‌گذاشت آن فرصت از بود، شاید دیگر هرگز کسی پیدا نمی‌شد که او را همان گونه که بود، پذیرد.

بدون تشریفات زیاد و بدون حمایت خانواده با هم ازدواج کردند. جوان به همراه کسانی پول در می‌آورد که اوا آن‌ها را خطرناک می‌دانست، اما کاری از دستش برنمی‌آمد. کم کم شرکتشان رشد کرد. بعد از تقریباً چهار سال زندگی مشترک، اوا – که داشت از ترس می‌مرد – اولین درخواستش را کرد: از شوهرش خواست بدھی اش را به طلبکارانش که ظاهراً علاوه‌ای به بازپس گرفتن پولشان نداشتند، بپردازد. او از توصیه‌ی او پیروی کرد و بعد ها با رها به خاطر این پیشنهاد ممنون او بود.

سال‌ها می‌گذشت، شکست‌های ضروری رخ داد، شب‌های آوارگی، تا اینکه اوضاع کم کم بهتر شد و بعد جوجه اردک زشت قصه، مسیری

درست مشابه قصه‌های کودکی در پیش گرفت: قوی زیبایی شد که همه به او غبطه می‌خوردند.

اواز زندگی اش در نقش زن خانه‌دار گله داشت. شوهرش به جای اینکه مثل شوهر دوستانش که کار را فاقد جذایت زنانه می‌دانستند، واکنش منفی نشان بدهد، فروشگاهی برای او در یکی از بهترین محله‌های مسکو خرید. اوا شروع کرد به فروش مدل‌های لباس‌های خیاطان بزرگ جهان، هر چند هر گز خطر نکرد که طراحی‌های خودش را تولید کند. اما کارش پاداش‌های دیگری داشت: به سالن‌های بزرگ مُد سفر می‌کرد، با افراد جالب سروکار داشت، و آن موقع بود که با حمید آشنا شد. هنوز نمی‌دانست او را دوست دارد یا نه – احتمالاً نه. اما در کنارش احساس راحتی می‌کرد. وقتی حمید اعتراف کرد که هر گز با کسی مثل او ملاقات نکرده و پیشنهاد کرد با هم زندگی کنند، چیزی نداشت که از دست بدهد. شوهرش با کار ازدواج کرده بود و آخرش هم اصلاً غیبت او را احساس نمی‌کرد.

او در یکی از نوارها می‌گفت: «همه چیز را ها کردم و از تصمیم‌پیمان نیستم. حتاً اگر حمید – برخلاف میل من – آن ویلای زیبا را در اسپانیا به نام نمی‌خرید، این کار را می‌کردم. اگر ایگور، شوهر سابقم، نصف ثروتش را به من پیشنهاد می‌کرد، باز همین تصمیم را می‌گرفتم. برای اینکه می‌دانستم دیگر نمی‌خواهم با ترس زندگی کنم. اگر یکی از خواستنی ترین مردان دنیا می‌خواهد کنارم باشد، حتماً بهتر از آنم که خودم فکر می‌کنم.» در نوار دیگری اشاره می‌کند که عاشقش حتماً دچار مشکلات روانی بسیار جدی است.

«شوهرم منطقش را از دست داد. نمی‌دانم به خاطر جنگ بود یا خستگی ناشی از کار زیاد، اما فکر می‌کند می‌تواند در برنامه‌های خدا دخالت کند. قبل از اینکه تصمیم بگیرم ترکش کنم، پیش روانپردازشکی رفتم تا شاید او را

بهتر بفهمم. می خواستم بینم می تواند رابطه مان رانجات بدهد؟ برای اینکه ایگور را به خطر نیندازم، وارد جزئیات نشدم. الان هم با تو وارد جزئیات نمی شوم. اما به نظرم اگر ایگور به این نتیجه می رسید که نتیجه‌ی کارش خیر است، می توانست دست به کارهای وحشتناکی بزند.

روانپژشک برایم توضیح داد که خیلی از آدمهای سخاوتمند که تمام وجودشان عشق به همنوع است، ممکن است در یک آن کاملاً عوض بشوند. مطالعاتی در این زمینه، این تغییرات را پدیده‌ی ابليس^۱ می نامد، مقرب ترین فرشته‌ی خدا که در نهایت خواست همان قدرت خدا را اعمال کند.»

صدای زنانه‌ی دیگری می پرسد: «برای چه این اتفاق می افتد؟»
اما ظاهراً پیش‌بینی زمان کافی رانکرده بودند و نوار آنجا تمام می شود.

ایگور خیلی دوست داشت جواب را بداند. چرا که خودش می داند اصلاً قصد برابری با خداراندارد. چون مطمئن است زن محبوبش دارد همه چیز را از خودش درمی آورد و در واقع فقط می ترسد برگردد و شوهرش او را نپذیرد. البته، قبلًا مجبور شده به ضرورت آدم بکشد، اما این چه ربطی به زناشویی دارد؟ در جنگ آدم کشته بود، با اجازه‌های رسمی که سربازان دارند. دو سه نفر دیگر را هم کشته بود، اما همیشه می خواست آن‌ها را از وضع موجود نجات بدهد که در آن دیگر امکان زندگی شرافتمدانه و آبرومندانه نداشتند. در کن فقط داشت مأموریتی را انجام می داد و فقط در صورتی دست به کشتن کسی که دوستش داشت می زد، که می فهمید دیوانه شده، راهش را گم کرده و دارد زندگی خودش را ویران می کند. هر گز اجازه نمی داد زوال ذهنی، گذشته‌ای درخشان و پربرکت را نابود کند.

1. O Efeito de Lúcifer

تنها به این دلیل کسی را که دوست داشت، می‌کشت، تا او را از خودویرانگری طولانی و دردناکی نجات بدهد.

ایگور نگاهی به ماشین مازارتی می‌کند که جلویش در محل پارک ممنوع می‌ایستد. اتومبیلی مسخره و ناراحت کننده، که مجبور است علی‌رغم قدرت موتورش – که برای جاده‌های ناهموار کم است و برای آزادراه‌ها زیادی بالا – با سرعت ماشین‌های دیگر حرکت کند.

مردی حدوداً ۵۰ ساله – که دلش می‌خواهد ۳۰ ساله به نظر برسد – در راباز می‌کند و پیاده می‌شود؛ به زحمت، چون در خیلی نزدیک به زمین باز می‌شود. وارد پیترافروشی می‌شود، پیتزای «چهارپنیر» می‌خواهد که ببرد. مازارتی و پیترافروشی. با هم جمع نمی‌شوند. اما پیش می‌آید.

خنّاس برمی‌گردد. حالا دیگر از بخشش و سخاوت و فراموشی گذشته و پیش رفتن حرف نمی‌زند – موضوع دیگری است که این بار دارد در ذهنش تردیدهای واقعی ایجاد می‌کند. اگر اوا آن‌طور که می‌گفت، واقعاً ناراضی بود چه؟ اگر علی‌رغم عشق عمیقش نسبت به شوهرش دیگر در مغایک بی‌باز گشت تصمیم نادرستی سقوط کرده بود چه؟ همان بلایی که آدم وقتی سیب را پذیرفت، سرش آمد و نوع بشر را محکوم کرد؟

برای بار هزارم در دلش تکرار می‌کند برای همه چیز برنامه ریخته. قصدش این است که با هم برگردند، نمی‌گذارد کلمه‌ای به کوچکی «خداحافظ» زندگی هردو را یکسره نابود کند. قابل درک است که بحران‌هایی در زندگی زناشویی پیش بیاید، به خصوص بعد از ۱۸ سال.

اما می‌داند که در استراتژی خوب باید مدام برنامه‌اش را عوض کند. دوباره با تلفن‌ش پیامی می‌فرستد، فقط برای اینکه مطمئن شود به مقصد

می‌رسد. بلند می‌شود، دعایی می‌خواند و تمنا می‌کند که مجبور نشود از جام تسلیم بنوشد.

روح آن دختردستفروش کوچولو کنارش است. حالا می‌فهمد که مرتکب بی‌عدالتی شده؛ خرجی نداشت که کمی بیشتر صبر می‌کرد و حریفی هم تراز خودش می‌یافت، مثل آن شبه‌ورزشکار با موهای ماه‌گونی در آن برنامه‌ی ناهار. یا از سر ضرورت مطلق برای نجات کسی با رنج‌های تازه اقدام کند، مثل آن زن در ساحل.

اما دختر ابروضخیم مثل قدیسی در کنارش شناور است و از او می‌خواهد که پیشمان نباشد؛ درست انتخاب کرده، او را از آینده‌ای سرشار از درد و رنج نجات داده. روح ناب دختر کم کم خناس رامی‌راند و به او می‌فهماند که دلیل حضورش در کن، بازگردن عشق ازدست رفته‌اش نیست – این غیرممکن است.

آنجاست تا اوارا از زوال و تلخیدگی نجات بدهد. با اینکه اوا با او بی‌انصافی کرد، اما کمکی که او به اوا خواهد کرد، ستودنی است.

«من مرد خوبی هستم.»

به صندوق می‌رود، حسابش رامی‌پردازد، یک بطری آب معدنی می‌خواهد، وقتی بیرون می‌رود، تمام محتواش را روی سرش خالی می‌کند. لازم است شفاف‌تر فکر کند. بسیار رؤیایی رسیدن این روز را پرورانده و حالا گیج است.

۵: بعدها ظهر

مُد هر شش ماه یک بار عوض می شود، اما یک چیز همیشه ثابت می ماند: محافظهای جلو در همیشه کت و شلوار سیاه می پوشند.

حیید به جایگزین هایی برای نمایش های خرامش خودش فکر کرده بود—مثلًاً محافظهایی بالباس رنگی یا سفیدپوش. اما اگر از قاعدهی کلی تخطی می کرد، معتقدان باز هم بیشتر از اینکه دربارهی موضوع واقعاً مهم—مجموعه‌ی در حال نمایش—بنویستند، به «نوآوری‌های غیرضروری» او حمله می کردند. ضمناً سیاه رنگی کامل است: محافظه کارانه و اسرارآمیز است و از راه فیلم‌های قدیمی هالیوود در ناهشیار جمعی ثبت شده است. آدم خوب‌ها همیشه لباس سفید می پوشند و آدم بد‌ها سیاه.

فکر کن به کاخ سفید می گفتند کاخ سیاه. آن وقت همه فکر می کردند این خانه محل سکونت اهربین تاریکی است.»

هر رنگی معنایی دارد، هر چند فکر می کنند رنگ‌ها را تصادفی انتخاب می کنند. سفید به معنای پاکی و شرافت است. سیاه می ترساند. قرمز شوک می دهد و فلچ می کند. زرد توجه را جلب می کند. سبز باعث می شود همه چیز آرام به نظر برسد، پیش رفتن مجاز است. آبی آرام می کند. نارنجی سردگم می کند.

محافظه‌ها باید سیاه پوشند. از اول همین طور بوده و همین طوری هم می‌ماند.

مثل همیشه، سه ورودی مختلف. اولی برای مطبوعات. محدودی خبرنگار و تعداد زیادی عکاس که تجهیزات سنگین را حمل می‌کنند و به نظر می‌رسد رابطه‌ی خوبی با هم دارند، اما همیشه آماده‌اند در لحظه‌ای که یک زاویه‌ی مناسب، عکس منحصر‌به‌فرد، لحظه‌ی عالی یا سقوط فاجعه آمیز دست می‌دهد، به همکارانشان سقلمه و آن‌ها را کنار بزنند. ورودی دوم برای عموم است و از این نظر هیچ تفاوتی میان هفت‌هی مُد پاریس و این نمایش در هتلی کنار دریا در جنوب فرانسه نیست؛ مردم همیشه بدلباستند و به احتمال زیاد پولی ندارند تا آنچه را نمایش داده می‌شود بخترند، اما باید آنجا باشند، با شلوار جین‌های محقرانه، تی‌شرت‌های بدسلیقه، کفش‌های ورزشی با مارکی که در میان بقیه‌ی چیزها به چشم می‌خورد. خیال می‌کنند این جور لباس یعنی اینکه با آن فضا راحت و آشنا هستند که البته کاملاً دروغ است. بعضی‌ها کیف و کمربند‌هایی دارند که می‌تواند گران تمام شده باشد، و این ترجمبرانگیزتر هم هست: انگار نقاشی ولاسکس^۱ را در قاب پلاستیکی بگذارند.

سرانجام، ورودی وی. آی.پی‌ها^۲. محافظه‌ها هیچ وقت از چیزی خبر ندارند، فقط همین طور دست به سینه می‌ایستند و قیافه‌ی خطرناکی می‌گیرند – انگار آنجا مال خودشان است. دختر خوش‌برخوردي جلو می‌آید که تعلیم دیده چهره‌های معروف را بشناسد. فهرستی در دست دارد و به طرف آن زوج می‌رود.

۱. Velásquez: نقاش اسپانیایی قرن هفدهم.

۲. VIP: مخفف Very Important Person به معنای شخص بسیار مهم، اصطلاحی جهان‌شمول برای افراد و مهمانان ویژه و برجسته.

«خوش آمدید، آقا و خانم حسین. ممنونم که پیش‌اپیش خبر دادید که تشریف می‌آورید.»

از جلو همه می‌گذرند؛ راهرو همان است، اما حائل ستون‌های فلزی با نوارهای مخملي سرخ، نشان می‌دهد کی به کی است و آدم‌های مهم‌تر کدامند. لحظه‌ی شکوه کوچک است، یعنی دریافت برخورد ویژه، و هر چند آن نمایش در تقویم رسمی قرار ندارد – به‌حال باید فراموش کرد که کن جشنواره‌ی سینمایی است – تشریفات سختگیرانه رعایت می‌شود. به خاطر شکوه کوچک در تمام رخدادهای موازی (ضیافت‌های شام و ناهار و کوکتل)، مردها و زن‌ها ساعت‌ها برابر آینه می‌گذرانند، با این خیال که نور مصنوعی به اندازه‌ی نور آفتاب در آن بیرون به پوست صدمه نمی‌زند و فقط در هوای باز لازم است کرم‌های مرطوب کننده و کرم‌های حفاظتی بزنند. در دو قدمی ساحلنده، اما ماشین‌های پیچیده‌ی برنزه‌کننده‌ی مؤسسات زیبایی را ترجیح می‌دهند که همیشه چند خیابان با محل اقامتشان فاصله دارد. اگر تصمیم بگیرند از کروازیت بگذرند، می‌توانند از منظره‌ی زیبایی‌ذلت بیرند، اما در این پیاده‌روی مگر چند کالری از دست می‌دهند؟ بهتر است از تریمیل‌های نصب شده در سالن ورزش کوچک هتل‌ها استفاده کنند. این طوری، بالباس‌های نسبتاً غیررسمی حاضر و آماده‌اند، برای ضیافت‌های ناهاری که در آن‌ها رایگان غذا می‌خورند و چون دعوت شده‌اند، احساس اهمیت می‌کنند، ضیافت‌های شامی که در آن‌ها باید پول زیادی پرداخت یا روابطی در مقام‌های بالا داشت، مهمانی‌هایی که بعد از شام شروع می‌شود و تا صبح ادامه دارد، آخرین قهوه یا نوشیدنی در بارهتل. و در این میان، سرzedن‌های پیاپی به دستشویی برای تجدید آرایش، مرتب کردن کراوات، پاک کردن پوست یا تکاندن خاک از شانه، و اطمینان از اینکه ماتیک همان شکل سابقش را دارد.

سرانجام، بازگشت به اتاق در هتل‌های لوکس، با تخت مرتب، منوی صبحانه، پیش‌بینی وضع هوا، یک شکلات (که فوراً دورش می‌اندازند، چون به معنای کالری دوبل است)، پاکتی با عنوانی به خط زیبا (که هرگز بازش نمی‌کنند، چرا که داخلش فقط نامه‌ی استاندارد مدیر هتل است که به مهمان خوشامد گفته) در کنار یک سبد میوه (آن را با اشتها می‌خورند، چون به مقدار لازم فیبر دارد که برای کار کرد بدن خوب است و برای پرهیز از تولید گاز عالی است). در حالی که کراوات‌شان را باز می‌کنند، آرایش را پاک می‌کنند، لباس‌های رسمی را در می‌آورند، در آینه به خودشان نگاه می‌کنند و به خودشان می‌گویند: امروز هیچ اتفاق مهمی نیفتاد، هیچ. شاید فردا بهتر باشد.

او لباس زیبایی پوشیده، یک لباس مارک حمید حسین که حجب و برازنده‌گی را همزمان بازمی‌تاباند. آن دوراً بر صندلی‌هایی می‌نشانند که درست جلو پیست خرامش است، جایی که عکاس‌ها قرار دارند – که دیگر شروع کرده‌اند به نصب تجهیزات.

خبرنگاری نزدیک می‌شود و سؤال همیشگی را می‌پرسد:

«آقای حسین، بهترین فیلمی که تا این لحظه دیده‌اید کدام است؟»
جواب همیشگی این است که: «هنوز برای قضاوت زود است.
فیلم‌های خوب زیاد و جالبی دیده‌ام، اما ترجیح می‌دهم تا پایان جشنواره
صبر کنم.»

در واقع اصلاً فیلمی ندیده. کمی بعدتر با گیبسون صحبت می‌کند تا بفهمد «بهترین فیلم فصل» کدام است.

دختر بلوند، مؤدب و خوش‌لباس، از خبرنگار می‌خواهد دور شود. از آن‌ها می‌پرسد آیا به مهمانی کوکتلی می‌روند که دولت بلژیک بعد از این نمایش خرامش بلژیک برگزار می‌کند؟ یکی از وزرای دولت بلژیک هم

حاضر است و مایل است با او حرف بزند. حمید به آن دعوت فکر می کند، چرا که آن کشور دارد سرمایه‌گذاری زیادی می کند تا طراحان مُدش در صحنه‌ی بین‌المللی وجهه‌ای پیدا کنند و بدین گونه شکوه از دست رفته‌ی دوران استعمار در افریقا را دوپاره به دست آورد.

«بله، شاید قهوه‌ای بنوشیم.»

او احرفش را قطع می کند: «فکر می کنم بعد از این برنامه با گیبسون قرار داریم.»

حمید پیام را می گیرد. به دختر می گوید که این قرار را فراموش کرد ه بود، اما بعد با وزیر تماس می گیرد.

چند عکاس از حضور آن‌ها باخبر می شوند و شروع می کنند به گرفتن عکس. فعلاً آن‌ها تنها کسانی‌اند که برای مطبوعات جالبند. بعد، مانکن‌هایی می‌آیند که در گذشته هیاهوها و خشم‌هایی برانگیخته‌اند، ژست می‌گیرند و لبخند می‌زنند، به چند نفر بدلباس در میان جمع امضا می‌دهند و برای اینکه به چشم بیایند، همه کار می‌کنند – به امید آنکه دوباره چهره‌ی خودشان را در مطبوعات بیینند. عکاس‌ها به طرف آن‌ها بر می‌گردند و می‌دانند که فقط برای انجام وظیفه و رضایت سردییر این کار را می‌کنند؛ اما هیچ کدام از آن عکس‌ها منتشر نمی‌شود. مُد در آنجا مستولی است؛ فقط کسانی که همیشه پشت مواعظ میله‌ای ورودی هتل‌ها می‌ایستند یا خانم‌هایی که نتوانسته‌اند همپایی تغییرات پیش بروند، این مانکن‌های سه سال پیش را به یاد می‌آورند – به جز آن‌هایی که هنوز به لطف رسوایی‌هایی که مدیر برنامه‌ها یشان دقیقاً برنامه‌ریزی کرده، یا به خاطر اینکه واقعاً می‌توانند در مقابل دیگران بدرخشند، هنوز در تیتر نشریات حضور دارند.

مدل‌های قدیمی تازه‌وارد از این موضوع آگاهند (و منظور از «قدیمی»، کسی است که دیگر ۲۵ سالش تمام شده)، و اگر می‌خواهند دیده شوند،

دلیلش رویای بازگشت به پیست خرامش نیست: فقط امیدوارند نقشی در یک فیلم بگیرند یا مجری یک شبکه‌ی تلویزیونی کابلی بشوند.

آن روز، به جز جاسمین – تنها دلیل حضور حمید در آنجا – چه کسی در برنامه‌ی خرامش حاضر است؟

مطمئناً هیچ کدام از چهار پنج سوپرمدل دنیا آنجا نخواهد بود، چرا که آن‌ها فقط کاری را می‌کنند که دوست دارند، ثروتی دارند و علاقه‌ای ندارند. که برای اعتبار دادن به رخدادی مربوط به دیگران در کن حضور داشته باشند. حمید محاسبه می‌کند که احتمالاً دو سه مدل کلاس ال‌ف را می‌بیند و جاسمین باید در این طبقه باشد. مدل‌هایی که بابت کار در آن بعدازظهر حدود ۱۵۰۰ یورو می‌گیرند و برای اینکه به اینجا برسند، باید جذبه، و از آن مهم‌تر، در این صنعت آینده داشته باشند. دو سه مدل کلاس ب، حرفه‌ای‌هایی که خرامش را در حد کمال بلدند و هیکل مناسبی دارند، اما بخت شرکت در رخدادهای موازی، از جمله دعوت‌های ویژه برای مهمانی‌های شرکت‌های تجملی مشترک‌المنافع را ندارند و نفری حدود ۶۰۰ تا ۸۰۰ یورو خرج بر می‌دارند. بقیه‌ی گروه، از کلاس ج خواهد بود، دخترهای تازه‌وارد به دنیای پرهیاهوی خرامش، که ۲۰۰ تا ۳۰۰ یورو می‌گیرند تا «تجربه‌ی لازم را به دست آورند». حمید می‌داند در سر بعضی دخترهای این گروه سوم چه می‌گذرد: من برنده‌می‌شوم. به همه نشان می‌دهم که می‌توانم. یکی از مهم‌ترین مدل‌های دنیا می‌شوم، حتاً گر لازم باشد مردهای مسن‌تر از خودم را اغوا کنم. اما مردهای مسن‌تر آنقدر که این دخترها فکر می‌کنند احمق نیستند: اغلب این دخترها به سن قانونی نرسیده‌اند و هر رابطه‌ای تقریباً در هر کشور دنیا می‌تواند به زندان بینجامد. افسانه کاملاً متفاوت با واقعیت است: کسی به خاطر روابط نامشروع به اوج نمی‌رسد؛ خیلی بیشتر از این لازم است.

جذبه، بخت، مدیر برنامه‌ی مناسب، لحظه‌ی مناسب، و لحظه‌ی مناسب، برای دفاتر گرایش، آن چیزی نیست که دخترهای تازه‌وارد دنیای مُد فکر می‌کنند. او تحقیقات اخیر را خوانده و همه حکایت از این دارد که مردم از دیدن زن‌های لاغر مردنی دچار آنورکسی، متفاوت، بانگاه‌های آزاردهنده و سن نامعلوم خسته شده‌اند. آژانس‌های انتخاب بازیگر (که مانکن‌ها را انتخاب می‌کنند) به دنبال چیزی می‌گردند که ظاهراً یافتنش خیلی سخت است: دختر آپارتمان بغلی. یعنی شخصی کاملاً عادی که به کسانی که پوسترها و عکس‌های او را در نشریات تخصصی می‌بینند، این احساس را منتقل کند که «من مثل او هستم».

و پیدا کردن زنی خارق العاده که شبیه یک «فرد عادی» باشد، وظیفه‌ای تقریباً غیرممکن است.

گذشت دوران مانکن‌هایی که فقط برای طراحان مُد، نقش چوب لباسی‌های متهر ک را بازی می‌کردند. البته لباس پوشاندن به یک مدل لاغر آسان‌تر است – لباس همیشه بهتر می‌ایستد. گذشت آن زمانی که تبلیغات برای محصولات لوکس مردانه، روی مدل‌های زیبا انجام می‌گرفت؛ این کار در عهد یوپی^۱ در اوخر دهه‌ی ۸۰ به خوبی عمل می‌کرد، اما امروز دیگر به خرج کسی نمی‌رود. برخلاف زن، مرد قالب زیبایی ندارد: مرد در چیزهایی که می‌خرد فقط دنبال چیزی است که او را با همکاران یا هم‌پیله‌هایش همنوا کند.

نام جاسمنین به عنوان «چهره‌ی واقعی جدید برای مجموعه‌ی تازه‌مان» به حمید رسید، صرفاً به خاطر اینکه او را در حال خرامش نمایشی دیده بودند؛

۱: اصطلاح یوپی، مخفف عبارت Young Urban Professional، به طبقه‌ای اجتماعی اشاره دارد که در دهه‌ی ۸۰ و در دوران ریاست جمهوری رونالد ریگان به وجود آمد. یوپی فردی است که در شهر یا حومه زندگی می‌کند، سبک زندگی و ظاهرش همساز با امریکایی ریگان است که رفتارهای فرهنگی و ارزش‌هایش، نشان‌دهنده‌ی مصرف‌گرایی و تعلق به رؤیای امریکایی است. م.

تعریفی از جمله‌ی «جذبه‌ی خارق العاده‌ای دارد، اما باز هم همه می‌توانند خودشان را در او پیدا کنند.» برخلاف مانکن‌های کلاس‌ج که به دنبال روابط و مردانی هستند که می‌گویند قدر تمندن و می‌توانند از آن‌ها ستاره بسازند، بهترین تبلیغ در دنیای مُد – و احتمالاً در هرچیزی که آدم بخواهد خودش را تبلیغ کند – حرف‌هایی است که حرفه‌ای‌ها درباره‌ی آدم می‌گویند. همان موقع که می‌گویند کسی «کشف شده»، قیمت‌ها بدون هیچ منطق خاصی بالا می‌رود. گاهی جواب می‌دهد، گاهی هم غلط از آب درمی‌آید. اما بازار همین است، نمی‌شود آدم همیشه برنده باشد.

سالن کم کم پر می‌شود – صندلی‌های ردیف اول رزرو شده است، چندین مرد کت و شلواری و زن شیک پوش، چند صندلی را اشغال می‌کنند و بقیه خالی است. عموم در ردیف دوم، سوم و چهارم می‌نشینند. مدل مشهوری که با یک بازیکن فوتبال ازدواج کرده و تا حالا بارها به برزیل سفر کرده چون «آن کشور را می‌پرستد»، اکنون مرکز توجه عکاس‌هاست، همه می‌دانند «سفر به برزیل» متراffد «جراحی پلاستیک» است، اما هیچ کس جرئت ندارد این را آشکارا بگوید؛ اما پس از مدتی همزیستی، با احتیاط می‌پرسند که جز بازدید از زیبایی‌های سالوادور و تماسای کارناوال ریودوژانیرو، در آنجا پزشکی پیدا می‌شود که در جراحی پلاستیک تجربه داشته باشد؟ یک کارت ویزیت به سرعت دست به دست، و مکالمه همان‌جا تمام می‌شود. دختر بلوند خوش‌برخورد صبر می‌کند تا حرفه‌ای‌های مطبوعات کارشان را انجام بدنهند (از این مدل هم می‌پرسند بهترین فیلمی که در جشنواره دیده کدام است)، و بعد او را به تنها صندلی خالی کنار حمید و اواهداشت می‌کند. عکاس‌ها نزدیک می‌شوند و ده‌ها عکس از آن سه نفر می‌گیرند – طراح بزرگ، زن‌ش، و مدلی که زن خانه‌دار شده است.

چند خبرنگار می‌خواهند بدانند نظر حمید درباره‌ی کار آن طراحی که می‌خواهد مجموعه‌اش رانمایش بدهد، چی است. حمید با این سوالات کاملاً آشناست.

«آمدہ‌ام که ببینم. شنیده‌ام خیلی باستعداد است.»

خبرنگارها اصرار می‌کنند، انگار جواب او را نشینیده‌اند. تقریباً تمام‌شان بلژیکی‌های تمام و عیارند. مطبوعات فرانسه هنوز به موضوع علاقه‌مند نشده‌اند. دختر بلوند و خوش برخورد از آن‌ها می‌خواهد که مهمانان را راحت بگذارند.

خبرنگارها دور می‌شوند. مدل سابق که کنار حمید نشسته، می‌کوشد سر صحبت را باز کند و می‌گوید تمام کارهای حمید را می‌ستاید. حمید با مهربانی تشکر می‌کند؛ اگر خانم مدل امیدوار بود جوابی مثل «باید بعد از برنامه با هم حرف بزنیم» بشنود، در اینجا حتماً نامید شده است. اما او شروع می‌کند به تعریف ماجراهای زندگی‌اش – عکس‌ها، دعوتنامه‌ها، سفرها. حمید با برداشتن بی‌پایان گوش می‌دهد، اما همین که فرصتی دست می‌دهد (زن برگشته تا با کسی حرف بزند)، به طرف او ابرمی‌گردد و از او می‌خواهد او را از این بحث یاوه نجات بدهد. همسرش اما غریب‌تر از همیشه است و حاضر نمی‌شود حرف بزند؛ تنها مفرّ، خواندن بروشور تو پیچی آن برنامه‌ی خرامش است.

آن مجموعه، گرامی داشت «آن سالِن»^۱ است که از پیش‌تازان مُد بلژیک محسوب می‌شود. در اوخر دهه‌ی ۶۰ با بوتیکی کوچک شروع کرد، اما بعد فهمید سبک لباس هیبی‌های جوانی که از تمام دنیا به آمستردام سفر می‌کردند، توانایی بالقوه‌ی عظیمی دارد. با سبک محافظه کارانه‌ی مُد مواجه است که

در بورژوازی آن دوره شیوع داشت. پیروز شد و لباس‌هایش را چند چهره‌ی بت‌مانند، مانند ملکه پائولا، یا الهه‌ی الهام بزرگ جنبش اگزیستانسیالیست فرانسه، ژولیت گرکوی^۱ خوانده، پوشیدند. از خالقان «برنامه‌ی خرامش»^۲ بود که لباس‌های روی صحنه را بانمایش‌های نور، صدا و هنر می‌آمیخت. اما کارش خارج از مرزهای کشور بازتاب چندانی نداشت. همیشه ترسی عظیم از سرطان داشت، همان‌گونه که در کتاب ایوب از کتاب مقدس آمده، «از آنچه بیشتر می‌ترسیدم، بر سرم آمد». از بیماری‌ای مُرد که بیش از همه از آن می‌ترسید، درحالی که شاهد بر باد رفتن کسب و کارش بود، به خاطر بی استعدادی مطلقش در کار با پول.

واز آنجا که هر آنچه در جهان رخ می‌دهد، هر شش ماه یک بار نوسازی می‌شود، کاملاً از یاد رفت. کار این طراح مُد که تا چند دقیقه‌ی دیگر مجموعه‌اش را نمایش می‌داد، بسیار شجاعانه بود: بازگشت به گذشته، به جای تلاش برای خلق آینده.

حمید بروشور را در جیش می‌گذارد؛ اگر جاسمین آن چیزی نبود که امیدش را داشت، باید با این طراح مُد صحبت می‌کرد تا بیند پروژه‌ای دارد که بتوانند با هم انجام بدهند؟ همیشه برای ایده‌های تازه فضاداشت – چرا که این طوری رقبا زیر نظر خودش بودند.

به اطراف نگاه می‌کند: نورافکن‌ها در محل مناسب جا‌گذاری شده‌اند و تعداد عکاسان حاضر نسبتاً مناسب است – انتظارش را نداشت. شاید این مجموعه واقعاً قابل دیدن باشد یا شاید دولت بلژیک تمام نفوذش را برای کشیدن مطبوعات، با پیشنهاد هزینه‌ی سفر و اقامت به خرج داده باشد. اما

1. Juliette Gréco

2. desfile-show

شاید هم تمام این علاوه، دلیل خاصی داشته باشد: جاسمین. اما حمید امیدوار است این طور نباشد. اگر بخواهد برنامه‌هایش را پیش ببرد، جاسمین باید قبلش برای عموم کاملاً ناشناخته باشد. تا آن لحظه فقط تعاریف کسانی را شنیده که با این صنعت مرتبط بوده‌اند. اگر پیش از آن چهره‌ی جاسمین در نشریات زیادی ظاهر شود، تماس با او اتلاف وقت است. اولاً حتماً کسی قبل از اورسیده، و ثانیاً دیگر نمی‌توان او را تداعی گری‌پدیده‌ی تازه‌ای کرد.

حمید محاسباتش را می‌کند؛ این برنامه نباید ارزان تمام شده باشد، اما دولت بلژیک مثل شیخ درست فکر کرده: مُد برای زن‌ها، ورزش برای مرد‌ها، چهره‌های معروف برای هر دو جنس، این‌ها تنها مسائل جالب برای همه‌ی انسان‌های فانی است، و تنها عناصری که می‌تواند چهره‌ی کشوری را در سناریوی جهانی منعکس کند. البته، در مورد خاص مُد، مذاکره با فدراسیون هم هست که می‌تواند سال‌ها طول بکشد. اما یکی از مدیران فدراسیون در کنار سیاستمداران بلژیکی نشسته؛ ظاهراً نمی‌خواهد وقت را تلف کنند.

وی. آی. پی‌های دیگر می‌رسند، همیشه همراه آن دختر خوش‌برخورد بلوند. کمی سردرگم به نظر می‌رسند، درست نمی‌دانند آنجا چه کار می‌کنند. بیش از حد رسمی لباس پوشیده‌اند، احتمالاً اولین بار است که در فرانسه در برنامه‌ی خرامشی شرکت می‌کنند، مستقیم از بروکسل آمده‌اند. مطمئناً بخشی از آن بافت جانوری نیستند که فعلًاً به خاطر جشنواره‌ی سینمایی شهر را تسخیر کرده است.

پنج دقیقه تأخیر. برخلاف هفته‌ی مُد پاریس که در آن تقریباً هیچ نمایشی سر وقت شروع نمی‌شود، در این شهر همزمان رویدادهای متنوعی برگزار می‌شود و مطبوعات نمی‌توانند خیلی منتظر بمانند. اما بعد می‌بیند که در اشتباه بوده: بیشتر خبرنگارها با وزرا گفت و گو می‌کنند؛ تقریباً همه‌شان بیگانه‌اند، و از یک کشور واحد. سیاست و مُد در چنین شرایطی در هم می‌آمیزد.

دختر خوش برخورد بلوند، به طرف محل تجمع خبرنگارها می‌رود و از آن‌ها می‌خواهد سر جایشان برگردند: نمایش دارد شروع می‌شود. حمید و اوایک کلمه حرف نمی‌زنند. او انه راضی به نظر می‌رسد و نه ناراضی – و این از همه بدتر است. کاش گله می‌کرد، لبخند می‌زد، چیزی می‌گفت! اما هیچ، هیچ نشانی از ماقع درونش بروز نمی‌دهد.

بهتر است بر پانلی تمرکز کند که تهش را می‌بیند، جایی که مدل‌ها از آن بیرون خواهند آمد. دست کم می‌داند آنجا چه اتفاقی دارد می‌افتد. چند دقیقه پیش، مدل‌ها خودشان را آماده کرده‌اند و دیگر لباس اولشان را پوشیده‌اند و منتظرند چراغ‌ها خاموش شود، موسیقی شروع شود و یک نفر – معمولاً یک زن – بر پشتان بزند و زمان دقیق خروج در مسیر نورافکن‌ها و حاضران را نشان بدهد.

مدل‌های کلاس الف، ب و ج، به درجات متفاوتی مضطربند – کم تجربه‌ترها هیجان‌زده‌ترند. چندتایی دعا می‌خوانند یا از پشت پرده سرک می‌کشنند تا شاید آشنایی را بینند و مطمئن شوند که پدر و مادرشان جای نشستن مناسبی پیدا کرده‌اند. باید ده دوازده تایی باشند. عکس هر کدام را بالای جایی نصب کرده‌اند که زیرش، لباس‌هایشان را به ترتیب چیده‌اند. باید چند ثانیه‌ای لباس‌های را به همان ترتیب عوض کنند و به سرعت دوباره حالت آرامی بگیرند و وانمود کنند که انگار تمام بعداز‌ظهر آن لباس تنشان بوده است. دستیارها آخرین اصلاحات را روی آرایش و مو انجام می‌دهند. نزد خودشان تکرار می‌کنند: «مبددا بلغزم. مبددا پایم به لباس گیر کند. طراح مرا شخصاً از میان شخصت مدل انتخاب کرده. توی کن هستم. حتماً آدم مهمی در میان تماشاگرها هست. می‌دانم که حمید حسین اینجاست و شاید برای مارکش مرا انتخاب کند. می‌گویند اینجا پر از عکاس و خبرنگار است.

^۷باید لبخند بزنم، برای اینکه قاعده این است. پاهایم باید خطی نامرئی را دنبال کند. باید طوری راه بروم که انگار دارم رژه می‌روم، به خاطر پاشنه! مهم نیست که راه رفتم مصنوعی باشد، که احساس خوبی نداشته باشم – این نباید یادم برود.

^۸باید به نقطه‌ی مقرر برسم، به یک طرف برگردم، دو ثانیه مکث کنم، و بعد با همان سرعت برگردم، همین که از صحنه ناپدید شوم، کسی منتظرم است تا لباس بعدی را تنم کند و حتا وقت نمی‌کنم توی آینه نگاه کنم! باید اعتماد کنم که همه‌چیز رو به راه است. فقط باید جسم و لباس را نشان بدhem، باید قدرت نگاهم را هم آشکار کنم!»

حمید به سقف نگاه می‌کند: علامت آنجاست، یک کانون نور که از بقیه منورتر است. اگر مدل از آن جلوتر باید یا قبل از آن بایستد، عکش خوب در نمی‌آید. آن وقت، سردبیر نشریه مانکن دیگری را انتخاب می‌کند – در واقع مدیران نشریات بلژیکی، چون مطبوعات فرانسه الان جلو هتل‌ها، روی فرش قرمز، در کوکتل‌های عصر گاهی، یا در حال خوردن ساندویچ و آماده شدن برای ضیافت شام اصلی آن شب هستند.

چراغ‌های سالن خاموش می‌شود. نورافکن‌های پیست روشن می‌شود. لحظه‌ی بزرگ رسیده است.

یک سیستم صوتی قوی، محیط را با آهنگی طینی انداز از دهه‌های ۶۰ و ۷۰ پر می‌کند. این موسیقی حمید را به جهان دیگری می‌برد که هرگز فرصت آشنایی با آن را پیدا نکرد، اما خیلی درباره‌اش شنیده بود. نسبت به آن چیزی که هرگز نشناخته، نوعی نوستالتی و همزمان خشم احساس می‌کند – چرا رؤیای بزرگ جوان‌هایی را که در آن دوره جهان را زیر پا می‌گذاشتند، تجربه نکرد؟

اولین مدل وارد می‌شود و تصویر با صدا می‌آمیزد – آن لباس رنگی، سرشار از زندگی و انرژی، داستانی را تعریف می‌کند که مدت‌ها قبل رخداده، اما انگار هنوز برای جهان نامکر است. کنارش صدھا تقھی دوربین‌های عکاسی را می‌شنود. دوربین‌های فیلمبرداری دارند فیلم می‌گیرند. اولین مدل خرامشی عالی انجام می‌دهد – به طرف نقطه‌ی منور می‌رود، به طرف راست می‌چرخد، دو ثانیه صبر می‌کند و برمی‌گردد. تقریباً پانزده ثانیه وقت دارد تا به پشت صحنه برسد – آنجا از رست خارج می‌شود و دوان دوان به طرف چوب لباسی و لباس بعدی می‌دود، با سرعت لباس می‌پوشد، تھ صفح می‌ایستد و آماده‌ی خرامش بعدی است. طراح مُد با دوربین مداربسته همه‌چیز رازیز نظر دارد، لب‌هایش را می‌گزد و امیدوار است هیچ کس نلغزد، که مردم حرف او را بفهمند، در پایان برایش دست بزنند، نماینده‌ی فدراسیون تحت تأثیر قرار بگیرد.

نمایش ادامه دارد. حمید از آنجا که نشسته، مثل دوربین‌های تلویزیون، آن دروازه‌ی شیک و آن ران‌ها را با قدم‌های محکم می‌بیند. کسانی که در ردیف‌های جانبی نشسته‌اند و مثل اغلب وی آی‌پی‌های حاضر به نمایش خرامش عادت ندارند، احساس غریبی دارند: چرا رژه می‌روند به جای اینکه مثل اغلب مانکن‌هایی راه بروند که در برنامه‌های مُد دیده‌اند؟ این اختراع طراح مُد است تا حس اصالت به کارش بیخشد؟

حمید در سکوت جواب می‌دهد، نه. به خاطر پاشنه‌های بلند. به خاطر اینکه این طوری هر قدمشان استحکام کافی دارد. چیزی که دوربین‌ها که از جلو فیلم می‌گیرند نشان می‌دهند، دقیقاً مطابق واقعیت نیست.

آن مجموعه بهتر از آن است که فکر می‌کرد – بازگشته در زمان، با ظرافت‌های معاصر و خلاق. اصلاً افراد ندارد – چرا که رمز مُد مثل رمز آشپزی است: باید اندازه‌ی لازم برای اجزای تشکیل دهنده را به خوبی دانست. گل‌ها و منجوق‌هایی که یادآور آن سال‌های جنون آمیز است، اما به شکلی

کاملاً مدرن قرار گرفته‌اند. تا حالا شش مانکن در پیست خرامیده‌اند و روی زانوی یکی از آن‌ها نقطه‌ای دیده که آرایش مخفی نکرده؛ حتماً چند دقیقه پیش هروئین مصرف کرده تا خودش را آرام و اشتها‌یش را مهار کند. ناگهان جاسمین ظاهر می‌شود. با بلوز سفید آستین بلند، سرتاسر با گلدوزی دستی، یک دامن آن هم سفید که تازیر زانوها می‌آید، با اطمینان راه می‌رود، و جدیتش برخلاف مانکن‌های قبلی ساختگی نیست؛ طبیعی است، کاملاً طبیعی است. حمید نگاه سریعی به حاضران می‌اندازد؛ حضور جاسمین انگار همه را در سالن مسحور کرده، هیچ کس به مدلی توجه ندارد که دارد خارج می‌شود. یا بعد از پایان دور او و برگشتنش به طرف رختکن، وارد می‌شود.

«عالی است!»

در دو حضور بعدی اش در پیست، حمید چشم‌هایش را با دقت به او می‌دوزد و می‌بیند که او چیزی بسیار نیرومندتر از ظاهر زیبایش بازمی‌تاباند. چه طور می‌تواند تو صیفیش کند؟ ازدواج بهشت و دوزخ، عشق و نفرت، که دست در دست هم راه می‌روند.

مثل هر برنامه‌ی خرامش، آن برنامه هم بیش از پانزده دقیقه طول نمی‌کشد – هر چند برنامه‌ریزی و راه‌اندازی آن ماهها طول کشیده است. آخرش طراح مُدد وارد صحنه می‌شود، از تشویق‌ها تشکر می‌کند، چراغ‌ها خاموش می‌شود، موسیقی باز می‌ایستد – و تنها بعد متوجه می‌شود که آن آهنگ را تحسین می‌کرده است. دختر خوش‌برخورد دوباره سراغشان می‌آید و می‌گوید کسی از دولت بلژیک بسیار مایل است با او صحبت کند. حمید جاکارتی چرمی اش را باز می‌کند و کارتی از آن بیرون می‌آورد و می‌گوید در هتل مارتینز اقامت دارد و بسیار خوشوقت می‌شود که قراری برای روز بعد بگذارد.

«اما خیلی مایلم با طراح مدد و آن مدل سیاهپوست حرف بزنم. احیاناً می‌دانید در کدام برنامه‌ی شام امشب حضور دارند؟ می‌توانم منتظر جواب بمانم.»

امیدوار است بلوند خوش برخورد زودتر برگردد. خبرنگارها نزدیک می‌شوند و سوالات همیشگی را مطرح می‌کنند: در واقع، یک سوال که خبرنگاران مختلف تکرارش می‌کنند:

«نظرتان درباره‌ی این نمایش چی است؟»
«خیلی جالب بود.» جواب هم همیشه یکی است.
«منظور تان چی است؟»

با ظرفت حرفه‌ای با تجربه، حمید به طرف خبرنگار بعدی برمی‌گردد. هر گز با مطبوعات بدرفتاری نمی‌کند؛ اما به هیچ سؤالی هم جواب نمی‌دهد، فقط آنچه را رسم است می‌گوید.

بلوند خوش برخورد برمی‌گردد. نه، آن شب به ضیافت شام بزرگ نمی‌روند. علی‌رغم تمام وزرای حاضر، سیاست‌جوانهای سینمایی از سوی نوع دیگری از قدرت دیکته می‌شود. حمید می‌گوید که دستور می‌دهد دعوتنامه‌ها را فوراً و دستی برای آن‌ها ببرند، که فوراً پذیرفته می‌شود. مطمئناً طراح مُتوقع چنین پاسخی را داشته و محصولی را که در دست دارد می‌شناسد: جاسمین.

بله، او شخصی است که می‌خواهد. به‌ندرت از او در برنامه‌ی خرامش استفاده خواهد کرد، چرا که او بسیار قدرتمندتر از لباس‌هایی است که بر تن دارد. اما برای اینکه «نماینده‌ی مارک حمید حسین» باشد، کسی بهتر از او نیست.

موقع خروج، او ادوباره تلفنش را روشن می‌کند. چند ثانیه بعد، پاکتی در زمینه‌ی آسمان آبی ظاهر می‌شود، در پایین صفحه‌ی نمایش فرود می‌آید و باز می‌شود. تمام این کارها برای گفتن اینکه: «پیامی داری.»
او افکر می‌کند: «چه اینیشن احمدقانه‌ای.»

دوباره شماره‌ی مسدودشده. شک دارد که باید متن را باز کند یا نه، اما کنچکاوی‌اش قوی‌تر از ترس است.
حمید به‌شوخی می‌گوید: (ظاهر استایشگری تلفت را پیدا کرده. هیچ وقت به اندازه‌ی امروز پیام دریافت نمی‌کردی).
«شاید».

در واقع دوست دارد بگوید: «یعنی نمی‌فهمی؟ بعد از دو سال با هم بودن، وضعیت وحشتزده‌ی مرانمی‌بینی، یا فکر می‌کنی فقط بحران ماهانه‌ام است؟»

وانمود می‌کند از متنی که می‌خواند، اصلاح‌نگران نشده:
«دنیای دیگری را به خاطر تو نابود کردم. اما دیگر مانده‌ام که آیا این کار به زحمتش می‌ارزد؟ چرا که تو اصلاح‌نمی‌فهمی. قلبت مرده است.»
حمید می‌پرسد: «کی است؟»
«اصلاح‌نمی‌دانم. شماره‌اش نیفتاده. اما همیشه خوب است آدم استایشگرهای ناشناخته داشته باشد.»

۱۵: بعدها ظهر

سه جنایت رکورد تمام آمارهای قبلی فقط در عرض چند ساعت شکسته و در مجموع افزایشی ۵۰ درصدی نشان می‌دهد. به طرف ماشین رفت و با فر کانس ویژه‌ی بی سیم تماس گرفت.

«یک قاتل زنجیره‌ای در شهر است.»

صدایی از آن طرف خط وزوز کرد. خشنخش الکتریسیته‌ی ساکن کلماتی را مخدوش کرد، اما ساوی منظورش را فهمید.

«مطمئن نیستم. اما شک هم ندارم.»

باز هم چند کلمه، باز هم خشنخش پارازیت.

«دیوانه نیستم سرگرد، اختلال روانی هم ندارم. مثلاً: مطمئن نیستم که آخر ماه حقوقم را می‌گیرم، اما شک هم ندارم: توضیح‌م واضح است؟» صدای خشن خش و آن صدا از آن طرف خط.

«صحبت افزایش حقوق نیست، اما قطعیت و شک می‌تواند کنار هم وجود داشته باشد، به خصوص در حرفه‌ی ما. بله، موضوع را کنار بگذاریم و برویم سراغ مسئله‌ی مهم. خیلی محتمل است که خبرنگارهای تلویزیونی متوجه سه جنایت بشوند، چون آن قربانی که در بیمارستان بستری بود، مرد. البته فقط ما می‌دانیم که همه‌شان با تکنیک‌های بسیار پیچیده و ظریف به قتل

رسیده‌اند، و برای همین کسی شک نمی‌کند که این‌ها به هم مربوطند. اما ناگهان کن شهر نالمنی به نظرشان می‌رسد و اگر ماجرا فردا هم ادامه پیدا کند، شک‌ها به طرف یک قاتل واحد برمی‌گردد. می‌خواهید چه کار کنم؟» صحبت‌های مخدوش فرمانده.

«بله، همین نزدیکی‌اند. پسر کی که شاهد قتل بوده دارد همه‌چیز را برایشان تعریف می‌کند؛ در این ده روز در هر سوراخی عکاس و خبرنگار هست. فکر می‌کردم همه‌شان دور فرش قرمز جمع می‌شوند، اما ظاهراً اشتباه می‌کردم؛ انگار آنجا بیش از حد خبرنگار هست، اما موضوع خیلی کم وجود دارد.»

باز هم جملاتی مخدوش. ساُوی دفترچه‌ای از جیش بیرون آورد و نشانی را یادداشت کرد.

«باشد. از اینجا به مونت کارلو می‌روم تا با کسی که گفتید صحبت کنم.»

خش خش متوقف شد: فرد آن طرف خط ارتباط را قطع کرده بود. ساُوی به طرف انتهای اسکله رفت، آژیر راروی سقف ماشینش گذاشت و صدایش را تا ته بالا برد و مثل دیوانه‌ها از آنجا بیرون راند—به امید اینکه خبرنگارها را به طرف جنایت دیگری بکشاند که وجود نداشت. اما آن‌ها این ترفند را می‌شناختند و تکان نخوردند و به مصاحبه با پسر ک ادامه دادند.

کم کم داشت به هیجان می‌آمد. سرانجام می‌توانست تمام آن کاغذبازی‌ها را برای زیردستی بگذارد و خودش را وقف چیزی کند که همیشه آرزویش را داشت: نقاب برداشتن از جانیانی که منطق را به چالش می‌کشیدند. دوست داشت حق با او باشد—یک قاتل زنجیره‌ای در شهر باشد و شروع کند به هول انداختن در دل اهالی شهر. به خاطر سرعتی که اطلاعات امروزه پخش می‌شود، خیلی زود زیر نور نورافکن‌ها قرار می‌گرفت و توضیح می‌داد که:

«هنوز هیچ چیز ثابت نشده است»، اما طوری می‌گفت که کسی حرفش را باور نکند و تا وقتی که جنایتکار کشف شود، نورافکن‌ها همچنان نور بتابانند. جنایتکار را کشف می‌کند، برای اینکه با تمام آن درخشش و زرق و برق، کن هنوز شهرستانی کوچک و پرت است و همه می‌دانند چه خبر است. پیدا کردن جانی سخت نخواهد بود.

شهرت. چهره‌ی معروف.

آیا واقعاً دارد به جای سلامت شهر، فقط به خودش فکر می‌کند؟ اما رفتن به دنبال کمی افتخار چه اشکالی دارد؟ برای او که سال‌هاست مجبور شده این دوازده روزی را تحمل کند که همه می‌خواهند در آن فراتر از ظرفیت واقعی شان بدرخشنند؟ این به همه سرایت می‌کند. همه دوست دارند بیینند که مردم قدر کارشان را می‌دانند؛ این سینما‌گرها دارند اینجا همین کار را می‌کنند.

«از فکر افتخار دست بردار؛ اگر کارت را خوب انجام بدھی، خودش می‌آید. شهرت هوسباز است: فکرش را کرده‌ای که از پس این مأموریت برنیایی؟ خفت و خواری‌ات هم عمومی می‌شود. تمرکز کن.»

بعد از تقریباً بیست سال کار در اداره‌ی پلیس و انجام همه نوع کار، ارتقا به خاطر سزاواری و خواندن کوهی از گزارش و مدرک، فهمیده که برای رسیدن به یک جنایتکار، حس کشف و شهود به اندازه‌ی منطق مهم است. همین الان که دارد به سمت مونت کارلو می‌راند، خطر از طرف آن قاتل نیست – که حتماً به خاطر حجم عظیمی از آدرنالین که با خونش آمیخته، به شدت خسته و فرسوده است، و در عین حال ترسیده، چرا که کسی او را دیده. دشمن عظیم، مطبوعات است. خبرنگارها همیشه از همین اصل آمیختن تکنیک با غریزه پیروی می‌کنند: اگر بتوانند پیوندی، هر چه هم کوچک، میان آن سه قتل پیدا کنند، پلیس به طور کامل کنترلش را

از دست می‌دهد و جشنواره به هرج و مرج مطلقی مبدل می‌شود، مردم دیگر نمی‌خواهند به خیابان بیایند، خارجی‌ها می‌خواهند قبل از موعد شهر را ترک کنند، تاجرها به خاطر بی‌کفایتی پلیس اعتراض سر می‌دهند، و تیترهای روزنامه‌های تمام دنیا... بالاخره، یک قاتل زنجیره‌ای واقعی همیشه جالب‌تر از یک قاتل سینمایی است.

و در سال‌های بعد، این جشنواره‌ی سینمایی دیگر مثل قبل نخواهد بود: اسطوره‌ی وحشت مستقر می‌شود، تعجمل و زرق و برق جای مناسب‌تری برای نمایش محصولاتش پیدامی کند و کم کم آن جشنواره با بیش از شصت سال سابقه، اتفاقی فرعی و جزئی می‌شود، دور از نورافکن‌ها و نشریات. او مسئولیت بزرگی دارد. به عبارت بهتر، دو مسئولیت بزرگ دارد: اول اینکه بفهمد این جنایات کار کی است و قبل از اینکه جسد دیگری در حوزه‌ی فعالیت او ظاهر شود، جلوش را بگیرد. دوم اینکه مطبوعات را مهار کند.

منطق. باید با منطق فکر کند. کدام خبرنگار، که اغلب از شهرهای دوردست می‌آیند، دقیقاً از آمار جنایات آنجا خبر دارد؟ کدامشان سعی کرده به گارد ملی تلفن کند و از آمار قبلی باخبر شود؟

پاسخ منطقی: هیچ کدام. فقط از اتفاق خبر دارند. هیجان‌زده‌اند، چون یک تهیه کننده‌ی بزرگ در جربان یکی از ضیافت‌های ناهار سنتی دوره‌ی جشنواره، حمله‌ی قلبی کرده است. کسی هنوز نمی‌داند او مسموم شده – گزارش پژوهشک قانونی در صندوق عقب ماشین اوست. هیچ کس هنوز نمی‌داند – و احتمالاً هرگز نخواهد دانست – که او سهم بزرگی در یک برنامه‌ی عظیم پول‌شویی داشته است.

جواب غیرمنطقی: همیشه کسی هست که متفاوت با دیگران فکر می‌کند. در اولین فرصت باید تمام توضیحات لازم را داد، باید کفرانس مطبوعاتی

برگزار کنند، اما فقط از قتل آن زن تهیه کننده‌ی امریکایی در ساحل دریا حرف بزنند؛ این طوری وقایع دیگر فعلاً از یاد می‌رود.
زن مهمی در دنیای سینما به قتل رسیده. کی به مرگ دخترکی بی‌اهمیت علاوه دارد؟ در این مورد همه به همان نتیجه‌های می‌رسند که او در آغاز تحقیقات رسید: مسمومیت با مواد مخدر.
خطری در کار نیست.

برگردیدم به این زن تهیه کننده‌ی سینما؛ شاید آن قدرها که او فکر می‌کرده مهم نباشد، و گرنه تا حالا کمیسر به او زنگ زده بود. واقعیت‌ها: مردی خوش لباس، تقریباً چهل ساله، با موهایی رو به خاکستری که در حال تماشای غروب آفتاب، مدتی با آن زن حرف می‌زده و در این مدت، پسرکی که پشت سنگ‌ها پنهان شده بود، آنها را دیده. مرد با ظرافت جراحان، تیغه‌ای را در تن زن فرو کرده و بعد قدم زنان و آرام از آنجا دور شده، و حالا دیگر با صدھا، هزاران نفر دیگر شیشه خودش قاطی شده است.

آژیر را چند لحظه قطع می‌کند و به بازرس جانشینی که در صحنه‌ی جنایت مانده، تلفن می‌زند. **حتماً** الان دارد به جای بازجویی کردن، بازجویی می‌شود. از او می‌خواهد به شکنجه گرانش، یعنی خبرنگارهایی که همیشه با نتیجه‌گیری‌های شتابزده مزاحم می‌شوند، جواب بدهد که «تقریباً مطمئن» است که یک جنایت عشقی بوده است.

«نگو مطمئنی. بگو شرایط حاکی از این فرضیه است، چرا که آن دو، در وضعی عاشقانه با هم بوده‌اند. مسئله‌ی دزدی یا انتقام در میان نیست، عمدۀ‌ی شواهد حاکی از مسائل شخصی است.

ُمراقب باش دروغ نگویی؛ حرف‌هایت راضبظ می‌کنند و ممکن است بعداً علیه خودت از آن استفاده کنند.»
«چرا باید این را توضیح بدھم؟»

«برای اینکه شرایط ایجاب می‌کند. هرچه زودتر یک جوری راضی بشوند، برایمان بهتر است.»

«می‌پرسند آلت جنایت چی بوده.»

«همه چیز بیانگر این است که یک میخ بوده، بنا به اظهارات شاهد.»

«اما او مطمئن نیست.»

«اگر حتا شاهد هم نمی‌داند چی دیده، چی را می‌توانی تأیید کنی جز همه چیز حکایت دارد؟ پسر ک رابت‌سان؛ به او هم بگو که خبرنگارها دارند حرف‌هایش را ضبط می‌کنند و بعد ممکن است علیه خودش به کار ببرند.»

قطع می‌کند. به‌زودی بازپرس جانشین با سؤالات آزاردهنده روبرو می‌شود.

«همه چیز حکایت دارد» که یک جنایت عشقی بوده، هر چند مقتول تازه به شهر آمد، از امریکا آمده. هر چند تنها بی در اتاقی در هتل اقامت داشته. هرچند، با همان اطلاعات کمی که به دست آورده‌اند، تنها قرارش، ملاقاتی بی‌اهمیت در آن روز صبح، در بازار آزاد فیلم کنار کاخ کنگره بوده است. خبرنگارها به تمام این اطلاعات دسترسی ندارند.

ونکته‌ی بسیار مهم‌تری هم هست که فقط او می‌داند – نه کس دیگری در تیمش، نه هیچ کس دیگری در دنیا.

قربانی در بیمارستان بود. کمی با هم حرف زده بودند و ساوی به او دستور داده بود بروند... به سمت مرگ.

دوباره آثیر را روشن می‌کند تا سروصدای آن احساس گناه را خفه کند. نه، نه او نبود که آن تیغ را در بدن او فرو کرد.

البته می‌تواند فکر کند: «آن خانم آنجا بود، در سالن انتظار، برای اینکه با مافیا و مواد مخدر در ارتباط بود و می‌خواست بداند آیا عمل قاتل واقعاً

موقیت آمیز بوده یا نه). این با «منطق» می خواند و اگر این ملاقات تصادفی را برای مافوقش بگوید، تحقیقات در این جهت هدایت می شود. البته شاید حتا واقعیت باشد، او هم با دقت و پیچیدگی به قتل رسیده بود، مثل آن توزیع کننده هالیوود. هردو امریکایی بودند. هردو با اشیای نوک تیز به قتل رسیده بودند. همه چیز حاکی از آن بود که پای یک گروه در میان است و آن دو نفر ارتباطی با هم داشته‌اند. شاید در اشتباه باشد و هیچ قاتل زنجیره‌ای به شهر حمله نیاورده باشد.

شاید آن دخترکی که با بادست‌هایی با تجربه خفه شده بود و روی نیمکت پیدایش کرده بودند، دیشب با گروهی که برای پیدا کردن آن موزع آمده بود، تماس داشته. شاید در بساطش غیر از صنایع دستی محصول دیگری هم می فروخته: مواد مخدر.

صحنه را تصور می کند: خارجی‌ها برای تسویه حساب می آیند. در باری، موزع محلی مواد مخدر، دختر ابروضخیم را به یکی شان معرفی می کند و می گوید: «با ما کار می کند». با هم گرم می گیرند، اما خارجی بیش از حد می نوشد، زیانش شل می شود، حال و هوای اروپا متفاوت است، اختیارش را از دست می دهد و بیشتر از حد لازم حرف می زند. فردایش، صبح زود، به اشتباہش پی می برد و قاتل حرفه‌ای را – که همیشه در چنین گروههایی حضور دارد – خبر می کند و مشکل حل می شود.

سرانجام، همه چیز کاملاً روشن است، همه چیز سر جای خودش است، و جایی برای شک و تردید نیست.

همه چیز چنان به وضوح در جای خودش قرار می گیرد که دقیقاً به همین دلیل، اصلاً درست به نظر نمی آید. امکان ندارد یک کارتل کوکائین تصمیم بگیرد در شهری تسویه حساب کند که به خاطر آن جشنواره، پلیس‌های تمام کشور آنجا جمع شده‌اند، پر است از محافظه‌ای شخصی، مأموران حراست

که برای مهمانی‌ها استخدام کرده‌اند، کارآگاهانی که وظیفه دارند ۲۴ ساعته مراقب جواهرات بسیار گرانبایی باشند که در خیابان‌ها و در سالن‌ها در حال گردش است.

و اگر قضیه همین باشد، این هم برای آینده‌ی حرفه‌ای اش خوب است: تسویه‌حساب‌های ماafia هم مثل حضور قاتل زنجیره‌ای، نورافکن‌ها را به آنجا جلب می‌کند.

می‌تواند راحت باشد؛ اگر قضیه این باشد، به شهرتی می‌رسد که همیشه سزاوارش بوده.

آژیر را خاموش می‌کند. در عرض نیم ساعت، تقریباً تمام آزادراه را پشت سر گذاشت، از مرزی نامئی گذشته و وارد کشوری دیگر شده و فقط چند دقیقه با مقصدش فاصله دارد. اما در ذهنش چیزهایی می‌چرخد که به‌طور نظری ممنوع به حساب می‌آید.

سه جنایت در یک روز. به قول سیاستمدارها، با خانواده‌های آن در گذشتگان همدردی می‌کند. کاملاً آگاه است که دولت به او پول می‌دهد تا نظم را حفظ کند، نه اینکه وقتی نظم این طور وحشیانه می‌شکند خوشحال شود. حتماً همین حالاً کمیسر دارد به دیوار مشت می‌کوبد و می‌داند برای حل دو مسئله، مسئولیت بزرگی دارد: پیدا کردن قاتل (یا قاتل‌ها، برای اینکه هنوز از فرضیه‌اش مطمئن نیست)، و دور کردن مطبوعات. همه بسیار نگرانند، ادارات پلیس منطقه خبردار شده‌اند، ماشین‌های پلیس تصویری را که براساس حرف‌های شاهد از قاتل کشیده‌اند، با کامپیوتر دریافت می‌کنند. احتمالاً استراحت استحقاقی سیاستمدار را قطع کرده‌اند، برای اینکه رئیس پلیس احساس می‌کند موضوع خیلی حساس است و می‌خواهد مسئولیت را به سطوح بالاتر منتقل کند.

سیاستمدار به دشواری از این دام بیرون می‌آید و فقط می‌گوید شهر را در کمترین زمان ممکن به وضع عادی برگردانند، چرا که «میلیون‌ها، صدها میلیون یورو به این موضوع بستگی دارد.» نمی‌خواهد مزاهمش شوند؛ مسائل مهم‌تری دارد، مانند انتخاب مارک شرایبی که آن شب باید به مهمانان یک هیئت خارجی عرضه کنند.

«و من؟ در مسیر درستم؟»

افکار ممنوع برمی‌گردد؛ شاد است. مهم‌ترین لحظه در تمام زندگی حرفه‌ای مخلصانه‌ی پر کردن برگه‌ها و رسیدگی به مسائل نامربوط فرارسیده است. هر گز فکر نمی‌کرد شرایط مشابهی او را در این وضعیت سرخوشی قرار بدهد – کارآگاه واقعی، مردی که فرضیه‌ای خلاف منطق دارد، سرانجام مدال می‌گیرد، برای اینکه اولین کسی بود که چیزی را دید که به فکر دیگران نرسید. به هیچ کس اعتراف نمی‌کند، حتاً به زنش – که حتماً از رفتار او وحشت می‌کرد و به این نتیجه می‌رسید که او به خاطر محیط خطرناک کار، عقلش را از دست داده.

«راضی‌ام. هیجان‌زده‌ام.»

با خانواده‌های در گذشتگان همدردی می‌کرد؛ اما قلبش، بعد از سال‌ها رکود، به جهان زندگان برگشته بود.

برخلاف تصور ساوی – کتابخانه‌ای بزرگ و پر از کتاب‌های غبارگرفته، توده‌هایی از نشریات در گوش، میزی پر از کاغذهای درهم ریخته – آن دفتر به شکل معصومانه‌ای سفید بود، چند چراغ خوش‌سليقه، یک مبل راحتی، یک میز نور، و یک صفحه‌ی نمایش عظیم کامپیوتر. کاملاً خالی، به جز صفحه کلید بی‌سیم و دفتر چه‌ی یادداشتی با یک خودکار لوکس مارک موئته‌گرایا¹ بر آن.

1. Montegrappa

مرد ریش سفید که با وجود گرما کت پشمی پوشیده، با کراوات و شلوار خوش دوختش که اصلاً به دکور دفتر کار یا موضوع بحث نمی خورد، می گوید: «این لبخند را از صورت پاک کن و قیافه‌ی نگران بگیر.» «منظور تان چی است؟»

«می دام چه احساسی داری. با قضیه‌ی تعیین کننده‌ی زندگی ات رو به رو شده‌ای، در جایی که هرگز هیچ اتفاقی نمی افتاد. من هم موقعی که در پنیکا، سوانسی^۱، وست گلامور گان، منطقه‌ی پستی^۲ سوانسی^۳ ویلز در بریتانیا کمی خدمت می کردم، همین تعارض درونی را داشتم. و به لطف قضیه‌ی مشابهی به اسکاتلند یارد در لندن منتقل شدم.

«پاریس، رؤیای من است.» اما چیزی نگفت. خارجی تعارف کرد که بنشیند.

«اما می‌دارم به رؤیای حرفه‌ای ات برسی. خوشوقتم، من استنلی موریس^۴ هستم.»

ساوی تصمیم می گیرد موضوع را عوض کند.

«کمیسر نگران است که مطبوعات خیال کند که پای یک قاتل زنجیره‌ای در میان است.»

«هر چه دلشان می خواهد حدس بزنند، ما در یک کشور آزادیم. این از آن مسائلی است که فروش روزنامه را بالا می برد، زندگی بی سروصدای بازنشسته‌ها را هیجان‌انگیز می کند و با دقت تمام رسانه‌هارا به امید پیدا کردن خبر تازه‌ای درباره‌ی قضیه، بررسی می کنند، با آمیزه‌ای از ترس و قطعیت از اینکه: این اتفاق برای من نمی افتاد.»

1. SA9 1GB

2. Stanley Morris

«فکر می‌کنم توصیف تفصیلی درباره‌ی قربانیان دریافت کرده باشید. به نظر شما قاتل زنجیره‌ای است یا با یک جور انتقام‌گیری کارتل‌های بزرگ قاچاق طرفیم؟»

(بله، دریافت کردم. البته می‌خواستند آن‌ها را فکس کنند – این دستگاهی که این روزها دیگر به هیچ دردی نمی‌خورد. ازشان خواستم ایمیل بفرستند، اما می‌دانی چی جواب دادند؟ گفتند به این کار عادت ندارند. فکرش را بکن! یکی از مجهزترین نیروهای پلیس دنیا هنوز از فکس استفاده می‌کند!)

ساوی با کمی بی قراری در صندلی جایه‌جا می‌شود. برای بحث درباره‌ی مزایا و معایب فناوری مدرن به آنجا نیامده.

دکتر موریس که در جنوب فرانسه چهره‌ی معروفی شده، می‌گوید: «برویم سر کارمان». احتمالاً خیلی راضی است، برای اینکه از زندگی روزمره‌ی کسل کننده‌ی جلسات کتابخوانی، کنفرانس، جلسات چای و ضیافت‌های شام خیریه نجات یافه است.

«من تا حالا با این جور قضایا طرف نبوده‌ام، شاید بهتر است اول بدانم شما با فرضیه‌ی من موافقید که فقط یک قاتل در کار است؟ و بفرمایید که در چه زمینی دارم قدم برمی‌دارم.»

دکتر موریس توضیح می‌دهد که به طور نظری حق با اوست: سه قتل با خصوصیاتی مشترک، برای در نظر گرفتن یک قاتل زنجیره‌ای کافی است. این افراد معمولاً در یک منطقه‌ی جغرافیایی کار می‌کنند (در این مورد، شهر کن) و...

«بنابراین، قاتل انبوه...»

دکتر موریس حرفش راقطع می‌کند و از او می‌خواهد اصطلاحات غلط به کار نمیرد. قاتلان انبوه، تروریست‌ها یا نوجوان‌های نابالغی هستند که وارد مدرسه یا رستوران می‌شوند و همه را از دم به گلوله می‌بندند – آخرش هم

یا پلیس آن‌ها را می‌کشد یا خودکشی می‌کنند. ترجیح می‌دهند از سلاح گرم و بمب استفاده کنند که در کمترین زمان، حداکثر دو سه دقیقه، بیشترین صدمه را می‌زنند. این‌ها به عواقب عملشان اهمیت نمی‌دهند – چون خودشان آخر داستان را می‌دانند.

در ناہشیار جمعی، پذیرش قاتل انبوه آسان‌تر است، چرا که او را شخصی با «عدم تعادل ذهنی» می‌دانند و به راحتی می‌توانند بین «خودمان» و «او» تمایز قائل شوند. اما قاتل زنجیره‌ای، با فرایندی بسیار پیچیده‌تر کارمی‌کند – غریزه‌ی ویرانگری که هر انسانی درون خودش دارد. مکثی می‌کند.

«داستان دکتر جکیل و مستر هاید رابرт لوییس استیونسن^۱ را خوانده‌اید؟»

ساوی توضیح داد که زیاد وقت مطالعه ندارد، کارش خیلی زیاد است. چشم‌های موریس منجمد شد.

«فکر می‌کنی من کار نمی‌کنم؟»

«منظورم این نبود. بینید آقای موریس، من به خاطر مأموریت اضطراری به اینجا آمده‌ام. ترجیح می‌دهم درباره‌ی تکنولوژی یا ادبیات بحث نکنیم. می‌خواهم بدانم از این گزارش‌ها چه نتیجه‌ای می‌گیرید.»

«خیلی متأسفم، اما در این مورد باید به سراغ ادبیات برویم. دکتر جکیل و مستر هاید، داستان آدمی کاملاً عادی به اسم دکتر جکیل است که در لحظاتی، تکانه‌هایی ویرانگر و مهارناپذیر، او را به شخصی دیگر به نام مستر هاید مبدل می‌کند. همه‌ی ما این غرایز را داریم آقای بازرس. وقتی قاتل زنجیره‌ای دست به کار می‌شود، فقط امنیت ما را تهدید نمی‌کند؛ سلامت

1. Robert Louis Stevenson

روان ما را هم تهدید می‌کند. برای اینکه هر انسانی، خواسته یا ناخواسته، قدرت ویرانگر عظیمی در خودش دارد و بارها پیش می‌آید که میلی را تجربه کند که جامعه آن را مذموم ترین احساس بشری می‌داند: گرفتن جان دیگری.

دلایلش می‌تواند خیلی چیزها باشد: این فکر که دارد دنیا را اصلاح می‌کند، انتقام از اتفاق دور دستی که در کودکی اش رخ داده، نفرت سرکوب شده از طرف جامعه و غیره. اما، هشیار یا ناهشیار، هر انسانی تا به حال به این فکر کرده – هر چند در دوران کودکی اش...» سکوت عمدی دیگر.

«گمان می‌کنم جناب عالی فارغ از شغلتان، این احساس را دقیقاً می‌شناسید. قبل‌اگر بهای راز خمی کرده‌اید، یا لذتی مرگبار از انداختن حشرات بی‌آزار در آتش برده‌اید.»

نوبت ساوی است که چشم‌هایش منجمد شود و هیچ نگویید. اما موریس این سکوت را «بله» تعبیر می‌کند و با همان بی‌تفاوتی و تکبر قبل به صحبت ادامه می‌دهد:

«گمان نمی‌کنم آدم آشکارا نامتعادلی را پیدا کنید که موها یش خاکستری است و لبخندی از نفرت بر لبش دارد. اگر کمی دیگر اجازه بدھی – هر چند می‌دانم آدم گرفتاری هستی... – کتابی از هانا آرنٰت^۱ را پیشنهاد می‌کنم. آنجا، او دادگاه یکی از بزرگ‌ترین قاتلان زنجیره‌ای تاریخ را تجزیه و تحلیل می‌کند. البته او به دستیارانی احتیاج داشت، و گرنه نمی‌توانست به تنها یی بار مسئولیت وظیفه‌ای را بکشد که بر عهده‌ی او گذاشته بودند، یعنی پاکسازی نژاد بشر: یک لحظه.»

1. Hannah Arendt

در صفحه‌ی کامپیوتروش حرکت می‌کند. می‌داند مرد جلویش فقط به دنبال نتیجه‌گیری است، که در این زمینه مطلقاً غیرممکن است. باید او را تربیت و برای روزهای سختی که در پیش است، آماده کند.

«اینجاست. آرنت، تحلیلی تفصیلی از قضاوت آیشمن می‌دهد. در صفحه‌ی ۲۵ می‌گوید که پنج شش نفر روانپژشک مسئول معاینه‌ی او، نتیجه‌گرفتند که او انسانی عادی است. سابقه‌ی روانشناسی اش، روش او در ارتباط بازن، بچه، مادر و پدرش، کاملاً در تمام قالب‌های اجتماعی که از یک فرد مسئول انتظار می‌رود، می‌گنجید. آرنت ادامه می‌دهد: مشکل با آیشمن این است که فردی عادی مثل بسیاری دیگر به نظر می‌رسد، که در او هیچ گرایش منحرف یا ساده‌یستی مشاهده نمی‌شود. در واقع، این‌ها افرادی کاملاً عادی هستند (...) از دیدگاه مؤسسات ما، عادی بودن او به اندازه‌ی جنایاتی که مرتكب شده و حشتناک است.»
اکنون می‌تواند وارد موضوع شود.

«از راه اتوپسی‌ها متوجه شدم که هیچ اقدامی برای سوءاستفاده‌ی جنسی از قربانیان در کار نبوده است...»

«دکتر موریس، من مشکلی دارم که باید حل کنم و باید سریع این کار را بکنم. می‌خواهم مطمئن بشوم که با یک قاتل زنگیره‌ای طرفیم. معلوم است که کسی نمی‌تواند وسط مهمانی به یک مرد، یاروی نیمکت ساحل به یک دختر تعرض جنسی کند.»

موریس کلمات او را نشنیده می‌گیرد. انگار اصلاً حرف نزده.
ادامه می‌دهد:

«... چیزی که در بسیاری از قاتلان زنگیره‌ای مشترک است. بعضی از آن‌ها صفاتی کاملاً - به اصطلاح - انسانی دارند. پرستارانی که مریض‌های بد خیم و روبه‌مرگشان را می‌کشند، گدایانی که کشته می‌شوند و هیچ کس متوجه

نمی شود، کارمندان بهزیستی اجتماعی که از سر ترحم به پیران بی ارزشی که در سرای سالمدان زندگی می کنند، به این نتیجه می رسند که زندگی در جهان دیگر برای آنها بهتر است - این اتفاق اخیراً در کالیفرنیا افتاده. کسانی هم هستند که سعی می کنند نظم دوباره‌ای به جامعه ببخشنند: در این قضیه، فواحش عمدۀ ترین قربانیانند.»

«آقای موریس، نیامده‌ام که...»

این بار، موریس کمی صدایش را بالا می برد.

«من هم تو را دعوت نکردم. دارم بہت لطف می کنم. اگر مایلی، می توانی بروی. اگر می مانی، دقیقه‌ای یک بار حرفم را قطع نکن؛ وقتی می خواهیم شخصی را دستگیر کنیم، باید بدانیم چه طور فکر می کند.»
«پس شما واقعاً فکر می کنید قاتل زنجیره‌ای است؟»

«هنوز حرفم را تمام نکرده‌ام.»

ساوی جلو خودش را می گیرد. اصلاً برای چه این قدر عجله دارد؟
جالب تر نیست که بگذارد مطبوعات سروصدای همیشگی شان را راه بیندازند،
و بعد او به نتیجه‌ی دلخواهش برسد؟
«بسیار خوب. ادامه بدهیم.»

موریس در صندلی اش جابه‌جا می شود و مونیتور را طوری می گردازد که ساوی صفحه را بینند: روی صفحه‌ی نمایش بزرگ، یک گراور، احتمالاً از قرن نوزدهم.

«این مشهورترین قاتل زنجیره‌ای است: جک شکم‌پاره کن! در لندن فعالیت می کرد، فقط در نیمه‌ی دوم سال ۱۸۸۸، جان پنج شش زن را در مکان‌های عمومی یا نیمه‌عمومی گرفت. شکم‌شان را پاره می کرد و روده‌ها

و رحمشان را بیرون می‌کشید. هیچ وقت پیدایش نگردند. اسطوره شد و تا امروز هنوز دنبال هویت واقعی اش می‌گردد.»
صفحه‌ی کامپیوتر به چیزی تغییر یافت که شبیه یک نقشه‌ی نجومی بود.

«این امضای زودیاک^۱ است. تأیید شده که او در طول ده ماه شش زوج را در کالیفرنیا کشت؛ جوان‌هایی که ماشین‌هایشان را در مناطق پرت نگه می‌داشتند تا از مجاورت نزدیک با هم لذت ببرند. کارتهای برای پلیس با این نماد می‌فرستاد که شبیه صلیب سلتی بود. تا امروز هیچ کس نفهمیده او که بوده است.

محققان معتقدند هم جک و هم زودیاک، افرادی بوده‌اند که می‌خواسته‌اند اخلاقیات و آداب نیک را در مناطق خودشان احیا کنند. می‌شود گفت برای خودشان مأموریتی قائل بوده‌اند. برخلاف اینکه مطبوعات می‌خواهند نشان بدهند که اسم این قاتل‌ها، مثلًاً خفه کن بوستون، یا بچه کش تولوز، می‌خواهد وحشت خلق کند، این‌ها آخر هفت‌های‌ها با همسایه‌هایشان معاشرت می‌کنند و برای امرار معاش زحمت می‌کشند. هیچ کدامشان از جنایت‌هایشان منفعت مالی نمی‌برند.»

این گفت‌و‌گو کم کم داشت برای ساوهی جالب می‌شد.
«به عبارت دیگر، می‌تواند هر کسی باشد که برای جشنواره به کن آمد...»

«...آدمی مصمم که آگاهانه می‌خواهد به دلیلی کاملاً احمقانه، مانند جنگ علیه دیکتاتوری مُد یا پایان بخشیدن به محبوبیت فیلم‌هایی که خشونت را رواج می‌دهند وحشت خلق کند. مطبوعات برایش اسم هولناکی می‌سازند

۱. Zodiac: به معنای منطقه‌البروج، اینجا به شکل نام خاص به کار رفته و ترجمه نشده است. م.

و شروع می کنند به ایجاد سوء ظن. بعد جنایاتی را که هیچ ربطی به آن قاتل ندارد، به او نسبت می دهند. ترس و وحشت فرآگیر می شود و فقط در صورتی تمام می شود - تکرار می کنم، در صورتی که - قاتل زندانی شود. برای اینکه خیلی پیش می آید که قاتل مدتی عمل می کند و بعد کاملاً ناپدید می شود. نشانش را در تاریخ گذاشته و بعد از مرگش، دفتر یادداشتی پیدا می کنند، و همین: «

ساوی دیگر به ساعتش نگاه نمی کند. تلفنش زنگ می زند، اما تصمیم می گیرد جواب ندهد: موضوع پیچیده تراز آن است که فکر می کرده. «شما با من موافقید.»

«بله.» این را مقام ارشد اسکاتلنديارد می گويد، مردی که به خاطر حل پنج قضيه که همه فکر می کردن بی نتیجه خواهد ماند، افسانه شده است.

«چرا فکر می کنید با یک قاتل زنجیره ای طرفیم؟»

موریس بر صفحه‌ی کامپیوتersh چیزی شبیه ایمیل را می بیند و لبخند می زند. این بازرس سرانجام برای حرف‌های او احترام قائل شده است.
«به خاطر فقدان کامل انگیزه در قتل هایی که مرتكب می شود. اغلب این قاتل‌ها امضا دارند. قربانی‌های شبیه هم انتخاب می کنند: گرایش‌های مشابه، روسپی، گدا، یا زوجه‌ها، یا چیز دیگری. به بقیه‌شان می گویند فاتلان نامتقارن: به این دلیل آدم می کشنند که نمی توانند میل به قتل را در خودشان مهار کنند. اما به جایی می رستند که این میل ارضا می شود و از کشتن دست می کشند، تا وقتی که دوباره نتوانند این فشار را مهار کنند. قاتل ما از این گروه دوم است.

⁷ اینجا باید خیلی چیزها را در نظر گرفت: جنایتکار ما مهارت سطح بالایی دارد. آلات مختلفی به کار می برد: دست‌هایش، زهر، تیغ. کارش دلایل کلاسیکی مثل تعرض، الکلیسم و اختلالات ذهنی بارز ندارد. کالبدشناسی

انسان را می‌شناسد – و تا اینجا این تنها امضایش است. قتل‌هارا با برنامه‌ریزی قبلی دقیق انجام می‌دهد، برای اینکه دسترسی به این زهر آسان نیست. پس می‌شود او را در گروهی طبقه‌بندی کرد که فکر می‌کنند دارند مأموریتی را به انجام می‌رسانند. مأموریتی که هنوز نمی‌دانیم چی است. تا جایی که از وضع آن دختر ک استنباط کردم، از نوعی هنر رزمی روسی به نام سامبو استفاده کرده و این تنها سرنخی است که تا حالا در دستمان است.

می‌توانم از این جلوتر بروم و بگویم بخشی از امضایش، نزدیک شدن به قربانی و مدتی دوستی با اوست. اما این فرضیه با آن قتل در ضیافت ناهار در ساحل کن سازگار نیست. ظاهراً قربانی دو محافظ داشته که اگر این طور بود، واکنش نشان می‌دادند. زیر نظر اینترپل هم بوده.»
روس. ساؤی فکر می‌کند تلفن را بردارد و درخواست کند که در تمام هتل‌های شهر تحقیقی فوری انجام دهند. مردی تقریباً چهل ساله، خوش لباس، موهای رو به خاکستری، روس.

موریس که در سابق پلیس خوبی بوده، فکر او را می‌خواند: «اینکه از یک فن رزمی روسی استفاده کرده، به معنای این نیست که روس است. همان‌طور که فقط به دلیل استفاده از کوراره نمی‌شود نتیجه گرفت که از سرخپستان امریکای جنوبی است.»

«و بعد؟»

«بعد، باید منتظر قتل بعدی بمانیم.»

۶: بعدها ظهر

سیندرلا! اگر دخترها به جای فقط گوش دادن به حرف شوهر و پدر و مادرشان گوش بد هند – که همه چیز را غیر ممکن می دانند – قصه های پریان را بیشتر باور می کردند، الان داشتند همان تجربه ای او را از سر می گذراندند، در لیموزینی بسیار قیمتی بودند که آهسته اما متین، به طرف پله ها، فرش قرمز، بزرگ ترین پیست مُدم زمین می رفت.

بازیگر معروف کنارش است، بالبخت همیشگی و لباس زیبا و موقر. از او می پرسد اضطراب دارد؟ البته که نه: در رویاها، اضطراب، حالت عصبی، تنفس یا ترس وجود ندارد. همه چیز کامل است، اتفاقات انگار دارد روی پرده سینما رخ می دهد – قهرمان زن زجر می کشد، می جنگد، اما سرانجام به تمام آرزو هایش می رسد.

«اگر حمید حسین تصمیم بگیرد پروژه را پیش ببرد و اگر فیلم به موفقیتی برسد که او انتظار دارد، خودت را برات لحظات مشابه دیگر آماده کن.»
اگر حمید حسین تصمیم بگیرد پروژه را پیش ببرد؟ مگر همه قرارها را نگذاشته اند؟

«در هدیه خانه که بودم، قراردادی را امضا کردم.»

«حرفم را فراموش کن، نمی خواهم این لحظه‌ی خاص را
خراب کنم»

«خواهش می کنم، ادامه بده».

بازیگر معروف دقیقاً انتظار همین نوع سؤال را از آن دختر ابله داشت
و با کمال میل حاضر بود دستور او را انجام دهد.

«تا حالا در خیلی پروژه‌ها بوده‌ام که شروع شده‌اند، اما هیچ وقت تمام
نشده‌اند. بخشی از بازی است، اما حالا نگرانش نباش».

«پس قرارداد چه می شود؟»

«قرارداد برای وکیل هاست تا همان‌طور که دارند خودشان پول درمی آورند،
در باره‌اش بحث کنند. اما حرفم را فراموش کن. از این لحظه لذت ببر.»
«لحظه» دارد نزدیک می شود. به خاطر کندی ترافیک، مردم اشخاص
داخل ماشین‌ها را می بینند. حتا با شیشه‌های دودی که آدم‌های فانی را از
گزیدگان جدا می کند. بازیگر معروف دست تکان می دهد، چند دست
به پنجره می خورد و از آن‌ها می خواهند پنجره را فقط برای یک لحظه باز
کنند، امضا بدھند یا از آن‌ها عکسی بگیرند.

بازیگر معروف دست تکان می دهد، انگار منظورشان را نمی فهمد و
خيال می کند یک لبخند کافی است تا دنیا را در نور خودش غرق کند.
حال و هوایی عصبی آن بیرون حاکم است. خانم‌ها که حتماً از صبح آنجا
نشسته‌اند، با صندلی‌های متحرکشان؛ مردها با شکم‌های پراز آبجو، که ظاهراً
دارند از شدت کسالت می میرند، اما مجبورند زن‌های میانسالشان را همراهی
کنند که طوری لباس پوشیده‌اند که انگار آن‌ها هم قرار است از فرش قرمز بالا
بروند، کودکانی که اصلاً چیزی از آن اتفاقات سردرنمی آورند، اما می دانند
موضوع مهمی مطرح است. زردپوست‌ها، سیاهپوست‌ها، سفیدپوست‌ها،
مردمی از هر سن و سال، با موانع فلزی از مسیر باریکی که لیموزین‌ها از آن

می گذرند، جدا شده‌اند. می خواهند باور کنند که فقط دو متر با اسطوره‌های بزرگ دنیا فاصله دارند، حال آنکه این فاصله صدها هزار کیلومتر است. برای اینکه تفاوت‌شان فقط آن حائل فلزی و شیشه‌ی ماشین نیست، تفاوت در بخت، فرصت و استعداد است.

استعداد؟ بله، دلش می خواهد باور کند که استعداد هم مهم است، اما می داند که فقط تاسی بازی میان خدایان است که باعث می شود کسانی را انتخاب کنند و بقیه را در طرف دیگر مغایک گذرنایپذیر بگذارند و تنها وظیفه‌شان کف زدن، ستایش، و وقتی لحظه‌ی تغییر مسیر جریان می‌رسد، محکوم کردن باشد.

بازیگر معروف وانمود می کند دارد با او حرف می‌زند – اما در واقع چیزی نمی گوید، فقط نگاه می کند و لب‌هایش را تکان می‌دهد، بالاخره هنریشه‌ی قابلی است. این کار رانه به میل خودش می کند و نه از روی لذت؛ گابریلا فوراً پی می‌برد که اونمی خواهد با طرفدارانش در بیرون بدرفتاری کند، اما دیگر حوصله‌ی دست تکان دادن و نشان دادن لبخند و سر جنباندن ندارد.

سرانجام چیزی می گوید: «حتماً فکر می کنی من آدم متکبر و کلبی مسلک و سنگدلی ام. اگر روزی به جایگاه من رسیدی، احساسم رامی فهمی: راه خروجی نیست. موفقیت همزمان آدم را هم معتاد می کند و هم برد، و آخرش از خودت می‌پرسی: به زحمتش می‌ارزید؟ برای چه همیشه این را می‌خواستم؟» مکشی می کند.

«ادامه بده.»

«نمی‌دانم چرا دارم این را برای تو می‌گویم.»
«برای اینکه می خواهی از من محافظت کنی. برای اینکه مرد خوبی هستی. لطفاً ادامه بده.»

گابریلا شاید در خیلی زمینه‌ها ساده‌لوح بود، اما زن بود و می‌دانست چه گونه هر چیزی را که می‌خواهد، از یک مرد بگیرد. در این مورد، ابزار مناسب، گذاشتن هندوانه زیر بغل است.

بازیگر معروف در دام می‌افتد: «نمی‌دانم چرا همیشه این را می‌خواستم». حالا داشت همان‌طور که طرفدارانش آن بیرون دست تکان می‌دادند، وجه ضعیفیش را نشان می‌داد: «خیلی وقت‌ها، بعد از یک روزِ کاری طاقت‌فرسا به هتل بر می‌گردم، زیر دوش می‌روم و مدت زیاد فقط به صدای ریزش آب روی تتم گوش می‌دهم. دونیروی متقابل درونم می‌جنگند؛ آن که می‌گوید باید خدارا شاکر باشم، و آنی که می‌گوید باید تا فر صرت هست، همه‌ی این‌ها را ترک کنم.

در این لحظه احساس می‌کنم قدر نشناس ترین آدم دنیا هستم. این همه طرفدار دارم و باز صبر و حوصله ندارم. به محظوظ ترین مهمانی‌های دنیا دعوت می‌شوم، اما فقط دلم می‌خواهد زود بزنم بیرون و به اتفاق برگردم و در سکوت کتاب خوبی بخوانم. مردها و زن‌های خوش‌نیت به من جایزه می‌دهند، مراسم برایم می‌گیرند و همه کار می‌کنند تا احساس شادی کنم، و اما من فقط خستگی و کنترل را احساس می‌کنم. احساس می‌کنم سزاوار این چیزها نیستم، برای اینکه لیاقت موفقیتم را ندارم. می‌فهمی؟»

گابریلا برای یک لحظه نسبت به این مرد احساس شفت می‌کند: تصویر می‌کند که او مجبور است در سال در چندین مهمانی شرکت کند، همیشه کسی می‌خواهد از او عکس بگیرد، امضا بگیرد، داستانی بی‌مزه بگوید و او وانمود کند که توجه دارد، پروژه‌ای جدید پیشنهاد می‌کند، با این سؤال کلاسیک زیر فشارش بگذارد که: «مرا به یاد نمی‌آوری؟»، شماره‌ی تلفن‌شان را می‌دهند و از او می‌خواهند فقط یک کلمه با پسر، زن یا برادرشان صحبت کند. و او، همیشه شاد، همیشه متوجه، همیشه خوش‌خُلق و مؤدب، یک حرفه‌ای تراز اول.

«می فهمی؟»

«می فهمم. اما باز هم دلم می خواهد همین مشکلات تو را داشته باشم.
می دانم هنوز خیلی چیزها کم است.»

چهار لیموزین دیگر جلوتر است و بعد به مقصد می رستند. راننده توصیه
می کند آماده بشوند. بازیگر معروف آینه‌ی کوچک سقفی را پایین می آورد
و کراواتش را مرتب می کند و گابریلا موهایش را. دیگر قطعه‌ای از فرش قرمز
رامی بیند، هر چند پله‌ها هنوز از میدان دیدش دور است. جمعیت عصبی ناگهان
غیب می شود، حالا جمعیت شامل کسانی است که یک گردنبند شناسایی بر
گردن دارند، با هم حرف می زند و هیچ اهمیتی نمی دهند به کسانی که در
ماشین‌ها نشسته‌اند، چرا که دیگر از دیدن آن صحنه‌ی مشابه خسته شده‌اند.
دو ماشین مانده. در سمت چپش چند پله‌ی پیست ظاهر می شود. مردان
کت و شلواری و کراواتی درهارا باز می کنند و به جای موانع فلزی خشونت‌بار،
نوارهای مخملی ظاهر شده که به ستون‌های چوبی و برنزی متصلند.

بازیگر معروف جیغی می کشد: «لعتی!
گابریلا وحشت می کند.

«لعتی! بین کی آنجاست! بین کی همین الان از ماشین پیاده شد!»
گابریلا یک ابرستاره‌ی زن را می بیند که او هم لباس مارک حمید حسین
را پوشیده و تازه پایش را در ابتدای فرش قرمز گذاشته. بازیگر معروف
سرش را به طرف مقابل کاخ کنگره بر می گرداند، گابریلا چشم‌هایش را
دبال می کند و چیزی کاملاً غیرمنتظره می بیند. دیواری انسانی، تقریباً با سه
متر ارتفاع، با فلاش‌هایی که بی وقهه می زنند.
بازیگر معروف که انگلار تمام افسونگری، مهربانی و بحران‌های وجودی
را از دست داده، توصیه می کند: «داری به جای غلط نگاه می کنی. این‌ها
معتر نیستند. از مطبوعات درجه‌ی دومند.»

«چرا العنتی؟»

بازیگر معروف نمی‌تواند آشتفتگی اش را پنهان کند. هنوز یک ماشین مانده تا برستد.

«نمی‌بینی؟ دختر جان تو اهل کدام دنیایی؟ وقتی به فرش قرمز برسیم، دوربین‌های عکاسان تراز اول که درست در وسط مسیر ایستاده‌اند، لنزهایشان را به طرف او نشانه می‌روند!»

و به طرف راننده برمی‌گردد:
«کمی دیگر معطل کنید!»

راننده به مردی بالباس شخصی اشاره می‌کند که او هم علامت به گردنش انداخته. مرد با دست علامت می‌دهد که جلو برونده و مزاحم ترافیک نشوند. بازیگر معروف نفس عمیقی می‌کشد؛ روز خوش شناسی او نیست. چرا تصمیم گرفت همه‌ی آن حرف‌ها را برای بازیگر زن تازه کار کنارش بگویید؟ بله، حقیقت داشت، از این زندگی سیر شده بود، اما نمی‌توانست تصور زندگی دیگری را بکند.

می‌گوید: «دواوندوان نرو. باید هر کاری از دستمن برمی‌آید بکنیم و تا جایی که می‌شود، این پایین معطل بکنیم. باید فضای مناسبی بین دختر ک و خودمان بگذاریم.»

منظور از «دختر ک»، آن ابرستاره بود.

ظاهراً زوج نشسته در ماشین جلو توجه خاصی را جلب نمی‌کردند – هر چند حتماً مهم بودند، و گرنه کسی قبل از صعود از کوههای متعدد در زندگی، به آغاز این پله‌ها نمی‌رسد.

همراهش کمی آرام به نظر می‌رسد، اما نوبت اضطراب گابریلاست، درست نمی‌داند چه طور رفتار کند. دست‌هایش عرق کرده. کیف پر از کاغذ را چنگ می‌زند، نفس عمیقی می‌کشد و دعایی می‌کند.

بازیگر معروف می‌گوید: «با تأمل راه برو و خیلی نزدیک من نایست.»

لیموزین می‌رسد. هر دو در باز می‌شود.

ناگهان انگار سروصدای عظیمی تمام دنیا را فرامی‌گیرد، جیغ‌هایی از همه طرف می‌آید—تا آن لحظه گابریلا متوجه نشده بود که اتومبیل ضد صداست و از بیرون صدایی نمی‌شنود. بازیگر معروف لبخندزنان پیاده می‌شود، انگار دو دقیقه پیش هیچ اتفاقی نیفتاده و او همچنان مرکز جهان است—فارغ از اعتراضاتی که در ماشین کرده بود، که واقعی به نظر می‌رسید. مردی در تضاد با خودش، با جهانش، با سرگذشتش، که دیگر نمی‌تواند قدمی به عقب بردارد.

«داشتم به چی فکر می‌کردم؟ باید تمر کر کنم، دم را غنیمت بشمرم! از پله‌ها بالا بروم!»

هر دو برای مطبوعات «درجه‌ی دوم» دست تکان می‌دهند و مدتی آنجا وقت می‌گذرانند. مردم کاغذهایی به طرفشان دراز می‌کنند، مرد امضا می‌دهد و از طرفدارانش تشکر می‌کند. گابریلا دقیقاً نمی‌داند که باید کنار او قرار بگیرد یا در مسیر فرش قرمزو ورودی کاخ کنگره ادامه بدهد—اما کسی نجاتش می‌دهد، کاغذ و خودکاری را به طرف او دراز می‌کند و از او امضا می‌خواهد.

اولین امضا زندگی اش نیست، اما تا این لحظه مهم‌ترینش است. گابریلا به خانمی نگاه می‌کند که توانسته ماهرانه خودش را به منطقه‌ی حفاظت شده برساند، لبخند می‌زند، اسم او را می‌پرسد—اما به خاطر فریادهای عکاس‌ها هیچ چیز نمی‌شنود.

آه، چه قدر دوست داشت این مراسم به طور مستقیم در سراسر دنیا پخش می‌شد و مادرش او را می‌دید که با این لباس خیره کننده، همراه بازیگری

بسیار مشهور وارد می شود (هر چند گابریلا کم دارد درباره‌ی این بازیگر دچار شک می شود، بهتر است سریع آن ارتعاشات منفی را ز سرش براند)، و مهم‌ترین امضای ۲۵ سال زندگی اش را می دهد! اسم زن را نمی فهمد، لب‌خند می زند و چیزی مثل «با عشق» می نویسد.

بازیگر معروف به او نزدیک می شود: «برویم. راه باز است.»

زنی که گابریلا آن کلمات محبت‌آمیز را برایش نوشت، نوشته‌ی او را می خواند و با عصبانیت می گوید: «امضایتان را نمی خواستم! فقط اسمنان را می خواهم تا در عکس بشناسم!»

گابریلا وانمود می کند نشینیده است - هیچ چیز در دنیا نمی تواند این لحظه‌ی جادویی را خراب کند.

شروع می کنند به بالا رفتن از والاترین گذرگاه اروپا، با مأمورانی که طاب حفاظتی تشکیل داده‌اند، هر چند مردم بسیار دورند. در هر دو طرف، در سردرِ عمارت، صفحات نمایش پلاسمای عظیم به میرند گان بیچاره‌ی آن بیرون نشان می دهد که چه اتفاقی در آن معبد در هوای آزاد رخ می دهد. از دور فریادهای هیستریک و صدای دست زدن می آید. وقتی به پلکانی وسیع تر می رستند که ظاهرآ به طبقه‌ی اول می رسد، جمعیت دیگری از عکاسان رامی بیند، اما این بار لباس موفرانه پوشیده‌اند، نام بازیگر معروف را داد می زنند و از او می خواهند به این طرف و آن طرف بچرخد، فقط یکی دیگر، لطفاً نزدیک تر بیاید، به بالانگاه کنید، به پایین نگاه کنید! افراد دیگری از کنار آن‌ها می گذرند و به بالا رفتن از پله‌ها ادامه می دهند، اما عکاس‌ها به آن‌ها علاقه‌ای ندارند؛ بازیگر معروف هنوز فخر خودش را حفظ کرده است، نوعی نارضایتی از خودش نشان می دهد، کمی شوختی می کند تا نشان بدهد آرام و راحت است و به این وضع عادت دارد.

گابریلا متوجه می شود که خودش هم دارد جلب توجه می کند؛ هر چند اسمش را صد انمی زند (نمی دانند او کی است)، فکر می کنند عشق تازه‌ی این

بازیگر مشهور است، از آن‌ها می‌خواهند به هم نزدیک شوند و عکس دونفری می‌اندازند (که بازیگر معروف فقط چند ثانیه به این کار تن می‌دهد و همیشه با فاصله‌ای محتاطانه، و مراقب اینکه هیچ تماس فیزیکی با دختر برقرار نکند). بله، از دست آبرستاره نجات یافته بودند! آبرستاره دیگر در دروازه‌ی کاخ

جشنواره است و بارئیس جشنواره و شهردارِ کن احوالپرسی می‌کند.

بازیگر معروف با دستش علامت می‌دهد که به بالا رفتن از پله‌ها ادامه بدھند. گابریلا اطاعت می‌کند.

به جلو نگاه می‌کند، صفحه‌ی نمایش عظیم دیگری را می‌بیند که در محلی استراتژیک، به شکلی قرار گرفته است که خودشان را ببینند. صدایی از بلندگوی نصب شده در محل اعلام می‌کند:
«در این لحظه، وارد می‌شوند...»

ونام بازیگر معروف و فیلم مشهورش را می‌گوید. کمی بعد، کسی برای او خواهد گفت که تمام کسانی که داخل سالن هستند، دارند با دوربینی مداربسته، همان صحنه‌ای را می‌بینند که صفحه‌ی نمایش پلاسمما در بیرون نشان می‌دهد. از بقیه‌ی پله‌ها بالا می‌روند، به ورودی می‌رسند، با رئیس جشنواره و شهردار خوش‌وبش می‌کنند و وارد فضای بسته می‌شوند. تمام آن ماجرا کمتر از سه دقیقه طول می‌کشد.

در اینجا بازیگر معروف در احاطه‌ی افرادی است که می‌خواهند کمی حرف بزنند، کمی تحسین کنند، عکس بگیرند (حتا گزیدگان هم این کار را می‌کنند، با افراد مشهور عکس می‌گیرند). آن داخل گرمای خفغان‌آوری است، گابریلا می‌ترسد آرایشش به هم بریزد، و... آرایش!

بله، کاملاً یادش رفت. حالا باید از دری در سمت چپ خارج بشود، کسی آن بیرون منتظرش است. بدون اینکه فکر کند، از پله‌ها پایین می‌آید، از کنار

دو سه مأمور امنیتی می‌گذرد. یکی می‌پرسد برای سیگار کشیدن بیرون می‌رود و آیا برای فیلم برمی‌گردد؟ می‌گوید نه، و به راهش ادامه می‌دهد. از سلسله موانع آهنی دیگری می‌گذرد، کسی چیزی نمی‌پرسد – چون بیرون می‌رود و قصد ندارد مثل بقیه به آنجا حمله بیاورد. پشت جمعیتی را می‌بیند که هنوز دست می‌زنند و برای لیموزین‌هایی که پشت سر هم از راه می‌رسند، جیغ می‌کشند. مردی به طرفش می‌آید، اسمش را می‌پرسد و از او می‌خواهد دنبالش برود.

«می‌شود یک دقیقه صبر کنید؟»

مرد متعجب به نظر می‌رسد، اما سرش را تکان می‌دهد. گابریلا چشم‌های مشتاقش را به یک چرخ‌وفلک قدیمی می‌دوزد که احتمالاً از آغاز قرن گذشته آنجا بوده و همچنان می‌چرخد و بچه‌ها رویش با شوق بالا و پایین می‌روند.

مرد با ادب می‌پرسد: «حالا می‌توانیم برویم؟»
«فقط یک دقیقه‌ی دیگر.»

اما گابریلا دیگر نمی‌تواند جلو گیریه، تنش، ترس و وحشتی را که در آن سه دقیقه تجربه کرده بگیرد. بی اختیار حق می‌کند – آرایشش مهم نیست، بالاخره باید تجدیدش کند. مرد کمکش می‌کند تا با آن پاشنه‌های بلند زمین نخورد؛ دوتایی عازم میدانی می‌شوند که به کروازیت می‌رسد، سروصدای جمعیت مدام دورتر می‌شود، هق‌های عصبی مدام بلندتر می‌شود. تمام اشک‌های روزش را می‌ریزد، و هفت‌هاش، و سال‌هایی که رؤیای این لحظه را دیده بود – که تمام شد، بی‌آنکه بفهمد چه اتفاقی دارد می‌افتد.

به مرد همراهش می‌گوید: «عذر می‌خواهم.»

مرد سرش را تکان می‌دهد. لبخندش حاکی از محبت، درک و ترحم است.

۷:۳۱ بعداز ظهر

سرانجام پی برده که جست و جوی خوشبختی به هر قیمتی ممکن است – دیگر به اوج زندگی رسیده و کم کم دارد می فهمد که زندگی همیشه با او سخاوتمند بوده است. اکنون و بقیه‌ی روزهای زندگی اش، خودش را وقف کشف گنج‌های پنهان در رنج خودش می کند، و از هر لحظه‌ی شادی استفاده می کند، انگار آخرین لحظه‌اش باشد.

بر سوسنه‌ها غلبه کرده بود. روح دختر کی که کاملاً مأموریت او را می فهمید، حفاظتش کرده بود و حالا دختر ک داشت چشم‌هایش را به روی دلایل واقعی سفرش به کن باز می کرد. چند لحظه در آن پیتزافروشی، وقتی شنیده‌هایش را از نوارهای به یاد می آورد، خناس او را متمم کرده بود که ذهنی نامتعادل دارد که خیال می کند به خاطر عشق هر کاری مجاز است. اما به لطف خدا، دشوارترین لحظه را پشت سر گذاشته بود.

فردی کاملاً عادی است؛ کارش مستلزم انضباط، زمان‌بندی، قدرت مذاکره و برنامه‌ریزی است. خیلی از دوستانش می گویند اخیراً منزوی تراز گذشته است؛ اما نمی دانند که او همیشه همین طور بوده. اجبار به شرکت در مهمانی‌ها، جشن‌های عروسی و تعمید، تظاهر به اینکه از بازی گلف یکشنبه‌ها لذت می برد – همه فقط یک استراتژی برای رسیدن به اهداف

حرفهای بوده است. همیشه از زندگی دنیوی متزجر بود، با آدم‌هایی که اندوه حقیقی روحشان را در پس لبختندها پنهان می‌کردند. در که اینکه ابر طبقه مثل معتاد به مواد مخدر، به موفقیتش معتمد است و بسیار ناشادتر از کسانی است که چیزی ندارند جز یک خانه، یک باعچه، یک بچه‌ی در حال بازی، یک ظرف غذا روی میز و یک اجاق روشن در زمستان، زحمت زیادی نبرده بود. این مردم عادی از محدودیت‌هایشان آگاهند، می‌دانند زندگی کوتاه است، و چرا هنوز پیش می‌روند؟ ابر طبقه می‌کوشد ارزش‌هایش را بفروشد. انسان‌های عادی از بی‌عدالتی الهی شکوه می‌کنند، به قدرت حسد می‌ورزنند، از دیدن لذت دیگران رنج می‌برند، نمی‌فهمند که هیچ کس لذت نمی‌برد، همه نگرانند، ناممند، عقده‌ی عظیم حقارت را پشت جواهرات و ماشین‌ها و کیف‌های پر از پولشان پنهان می‌کنند.

ایگور سلیقه‌های ساده‌ای دارد، هر چند او همیشه به لباس پوشیدن او اعتراض داشت. اما چرا پیراهنی را بالاتر از قیمتی منطقی بخرد؟ حتاً بر چسب مارکش هم پشت یقه پنهان است! چه مزیتی دارد که به رستوران‌های آلامد بروند، وقتی هیچ حرف مهمی آنجا نیست؟ او اغلب می‌گفت که او در مواردی که کارش ایجاب می‌کرد به مهمانی یا مراسمی برود، زیاد حرف نمی‌زد. ایگور سعی کرد رفتارش را عوض کند و به خودش فشار آورد که خوش برخورد باشد—اما هیچ کدام از این‌ها به نظرش جالب نبود. به آدم‌های اطرافش نگاه می‌کرد که بی‌وقفه حرف می‌زندند، قیمت سهام بورس را مقایسه می‌کردند، عجایب قایق تفریحی جدیدشان را تعریف می‌کردند، زمان درازی درباره‌ی نقاشان امپرسیونیست بحث می‌کردند و در واقع، فقط طوطی‌وار، حرف‌های راهنمای توریستی را در سفری به پاریس تکرار می‌کردند. تأکید می‌کردند که این نویسنده از آن یکی بهتر است—برای اینکه نقد‌های را خوانده بودند، چون هر گز وقت نداشتند رمانی بخوانند.

همه‌شان بافرهنگ. همه‌شان ثروتمند. همه‌شان به شدت مسحور کننده. و در پایان روز از خودشان می‌پرسیدند: «وقت توقف نیست؟» و همه به خودشان جواب می‌دادند: «اگر این کار را بکنم، زندگی ام معناش را از دست می‌دهد.»

انگار می‌دانند معنای زندگی چیست.

خناس جنگ را باخت. می‌خواست به او بیاوراند که دیوانه است: برنامه‌ریزی برای کشنن چند نفر یک چیز است، و داشتن ظرفیت و شجاعت انجام آن، چیز دیگر. خناس می‌گفت همه‌ی ما رؤای قتل را داریم، اما فقط نامتعادل‌ها این ایده‌ی مرگبار را به واقعیت مبدل می‌کنند.

ایگور متعادل است. موفق است. اگر نظرش این بود، می‌توانست یک قاتل حرفه‌ای و بهترین آدمکش دنیا را استخدام کند تا وظیفه‌ی او را انجام بدهد و پیام‌های ضروری را برای او بفرستد. یا می‌توانست با بهترین آژانس روابط عمومی دنیا قرارداد بیندد و یک ساله، هم موضوع نشریات تخصصی اقتصادی بشود و هم سوژه‌ی نشریات ویژه‌ی موقعيت، درخشش و شهرت. بعد حتماً زن سابقش به تصمیم استباهاش پی می‌برد و آن وقت ایگور می‌فهمید که لحظه‌ی مناسبی است تا برایش گل بفرستد و از او بخواهد برگردد، چون او را بخشیده است. در تمام اقشار اجتماعی روابطی داشت، از کارآفرین‌هایی که از راه استقامت و تلاش فراوان به اوج می‌رسند، تا جانیانی که هرگز فرصتی برای نشان دادن وجه مثبت خود نیافته بودند.

اگر در کن است، به خاطر این نیست که لذتی مرگبار از دیدن بازتاب نگاه آدم‌ها در لحظه‌ی رویارویی با اجتناب ناپذیر می‌برد. اگر تصمیم گرفته خودش را در مسیر تیر قرار بدهد و در این موقعیت خطرناکی بیندازد که الان هست، به خاطر این است که می‌داند قدم‌هایی که در این روز ظاهرأ

بی‌پایان برداشته، بنیادی است تا ایگور نوینی که درونش زندگی می‌کند، از خاکستر تراژدی او زاده شود.

همیشه آدمی بود که می‌توانست تصمیم‌های دشوار بگیرد و تا آخر خط برود، حتاً اگر هیچ کس، حتاً او، نمی‌دانست در راهروهای تاریک روحش چه می‌گذرد. سال‌های بسیار از تهدید آدمها و گروههایی رنج برد و وقتی احساس کرد به اندازه‌ی کافی قوی شده تا کسانی را ازین بیرد که تهدیدش می‌کردند، با احتیاط عمل کرد. باید خویشتنداری عظیمی به کار می‌برد تا نگذارد داغ زخم تجربیات تلخ بر زندگی او آرام باشد، ترس‌ها و وحشت‌هایش را به خانه نبرد؛ می‌خواست زندگی او آرام باشد، و از خوف‌هایی که هر مرد کاسبی تجربه می‌کند، بی‌خبر بماند. تصمیم گرفت او را در امان نگاه دارد، و در مقابل، اوانه با او ارتباط برقرار کرد و نه او را فهمید.

روح دختر که با این فکر آرامش می‌کند، اما چیزی دارد درونش رشد می‌کند که تا آن لحظه به آن فکر نکرده بود؛ آنچا بود تازنی را دوباره فتح کند که ترکش کرده بود، آنجا بود تا سر انجام بفهمد آن زن ارزش سال‌ها درد، ماه‌ها برنامه‌ریزی، اوج ظرفیت او برای بخشیدن و سخاوت و برداری را داشته است؟

یک، دو، سه پیام فرستاد و اوا و اکنشی نشان نداد. اوا خیلی راحت می‌توانست بفهمد او کجا اقامت دارد. پنج شش تلفن به هتل‌های لوکس مسئله را حل نمی‌کرد، چرا که ایگور خودش را بانم و حرفه‌ی متفاوتی در هتل ثبت کرده بود؛ اما جوینده یابنده است.

آمارها را خوانده بود؛ کن فقط هفتاد هزار نفر جمعیت دارد؛ این عدد معمولاً در دوران جشنواره سه برابر می‌شود، اما کسانی که می‌آیند، همیشه به جاهای مشخصی می‌روند. اوا کجا بود؟ در همان هتل او، مشتری همان بار

برای اینکه دیشب آن دورا دیده بود. اما او به دنبال او کروازیت را زیر پا نگذاشت. به دوستان مشترکشان تلفن نکرد تا پرسد او کجاست؛ دست کم یکی شان همه‌ی اطلاعات را داشت، چرا که ایگور فکر می‌کرد آن که خیال می‌کرد زن زندگی اش است، وقتی بفهمد که او این قدر نزدیک است، با آن دوست تماس بگیرد.

به دوستش دستور داده بود بگوید چه گونه می‌توانند ملاقات کنند – اما تا حالا، مطلقاً هیچ‌چیز.

لباسش را درمی‌آورد، زیر دوش می‌رود. او بالا قلت هیچ کدام از این‌ها را نداشت. تقریباً مطمئن است که امشب او را ملاقات می‌کند، اما این موضوع هر لحظه اهمیتش را بیشتر از دست می‌دهد. شاید مأموریت او بسیار بزرگ‌تر از صرف بازیافتن عشق کسی است که به او خیانت کرده، که آن حرف‌های غیرمنصفانه را درباره‌ی او گفته. روح دختر ک ابروضخیم او را به یاد داستانی می‌اندازد که افغانی پیری در میانه‌ی نبردی برایش گفت.

مردم شهری، بالای یکی از کوه‌های دورافتاده‌ی هرات، بعد از قرن‌ها بی‌نظمی و حاکمان بد، دیگر نومید شده‌اند. نمی‌توانند ناگهان نظام سلطنت را براندازن، اما دیگر تحمل نسل‌ها شاهان متکبر و خودخواه را ندارند. لویی جرگه، شورای ریش سفیدان محلی، تشکیل می‌شود.

لویی جرگه این طور تصمیم می‌گیرد: هر چهار سال یک بار، پادشاهی را انتخاب می‌کند و او قدرت مطلقه و کامل دارد. می‌تواند مالیات‌ها را بالا ببرد، اطاعت مطلق بخواهد، هر شب زنی متفاوت انتخاب کند، آن قدر بخورد و بنشود که دیگر تحمل نکند. شاه می‌تواند بهترین لباس‌ها را بپوشد، بهترین گله‌ها را خواهد داشت. خلاصه، هر فرمانش، هر چه هم احمقانه باشد، باید بی‌چون و چرا اطاعت شود.

اما بعد از این چهار سال باید تخت را ترک کند و از آنجا برود، و فقط می‌تواند خانواده و لباس تنش را با خودش ببرد. همه می‌دانستند که این کار یعنی مرگ در عرض سه تا چهار روز، چرا که در پشت آن دره چیزی نیست جز صحرایی عظیم که زمستان‌ها یخ می‌زنند و تابستان‌ها گرمایش غیرقابل تحمل است.

ریش سفیدان لویی جرگه گمان می‌کند که هیچ کس جرئت نمی‌کند قدرت را به دست بگیرد و می‌تواند به نظام قدیم انتخابات دموکراتیک برگردند.

مصوبه اعلام می‌شود: تخت سلطنت خالی است، اما شرایط اشغال آن سخت است. در وهله‌ی اول خیلی‌ها از این امکان هیجان‌زده‌اند. پیرمردی که سلطان داشت این چالش را پذیرفت، اما در طول حکومتش، لبخند به لب، از بیماری اش مرد. بعد از او دیوانه‌ای جانشینش شد، اما به خاطر شرایط ذهنی، چهار ماه بعد آنجا را ترک کرد (به اشتباهش پی برده بود) و در صحرانایدید شد. از آن به بعد، شایع شد که این تخت نفرین شده است و دیگر کسی خطر نکرد. شهر بدون حاکم ماند، هرج و مر ج حاکم می‌شد، اهالی به این نتیجه رسیدند که سلطنت را باید برای همیشه فراموش کرد و خودشان را برای تغییر آداب و رسومشان آماده کردن. لویی جرگه از تصمیم خردمندانه‌ی اعضاًیش راضی بود: مردم را مجبور به انتخاب نمی‌کردند، فقط جاه‌طلبی کسانی را از بین می‌بردند که قدرت را به هر قیمتی می‌خواستند.

در همین موقع، جوانی ظاهر می‌شود، متأهل و صاحب سه پسر.

می‌گوید: «من این مسئولیت را قبول می‌کنم.»

ریش سفیدها سعی می‌کنند خطر قدرت را توضیح بدهند. می‌گویند او خانواده دارد، که آن قانون فقط اختراعی بوده برای مأیوس کردن ماجراجوها و مستبدها. اما جوان عزمش جزم است و از آنجا که دیگر نمی‌شود به عقب

برگشت، لویی جرگه راهی ندارد جز اینکه چهار سال دیگر برای اجرای برنامه‌هایش صبر کند.

جوان و خانواده‌اش حاکمان خوبی از آب درمی‌آیند؛ عادلند، ثروت را بهتر توزیع می‌کنند، قیمت مواد غذایی را پایین می‌آورند، به مناسبت تغییر فصل جشن‌های عمومی برگزار می‌کنند، ساخت صنایع دستی و موسیقی را تشویق می‌کنند. اما هر شب کاروان اسب‌ها، آنجا را با گاری‌هایی سنگین ترک می‌کند که محتواش زیر پارچه‌های کنف مخفی است و کسی داخلش را نمی‌بیند.

و هر گز برنامی گردند.

در آغاز، ریش‌سفیدان لویی جرگه خیال می‌کنند که او دارد خزانه را غارت می‌کند. اما خودشان را با این فکر تسلامی دهند که این جوان نمی‌تواند ماجراجویی اش را از دیوارهای آن شهر خیلی دور کند؛ از اولین کوه که بگذرد، می‌بیند که اسب‌ها نه چندان دور از آنجا از پا افتاده‌اند – آن خطه، از بی‌رحم‌ترین مناطق دنیاست. دوباره جمع می‌شوند و می‌گویند: بگذاریم هر کاری دلش می‌خواهد بکند. حکومتش که تمام شد، به جایی می‌رویم که اسب‌ها از پا افتاده‌اند و سوارهایشان از تشنگی مرده‌اند، و همه‌چیز را دوباره برمی‌گردانیم.

در پایان چهار سال، جوان مجبور می‌شود از تخت پایین بیاید و شهر را ترک کند. مردم شورش می‌کنند؛ آخر مدت زیادی است که حاکمی این قدر خردمند و عادل نداشته‌اند!

اما تصمیم لویی جرگه را باید محترم شمرد. جوان به سراغ زن و فرزندانش می‌رود و از آن‌ها می‌خواهد با او بروند. زن می‌گوید: «این کار را می‌کنم. اما دست کم بگذار بچه‌هایمان بمانند؛ بگذار آن‌ها زنده بمانند و داستان تو را تعریف کنند.»

«به من اعتماد کن.»

از آنجا که سنت‌های قبیله‌ای بسیار محکم است، زن نمی‌تواند از دستور شوهرش نافرمانی کند. سوار اسب‌ها یشان می‌شوند، به طرف دروازه‌ی شهر می‌روند و با دوستان دوران حکومت خود وداع می‌کنند. لویی جرج‌گه راضی است: حتا با آن‌همه متعدد، سرنوشت باید تحقق یابد. دیگر هیچ کس جرئت نمی‌کند از تخت بالا برود و سنت‌های قدیمی دوباره برقرار خواهد شد. همین که بتوانند، گنجی را که تا حالا حتماً در صحرارها شده و حداکثر سه روز از آنجا دور است، برمی‌گردانند.

خانواده در سکوت به طرف دره‌ی مرگ می‌رود. زن جرئت ندارد چیزی بگوید، بچه‌های فهمند چه خبر است و جوان غرق افکارش به نظر می‌رسد. از تپه‌ای می‌گذرند، یک روز تمام را به عبور از پنهانی عظیمی می‌گذرانند و بالای تپه‌ی بعدی می‌خوابند.

زن سپیده‌دم بیدار می‌شود – می‌خواهد از دو روز آخر عمرش استفاده کند، برای تماشای کوه‌های سرزمینی که آن‌قدر دوستش داشت. بالای تپه می‌رود، به پایین نگاه می‌کند، به چیزی که می‌داند پنهانی برهوت مطلق دیگری است. و از جا می‌پردازد.

آن کاروان‌هایی که در آن چهار سال، شب‌ها از شهر می‌رفتند، نه جواهرات می‌بردند و نه سکه‌های طلا.

آجر، بذر، چوب، کاشی، پارچه، ادویه، جانوران و ابزار حفر زمین و یافن آب را می‌بردند.

در برابر چشم‌های او، شهر دیگری است – بسیار متجدّدتر، زیباتر، و کاملاً فعال.

جوان که تازه بیدار شده و به او پیوسته، می‌گوید: «اینجا قلمرو توست. می‌دانستم با آن حکم، تلاش برای اصلاح چیزی که قرن‌ها فساد و مدیریت

غلط نابودش کرده در عرض چهار سال بی فایده است. اما از یک چیز مطمئن بودم: می شود همه چیز را از نو شروع کرد.»

او در حالی که دارد آب بر صورتش می زند، همه چیز را از نو شروع می کند. سرانجام فهمیده چرا اولین شخصی که واقعاً در کن با او صحبت کرد، حالا کنارش است، راهش را تصحیح می کند، در انجام اصلاحات ضروری کمکش می کند، توضیح می دهد که قربانی شدنش نه تصادفی بوده و نه غیر ضروری. حداقل به او فهماند که او همیشه یک موجود منحرف بوده، کسی که فقط به ترقی اجتماعی علاقه داشته، حتا اگر به معنای ترک خانواده اش باشد.

«وقتی به مسکوب رگشتی، سعی کن ورزش کنی. خیلی ورزش کن. کمکت می کند خودت را از تنش آزاد کنی.»
چهره‌ی او رادر ابرهای بخار برخاسته از آب گرم می بیند. هر گز این قدر که الان به الیویا، دختر ابروضخیم نزدیک است، به کسی نزدیک نبوده. «پیش برو. حتا اگر دیگر مطمئن نیستی، پیش برو؛ برنامه‌های خدا اسرارآمیز است و گاهی راه تنها هنگامی دیده می شود که فرد شروع کند به قدم برداشتند.»

متشرکرم الیویا. شاید ایگور آنچاست تا دنیای منحرف کنونی را نشان بدهد که کن تجلی اعلای آن است؟ مطمئن نیست. اما هر چه باشد، به دلیلی آنچاست و دو سال تنش، برنامه‌ریزی، ترس، عدم اطمینان، سرانجام دارد توجیه می شود.

وضع جشنواره‌ی بعدی را حدس می زند: مردم باید از کارت‌های مغناطیسی استفاده کنند، حتا در مهمانی‌های ساحلی، تیراندازهای نخبه بالای تمام سقف‌ها، صدھا پلیس لباس شخصی در میان مردم، فلزیاب‌ها جلو

در همه‌ی هتل‌ها، جایی که فرزندان گران‌قدر اُبر طبقه باید منتظر بمانند تا پلیس کیشان را بگردد، کفش‌های پاشنه بلندشان را دریاورند، از آن‌ها بخواهند بر گردند، برای اینکه سکه‌ای را در جیشان فراموش کرده‌اند و دستگاه سوت کشیده، دستور می‌دهند آقایان موخاکستری بازو و هایشان را بالا برند و مثل جانی‌ها آن‌ها را می‌گردند، زن‌هارا به کاینی کرباسی می‌برند که جلو و روی نصب شده – که آن‌باراندگی قدیم را به کلی از ریخت انداخته – جایی که باید بر دبارانه در صفت منظر بمانند تا آن‌ها را بگردند، تا اینکه پلیس زن کشف می‌کند چه چیزی آژیر را به صدا درآورده: میله‌های آهنی داخل لباس‌ها.

شهر کم کم چهره‌ی واقعی اش را نشان می‌دهد. تجمل و زرق و برق جایش را به تنش، توهین، نگاه‌های بی تفاوت پلیس‌ها و وقت هدر رفته خواهد داد. مدام منزوى تر می‌شود – این بار به خاطر نظام و نه تکر ابدی گزیدگان. انتقال نیروهای انتظامی به این شهر کوچک ساحلی، هزینه‌های غیرقابل تحملی به گردن مالیات‌دهنده‌ها می‌اندازد و تنها هدف‌شان حفاظت از مردمی است که می‌خواهند تفریح کنند.

تظاهرات. کارگران شریف علیه این وضع که مسخره‌اش می‌دانند، اعتراض می‌کنند. دولت بیانیه‌ای می‌دهد و می‌گوید باید امکان انتقال این هزینه‌هارا به برگزار کنندگان جشنواره در نظر گرفت. حامیان مالی – که ممکن است کمرشان زیر بار این هزینه‌ها خم شود – دیگر علاقه‌ای به حمایت مالی نخواهند داشت، چرا که یکی‌شان را مأموری درجه‌ی پنجم تحریر کرده و به او دستور داده دهانش را بینند و به برنامه‌ی حفاظتی احترام بگذارد.

کن کم کم می‌میرد. دو سال بعد، می‌گویند تمام این کارهایی که برای حفظ قانون و نظم انجام داده‌اند، واقعاً به زحمتش می‌اززیده: در دوران جشنواره هیچ جنایتی رخ نداده است. تروریست‌ها دیگر نمی‌توانند تخم و حشت بپراکنند.

می خواهند به عقب بر گردند، اما دیگر غیرممکن است؛ کن به مردن ادامه می دهد. بابل نوین ویران شده است. سدوم جدید دارد از نقشه محظی شود.

با عزمی راسخ از حمام بیرون می آید: وقتی به روییه بر گردد، به کارمندانش دستور می دهد نام خانواده‌ی آن دختر را پیدا کنند و از طریق بانک‌های غیرمظنون، به آن‌ها کمک‌های مالی ناشناس کنند. به نویسنده‌ای مستعد دستور می دهد داستان او را بنویسد و هزینه‌های ترجمه‌ی اثر را در سراسر دنیا می پردازد.

«داستان دختری که صنایع دستی می فروخت، نامزدش او را کتک می زد، پدر و مادرش استمارش می کردن، تا اینکه روزی روحش را تسليم غریبه‌ای کرد و با این کار سرنوشت قسمتی از دنیا را تغییر داد.»
کمد را باز می کند، پیراهنی سفید و بی‌لک بر می دارد، کت اسموکینگ اتو شده، کفش‌های ورنی دست‌ساز. مشکلی در زدن گره پایپونش ندارد، دست کم هفت‌های یک بار این کار را می کرد.

تلویزیون را روشن می کند: وقت اخبار محلی است. نمایش روی فرش قرمز عمدۀ اخبار را تشکیل می دهد، اما گزارش کوچکی هم درباره‌ی زنی دارد که در ساحل به قتل رسیده.

پلیس آن منطقه را محاصره کرده، پسر کی که صحنه را دیده (ایگور توجهش جلب می شود، اما قصد انتقام گیری ندارد) می گوید که زوجی عاشق و معشوق را دیده که برای حرف زدن نشسته‌اند، مرد تیغه‌ی فلزی کوچکی بیرون آورد و روی تن مقتول حرکت داد، زن راضی به نظر می رسید. برای همین فوراً پلیس را خبر نکرد، فکر می کرده قضیه شوخی است.

«چه شکلی بود؟»

سفیدپوست، تقریباً چهل ساله، با فلان و بهمان لباس، و رفتار
بسیار مؤدبانه.

جای نگرانی نیست. کیف چرمی اش را باز می‌کند و دو پاکت بیرون
می‌آورد. دعوتنامه‌ای برای مهمانی‌ای که یک ساعت دیگر شروع می‌شود
(هر چند، در واقع، همه می‌دانند که دست کم ۹۰ دقیقه تأخیر خواهد داشت)،
می‌داند آنجا با او ملاقات خواهد کرد: اگر او به سمت او نیامد، دیگر
چاره‌ای نیست. دیگر خیلی دیر شده و او به هر حال به ملاقات او خواهد
رفت. کمتر از ۲۴ ساعت کافی بود تا بفهمد زنش چه جور آدمی است و
چه گونه دو سال تمام بیهوود رنج برد.

دومی پاکتی نقره‌ای است، کاملاً مهر و موم شده، با دستخط زیبایی که
می‌تواند زنانه یا مردانه باشد، رویش نوشته شده «برای تو».

راهروها را دوربین‌های مداربسته زیر نظر داشتند—همان‌طور که این روزها
در تمام هتل‌ها رایج است. در یکی از زیرزمین‌های عمارت، اتاق تاریکی
است، پراز صفحه‌ی نمایش، که گروهی مراقب جزئیات همه‌ی اتفاقات
هستند. هر چیزی از حالت عادی خارج بشود، انرژی‌شان را بر آن متتمرکز
می‌کنند، مثلاً مردی که ساعت‌ها از پله‌های هتل بالا و پایین می‌رفت؛ مأموری
رافرستادند تا بینند چه خبر است، و جواب گرفتند: «ورزش مجانی». از آنجا
که مرد در آن هتل اقامت داشت، مأمور عذرخواهی کرد و دور شد.
البته توجهی به رفت و آمدی‌های مهمان‌ها به اتاق ندارند. طبیعی است.
به آن‌ها ربطی ندارد.

صفحات نمایش به یک سیستم ویژه‌ی ضبط دیجیتال متصل است؛ تمام
ماواقع قسمت‌های عمومی هتل ضبط و تاشیش ماه در گاوصندوقی بایگانی
می‌شود که کلیدش را فقط مدیر هتل دارد. هیچ هتلی در دنیا نمی‌خواهد
مشتریانش را از دست بدهد، به خاطر اینکه یک بار شوهر غیرتی و ثروتمندی،

شخصی را که مراقب رفت و آمدها در بخش مشخصی از راهرویی است، خریده و بعد آن فیلم ویدئو را به نشریه‌ی زردی داده (یا فروخته). البته بعد از اینکه مدرک خیانت زنش را به دادگاه ارائه می‌دهد و مطمئن می‌شود چیزی از ثروتش به دست زنش نمی‌افتد.

اگر این اتفاق ضربه‌ی فاجعه‌باری بر اعتبار آن سازمان است که به احتیاط و رازداری شهرت دارد. نرخ استقبال از هتل فوراً سقوطی اساسی می‌کند – هر چه باشد، اگر زوجی تصمیم می‌گیرند به هتلی تجملی بروند، به خاطر این است که می‌دانند کارمندان هتل هرگز چیزی غیر از آنچه برای دیدنش آموزش دیده‌اند، نخواهند دید. مثلاً اگر کسی سفارش غذا در اتاقش بدهد، پیشخدمت با چشم‌های دوخته به چرخ وارد می‌شود و صورتحساب را دراز می‌کند تا کسی که در را باز کرده، امضایش کند.

زن‌های معلوم‌الحال مثل افراد محجوب لباس می‌پوشند – هر چند مردانی که الان در احاطه‌ی صفحات نمایش در اتاق تاریکند، دقیقاً به کمک سیستم اطلاعاتی پلیس، آن‌ها را می‌شناسند. این هم ربطی به آن‌هاندارد، اما چشم‌شان را با توجه ویژه به در اتاقی که وارد آن شده‌اند می‌دوزند تا خروجشان را بینند. در بعضی هتل‌ها، تلفن‌چی موظف است تلفن کاذبی بزند تا از امنیت مهمان مطمئن شود. مهمان تلفن را جواب می‌دهد، صدای زنانه‌ای سراغ شخصی ناموجود را می‌گیرد، جواب تندی مانند «اتاق را اشتباه گرفته‌اید» می‌شنود و بوققطع تلفن. مأموریت انجام شد: جای نگرانی نیست.

مست‌ها وقتی روی زمین می‌افتدند و کلید اتاقی را امتحان می‌کنند که مال خودشان نیست و می‌بینند در اتاق باز نمی‌شود، تعجب می‌کنند و شروع می‌کنند به لگد زدن به در. در این لحظه، معلوم نیست از کجا، یاری رسانی از هتل که «تصادفاً» از آنجا رد می‌شده، جلو می‌آید و او را تا اتاقش همراهی می‌کند (که معمولاً در طبقه و شماره‌ی اتاقی متفاوت است).

ایگور می‌داند هر قدمی بردارد، در زیرزمین هتل ثبت می‌شود؛ روز، ساعت، دقیقه و ثانیه‌ی هر بار ورودش به لابی، خروجش از آسانسور، رفتنش به سمت در سوییت و لحظه‌ای که کارت مغناطیسی کلید اتاق را به کار می‌برد. از آنجا به بعد دیگر می‌تواند نفس راحتی بکشد؛ کسی به اتفاقات داخل اتاقش نظری ندارد، این دیگر تجاوز بیش از حد به حریم خصوصی است.

در اتاق را می‌بندد و بیرون می‌رود.

دیشب که از سفر رسید، فرصت داشت تا دوربین‌های هتل را بررسی کند. مثل خودروهاست که با وجود آینه‌ی عقبشان، همیشه نقطه‌ی «کوری» دارند که نمی‌گذارد راننده، وسیله‌ی نقلیه‌ای را در لحظه‌ی سبقت ببیند – دوربین‌ها آشکارا هر چیزی را در راهرو نشان می‌دهند، به جز چهار اتاق سمت چپ را. البته اگر کسی در زیرزمین ببیند که شخصی به آن گوشه رفت و در صفحه‌ی نمایش بعدی ظاهر نشد، شک می‌برد که اتفاق مشکوکی افتاده – شاید غش کرده – و زود کسی را می‌فرستد تا ببیند چه اتفاقی افتاده. اگر به آنجا برسد و کسی را نبیند، می‌فهمد این شخص به آن اتاق دعوت شده و موضوعی خصوصی بین مهمان‌هاست.

ایگور نمی‌خواهد توقف کند. با عادی ترین حالت دنیا راهرو را طی می‌کند و سر پیچی که به راهرو آسانسورها می‌رسد، پاکت نقره‌ای را از زیر در اتاقی در زاویه‌ی راهرو – احتمالاً یک سوییت – به داخل می‌راند. تمامش کمتر از یک ثانیه طول کشید؛ اگر کسی آن پایین تصمیم می‌گرفت حرکاتش را تعقیب کند، چیزی نمی‌فهمید. مدتی بعد، وقتی دوباره نوارها را بررسی می‌کردند تا مقصیر آن واقعه را شناسایی کنند، در تیین لحظه‌ی دقیق مرگ به مشکلات زیادی بر می‌خوردند. شاید الان مهمان

آنجانباشد و بعد از برگشت از چند برنامه‌ی آن شب پاکت را باز کند. شاید بلافاصله پاکت را باز کند، اما محصول داخل پاکت فوراً عمل نمی‌کند. در تمام این مدت، خیلی‌ها از همین جا گذشته‌اند، همه مظنون خواهند بود و اگر کسی بدلباس – یا با شغلی نامتعارف مثل ماساژ، فحشا، توزیع مواد مخدر – بدشانسی بیاورد و از آنجا رد شود، فوراً دستگیر و از او بازجویی می‌کنند. در یک جشنواره‌ی سینمایی، احتمال اینکه چنین فردی در برابر صفحه‌های نمایش ظاهر شود خیلی زیاد است.

می‌داند خطری هست که فکرش را نکرده بوده: شاهدی که قاتل زن را در ساحل دیده. بعد از مقداری کاغذبازی، او را صدا می‌کنند تا نوارها را ببینند. اما ایگور خودش را با گذرنامه‌ی تقلیبی و نامی ساختگی ثبت کرده و عکس‌ش مردی عینکی و سبیلو را نشان می‌دهد (هتل به خودش زحمت کنترل عکس را نداد، اگر هم این کار را می‌کرد، توضیح می‌داد که سبیلش را تراشیده و لنز گذاشته).

با فرض اینکه آن‌ها سریع ترین پلیس‌های دنیا باشند و دیگر فهمیده باشند که فقط یک نفر تصمیم گرفته آن مشکلات را در مسیر مطلوب جشنواره ایجاد کند، منتظر برگشتن او می‌مانند و همین که به اتفاقش برگردد، از او می‌خواهند به سؤالاتی جواب بدهد. اما ایگور می‌داند این آخرین باری است که در راه رو هتل مارتینز راه می‌رود.

وارد اتفاقش می‌شوند. کیفی کاملاً خالی و بدون اثر انگشت پیدا می‌کنند. به حمام می‌روند و با خودشان فکر می‌کنند: «فقط بین، این همه پولدار است و بعد لباس‌هایش را در سینک هتل می‌شوید! یعنی نمی‌تواند پول لباسشویی را بدهد؟»

پلیسی دستش را دراز می‌کند تا چیزی را بردارد که به نظرش می‌رسد «مدر کی است که بر آن آثار دیگر، آثار انگشت و تارهای مو یافت

می شود.» اما جیغی می کشد: اسید سولفوریکی که در این لحظه دارد تمام آثاری را که پشت سر گذاشته حل می کند، انگشت هایش را سوزانده. فقط به گذرنامه‌ی تقلیل اش احتیاج دارد، کارت‌های اعتباری و پول نقد – تمام این‌ها در جیب کت اسموکینگ است، در کنار تپانچه‌ی بر تای کوچکش، اسلحه‌ای که حرفه‌ای‌ها از آن خوش‌شان نمی آید.

سفر همیشه برایش آسان بوده: از حمل بار سنگین بدش می آید. حتا وقتی قصد انجام مأموریتی به این پیچیدگی را در کن کرد، تصمیم گرفت باری سیک و راحت حمل بردارد. نمی فهمد بعضی‌ها، حتا اگر قرار باشد فقط یکی دو شب را دور از خانه بگذرانند، چه گونه چمدان‌های عظیم با خودشان می کشند. نمی داند چه کسی پاکت را باز می کند و برایش مهم نیست: این انتخاب با او نیست، با فرشته‌ی مرگ است. در این میان ممکن است اتفاق‌های زیادی بیفتند – از جمله مطلقاً هیچ اتفاقی.

مهمان می تواند به پذیرش زنگ بزند و بگوید پاکتی اشتباہی برای او آمده و بخواهد آن را ببرند. یا آن را در سطل زباله بیندازد، با این خیال که این هم یکی از آن نامه‌های مهر بانه‌ی مدیر هتل است که می پرسد آیا همه‌چیز مرتب است؟ او خواندنی‌های دیگری دارد و باید برای مهمانی آماده شود. اگر مردی باشد که منتظر است زنش هر لحظه برگردد، آن را در جیبش می گذارد، مطمئن از اینکه زنی که عصر ملاقات کرده و می خواسته به هر قیمتی اغواش کند، حالا دارد جواب مثبت می دهد. اگر یک زوج باشند، از آنجا که هیچ کدامشان نمی دانند منظور از «برای تو» کی است، شاید متقابلاً پذیرند که الان وقت مناسبی نیست که به هم شک کنند و پاکت را از پنجره بیرون بیندازند.

اما اگر علی‌رغم تمام این احتمالات، فرشته‌ی مرگ واقعاً مصمم باشد که بال‌هایش را بر چهره‌ی گیرنده‌ی پاکت بکشد، آن فرد، نامه را از بالا باز می کند تا محتواش را بینند.

چیزی که گذاشتنش در آنجا زحمت زیادی برده است.

به کمک «دوستان و همکاران» قدمی اش احتیاج داشت. کسانی که قبل از برای راه اندازی شرکتش مبلغ قابل توجهی به او قرض داده بودند وقتی فهمیدند او تصمیم گرفته بدھی اش را پس بدهد، بسیار آزرده شدند، برای اینکه قصد داشتند هر وقت خودشان صلاح دانستند، طلبشان را بگیرند—چون خیلی راضی بودند که کسب و کاری کاملاً قانونی، به آنها این فرصت را می‌دهد که پولشان را که تشخیص سرچشمه‌اش دشوار بود، دوباره وارد نظام مالی روسيه کنند.

اما پس از دوره‌ای قطع رابطه، دوباره روایتشان را با هم برقرار کردند. هر گاه لطفی از او می‌خواستند—مثلاً گرفتن پذیرش از دانشگاه برای دخترشان یا گرفتن بیلت ورودی به کنسرتی که «مشتریانشان» مایل بودند بیینند—اینگور آسمان را به زمین می‌آورد تا به آنها کمک کند. بالاخره آنها تنها کسانی بودند که، فارغ از انگیزه‌هایشان، به رویای او اعتماد کرده بودند. اوا و اکنون هر بار به او فکر می‌کرد، نوعی آزردگی حس می‌کرد که مهارش دشوار بود—آنها را متهم می‌کرد که برای پولشویی در آمد قاچاق اسلحه، از معصومیت شوهرش سوءاستفاده کرده‌اند. اما به نظر اینگور فرقی نمی‌کرد؛ خودش نه در گیر خرید اسلحه بود و نه فروش آن.

و همه لحظات دشوار خودشان را دارند. بعضی از سرمایه‌گذارانش مدتی را در زندان گذرانند و او هر گز آنها را ترک نکرد—هر چند می‌دانست دیگر به کمکشان احتیاج ندارد. شرافت مرد به آدمهایی نیست که در قله‌ی موقوفیت دوره‌اش می‌کنند، شرف یعنی از یاد نبردن دست‌هایی که در وقت نیاز انسان، کمکش کرده‌اند. مهم نیست که این دست‌ها آلوده به خون باشد یا عرق؛ برای آدمی که لب پرتگاه آویزان است، مهم نیست این که دارد کمکش می‌کند تا دوباره پایش را بر زمین سفت بگذارد، کی است.

انسان باید قدرشناسی را از یاد نبرد: هیچ کس، اگر فراموش کند که موقع نیاز چه کسانی در کنارش بوده‌اند، راه دوری نمی‌رود. و لازم نیست آدم به خاطر بسپرد که کمک کرده یا به او کمک شده: خدا چشم بر فرزندانش دارد و فقط به کسانی پاداش می‌دهد که در اوج برکتی رفتار می‌کنند که به آن‌ها ارزانی شده است.

برای همین، وقتی به کوراره نیاز داشت، می‌دانست آن را از کی بخواهد – هر چند مجبور شد بهای گرافی برای چیزی پردازد که در جنگل‌های حاره‌ای شایع بود.

به سالن هتل می‌رسد. محل مهمانی نیم ساعت با ماشین از آنجا فاصله دارد، پیدا کردن تاکسی که جلو هتل پارک کرده باشد، بسیار دشوار است. یاد گرفته پس از ورود به چنین جاهایی، اولین کارش دادن انعامی سخاوتمندانه به پذیرش هتل باشد – بدون اینکه چیزی در ازایش بخواهد؛ همه‌ی مردان موفق کسب و کار این کار را می‌کردن و همیشه در بهترین رستوران‌ها برایشان جا رزرو می‌شده، برای نمایش‌هایی که دوست داشتند بلیت تهیه می‌شد و درباره‌ی نقاطی از شهر که در راهنماهای توریستی نبود (برای اینکه باعث ناراحتی خانواده‌های طبقه‌ی متوسط می‌شد) اطلاعاتی در اختیارشان قرار می‌گرفت.

بالبخت درخواستش را می‌گوید، و در همان لحظه برایش تاکسی فراهم می‌شود، درحالی که مهمان دیگری در کنارش، از مشکلات حمل و نقل و پیدا کردن تاکسی شکایت دارد. قدرشناسی، نیاز و روابط. هر مشکلی را می‌توان حل کرد.

حتاً به دست آوردن محصول پیچیده‌ی داخل پاکت نقره‌ای، که با دستخطی زیبا رویش نوشته شده: «برای تو». این را برای آخر مأموریتش

گذاشته بود. اگر او پیام‌های دیگر او را نمی‌فهمید، این یکی - پیچیده ترینشان - جای هیچ تردیدی نمی‌گذاشت.

دوسستان قدیمی اش راهی برای دست یافتن به ماده‌ی مورد نیاز او پیدا کردند. آن را مجانی پیشنهاد کردند، اما او ترجیح می‌داد پولش را بدهد؛ پول داشت و نمی‌خواست مديون کسی بشود.

سؤالات غیرضروری نکرد؛ فقط می‌دانست کسی که آن را مهر و موم کرده، باید عینک و ماسک ضد گاز می‌زده. بله، در این مورد قیمت منصفانه تر از کوراره بود، چرا که هر چند کار با آن ظریف‌تر بود، اما دست یافتن به آن دشوار نبود، چرا که در صنایع متالوژی، تولید کاغذ، لباس و پلاستیک به کار می‌رفت. اسم نسبتاً ترسناکی داشت: سیانور. اما بویش شبیه بوی بادام است و ظاهرش اصلاً ترسناک نیست.

از فکر کردن به کسی که پاکت را بسته دست می‌کشد و باز به کسی فکر می‌کند که آن را باز خواهد کرد - طبق معمول جلو صورت شد. نامه‌ی سفیدی در آن می‌بیند که با تایپ کامپیوتروی جمله‌ی زیر بر آن چاپ شده است:

“Katyusha je t'aime”

طرف می‌پرسد: «کاتیوشا؟ منظورش چی است؟»
بعد می‌بیند که نامه را گردی پوشانده. تماس هوا با گرد، باعث تصعید آن ماده می‌شود. بوی بادام محیط را می‌گیرد.

طرف متعجب می‌شود؛ می‌توانستند بوی بهتری انتخاب کنند. بعد فکر می‌کند حتماً از تبلیغات عطر است. کاغذ را بیرون می‌آورد، این طرف و آن طرفش رانگاه می‌کند و گاز متصاعد شده، هر لحظه سریع‌تر پخش می‌شود.

۱ «کاتیوشا دوسنست دارم» در متن به زبان فرانسه آمده است.

«این دیگر چه شوخی ای است؟»

این آخرین اندیشه‌ی هشیار او خواهد بود. نامه را روی میز کنار ورودی می‌گذارد و به طرف حمام می‌رود، در فکر اینکه دوش بگیرد، آرایشش را تمام کند یا گره کراواتش را مرتب کند.

همین موقع احساس می‌کند که قلبش از جا کنده می‌شود. فوراً ارتباطی میان این احساس و عطیری که در اتاقش پیچیده برقرار نمی‌کند—برای اینکه دشمن ندارد، فقط رقیب و حریف دارد. حتاً پیش از رسیدن به حمام، می‌بیند که نمی‌تواند سرپا بند بشود. لب تخت می‌نشیند. سردرد تحمل ناپذیر و مشکل تنفس، علایم بعدی است؛ فوراً هشیاری اش را از دست می‌دهد، حتاً پیش از اینکه بتواند محتوای پاکت را به وضعش ربط بدهد.

در عرض چند دقیقه—به خاطر اینکه سفارش کرده که غلظت محصول در بالاترین حد ممکن باشد—ریه از کار می‌ماند، بدن منقبض می‌شود، و تشنج‌ها شروع می‌شود، قلب دیگر خون پمپ نمی‌کند، و مرگ می‌رسد. بدون درد، شفقت‌بار، انسانی.

ایگور سوار تاکسی می‌شود و نشانی را می‌دهد: هتل دو کا، ادن رُک،
دماغه‌ی آنتیب!

ضیافت شام بزرگ امشب است.

۷:۴۰ بعداز ظهر

غريب الاطوار، با پيراهن سفيد، پاپيون، و نوعی قبای سرخپستی روی همان شلوار تنگ که شلختگی اش را بيشتر نشان می دهد، می گويد که اين موقعی که دارند می رسند، می تواند هم خوب باشد و هم بد.

«تراجيک بهتر از آن است که فكرش را می کردم. از اولين کسانی هستيم که وارد ادن رُك می شوند.»

گابريلا که يك جلسه‌ي ديجر «اصلاحات» در آرایش مو و صورت را هم گذرانده – اين بار با آرایشگری که به شدت حوصله‌اش سر رفته بود – منظورش را نمي فهمد.

«بعد از همه‌ي اين راهبندان‌ها بهتر نيسـت محتاط باشـيم؟ چرا بد باشد؟»

غريب الاطوار پيش از جواب آه عميقی می کشد، انگار باید برای کسی که بنیادی ترين قوانین درخشش و تجمل را نديده می گيرد، توضيح واضحات بدهد.

«خوب است، از اين نظر که تنها يي به راهرو می روی...»
به گابريلانگاه می کند. ظاهراً منظورش را نفهميد، آه ديجری می کشد و دوباره شروع می کند:

«هیچ کس مستقیم از در وارد این جور مهمانی ها نمی شود. همیشه از راه رویی می گذرد که در یک طرفش عکاس ها ایستاده اند و در طرف دیگر ش دیواری است که آرم حامی مالی آن مهمانی چندین بار رویش نقش شده. تا حالا در نشریات چهره های معروف راندیده ای؟ ندیده ای که همیشه وقتی رو به دوربین لبخند می زنند، آرم مخصوصی پشتشان است؟» چهره هی معروف. غریب الاطوار متکبر اجازه خروج کلمه هی نامناسبی را از دهانش داده. ناخواسته تأیید کرده که خودش هم الان کنار یکی از این چهره های معروف است. گابریلا در سکوت مزه هی پیروزی را چشید، هر چند آن قدر بالغ بود که بداند هنوز راه درازی در پیش دارد.

«به موقع رسیدن چه اشکالی دارد؟»

آهی دیگر.

«شاید عکاس ها هنوز نرسیده باشند. اما باید امیدوار باشیم که همه چیز مرتب باشد، این طوری زود از این بروشورهای زندگینامه هی تو نجات پیدا می کنم.»

«زندگینامه من؟»

«فکر می کنی همه تو را می شناسند؟ نه، جانم. مجبورم بروم آنجا و این کاغذ لعنتی را به تک تکشان بدهم، بعد بگوییم تو به زودی در فیلم بعدی گیسون ستاره هی بزرگی می شوی و خوب است دوربین هایشان را آماده کنند. همین که تو در راه رو ظاهر شدی، به آن گروه عالمتی می دهم.

رفتارم باهاشان خیلی مهربان نیست؛ عادت دارند همیشه باهاشان مثل افرادی برخورد کنند که در پلکان قدرت کن، در پله هی پایین تری قرار دارند. می گوییم که دارم بهشان لطف بزرگی می کنم و همین؛ بعد، دیگر حاضر نمی شوند خطر کنند و این فرصت را از دست بدھند، چون ممکن است اخراجشان کنند و چیزی که در این دنیا کم نیست، آدم هایی است که

یک کامپیوترا دارند و یک ارتباط اینترنتی که می‌میرند برای اینکه چیزی را روی وب بگذارند که دیگران همه ندیده گرفته‌اند. فکر می‌کنم تا چند سال دیگر، با این وضع سقوط تیراژها، نشریه‌ها و روزنامه‌ها فقط از خدمات افراد ناشناس استفاده کنند تا هزینه‌هایشان را پایین بیاورند.»

می‌خواست دانشش را در مورد رسانه‌ها نشان بدهد، اما دختر کنارش علاقه‌مند نبود؛ یکی از کاغذها را برداشت و شروع کرد به خواندن.

«لیزا وینر^۱ دیگر کی است؟»

«تو. اسمت راعوض کردیم. البته این اسم را قبل از گزینش تو انتخاب کرده بودیم: گابریلا زیادی ایتالیایی است و لیزا می‌تواند از هر ملیتی باشد. دفاتر گرایش توضیح داده‌اند که نام‌های خانوادگی چهار تا شش حرفی بهتر در حافظه‌ی عموم بزرگ می‌ماند: فانتا. تایلور. برتون. دیویس. وودز. هیلتون. می‌خواهی ادامه بدهم؟»

«خوب، فهمیدم که بازار را می‌شناسی؛ حالا باید بینم خودم کی هستم — بنابراین زندگینامه‌ی جدیدم.»

نمی‌خواهد طعنه‌ی صدایش را پنهان کند. دارد میدان را در دست می‌گیرد، دارد مثل ستاره‌ها رفتار می‌کند. شروع می‌کند به خواندن متن داخل بروشور: کشف بزرگ از میان بیش از هزار داوطلب، برای شرکت در اولین فیلم سینمایی طراح مشهور مُد و کارآفرین، حمید حسین... وغیره.

«این بروشورها را بیشتر از یک ماه پیش چاپ کرده‌اند...» غریب‌الاطوار با این حرف دوباره کفه را به نفع خودش پایین می‌آورد و از پیروزی کوچکش لذت می‌برد: «متنش را تیم بازاریابی گروه نوشته؛ هیچ وقت اشتباه نمی‌کنند. به جزئیات خاصش نگاه کن، مثلاً: در نقش مدل کار کرد، دوره‌ی هنرهای دراماتیک را گذراند. به تو می‌خورد، نه؟»

1. Lisa Winner

«نشان می‌دهد که بیشتر به خاطر زندگینامه‌ام انتخاب شده‌ام تا تستم.»

«زندگینامه‌ی همه‌ی آن‌هایی که آنجا بودند، همین بود.»

«چه طور است کمتر سربه‌سر هم بگذاریم و سعی کنیم رفتار مان انسانی تر و دوستانه‌تر باشد؟»

«در این صنعت؟ فکرش رانکن. دوستی در کار نیست، فقط منافع. انسان وجود ندارد، فقط ماشین‌های دیوانه‌ای که باید هر چیزی را جلوشان له کنند تا به جایی که می‌خواهند برسند، و گرنه می‌زنند به تیر چراغ برق.»
علی‌رغم جوابش، گابریلا حس می‌کند حال و هوای بهتر شده؛ خصوصت همسفرش در لیموزین رقیق‌تر می‌شود.

«باز هم بین: سال‌ها حاضر نشد در سینما کار کند و تئاتر راشیوه‌ی بهتری برای ابراز استعدادش یافت. این بیانگر خیلی چیزها درباره‌ی توست: یعنی تو آدم شریفی هستی و این نقش را فقط به خاطر این قبول کرده‌ای که واقعاً عاشق نقش شده‌ای، هر چند دعوت داشتی در یک نمایش شکسپیر، بیکت یا ژنه بازی کنی.»

غريب‌الاطوار با فرهنگ است. شکسپیر را همه می‌شناستند، اما بکت و ژنه فقط مال متخصص‌هاست.

گابریلا – یا لیزا – تأیید می‌کند. ماشین به مقصد می‌رسد و آنجا باز هم محافظه‌های سیاهپوش هستند، با پیراهن سفید و کراوات و بی‌سیم‌های کوچک در دست، انگار پلیس‌های واقعی باشند (که شاید رویای جمعی آن گروه باشد). یکی از راننده‌ی خواهد جلو برود، هنوز خیلی زود است.

اما غريب‌الاطوار، همان موقع رسیک‌ها را سبک و سنگین می‌کند و به این نتیجه می‌رسد که زود رسیدن بهتر است. از لیموزین بیرون می‌پرد و به طرف مردی می‌رود که دوبرابر هیکلش را دارد. گابریلا باید حواسش را منحرف کند، بهتر است به چیز دیگری فکر کند.

«مدل این ماشین چی است؟»

راننده بالهجه‌ی آلمانی جواب می‌دهد: «می‌بک ۵۷ اس. یک اثر هنری واقعی، ماشین غایی، اوج تجمل. ساخت...»

اما گابریلا دیگر توجه ندارد. غریب‌الاطوار رامی بیند که با مردمی بحث می‌کند که دوباره هیکلش را دارد. مردانگار گوش نمی‌دهد، علامت می‌دهد که ماشین برگرد و مانع ترافیک نشود. غریب‌الاطوار پشه، پشتش را به فیل می‌کند و به طرف ماشین می‌آید.

در راباز می‌کند و از او می‌خواهد که پیاده شود؛ هر طور شده باید وارد بشوند. گابریلا از بدترین چیز می‌ترسد؛ رسوایی. با پشه از کنار فیل می‌گذرد. فیل می‌گوید: «آهای، نمی‌توانید وارد شوید!»، اما دوستایی به راهشان ادامه می‌دهن. صدای‌های دیگر: «الطفاً قوانین را رعایت کنید، هنوز در راباز نکرده‌ایم!» جرئت ندارد به پشت سرش نگاه کند و تصور کند که آن لشکر تعقیشان می‌کند و هر لحظه آماده قتل باشد.

اما هیچ اتفاقی نمی‌افتد، هر چند غریب‌الاطوار قدم‌هایش را تند نکرده، شاید به خاطر لباس بلند او. حالا از باغ بی‌نقص می‌گذرند، افق به رنگ سرخ و آبی در آمده است، آفتاب دارد ناپدید می‌شود.

غریب‌الاطوار پیروزی تازه‌اش را مزمزه می‌کند.

«وقتی کسی جلوشان نمی‌ایستد، خیلی گردن کلفتی می‌کنند. اما کافی است صدای‌ت را بالا ببری، در عمق چشم‌هایشان زل بزنی و پیش بروی تا دیگر تن به خطر ندهنند. من دعوت‌نامه‌ها را دارم و این تنها چیزی است که باید عرضه کنم؛ این‌ها گنده‌اند، اما احمق نیستند، می‌دانند فقط آدم‌های مهم این طوری رفتار می‌کنند.»

با فروتنی تعجب برانگیزی نتیجه می‌گیرد:
«دیگر عادت کرده‌ام که ظاهر کنم مهم.»

به دروازه‌ی هتل لوکس می‌رسند، کاملاً متزوی از جنب و جوش کن، جایی که فقط کسانی در آن اقامت دارند که نیاز ندارند از یک طرف کروازت به طرف دیگر ش راه بروند. غریب‌الاطوار از گابریلا /لیزا می‌خواهد به بار برود و دو گیلاس شامپاین سفارش بدهد – این جوری می‌فهمند که تنها نیست و کسی همراهش است. لطفاً بدون مکالمه با غریب‌ها. لطفاً بدون ابتذال. غریب‌الاطوار می‌رود حال و هوا را بسنجد و برگه‌ها را پخش کند.

«هر چند، فقط تشریفات است. هیچ کس عکست را چاپ نمی‌کند، اما به من پول می‌دهند که این کار را بکنم. یک دقیقه‌ای برمی‌گردم.»
«اما مگر نگفتنی که عکاس‌ها...»

تکبر برگشت. قبل از اینکه گابریلا بتواند ضربه‌ی متقابل بزند، او دیگر ناپدید شده بود.

میز خالی در کار نیست؛ آن محل لبالب از جمعیت است و همه‌ی مردّها کت و شلوار رسمی و همه‌ی خانم‌ها لباس شب بلند پوشیده‌اند. همه آهسته حرف می‌زنند – یعنی وقتی حرف می‌زنند، چون اغلب چشمانشان را به اقیانوس پشت شیشه‌های بزرگ دوخته‌اند. با اینکه اولین بارش است به چنین جایی می‌آید، اما متوجه احساس محسوس و اشتباه‌ناپذیری می‌شود که بالای سر تمام آن سرهای تاجدار موج می‌زند: احساس عمیق کسالت.

همه‌شان تا حالا در صدّها یا هزارها مهمانی مثل این شرکت کرده‌اند. در گذشته‌ها خودشان را آماده می‌کردند، برای هیجان ناشناخته‌ها، برای پیدا کردن عشق‌تازه، برای روابط حرفة‌ای مهم؛ اما حالا دیگر به اوج زندگی حرفة‌ای رسیده‌اند، دیگر چالشی ندارند، فقط می‌ماند مقایسه‌ی قایقشان با قایق شخصی دیگر، جواهرشان با جواهر همسایه، مقایسه‌ی آن‌هایی که سر میز‌های نزدیک تر به پنجه نشسته‌اند با آن‌هایی که دورترند – که نشانه‌ی غیرقابل اشتباه

موقعیت بالاتر گروه اول است. بله، اینجا پایان خط است: کسالت و مقایسه. بعد از دهه‌ها تلاش برای رسیدن به اینجا، انگار دیگر مطلقاً چیزی نمانده است، حتاً لذت تماشای دیگر باره‌ی غروب خورشید در چنین مکانی. آن زن‌ها در چه فکرند، آن قدر ثروتمند، ساكت، دور از شوهرانشان؟ سن و سال.

باید دوباره به سراغ آن جراح پلاستیک بروند و چیزی را که زمان تحلیل برد، بازسازی کنند. گابریلا می‌داند که روزی این اتفاق برای خودش هم می‌افتد، ناگهان—شاید به خاطر تمام هیجانات آن روز، که آن طور شروع شد و آن قدر متفاوت به آخر رسید—حس می‌کند افکار منفی برمی‌گرددند. دوباره وحشت آمیخته با شادی. باز احساس می‌کند علی‌رغم تمام جنگ‌هایش، سزاوار این اتفاقی نیست که دارد می‌افتد؛ فقط دختری سختکوش است، اما برای زندگی آماده نیست. قواعد رانمی شناسد، دارد پایش رایی‌شتر از حدی که عقل سليم اجازه می‌دهد، از گلیمش دراز می‌کند، این دنیا مال او نیست و هیچ وقت نمی‌تواند به آن ملحق شود. احساس می‌کند رها شده، دقیقاً نمی‌داند برای چه به اروپا آمده—هیچ اشکالی ندارد که در امریکا بازیگری محلی باشد و فقط کاری را بکند که خودش دلش می‌خواهد، نه کاری که دیگران به او تحمیل می‌کنند. می‌خواهد شاد باشد، و مطمئن نیست راهش درست باشد.

«بس کن! این فکرها را از خودت دور کن!»

نمی‌تواند آنجایو گاتمرین کند، اما سعی می‌کند بر دریا و آسمان سرخ و زرین تمرکز کند. در برابر فرصتی طلایی قرار دارد—باید بر انژجارش غلبه کند و در اندک لحظات آزادی که هنوز تا «راهرو» مانده، بیشتر با غریب‌الاطوار حرف بزند. نباید اشتباه کند؛ بخت به او رو آورده و باید روش استفاده از آن را بداند. کیفیش را باز می‌کند تا ماتیکش را بردارد و دوباره

به لب‌هایش ماتیک بزند، و تنها چیزی که داخل کیف می‌بیند، یک مشت کاغذ مچاله است. بعد از ظهر یک بار دیگر هم به هدیه‌خانه و پیش آرایشگر بی‌حواله رفته بود و باز فراموش کرد لباس‌ها و مدارکش را بردارد؛ حتاً اگر هم یادش می‌ماند، آن‌ها را کجا می‌گذاشت؟ آن کیف استعاره‌ای عالی از وضعی است که دارد تجربه می‌کند: از بیرون زیبا، از درون کاملاً خالی. خودت را کنترل کن.

«خورشید در افق ناپدید شد و فردا با همان قدرت قبل دوباره به دنیا می‌آید. من هم باید دوباره به دنیا بیایم. این لحظه بارها و بارها در رؤیاهایم تکرار شده، همین باید برای آمادگی و اعتماد به نفس من کافی باشد. من به معجزه‌ها اعتقاد دارم و خدا مرا برکت داده، دعاها می‌راشند. باید حرفی که کارگردان پیش از هر تمرین می‌زد، به یادم باشد: هر بار همان کار تکراری را انجام می‌دهیم، اما هر بار باید چیزی تازه و خارق العاده و باورنکردنی کشف می‌کنیم که در بار قبل متوجهش نشده‌ایم.»

مردی تقریباً چهل ساله، خوش قیafe، با موهای خاکستری، با کت اسموکینگ عالی دست‌دوز وارد می‌شود و به طرفش می‌آید؛ اما دومین گیلاس را می‌بیند و به انتهای دیگر بار می‌رود. دلش می‌خواهد با این مرد حرف بزند؛ غریب‌الاطوار خیلی تأخیر کرده. اما به یاد آن کلمات بی‌رحمانه می‌افتد: «بدون ابتدال.»

واقعاً خیلی زشت و نامناسب و نامتعارف است که زن جوانی، در باره‌تی لوسکی، تنها باشد و به مشتری مسن‌تری نزدیک بشود – چه فکر می‌کنند؟ می‌نوشد و گیلاس دیگری می‌خواهد. اگر غریب‌الاطوار برای همیشه ناپدید شده باشد، نمی‌داند چه گونه صور تحساب را پردازد، اما مهم نیست.

تردیدها و ناامنی‌هایش دارد با آن نوشیدنی ناپدید می‌شود و حالا چیزی که او را می‌ترساند، ناتوانی در ورود به مهمانی و انجام تعهدی است که بر عهده دارد.

نه، دیگر آن دختر شهرستانی نیست که برای صعود در زندگی می‌جنگید – و دیگر هرگز آن شخص نخواهد بود. پیش می‌رود، یک گیلاس دیگر، و ترس از ناشناخته مبدل به هراس دیگری می‌شود، ترس از اینکه مبادا دیگر فرصتی نداشته باشد تا معنای حضور واقعی در آنجارا کشف کند. اکنون از این تصور می‌ترسد که همه چیز می‌تواند در یک لحظه عوض بشود؛ چه کار کند که معجزه‌ی امروز، فردا صبح هم رخ بدهد؟ چه ضمانتی هست که تمام آن وعده و وعیدهای این چند ساعت اخیر واقعاً اجرا شود؟ بارها در برابر دروازه‌های باشکوه و فرصت‌های خارق العاده قرار گرفته، روزها و هفته‌ها این رؤیا را داشته که زندگی اش را برای همیشه عوض کند، و در آخر پی‌برده که تلفن زنگ نخواهد زد، شرح سوابق شغلی اش در گوشه‌ای خاک می‌خورد، کار گردان زنگ می‌زنند و عذر می‌خواهد و می‌گوید فرد مناسب‌تری را برای آن نقش پیدا کرده، «هر چند تو بسیار باستعدادی و نباید بگذاری این موضوع مأیوس‌ست کند». زندگی راه‌های بسیاری برای آزمودن اراده‌ی آدم دارد؛ کاری می‌کند که یا هیچ اتفاقی نیفتد، یا همه چیز همزمان رخ بدهد.

مردی که تنها وارد شد، چشم‌هایش را به او دوخته بود و به دو مین گیلاس. خیلی دلش می‌خواست به او نزدیک می‌شد! از صبح فرصتی دست نداده بود تا درباره‌ی اتفاقات آن روز با کسی حرف بزند. چندین بار فکر کرده بود به خانواده‌اش تلفن بزند – اما تلفن در کیف واقعی خودش بود که شاید در این لحظه داشت از پیام‌های دوستان هم اتاقی اش منفجر می‌شد که می‌پرسیدند او کجاست، آیا دعوتنامه‌ای گیرش آمده، آیا دوست دارد

همراه آن‌ها به یک برنامه‌ی درجه‌ی دوم برود که در آن شاید «فلان شخص ظاهر بشود»؟

نمی‌تواند در چیزی با کسی سهیم بشود. قدم بزرگی در زندگی اش برداشته، در باره‌تالی تنهاست، و حشمت‌ده از اینکه مبادا رؤیایش به پایان برسد، و اینکه می‌داند دیگر هیچ وقت نمی‌تواند آن کسی بشود که بود. به نزدیکی قله رسیده: یا باید تلاشی فوق العاده به خرج بدهد، یا باد او را خواهد برد.

مرد موخاکستری تقریباً چهل ساله که دارد آب پرتقال می‌نوشد، همچنان آنجاست. یک لحظه نگاهشان تقاطع می‌کند و مرد لبخند می‌زند. گابریلا وانمود می‌کند ندیده است.

چرا این قدر می‌ترسد؟ برای اینکه درست نمی‌داند در هر قدم جدیدش باید چه گونه رفتار کند. کسی کمکش نمی‌کند؛ فقط دستور می‌دهند و انتظار دارند بی چون و چرا اجرا کند. احساس دختری را دارد که در اتفاق تاریکی حبس شده، باید راه خودش را به طرف در پیدا کند، چرا که شخص بسیار قادر تمندی دارد صدایش می‌کند و انتظار دارد او اطاعت کند.

غريب‌الاطوار که بالاخره آمده، افکارش را قطع می‌کند.

«کمی دیگر صبر می‌کنیم. دیگر دارند وارد می‌شوند.»

مرد خوش قیافه از جایش بلند می‌شود، صور تحساب را می‌پردازد و به طرف در خروجی می‌رود. مأیوس به نظر می‌رسد؛ شاید منتظر لحظه‌ی مناسب بوده تا به او نزدیک شود، اسمش را بگوید و...
«...کمی حرف بزنند.»

«چی؟

حرفي از دهانش پريده. دو گيلاس شامپاين، و حالا زبانش دارد بيشتر از آنچه باید، تکان می‌خورد.

«هیچ».

«چرا، گفتی دلت می خواهد کمی حرف بزنی.
اتاق تاریک و دختری که کسی را ندارد تا هدایتش کند. فروتنی. کاری
رامی کند که چند دقیقه پیش به خودش قول داد.

«بله، می خواهم بدانم اینجا چه کار می کنم. کارم چه طور به این دنیا بی رسانید
که درباره اش هنوز تقریباً هیچ چیز نمی دانم. همه چیز با خیال های قبلی ام فرق
دارد؛ شاید باورت نشود، اما وقتی رفتی با عکاس ها حرف بزنی، احساس
درماندگی و وحشت کردم. روی کمکت حساب می کنم و می خواهم بدانم
از کارت راضی هستی؟»

فرشته ای دارد کاری می کند که کلمات درست را بگوید.
غریب الاطوار با تعجب به او نگاه می کند؛ می خواهد دوست او باشد؟
برای چه سؤالاتی می کند که کسی جرئت ندارد پرسد؟ فقط چند ساعت
است با او آشنا شده!

کسی به او اعتماد نمی کند، چون نمی توانند او را با چیزی مقایسه کنند –
منحصر به فرد است. برخلاف آنچه فکر می کنند، همجنس گرانیست، فقط
علاقه اش را به نوع بشر از دست داده. موها یش را دلکلره کرده، طوری که
همیشه دلش می خواسته لباس می پوشد، وزنش همان قدر است که دلش
می خواسته، می داند که تأثیر غریبی بر افراد می گذارد، اما مجبور نیست با
کسی مهربان باشد، چرا که نقشش را خوب ایفا می کند.

و حالا این زن می خواهد نظر او را بداند؟ بداند که چه احساسی دارد؟
دستش را به طرف گیلاسی که آنجا منتظر اوست، دراز کند و سر بکشد؟
این زن حتماً فکر می کند او عضو گروه حمید حسین است. نفوذی
دارد، همکاری و کمکش را می خواهد تا بهم دلخواه باشد. رفتار کند.

غريب الاطوار می داند چه طور باید رفتار کرد، اما او فقط برای دوره‌ی جشنواره استخدام شده تا کارهای مشخصی را انجام دهد، و فقط به تعهداتش مقيد می‌ماند. بعد از اين روزهای تجمل و زرق و برق، به آپارتمانش در حومه‌ی پاريس برمی‌گردد، جايی که همسایه‌ها با او بدرفتاري می‌کنند، فقط به اين دليل که قيافه‌اش با الگوهای مستقری نمی‌خواند که ديوانه‌اي به راه انداخته که روزی فرياد زد: «تمام آدم‌ها مثل همند». اين طور نويست: تمام انسان‌ها با هم فرق دارند، و باید اين تفاوت را با همه‌ی عواقبش پذيرند.

به تماساي تلويزيون ادامه خواهد داد، به سوپرماركت بیرون خانه‌اش می‌رود، مجله‌ی خرد و می‌خواند، گاهی برای رفتن به سینما از خانه بیرون می‌رود. از آنجا که او را آدم مسئولی می‌دانند، آژانس‌هايي که دستياراني با «تجربه‌ی زياد» در زمينه‌ی مُد انتخاب می‌کنند، گاهی به او تلفن می‌زنند؛ کسانی را می‌خواهند که می‌دانند چه طور به تن مدل‌ها لباس پيوشاند، آرایه‌ها را انتخاب کنند، افرادي را همراهی کنند که هنوز رفتار درست را ياد نگرفته‌اند، تا مانع خطاهای آداب معاشرت بشوند، توضیح بدھند که چه کاري باید کرد و چه کاري به هیچ وجه قابل تحمل نیست.

بله، او هم رؤياهایي دارد. در دلش تكرار می‌کند که منحصر به فرد است. خوشبخت است، چون ديگر توقعی از زندگی ندارد؛ ديگر چهل سالش است، هر چند بسيار جوان‌تر به نظر می‌رسد. بله، سعی کرد طراحی مُد را دنبال کند، اما شغل آبرومندی پيدانکرده، با کسانی که می‌توانستند کمکش کنند دعوايش شد و امروز ديگر انتظاری از زندگی ندارد – هر چند با فرهنگ است، خوش‌سليقه است و انصباط آهنين دارد. ديگر اميدوار نويست که کسی طرز لباس پوشیدن او را ببیند و بگويد: «چه خارق العاده، مายلم يياي و با من صحبت کني». يكى دو دعوت برای ژست گرفتن به عنوان مدل داشت، سال‌ها پيش بود؛ نپذيرفت، برای اينکه اين کار بخشی از برنامه‌ی زندگي اش نبود. پشيمان هم نويست.

خودش لباس‌هایش را می‌دوزد، با پارچه‌های «زائد» آتلیه‌های او تکوثر. در کن، با دو نفر دیگر، نوک کوه اقامت دارد، شاید بسیار دور از این زنِ کنارش. اما زن دارد شانسش را امتحان می‌کند و هرچه هم فکر کند زندگی عادلانه نیست، باید بگذارد احساس ناکامی یا حسادت بر او غلبه کند.

باید تمام وجودش را تقدیم کند، و گرنه دوباره دعوتش نمی‌کنند تا «دستیار تولید» بشود.

البته که خوشبخت است: کسی که خواسته‌ای ندارد، خوشبخت است. به ساعتش نگاه می‌کند—شاید وقت خوبی برای ورود به مهمانی باشد. «برویم. وقت دیگری حرف می‌زنیم.»

نوشیدنی‌هارا برمی‌دارند، صور تحساب را می‌خواهد—برای اینکه بعد از اتمام آن روزهای تعجمل و زرق و برق، هر سنت هزینه را با کارفرما حساب کند. چند نفری بلند می‌شوند و همین کار را می‌کنند؛ باید عجله کنند تا این زن در میان جمعیتی که از راه می‌رسد گم نشود. تالار هتل را به طرف ابتدای راه رو طی می‌کنند؛ او دو دعوتنامه را که با احتیاط در جیش نگه داشته بود، ارائه می‌دهد: یک آدم مهم هرگز دغدغه‌ی این جزئیات را به خودش راه نمی‌دهد، همیشه دستیاری برای انجام این کار دارد.

او این دستیار است. گابریلا آن زن مهم است و دیگر دارد علایم عظمت را بروز می‌دهد: خیلی زود می‌فهمد معنای این دنیا چیست: مکیدن تمام انرژی‌اش، انباشتن سرش از رؤیاها، سوءاستفاده از حس غرورش، و بعد، درست وقتی که فکر می‌کند همه کاری از دستش برمی‌آید، دورش می‌اندازند. این اتفاق برای خودش افتاده، و برای همه‌ی کسانی که قبل از او آمده بودند.

از پله‌ها پایین می‌روند: در سالن کوچک قبل از «راهرو» توقف می‌کنند؛ افراد آهسته راه می‌روند، چون بعد از پیچ، عکاس‌ها هستند و امکان ظهور در یک نشریه، حتاً اگر در ازبکستان باشد.

«من جلوتر از تو می‌روم تابه چند تا عکاس که می‌شناسم خبر بدhem. عجله نکن؛ این با فرش قرمز فرق دارد. اگر کسی صدایت زد، به طرفش بچرخ و لبخند بزن. این طوری، شانسی هست که بقیه هم شروع کنند به عکس گرفتن، برای اینکه می‌بینند حداقل یک نفر اسم تو را می‌داند و شاید فرد مهمی باشی. بیشتر از دو دقیقه به ژست گرفتن ادامه نده، برای اینکه اینجا فقط ورودی یک مهمنانی است، اگرچه به نظر می‌آید از دنیای دیگری باشد. اگر می‌خواهی چهره‌ی معروفی بشوی، باید رفتاری در او ج داشته باشی.»
«برای چه تنها وارد می‌شوم؟»

«به نظرم مشکلی پیش آمده. او باید می‌آمد، بالاخره یک حرفه‌ای است. اما حتماً دیرش شده.»

منظور از «او»، آن بازیگر معروف است. می‌توانست ماجراهی را که به نظرش در واقع رخ داده بود، بگوید: «حتماً سرگرمی زیبایی برای خودش جور کرده و ظاهراً در ساعت مقرر از اتفاق هتلش بیرون نیامده.» اما این حرف شاید قلب آن دختر را جریحه‌دار کند – که در این لحظه حتماً دارد رؤیای یک ماجراهی عشقی زیبا را می‌پروراند، هر چند هیچ دلیلی برای این خیال ندارد. لازم نیست بی‌رحم باشد، همان‌طور که لازم نیست صمیمی باشد؛ کافی است وظیفه‌اش را انجام بدهد و بعد از آن‌جا برود. مهم‌تر از همه، اگر واقعیت را بگوید و این دختر ساده‌لوح نتواند احساساتش را کنترل کند، عکس‌های داخل راهرو خراب می‌شود.

جلو دختر در صفحه قرار می‌گیرد و از او می‌خواهد دنبالش برود، اما چند متر فاصله بین خودش و او فاصله بگذارد. همین که وارد راهرو می‌شده،

مستقیم به طرف عکاس‌ها می‌رفت تا بیند آیا می‌تواند توجه کسی را به دختر برانگیزد؟

گابریلا چند ثانیه صبر کرد، بهترین لبخندش را بر لب گذاشت، کیفیت را درست گرفت، قدش را راست کرد و با اطمینان و آماده برای رویارویی با فلاش‌ها، به راه افتاد. آن پیچ به جایی می‌رسید که به شدت نورانی شده بود، با دیوار سفیدی پوشیده از نشانه‌های تجاری حامی مالی؛ در طرف دیگر، یک ردیف نیمکت، که از رویش چندین دوربین به سمت او نشانه رفته بود.

به راه رفتن ادامه داد، این بار سعی می‌کرد از هر قدمش آگاه باشد – نمی‌خواست تجربه‌ی مأیوس کننده‌ی فرش قرمز را تکرار کند که قبل از اینکه آن تجربه را حس کند، تمام شد و رفت. حالا باید این لحظه را چنان تجربه می‌کرد که انگار فیلم زندگی اش داشت با سرعت آهسته پخش می‌شد. همان موقع، دوربین‌ها شروع کردند به شلیک.

کسی داد زد: «جامسین!»

جامسین؟ اما اسم او گابریلا بود!

کمتر از یک ثانیه مکث کرد، لبخند بر لبش منجمد شد. نه، اسمش دیگر گابریلا نبود. چه طور بود؟ جامسین!

ناگهان سروصدای فشار تکمه‌هارامی شنود، دیافراگم‌هایی که باز و بسته می‌شوند. فقط، دوربین‌ها به طرف شخص پشت سر او نشانه رفته‌اند.

عکاسی می‌گوید: «برو دیگر! لحظه‌ی شکوه تو دیگر گذشته. بگذار کارم را بکنم!»

گابریلا باورش نمی‌شود. همچنان لبخند می‌زند، اما سرعت حرکتش را به طرف تونل تاریکی بالا می‌برد که به نظر می‌رسد جایی که راهرو نورانی به پایان می‌رسد، آغاز می‌شود.

«جامسین! این طرف رانگاه کن! اینجا!»

عکاس‌ها انگار دچار هیستری جمعی شده‌اند. به انتهای «راهرو» می‌رسد و هیچ‌کس زحمت صدازدن اسم او را به خودش نمی‌دهد، که احتمالاً کاملاً فراموش شده است. غریب‌الاطوار آنجا منتظرش است.

برای اولین بار کمی انسانیت از خودش نشان می‌دهد و می‌گوید: «نگران نباش. امشب این اتفاق برای کسان دیگری هم می‌افتد. از این هم بدتر: کسانی را می‌بینی که روزی اسمشان را فریاد زده‌اند، اما امروز لبخندبهلب، به امید اینکه عکسی از شان بگیرند، از اینجا می‌گذرند، اما هیچ‌کس حتاً روحی ترحم فلاش هم نمی‌زند.»

باید خونسرد بماند. باید خودش را کنترل کند. دنیا به آخر نرسیده، نباید بگذارد شیاطین الان ظاهر بشوند.

«نگران نیستم. بالاخره من همین امروز شروع کرده‌ام. جامسین کی است؟»

او هم امروز شروع کرده. امروز عصر قرارداد غول‌آسایی با حمید حسین بسته. برای فیلم نیست، نگران نباش.»

گابریلا نگران نبود. فقط خیلی ساده، دلش می‌خواست زمین دهان باز کند و او را یکجا بیلعد.

۱۲: بعد از ظهر

لبخند بزن.

وانمود کن نمی‌دانی چرا این همه آدم به اسم تو علاوه‌مندند.

طوری راه برو که انگار فرش قرمز است، نه راهرو.

حواست باشد، مردم دارند وارد می‌شوند، ثانیه‌های لازم برای گرفتن عکس گذشته، بهتر است پیش بروی.

اما عکاس‌ها هنوز دست از داد زدن اسم او برنمی‌دارند. منقبض می‌شود، برای اینکه فرد بعدی – در واقع یک زوج – باید صبر کنند تا همه راضی بشوند، چیزی که انگار قرار نیست اتفاق بیفتد، برای اینکه همیشه زاویه‌ی عالی می‌خواهند، عکس منحصر به فرد (انگار ممکن است!)، نگاهی مستقیم به مرکز دوربین.

حالا خدا حافظی کن، همواره لبخند به لب. به راهت ادامه بدده.

در احاطه‌ی گروهی خبرنگار به انتهای راهرو می‌رسد. می‌خواهند همه چیز را درباره‌ی قرارداد تاریخی اش با یکی از مهم‌ترین طراحان مُد دنیا بدانند. دلش می‌خواهد بگویید: «واقعیت ندارد.»

اما جواب می‌دهد: «داریم جزئیات را مطالعه می‌کنیم.»

اصرار می‌کنند. یک شبکه‌ی تلویزیونی نزدیک می‌شود، خبرنگاری میکروفون به دست می‌پرسد آیا از اوضاع راضی است؟ بله، فکر می‌کند

برنامه‌ی خرامش عصر عالی بود، و قدم بعدی طراح مُد این برنامه – خبرنگار اسم او را از جاسمین می‌پرسد – هفته‌ی مُد پاریس است. ظاهراً خبرنگار نمی‌داند که آن روز بعد از ظهر مجموعه‌ای را به نمایش گذاشته‌اند. سؤال‌ها ادامه دارد، فقط این بار فیلمبرداری می‌شود.

آرام نگیر، فقط به سؤالاتی جواب بده که برایت مفید است، نه آن چیزی که اصرار دارند از تو بیرون بکشند. تظاهر کن جزئیات رانمی‌دانی و از موفقیت برنامه‌ی خرامش بگو، از آن بزرگداشت سزاوارانه‌ی «آن سالِن»، نابغه‌ای که فراموش شد، برای اینکه بخت تولد در فرانسه را نداشت. جوانی بازمگی می‌پرسد نظرش درباره‌ی آن مهمانی چیست؟ او هم با همان طعنه مجری یک شبکه‌ی تلویزیونی کابلی شده، می‌پرسد از اینکه استخدام شده تا چهاره‌ی انحصاری کلکسیون بعدی حمید حسین باشد، چه احساسی دارد. یک حرفه‌ای مطلع تر، می‌خواهد بداند آیا درست است که قرار است در آمد یک سال او از شش رقمی بیشتر باشد.

«فکر نمی‌کنید بهتر بود در اطلاعیه‌ی مطبوعاتی شان می‌نوشتند هفت رقمی؟ فکر نمی‌کنید عبارت بالاتر از شش رقمی کمی مسخره باشد؟ اصلاً بهتر نبود به جای اینکه خواننده‌ها را مجبور کنند رقم‌ها را بشمرند، می‌گفتند بیشتر از یک میلیون یورو؟ فکر نمی‌کنید منظور شان از شش رقمی، شش تا صفر باشد؟»

هیچ فکری نمی‌کند.

تکرار می‌کند: «داریم بررسی می‌کنیم. لطفاً بگذارید یک کمی هوای آزاد تنفس کنم. بعدتر هرچه را بتوانم جواب می‌دهم.» آزاد تنفس کنم. بعدتر سوار تاکسی می‌شود و به خانه برمی‌گردد. دروغ است. کمی بعدتر سوار تاکسی می‌شود و به خانه برمی‌گردد. کسی می‌پرسد چرا لباس مارکی حمید حسین پوشیده.

«همیشه برای این طراح مُد کار کرده‌ام.»

اصرار می‌کند که نام طراح مُدش را بگوید. چند نفر یادداشت می‌کنند.
دیگران به سادگی ندیده‌اش می‌گیرند – برای اطلاعاتی که می‌خواهند منتشر
کنند به آنجا آمده‌اند، نه برای کشف واقعیت پشت اطلاعات.

نظم رایج وقایع در این مهمانی‌ها، نجاتش می‌دهد: در «راهرو»، عکاس‌ها
دارند دوباره جیغ می‌زنند. انگار طبق یک حرکت رهبری از سوی رهبر
ارکستری نامرئی، خبرنگارهایی که او را احاطه کرده‌اند، بر می‌گردند و
می‌بینند چهره‌ی معروف بزرگ و بسیار مهمی وارد شده است. جاسمین از
این لحظه‌ی مکث استفاده می‌کند و تصمیم می‌گیرد مستقیم به طرف جانپناه
باغ زیبایی برود که آن را به سالن مهمانی تبدیل کرده‌اند و مهمان‌ها در آن
می‌نوشند، سیگار می‌کشنند و این طرف و آن طرف می‌رونند.

به‌زودی او هم می‌تواند به مهمانی ملحق شود، به آسمان نگاه کند، به
دیوار مشت بکوبد، نیم چرخی بزند و ببرود دنبال کارش.

اما زن و موجودی عجیب و غریب – که شیوه موجودات انسان‌نمای فیلم‌های
علمی تخلیی است – چشم‌هایشان را به او دوخته‌اند و قدم‌هایش را تعقیب
می‌کنند. ظاهراً آن‌ها هم نمی‌دانند آنجا چه می‌کنند، پس بهتر است جلو برود
و سر صحبت را باز کند. خودش را معرفی می‌کند. موجود عجیب و غریب
تلفنش را در می‌آورد، قیافه‌ای می‌گیرد، عذر می‌خواهد و می‌گوید برای مدتی
از آن‌ها جدا می‌شود.

دختر می‌ماند و طوری به او نگاه می‌کند که انگار می‌خواهد بگوید:

«تو شبِ مرا خراب کردي.»

از پذیرفتنِ دعوت به این مهمانی پشیمان است. دعوتنامه را دو نفر
آوردن. با دوستش داشتند آماده‌ی رفتن به مهمانی کوچک اتحادیه‌ی
پوشانک بلژیک می‌شدند (سازمانی که مُد را در کشور او کنترل و ترویج

می کند). اما همه چیز تنها ابرهای تیره در افق نیست: اگر آن عکس‌ها منتشر شود، ممکن است لباسش را بینند و شاید حتا کسی علاقه‌مند بشود که مارک لباسش را بداند.

مردهایی که دعوتنامه را آوردند، بسیار مؤدب به نظر می‌رسیدند. گفتند لیموزینی بیرون منتظرش است؛ مطمئن بودند برای مدل با تجربه‌ای مثل او، حاضر شدن بیشتر از پائزده دقیقه طول نمی‌کشد.

یکی کیفش را باز کرد، کامپیوتر و چاپگر قابل حمل بیرون آورد و گفت برای بستن بزرگ‌ترین قرارداد کن به آنجا آمده‌اند. فقط مسئله‌ی جزئیات در میان بود. آن‌ها شرایط را می‌نوشتند و مدیر برنامه‌ی او – می‌دانستند آن زن کنارش مدیر برنامه‌اش هم هست – می‌توانست قراردادها را امضا کند.

به دوستش قول دادند تمام تسهیلات ممکن را برای مجموعه‌ی بعدی فراهم کنند. بله، حتماً می‌توانست اسم و مارکش را حفظ کند. و البته، می‌توانست از سرویس مطبوعاتی آن‌ها هم استفاده کند! بالاتر: حمید حسین دوست دارد مارک او را بخرد و با این کار، پول کافی به دستش می‌رسد تا در مطبوعات ایتالیا، فرانسه و انگلستان به خوبی دیده شود. اما دو شرط داشت. اول اینکه فوراً تصمیم بگیرند تا قبل از اینکه صفحه‌بندها، روزنامه‌های روز بعد را بینندند، خبر را برای مطبوعات بفرستند.

دوم: باید قراردادش را با جاسمین تایگر فسخ کند و او به طور انحصاری برای حمید حسین کار کند. در بازار مدل کم نیست و این خانم طراح مدل بلژیکی خیلی زود جانشینی برای او پیدا می‌کند. از آن مهم‌تر، از آنجا که او مدیر برنامه‌ی جاسمین هم هست، به قدر کافی پول درمی‌آورد. دوستش جواب داد: «قبول می‌کنم که قراردادم را با جاسمین فسخ کنم.

در مورد بقیه‌اش بعد صحبت می‌کنیم.»

به همین زودی قبول کرد؟ زنی که مسئول آن اتفاقات زندگی اش بود،
حالا به همین راحتی راضی شد که از او جدا بشود؟ کسی که بیشتر از هر کس
در دنیا دوستش داشت، از پشت به او خنجر می‌زد.
مرد یک کامپیوتر جیبی از جیش بیرون آورد.

«همین الان یک اعلان مطبوعاتی می‌فرستیم. قبل از نوشته شده: بسیار
هیجان‌زده‌ام از این فرصت...»

«یک لحظه صبر کنید. من هیجان‌زده نیستم. منظورتان رانمی فهمم.»
اما دوستش، شروع کرد به ویرایش متن، «هیجان‌زده» را با «شاد» عوض
کرد و «فرصت» را با «دعوت». با احتیاط هر کلمه و هر جمله را بررسی
کرد. درخواست کرد قیمت عجیب و غریبی بنویسن. آن‌ها موافق نبودند،
این کار بر نرخ بازار تأثیر می‌گذاشت. پس اگر جوابشان این است، دیگر
مذاکره‌ای ندارند. دو مرد اجازه می‌خواهند، بیرون می‌روند، تلفن همراهشان
را به کار می‌اندازند، و بر می‌گردند. چیز مبهمی می‌گویند – قراردادی با
بیش از شش رقم، بدون اینکه دقیقاً مبلغ مشخص باشد. با آن دو دست
می‌دهند، ستایش‌هایی شار مجموعه و مدل‌ها می‌کنند، کامپیوتر و چاپگر
را در کیفستان می‌گذارند، از آن‌ها می‌خواهند که موافقت رسمی شان را در
تلفن همراه یکی از آن‌ها ضبط کنند تا مدرکی داشته باشند که مذاکرات
درباره‌ی جاسمین به نتیجه رسیده است. همان‌طور مشغول صحبت با تلفن،
با همان سرعتی که آمده‌اند، می‌روند و از او می‌خواهند بیشتر از پائزده دقیقه
طولش ندهد – مهمانی آن شب هم جزو قرارداد است.

«برای مهمانی آماده شو.»

«تو اجازه نداری درباره‌ی زندگی من تصمیم بگیری. می‌دانی که من
موافق نیستم و حتا فرصت ندادی نظرم را بگویم. من دلم نمی‌خواهد برای
دیگران کار کنم.»

زن به طرف لباس‌های پخش و پلا در اتاق رفت، زیباترینشان را انتخاب کرد—لباسی سفید با گلدوزی پروانه، کمی برای انتخاب کفش و لباس فکر کرد، اما سریع تصمیم گرفت—وقت تنگ بود.

«یادشان رفت ازت بخواهند که امشب لباس مارک حمید حسین پوشی.

فرصت داریم چیزی از مجموعه‌ی من را نمایش بدهیم.»
 Jasmin چیزی را که می‌شنید، باور نمی‌کرد.

«پس به خاطر این بود؟»

«بله. به خاطر این بود.»

هردو رو به روی هم بودند و هیچ کدام چشمش را منحرف نمی‌کرد.

«داری دروغ می‌گویی.»

«آره. دارم دروغ می‌گوییم.»

همدیگر را بغل می‌کنند.

«از آن آخر هفته در ساحل که او لین عکس‌هارا گرفتیم، می‌دانستم این روز می‌رسد. کمی طول کشید، اما حالا دیگر نوزده سال است، آنقدر بزرگ شده‌ای که چالش را پذیری. دیگران هم به دنبال تو سراغ من آمدند بودند. همیشه می‌گفتم نه و نمی‌دانستم به خاطر حسادت از دست دادن توست، یا هنوز آماده نیستی. امروز که حمید حسین را بین تماشاگرهای دیدم، می‌دانستم فقط برای بزرگداشت آن سالن نیامده—حتماً چیز دیگری در ذهنش بود، و این فقط می‌توانست تو باشی.

پیغام داد که می‌خواهد با من حرف بزنند. درست نمی‌دانستم چه کار بکنم، اما اسم هتلمان را دادم. تعجبی نداشت که با این پیشنهاد آمدند اینجا.»

«اما چرا قبول کردی؟»

«برای اینکه کسی که دوست دارد، آزاد می‌کند. ظرفیت تو خیلی بالاتر از آن چیزی است که من می‌توانم به تو بدهم. برایت دعای خیر می‌کنم.

می خواهم به هر چیزی که سزاوارشی برسی. همچنان با هم دوستیم، برای اینکه قلب و تن و روح من با توست.

اما می خواهم زندگی مستقلم را حفظ بکنم، با اینکه می دانم در کار ما، داشتن پدرخوانده مهم است. اگر حمید سراغم بیاید و بخواهد مارک مرا بخرد، مشکلی ندارم که مارکم را به او بفروشم و برایش کار کنم. اما این مذاکره درباره‌ی استعداد من نبود، درباره‌ی کار تو بود. من اگر پیشنهادش را درباره‌ی مارک خودم قبول می کردم، عزت نفسم را زیر پا گذاشته بودم.» او را بوسید.

«قبول ندارم. من وقتی با تو آشنا شدم، فقط دختر و حشرتدهای بودم که به خاطر دادن شهادت دروغ، احساس بزدلی می کردم و از اینکه گذاشتمن جنایتکار فرار کند، غمگین و به شدت در فکر خودکشی بودم. هر اتفاقی که در زندگی من افتاد، به لطف تو بوده.»

دوستش از او خواست جلو آینه بنشیند. پیش از شروع آرایش، موهایش را نوازش کرد.

«من هم وقتی با تو آشنا شدم، شوقم را به زندگی از دست داده بودم. شوهرم به خاطر دختری جوان‌تر و زیباتر و پولدار‌تر ترکم کرده بود. مجبور بودم برای امرار معاش عکاسی کنم، آخر هفته را در خانه به کتاب خواندن، وصل شدن به اینترنت یا تماشای فیلم‌های قدیمی تلویزیون می گذراندم. رویای بزرگم که می خواستم طراح مُد بشوم، مدام دورتر به نظر می رسید، برای اینکه سرمایه‌ی کافی نداشتم و دیگر فایده‌ای نداشت زدن درهایی که باز نمی شد، یا حرف زدن با افرادی که حرف رانمی شنیدند.

بعد تو از راه رسیدی. اعتراف می کنم که در آن آخر هفتی کنار ساحل فقط به خودم فکر می کردم؛ جواهری نادر در دستم بود، اگر قراردادی انحصاری می بستیم، می توانستم پول کلانی به جیب بزنم. پیشنهاد کردم مدیر

برنامه‌ات باشم، یادت است؟ اما به خاطر این نبود که احساس می‌کردم باید تو را در برابر جهان حفاظت کنم؛ فکرم به اندازه‌ی الان حمید حسین خودخواهانه بود. می‌دانستم چه طور از گنجم استفاده کنم. با عکس‌هایت پولدار می‌شدم. آخرین اصلاحات را روی موهایش انجام داد، و بقیه‌ی آرایش را از گوشه‌ی سمت چپ پیشانی اش پاک کرد.

«و تو که فقط ۱۶ سال بود، نشانم دادی که محبت چه طوری می‌تواند آدم را متحول کند. به لطف تو کشف کردم که کی‌ام. برای اینکه استعدادت را به دنیا نشان بدhem، شروع کردم به طراحی لباس‌ها برای تو، طرح‌هایی که همیشه آنجا توانی سرم بود، منتظر فرصت تا به پارچه و گلدوزی و آرایه مبدل بشود. با هم حرکت کردیم، با هم یاد گرفتیم، هر چند من بیشتر از دوباره تو سن داشتم. به لطف همه‌ی این کارها، آدم‌ها کم کم به کارم توجه نشان دادند، تصمیم گرفتند سرمایه‌گذاری کنند و برای اولین بار توانستم به تمام آرزوهایم برسم. با هم تا کن رسیدیم؛ این قرارداد نمی‌تواند ما را از هم جدا کند.»
لحنش را عوض کرد. به طرف حمام رفت، جعبه‌ی آرایش را آورد و کارش را شروع کرد.

«امشب باید خیره کننده باشی. هیچ مدلی تا امروز از گمنامی مطلق به اوج شکوه نرسیده، بنابراین مطبوعات علاقه‌ی زیادی به این ماجرا نشان می‌دهند. بگو که جزئیات را نمی‌دانی؛ همین بس است. اصرار می‌کنند، یا بدتر: جواب‌هایی توی دهانت می‌گذارند، مثل همیشه آرزو داشتم برای حمید حسین کار کنم یا دارم قدم مهمی در زندگی حرفه‌ای ام بر می‌دارم.»
تا پایین همراحت رفت؛ راننده در ماشین را باز کرد.

«سرسختی‌ات را حفظ کن: جزئیات قرارداد را نمی‌دانی و مدیر برنامه‌ات به این موضوع رسیدگی می‌کند. و از مهمانی لذت ببر.»

مهمانی.

در واقع، ضیافت شام—اما نه میز می بیند و نه غذا، فقط پیشخدمت‌هایی که با انواع و اقسام نوشیدنی، از جمله آب معدنی، این طرف و آن طرف می‌روند. گروه‌های کوچکی تشکیل می‌شود، افرادی که تنها می‌آیند، گم‌گشته به نظر می‌رسند. باغ عظیمی است که در هر گوش‌اش مبل راحتی گذاشته‌اند، باستون‌هایی یک‌مترا که مدل‌هایی رویشان ایستاده‌اند و با صدای موسیقی که از بلند‌گوهای پنهان پخش می‌شود، حرکت می‌کنند.

چهره‌های معروف همچنان از راه می‌رسند. مهманان شاد به نظر می‌رسند، لبخند می‌زنند، چنان صمیمی با هم حرف می‌زنند که انگار سال‌هاست هم‌دیگر را می‌شناسند، اما جاسمین می‌داند غیر از این است: دست بالا یکی دوبار در رویدادهای مشابهی هم‌دیگر را دیده‌اند، هیچ وقت اسم مخاطب‌شان را به یاد ندارند، اما باید به همه نشان بدهنند که متنفذند، آن‌ها را می‌شناسند، مردم تحسینشان می‌کنند، با خیلی‌ها رابطه دارند.

دختر—که قبل‌آزده به نظر می‌رسید—حالا نشان می‌دهد که کاملاً گم‌گشته است. جاسمین از او سیگاری می‌خواهد و دختر هم سیگاری به او می‌دهد. چند دقیقه بعد، هردو از زندگی هم باخبرند. جاسمین دختر را به طرف جان‌پناه باغ می‌برد تا همان‌طور که مهمانی از شناخته‌ها و ناشناخته‌ها پر می‌شود، اقیانوس را تماشا کنند. پی‌می‌برند که هردو شروع به کار برای فرد واحدی کرده‌اند، هر چند در پروژه‌های متفاوت. هیچ‌کدام او رانمی‌شناسد، و برای هر دو، همه‌چیز در همان روز رخ داده است.

بر می‌گردد. چند مرد می‌گذرند و سعی می‌کنند با آن‌ها سر صحبت را باز کنند، اما آن‌دو به روی خودشان نمی‌آورند که آن مردّها با آن‌ها حرف زده‌اند. گابریلا همان کسی است که جاسمین احتیاج داشت، تا آن حس رهایش‌گری را، علی‌رغم تمام کلمات زیبایی که دوستش به او گفته

بود، با او در میان بگذارد. اگر باید میان زندگی حرفه‌ای و دوستش انتخاب می‌کرد، شک نمی‌کرد—همه چیز را رهایی کرد، هر چند رفتارش نوجوانانه و بی منطق باشد. ظاهراً دوستش می‌خواست زندگی حرفه‌ای را انتخاب کند و پیشنهاد حمید حسین را فقط برای این پذیرفت که به تمام کارهایی که برای جاسمین کرده بود افتخار کند، به توجهش در هدایت قدم‌های او، محبتی که در اصلاح خطاهای او نشان داده بود، به شور و شوق حاضر در هر کلمه و هر کارش — حتا خشن ترینشان.

گابریلا هم باید با جاسمین ملاقات می‌کرد. تا مشورت بخواهد، شاکر باشد که در آن لحظه تنها نیست، باور کند اتفاقات خوب برای همه‌ی مردم می‌افتد، اعتراف کند از اینکه دستیارش آن طور ترکش کرده بود، نگران است، چون قرار بود دستیارش او را به کسانی که قرار بود با آن‌ها آشنا بشود، معرفی کند.

«فکر می‌کند می‌تواند احساساتش را پنهان کند. اما می‌دانم که اتفاق ناجوری افتاده.»

جاسمین می‌گوید نگران نباشد، راحت باشد، از موسیقی و منظره لذت ببرد. اتفاقات غیرمنتظره همیشه می‌افتد و لشکری برای حل این مشکلات وجود دارد تا نگذارند کسی، هیچ کس، پی نبرد پشت صحنه‌ی تجمل و زرق و برق چه اتفاقی افتاده. بهزودی بازیگر معروف می‌آید.

«اما لطفاً تنها یام نگذار. زیاد نمی‌مانم.»

گابریلا اطمینان می‌دهد که او را تنها نمی‌گذارد. او تنها دوستش در دنیای جدیدی است که به آن قدم گذاشته.

بله، تنها دوستش است، اما زیادی جوان است، و این باعث می‌شود احساس کند که انگار سِن شروع ماجراهای تازه را پشت سر گذاشته است. بازیگر معروف نشان داده بود که فردی کاملاً سطحی است، موقعی که به

طرف فرش قرمز می‌رفتند، افسون او یکسره ناپدید شده بود، باید کنار آدم مذکوری قرار بگیرد، برای آن شب همراهی جور کند، هر چند دختر کنارش دلپذیر و مهربان باشد. متوجه می‌شود آن مردی که در بار دیده بود در جان پناه باغ است، پشت به مهمانی، کاملاً بیگانه با وقایع جاری در آن ضیافت بزرگ شام، اقیانوس را تماشا می‌کند. پر جذبه، خوش قیافه، شیک و اسرارآمیز است. وقتی لحظه‌ی مناسب برسد، به دوست تازه‌اش پیشنهاد می‌کند سراغش بروند و سر صحبت را باز کنند – درباره‌ی هر چه پیش آمد.

بالاخره، علی‌رغم تمام این مسائل، امروز روزِ اقبالش است و این اقبال شامل عشق تازه هم می‌شود.

۲۱: بعد از ظهر

پژوهش قانونی، کمیسر، کارآگاه ساُوی و نفر چهارمی که خودش را معرفی نکرد، اما کمیسر او را با خود آورده بود، دور میزی نشسته‌اند. وظیفه‌شان دقیقاً بحث درباره‌ی قتل تازه نیست، به فکر بیانیه‌ی مشترکی اند که باید برای خبرنگارهایی صادر کنند که جلو بیمارستان جمع شده‌اند؛ این بار یک بازیگر معروف بین‌المللی مرده بود و کارگردان مشهوری هم در بخش مراقبت‌های ویژه بود. احتمالاً آژانس‌های خبری تمام دنیا پیام حساسی برای خبرنگارهایشان فرستاده‌اند؛ یا خبری درست و حسابی به دست می‌آورند، یا اخراج می‌شوند.

«پژوهشی قانونی از قدیمی‌ترین علوم دنیاست. به لطف این علم می‌توان آثار سوم زیادی را کشف و برای آن‌ها پادزهر تولید کرد. اما خاندان سلطنتی و اشراف همیشه ترجیح می‌دادند پیش‌مرگ رسمی داشته باشند تا از غافلگیری‌های پیش‌بینی‌نشده از سوی پزشکان پرهیز کنند.»

ساُوی قبلّاً بعد از ظهر با «حکیم» ملاقات کرده. این بار می‌گذارد کمیسر وارد صحنه بشود و آن صحبت آزاردهنده را ختم کند.
«دکتر، بی خیال نشان دادن فرهنگ و معلومات‌تان. یک قاتل در شهر دارد ول می‌گردد.»

پزشک نمی‌تواند دیگران را تحت تأثیر نگذارد.

«به عنوان پزشک قانونی، اختیار کافی ندارم تابگوییم پای ترور در میان است. نمی‌توانم نظر بدhem، فقط می‌توانم دلیل مرگ، آلت مورد استفاده، هویت قربانی و زمان تقریبی وقوع جنایت را تعیین کنم.»

«ارتباطی میان این دو مرگ می‌بینید؟ چیزی هست که قتل تهیه کننده را به مرگ آن بازیگر وصل کند؟»

«بله. هر دو در سینما کار می‌کردند!»

می‌زند زیر خنده. اما بقیه فقط بروبر نگاهش می‌کنند؛ این‌ها اصلاً شوخ طبع نیستند.

«تنها ارتباط این است که در هر دو مورد، موادی سمی به کار رفته که با سرعتی خیره کننده بر بدن تأثیر می‌گذارد. اما نکته‌ی اصلی حیرت آور در جنایت دوم، طرز بسته‌بندی سیانور است. در داخل پاکت غشایی نازک و پلاستیکی بود که کاملاً هوایش تخلیه شده بود، اما همین که پاکت را باز می‌کردن، به راحتی پاره می‌شد.»

مرد چهارم بالهجه‌ی غلیظ خارجی می‌پرسد: «می‌تواند ساخت اینجا باشد؟»

«شاید، اما بعید است، چون عملیات این بسته‌بندی خیلی پیچیده است و کسی که با این پاکت کار کرده، می‌دانسته هدف از کارش قتل است.»
«به عبارت دیگر، قاتل آن را ناساخته.»

«شک دارم. تقریباً مطمئن که آن را به یک گروه متخصص سفارش داده است. در مورد کوراره، خود قاتل می‌توانسته سوزن را در سم فرو کند، اما سیانید هیدروژن به روش‌های تخصصی احتیاج دارد.»
ساوی به مارسی، گُرسیکا، سیسیل، سرزمین‌های اروپای شرقی و تروریست‌های خاور میانه فکر می‌کند. اجازه می‌خواهد، لحظه‌ای از اتفاق

خارج می‌شود و به یوروپل تلفن می‌کند. اهمیت موضوع را توضیح می‌دهد.
درخواست می‌کند که فهرست کاملی از آزمایشگاه‌هایی تهیه کنند که
می‌توانند از این دست سلاح‌های شیمیایی بسازند.

او را به کسی وصل می‌کنند که می‌گوید سازمان سیاچ امریکا هم این
درخواست را داده. چه اتفاقی دارد می‌افتد؟

«هیچ. لطفاً همین که فهرست آمده شد، با من تماس بگیرید. و لطفاً
ظرف ده دقیقه‌ی آینده تهیه‌اش کنید.»

صدای آن طرف خط می‌گوید: «غیرممکن است. هر وقت به
جواب رسیدیم، به شما هم می‌دهیم؛ نه زودتر، نه دیرتر، باید درخواستی
بفرستیم برای...»

ساوی تلفن را قطع می‌کند و دوباره به گروه ملحق می‌شود.
کاغذبازی.

ظاهرًا این دغدغه‌ی ذهنی همه‌ی کسانی است که با امنیت عمومی کار
می‌کنند. هیچ کس نمی‌خواهد خطر کند و قبل از اینکه تمام ضمانت‌های
لازم را داشته باشد که مأفوّق‌هایش موافق کار او هستند، قدمی بردارد. این
اشخاصی که زمانی زندگی حرفه‌ای درخشنادی در پیش داشته‌اند و کارشان
را با شور و شوق و خلاقیت شروع کرده‌اند، حالا با بزدلی در گوش‌های
نشسته‌اند، می‌دانند در برابر چالش‌های بزرگی قرار دارند و باید سریع عمل
کنند، اما سلسله‌مراتب را باید رعایت کرد، مطبوعات منتظرند تا وحشیانه
پلیس را متهم کنند، مشغله‌ی اصلی مالیات‌دهنده‌ها گلایه از این است که
چرا هیچ مسئله‌ای حل نشده است – و تمام این دلایل، همیشه بهتر است
آدم مسئولیت را به مقام بالاتری منتقل کند.

تلفن‌ش فقط یک صحنه‌سازی بوده: دیگر می‌داند قاتل کیست. خودش
تنها بی او را دستگیر می‌کند و هیچ کس نمی‌تواند افتخار حل بزرگ‌ترین

قضیه‌ی پلیسی تاریخ کن را از او بگیرد. باید خونسردی اش را حفظ کند، اما برای اتمام آن جلسه لحظه شماری می‌کند.

وقتی برمی‌گردد، کمیسر می‌گوید استنلی موریس، متخصص بزرگ اسکاتلنديارد، از مونت کارلو تلفن کرده است. گفته که زیاد نگران نباشد، شک دارد قاتل دوباره از همین اسلحه استفاده کند.

خارجی می‌گوید: «شاید دوباره با یک خطر تروریستی طرف باشیم.» کمیسر جواب می‌دهد: «بله، شاید باشیم. اما برخلاف شماها، ما اصلاً دلمان نمی‌خواهد تخم ترس را وسط مردم پخش کنیم. اینجا باید تکلیف گزارش رسمی عمومی مان را روشن کنیم تا نگذاریم خبرنگارها به نتیجه‌ی خودشان برسند و نتیجه‌گیری شان را در تلکس خبری امشب پخش کنند. با یک مورد واحد ترور طرفیم؛ احتمالاً یک قاتل زنجیره‌ای.»
«اما...»

«اما ندارد.» صدای کمیسر محکم و مقتدر است: «به خاطر این با سفارتخانه‌ی شما تماس گرفتیم که متوفاً اهل کشور شماست. شما اینجا فقط مهمانید. دو تا مقتول دیگر هم داشته‌ایم که آن‌ها هم امریکایی هستند، اما هیچ علاقه‌ای به فرستادن نماینده نشان ندادند، با اینکه یکی از آن‌ها هم با زهر کشته شده. پس اگر قصد دارید القا کنید که با یک تهدید جمعی با اسلحه‌ی بیولوژیک روبه‌رویم، بهتر است از اینجا بروید. نمی‌خواهیم از یک مشکل جنایی، مسئله‌ی سیاسی بسازیم. می‌خواهیم سال دیگر هم جشنواره‌ای داشته باشیم، با تمام درخشش و زرق‌وبرقی که سزاوارش است، به متخصص اسکاتلنديارد اعتماد داریم و گزارشی رسمی می‌فرستیم که با این نظرمان همخوانی داشته باشد.»

خارجی آرام می‌گیرد.

کمیسر دستیاری را صدامی کند و از او می‌خواهد به سراغ گروه خبرنگار برود و بگوید تا ده دقیقه‌ی دیگر، نتایج به دست آمده را به آن‌ها اطلاع

می دهنند. پژشک توضیح می دهد که می توان منشأ سیانور را ردیابی کرد، چرا که نوعی «امضا» دارد، اما این کار بیشتر از ده دقیقه طول می کشد، شاید حتا یک هفته.

«در بدن آثار الکل پیدا شده. پوست قرمز بود. مرگ تقریباً آنی بوده. در مورد سم به کار رفته شکی ندارم. اگر ماده‌ای اسیدی بود، در اطراف بینی و دهان سوختگی پیدا می شد؛ در مورد بلادونا، مردمک‌ها گشاد می شد، اگر...» «دکتر، می دانیم که در دانشگاه تحصیل کرده‌اید و می توانید دلیل مرگ را به ما بگویید. اصلاً شکی در کفایت شما نداریم. پس نتیجه می گیریم که سیانور بوده.»

دکتر با سرش تأیید می کند و لب‌هایش را به هم فشار می دهد و آزردگی اش را مهار می کند.

«و در مورد مرد دیگری که در بیمارستان است؟ کارگردان سینما...»

«در این مورد، اکسیژن خالص به کار می بریم، ۶۰۰ میلی گرم کلوسیانور از راه وریدی هر پانزده دقیقه یک بار، و اگر جواب بدهد، می توانیم تری سولفات سدیم با ۲۵ درصد غلظت را افزایش دهیم...»
سکوت در اتاق تقریباً محسوس است.

«عذر می خواهم. جواب این است: نجات پیدا می کند.»
کمیسر روی کاغذ زردی یادداشت‌هایی می نویسد. می داند که دیگر وقت ندارند. از همه تشکر می کند، از خارجی می خواهد که با آن‌ها بیرون نیاید تا حدس و گمان اضافی ایجاد نشود. به دستشویی می رود، کراواتش را مرتب می کند و از ساوه هم می خواهد که این کار را بکند.

«موریس گفت قاتل دفعه‌ی بعد دیگر از زهر استفاده نمی کند. طبق تحقیقاتش بعد از رفتن تو، قاتل دارد از قالبی پیروی می کند، هر چند ناهمشیار. می توانی تصور کنی چه قالبی؟»

ساوی وقتی از مونت کارلو برمی گشت، به این فکر کرد. بله، امضا بی داشت، که شاید حتا بازرس بزرگ اسکاتلندیارد هم متوجهش نشده بود.

مقتول روی نیمکت ساحل: قاتل نزدیک است.

مقتول در ضیافت ناهار: قاتل دور است.

مقتول در ساحل: قاتل نزدیک است.

مقتول در هتل: قاتل دور است.

متعاقباً، در قتل بعدی قربانی در کنار قاتل خواهد بود. در واقع نقشه اش این است، اما تانیم ساعت دیگر دستگیر می شود. تمام این ها، به لطف روابط او در اداره پلیس، که بدون اینکه به قضیه اهمیت زیادی بدنهند، اطلاعات را به او دادند. و ساوی هم نگفت که این اطلاعات ربطی به موضوع دارد. البته داشت – اکنون در برابر حلقه‌ی گمشده قرار داشت، مسیر درست، تنها چیزی که کم بود.

قلبش دارد از جا کنده می شود: تمام عمرش این رؤیا را داشت و انگار قرار نبود آن جلسه تمام شود.

«به حرفم گوش می دهی؟»

«بله آقای کمیسر.»

«پس بدان: آن هایی که آن بیرونند، به دنبال بیانیه‌ی رسمی و فنی با جواب‌های دقیق به سؤالاتشان نیستند. در واقع، همه کار می کنند تا ما جوابی را بدھیم که دلشان می خواهد: نباید در این دام بیفتم. نیامده‌اند تا به حرف‌های ما گوش بدنهند، می خواهند ما را ببینند – و مخاطب‌هایشان هم ما را ببینند.»

ساوی را بانوعی حالت تفوق نگاه می کند، انگار با تجربه ترین فرد دنیا باشد. ظاهرًا فقط موریس یا پزشک قانونی خوش شان نمی آمد سواد و

معلوماتشان را به رخ بکشند – همه‌ی آدم‌ها روش غیرمستقیمی دارند تا نشان بدهند که «من کارم را بدلدم.»

«بصربی رفتار کن. یعنی بدن و صورت باشد بیشتر از کلمات حرف بزند. نگاهت را محکم نگه دار، سرت را راست بگیر، شانه‌های را پایین بیاور و کمی به عقب خم شو. شانه‌های بالا گرفته نشانه‌ی تنفس است و همه می‌فهمند که ما اصلاً نمی‌دانیم چه اتفاقی دارد می‌افتد.»
«بله، آقای کمیسر.»

از درِ مؤسسه‌ی پزشکی قانونی خارج می‌شوند. چراغ‌ها روشن می‌شوند، میکروفون‌ها نزدیک می‌شوند، آدم‌ها شروع می‌کنند به هل دادن. بعد از چند دقیقه، بی‌نظمی از بین می‌رود. کمیسر کاغذی را از جیش بیرون می‌آورد.

«بازیگر معروف سینما با سینانور به قتل رسیده، زهری کشنده که می‌تواند به شیوه‌های مختلف به کار رود، اما در این مورد، فرایند به کار رفته گاز بوده. کار گردن سینما نجات یافته؛ مورد او تصادفی بوده، چرا که وارد اتاق بسته‌ای شده که احتمالاً بقایای این ماده در هوا مانده بوده. مأموران حراست هتل با دوربین‌های مداربسته دیده‌اند که مردی در راهرو دور زده، وارد اتاق شده، و پنج دقیقه بعد، دوان دوان بیرون آمده و در راهرو هتل روی زمین افتاده است.»

این را حذف کرد که اتاق مورد بحث از طریق دوربین قابل دیدن نبوده. حذف که دروغگویی نیست.

«مأموران حراست با سرعت وارد عمل شدند و در اسرع وقت پزشکی به محل فرستادند. پزشک که به آنجا رسید، متوجه بوی بادام شد، البته در آن موقع آنقدر رقیق شده بود که صدمه‌ای نزند. پلیس را خبر کردند، نیروهای

پلیس ظرف کمتر از پنج دقیقه رسیدند، منطقه را ایزوله کردند و آمبولانس خبر کردند. پزشکیارها آمدند و با ماسک اکسیژن قربانی رانجات داده‌اند.» ساوی به شدت تحت تأثیر اعتماد به نفس کمیسر قرار می‌گیرد. مگر در این مقام لازم است آدم دوره‌ی روابط عمومی هم بگذراند؟ «سم در داخل یک پاکت بوده. روی پاکت، دستخطی قرار دارد که هنوز نفهمیده‌ایم خط زن است یا مرد. داخل پاکت کاغذی بوده است.» حذف کرد که از پیچیده‌ترین فناوری ممکن برای مهروموم استفاده شده است؛ یک در میلیون ممکن بود خبرنگاری آنجا این موضوع را بداند، هر چند مدتی بعد، طرح سؤال اجتناب‌ناپذیر بود. حذف کرد که همان روز عصر، مرد دیگری که او هم اهل سینما بوده، مسموم شده است؛ ظاهراً همه گمان می‌کردند آن توزیع کننده‌ی مشهور در اثر حمله‌ی قلبی فوت کرده است، هر چند کسی، هیچ‌کسی در این مورد دروغ نگفته بود. خوب است که گاهی مطبوعات – به خاطر تنبیلی یا بی‌توجهی – خودشان بدون ایجاد زحمت برای پلیس، نتیجه‌گیری می‌کنند.

اولین سؤال این بود: «روی کاغذ چه نوشته شده بود؟» کمیسر توضیح داد که به خاطر خطر مخدوش شدن تحقیقات، فعلًاً نمی‌تواند این اطلاعات را افشا کند. ساوی کم کم پی می‌برد که کمیسر قصد دارد مصاحبه را به کدام سمت براند، و حسن تحسین وجودش را فرامی‌گیرد – این مرد واقعاً لیاقت مقامش را داشت.

سؤال دوم این بود: «ممکن است قتل با انگیزه‌های عشقی باشد؟» «تمام احتمالات روی میز است. با اجازه‌ی آقایان، باید برگردیم سر کارمان.»

سوار ماشین پلیس می‌شود، آژیر را روشن می‌کند و با سرعت دور می‌شود.

ساوی به طرف ماشینش می‌رود، به کمیسر افتخار می‌کند.
چه معجزه‌ای! دیگر حدس می‌زند که بهزودی در اخبار چه
خواهد آمد:

«اعتقاد بر این است که این بازیگر معروف قریانی یک جنایت عشقی
بوده است.»

هیچ چیز دیگری نمی‌تواند به این اندازه جلب توجه کند. جذابیت بیش
از حد بازیگر معروف، قتل‌های دیگر را کنار می‌زند.
کی به آن دختر بیچاره‌ای اهمیت می‌دهد که احتمالاً به خاطر سوء‌صرف
مواد مخدوش، روی نیمکت کنار ساحل مرده؟ چه ربطی دارد به موزعی با
موهای ماهگونی که سر ضیافت ناهار حمله‌ی قلبی کرده؟ یا چه بگویند
درباره‌ی قتلی – آن هم شخصی – در اسکله‌ای دور از تمام جنب و جوش
شهر، که دو طرفش افرادی کاملاً گمنام بوده‌اند که هرگز پروژکتورها به
آن‌ها توجه نکرده‌اند؟ این اتفاق هر روز می‌افتد و در اخبار ساعت هشت
می‌آمد، و تنها در صورتی به حدس و گمان درباره‌ی موضوع ادامه می‌دادند
که موضوع مهم‌تری مطرح نمی‌شد، موضوعی مثل...

بازیگر معروف! پاکت! کاغذی داخل پاکت، با نوشته‌ای بر رویش!
آثر را روشن می‌کند و به طرف اداره‌ی پلیس می‌راند. برای اینکه
سوء‌ظن ایجاد نکند، با بی‌سیم ماشین وارد فرکانس کمیسر می‌شود.
«تبریک می‌گوییم!»

کمیسر هم به خودش می‌بالد. چند ساعتی وقت خریده‌اند، شاید چند
روز، اما هردو می‌دانند پای قاتلی زنجیره‌ای در میان است. قاتلی با آلات
پیچیده، مذکور، با موهای روبه‌خاکستری، خوش لباس، تقریباً چهل ساله، و
بسیار با تجربه در هنر قتل، که شاید از قتل‌هایش دیگر ارضاء شده باشد، و
شاید هر لحظه دوباره حمله کند.

کمیسر دستور می‌دهد: «به تمام مهمانی‌ها مأمور بفرست و بگو دنبال مردهای تنها با این مشخصات باشند. بگو افراد مظنون را تحت نظر بگیرند. نیروی کمکی خبر کن، پلیس‌های لباس شخصی و محاطی می‌خواهم که همنزگ محیط بشوند، مثلاً با شلوار جین یا لباس رسمی. یادت نرود، در تمام مهمانی‌ها مأمور بگذار. حتاً اگر لازم شد، پلیس‌های راهنمایی و رانندگی را هم به کار می‌گیریم.» ساوی فوراً دستور او را انجام می‌دهد. در این میان، با تلفن همراهش پیامکی دریافت می‌کند: یوروپل برای شناسایی آزمایشگاه‌های در خواست شده، وقت بیشتری لازم دارد. دست کم سه روز کاری.

«لطفاً این را مکتوب برایم بفرستید. اگر اتفاق ناگواری افتاد، نمی‌خواهم من مسئول باشم.»

پیش خودش می‌خندد. هر چند اصلاً مهم نیست، می‌گوید یک نسخه هم برای مأمور خارجی بفرستند. با تمام سرعت به طرف هتل مارتینز می‌رود، ماشینش را در ورودی نگه می‌دارد و راه ماشین‌های دیگر را می‌بندد. در بان اعتراض می‌کند، اما ساوی کلیدها را به طرفش پرت می‌کند تا پارکش کند، علامت پلیسش را نشان می‌دهد و دوان دوان وارد می‌شود.

تا سالن خصوصی طبقه‌ی اول بالا می‌رود، پلیسی در کنار مدیر کشیک و پیشخدمتی منتظرش هستند.

خانم مدیر می‌پرسد: «چه قدر باید اینجا بمانیم؟» ساوی او را ندیده می‌گیرد و به طرف پیشخدمت بر می‌گردد:

«مطمئنی زن مقتول که در اخبار دیدی، همانی است که امروز عصر اینجا نشسته بود؟»

«تقریباً مطمئن قربان. در عکس جوان تر به نظر می‌رسد، موها یعنی رنگ شده، اما معمولاً صورت مشتری‌هایم یادم می‌ماند، یک وقت ممکن است یکی شان تصمیم بگیرد بدون پول دادن برود.»

«مطمئنی با مهمانی بود که میز را رزرو کرده بود؟»
«کاملاً. مردی تقریباً چهل ساله، خوش تیپ، با موهای خاکستری.»
قلب ساوی انگار دارد از دهانش بیرون می‌پرد. به طرف مدیر و
پلیس برمی‌گردد.

«به اتفاقش برویم.»

مدیر می‌پرسد: «مجوز بازرسی دارید؟»

اعصاب ساوی دیگر تاب نمی‌آورد:

«ندارم! دیگر فرم پر نمی‌کنم! می‌دانی مشکل کشور ما چی است خانم
عزیز؟ همه زیادی مطیعند! هر چند فقط مشکل مانیست، مشکل تمام دنیاست!
اگر دستور بدنهند پسرتان را بفترستید به جنگ، اطاعت نمی‌کنید؟ پسرتان
اطاعت نمی‌کند؟ بسیار خوب! حالا که شما این قدر مطیعید، لطفاً با من
همراهی کنید، و گرنه به اتهام شرارت در جرم دستگیرتان می‌کنم!»
زن وحشت می‌کند. همراه پلیس به طرف آسانسور می‌روند. آسانسور
دارد پایین می‌آید و در همه‌ی طبقه‌ها می‌ایستد، نمی‌فهمد زندگی یک آدم
به سرعت عمل آن‌ها بسته است.

تصمیم می‌گیرد از پله‌ها بالا بروند؛ مدیر اعتراض می‌کند، پاشنه بلند
پوشیده، اما ساوی از او می‌خواهد کفش‌هایش را دربیاورد و دنبال آن‌ها
برود. دست به نرده‌ی برنزی، از پله‌های مرمر بالا می‌روند و از سالن‌های انتظار
زیبا می‌گذرند. کسانی که منتظر آسانسورند، مانده‌اند که این زن پابرهنه
کی است و پلیس یونیفرم پوش این طور دونان در هتل چه کار دارد؟
اتفاق ناگواری افتاده؟ پس چرا با آسانسور نمی‌روند که سریع تر است؟ پیش
خودشان می‌گویند: کلاس جشنواره دیگر خیلی پایین آمده، هتل‌ها دیگر
مهما نشان را انتخاب نمی‌کنند و پلیس طوری به آنجا حمله می‌کند که انگار
لاته‌ی فساد است. در اولین فرصت به مدیر هتل شکایت می‌کنند.

نمی‌دانند مدیر هتل، همان زن پابرهنه است که دارد از پله‌ها
بالا می‌دود.

سرانجام به درِ سوییتی می‌رسند که قاتل در آن اقامت دارد. تا همینجا
هم یکی از افراد «دپارتمان مراقبت راهروها» به کسی دستور داده که برود
و بینند چه خبر است. او مدیر هتل را می‌شناسد و می‌پرسد آیا کمکی از
دستش بر می‌آید؟

ساوی از او می‌خواهد آهسته‌تر صحبت کنند، اما بله، می‌تواند کمک
کند. «اسلحه داری؟» مأمور امنیتی می‌گوید نه.
«عیبی ندارد. همین‌جا بمان.»

پچ پچ می‌کنند. به مدیر دستور می‌دهند در بزنند، در حالی که آن سه نفر
—ساوی، پلیس و مأمور امنیتی— به دیوار کناری چسبیده‌اند. مدیر چند بار
در می‌زند و جوابی نمی‌آید.
«حتماً بیرون رفته.»

ساوی از او می‌خواهد از شاه کلیدش استفاده کند. مدیر توضیح می‌دهد
که برای این کار آماده نبوده—و اگر هم بود، در را فقط با اجازه‌ی مدیر
عامل هتل باز می‌کرد.

ساوی برای اولین بار ملايم می‌شود:
«مهم نیست. الان می‌روم پایین و به تیم امنیتی که با دوربین اینجا را زیر
نظر دارد، ملحق می‌شوم. دیر یا زود بر می‌گردد. ما یلم اولین کسی باشم که
از او بازجویی می‌کند.»

«فتوكپی گذرنامه و شماره‌ی کارت اعتباری اش را پایین داریم. چرا
این قدر به این مرد علاقه‌مندید؟»
«این هم مهم نیست.»

۹:۰ بعداز ظهر

در نیم ساعتی کن، در کشور دیگری که زبانش با آن‌ها یکی است و واحد پولش همان و مرز را هم کنترل نمی‌کنند، اما نظام سیاسی کاملاً متفاوتی با فرانسه دارد – قدرت، مثل عهد دقیانوس در اختیار شاه است – مردی جلو کامپیوتروش نشسته است. پائزده دقیقه‌ی پیش ایمیلی گرفت که توضیح می‌داد بازیگر مشهوری کشته شده است.

موریس به عکس مقتول نگاه می‌کند؛ اصلاً او رانمی شناسد، مدت‌های سینما نرفته. اما حتماً آدم مهمی است، برای اینکه در گاه خبری دارد این اطلاعات را می‌دهد.

هر چند دیگر بازنشسته شده، این قضایا بزرگ‌ترین بازی شطرنجش است که در آن‌ها به ندرت از حریف شکست می‌خورد. فقط آبروی حرفاًی در میان نیست، عزت نفسش هم در خطر است.

وقتی در اسکاتلنديارد کار می‌کرد، همیشه دوست داشت قواعدی را رعایت کند: اول باید به تمام احتمالات نادرست فکر کرد، و بعد از آن هر چیزی ممکن است – برای اینکه به درستی عادت نکرده است. در جلساتش با کمیته‌های کسل‌کننده‌ی ارزشیابی کاری، دوست داشت سریه سر حاضران بگذارد:

«تمام دانسته‌های شما، حاصل تجربه‌ی طول سال‌ها کار است. اما این راه حل‌های قدیمی فقط به درد مشکلاتی می‌خورد که آن‌ها هم مال قدیم است. اگر می‌خواهید خلاق باشید، کمی فراموش کنید که با تجربه‌اید!» تحصیل‌کرده‌ترها و انسود می‌کردند یادداشت بر می‌دارند، جوان‌ها با وحشت به او نگاه می‌کردند، و جلسه ادامه داشت، انگار نه انگار که این کلمات در آن گفته شده. اما او می‌دانست که پیام را گرفته‌اند و به زودی – البته بدون اینکه به او اعتبار لازم را بدهند – ماقوچ‌ها ایده‌های نویسشتری می‌خواستند.

از پرونده‌هایی که پلیس کن فرستاده، چاپ می‌گیرد؛ بدش می‌آید از کاغذ استفاده کند، برای اینکه نمی‌خواهد متهمش کنند که قاتل زنجیرهای جنگل‌هاست، اما گاهی لازم است.

شروع به مطالعه‌ی روش انجام آن جنایات می‌کند. ساعت روز (هم صبح، هم بعداز‌ظهر و هم شب)، آلت قتاله (دست، زهر، تیغ)، نوع قربانیان (مردان و زنانی از سینین مختلف)، میزان نزدیکی به قربانی (دوتا با تماس فیزیکی مستقیم، دوتا بدون هیچ تماسی)، واکنش قربانیان نسبت به مهاجم (در تمام موارد ناموجود).

وقتی احساس می‌کند در برابر تونلی بدون خروجی است، بهترین کار این است که افکارش را کمی آزاد بگذارد تا ناهمیارش عمل کند. صفحه‌ی جدیدی رادر کامپیوترش باز می‌کند. نمودارهای بورس اوراق بهادار نیویورک است. او پولی در سهام ندارد و چیزی از این کار کسل کننده‌تر نیست، اما برای همین مؤثر بود: در این میان، سال‌ها تجربه‌اش، به تجزیه و تحلیل اطلاعاتی می‌پرداخت که تا کنون به دستش رسیده بود و همزمان حس شهودی اش پاسخ‌هایی را شکل می‌داد – پاسخ‌هایی بدیع و خلاقانه. بیست دقیقه بعد، بر می‌گردد تا دوباره به پرونده‌ها نگاه کند – مغزش دوباره پاک شده است.

فرایند نتیجه می‌دهد: بله، در تمام این جنایت‌ها نکته‌ی مشترکی وجود دارد.

قاتل آدم بامعلوماتی است. احتمالاً برای بررسی بهترین شیوه‌ی انجام مأموریتش، روزها و هفته‌ها را در کتابخانه گذرانده است. می‌داند چه گونه بدون خطر، از زهر استفاده کند – و خودش مستقیماً با سیانور کار نکرده است. آنقدر آناتومی انسان را می‌داند که تیغ را در محل دقیق وارد کند و سر را هش به استخوان نخورد. بدون اعمال زور زیاد ضربه‌های کشنده می‌زند. در دنیا آدم‌های زیادی قدرت ویرانگر کوراره رانمی شناسند. احتمالاً درباره‌ی قتل‌های زنجیره‌ای خوانده و می‌داند که امضا همیشه جنایتکار را لو می‌دهد، برای همین، قتل‌هایش را کاملاً تصادفی انجام می‌دهد و روش شخصی^۱ ندارد.

اما غیرممکن است: تردیدی نیست که ناهشیار قاتل دارد امضا‌ی به جا می‌گذارد، که او هنوز نتوانسته کشفش کند.

نکته‌ی مهم‌تری هم هست: پولدار است. آنقدر که توانسته یک دوره‌ی سامو را بگذراند و دقیقاً یاد بگیرد که برای فلنج کردن قربانی، کدام نقاط بدن را باید فشار داد. ارتباطات زیادی دارد: این زهرها را در داروخانه‌ی سر کوچه نمی‌فروشند. سلاح‌های بیولوژیک بسیار ظرفی و ماهرانه‌ای دارد که کار با آن‌ها احتیاط زیادی می‌طلبد. حتماً برای این کار از کسان دیگری استفاده کرده است.

نکته‌ی آخر، سریع عمل می‌کند.

که موریس را به این نتیجه می‌رساند که قاتل مدت زیادی آنجانمی‌ماند. چند روز، حداقل یک هفته.

1. *modus operandi*

اما با این نتیجه گیری به کجا می‌رسد؟

اگر الان به نتیجه‌ای نمی‌رسد، برای این است که به قواعد بازی عادت کرده. آن معصومیتی را که از زیردستانش می‌خواست، از دست داده. دنیا آدم را وادر می‌کند که این چنین موجودی بشود؛ که با گذر عمر، آدم میانحالی بشود و فرد غریب الحال و پرشوری به نظر نرسد. جامعه پیری را داغ ننگ می‌داند، نه علامت خردمندی. همه اعتقاد دارند کسی که سنش از پنجاه سال گذشت، دیگر شرایط هماره‌ی با سرعت رخداد وقایع در دنیای امروز را ندارد.

بله، دیگر نمی‌تواند مثل قبل بدد، و برای خواندن هم باید عینک بزند. اما ذهنش دقیق‌تر از همیشه است – دست کم دلش می‌خواهد این را باور کند.

اما این جنایت چه؟! اگر این جنایت این قدر که او خیال می‌کند هوشمندانه است، چرا نمی‌تواند چیزی را که قلّاً برایش آسان بود، حل کند؟ فعلّاً به جایی نمی‌رسد. باید منتظر چند قربانی دیگر بماند.

۹:۱۱ بعداز ظهر

زوجی لبخندزنان رد می شوند و می گویند که او مرد خوش اقبالی است که
دو دختر زیبا کنارش هستند!

ایگور تشكیر می کند؛ واقعاً باید فکر ش را منحرف کند. بهزودی ملاقاتی
که آن همه انتظارش را کشیده، رخ می دهد، و هر چند او به تحمل انواع فشار
عادت دارد، به یاد گشتهایش در حومه‌ی کابل می افتد. رفقایش قبل از
هر مأموریت خطرناکی تفریح می کردند و درباره‌ی زن‌ها و ورزش حرف
می زدند، انگار نه آنجا، که در زادگاهشان، با خانواده و دوستانشان دور میز
نشسته بودند. با این کار تنش را از خودشان دور می کردند، هویت واقعی شان
را به یاد می آوردن و برای چالش‌هایی که قرار بود با آن‌ها روبرو شوند،
هشیار‌تر و بیناتر می شدند.

به عنوان سربازی خوب، می داند در نبرد مسئله‌ی دعوا نیست، مسئله
مقصودی است که باید به آن رسید. به عنوان یک استراتژیست خوب
—بالاخره او از هیچ برخاست و شرکت کوچکش را یکی از معتبرترین
شرکت‌های روسیه کرد — می داند این مقصود باید همیشه ثابت بماند، هر چند
انگیزه‌ای که او را به مقصود می رساند، در گذر زمان بارها عوض می شود.
امروز این اتفاق افتاد: با انگیزه‌ای وارد کن شد، اما فقط وقتی وارد عمل

شد، انگیزه‌ی واقعی اش را فهمید. در تمام این سال‌ها کور بود و حالا نور را می‌دید؛ مکافله سرانجام رخ داده بود.

و دقیقاً به همین دلیل، باید تا آخر برود. با شجاعت تصمیم‌هایش را گرفته، بدون ندامت، و گاهی با قدری جنون –نه آن جنونی که نابود می‌کند، بلکه آنی که انسان را وامی دارد به فراتر از مرزهایش قدم بگذارد. در زندگی همیشه این کار را می‌کرد؛ به این دلیل پیروز شد که موقع تصمیم‌گیری، جنون کنترل شده‌ای را به کار می‌گرفت. دوستانش همیشه اول می‌گفتند: «داری زیادی خطر می‌کنی» و با سرعت غیرمنتظره‌ای به این نتیجه می‌رسیدند که: «اطمئنتم داری قدم درست را برمی‌داری». می‌توانست حیرت دیگران را برانگیزد، نوآوری کند، و از همه مهم‌تر، تن به خطرهای لازم بدهد.

اما آنجا در کن، شاید به خاطر فضایی که کاملاً برایش ناشناخته بود، به شکلی غیرضروری خودش را به خطر انداخت. کسر خواب گیجش کرده بود و نزدیک بود همه چیز زودتر از زمان انتظار تمام شود. اگر این اتفاق می‌افتد، هرگز به آن لحظه‌ی شفافیتی دست نمی‌یافتد که باعث شد بانگاه دیگری زنی را بیند که فکر می‌کرد عاشقش است، که لیاقت‌ش را دارد تا برایش قربانی بدهد و فدایکاری کند. به یاد لحظه‌ای می‌افتد که سراغ پلیس رفت تا به اعمالش اعتراف کند. گذار در آنجا شروع شد. آنجا بود که روح دختر ک ابروضخیم حفاظتش کرد و برایش توضیح داد که دارد کار درست را انجام می‌دهد، اما به دلایل غلط. جمع آوری عشق یعنی بخت، جمع آوری نفرت یعنی نکبت. کسی که دروازه‌ی مشکلات را نمی‌شناسد، آن را گشوده می‌گذارد و فجایع به درون راه می‌یابد.

او عشق دختر ک را پذیرفته بود. دختر ک ابزار خدا بود، خدا ایگور را فرستاده بود تا دختر ک را از آینده‌ای تیره نجات بدهد؛ حالا هم دختر ک کمکش می‌کرد پیش برود.

می‌داند با تمام احتیاط‌هایش بعید است به همه چیز فکر کرده باشد، و هنوز هم شاید مأموریتش قبل از رسیدن به آخر، مختل شود. اما دلیلی برای پشیمانی یا ترس ندارد: کاری را که از دستش بر می‌آید انجام می‌دهد، به شیوه‌ای بی‌نقص عمل می‌کند، و اگر خدا بخواهد کارش را قطع کند، باید اراده‌ی او را پذیرد.

آرام بگیر. با این دخترها حرف بزن. بگذار عضلات قبل از وارد کردنِ ضربه‌ی نهایی، کمی خستگی در کنند تا آماده‌تر باشند. گابریلا— دختر جوانی که وقتی او به مهمانی رسید، کنار بار تنها بود— به شدت هیجان‌زده به نظر می‌رسد و هر بار پیشخدمتی با گیلاسی نوشیدنی نزدیک می‌شود، گیلاس خودش را، حتاً نصفه، روی سینی می‌گذارد و یکی دیگر بر می‌دارد.
«خنک، همیشه خنک!»

سرخوشی دختر کمی به او هم سرایت می‌کند. آن طور که می‌گوید، تازه برای بازی در فیلمی قرارداد بسته. نه اسم فیلم را می‌داند و نه نقش خودش را، اما ظاهراً اقرار است «بازیگر زن نقش اول» باشد. این کارگردان به تیزهوشی اش در انتخاب بازیگران و فیلم‌نامه‌های خوب مشهور است. بازیگر نقش اول مرد، که ایگور می‌شناسد و تحسینش می‌کند، به فیلم اعتبار می‌دهد. وقتی دختر اسم تهیه‌کننده را گفت، ایگور سرش را تکان داد، انگار می‌خواست بگوید: «بله، می‌شناسمش»، اما می‌دانست این دختر حرکتش را به «نمی‌دانم کی است، اما نمی‌خواهم فکر کنی پرتم» تعبیر می‌کند. بی‌مقدمه درباره‌ی هدیه‌خانه، فرش قرمز، ملاقات در قایق تفریحی، آن گزینش بسیار سخت، و برنامه‌های آینده‌اش حرف می‌زند.

«همین الان، هزاران دختر توی این شهر و میلیون‌ها دختر توی دنیا هستند که دلشان می‌خواست اینجا باشند و با شخصی مثل شما حرف بزنند و این ماجراه‌ها را تعریف کنند. دعاها یم مستجاب شده. تلاشم پاداش گرفته.»

آن یکی دختر محاط‌تر و غمگین‌تر به نظر می‌رسد – شاید به خاطر سن وسالِ کم و بی تجربگی اش باشد. وقتی او وارد می‌شد، ایگور درست پشت عکاس‌ها بود و دید که اسمش را صدایی زدن و در انتهای «راهرو» با او مصاحبه کردند. اما ظاهراً بقیه‌ی مهمان‌ها نمی‌دانستند او کی است که اولش خبرنگارها محاصره‌اش کردند و ناگهان کنارش گذاشتند.

طمئن است دختره پرحرف بوده که پیشنهاد داده سراغ او بروند و پرسند آنجا چه می‌کند. اول خوشش نیامد، اما می‌دانست این‌ها نباشند، کسان دیگری که در آن مهمانی تنها هستند، جلو می‌آیند تا پنهان کنند که گم‌گشته‌اند، منزوی در آن مهمانی دوستی ندارند. برای همین، هم صحبتی با آن‌ها را پذیرفت – در واقع فقط همراهی شان را پذیرفت، برای اینکه ذهنش جای دیگری بود. اسمش را گفت (گونتر)، خودش را کارخانه‌دار آلمانی متخصص ماشین‌آلات سنگین معرفی کرد (موضوعی که برای هیچ کس جالب نبود)، گفت دوستانش امشب او را دعوت کرده‌اند و فردا می‌رود (که قلباً امیدوار است همین طور بشود، هر چند برنامه‌های خدا اسرار آمیز است).

وقتی معلوم شد در صنعت سینما کار نمی‌کند و مدت زیادی در جشنواره نمی‌ماند، دختر بازیگر نزدیک بود رهایش کند و برود، اما آن یکی دختر جلوش را گرفت و گفت آشنایی با آدم‌های تازه همیشه خوب است. و حالا سه‌نفری آنجا هستند: مرد منتظر دوستی که نمی‌آید، زن در انتظار دستیاری که ناپدید شده، و دختر آرام، در انتظار هیچ چیز، فقط کمی آرامش.

همه چیز خیلی سریع اتفاق می‌افتد. دختر بازیگر حتی‌متوجه نوعی غبار در کت اسموکینگ شده، قبل از اینکه ایگور فرست و اکنش داشته باشد، دستش را بالا می‌برد و کت را پاک می‌کند. بعد با تعجب می‌پرسد:

«شما سیگار بر گه می کشید؟»

آها. سیگار بر گه.

«بله، بعد از شام.»

«اگر دوست داشته باشید، امشب دوتایی تان را به یک مهمانی در قایقی تفریحی دعوت می کنم. اما اول باید دستیارم را پیدا کنم.»
دختر دیگر توصیه می کند که این قدر عجله نکند. او تازه قراردادی برای بازی در فیلم بسته و هنوز خیلی جا دارد تا دور و برش را پر از خدم و حشم کند (یا «نوچه»)، اصطلاح رایجی برای انگل هایی که دور چهره های معروف می چرخند). باید تنها برود و قواعد تشریفات را رعایت کند.

با زیگر زن از توصیه اش تشکر می کند. پیشخدمت دیگری رد می شود، گیلاس شامپاین نصفه را روی سینی می گذارد و گیلاس پر دیگری برمی دارد.

ایگور/گونتر، با ظرفت گیلاس را ز دست دختر می گیرد و پای دیوار خالی می کند و می گوید: (ضمانتاً به نظرم باید عادت کنی این طور زیاده روی نکنی. مشروب برایت خوب نیست). دختر ژست نومیدانه ای می گیرد، اما بعد تمکین می کند: می فهمد که این مرد فقط خیر او را می خواهد.

اعتراف می کند: «خیلی هیجان زده ام. باید کمی آرام بشوم. می شود یکی از سیگارهای برگتان را بکشم؟»
«متأسقم. فقط یکی دارم. ضمانتاً تحقیقات علمی ثابت کرده که نیکوتین محرك است، نه آرام بخش.»

سیگار بر گه. بله، بی شباهت نیست. هر چند این دوشیء وجه اشتراک دیگری ندارند. در جیب جلو سینه‌ی کتش، صداخه کنی قرار دارد. قطعه‌ای تقریباً ده سانتی‌متری که وقتی روی لوله‌ی بر تای داخل جیب شلوارش قرار بگیرد، معجزه‌ی بزرگی می کند:

تبديل «بنگ!» به «پوف...».

علتش تعامل قوانین ساده‌ی فیزیک در هنگام شلیک است: سرعت گلوله کمی پایین می‌آید، چون باید از میان یک ردیف حلقه‌ی لاستیکی بگذرد. همزمان گازهای ناشی از شلیک، محفظه‌ی خالی اطراف لوله را پر می‌کند، به سرعت سرد می‌شود و مانع برخاستن صدای انفجار باروت می‌شود. برای تیراندازی به فاصله‌های دور خیلی بد است، چون در خط سیر گلوله تداخل می‌کند. اما برای شلیک از نزدیک عالی است.

ایگور کم کم دارد بی قرار می‌شود؛ یعنی آن زوج دعوتشان را الغو کرده‌اند؟ یا احیاناً – یک لحظه احساس سرگشتشکی می‌کند – سویتی که پاکت را در آن انداخته، دقیقاً همان اتفاقی بوده که آن‌ها در آن اقامت دارند؟

نه، امکان ندارد؛ این دیگر خیلی بدیباری است. به خانواده‌ی کسانی فکر می‌کند که مرده‌اند. اگر هنوز تنها هدفش بازیابی زنی بود که او را به خاطر مردی ترک کرد که سزاوارش نبود، تمام آن کارها بی‌حاصل می‌شد. دارد خونسردی اش را از دست می‌دهد، مبادا برای همین باشد که با وجود تمام پیام‌هایی که برایش فرستاده، او اسعی نکرده با او تماس بگیرد؟ دو بار به دوست مشترکشان زنگ زده بود و شنیده بود که خبر تازه‌ای نیست. شک کم کم دوباره شکل قطعیت می‌گیرد: بله، آن زن و شوهر دیگر مرده‌اند. این، رفت‌ن‌ناگهانی «دستیار» این زن بازیگر را توجیه می‌کند، و همین طور تنها ماندنِ دختر نوزده‌ساله‌ای که با او قرارداد بسته بودند تا در کنار طراح بزرگ مُد ظاهر شود.

شاید خدا دارد به خاطر عشق ناسزاوارش به آن زن، تنبیه‌ش می‌کند؟ زنِ سابقش بود که دست‌های او را به کار گرفت تا دختری را خفه کند که عمری در پیش داشت، شاید درمان سرطان را کشف می‌کرد، یا

راهی می‌یافت تا انسان بفهمد که دارد زمین را نابود می‌کند. حتاً اگر او را از هیچ‌چیز خبر نداشت، او بود که ایگور را تحریک به استفاده از زهر کرد. ایگور اولش مطمئن بود، کاملاً مطمئن بود که هیچ‌یک از این‌ها لازم نیست و با نابودی یک دنیای ساده، پیامش به مقصد می‌رسد. آن زرادخانه‌ی کوچک را با خودش آورده بود، اما فکر می‌کرد تمام این ماجرا فقط یک بازی است و اوا قبل از این‌که به مهمانی برود، به آن بار می‌رود تا چیزی بنوشد، و بلا فاصله احساس می‌کند که ایگور او را به خاطر تمام آن نکبت و ویرانی که به بار آورده، بخشیده است. در مقاله‌های علمی خوانده بود اشخاصی که مدت درازی را با هم می‌گذرانند، حضور هم‌یگر را در محیطی واحد حس می‌کنند، هر چند درست از جای هم خبر نداشته باشد.

این اتفاق نیفتاد. بی‌تفاوتوی دیشبِ او – یا شاید عذاب و جدانش از کاری که با ایگور کرده – باعث شد متوجه حضور آن مرد نشود که تظاهر می‌کرد پشت یک مجله‌ی مُد پنهان شده است. اما روی میزش چند نشیره‌ی اقتصادی روسی بود و این برای کسی که مدام چشمش دنبال عزیز گمشدۀ‌ای می‌گردد، رد پای خوبی بود. عاشق در خیابان، در مهمانی، در سالن تئاتر، در همه‌جا معشوقش را می‌بیند: شاید او عشقش را با شهرت و زرق و برق عوض کرده بود.

کم کم خودش را آرام می‌کند. او قوی‌ترین زهر دنیا بود، و حتاً اگر آن سیانور او را کشته بود، باز هم کمش بود. لیاقت بدتر از این را داشت. دو دختر به صحبت ادامه می‌دهند؛ ایگور دور می‌شود، نمی‌خواهد اجازه بدهد ترس از این‌که شاهکارش را نابود کرده باشد، تحلیلش ببرد. محتاج انزوا و خونسردی است تا بتواند نسبت به این تغییر مسیر ناگهانی، واکنش سریعی نشان بدهد.

به گروه دیگری نزدیک می شود که با هیجان درباره‌ی روش‌های ترک سیگار حرف می زند.

بله، در آن دنیا، این از محدود موضوعات محبوب بود: به دوستانشان نشان بدند که اراده دارند، دشمنی هست که باید از سر راه بردارند و می توانند بر او پیروز شوند. برای اینکه حواسش را منحرف کند، سیگاری روشن می کند. می داند که این کار را برای آزار آن گروه می کند. زنی لاغر مردنی، غرق الماس و بالیوان آب پر تقال در دست می گوید: «برای سلامتی تان بد است.»

جواب می دهد: «اصلًا زنده بودن برای سلامتی بد است. همیشه به مرگ ختم می شود، دیر یا زود.» مرد های خنده دن. زن های با علاقه به تازه وارد نگاه می کنند. اما همین موقع، در بیست متري شان در راه رو، عکاس ها دوباره شروع می کنند به جیغ زدن. «حمید! حمید!»

حتا از دور، و با اینکه جمعیتی که در باغ چرخ می زند، میدان دیدش را مخدوش کرده، طراح مُد را می بیند که با همراهش وارد می شود - کسی که در گذشته، در جای دیگری از دنیا، این مسیر را با او طی می کرد، بازوی او را با مهر بانی و ظرافت و برازنده گی می گرفت.

قبل از اینکه نفس راحتی بکشد، چیزی وادرش می کند به طرف مخالف نگاه کند: مردی از طرف دیگر باغ وارد می شود، بدون اینکه هیچ کدام از مأمورها جلوش را بگیرند. سرش را به همه طرف می گرداند: دنبال کسی می گردد، و آن شخص دوستی نیست که در مهمانی گم کرده باشد.

بدون خدا حافظی با گروه، به طرف جانپناهی می رود که دو دختر هنوز در آن مشغول صحبتند. یکراست سراغ بازیگر زن می رود. در دلش دختر ابروضخیم را دعا می کند؛ عذر می خواهد که شک کرده بود، اما

انسان‌ها هنوز ناخالصند، نمی‌توانند بر کاتی را بفهمند که چنان سخاوتمندانه دریافت می‌کنند.

دختر بازیگر، بدون بدُخلقی می‌پرسد: «فکر نمی‌کنید دارید زیادی تند می‌روید؟»

«بله. اما آن طور که تعریف کردی، ظاهراً امروز سرعت اتفاقات در زندگی ات بیشتر شده.»

دختر خندید. دختر غمگین هم خندید. پلیس بدون توجه به آن‌ها رد شد – چشم‌هایش به دنبال مردانی بود تقریباً چهل ساله، با موهایی رو به خاکستری. اما تنها.

۹: بعاز ظهر

پزشکان به نتایج آزمایش نگاه می کنند که با تشخیص بالینی شان در مورد بیماری بسیار فرق دارد – حالا باید تصمیم بگیرند که به داشت اعتقد داشته باشند یا دل خودشان. با گذشت زمان، بیشتر به غریزه شان توجه می کنند و می بینند که نتایج بهتر می شود. تاجران بزرگ که همه‌ی نمودارها را یکی یکی بررسی می کنند، در نهایت دقیقاً خلاف گرایش بازار سهامی را می خرند و می فروشنند و ثروتمندتر می شوند.

هنرمندان کتاب‌هایی می نویسنده یا فیلم‌هایی می سازند که همه می گویند «نتیجه نمی دهد، کسی به دنبال این مضامین نیست»، اما همین هنرمندانه سرانجام غول‌های فرهنگ عامه می شوند.

کشیشان به جای عشق که می گویند مهم‌تر از همه چیز است، از ترس و احساس گناه استفاده می کنند، و نتیجه‌اش این است که کلیساها یاشان پر از مؤمنان می شود.

همه خلاف گرایش عمومی عمل می کنند، به جز یک گروه: سیاستمداران. این‌ها می خواهند همه را راضی کنند، و از کتاب راهنمای رفتارهای درست پیروی می کنند. آخرش هم رسوا می شوند، عذرشان را می خواهند، سرنگونشان می کنند.

موریس صفحات را پشت سر هم در کامپیو تر باز می کند. قصد استفاده از فناوری راندارد، فقط می خواهد حس شهودی اش را فعل کند. این کار را قبل ابا شاخص داو جونز^۱ کرده، اما از نتایج راضی نیست. بهتر است حالا کمی بر شخصیت هایی تمرکز کند که عمر زیادی را با آن ها گذرانده است.

بار دیگر به فیلم ویدئویی نگاه می کند که در آن گری ریجوی، «قاتل گرین ریور»، بالحن آرامی تعریف می کند که ۴۸ زن را کشته و تقریباً همه شان فواحش بوده اند. برای توبه از گناهانش یا سبک کردن بار و جدانش به جنایتش اعتراض نمی کند، فقط دادستان پیشنهاد داده که اگر اعتراض کند، محکومیت به مرگ را با حبس ابد عوض می کند. در واقع، بعد از مدت ها جنایت و فرار از مجازات، باز هم مدارک کافی به جانگذاشته بود تا محکومش کنند. اما شاید خسته شده بود یا از وظیفه هی مرگباری که بر عهده گرفته بود، حوصله اش سر رفته بود.

ریجوی. کار ثابت شن نقاشی بدنه هی کامیون بود و فقط در صورتی قربانیانش را به یاد می آورد که می توانست آن ها را با روزهای کاری اش مرتبط کند. بیست سال بود که دنبالش بودند و گاهی تایست کارآگاه همزمان می خواستند او را به دام بیندازند، اما همیشه توانسته بود قتل دیگری مرتکب شود، بی آنکه امضا یا ردی از خودش به جا بگذارد. کارآگاهی در نوار می گوید: «این مرد ذهن آن چنان درخشنانی نداشت، در شغلش عالی نبود، تحصیلات زیادی نداشت، اما قاتل کاملی بود.» به عبارت دیگر، برای این کار به دنیا آمده بود. در نهایت قضیه اش را به عنوان غیرقابل حل بایگانی کردند.

۱. Dow Jones: علامتی تجاری است که برای شاخص قیمت نسبی سهام صنعتی، حمل و نقل و صنایع خدماتی به کار می رود، براساس فرمولی که توسط شرکت داو جونز خلق و به صورت دوره ای بازنگری شده است. م.

این فیلم را تا حالا صدھا بار دیده. معمولاً عادت داشت برای حل قضایای دیگر از آن الهام بگیرد، اما امروز تأثیری ندارد. صفحه را می‌بندد، صفحه‌ی دیگری را باز می‌کند، با نامه‌ای از پدر جفری داھمر^۱، «قصاب میلواکی^۲»، که بین سال‌های ۱۹۷۸ و ۱۹۹۱، هفده مرد را کشته و مثله کرده بود:

«واقعاً باور حرف‌های پلیس درباره‌ی پسرم سخت است. بارها سرانجام میزی که محرابی شیطانی و محل مثله‌ی دیگران بوده، نشسته‌ام. وقتی یخچالش را باز می‌کردم، در آن فقط چند بطری شیر و قوطی‌های سودا می‌دیدم. چه طور می‌شود آن بچه‌ای که من بارها در آغوش گرفتم، همین هیولا‌بی باشد که عکسش را در تمام روزنامه‌ها انداخته‌اند؟ آه، کاش به جای پدرانی بودم که در ژوئیه‌ی ۱۹۹۱ خبری را گرفتند که از آن می‌ترسیدند – پرانشان فقط ناپدید نشده بودند، به قتل رسیده بودند. اگر من هم یکی از آن‌ها بودم، می‌توانستم به آرامگاه پسرم سر بزنم، خاطره‌اش را حفظ کنم. اما نه، پسرم زنده و نویسنده‌ی این جنایات هولناک بود.»

محراب شیطانی. چارلز مَنسِن^۳ و «خانواده» اش. در سال ۱۹۶۹، سه جوان وارد خانه‌ی یک چهره‌ی معروف سینما می‌شوند و همه‌ی حاضران آنجارا می‌کشند، از جمله جوانی را که همان موقع از خانه خارج می‌شد. دو قتل دیگر در روز بعد – این بار، یک زوج کارآفرین.

می‌گوید: «من تنها بی می‌توانستم تمام نوع بشر را بکشم.» برای بار هزارم تصویر مرشد این قتل‌ها را می‌بیند که رو به دوربین لبخند می‌زند، در میان دوستان هیبی اش است، از جمله نوازنده‌ی مشهور آن دوران. همه‌شان مطلقاً خارج از سوء‌ظن. همیشه در حال صحبت از صلح و عشق.

1. Jeffrey Dahmer

2. Milwaukee

3. Charles Manson

تمام آرشیوهای باز کامپیوتersh را می‌بندد. منسن نزدیک‌ترین چیز است به این اتفاقی که الان دارد می‌افتد— سینما، قربانیان مشهور. یک جور بیانیه‌ی سیاسی علیه تجمل، مصرف گرایی، شهرت. منسن با اینکه جنایات را رهبری می‌کرد، اما خودش هیچ وقت در محل جایت حضور نداشت؛ برای این کار از مریدانش استفاده می‌کرد.

نه، سرنخ این نیست. علی‌رغم تمام ایمیل‌هایی که می‌فرستد و در آن‌ها توضیح می‌دهد که در زمان به این کوتاهی به جواب نمی‌رسد، دارد علایم مرضی را حس می‌کند که همه‌ی کارآگاه‌ها همیشه در مواجهه با قاتلان زنجیره‌ای بروز می‌دهند:

ماجراء قضیه‌ای شخصی می‌شود.

در یک طرف، مردی که احتمالاً شغل دیگری دارد. آلات مورد استفاده‌اش نشان می‌دهد که حتماً این قتل‌ها را از قبل برنامه‌ریزی کرده است. اما ظرفیت پلیس محلی رانمی شناسد، و در سرزمه‌ی کامل‌انداخته عمل می‌کند. مردی آسیب‌پذیر. در طرف دیگر، تجربه‌ی چندین سازمان امنیتی که کارشان برخورد با انواع انحرافات اجتماعی است.

اما باز هم نمی‌توانند جلو این قتل‌های ساده‌ی آماتور را بگیرند. نباید به تلفن کمیسر جواب می‌داد. برای این تصمیم گرفته بود در جنوب فرانسه اقامت کند که آب و هوای بهتر بود، مردم جالب‌تر بودند، دریا همیشه نزدیک بود، و امیدوار بود برای استفاده از لذات زندگی هنوز سال‌های بسیاری در پیش داشته باشد.

در وضعی اداره‌اش را در لندن ترک کرد که او را بهترین می‌دانستند. و حالا، به خاطر اینکه یک قدم اشتباه برداشته، خبر شکستش به گوش همکارانش می‌رسد و دیگر نمی‌تواند از شهرت بایسته‌ای که با آن همه کار مخلصانه به دست آورده بود، لذت ببرد. می‌گویند: «او اولین کسی بود که

اصرار داشت در اداره‌ی ما کامپیوتراهای مدرن نصب بشوند. با این کار می‌خواست نقص‌هایش را جبران کند. اما با تمام این فناوری در دسترس، پیر شده، نمی‌تواند با چالش‌های عصر جدید همراهی کند.»

تکمه‌ی درست را فشار داد: خاموش. صفحه، کمی پس از نشان دادن نشان تجاری نرم‌افزار مورد استفاده، تاریک شد. در این دستگاه، علایم الکترونیکی از حافظه‌ی ثابت پاک شد و هیچ احساس گناه و پشیمانی و ناکامی به جا نگذاشت. اما بدین او تکمه‌های مشابهی ندارد. مدارهای داخل مغزش به فعالیت ادامه می‌دهند و مدام همان نتیجه را تکرار می‌کنند، سعی می‌کنند توجیه‌نایاب‌تر را توجیه کنند، اعتماد به نفسش را از بین ببرند، متقدعاً دشمنی که حق با همکارانش است: شاید غریزه و ظرفیت تجزیه و تحلیلش در اثر کهولت سن آسیب دیده. به طرف آشپزخانه می‌رود، دستگاه اسپرسوساز را روشن می‌کند، که مشکلاتی دارد. در ذهنش یادداشت می‌کند که چه باید کرد: مثل هر لوازم الکترونیکی امروزی، اگر آن را دور بیندازد و فردا یکی نو بخرد، ارزان‌تر تمام می‌شود.

خوبشخانه دستگاه این بار تصمیم گرفت کار کند. بدون عجله قهوه‌اش را می‌نوشد. بیشتر روزش به فشار دادن تکمه‌ها گذشت: کامپیوتر، چاپگر، تلفن، چراغ، قهوه‌جوش، دستگاه فکس.

اما حالا باید تکمه‌ی درست را در ذهنش فشار بدهد: به زحمتش نمی‌ارزد که دوباره مدار کی را بخواند که پلیس برایش فرستاده. متفاوت فکر کن. یک فهرست تهیه کن، هر چند تکراری باشد:

- الف) جنایتکار معلومات و مهارت کافی دارد—دست کم در مسائلی که به اسلحه مربوط می‌شود. می‌داند چه طور از معلوماتش استفاده کند.
- ب) اهل این منطقه نیست، و گرنه زمان بهتری را انتخاب می‌کرد، و محلی با پلیس کمتر.

پ) امضای واضحی ندارد. به عبارت دیگر، نمی‌خواهد شناسایی بشود.
هر چند واضح به نظر می‌رسد، اما در داستانِ دکتر جکیل و مستر هاید،
امضا در موقع قتل، شیوه‌ی نومیدانه‌ی پزشک است برای ممانعت از
شری که هیولا به وجود آورده: «لطفاً، مرابکیرید. من برای جامعه
مضرم و نمی‌توانم جلو خودم را بگیرم.»

ت) از آنجا که توانسته دست کم به دو قربانی نزدیک شود، در چشم‌هایشان
نگاه کند، کمی از سرگذشت‌شان باخبر بشود، به کشن بدون احساس
گناه عادت دارد. پس قبلًا در جنگی حضور داشته.

ث) باید پولدار باشد، پول زیاد دارد – نه به خاطر اینکه قیمت‌های کن
در دوره‌ی جشنواره خیلی بالاست، به خاطر هزینه‌ی تولید پاکت
سیانور. موریس حدس می‌زند که باید حدود ۵ هزار دلار پرداخته
باشد – ۴۰ دلار برای سم، و ۴۹۶۰ دلار برای بسته‌بندی اش.

ج) عضو مافیای مواد مخدر یا فاقچاق اسلحه و این جور کارها نیست، و گرنه
یوروپیل او را تعقیب می‌کرد. برخلاف تصور اغلب این مجرم‌ها، فقط
به این دلیل آزاد می‌مانند که هنوز وقت مناسب نرسیده تا آن‌ها را
پشت میله‌های زندان بیندازنند. و گرنه گروهشان پر از جاسوس‌های
پلیس است که هم وزن خودشان طلا می‌گیرند.

چ) از آنجا که نمی‌خواهد دستگیر شود، تمام احتیاط‌ها را می‌کند.
اما نمی‌تواند ناهمیارش را مهار کند و ناخواسته از قالب مشخصی
پیروی می‌کند.

ح) شخصی کاملاً عادی است که شک ایجاد نمی‌کند، احتمالاً
خوش‌برخورد و صمیمی است، می‌تواند اعتماد کسانی را که به
دام مرگ می‌اندازد جلب کند. مدتها را با قربانیانش می‌گذراند،
دو تایشان مؤنث بوده‌اند که خیلی بدگمان‌تر از مردّها هستند.

خ) قربانیانش را از قبل انتخاب نمی‌کند. ممکن است مرد، زن، از هر

سن و سال و هر موقعیت اجتماعی باشند.

موریس لحظه‌ای صبر می‌کند. چیزی نوشته که با بقیه نمی‌خواند.

همه را دو سه بار می‌خواند. بار چهارم، می‌فهمد:

پ) امضای واضحی ندارد. به عبارت دیگر، نمی‌خواهد شناسایی شود.

بسیار خوب، این قاتل سعی ندارد دنیا را مثل مَنْسِن پاک کند، قصد ندارد شهرش را مثل ریجوی منزه کند، مثل داهمر هم هدفش سیر کردن اشتهاي خدايان نیست. بعضی‌ها، مثل جک شکم‌پاره کن یا زودیاک، می‌خواهند تیتر روزنامه‌ها را به خودشان اختصاص بدهند و به شهرت و افتخار بررسند – شاید به امید اینکه نوه‌هایشان، وقتی دفتر یادداشت غبار گرفته‌ی آن‌ها را در زیرزمین خانه پیدا کنند، به کارشان افتخار کنند. بعضی فکر می‌کنند مأموریتی بر عهده دارند؛ مثلاً ایجاد وحشت و راندن فواحش. روانکاوی‌های متخصص در این زمینه نتیجه می‌گرفند که علت اینکه بعضی قاتل‌های زنجیره‌ای ناگهان دست از جنایت می‌کشنند، این است که پیامی را که می‌خواسته‌اند، رسانده‌اند.

بله. جواب همین است. چه طور قبلًا به فکرش نرسیده بود؟

به یک دلیل ساده: این کار جست‌وجوی پلیس را در دو مسیر مخالف هدایت می‌کرد. مسیر قاتل، و مسیر کسی که می‌خواست پیام بفرستد. و در این قضیه‌ی کن، دارد با سرعت زیادی قتل می‌کند: موریس تقریباً مطمئن است که قاتل به‌زودی، همین که پیامش به مقصد برسد، ناپدید خواهد شد. حداکثر ظرف دو سه روز. و مانند بعضی قاتلان زنجیره‌ای که قربانیانشان مشخصه‌ی مشترکی ندارند، مقصد پیام این قاتل هم باید فرد واحدی باشد. فقط یک نفر.

به سراغ کامپیوتروش برمی‌گردد، روشنش می‌کند و پیام آرامش‌بخشی برای کمیسر می‌فرستد:
«نگران نباشید، قتل‌ها یکدفعه قطع می‌شود، قبل از اینکه جشنواره به آخر برسد.»

فقط به خاطر لذت خطر کردن، رونوشتی از نامه‌اش برای دوستی در اسکاتلنديارد می‌فرستد تا بدانند که در فرانسه به او مثل یک حرفه‌ای احترام می‌گذارند، کمکش را می‌خواهند و سراغش می‌روند. هنوز می‌تواند به نتایجی حرفه‌ای برسد که بعد درست از آب درمی‌آید، و آن‌طور که می‌خواهند به او بقبولاً نند، پیر نشده. شهرت و اعتبارش در گرو است؛ اما از آنچه نوشته مطمئن است.

۱۰: بعد از ظهر

حمدید تلفن همراهش را خاموش می‌کند – علاقه‌ای به رخدادهای بقیه‌ی دنیا ندارد. در این نیم ساعته، تلفنش پر از پیام‌های منفی شده است. تمام این‌ها نشانه است. باید یکباره فکر احمقانه‌ی ساخت فیلم را از سرش براند. به جای گوش دادن به توصیه‌های همسرش و شیخ، خودش را به جاه طلبی سپرده بود. ظاهراً دارد ارتباطش را با خودش از دست می‌دهد: جهان تجمل و زرق و برق دارد مسمومش می‌کند – او را، که فکر می‌کرد مصون است. بس است، فردا، وقتی همه‌چیز آرام‌تر شد، مطبوعات بین‌المللی حاضر را صدا می‌کند و می‌گوید علی‌رغم اینکه تا کنون مبلغ قابل توجهی در تولید فیلم سرمایه‌گذاری کرده، پروژه‌اش را معلق می‌کند، چرا که این فیلم «رؤیای مشترک تمام افراد در گیر پروژه بود، و حالا یکی از این افراد دیگر در میان ما نیست». مطمئناً خبرنگاری سعی می‌کند سردریابی اورد که او پروژه‌های دیگری در سر دارد یا نه. او جواب می‌دهد که صحبت از این موضوع هنوز زود است، «باید به خاطره‌ی کسی که از میان ما رفته، احترام گذاشت».

البته مثل هر انسانی با حداقل شرافت، از مرگ ناشی از مسمومیت بازیگری که قرار بود در اولین فیلمش بازی کند، غمگین است، و همین طور از اینکه کارگر دان منتخب این پروژه هم در بیمارستان است، که البته خوشبختانه

زندگی اش در خطر نیست. اما هر دو مورد پیامی بسیار واضح دارد: سینما را فراموش کن. این راه او نیست، پولش را از دست می‌دهد و در ازایش چیزی به دست نمی‌آورد.

سینما برای سینماگرها، موسیقی برای آهنگسازها، ادبیات برای نویسندها. از دو ماه قبل که عازم این ماجراجویی شد، مشکلاتش فقط بیشتر شده بود: کار با آدمهای بهشدت خودبزرگ‌بین، رد کردن بودجه‌های غیرواقعی، تصحیح فیلم‌نامه‌ای که هر ویراست جدیدش بدتر از قبل می‌شد، تحمل تهیه کنندگانی که با ظاهر مهربان و با ترحم طوری با او برخورد می‌کردند که انگار هیچ چیز درباره فیلم و سینما نمی‌داند.

نیش به حد کمال خیر بود: می‌خواست فرهنگ بومی خودش، زیبایی صحراء، حکمت هزاران ساله و اصول شرافت را در میان بادیه‌نشینان نشان بدهد. این دین را به قبیله‌اش داشت، هر چند شیخ اصرار داشت که نباید از مسیر اولیه‌اش منحرف شود.

«آدم‌های برای این در صحراء گم می‌شوند که سرنوشت‌شان را به دست سراب‌ها می‌سپرند. داری کارت را خوب انجام می‌دهی، پس تمام نیرویت را بر آن متمرکر کن.»

اما حمید می‌خواست جلوتر برود: می‌خواست نشان بدهد که می‌تواند دیگران را بیشتر از این هم به حیرت بیاورد، بالاتر برود، شجاعت نشان بدهد. مرتكب گناه کبر شد. این اتفاق دیگر نخواهد افتاد.

خبرنگارها غرق سؤالش می‌کنند – ظاهراً سرعت سفر اخبار خیلی بیشتر از قبل شده. می‌گوید هنوز جزئیات قضیه را نمی‌داند، اما فردابانیه‌ای می‌دهد. ده‌ها بار همین پاسخ را تکرار می‌کند، تا اینکه یکی از مأموران حراست نزدیک می‌شود و به آن‌ها می‌گوید این زن و شوهر را راحت بگذارند.

دستیاری را صدای زند. از او می‌خواهد جاسمین را در میان جمعیت باع پیدا کند و نزد او بیاورد. بله، باید با هم چند تا عکس بگیرند، به اعلان مطبوعاتی تازه‌ای احتیاج دارند که آن توافق را تأیید کند، و مشاور مطبوعاتی خوبی که موضوع را تا اکتبر، تا برگزاری هفته‌ی مُد پاریس، زنده نگه دارد. کمی بعد، خودش شخصاً آن طراح مُد بلژیکی را مقاعد می‌کند؛ می‌گوید از کارش خیلی خوشش آمد، مطمئن است که او می‌تواند برای گروه آن‌ها در آمدزا باشد و اعتبار بیاورد – که کاملاً راست است. اما، می‌داند او الان در چه فکری است: که حمید سعی کرده او را بخرد تا قرارداد مُدل اصلی اش را فسخ کند. الان نزدیکی به او هم قیمت را بالا می‌برد و هم برازنده نیست. هر چیزی وقت خودش را دارد، بهتر است منتظر لحظه‌ی مناسب بماند.

«فکرمی کنم دیگر باید از اینجا بروم.»

ظاهرًا از سوال‌های خبرنگارها بی قرار شده.

«فکرش راهم نکن. می‌دانی که من سنگدل نیستم، اما نمی‌توانم خودم را به خاطر چیزی رنج بدhem که فقط حرف قبلی خودت را تأیید می‌کند: باید از سینما فاصله بگیرم. در یک مهمانی هستیم و تا آخرش هم می‌مانیم.» لحنش خشن‌تر از آن است که قصد داشته، اما ظاهرًا اوا ناراحت نشده – انگار نسبت به عشق و نفرت حمید کاملاً بی‌تفاوت است. ادامه می‌دهد، اما این بار بالحن ملايم ترى:

«بین چه مهمانی بی‌نقصی است. میزبانمان حتماً برای حضورش در کن، سرسام آور خرج بليت هوپیما و هتل چهره‌های معروفی کرده که مخصوصاً برای حضور در اين ضيافت مجلل انتخاب شده‌اند. اما تبلیغات رايگانی که اين مهمانی برایش تأمین می‌کند، ده دوازده برابرش به او سود می‌رساند: صفحات كامل مجله‌ها و روزنامه‌ها، حضور در کانال‌های تلویزیونی، ساعت‌ها در تلویزیون‌های كابلی که چیزی برای نمایش ندارند جز گزارش اين برنامه‌های

مهم اجتماعی. باعث می شود که زن ها جواهرات این مارک را نشان زرق و برق و تجمل و شهرت بدانند، مردها از ساعت های این مارک برای نمایش قدرت و پول استفاده کنند. جوان ها صفحات مُد را باز کنند و فکر کنند: یک روز می خواهم به آنجا برسم و دقیقاً از همین مارک استفاده کنم.»
«اما برویم. دلم گواهی بد می دهد.»

این دیگر جانش را به لبس رساند. تمام روز را به تحمل بدُخلقی زنش گذراند و یک بار هم گلایه نکرد. زنش تمام مدت تلفیش را باز می کرد تا بیند پیام دیگری رسیده یا نه، و حالا هم که می گوید اتفاق غریبی دارد می افتد. مرد دیگری در کار است؟ شوهر سابقش؟ شاید این مرد که او را در بار هتل دیده بود، حالا می خواست هر طور شده با او قرار بگذارد. اگر این طور بود، چرا به جای اینکه توی خودش برود، روراست حرف دلش را به او نمی گفت؟
«دیگر گواه بد را علم نکن. دارم با مهربانی توضیح می دهم که چرا از این مهمانی ها می دهنند. اگر می خواهی دوباره همان زن تاجری بشوی که همیشه آرزویش را داشتی، اگر می خواهی به کار فروش اوت کوتور ادامه بدهی، به حرفم توجه کن. راستی، گفتم که دیشب شوهرت را در بار دیدم و تو گفتی امکان ندارد. به خاطر او تلفنت روشن است؟»
«او اینجا کاری ندارد.»

هوس کرد بگوید: «می دانم کی می خواسته پروژه سینمایی تورانابود کند و موفق هم شد. این راه می دانم که می تواند خیلی جلوتر از این هم برود. بفهم که در خطریم. بیا برویم.»
«به سؤالم جواب ندادی.»

«جوابت این است: بله، برای این تلفنم روشن است. برای اینکه می شناسم، می دانم همین نزدیکی هاست، و می ترسم.»
«حمید می خنند.»

«من هم همین نزدیکی هایم.»

اوایک لیوان برمی دارد و سر می کشد. حمید چیزی نمی گوید؛ قصدش فقط شوخی بوده. به اطرافش نگاه می کند، سعی دارد اخباری را که بر صحنه‌ی تلفنش ظاهر شد فراموش کند و امیدوار باشد قبل از اینکه همه را به تالار صرف شام دعوت کنند، فرصت عکس انداختن با جاسمین پیش بیاید، برای اینکه عکاس‌ها را به تالار شام راه نمی دهند. بازیگر معروف در بدترین شرایط مسموم شد: هیچ کس درباره‌ی قرارداد بزرگ او با یک مدل ناشناخته نمی پرسد. نیم ساعت پیش، این تنها موضوعی بود که می خواستند بدانند؛ اما حالا دیگر موضوع برای مطبوعات جالب نبود.

علی‌رغم آن‌همه سال کار با تجمل و زرق و برق، هنوز خیلی چیز‌ها مانده که یاد بگیرد: قرارداد میلیونی رازود فراموش می کنند، اما میزان این مهمانی عالی می‌تواند علاقه‌ی خبرنگارها را به آن حفظ کند. هیچ عکاس و خبرنگاری آنجا را ترک نکرده بود تا به اداره‌ی پلیس یا بیمارستان برود و مستقیماً سردریاورد چه اتفاقی افتاده است. البته همه‌شان خبرنگارهای تخصصی مُدد بودند، اما باز هم سردیرهایشان جرئت نداشتند آن‌ها را از آنجا دور کنند، به یک دلیل ساده: صفحات جنایی کمتر از صفحات مُدد روزنامه‌ها دیده می‌شود.

متخصصان جواهرات تجمیلی خودشان را قاطی ماجراجویی‌های صنعت سینما نمی‌کنند. مروجان بزرگ این گونه رخدادها می‌دانند که فارغ از تمام خونی که در آن لحظه در جهان بر زمین می‌ریزد، آدم‌ها همیشه به دنبال عکس‌هایی می‌گردند که جهانی کامل و دست‌نیافتی و پربرکت را نشان می‌دهد. قتل ممکن است در خانه‌ی بغلی یا در خیابان جلو رخ بدهد. اما این مهمانی‌ها فقط در قله‌ی دنیا برگزار می‌شود. چه چیزی برای انسان‌های فانی جالب‌تر است؟ مهمانی عالی.

که تبلیغاتش ماهها قبل شروع می‌شود. اول یادداشت‌هایی برای مطبوعات می‌فرستند و دوباره تأکید می‌کنند که فلان جواهرساز مهمانی سالانه‌اش را در کن‌برگزار خواهد کرد و همه‌ی دعوتنامه‌ها دیگر توزیع شده است. اما این طور نیست؛ در آن هنگام، نصف مهمان‌ها فقط دارند پیام یادآوری دریافت می‌کنند که دوستانه از آن‌ها می‌خواهد در فلان تاریخ برنامه‌شان را خالی نگه دارند.

این مهمان‌ها که خبر را در مطبوعات خوانده‌اند، فوراً جواب می‌دهند. برنامه‌شان را در آن تاریخ خالی می‌کنند. بلیت‌های هوایپیمایشان را می‌خرند و هزینه‌ی اقامت ۱۲ روز در هتل را می‌پردازنند، حتاً اگر قصید داشته باشند فقط ۴۸ ساعت بمانند. باید به همه نشان بدهند که هنوز در آبر طبقه‌اند، این تظاهر، کسب‌وکار و مذاکراتشان را آسان‌تر می‌کند، درها را به رویشان می‌گشاید، غرورشان را ارضاء می‌کند.

دو ماه بعد دعوتنامه‌های لوکس می‌رسد. زن‌ها عصبی می‌شوند، چون نمی‌توانند در مورد لباس مناسب آن مهمانی تصمیم بگیرند. مردّهای منشی‌شان می‌گویند با چند نفر از آشنایان تماس بگیرند و پرسند آیا امکان دارد قبل از شروع آن ضیافت شام، در بار شامپاینی بنوشند و درباره‌ی فلان موضوع حرفة‌ای بحث کنند؟ این شیوه‌ی مردانه‌ی گفتن این مطلب است که: «من به مهمانی دعوت دارم. تو چی؟» اگر مخاطب ادعا کند که سرش شلوغ است و بعيد است در آن دوره به کن سفر کند، این «برنامه‌ی کاری پُر» عذری است برای گفتن اینکه هنوز کسی درباره‌ی این مهمانی با او تماسی نگرفته است. چند دقیقه بعد، «مرد گرفتار» شروع می‌کند به راه اندختن دوستانش، مشاورانش، شرکایش، تا بالاخره دعوتنامه را به دست می‌آورد. میزبان با این روش و بر مبنای سه عامل، می‌تواند نیمه‌ی دیگر مهمانان را انتخاب کند: قدرت، پول، روابط.

مهمنانی عالی.

یک تیم حرفه‌ای را استخدام می‌کنند. در روز موعود دستور دارند تا حد امکان بیشتر نوشیدنی‌الکلی عرضه کنند، و ترجیحاً شامپاین فرانسوی بری رقیب و افسانه‌ای. مهمان‌های خارجی متوجه نمی‌شوند که در واقع این نوشیدنی تولید همین کشور است و بنابراین بسیار ارزان‌تر از آنچه فکر می‌کنند تمام می‌شود. زن‌ها – مانند او ا در آن لحظه – خیال می‌کنند لیوان حاوی آن مایع زرین، بهترین مکمل برای لباس و کفش و کیف‌شان است. مردها هم گیلاس به دستند، اما خیلی کمتر می‌نوشند؛ برای کار به آنجا آمده‌اند. می‌خواهند با رقیبی ملاقات کنند که باید با هم صلح کنند، یا فروشنده‌ای که باید روابط‌شان را با او بهتر کنند، یا مشتری بالقوه‌ای که می‌تواند محصولات آن‌ها را توزیع کند. در چنین شب‌هایی، صدھا کارت ویزیت دست به دست می‌شود – عمدتاً بین حرفه‌ای‌ها. البته بعضی از این کارت‌ها به سمت زنان زیبا رانده می‌شود، اما همه می‌دانند این کار اتلاف کاغذ است؛ کسی برای پیدا کردن مرد یا زن زندگی اش به آنجا نیامده است.

و بله، برای معامله، درخشیدن، و سرانجام، کمی تفریح. بخش تفریح البته اختیاری است، بی‌اهمیت‌ترین مسئله است.

حاضران امشب، از سه گوشه‌ی یک مثلث خیالی می‌آیند. در یک رأس کسانی هستند که دیگر به همه جا رسیده‌اند، روزهایشان را در زمین گلف، ناهارهای بی‌پایان و باشگاه‌های انحصاری می‌گذرانند و آنقدر پول دارند که وقتی وارد فروشگاهی می‌شوند، کالایی را بخرند، بدون اینکه قیمتش را بپرسند. به اوج رسیده‌اند و بعد به چیزی پی بردند که هر گز به فکرشان نرسیده بوده: نمی‌توانند تنها زندگی کنند. از همراهی زن یا شوهرشان استقبال نمی‌کنند، باید در حرکت باشند، باور کنند که هنوز تفاوت بزرگی برای نوع بشر ایجاد می‌کنند – هر چند فهمیده‌اند همین که از

کارشان بازنشسته بشوند، زندگی روزمره‌ی کسالت‌باری شبیه طبقه‌ی متوسط در انتظارشان است؛ صبحانه، روزنامه خواندن، ناهار، چرت بعد از ناهار، شام، تلویزیون. اغلب دعوت‌های شام را قبول می‌کنند. به رخدادهای اجتماعی و آخر هفته‌ها به برنامه‌های ورزشی می‌روند. تعطیلات را در محل‌های مُد روز می‌گذرانند (هرچند بازنشسته شده‌اند، هنوز فکر می‌کنند چیزی به نام «تعطیلات» وجود دارد).

در رأس دوم مثلث، کسانی هستند که هنوز به جایی نرسیده‌اند، سعی می‌کنند در آب‌های خروشان پارو بزنند، مقاومت فاتحان را بشکنند، حتا اگر پدر یا مادرشان در بیمارستان باشد، خودشان را شاد‌نشان بدھند، چیزی را بفروشند که هنوز مالکش نیستند. سرانجام، در رأس بالا، ابر‌طبقه قرار دارد.

این آمیزه‌ی آرمانی مهمانی است؛ کسانی که به اوج رسیده‌اند اما هنوز مسیر عادی زندگی را طی می‌کنند، شاید هنوز برای چند نسل پول داشته باشند، اما دوران نفوذشان گذشته و حالا، خیلی دیر، پی برده‌اند که در واقع قدرت مهم‌تر از ثروت است. آن‌هایی که هنوز به اوج رسیده‌اند، با شور و شوق تمام تلاش می‌کنند مهمانی را گرم کنند و خیال می‌کنند که واقعاً می‌توانند تصویر خوبی از خودشان به جا بگذارند، اما در هفته‌های بعد می‌بینند که با وجود آن‌همه کارت ویزیتی که پخش کرده‌اند، هیچ کس به آن‌ها تلفن نمی‌کند. سرانجام، آنانی که با تزلزل در ارتفاعات تاب می‌خورند، می‌دانند آنجا بادگیر است و کوچک‌ترین بادی می‌تواند تعادلشان را بر هم بزنند و در مغایق سقوط کنند.

آدم‌ها به او نزدیک می‌شوند تا با او حرف بزنند؛ کسی به موضوع قتل اشاره نمی‌کند – بعضی‌ها به خاطر بی‌خبری کامل، چرا که در جهانی زندگی

می‌کنند که این چیزها در آن رخ نمی‌دهد—بعضی‌ها هم برای حفظ ادب، که حمید خیلی در این مورد تردید دارد. به اطرافش نگاه می‌کند و دقیقاً همان چیزی را می‌بیند که در دنیای مُد از آن نفرت دارد: زنان میانسال طوری لباس پوشیده‌اند که انگار ۲۰ سالشان است. نمی‌فهمند دیگر وقت تغییر سبک است؟ با یکی حرف می‌زنند، به دیگری لبخند تحويل می‌دهند، از ستایش‌هایشان تشکر می‌کنند، او را به اندک افرادی که هنوز او را نمی‌شناسند معرفی می‌کنند. اما فقط یک فکر ثابت در سرش است: تم رکز بر جاسمین و عکس گرفتن با او ظرف پنج دقیقه‌ی آینده.

کارخانه‌دار و همسرش با جزئیات درباره‌ی آخرین باری که آن‌ها همدیگر را دیده‌اند حرف می‌زنند—حمدید چیزی یادش نیست، اما با سرش تأیید می‌کند. از سفرها، ملاقات‌ها و پروژه‌های در دست اجرامی گویند. هیچ کس به مسائل جالبی مثل «تو خوشبختی؟» یا «بعد از این همه که از سر گذرانده‌ایم، واقعاً معنای پیروزی چی است؟» اشاره نمی‌کند. اگر عضو ابر طبقه باشند، آشکارا طوری رفتار می‌کنند که انگار راضی‌اند و به هدفشان رسیده‌اند، حتاً اگر در دلشان می‌برسنند: حالا که به همه‌ی آرزوها می‌رسیده‌ام، واقعاً با بقیه‌ی عمرم چه کار کنم؟

موجودی شلخته با شلوار تنگ و قبای سرخپوستی نزدیک می‌شود، انگار همین الان از توی یک کارتون بیرون پریده است:

«آقای حمید، خیلی متأسفم از...»

«تو کی هستی؟»

«در حال حاضر برای شما کار می‌کنم.»

چه مسخره.

«سرم شلوغ است. و دیگر هر چه را لازم است، درباره‌ی حادثه‌ی غم انگیز امشب می‌دانم. نگران نباشید.»

اما آن موجود دور نمی‌شود. حضورش به حمید احساس خفقان می‌دهد، به خصوص به دلیل اینکه دیگر دوستان حاضر، این جمله‌ی وحشتناک را شنیده‌اند که: «برای شما کار می‌کنم.»

چه فکری می‌کنند؟

«آقای حمید، می‌خواهم بازیگر خانم فیلم را بیاورم تا با ایشان آشنا شویم. همین که خبر را تلفنی دریافت کرد، مجبور شدم از او دور بشوم، اما...»

«باید برای بعد. الان منتظر جاسمین تایگرم.»

موجود عجیب دور شد. بازیگر فیلم! دختر بیچاره، در یک روز استخدام می‌شود و همان روز عذرش را می‌خواهد.

او در یک دستش گیلاس شامپاین و در دست دیگرش تلفن همراه را گرفته و سیگار خاموشی بین انگشتانش است. کارخانه‌دار فندک طلایی اش را از جیش بیرون می‌آورد و اشاره می‌کند که آن را روشن کند.

او جواب می‌دهد: «نگران نباشید. خودم می‌توانم این کار را بکنم. اما مخصوصاً آن یکی دستم را مشغول نگه داشته‌ام تا کمتر سیگار بکشم.»

دلش می‌خواهد بگوید: «تلفن همراه را در دستم گرفته‌ام تا از این احمقی که کنارم ایستاده، حفاظت کنم. که به من اعتقاد ندارد. که هرگز به زندگی من و مسائلی که بر سرم می‌گذرد توجهی نداشته. اگر یک پیام دیگر به من برسد، رسایی به پامی کنم و این مرد ک، حتاً اگر دلش نخواهد، دیگر مجبور می‌شود با من از اینجا بیرون برود. حتاً اگر بعد به من توهین کند، دست کم وجود ادام راحت است که زندگی اش رانجات داده‌ام. من این جنایتکار را می‌شناسم. احساس می‌کنم این آبردژخیم همین اطراف است.»

خانم مهمانداری از مهمانان می‌خواهد به تالار بالا بروند. حمید حسین بدون گلایه‌ی چندانی سرنوشتیش را می‌پذیرد؛ عکس بماند برای فردا، فردا با

جاسمین از «پله‌ها» بالا می‌رود. همین موقع، یکی از دستیارانش ظاهر می‌شود.
«جاسمین تایگر در مهمانی نیست. حتماً رفته.»
«مهم نیست. شاید کسی یادش رفته به او بگوید قرار است اینجا
ملاقات کنیم.»

حالت آرام کسی را دارد که به برخورد با وضعیت‌های مشابه عادت دارد.
اما خونش به جوش آمده: از مهمانی رفته؟ فکر می‌کند کی است؟

مردن چه قدر آسان است. هر چند بدن انسان یکی از خوش‌ساخت‌ترین مکانیسم‌های خلقت است، کافی است یک پرتابه‌ی کوچک سری با سرعت مشخصی وارد شود و یکی دو جا را بدون نظم خاصی پاره کند، و تمام. مرگ: بنابر فرهنگ لغت، پایان زندگی (هر چند زندگی هم چیزی است که باید درست تعریفش کرد). توقف دائم فعالیت‌های حیاتی بدن، مانند مغز، تنفس، جریان خون و قلب. تا چند روز یا چند هفته‌ی بعد از مرگ، دو چیز در برابر این فرایند مقاومت می‌کنند: موها و ناخن‌ها به رشدشان ادامه می‌دهند.

اگر مذهبی فکر کنیم، این تعریف عوض می‌شود: مرگ برای بعضی‌ها گذرگاهی به وضعیتی متعالی تر است، گروهی هم اطمینان می‌دهند که مرگ وضعیت موقتی است و روحی که قبل از جسم را اشغال کرده بود، بعدها بر می‌گردد تا بهای گناهانش را پردازد یا از برکاتی که در حلول پیشینش از او دریغ شده، لذت ببرد.

دختر جوان کنارش ساکت ایستاده. یا تأثیر شامپاین به او جشن رسیده، یا دیگر بریده – و حالا پی برده که هیچ کس رانمی شناسد، این می‌تواند اولین و آخرین دعوتنامه‌اش باشد، و، گاهی، رؤیاها به کابوس مبدل می‌شود. وقتی ایگور با آن یکی دختر که اندوه‌گین بود، دور شد، چند مرد به زن بازیگر

نژدیک شدند، اما ظاهرآ هیچ کدام آرامش نکردند. وقتی دوباره ایگور را دید، از او خواست در بقیه‌ی مهمانی کنارش بماند. پرسید آیا وسیله‌ی نقلیه برای بازگشت دارد؟ برای اینکه پولی ندارد و دستیارش ظاهراً قصد ندارد دیگر برگرد.

«بله، می‌توانم به خانه برسانم. با کمال میل.»

این در برنامه‌اش نبود، اما از وقتی پلیس را دیده که جمعیت را زیر نظر دارد، لازم است نشان بدهد که همراهی دارد؛ یکی از افراد متعدد و مهم و ناشناس حاضر است که به داشتن زنی زیبا و بسیار جوان‌تر در کنارش می‌بالد. تصویری که کاملاً در چهارچوب‌های این مکان می‌گنجد.

«بهتر نیست برویم بالا؟»

«چرا. اما این جور برنامه‌ها را می‌شناسم، بهتر است کمی صبر کنیم تا همه بنشینند. دست کم سه چهار میز برای مهمان‌های خاص رزرو شده است و بهتر است صبر کنیم تا مشخص بشوند و در گیر یک وضعیت خجالت‌آور نشویم.»

می‌بیند که دختر کمی مأیوس شد که او جای رزرو شده ندارد، اما به وضع موجود رضایت داد.

پیشخدمت گیلاس‌های خالی را از تمام باغ جمع می‌کند. آن مدل‌ها دیگر از روی نیم سoton‌های مسخره پایین آمدند. نیم سoton‌هایی که بر آن‌ها می‌رقصیدند تا به مردها نشان بدهند که هنوز در دنیا زندگی جالب است، و به یاد زن‌ها بیاورند که به لیپوساکشن فوری، کمی بوتاکس، پروتزر و جراحی پلاستیک نیاز دارند.

«لطفاً برویم. باید غذا بخورم. حالم دارد بد می‌شود.»
زن او را بهزور به طرف سالن طبقه‌ی بالا می‌برد. ظاهرآ او پیام را گرفته و به آن اهمیت نداده است؛ اما حالا دیگر می‌داند از آدم‌های فاسدی مثل زن

سابقش چه انتظاری باید داشته باشد. فرشته‌ی ابروضخیم همچنان کنارش است. درست موقعی که قاعدتاً ایگور باید توجهش را به ورود آن طراح مُد مشهور معطوف می‌کرد، این فرشته بود که به‌موقع روی او را برگرداند تا آن پلیس را در لباس شخصی بیند.

«بسیار خوب، برویم بالا.»

از پله‌ها بالا و به تالار می‌روند. موقع ورود، مؤدبانه از دختر می‌خواهد او را رها کند، چرا که این رفتار ممکن بود از نظر دوستانش در آنجا اشکال داشته باشد.

«متأهله؟؟»

«جدا شده‌ام.»

بله، حق با حمید است، حس شهودی خودش هم درست بوده، مشکلات امشب در مقابل آنچه همین الان می‌بیند، کاملاً اهمیتش را از دست می‌دهد. از آنجا که این مرد مطلقاً انگیزه‌ی حرفة‌ای برای شرکت در یک جشنواره‌ی سینمایی ندارد، حضورش فقط می‌تواند یک دلیل داشته باشد.

«ایگور!»

مرد، همراه با زنی بسیار جوان‌تر، به طرف او نگاه می‌کند. دل اوا پایین می‌ریزد.

«حمید، داری چه کار می‌کنی؟!»

اما حمید بدون اجازه بلند می‌شود. نه، نمی‌داند دارد چه کار می‌کند. دارد به طرف آبردژخیم می‌رود که حدومرز ندارد، که هر کاری از دستش بر می‌آید... هر کاری. حمید فکر می‌کند با آدم بالغی طرف است و می‌تواند با او روبرو شود، چه با برخورد فیزیکی و چه با بحث منطقی. چیزی که نمی‌داند این است که آبردژخیم قلب کودکانه‌ای دارد، به خاطر کارهایش

هیچ مسئولیت پذیر نیست، همیشه مطمئن است که حق با اوست. و وقتی به خواسته اش نرسد، برای ارضای تمنایش از هیچ ترفند و کاری اینکه ایندارد. حالا می‌فهمد فرشته چه طور به آن سرعت شیطان شد: برای اینکه انتقام و تلخی را در قلبش نگه داشته، هر چند همیشه اصرار داشت که از آن گذشته گذر کرده و بر تمام آسیب‌های روانی اش فائق آمده است. برای اینکه وقتی لازم بود توانایی اش را برای پیروزی در زندگی نشان بدهد، میان بهترها، بهترین بود و این باعث می‌شد احساس کند قادر مطلق است. برای اینکه بلد نیست کنار بکشد، چرا که سخت‌ترین عذاب‌ها را تحمل کرده، از میان مشقاتش گذشت بی‌آنکه هر گز به عقب نگاه کند، همیشه با این کلمات در قلبش: «یک روز برمی‌گردم. و می‌بینید چه کارهایی از من برمی‌آید.»

دختر شایسته‌ی سابق اروپا که کنار دو چهره‌ی معروف دیگر و میزبان، سرِ میز اصلی نشسته است، می‌گوید: «ظاهراً کسی مهم‌تر از ما را پیدا کرده‌اند...».

او اسعی می‌کند فضای نامطلوب حاکم را پنهان کند. اما نمی‌داند چه کار کند. میزبان که انگار از موضوع خوش‌آمده، منتظر واکنش او می‌ماند. «معدرت می‌خواهم. از دوستان قدیمی ام است.»

حمید به طرف مرد می‌رود که ناگهان مرد به نظر می‌رسد. دختر همراش فریاد می‌زند:

«بله، من اینجا هستم آقای حمید حسین! بازیگر تازه‌ی شما منم!»
مهماهانهای میزهای دیگر رویشان را برمی‌گردانند تا بینند چه خبر است.
میزبان لبخند می‌زند – همیشه خوب است اتفاق خارج از عرفی بیفتند تا بعد از
مهماهانی، مهماهانها چیزهای زیادی برای تعریف کردن داشته باشند. حمید جلو
مرد می‌ایستد؛ میزبان بی می‌برد که یک جای کار ایجاد دارد و به طرف اوا
برمی‌گردد.

«به نظرم بهتر است حمید را بگردانید. یا اگر بخواهید، می‌توانیم یک صندلی برای دوست تان بگذاریم، اما همراهشان باید جای دیگری بنشینند.»
مهمان‌ها دوباره برگشته‌اند سراغ بشقاب‌هایشان و صحبت درباره‌ی قایقهای تفریحی، هوایپماهای شخصی و تعریف حرف و سخن‌ها درباره‌ی بورس اوراق بهادار. فقط میزبان به آنچه رخ می‌دهد توجه دارد.
اصرار می‌کند: «لطفاً باهاشان صحبت کنید.»

برخلاف تصور او، اوا آنجانیست. فکرش هزاران کیلومتر دورتر است، در رستورانی در ایرکوتسک، نزدیک دریاچه‌ی بایکال. صحنه متفاوت بود، ایگور مرد دیگری را بیرون برد.

با زحمت زیاد از جایش بر می‌خیزد و به آن دو نفر نزدیک می‌شود. حمید آهسته می‌گوید: «برگرد سر میزت. ما دو تا باید بیرون برویم و حرف بزنیم.»

این دقیقاً احمقانه‌ترین قدمی بود که می‌توانست در آن لحظه بردارد. اوا بازویش را می‌گیرد، وانمود می‌کند که دارد می‌خندد و از دیدن کسی که مدت‌هاست ندیده، هیجان‌زده است. با آرام‌ترین صدای ممکن می‌گوید:
«اما شام دارد شروع می‌شود!»

از گفتن «عزیزم» می‌پرهیزد. نمی‌خواهد در واژه‌های دوزخ را باز کند.
«حق با اوست. بهتر است همینجا صحبت کنیم.»

ایگور این را گفت؟ پس او خیالاتی شده و چیزی که فکر می‌کرده در کار نیست؟ کودک سرانجام رشد کرده و آدم بزرگ مسئولی شده؟ تکبر شیطان بخشیده شده و دوباره به ملکوت آسمان برگشته؟
کلاش همین طور بود، اما آن دو مرد همچنان به هم چشم دوخته‌اند. حمید در پس آن چشم‌های آبی، موج ویرانگری را می‌بیند و یک لحظه لرزه بر تنش می‌افتد. دختر دستش را به طرف او دراز می‌کند:

«بسیار خوشوقتم. اسم من گابریلا است...»

حمدید به احوالپرسی او جواب نمی‌دهد. چشم‌های مرد دیگر می‌درخشد.
اوامی گوید: «میزی آن گوشه هست. می‌توانیم با هم بنشینیم.»
میزی در گوشه؟ زنش می‌خواهد آن موقعیت پرشکوه را ترک کند و سر
میزی در گوشه‌ی مهمانی بنشیند؟ اما اوادیگر بازوهای هر دو مرد را گرفته و
آن‌ها را به طرفِ تنها میز خالی هل می‌دهد، نزدیک جایی که پیشخدمت‌ها از
آن بیرون می‌آیند. زن «بازیگر» دنبال گروه می‌آید. حمید یک لحظه بازویش
را بیرون می‌کشد، به طرف میزبان می‌رود و عذرخواهی می‌کند.
دوست دوران کودکی ام را دیده‌ام که فردا می‌خواهد برود. نمی‌خواهم
فرصت حرف زدن با او را از دست بدhem. لطفاً منتظر ما نمانید، نمی‌دانم
چه قدر طول می‌کشد.»

میزبان می‌گوید: «کسی جای شما نمی‌نشیند.» اما خوب می‌داند آن دو
صدلی خالی خواهد ماند.

دختر شایسته‌ی سابق اروپا با کنایه می‌گوید: «فکر می‌کرم دوست دوران
کودکی خانمان تن هستند.»
اما حمید دیگر از آن‌ها دور شده و به طرف بدترین میز تالار رفته است
که برای دستیاران چهره‌های معروف نگه داشته‌اند که با وجود تمام مراقبت‌ها،
همیشه راهی پیدا می‌کنند تا دزدکی وارد جاها بی بشوند که قرار نیست بروند.
میزبان همان‌طور که طراح مُد مشهور رانگاه می‌کند که سرشن را بالا
گرفته و دور می‌شود، فکر می‌کند: «حمید مردی خوبی است. اما امشب
برایش شروع خوبی نداشت.»

سر میز گوشه می‌نشینند. گابریلا حس می‌کند فرصت بی‌نظیری دست داده
— یکی دیگر از فرصت‌های بی‌نظیر امروز. می‌گوید به خاطر آن دعوت

چه قدر خوشحال است و هر کاری از دستش برباید می‌کند تا توقعات حمید را برا آورد.

«به شما اعتماد دارم. بدون اینکه قرارداد را بخوانم، امضایش کردم.»
اما آن سه نفر یک کلمه هم حرف نمی‌زنند و فقط به هم نگاه می‌کنند.
مشکلی پیش آمده؟ بهتر است به صحبت ادامه بدهد.

«از یک چیز دیگر هم خیلی خوشحالم. چون دیدم که برخلاف همهی حرف و سخن‌ها، روند انتخاب بازیگر شما عادلانه بود. نه سفارشی در کار بود و نه لطفی. صبح تست دادم و حتا قبل از آنکه متنم را تمام کنم، حرفم راقطع کردند و از من خواستند به آن قایق تفریحی بروم و با کارگردان حرف بزنم. این برای دنیای هنری الگوی خوبی است، آقای حسین. شرافت حرفه‌ای. صداقت در لحظه‌ی انتخاب همکاران. مردم فکر می‌کنند دنیای سینما جور دیگری است و تنها چیزی که واقعاً به حساب می‌آید...»
می‌خواهد بگوید «بلند کردن تهیه کننده است»، اما تهیه کننده‌الآن کنار آن زن است.

«ظاهر شخص است.»

پیش‌خدمتی چرخ پیش‌غذا را می‌آورد و شروع می‌کند به تک‌گویی از پیش تعیین شده: «برای پیش‌غذا، مغز آرتیشو در سس خردل دژن داریم، پرورده با روغن زیتون، سبزیجات خوش طعم، همراه با بریده‌های پنیر بزرگوهای پیرنه...»

فقط دختر جوان، لبخند به لب، به حرف‌هایش توجه دارد. پیش‌خدمت می‌فهمد که ظاهرًا جایش آنجا نیست. دور می‌شود.

«باید خیلی لذید باشد!»

دختر به اطرافش نگاه می‌کند. کسی کارد و چنگال را از کنار بشقاشبش برنمی‌دارد. مشکل بزرگی در کار است.

«مثل اینکه می‌خواهید با هم حرف بزنید. شاید بهتر باشد سرِ میزِ دیگری بشنیم.»

حمید می‌گوید: «بله.»

زن می‌گوید: «نه، همینجا بمانید.»

پس چه کار کند؟

زن می‌پرسد: «از همراهی با او راضی هستید؟»

تازه با گونتر آشنا شده‌ام.»

گونتر. حمید و اوا به چهره‌ی بی‌حالت ایگور در کنار دختر نگاه می‌کنند.

«شغلش چی است؟»

اما شما که با او دوستید.»

«بله. می‌دانیم شغلش چی است. فقط نمی‌دانیم تو چه قدر از زندگی اش

خبر داری.»

گابریلا به طرف ایگور بر می‌گردد. چرا کمکش نمی‌کند؟

کسی جلو می‌آید و می‌پرسد چه جور نوشیدنی میل دارند.

«سفید یا قرمز؟»

غريبه‌ای نجاتش داده.

حمید جواب می‌دهد:

«رمز برای همه.»

«برگردیم سر موضوع. شغل گونتر چی است؟»

نه، نجات بی‌نجات.

«این طور که فهمیده‌ام، ماشین‌های سنگین. رابطه‌ای با هم نداریم، فقط

هردو منتظر دوستانی بودیم که نیامدند.»

گابریلا در دلش می‌گوید جواب خوبی بود. که می‌داند؟ شاید این

زن رابطه‌ی مخفیانه‌ای با دوست جدید گابریلا دارد. یا حتاً رابطه‌ای که

دیگر مخفیانه نیست و شوهرش همان شب کشف کرده – و این تنش هم به خاطر این است.

«اسمش ایگور است. از بزرگترین سرویس‌دهندگان تلفن همراه روسیه است. این خیلی مهم‌تر از فروختن ماشین‌های سنگین است.»

اگر این طور است، چرا دروغ گفت؟ تصمیم می‌گیرد ساكت بماند.

زن به طرف مرد برمی‌گردد: «انتظار داشتم اینجا بیینم، ایگور.»

ایگور سرراست جواب می‌دهد: «آمده بودم دنبال تو. اما نظرم عوض شد.»

گابریلا دستش را در کیف پر از کاغذ می‌کند و قیافه‌ی متعجبی به خود می‌گیرد.

«تلفن دارد زنگ می‌زند. فکر می‌کنم همراه‌هم بالاخره آمد. باید بروم پیش. معذرت می‌خواهم، اما فقط به خاطر من از راه دور آمده، اینجا کسی رانمی‌شناسد. باید به او برسم.»

از جا بلند می‌شود. آداب معاشرت حکم می‌کند دستش را به طرف کسی که دارد غذا می‌خورد، دراز نکند – هر چند تا آن لحظه هیچ کدامشان به غذا دست نزده‌اند. اما گیلاس‌ها دیگر خالی شده است.

و مردی که تا دو دقیقه‌ی پیش اسمش گونتر بود، درخواست می‌کند که یک بطری کامل قرمز سرمه‌ی بیاورند.

ایگور می‌گوید: «فکر می‌کنم پیام‌های مرا گرفته‌ای.»
«سه تا. لابد سرویس تلفن اینجا بدتر از سرویسی است که تو راه انداخته‌ای.»

«منظورم تلفن نیست.»
«پس منظورت رانمی‌فهمم.»

می خواهد بگوید: «بله، می دانم.»

همان طور که ایگور هم باید بداند که او در اولین سال رابطه اش با حمید، منتظر یک تلفن، یک پیام، یک دوست مشترکی بود که بگوید ایگور دلش برای او تنگ شده. دیگر ایگور رانمی خواست، اما می دانست که آزردن او بدترین کار ممکن بوده — باید دست کم خدایان خشم را ساكت می کرد، وانمود می کرد که با اینکه رابطه شان قطع شده، اما در آینده می توانند دوستان خوبی باشند. یک روز عصر تصمیم گرفت به او زنگ بزند و شماره‌ی تلفن را گرفت. وقتی به دفتر او وصل شد، گفتند او «در جلسه است». در تلفن‌های بعدی — وقتی شجاعتش بیشتر می شد — خبر می دادند که ایگور «در سفر است» یا «به زودی تماس می گیرد». که البته هیچ وقت تماس نگرفت.

بعد اواخته ای شد، در هر گوش و کناری، اشباح را می دید و خیال می کرد زیر نظر است و به زودی به سرنوشت همان گدا و کسانی دچار می شود که ایگور می گفت «کمکشان کرده به شرایط بهتری منتقل بشوند». در این مدت، حمید هر گز درباره‌ی گذشته‌ی او نپرسید، همیشه ادعایی کرد همه حق دارند سر گذشت خصوصی شان را در سردا بهای خاطره‌شان حفظ کنند. همه کار کرد تا او احساس خوبی خوشنودی کند، می گفت از لحظه‌ای که هم‌دیگر را ملاقات کرده‌اند، زندگی اش معنا گرفته، و سعی می کرد به او احساس امنیت و حفاظت بدهد.

یک روز آبردزخیم در خانه‌ی او را در لندن زد. حمید در خانه بود و او را بیرون کرد. در ماه‌های بعدی هیچ اتفاقی نیفتاد.

او کم کم خودش را فریب داد. بله، انتخاب درستی بود: از لحظه‌ای که راهی را انتخاب می کنیم، راههای دیگر ناپدید می شوند. این فکر که می تواند با مردی ازدواج کند و با شوهر سابقش دوست باشد، کودکانه بود. این اتفاق فقط در مورد آدمهای متعادل می افتد که در مورد شوهر سابقش

صدق نمی‌کرد. بهتر بود باور کند که دستی نامرئی او را از شرّ آبرد خیم
نجات داده است.

به قدر کافی زن بود تا کاری کند مرد تازه‌ی کنارش به او وابسته بشود
و با تمام توانش سعی کرد به او کمک کند: در نقش مشغول، مشاور،
همسر، خواهر.

تمام انرژی‌اش را برای کمک به شوهر تازه‌اش به کار برد. در تمام این
مدت فقط یک دوست واقعی داشت – که خیلی زود غیب شد. او هم روس
بود، اما برخلاف او، شوهرش او را ترک کرده بود و در انگلستان سرگشته
و آواره بود. تقریباً هر روز با او حرف می‌زد.

به او گفت: «همه‌چیز را رها کردم و از تصمیم‌پذیری نیستم. حتاً اگر
حميد – برخلاف میل من – آن ویلای زیبا را در اسپانیا به نام نمی‌خرید،
این کار را می‌کردم. اگر ایگور، شوهر سابقم، نصف ثروتش را به من پیشنهاد
می‌کرد، باز همین تصمیم را می‌گرفتم. برای اینکه می‌دانستم دیگر به ترس
بیشتر احتیاج ندارم. اگر یکی از خواستنی ترین مردان دنیا می‌خواهد کنارم
باشد، حتیً بهتر از آنم که خودم فکر می‌کنم».

تمامش دروغ بود. قصدش از حرف‌ها فقط متلاعده کردن دوست و محروم
رازش نبود، خودش را هم متلاعده می‌کرد. واهی بود. در پس آن زنِ قوی که
الان سرِ این میز با دو مرد مهم و قدرتمند نشسته، دختری است که از گم شدن،
تنها ماندن و فقر می‌ترسد. زنی که هرگز احساس مادری را تجربه نکرده است.
آیا به آن همه تجمل و زرق و برق عادت کرده بود؟ نه. هر لحظه آمده‌ی از
دست دادن همه‌چیز بود، حتا همین فرد، اگر شوهرش کشف می‌کرد که او
بدتر از آن است که فکر می‌کرده و نمی‌تواند توقعات دیگران را برآورد.
می‌دانست چه گونه مرده‌ای را به بازی بگیرد؟ بله. همه فکر می‌کردند او
قوی است، از خودش مطمئن است، صاحب اختیار خودش است و هر لحظه

ممکن است مردش را، هر چند مهم و محبوب باشد، ترک کند. و بدترین چیز: مردها باور می کردند. مثل ایگور، مثل حمید.

برای اینکه بلد بود نقش بازی کند. برای اینکه هرگز حرف دلش را نمی گفت. برای اینکه بهترین بازیگر دنیا بود و بهتر از هر کس می دانست چه گونه وجه ترحم برانگیزش را پنهان کند.

به رویی پرسید: «چی می خواهی؟»

«نوشیدنی بیشتر.»

لحن صدایش نشان می دهد که جواب این سؤال دیگر ممکن نیست: دیگر حرفی را که می خواسته بزنند، گفته.

«قبل از رفتن، چیزی به تو گفتم. فکر می کنم یادت رفته.»

خیلی چیزها گفته بود، از جمله: «خواهش می کنم. قول می دهم تغییر کنم و کمتر کار کنم»، یا «تو زن زندگی منی»، «اگر ترکم کنی، نابودم می کنی»، جملاتی آشنا برای همه، و مطلقاً بی معنا.

«گفتم: اگر ترکم کنی، دنیا را نابود می کنم.»

یادش نمی آید، اما بعید نیست. ایگور همیشه بازنشده خیلی بدی بود.

به رویی می پرسد: «و منظور؟»

حمید حرفشان را قطع کرد: «دست کم ادب داشته باشیم و انگلیسی حرف بزنیم.»

ایگور رو به او کرد.

«انگلیسی حرف می زنم، اما نه از روی ادب. می خواهم حرف هایم را بفهمی.»

و دوباره رو به او کرد: «گفتم که دنیا را نابود می کنم تا برگردی. این کار را شروع کردم، اما فرشتهای نجاتم داد؛ تو لیاقت‌ش را نداری. تو زن خودخواه و سنگدلی هستی و فقط دوست داری به شهرت و پول بیشتری بررسی. تمام

محبت‌هایم را پس زدی، برای اینکه فکر کردی خانه‌ای در یک روستای روسی، با دنیایی که دوست داشتی در آن زندگی کنی، نمی‌خواند – همین دنیایی که به آن تعلق نداری و هیچ وقت هم نخواهی داشت.

خودم و دیگران را به خاطر تو قربانی کردم و این وضع نمی‌تواند ادامه داشته باشد. باید تا آخر خط بروم تا بتوانم به دنیای زندگان برگردم، با این احساس که وظیفه‌ام را انجام داده‌ام و مأموریتم را کامل کرده‌ام. الان که حرف می‌زنیم، من توی دنیای مرده‌ها هستم».

حمید همان‌طور که آن گفت و گوی بی معنی را دنبال می‌کند که با مکث‌های طولانی قطع می‌شود، فکر می‌کند چشم‌های این مرد آدم را به یادِ آبردژخیم می‌اندازد. بسیار خوب: می‌گذارد این مرد تا آخر خط برود، به شرطی که به معنای از دستدادن زن محبوبش نباشد. بد هم نیست: شوهر سابق زنش از راه رسید و جلو آن دختر مبتذل به او توهین کرد. حالا می‌گذارد قضیه کمی جلو برود، وقتی هم که رسید، مکالمه را قطع می‌کند – وقتی که این مرد دیگر نتواند عذرخواهی کند و بگوید از رفتارش پشیمان است.

او اهم مطمئناً این وضع را می‌بیند: نفرت کورکرانه نسبت به همه کس و همه‌چیز، فقط به خاطر اینکه شخص خاصی نتوانسته میل او را ارضاء کند. می‌پرسد اگر به جای این مردی بود که ظاهراً دارد به خاطر زن محبوبش می‌جنگد، چه کار می‌کرد.

می‌توانست به خاطر این زن قتل کند.

پیشخدمت می‌آید و می‌بیند غذاها هنوز دست‌نخورده است.

«غذا مشکلی دارد؟»

کسی جواب نمی‌دهد. پیشخدمت همه‌چیز را می‌فهمد: زن با عاشقش به کن آمده، شوهرش فهمیده و حالا لحظه‌ی رویارویی است. این صحنه را بارها دیده. معمولاً به دعوا یا رسوایی ختم می‌شود.

یکی از مرد ها می گوید: «یک بطری دیگر».
دیگری که چشم هایش را به زن دوخته، می گوید: «تو اصلاً لیاقت چیزی
رانداری. از من سوء استفاده کردی، الان هم داری از این احمقی که کنارت
نشسته سوء استفاده می کنی. تو بزرگ ترین اشتاه زندگی من بودی.»
پیش خدمت تصمیم می گیرد قبل از اینکه به سفارش آنها یک بطری
دیگر سر میز بیاورد، با صاحب مهمانی صحبت کند. اما مرد اول، دیگر از
جاش بلند شده و دارد به زن می گوید:
«بس است. از اینجا برویم.»

آن یکی مرد می گوید: «بله، می رویم، اما بیرون. می خواهم بینم برای
دفاع از کسی که معنای شرافت و آبرو را نمی داند، تا کجا جلو می روی.»
مرد های غیرتی دارند به خاطر یک زن با هم روبه رو می شوند. زن از
آنها می خواهد این کار را نکنند، سر میز بر گردند، اما ظاهرآ شوهر خیلی
دلش می خواهد جواب این اهانت را بدهد. فکر می کند به مأمورها خبر
بدهد که ممکن است آن بیرون دعوا بشود، اما رئیش صدایش می زند
و می گوید چرا این قدر معطل کرده. آنجا چه کار می کند. چرا به میزهای
دیگر نمی رسد.

کاملاً حق با اوست: آنچه آن بیرون اتفاق می افتاد، مشکل او نیست. اگر
بگوید که مکالمه‌ی آنها را گوش می داده، توبیخ می شود. به او پول می دهند
که به میزها سرویس بدهد، نه اینکه دنیا را نجات بدهد.

سه نفری باغی را که مهمانی کوکتل در آن برگزار شده بود، پشت سر
می گذارند. باغ به سرعت تغییر شکل داده. وقتی مهمانها پایین بیایند، با
پیست رقصی با رقص نور، سکوی صحنه با یونولیت، چند مبل راحتی، و
در هر گوشه بارهای متعدد با نوشیدنی رایگان روبه رو می شونند.

ایگور بدون حرف جلو می‌افتد. اوا در سکوت دنبالش می‌رود و حمید صف را کامل می‌کند. دری کوچک و آهنه، پلکانی را که به ساحل می‌رسد، مسدود کرده. اما راحت باز می‌شود. ایگور از آن‌ها می‌خواهد جلو بیفتد. اوا امتناع می‌کند. ایگور ظاهراً اهمیت نمی‌دهد و باز جلو می‌افتد و از پلکان طولانی که آن زیر به دریا می‌رسد، پایین می‌رود. می‌داند حمید از خودش هیچ چیزی نشان نمی‌دهد. تا قبل از اینکه در این مهمنانی با او ملاقات کند، او را فقط خیاط بی‌مرامی می‌دانست که از اغواهی زنی متأهل و به بازی گرفتن شخصیت دیگران ایابی نداشت. اما حالا در دلش او را تحسین می‌کند. مرد واقعی است و می‌تواند برای کسی که مهم می‌داند، تا آخر خط بجنگد. هر چند ایگور می‌داند که او الیاقت خاک کف پای دختر بازیگری را هم ندارد که امشب با او آشنا شد. بد نیست نقش بازی کند: ایگور ترس او را حس می‌کند، می‌داند عرق سرد کرده و در فکر این است که کی را خبر کند، چه طور کمک بخواهد.

به ماسه‌ها می‌رسند، ایگور تا انتهای ساحل می‌رود و کنار چند تخته سنگ می‌نشیند. از آن‌ها هم می‌خواهد بنشینند. می‌داند اوا الان، با تمام هول و هراسش، در این فکر است که: «لباسم خراب می‌شود. کفش‌هایم کثیف می‌شود.» اما کنارش می‌نشیند. مرد از او می‌خواهد جایه‌جا بشود تا خودش کنار ایگور بنشیند. اوا تکان نمی‌خورد.

حمید اصرار نمی‌کند. حالا سه‌تایی، مثل دوستان قدیمی، آنجا نشسته‌اند تا ماه بدر را که تازه طلوع کرده تماشا کنند و قبل از اینکه مجبور شوند بر گردند و به غرش دوزخی دیسکوی آن بالا گوش بدهنند، لحظه‌ای آرام بگیرند.

حمید با خودش قرار می‌گذارد که فقط ده دقیقه وقت بدهد تا این مرد حرفاً یاش را بزنند، دلش را خالی کند، و بر گردد به جایی که از آن آمده.

اگر دست به خشونت بزند، کارش تمام است: حمید از نظر جسمی قوی تر است و بادیه‌نشین‌ها به او یاد داده‌اند به هر حمله‌ای با سرعت و دقت واکنش نشان بدهد. قصد جنجال در آن ضیافت شام راندارد، اما به این شرط که این مرد روس دست از پا خطانکند: آن وقت حمید برای همه‌چیز آمده است.

وقتی دوباره بالا بروند، از میزان عذر می‌خواهد و می‌گوید مسئله حل شده: می‌داند می‌تواند بی‌پرده با او صحبت کند و بگوید شوهر سابق زنش بی‌مقدمه از راه رسیده و مجبور شده قبل از اینکه در درس بسازد، او را از مهمانی بیرون ببرد. ضمناً بعد از اینکه برگشتند بالا، اگر این مرد نرفت، به مأمورها می‌گوید بیرونش بیندازند. هر چند ثروتمند باشد، هر چند صاحب یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های تلفن همراه روسیه باشد؛ دارد مزاحمت ایجاد می‌کند.

«توبه من خیانت کردی. در دو سالی که با این مرد بودی، و در تمام عمری که با هم گذراندیم.»

اوایجاب نمی‌دهد.

«برای اینکه به زندگی با او ادامه بدهی، حاضری چه کار کنی؟»

حمید نمی‌داند باید جواب بدهد یا نه. او کالا نیست که بشود سرش چانه زد.

«سؤالت رایک جور دیگر پرس.»

«عالی است. حاضری برای این زن جانت را بدهی؟»

دژخیمی ناب در چشم‌های آن مرد. حتا اگر از تالار غذاخوری چاقویی آورده باشد (به این جزئیات توجه نکرده بود، اما باید به همه‌ی احتمالات فکر می‌کرد)، حمید به راحتی می‌تواند او را خلع سلاح کند. نه، جانش را برای کسی نمی‌دهد، مگر خدا و رئیس طایفه‌اش. اما باید چیزی می‌گفت.

«می‌توانم به خاطرش بجنگم. شاید اگر کار به جاهای باریک بکشد، بتوانم آدم هم بکشم.»

اِوادیگر نمی تواند این فشار را تحمل کند؛ دلش می خواهد هرچیزی را که درباره‌ی مرد سمت راستش می داند، بگوید. مطمئناً این جنایت کار او بوده و با آن به سال‌ها رویای تولید فیلم شوهر تازه‌اش پایان داده است.

«برویم بالا.»

در واقع می خواهد بگوید: «خواهش می کنم، بیا فوراً از اینجا برویم، داری با یک روان‌پریش حرف می زنی.»
ایگور انگار نمی شنود.

«می توانی به خاطر او آدم بکشی. پس می توانی به خاطر او بمیری.»
«اگر بجنگم و شکست بخورم، فکر می کنم بله. اما قرار نیست اینجا در ساحل جنجال به پا کنیم.»

اِوا تکرار می کند: «می خواهم بروم بالا.»

اما دیگر پای عزت نفس حمید وسط است. نمی تواند مثل بزدل‌ها از آنجا برود. رقص نیاکانی انسان‌ها و حیوانات برای تأثیر گذاشتن بر جنس ماده شروع شده است.

ایگور، انگار در آن ساحل تنها باشند، می گوید: «از وقتی تورفتی، دیگر خودم را پیدا نکردم. کسب و کارم رونق گرفت. روزها خونسردی ام را حفظ می کردم، اما شب‌هایم به افسرده‌گی مطلق می گذشت. قسمتی از وجود را از دست دادم و دیگر دوباره کامل به دستش نمی آورم. وقتی به کن آمدم، فکر می کردم می توانم. اما حالا که به اینجا رسیده‌ام، می‌بینم آن بخشی از من که مرده، دیگر زنده نمی شود و نباید هم بشود. هیچ وقت قبول نمی کنم برگردی، حتا اگر به پایم یافته، بخشش بخواهی، تهدید به خودکشی کنی.»

اِوا نفس راحتی می کشد. دست کم دعوایی در کار نیست.
«پیام‌های مرانفهمیدی. گفته بودم که می توانم دنیا را به خاطرت نابود کنم، اما تو ندیدی. اگر هم دیدی، باور نکردی، نابود کردن دنیا یعنی چه؟»

دستش را در جیبش می‌برد و اسلحه‌ی کوچکی را بیرون می‌آورد.
اما به سمت هیچ کس نشانه نرفته؛ چشم‌هایش را همچنان به دریا و مهتاب
دوخته است. سرعت گردش خون در رگ‌های حمید افزایش می‌یابد؛ یا
این مرد فقط قصد دارد آن‌ها را بترساند و تحقیر کند، و یا پای نبردی تا
سرحد مرگ در میان است. اما اینجا؟ در این مهمانی؟ او که می‌داند همین
که از آن پله‌ها بالا برود دستگیرش می‌کنند؟ نمی‌تواند این قدر دیوانه باشد
— و گرنه در زندگی اش به آن‌همه موقفيت نمی‌رسید.

حوالی پرتی بس است. او یک جنگجوی آزموده برای دفاع و حمله
است. باید مطلقاً بی حرکت بماند، چون هر چند آن مرد مستقیماً به او نگاه
نمی‌کند، می‌داند حواسش به هر حرکت او معطوف است.

تنها می‌تواند چشم‌هایش را نامحسوس تکان بدهد؛ کسی در ساحل نیست.
در آن بالا، اولین نواهای باند موسیقی شروع می‌شود که دارند سازها یشان را
کوک می‌کنند و برای جشن بزرگ شب آماده می‌شوند. حمید فکر نمی‌کند
— غراییزش را به کار انداخته تا بدون دخالت مغز عمل کنند.

بین او و آن مرد اوا است که از دیدن اسلحه بهتش زده. دست به هر کاری
بنزند، مرد برمی‌گردد و شلیک می‌کند و ممکن است گلوله به اوا بخورد.
بله، شاید فرضیه‌ی اولش درست باشد. فقط می‌خواهد آن‌ها را کمی
بترساند. او را مجبور کند که بزدلی نشان دهد، متنتش را از دست بدهد. اگر
واقعاً می‌خواست شلیک کند، اسلحه را با این لاقیدی نمی‌گرفت. بهتر است
حرف بنزند، آرامش کند، و در همان حال به دنبال راه گریز بگردد.

می‌پرسد: «نابود کردن دنیا یعنی چه؟ یعنی نابود کردن یک زندگی ساده.
دنیا آنجا تمام می‌شود. تمام تجربه‌های آن شخص، تمام اتفاقات بد و خوبی
که در زندگی افتاده، تمام رؤیاها، امیدها، شکست‌ها و پیروزی‌ها، همه از
هستی دست می‌کشند. وقتی بچه بودیم، در مدرسه متمنی رامی خواندیم که

بعدها فهمیدم از یک کشیش پروتستان است. چیزی شبیه این بود: دریای پیش روی ما، هر بار که دانه‌ی شنی را به اعماقش می‌برد، تمام اروپا کوچک‌تر می‌شود. اما ما متوجه نمی‌شویم، چرا که فقط یک دانه‌ی شن است. اما در همان لحظه قاره‌ای تحلیل رفته است.»

ایگور مکثی می‌کند. سروصدای بالا آزارش می‌دهد، صدای موج‌ها به او آرامش و راحتی می‌داد و کمکش می‌کرد این لحظه را با حرمتی درخور که سزاوارش است، مزمزه کند. فرشته‌ی ابروضخیم شاهد همه چیز است و از آنچه می‌بیند راضی است.

ادامه می‌دهد: «این را به ما یاد می‌دادند تا بفهمانند که ما مسئول جامعه‌ی کاملیم، یعنی کمونیسم. برادریم. و در واقع منظورشان این بود که همه باید مراقب دیگران باشیم و جاسوسی‌شان را بکنیم.»

دوباره آرام گرفت، ناخودآگاه.

«حرفت را درست نمی‌شونم.»

این حرف بهانه‌ای برای حرکت به دست می‌دهد.

«خیلی هم خوب می‌شنوی. می‌دانی اسلحه دارم و می‌خواهی نزدیک بشوی تا شاید آن را از دستم دریاوری. حرف می‌زنی تا حواسم را پرت کنی و خودت هم در این فکری که چه کار باید بکنی. خواهش می‌کنم تکان نخور. لحظه‌ی مقرر هنوز نرسیده است.»

او ابه روسی می‌گوید: «ایگور، همه‌چیز را رها می‌کنم. دوست دارم. با هم برویم.»

«به انگلیسی حرف بزن. شوهرت اینجا باید همه‌چیز را بفهمد.»

بله، می‌فهمید. و بعدها به خاطر این از او قدردان می‌شد.

او ابه انگلیسی تکرار می‌کند: «من دوست دارم. پیام‌هایت را هیچ وقت نفهمیدم، و گرنه دوان دوان بر می‌گشتم. بارها سعی کردم با تو تماس

بگیرم، اما نشد. پیش منشی ات خیلی پیغام برایت گذاشتم، اما هیچ وقت جواب ندادی.»
«درست است.»

«امروز از وقتی پیامک‌هایت را گرفتم، بی قرار دیدنست بودم. اصلاً نمی‌دانستم کجایی، اما می‌دانستم دنبالم می‌آیی. می‌دانم نمی‌خواهی مرا بیخشی، اما دست کم اجازه بده برگردم و کنارت زندگی کنم. کلفت می‌شوم، نظافتچی‌ات می‌شوم، اگر خواستی زن بگیری، از دو تایی تان مراقبت می‌کنم. فقط بگذار کنارت باشم.»

بعداً ماجرا برای حمید توضیح می‌دهد. فعلاً باید هر حرفی را که لازم است، بزند تا بتوانند اینجا را ترک کنند، بروند آن بالا، به دنیای واقعی، جایی که پلیس‌هایی هستند که نمی‌گذارند ابردژخیم همچنان نفرتش را نشان بدهند.

«خوب است. دلم می‌خواست حرفت را باور می‌کرم. در واقع، دلم می‌خواست باور می‌کرم که من هم تورادوست دارم و می‌خواهم برگردی. اما راست نیست. تو هم داری دروغ می‌گویی. مثل همیشه.»
حمید دیگر حرف‌های آن‌ها را نمی‌شنود—ذهنش از آنجا دور است، در کنار جنگجویان کهنه. برای وارد آوردن ضربه‌ی درست، الهام می‌خواهد.

«می‌توانستی بگویی که زندگی مشترکمان آن‌طور که دلمان می‌خواهد، پیش نمی‌رود. ما با هم خیلی چیزها را ساختیم؛ یعنی واقعاً پیدا کردن راه حل غیرممکن بود؟ همیشه راهی برای راه دادن خوشبختی به داخل خانه هست، اما لازم است که دو طرف به مشکلات هم توجه کنند. من به همه‌ی حرف‌های دل تو گوش می‌دادم، زندگی مان دوباره می‌توانست به آن هیجان و شادی سال‌های اول برگردد. اما نخواستی. راه فرار آسان‌تر را انتخاب کردی.»

«همیشه از تو می ترسیدم. و حالا، با این اسلحه، بیشتر هم می ترسم.»
حرف اوا حمید را دوباره به روی زمین بر می گرداند—روحش دیگر در
فضا شناور نیست و به امید یافتن روش درست عمل، از جنگجویان صحراء
مشورت نمی گیرد.

او انباید این حرف را بزند. دارد به دشمن قدرت می دهد؛ حالا او می داند
که می تواند او را بترساند.

او ادامه می دهد: «دلم می خواست یک شب تو را به شام دعوت کنم،
بگوییم که علی رغم تمام مهمانی‌ها، جواهرات، سفرها، ملاقات‌ها با شاهان
و رئیس‌جمهورها، احساس تنها بی می کنم. یک چیز دیگر را می دانی؟ تو
همیشه برایم هدایای گران قیمت می آوردم، اما هیچ وقت ساده‌ترین چیز
دنیا را برایم نفرستادی: گل.»

شد بحث زناشویی.

«شما را تنها می گذارم تا حرف بزنید.»

ایگور چیزی نمی گوید. همچنان چشم به دریا دوخته، اما اسلحه را به
سمت او نشانه می رود، که باید تکان بخورد. دیوانه است؛ آن آرامش ظاهری
خطرناک‌تر از فریادهای خشم آلود یا تهدید به خشونت است.
ایگور، انگار حرف‌های زن یا حرکت مرد حواسش را پرت نکرده باشد،
ادامه می دهد: «به‌حال تو راه فرار آسان‌تر را انتخاب کردی. ترکم کردی.
هیچ فرصتی به من ندادی، نفهمیدی که همه‌ی کارهای من به خاطر تو بود،
برای تو، به افتخار تو بود.

اما با تمام آن بی‌انصافی‌ها و تحقیرها، حاضر بودم برای بر گرداندن
تن به هر کاری بدhem. تا امروز. تا لحظه‌ای که پیام‌ها را برایت فرستادم و به
رویت نیاوردم که آن‌ها را نگرفته‌ای. در واقع حتاً قربانی شدن آدم‌ها هم
تو را تکان نداد و حرست را برای قدرت و تجمل نکشت.»

بازیگر معروف مسموم شده و کارگردانی دارد بین مرگ و زندگی دست و پا می‌زند؛ یعنی دارد تصور نکردنی را تصور می‌کند؟ حمید به موضوع مهم‌تری هم پی می‌برد؛ این مرد همین الان با اعتراض حکم اعدامی را امضا کرد. یا خودکشی می‌کند، یا آن دونفر را می‌کشد، چون دیگر زیادی می‌دانند.

شاید دچار توهمند شده. شاید اشتباه فهمیده. اما می‌داند وقت تنگ است.

به اسلحه‌ی مرد نگاه می‌کند. کالیبرش کوچک است. اگر به نقاط حساس بدن نخورد، آسیب زیادی وارد نمی‌کند. بعید است که تجربه‌ی زیادی داشته باشد، و گرنه اسلحه‌ی قوی‌تری انتخاب می‌کرد. نمی‌داند چه کار می‌کند، حتی اولین چیزی را که گفته‌اند شلیک می‌کند و آدم می‌کشد، خریده است.

از طرف دیگر، چرا آن بالا شروع کرده‌اند به تمرین موسیقی؟ نمی‌فهمند که سروصدای موسیقی، صدای شلیک را خفه می‌کند؟ یعنی فرق میان صدای شلیک و آن صدای مصنوعی متعددی را که الان محیط را دارد آلوده می‌کند، می‌فهمند؟... بله، اصطلاح‌ش همین است، آلوده می‌کند، عفونی می‌کند، به گند می‌کشد...

مرد دوباره ساکت می‌شود و این خیلی خطرناک‌تر از آن است که همچنان حرف بزند و دلش را کمی از تلخی و نفترش خالی کند. دوباره احتمالات را می‌سنجد، باید در همین چند ثانیه عمل کند. خودش را روی اوا بیندازد و اسلحه را، تا وقتی مرد هنوز با بی‌خیالی آن را روی پایش گذاشته – هر چند انگشت‌ش روی ماشه است – بقاپد. باید دست‌هایش را به جلو دراز کند. مرد از جا می‌پردد و در این لحظه اوا از مسیر تیر خارج می‌شود. مرد دستش را به طرف

او دراز می کند، اسلحه را نشانه می رود، اما دیگر حمید به قدر کافی نزدیک خواهد بود تا مشت او را بگیرد. تمامش فقط یک ثانیه طول می کشد.
حالا.

شاید این سکوت معنای مشتبی داشته باشد؛ شاید این مرد تمرکزش را از دست داده. شاید هم آغاز پایان است؛ دیگر تمام حرف‌هایش را زده.
حالا.

در اولین کسر ثانیه، عضله‌ی ران چپش به اوج انقباض می‌رسد و او را با سرعت و خشونت تمام به سمت آبردژخیم می‌راند؛ بدنش را بالای دامن زن دراز می‌کند و دستش را به جلو می‌گیرد. اولین ثانیه ادامه می‌یابد و حمید اسلحه را می‌بیند که مستقیم به طرف سرش نشانه رفته — مرد سریع‌تر از آنکه او فکر می‌کرد، عمل کرده است.

بدنش به پرواز به سمت اسلحه ادامه می‌دهد. کاش قبل از باره‌ی این مرد حرف زده بودند — او هیچ وقت از شوهر سابقش حرف نمی‌زد، انگار او به گذشته‌ای تعلق داشت که نمی‌خواست تحت هیچ شرایطی به یاد بیاورد. هر چند همه‌چیز با حرکت آهسته رخ می‌دهد، مرد با چاپکی گریه عقب می‌نشیند. تپانچه در دستش نمی‌لرزد.

اولین ثانیه دارد به آخر می‌رسد. حرکتی را در انگشت مرد می‌بیند، اما صدایی بلند نمی‌شود، فقط فشار چیزی که دارد استخوان‌های وسط سرش را خورد می‌کند. و بعد، دنیاًیش خاموش می‌شود، و همراه این دنیا، خاطرات جوانی که می‌خواست کسی بشود، آمدن به پاریس، مغازه‌ی پارچه‌فروشی پدرش، شیخ، آن نبردهای رسیدن به جایی زیر آفتاب، چالش‌ها، سفرها، ملاقات با زن محبویش، روزهای شراب و گل رز، لبخندها و اشک‌ها، آخرین زایش ماه، چشم‌های آبردژخیم، چشم‌های وحشتزده‌ی زنش، همه ناپدید می‌شود.

«فرياد نزن. يك کلمه نگو. آرام باش.»

اوا فرياد نخواهد زد و لازم هم نیست از او بخواهد آرام باشد. در وضعیت شوک است. او هم با وجود تمام آن جواهرات و لباس گران، يك حیوان است. خون دیگر با سرعت قبلی در رگ‌ها يش جريان ندارد، رنگ از صورتش پريده، صدا يش بند آمده، فشار خونش دارد پايين می‌افتد. مرد دقیقاً احساس او را می‌داند - خودش اين احساس را تجربه کرده، وقتی تفک جنگجوی افغانی به سمت سینه‌اش نشانه رفته بود. بي حرکتی مطلق. فقط برای اين دليل جان به در برد که همزمش اول شليک کرد. تا امروز قدردان مردی است که زندگی اش رانجات داد؛ همه فکر می‌کردن رانده‌اش است، اما در واقع از سهامداران عمدی شرکت ایگور بود، هميشه با هم حرف می‌زند، همان روز عصر با هم حرف زده بودند - ایگور به او تلفن کرده بود تا بيرسد آيا اوا علامتی دال بر دريافت پیام‌ها نشان داده است؟

اوا، بیچاره اوا. با مردی که داشت در آغوشش می‌مرد. انسان‌ها غيرقابل پيش‌بیني‌اند، با اينکه می‌دانند فعلاً طرفشان موقعیتی برتر از آن‌ها دارد، مثل اين احمق واکنش نشان می‌دهند. اسلحه‌ها هم غيرقابل پيش‌بیني‌اند: فکر می‌کرد گلوله از طرف دیگر سرش بیرون می‌آيد و با خودش بخشی از پوشش مغز را می‌برد، اما به خاطر زاویه‌ی شليک، گلوله احتمالاً از مغز عبور کرده، در استخوانی منحرف شده و به قفسه‌ی سینه رسیده است. اين

لرزش غيرارادي، بدون خونریزی مرئی، به همين دليل است.

احتمالاً چيزی که اوا را توى شوک برده، اين لرزش است، نه شليک. بدن را با پاهایش روی زمين می‌اندازد و گلوله‌ای در پس سرش خالي می‌کند. لرزش‌ها متوقف می‌شود. اين مرد سزاوار مرگی شرافتمدانه بود - تا آخرین لحظه شجاع ماند.

دو نفر، تنها در ساحل. مرد در برابر زن زانو می‌زند و لوله‌ی تپانچه را به طرف سینه‌اش می‌گیرد. اوا حرکتی نمی‌کند.

همیشه پایانی متفاوت برای این داستان تصور می‌کرد: خیال می‌کرد این زن پیام‌هایش را می‌فهمد و به خوشبختی شان فرصت دوباره‌ای می‌دهد. در خیالش فکر کرده بود وقتی مثل الان با هم تنها ماندند، موقعی که با لبخند گپ می‌زند و دریای آرام مدیترانه را تماشا می‌کنند، چه حرف‌هایی خواهد زد.

نمی‌گذارد این حرف‌ها در گلویش بماند، هر چند حالا دیگر کاملاً بی‌فایده است.

«همیشه تصور می‌کردم که دوباره دست در دست هم در پارک یا کنار دریا قدم می‌زنیم و سرانجام آن کلمات عاشقانه‌ای را به هم می‌گوییم که همیشه به تعویق می‌افتد. یک بار در هفته بیرون خانه با هم شام می‌خوردیم، به جاهایی سفر می‌کردیم که ندیده بودیم، فقط برای اینکه در کنار هم از کشف چیزهای تازه لذت ببریم.

«وقتی بیرون بودی، در دفترچه‌ای شعر می‌نوشتم تا موقعی که خوابی، در گوشت زمزمه کنم. نامه‌هایی نوشته‌ام و تمام احساسم را در آن ریخته‌ام. نامه‌ها را جایی گذاشته بودم تا روزی پیدایشان کنی و بفهمی که حتا یک روز، یک دقیقه، فراموشت نکرم. در خیال من، با هم درباره‌ی پروژه‌ها برای خانه‌ای که قصد داشتیم فقط برای خودمان، در ساحل دریاچه‌ی بایکال بسازیم، بحث می‌کردیم؛ می‌دانستم ایده‌های زیادی برایش داری. قصد داشتم فرودگاه خصوصی بسازم، بگذارم که تو با سلیقه‌ی خوبت خانه را دکور کنی. تو، زنی که زندگی ام را توجیه می‌کردی و معنایی به آن می‌بخشیدی.»

روا هیچ نمی‌گوید. فقط به دریایی جلوش خیره شده.

«به خاطر تو به اینجا آمدم. و سرانجام فهمیدم که تمام این‌ها مطلقاً
بی‌حائل است.»
ماشه را فشار داد.

تقریباً هیچ صدایی بر نخاست، چرا که دهانه‌ی تپانچه به بدن چسیده بود. گلوه در نقطه‌ی درست وارد شد و قلب بلا فاصله از حرکت بازیستاد. علی‌رغم تمام زجرهایی که او برایش آفریده بود، نمی‌خواست او زجر بکشد.

اگر بعد از مرگ حیاتی وجود داشته باشد، هردو – زنی که به او خیانت کرد و مردی که اجازه داد این اتفاق بیفتند – اکنون دست در دست هم کنار دریا، در مهتاب، قدم می‌زنند. با فرشته‌ی ابروضخیم ملاقات می‌کنند که دقیقاً برایشان توضیح می‌دهد چه اتفاقی افتاده و نمی‌گذشت احساس خشم یا نفرت کنند؛ همه باید روزی این سیاره‌ی موسوم به زمین را ترک کنند. و عشق اعمالی را توجیه می‌کند که انسان‌ها قادر به درکش نیستند – مگر اینکه آن‌ها هم چیزی را که او تجربه کرده بود، تجربه کنند.

چشم‌های او باز می‌ماند، اما بدنش قوامش را از دست می‌دهد و روی شن‌ها سقوط می‌کند. آن دو را آنجا رها می‌کند، به طرف صخره‌ها می‌رود، با دقت آثار انگشت را از روی اسلحه پاک می‌کند و آن را در دریا می‌اندازد، تا جایی که ممکن است، دور از آنجا که ماه را تماشا می‌کردن. برمی‌گردد و از پله‌ها بالا می‌رود، سطل زباله‌ای سر راهش پیدا می‌کند و صد اخفه کن را در آن می‌اندازد – لازم نشد، موسیقی در لحظه‌ی مناسب بالا گرفت.

۱۰: بعدها ظهر

گابریلا به طرف تنها کسی که می‌شناشد می‌رود.

مهمان‌ها دارند از سرِ شام خارج می‌شوند؛ نوازنده‌ها دارند آهنگ‌های دهه‌ی ۶۰ را می‌نوازنند، مهمانی شروع می‌شود، علی‌رغم سروصدای کرکتنده، مردم لبخند می‌زنند و با هم صحبت می‌کنند.

«داشتمن دنبالت می‌گشم! دوست‌هایت کجا هستند؟»
«دوست تو کجاست؟»

«رفت، گفت مشکل بزرگی با بازیگر معروف و کارگردان پیش آمد! ما اینجا ول کرد و هیچ توضیح بیشتری نداد! فقط گفت مهمانی در قایق برگزار نمی‌شود.»

ایگور مشکل را حدس می‌زنند. اصلاً قصد نداشت بازیگری را بکشد که آنقدر تحسینش می‌کرد، همیشه، اگر فرصتی دست می‌داد، سعی می‌کرد فیلم‌هایش را ببیند. اما چه می‌شود کرد، سرنوشت انتخاب می‌کند – انسان فقط ابزار است.

«دارم می‌روم. اگر می‌خواهی، می‌توانم تو را تا هتلت برسانم.»
«اما مهمانی تازه دارد شروع می‌شود!»
«پس لذتش را ببر. من فردا صبح زود مسافرم.»

گابریلا باید تصمیم سریعی بگیرد. یا با کیف پراز کاغذش آنجا بماند که هیچ کس را نمی‌شناسد و امیدوار باشد که آدم مهربانی او را دست کم تا کروازیت ببرد – و آنجا کفش‌هایش را دریابورد تا از آن نرده‌بان بی‌پایان بالا برود و خودش را به اتفاقی برساند که در آن با چهار دختر دیگر شریک است.

یادعوت آن مرد مهربان را پذیرید که حتماً روابطی عالی دارد، دوست زنِ حمید حسین است. شاهد شروع یک بحث بود، اما هر روز این بحث‌ها پیش می‌آید و بهزودی با هم آشتبانی می‌کنند.

دیگر نقش تضمین شده‌ای دارد. از تمام هیجانات آن روز خسته شده. می‌ترسد همه‌چیز را به خطر بیندازد. مردان تنها نزدیک می‌شوند و می‌پرسند آیا او تنهاست؟ بعد از مهمانی می‌خواهد چه کار کند؟ دوست دارد فردا با آن‌ها به دیدن یک جواهرفروشی برود؟ مجبور می‌شود بقیه‌ی شب را به جاخالی دادن بگذراند، بدون اینکه طرف را ناراحت کند، برای اینکه هیچ وقت معلوم نیست دارد با کی حرف می‌زند. آن شام، یکی از انحصاری‌ترین شام‌های جشنواره است.

«برویم.»

ستاره‌این طور رفتار می‌کند؛ وقتی می‌رود که کسی انتظارش را ندارد. به طرف دروازه‌ی هتل راه می‌روند، گونتر (اسم دیگرش را به یاد نمی‌آورد) تاکسی می‌خواهد، مسئول پذیرش می‌گوید شانس آورده‌اند – اگر بیشتر می‌مانندن، مجبور می‌شدنند در صفت عظیمی باشند.

در مسیر برگشت، گابریلا می‌پرسد چرا درباره‌ی کارش دروغ گفته. مرد می‌گوید دروغ نگفته – قبلًا واقعاً شرکت تلفنی داشت، اما تصمیم گرفت آن را بفروشد، برای اینکه آینده در ماشین‌های سنگین است.

و اسمش چی؟

«ایگور اسم دوستانه‌ام است، مخفف گونتر در روسی.»
گابریلا هر دقیقه منتظر آن دعوت مشهور است: «برویم قبل از خواب در
هتل من یک نوشیدنی بنوشیم؟» اما اتفاقی نمی‌افتد: مرد او را تا جلو خانه‌اش
می‌رساند، با او خدا حافظی می‌کند و به راهش ادامه می‌دهد.
برازندگی یعنی این!

بله، اولین روز خوش‌آقالی‌اش است. اولین از روزهای بسیار. فردا، وقتی
تلفنش را دوباره پیدا کند، به شهری نزدیک شیکاگو تلفن می‌زند و خبرهای
بزرگ را تعریف می‌کند، از آن‌ها می‌خواهد مجلات را بخرند، برای اینکه
در حال بالا رفتن از پله‌ها با بازیگر معروف از او عکس گرفته‌اند. همچنین
می‌گوید که مجبور شده اسمش را عوض کند. اما اگر هیجان‌زده پرسند بعد
چه می‌شود، موضوع را عوض می‌کند: خرافاتی است و دوست ندارد قبل
از انجام پروژه‌ای، درباره‌اش حرف بزند. وقتی اخبار درز کند، خودشان از
موضوع باخبر می‌شوند: بازیگر زن گمنامی برای نقش اصلی انتخاب می‌شود.
لیزا وینر مهمان اصلی یک مهمانی در نیویورک است. دختر شیکاگویی، تا
این لحظه گمنام، کشف بزرگ فیلم گیبسون است. مدیر برنامه‌اش در حال
مذاکره‌ای میلیونی با یکی از بزرگ‌ترین تهیه‌کننده‌های هالیوود است.
هیچ چیز جلوه‌دار اونیست.

۱۱:۱۱ بعداز ظهر

«به این زودی بر گشته؟»

«اگر به خاطر ترافیک نبود، زودتر هم می‌رسیدم.»

جاسمین کفش‌هایش را به طرفی می‌اندازد و کیف‌ش را به طرف دیگر، روی تخت می‌افتد، خسته، بدون اینکه لباس دریابورد.

«مهمن‌ترین کلماتِ همه‌ی زبان‌ها، کلمه‌های کوچکی است. مثلاً بله، یا عشق یا خدا. کلماتی که خیلی ساده خارج می‌شوند و فضاهای خالی دنیا مارا پر می‌کنند. اما یک کلمه هم هست – آن هم خیلی کوچک – که گفتنش خیلی برایم سخت است. اما الان می‌گوییم،»
به دوستش نگاه می‌کند:

«کلمه‌ی نه.»

روی تخت می‌زند و از دوستش می‌خواهد کنارش بنشیند. موهایش را نوازش می‌کند.

«می‌گویند کلمه‌ی نه، نفرین شده، خودخواهانه و خیلی غیرمعنوی است. وقتی می‌گوییم بله، فکر می‌کنیم سخاوتمند و فهیم و مؤدبیم. اما الان دارم می‌گوییم نه. کاری را که ازم خواستی نمی‌کنم، کاری را که مجبورم کردی، نمی‌کنم. خیال می‌کردی برایم بهتر است. می‌دانم که

می‌گویی فقط نوزده سالم است و هنوز زندگی را درست نمی‌شناسم. اما یک مهمانی مثل امشب برایم بس است تا بفهمم چی را می‌خواهم و چه چیزی را اصلاً نمی‌خواهم.

هیچ وقت فکر نمی‌کردم مدل بشوم. بالاتر، هیچ وقت فکر نمی‌کردم عاشق بشوم. می‌دانم عشق فقط در آزادی زنده می‌ماند، اما کی گفته من برده‌ی کسی‌ام؟ من فقط برده‌ی قلبم و اینجا، تنگنا همان رفاه است و تحملی وجود ندارد. تو را قبل از اینکه انتخابم کنی انتخاب کردم. خودم را تسليم ماجرا‌ی ای کردم که غیرممکن به نظر می‌رسید، بدون گله تمام عواقبش را تحمل کردم از پیش‌داوری‌های اجتماعی گرفته تا مشکلات خانوادگی. بر همه‌چیز غلبه کردم تا امشب با تو اینجا باشم، در کن، در حال مزمزه کردن پیروزی یک نمایش خرامش عالی. می‌دانم توی زندگی‌ام فرصت‌های دیگری برایم پیش می‌آید. اما این فرصت‌های در کنار تو برایم پیش می‌آید».
دوستش روی تخت کنارش دراز می‌کشد و سرش را روی پای او می‌گذارد.

«کسی که ذهنم را به این موضوع جلب کرد، غریبه‌ای بود که امشب با او آشنا شدم، وقتی آنجا در میان جمعیت گم شده بودم و نمی‌دانستم چه بگویم. پرسیدم در آن مهمانی چه کار می‌کند: جواب داد که عشقش را از دست داده، آنجا به دنبالش آمده و حالا دیگر مطمئن نیست که واقعاً او را می‌خواسته. از من خواست به اطراف نگاه کنم. گفت بین مردمی سرشار از یقین و شکوه و فتحیم. گفت: تفریح نمی‌کنند. فکر می‌کنند به اوچ زندگی حرفة‌ای شان رسیده‌اند و حالا از سقوط اجتناب ناپذیر می‌ترسند. فراموش کرده‌اند که هنوز دنیای بزرگی هست که فتح کنند، برای اینکه...»
«... برای اینکه عادت کرده‌اند.»

«دقیقاً. حیلی چیزها دارند، اما نَفس بریده‌اند. زندگی شان پر از مشکلات

حل شده، پروژه‌های تأیید شده و شرکت‌هایی است که بدون نیاز به دخالت آن‌ها شکوفا می‌شود. حالا فقط ترس از تغییر برایشان مانده، و برای همین از این مهمانی به آن مهمانی می‌روند و از این ملاقاتات به آن ملاقاتات... تا وقت فکر کردن نداشته باشند. تا با همان آدم‌ها ملاقاتات کنند و فکر کنند همه‌چیز مثل قبل است. قطعیت جانشین شور و شوق شده است.»

دوستش که سعی دارد از هر حرفی پرهیز کند، می‌گوید: «خواب.»
جامسین زیر لحاف می‌خزد و سرش را روی پای دوستش می‌گذارد.
«فکر کردم مرا رها کرده‌ای که بروم.»

دوستش چراغ را خاموش می‌کند. جامسین خیلی زود به خواب می‌رود. زن مدتی بیدار می‌ماند، به سقف خیره می‌شود، فکر می‌کند گاهی یک دختر ک ۱۹ ساله، در آن معصومیتش، می‌تواند خیلی خردمندتر از زنی ۳۸ ساله باشد. بله، هرچه هم بترسد، هرچه هم در این لحظه احساس ناامنی کند، رشدش محظوم است. دشمن قدرتمندي در برابر دارد، حمید حسین قطعاً نمی‌گذارد به این آسانی در هفته‌ی مُد پاریس شرکت کند. اول اصرار می‌کند که مارک او را بخرد. بعد که می‌فهمد غیرممکن است، سعی می‌کند به کمک فدراسیون او را از اعتبار بیندازد و می‌گوید او به قولش عمل نکرده است.

ماههای سختی در پیش دارد.

اما آنچه حمید حسین و هیچ کس دیگر نمی‌داند، این است که او قدرت مطلقی دارد که در غلبه بر تمام مشکلات کمکش خواهد کرد: دوستی زنی که الان سرش را روی پای او گذاشته و خوابیده. به خاطر او هر کاری می‌کند، به جز قتل.

با او همه کار از دستش بر می‌آید – از جمله برنده شدن.

۱:۵۵ صبح

جت شرکتش موتورش را روشن کرده. ایگور صندلی مورد علاقه‌اش را انتخاب می‌کند – ردیف دوم، سمت چپ – و منتظر پرواز می‌ماند. وقتی علامیم بستن کمریند خاموش می‌شود، به بار می‌رود، یک لیوان پر نوشیدنی می‌ریزد و یکجا سر می‌کشد.

یک لحظه فکر می‌کند آیا واقعاً وقتی داشت دنیای پیرامونش را ویران می‌کرد، پیام‌ها را درست برای او فرستاده بود؟ یعنی لازم بود کارش را واضح‌تر انجام بدهد و یادداشتی، اسمی، چیزی به جا بگذارد؟ خیلی خطرناک بود – ممکن بود فکر کنند او قاتل زنجیره‌ای است. او قاتل زنجیره‌ای نیست: هدفی داشت که خوشبختانه در طول زمان اصلاح شده بود.

خاطره‌ی او ادیگر مثل قبل سنگینی نمی‌کند. او را مثل قبل دوست ندارد و مثل قبل از او متفرق هم نیست. با گذر زمان، به کلی از زندگی او محظوظ شد. حیف؛ با وجود تمام نقص‌هایش، به سختی می‌تواند زنی مثل او پیدا کند.

دوباره به بار می‌رود، یک بطری دیگر نوشیدنی را باز می‌کند و شروع می‌کند به نوشیدن. آیا متوجه می‌شوند کسی که دنیاهای دیگران را خاموش

می کرد، همیشه یک نفر بوده است؟ این دیگر به او مربوط نیست؛ اگر فقط یک پشیمانی داشته باشد، لحظه‌ای است که می خواست خودش را تسليم پلیس کند، بعداز ظهر. اما سرنوشت با او یار بود و توانست مأموریتش را انجام بدهد.

بله، برنده شد. اما برنده تنها نیست. کابوس‌هایش تمام شد، فرشته‌ی ابروضخیم مثل شمع بالای سر شم می درخشد و راهی را که باید از این لحظه طی کند، به او یاد خواهد داد.

روز یوسف قدیس، ۱۹ مارس ۲۰۰۸

سپاسگزاری‌ها

غیرممکن بود نوشتمن این کتاب بدون کمک افراد بسیاری که، آشکارا یا محترمانه، اجازه دادند به اطلاعاتی که در اینجا استفاده شده، دسترسی داشته باشم. وقتی تحقیقم را شروع کردم، فکر نمی‌کردم با این همه موضوع جالب در پس دنیای تجمل و زرق و برق رو به رو شوم. جدای از دوستانی که خواستند نامشان را نیاورم و همین کار را هم می‌کنم، مایلم از آلکساندر اُستروالد، قدیسه برنادت، کلودین و الی ساب، دیوید راتکف (خالق اصطلاح «آبر طبقه»)، دبورا ویلامسن، فاتیما لوپس، فواز گروئوسی، فرانکو کولونی، هیلدر گارد فالون، جیمز دبلیو رایت، جنیفر بالینگر، یوهان رکمن، یورن فوتنهاورا، ژولیت ریگال، کوین هاینبرگ، کوین کارول، لوکا بورئی، ماریا د لورد دبا، ماریا روسا، مونتی شدو، ستفسی چرنی، ویتوریانا والوسکا، یاسر حمید و زیننا رافائل تشکر کنم که مستقیم یا غیرمستقیم در نوشتمن این کتاب کمک کردند. باید اعتراف کنم که، در بیشتر موارد غیرمستقیم کمک کردند – چرا که هرگز عادت ندارم درباره‌ی مضمون کتابی که دارم می‌نویسم، حرف بزنم.

O VENCEDOR ESTA SÓ

Paulo Coelho

Translated by
Arash Hejazi

Caravan Books
www.caravan.ir
Tehran 2009